چەپکێك لە مێژووی ڕۆژنامەگەریی کوردی
١٩٥٩ – ٢٠١٢

هەولێر - ٢٠٢٤

چەپکێك لە مێژووی ڕۆژنامەگەریی کوردی

١٩٥٩ – ٢٠١٢

ڕۆژنامەگەری- چاپخانە- بیبلیۆگرافیا و لێکۆلینەوە

پەرتووکی یەکەم

یوسف ئەحمەد مەنتک

خانەی موکریانی بۆ چاپ و بڵاوکردنەوە

ناوی پەرتووك: چەپکێك لە مێژووی رۆژنامەگەریی کوردی (١٩٥٩ – ٢٠١٢)

نووسەر: یووسف ئەحمەد مەنتك

پیتچنین : نووسەر

نەخشەسازی ناوەڕۆك وبەرگ: دڵشاد خۆشناو- شێروان فاروق

چاپخانە: هێڤی

تیراژ: ٥٠٠ دانە

نرخ: ٥٠٠٠ دینار

چاپی یەکەم - هەولێر - ٢٠٢٤

لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان، ژمارەی سپاردنی (٣١) ساڵی (٢٠٢٤)ی پێدراوە.

زنجیرەی کتێب ١١٣٧

پێشەکی

بوارەکانی: مێژوو، بیبلیۆگرافیا، ئینسکلۆپیدیا و فەرهەنگ، کاری دامەزراوەیی دەوێت، چەندین بەشی جودا لە خۆدەگرێت، وەک سەنتەری توێژینەوە، کادر، پسپۆڕ، بوودجە، چاپخانە، بەڕێوەبەرایەتی، کتێبخانە و ئەرشیف.

بە درێژایی مێژوو، نەبوونی کتێبخانە و ئەرشیفخانەی نەتەوەیی و نیشتمانی کورد، ئیشکردنی لەم بوارەدا هەژار کردووە. لە کاتی پێویست هانای بۆ سەرچاوەی بیانی و داگیرکەرانی کوردستان بردووە، لەوەشدا زەرەمەند بووە، چونکە وەک پێویست نەنووسراوەتەوە.

بۆیە لە کوردستاندا ئەم کار و بەرهەمانە پتر هەوڵی تاکەکەسی بوونە. هەر کارێکیش کرابێت، بەپێی تواناو هەوڵێکی زۆر، لە کەموکوڕی خاڵی نەبووە. مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی دەوڵەمەندترین سەرچاوەی کولتوور و مێژووی نەتەوەیی کوردە، باشترین سەرچاوەیە وەک بەڵگەی مێژووی دەتوانرێت سوودی لێ وەربگیرێت. بۆیە هەموو هەوڵێکم داوە بۆ ئەوەی ئەرشیفێکی دەوڵەمەندم لەم بوارەدا هەبێت، ژمارەیەکی باشیش لە گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوەی تێدا هەن، چیم بەردەست کەوتووە لە ڕابردوو هەڵم گرتوون، بە ئۆرگیناڵ، یان بە کۆپی و وێنە.

لە ساڵی (٢٠١٢)ەوە لە هەوڵم بۆ نووسین و دانانی ئەم پەرتووکی مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی و چاپخانەو بیبلیۆگرافیاو لێکۆڵینەوەیە، کە (٢١٠) ناونیشانی گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوە لە خۆدەگرێ، لەگەڵ زیاتر لە (٥٠) ناونیشانی چاپەمەنییەکانی سەرەتاکانی دەرکەوتنی چاپخانەو ڕۆژنامەگەری کوردی (بێگومان سەرەتاکانی دەرکەوتنی ڕۆژنامەگەری و چاپخانەی کوردی، لە زۆر سەرچاوەدا کاریان لەبارەوە کراوە. منیش بە پشتبەستن و ئاماژەکردن بۆیان سوودم لێ وەرگرتوون. تەنێ من لێرەدا بە یەک لێکۆڵینەوە پاتە ئاماژەم بۆ کردوونەتەوە، لەگەڵ ئاماژەکردن بە سەرچاوەکانیان). زۆربەیان لە ئەرشیفی خۆمدا هەبوون، بۆ زانیاری وەرگرتن لەسەر ناونیشانەکانی دیکەیش هەوڵی گەڕان بە: تەلیفۆن، نامە، سەردانی کتێبخانە و ئەرشیفی تایبەتی، ئەرشیفی کۆمەڵە و ڕێکخراو و چاپەمەنییەکان، پرسیارکردن بە پسپۆڕ و شارەزایان، نووسەرانی بواری مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی، ڕۆژنامەنووسان، لایەنی پەیوەندیدار بە چاپەمەنییەکان، زۆربەیان دەستی هاوکاریان بۆ درێژکردم، و هێندێکیشیان تا ئێستایش دەنگیان نییە، سپاس بە هەردوو لایان دەڵێم.

ناونیشانەکانی ناو ئەم کتێبە، شوێنی دەرچوونیان بە سەر هەر چوار پارچەی کوردستان، دابەشبووە. هاوکات وڵاتانی دیکەی ناوچەکە و تاراوگە. لە هێندێک شوێن لەوانەیە زانیاری تەواو نەبووبێت، ئەوەش لەبەر بەدەست پێ ڕانەگەیشتن بووە، وە چەند ناونیشانێکیش وێنەم دانەناوە.

ناونیشانەکان بەپێی ڕیزبەندی ساڵ و ناونیشانی بڵاوکراوەکە، شار و وڵات، ئەلفوبێ کاریان لەبارەوە کراوە. ئەمەیش مێتۆدی ئیشکردنی زانستی و ئەکادیمیانەیە لە بواری بیبلیۆگرافیا و ئینسکلۆپێدیا.

دەستەواژەکانی: کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی مەبەست لە شێوەزاری سۆرانییە. کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی مەبەست لە شێوەزاری کرمانجی باکوورە.

ناونیشانیش هەن شوێنی دەرچوونیان لەسەر نەنووسراوە.

هیچ پڕۆژە و کتێبیک کێماسی بەدەر نییە، ئەم کتێبەی بەردەستیشتان بێگومان کەلێنی تێدا هەن. ئێوەیش دەتوانن بە سەرنج و ڕەخنە و تێبینییە زانستییەکانتان جوانتر و دەوڵەمەندتری بکەن. هیوادارم توانیبێتم خزمەتێکم بە مێژووی ڕۆژنامەگەری و کتێبخانەی کوردی کردبێت.

یووسف ئەحمەد مەنتک
لودڤیگس هافن– ئەڵمانیا– ٢٠١٥

زۆرم هەوڵدا چ کەس و دەزگا ئامادە نەبوون ئەم پەرتووکە چاپ بکەن، لەبەر بوونی ڕای جیاوازو فرەدەنگی و وتنی هەقیقەت، لەبەر بوونی ژینگەی حیزبی و ناکۆکی سیاسی و یەکتر قبوڵنەکردن لە باشووری کوردستان، دواجار پێداچوومەوە، لە ڕێکەوتی ٢١- ٤- ٢٠٢١ ڕۆژی چوارشەممە تەواو بووم. بە هیوای هەوڵێکی تر!.

ئەوەی پێویستە بگوترێ

کورد بەدرێژایی مێژوو بەر داگیرکاری کەوتووە، داگیرکەرانی کوردستان هەموو کات خاک و فەرهەنگی کوردیان کردۆتە ئامانج. تا بۆیان کرابێت هاووڵاتیان کوشتوە، وڵاتەکەیان وێران کردووە، شوێنی پەرستگە و ئاتەشگە و سەرچاوەی فەرهەنگ وکلتووریان لەناو بردووە و سوتاندویانە ، بە تاڵانیان بردووە. هاوکاتیش گەلێ ئێمە، لەبەر پەرێشانی و شەڕو پەلاماری هێرشەکانی داگیرکەرانی کوردستان و خۆ دەرباز کردن، نەیانتوانیوە بای هێندە کولتوور و فەرهەنگ و ئەدەبیاتی خۆمان گرینگی پێبدەن و بیپارێزن، وەک گەلانی جیهان ببین بەخاوەنی ئەرشیفخانەیەکی تۆکمەو دەوڵەمەند، هیوادارم ئەوەی لە

ڕابردوو نەکراوە، بۆ ئێستاو داهاتوو دەسەڵاتی کوردی بایەخی جیددی پێبدات.

لەلایەکی دیکە زۆرێک لە وڵاتە ڕۆژئاواییییەکان، کە وڵاتێکیان داگیرکردووە، ئەجێندای هەرە گرینگیان بردنی چاپخانە و دەرکردنی ڕۆژنامە بووە، وەک ئینگلیزەکان، کە عێراقیان داگیر کرد، لە هەر ویلایەتێک ڕۆژنامەیەکیان دەرکرد. ڕۆژهەڵاتناسەکانیش لایەنی کەم ڕۆڵی باشییان لە بە ئەرشیفکردن و نووسین، لەبارەی کلتوور و فەرهەنگی کوردەوە هەبووە. ئەگەر ئەوان نەبووان، ئێستا بەشێکی زۆری فەرهەنگ و ئەدەبیاتی ئێمە دەفەوتا.

گەلی کورد بە درێژایی مێژوو، وەک گەلێکی ژێردەستە و خاک داگیرکراو لەلایەن دەسەڵات و حکوومەتە یەک لە دوای یەکەکانی: تورکیا، عێراق، سوریا، ئێران ڕووبەڕووی هەڕەشەی سڕینەوەی کلتوور و فەرهەنگ و زمانەکەی بۆتەوە. لەگەڵ ئەوەشدا هەمیشە نووسەر و ڕووناکبیر و سیاسییەکانی کورد زیندانی و تیرۆر کراون. لەژێر دەسەڵاتی خۆماڵی کوردیشدا، چ لە شاخ، چ لە شار خۆخۆری و براکوژی لەسەر ئاستی فەرهەنگی و مرۆیی لەولا بوەستێ. لە ئێستاشدا بە هۆی باری خراپی دارایی و سیاسی زۆرینەی چاپەمەنییەکانی باشووری کوردستان وەستاون.

گرفتی سەرەکی:

گرفتی سەرەکی نەبوونی ئەرشیف و کتێبخانەیەکی نەتەوەیی، سەرچاوەی پێویست، هاوکاری نەکردنی زۆر لەو کەسانەی پەیوەندیدار بە مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی و ئەو بڵاوکراوانەی بە جۆرێک پەیوەندیدار بوون لە دەرچوونیان.

پەیوەندییە تەلەفۆنییەکان:

لە کاتی کارکردنم لەم کتێبەدا، پێوەندی تەلەفۆنی و ئەلەکترۆنیم لەگەڵ ئەم هاوڕێیانەی خوارەوە کردووە. هەم بۆ دەستخستنی زانیاریی و هەم بۆ کۆمەک و پرسو ڕا، لێرەوە سپاسیان پێدەڵێم:

١- حەسەن عەبدوڵڵا و خونچەخانی هاوسەری. ٢- ئیسماعیل سەرسپی (ئازاد ئارمان). ٣- ئیسماعیل تەنیا. ٤ - د. فەخرەدین تاهیر. ٥- عەبدولغەنی کاکۆ. ٦- د. سەروەر عەبدوڵڵا. ٧- قادر وەرتی. ٨ - بورهان ئەمین. ٩- حەمە مەنتك. ١٠- ئارام ئەحمەد مەنتک. ١١- حسەین گولەر. ١٢- بەهائەدین دۆغان. ١٣- هەڤاڵ برووسک. ١٤- ئامانج کاوانی. ١٥ — مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر حمد حاجی منتک. ١٦- دڵشاد خۆشناو. ١٧- پڕشنگ سەعید.

لێرەوە زۆر سپاسی هەردوو نووسەر و ئەکادیمی و مامۆستای زانکۆ (د.مەغدید سەپان) و (د.حەمە مەنتک) دەکەم، کە یەکەمیان وەکوو پسپۆڕێکی ئەکادیمی بواری ڕۆژنامەگەری، لەو ڕووەوە بە

کتێبەکەمدا چۆتەوە، چەندین تێبینی و سەرنجی دروست و گرنگی پێدام، بە نامەکەی پەرتووکەکەی دەولەمەندتر کرد و لە زۆر هەڵەش بەدووری گرتم. دووەمیان وەکوو پسپۆڕی بواری ئەدەب و زمانی کوردی لە ڕووی ڕێنووس و زمانەوانییەوە پێیداچۆتەوە. هاوکات سپاس بۆ هەموو ئەو کەسانەی بە نامە، تەلەفۆن، ئیمەیل و هەر وشەیەک هاوکاریان کردووم.

بەشی یەکەم

سەرەتاکانی ئاشنابوونی کورد بە چاپخانە و ڕۆژنامەگەری

ئاشنابوونی کورد بە چاپخانە:

١– چاپخانەی کوردستان (١٨٩٨- ١٩٠٤): بە پێی نووسراوی سەر هەردوو ژمارەی (٤و٥)ی ڕۆژنامەکەی «میقداد مەدحەت بەدرخان» بێت، کە لەسەریان نووسراوە(ل مصریێ ل مطبعا جریدەیا کوردستانیێ طبع بیە)[1] . دەبێت چاپخانەیەکی کوردی هەبوو بێت. لەم دوو ژمارەیەدا زیاتر هیچ ناو و شوێنەواری ئەو چاپخانەیە نامێنێت، بۆ سەلماندن و بوونی ئەو چاپخانەیە بەڵگەیەک لەمە زیاتر لەبەر دەست نییە، بەڵام لە هەندێک سەرچاوەدا ئاماژە بەوە کراوە کە مەلایەکی کورد لە گوندی کانیمشکان-ی سەر بە مەریوان بەناوی (فەرەجولا زەکی مەریوانی کانیمشکانی، لە ساڵی ١٨٧٠ بە مەبەستی خوێندنی شەریعەتی ئیسلامی ڕووی لە زانکۆی ئەزهەر کردووە، کە وازی لە خوێندنی شەریعەتی ئیسلامی هێناوە و بوەتە بەهائی، لە کۆڵانێکی نزیک زانکۆی ئەزهەر چاپخانەیەکی دامەزراندووە و ناوی ناوە چاپخانەی کوردستان).

٢– چاپخانەی ئیجتیهاد- ١٩٠٤- : «دکتۆر عەبدوڵڵا جەودەت (١٨٦٩- ١٩٣٢)، لە ژنێف ژیاوە، بە چاپخانەکەی خۆی گۆڤاری (ئیجتیهاد)ی دەرکردووە. ژمارەی یەکی لە (٤-٨-١٩٠٤) بڵاوکردۆتەوە، سەرجەمی (١٢٧) ژمارەی لێ دەرچووە. بە هەمان چاپخانە زنجیرەیەک کتێبی بە زمانەکانی: تورکی عوسمانی- فرەنسی بلاوکردۆتەوە[2].

٣– چاپخانەی تعاون و ترقی (١٩٠٨)، تورکیا- ئیستەنبوول[3] : ئەم چاپخانەیە هی کۆمەڵەی کورد تعاون و ترقی بووە. بڵاوکراوەنیان تێدا چاپ و بڵاوکردۆتەوە. غەزەتەی (کورد تعاون و ترقی

١. ڕۆژنامەی کوردستان، ژمارەکانی (٤ و٥)، دەزگای بڵاوکردنەوەی بەدرخان، چاپی سێیەم، تاران، ٢٠٠٦.
٢. چەند باسێک لەبارەی مێژووی ڕۆژنامەنووسی کوردییەوە، فەرهاد پیرباڵ، دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم، سلێمانی، ٢٠٠٧، ل٩- ١٠.
٣. کورد تعاون و ترەقی غەزەتەسی،محەممەد ئەمین بۆزارسلان، (١٩٠٨- ١٩٠٩)، ئۆپسالا، ١٩٩٨، ژمارەکانی بەشی ڕێنووسی ئارامی.

غەزەتەسی)یان بە زمانی: کوردی – تورکی ڕێنووسی عوسمانی دەرکردووە. خاوەن ئیمتیاز و بەڕێوەبەر: سلێمانییەلی تۆفیق(پیرەمێرد). سەرنووسەر: دیاربەکرلی ئەحمەد جەمیل. نووسەران: سەعیدی ئیسماعیل حەقی، کوردی بابان زادە، ئیبراهیم ئەفەندی حەیدەرزادە، بەدری مالاتییە، خەلیل خەیالی، مەلاسەعید نوورسی، سەید عەبدولقادر، ئەحمەد شەوقی، سەباح محەممەد تاهیری، جزیری[٤]. ناونیشانی چاپخانە: لەسەر بەرگی پێشەوە و پشتەوە نووسراوە: سلانیک مطبعە سی. لە دوا لاپەڕەی ژمارەکان نووسراوە: در سعادت – مرکز مطبعە ، م.توفیق، یان لە لاپەڕەی پێش کۆتاییدا هاتووە.

٤- چاپخانە لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان :

١- بزووتنەوەکەی «عەبدولڕەزاق بەدرخان» بە هاوکاری «سمکۆخانی شکاک» و حکوومەتی ڕووس و چەندین سەرکردەی دیاری کورد لە نێوان ساڵانی(١٩١٠- ١٩١٧) هاوکاربوون بۆ دامەزراندنی کۆمەڵەی(جیهانزانی). بە مەبەستی پەرەپێدان و بڵاوکردنەوەی هۆشیاریی خوێندەواری و ڕۆشنبیریی لەناو کوردان. ئەمە هۆکاربوو بۆ دامەزراندنی چاپخانە و دەرکردنی ڕۆژنامە و کردنەوەی قوتابخانە. ڕۆژنامەی کوردستان لە ساڵی (١٩١٢ تا١٩١٤) بە زمانی کوردی دەردەچوو[٥].

٢) (کۆمەڵی ئازادیخوازانی کورد) بۆ بڵاوکردنەوەی هۆشیاریی و خوێندەواری، بزواندنی هەستی نەتەوایەتی. بۆ ئەم مەبەستە توانیان چاپخانەیەکی بچووک لە تەورێز، لە پشت هوتێل خورشید، تا(ژێکاف بوو بە حیزبی دیموکرات) دابنێن. دواتر «محەممەد شاپەسندی» چاپخانەکەی بۆ سابڵاخ هێنایەوە. لاپەڕەیەکی نیو فۆلسکابی چاپ دەکرد. ژێکاف بە یارمەتی ئەم چاپخانەیەوە خەباتی دەکرد، کە «عەبدولڕەحمان زەبیحی» سەرپەرشتی دەکرد، چەندین نامیلکە و ساڵنامەیان پێ چاپکرد.

لە سەفەری دووەمی «پێشەوا قازی محەممەد» بۆ باکۆ، «باقرۆف» بەڵێنی چاپخانە و یارمەتی فەرهەنگی پێدابوو، ئەویش بەڵێنەکەی خۆی هێنایەجێ، لە ڕێگەی ڕابیتەی فەرهەنگی تەورێزەوە، چاپخانەکە و کاغەز و پێداویستی چاپ گەیشتنە مەهاباد. چاپخانە کۆنەکەیان بۆ بۆکان نارد، گۆڤاری (هەڵاڵە)یان پێ دەردەکرد و کاروباری میریان پێ هەڵدەسوڕاند[٦].

---

٤. سەرچاوەی پێشوو، ئەلفابێی لاتینی.

٥. عەبدولڕەزاق بەدرخان (١٨٦٤- ١٩١٨)، ژیان، تێکەڵێن سیاسی، خەباتا چاندی، د.سەلاح محەممەد سەلیم هروری، بنکەی ژین، سلێمانی، ٢٠٠٥، ل٥١.

٦ . ئەو چاپخانەیەی کاربەدەستانی ڕووس بە دیاری بە پێشەوا قازی محەممەدیان دا، یووسف مەنتک، بەشی یەکەم، ڕۆژنامەی ڕووبەر، ژ:٦٩، ڕێکەوتی ٢٨ی حوزەیرانی ٢٠١١.

حوسەین حوزنی موکریانی
(١٨٩٠ - مهاباد/٢٠- ٩- ١٩٤٧ بەغداد)

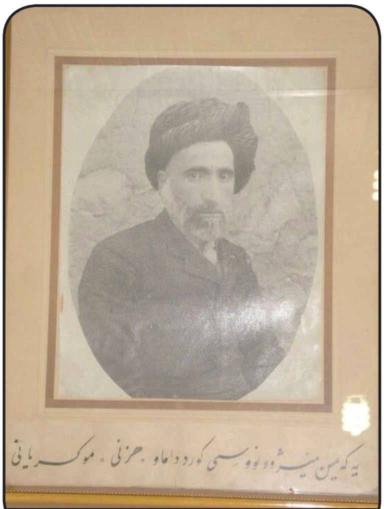
حوسێن حوزنی موکریانی

چاپخانەی زاری کرمانجی (١٩٢٦)، (چاپخانەی کوردستان- ١٩٤٨)، «سەید حوزنی موکریانی» چاپخانەکەی ناودەنێت (زاری کرمانجی). دوای مردنی «حوزنی موکریانی»، «گیوی موکریانی» برای لە ساڵی (١٩٤٨) چاپخانەکەی ناودەنێت (کوردستان)، کە تا ئێستا لە کاردایە، بە تەمەنترین چاپخانەیە لە مێژووی چاپخانەی کوردیدا.

«سید حوسەین حوزنی موکریانی» دامەزرێنەری یەکەم چاپخانەی کوردی لە ساڵی (١٩١٥) لە حەلەب، لە ساڵی (١٩٢٦) دەیهێنێتە شاری ڕەواندوز- هەولێر باشووری کوردستان، بۆ کورد ڕووداوێکی زیاتر کۆمەڵایەتی و ڕۆشنبیریی بوو[٧].

مێژوونووس و ئەدەبیی هێژا حوسەین حوزنی موکریانی: ناوی حسێن کوڕی سەید عەبدوللەتیف کوڕی شێخ ئیسماعیل کوڕی شێخ عیسای کوڕی شێخ لەتیف خەزاییە، نازناوەکانی: حوزنی، داماو، خدۆک، بێژەنی هەبووە. بۆ خوێندن و فێربوون چۆتە یەریڤان، مۆسکۆ، پوترسبۆرگ، ئەفغانستان، هیندستان، ئەستەمبۆل لەوێ دووساڵ کاری مۆرهەڵکەنی کردووە. دەوری دیاری حوزنی لە بواری کاری چاپ و بڵاوکردنەوە و ڕۆژنامەگەریدا، جێگەی ڕێز و ستایشە.

حوزنی بۆ کڕینی چاپخانەکە سەرمایەی خۆی بۆ تەرخانکرد، چۆتە ئەڵمانیا، چاپخانەیەکی بچووکی پیتی عەرەبی کڕیوە، بردوتیە شاری (حەلەب- شام) لە بازاڕی (سیۆقە) دایناوە[٨]. لەوێ هەندێ فۆنیمی کوردی بە گوێرەی دەستووری زمانی فارسی، و هەندێ ئیشارەتی تازەی درووستکردووە،

---

٧ . هەندێ سیمای ژیانی کۆمەڵایەتی و سیاسی و کولتووریی کوردی لە کۆتایی سەدەی نۆزدەم و سەرەتای سەدەی بیستەم، جەلیلی جەلیل، وەر گێڕانی لە ڕووسیەوە بۆ کوردی : ئەنوەر قادر محەممەد: بەڕێوەبەرێتی گشتی چاپ وبڵاوکردنەوە،٢٠٠٦، سلێمانی، ل١٠١.

٨ . زاری کرمانجی، ئامادەکردن و پێشەکی: د.کوردستان موکریانی، دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوەی موکریان، چاپی یەکەم، هەولێر-٢٠٠٢، ل٣. (تەواوی ژمارەکانی زاری کرمانجی لەم پەرتوکەدا هەیە).

جارێکی تر بۆ ئەم کارەی چۆتەوە ئەڵمانیا.

لە حەلەب کاری چاپی کردووە، هێندێک سەرچاوە باس لەوە دەکەن، کە هێندێک گۆڤار و بڵاوکراوەی دەرکردووە، بەڵام تا ئێستایش هیچ بەڵگەیەک لە بەردەستدا نییە. لە حەلەب کاری مۆرهەڵکەنی و خۆشنووسی و زەنگۆگرافی و کاری هونەری تری کردووە[٩]. بۆ پشتیوانی لە ڕاپەڕینەکەی شێخ سەعید گۆڤاری (دیاربەکر)ی بە زمانی فەرەنسی دەرکردووە و باسی ڕاپەڕینەکەی کردووە. تا ساڵی (١٩٢٥) لەوێ ماوەتەوە. ساڵی (١٩٢٥) دەچێتە بەغدا، لەگەڵ «سەید تەهای شەمزینی» بە فرۆکە دەچێنە ڕەواندوز. لە ساڵی (١٩٢٦) چاپخانەکەی لە حەلەبەوە بە وڵاخ دەهێنێتە ڕواندوز لەوێ نیشتەجێ دەبێت. لەبارەی ئەم کەڵەنووسەرەوە، ڕۆژهەڵاتناس «بازیل نیکتین» دەڵێت: سەید حوزنی موکریانی موئەلیف و مێژووناسی گەورەی کوردستانە. ڕۆڵی ئەم مەزنەپیاوە لە پەرەپێدانی ڕۆژنامەگەری ئاشکرایە. بێگومان ئەمەیش دەگەڕێتەوە بۆ ئەو هوشیارییەی هەیبووە، چونکە وڵاتانی پیشکەوتوو گەڕاوە و ئاشنای بزافی ڕۆشنبیریی و ڕۆژنامەگەری میللەتان بووە. پێوەندی بەهێزی لەگەڵ ڕۆشنبیران و پیاوە دیارەکانی ئینگلیز و تورک هەبووە، بۆ نموونە ئەندازیاری ڕێگاوبانی ئینگلیز «هاملتۆن» دەڵێت: حوزنی فەندی زۆرجاران باسی ئەشکەوتی (کۆسپی سپی) و کۆرپاشا و سەلاحەدینی ئەیوبی بۆ دەکردم، لە باخەکەیدا دادەنیشتین و قاوەمان دەخواردەوە.

چەندین کتێب وناملیکە و گۆڤاری بڵاوکردۆتەوە. لە ڕێکەوتی (٨ –١١- ١٩٤٣)، دەچێتە بەغدا، سەرپەرشتی دەرهێنانی گۆڤاری گێتی تازە دەکات. هاوکات (٢٤) ژمارەی لە گۆڤاری (زاری کرمانجی) دەرکردووە. یەکەمین گۆڤاری کوردییە لە شاری ڕەواندوز.

ژمارە (١) ساڵی یەکەم لە ڕێکەوتی (٢٥- ئایاری ١٩٢٦) بە (٢٦) لاپەڕە دەرچووە.

ژمارە (٢٤) دوا ژمارە بووە، ساڵی حەوتەم لە ڕێکەوتی (٢٣ی تەممووز ١٩٣٢) بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

وشەی پێشمەرگە: بۆ یەکەم جار «حوسەین حوزنی موکریانی» ئەم وشەی لە گۆڤاری (زاری کرمانجی)دا ژمارە (٦) ساڵی یەکەم، کانوونی یەکەمی ١٩٢٦ لە لاپەڕە (١٧)دا بە کار هێناوە. ئەویش لە بابەتێکدا بە ناوی (دەردی دەروون)، گفتوگۆیەکە لە نێوان «گورگۆ ئاغا و مەلاباپیر»، باس لە شەڕو ئەو نەهامەتییانە دەکات، کە لە ناوچەکە ڕوویان داوە. وەک سەردەمی سوڵتان سەلیم و مەلا ئیدریسی بەتلیسی و سوڵتان موراد و شێخ شەمسەدین نەقشبەندی. بابەتی (دەردی دەروون) لە چەند ژمارەیەکی تری زاری کرمانجیدا هەیە.

لەلایەکی دیکە (١١) ژمارەی لە گۆڤاری ڕووناکی دەرکردووە. ژمارە (١) ساڵی یەکەم، لە ڕێکەوتی (٢٤-١٠- ١٩٣٥) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە. ژمارە (١١) ساڵی یەکەم، کە دوا ژمارە بووە،

٩ . ڕۆژنامەگەری کوردی لە عێراق، فاروق عەلی عومەر.

لە ڕێکەوتی (١٦-٥- ١٩٣٦) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

«مێجەرسۆن» پێش ئەوەی ببێتە حاکمی سلێمانی چاپخانەیەکی لە بەغدا دامەزراند، ساڵی (١٩١٨) ڕۆژنامەی (تێگەیشتنی ڕاستی) بە هاوکاری «شوکری فەزڵی» دەرکرد. کاتێک بوو بە حاکمی ئینگلیز لە سلێمانی لەساڵی (١٩٢٠)، هەمان چاپخانەی هێنا بۆ شاری سلێمانی و ڕۆژنامەی «پێشکەوتنی» پێ دەرکرد.

ڕۆڵی کوردانی تاراوگە لە بزاڤی ڕۆژنامەگەری کوردیدا:

کوردانی تاراوگەنشین و دوور لە خاکی کوردستان، هەرگیز دەستەوەستان نەوەستاون بۆ خزمەتکردنی کولتووری نەتەوە و نیشتمانەکەیان. هەمیشە ڕۆڵی کاریگەر و بەرچاویان لە مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردیدا هەبووە. لە دەستپێکدا «میقداد مەدحەت بەدرخان» و عەبدولڕەحمان بەدرخان» بوون بە پێشەنگی بزاڤی ڕۆژنامەگەری کوردی دوور لە خاکی نیشتمانی کوردستان، لە میسر، سویسرا و بەریتانیا، بوێرانە توانیان (٣١) ژمارە لە یەکەم ڕۆژنامەی کوردی بە ناوی «کوردستان» دەربکەن.

دوابەدوای ئەوان ڕۆڵەکانی کورد توانییان هەنگاو بنێنن بە دروستکردنی کۆمەڵە و ڕێکخراو لە ئیستەنبوڵ و ئەورووپا. هەنگاوی گرینگیان دەرکردنی گۆڤار و ڕۆژنامە بووە وەک: لە دوای مەشروتیەت «سورەیا بەدرخان» ڕۆژنامەی (کوردستان)ی خولی دووەمی لە نێوان ساڵەکانی (١٩٠٨- ١٩٠٩) دەرکردووە. دامەزراندنی ڕێکخرا و کۆمەڵەکانی وەک: کۆمەڵەی تەعاون و تەرەقی کورد ١٩٠٨ لە ئیستەنبوڵ، گۆڤاری (کورد تەعاون ترەقی غەزەتسی)یان دەردەکرد[١٠]. کۆمەڵەی سەرکەوتن و پێشکەوتنی کورد ١٩٠٨، کۆمەڵی بڵاوکردنەوەی زانستی لەناو کوردا ١٩٠٩، کۆمەڵەی هێڤی، ئەوەیان کۆمەڵەیەکی خوێندکارانی کورد بوو، گۆڤاری ڕۆژی کورد ١٩١٣، بڵاوکردۆتەوە[١١].

لە ساڵی ١٩٤٩ کۆمەڵێک خوێندکاری کورد لە ئەورووپا دەیان خوێند بیریان لە دامەزراندنی کۆمەڵەیەکی کوردی کردەوە. بەڵام لەبەر کەمی ژمارەکەیان نەیان دەتوانی ئامانجەکەیان بهێننە دی. ئەوانیش بریتیبوون لە: نورەدین زازا، عیسمت شەریف وانلی، شەوکەت عەقراوی، عەبدوڵڵا قادر. هەرچەندە لە ساڵی ١٩٤٩ لە (بودابست) بەشداریان لە ڤێستیڤاڵی دووەمی خوێندکارانی جیهان کرد. ئەوە بوو دوای ماندووبونێکی زۆر ١٧ خوێندکاری کورد بە هاندانی «نورەدین زازا» لە ١٠ تا ١٦ ئابی ١٩٥٦ لە شاری ڤیزبادن-ئەڵمانیا، کۆمەڵەیەکیان بە ناوی (کۆمەڵەی ڕۆشنبیریی خوێندکارانی کورد لە ئەوروپا) دامەزراند. لە کۆنگرەی سێیەم لە ساڵی ١٩٥٨، کە خوێندکاران لە وڵاتانی بەریتانیا،

١٠ . کورد تەعاون ترەقی غەزەتەسی، گۆڤاری کوردی – تورکی ١٩٠٨- ١٩٠٩، محەممەد ئەمین بۆزارسلان، سوید – ئۆپسالا- ئاداری ١٩٩٨.

١١ . ڕۆژی کورد، ئامادەکردن و لێکۆڵینەوەی: عەبدوڵڵا زەنگەنە، بنکەی ژین ، سلێمانی- ٢٠٠٥.

ئەڵمانیا، سویسرا هاتبوون ناوی کۆمەڵەکەیان بە (کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئەورووپا) گۆڕی. ئۆرگانی کۆمەڵەیان دەرکرد بە ناوی (کوردستان) بە زمانەکانی: کوردی، عەرەبی و ئینگلیزی دەرکرد. پاشان ژمارەی خوێندکاران و کوردانی تاراوگەنشین زیادی کرد و بە هۆی بارودۆخی سیاسی و خوێندن و کارکردن کوردان زۆرتر ڕوویان لە تاراوگە کرد و ژیانی ئەوێیان هەڵبژارد. هەردوو ڕێکخراوی (KSSE- AKSA) توانیان گڕوتینێکی باش بە بزاڤی ڕۆژنامەگەری کوردی بدەن بە دەرکردنی چەندین گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوە. ئەو خزمەتە تا ئێستایش درێژەی هەیە بە پێی تواناو ئیمکان ڕۆژنامەگەری و کولتووری کوردی پەرەی پێدەدرێ[١٢].

سوارچاکانی کاروانی ڕۆژنامەگەری کوردی: سەید عەبدولقادر شەمزینی، مەلا سەعید نوورسی، ئەحمەد جەمیل دیاربەکرلی، خەلیل خەیالی، د.عەبدوڵڵا جەودەت، ئیسحاق سکوتی، شەریف پاشای خەندان، د. کامەران بەدرخان، میر جەلادەت بەدرخان، میقداد مەدحەت بەدرخان، محەممەد سالح بەدرخان، سورەیا بەدرخان، ممدوع سەلیم بەگ. ڕەفیق حلمیی، پیرەمێرد، حوسەین حوزنی موکریانی، نورەدین زازا، عیسمەت شەریف وانلی، عەبدولڕەحمان بەدرخان، ئیسماعیل شاوێس.

ڕۆژنامەی کوردستان

یەکەمین ڕۆژنامەی کوردی ١٨٩٨ — ١٩٠٢

ڕۆژنامەی کوردستان یەکەمین نۆبەرەی ڕۆژنامەگەری کوردییە. دوور لە خاکی کوردستان و لە تاراوگە لەلایەن «میر میقداد مەدحەت بەدرخان» ئەندامی بنەماڵەی بەدرخانییەکان، لە قاهیرە— میسر دەرچووە.

ڕۆژنامەی کوردستان لە (ڕۆژی پێنجشەممە ڕێککەوتی- ٢١-ی نیسانی ١٨٩٨- تا ڕۆژی دووشەممە ڕێککەوتی- ١٤- ی نیسانی ١٩٠٢) بە تێکڕایی- ٣١- ژمارەی لێ بڵاوکراوەتەوە. ئەم قۆناغەی ڕۆژنامەی کوردستانی تێدا بڵاوکراوەتەوە دەتوانین دوو ناوی لێ بنێین: قۆناغی سەرکوتکردنی کورد، قۆناغی ڕێنسانسی بوژانەوەی کولتووریی کورد. لەم کاتەدا سەرجەم شۆڕش و سەرهەڵدانەکانی کورد لە باکووری کوردستان، بە دڕندانەترین شێواز لەلایەن سوڵتان «عەبدولحەمیدی دووەم» و دەست و پێوەندەکانی، سەرکوت دەکران و لەناو دەبران، یا لە خاکی نیشتمانی دایک دوور دەخرانەوە. ئاشکرایە

١٢ . چەند زانیارییەک لەبارەی بزووتنەوەی خوێندکارانی کورد لە هەندەران، د.کەمال فواد، گۆڤاری هاڤیبوون، ژ:٢و٣، ١٩٩٨، ل١٠٠.

ئیمپراتۆرییەتی عوسمانی، لە درووست بوونییەوە، تا ئەو ڕۆژەی بە پیاوە نەخۆشەکە ناوی هێنرا و خرایە زبڵدانی مێژووەوە، بە ئیمپراتۆریەتێکی دڕندە و بەربەری و دواکەوتوو ناسرابوو، ئەوەش بووەتە کولتوورێکی بێزراو باو دژ بە گەلی کوردو کەمە نەتەوەکانی تورکیا تا ئیمرۆش پیادەی دەکەن. وەک مۆرک و ناسنامەی حوکمڕانی تورک دەناسرێتەوە. دونیا لە گۆڕاندایە، تەنیا دەوڵەتمەدارانی تورکیا نەیانتوانیوە سووت لە گۆڕانکارییەکان وەر بگرن و لەم کولتووره داخراو و ڕەگەزپەرستانەیە بێنە دەرەوە، نەتەوەکان و ناوچەکەشیان لەگەڵ خۆیان تژی لە کێشە و ئاڵۆزی کردووە.

دُوبَرْ ١ — سالا عوَّلی — عدد ١
کردستان
١٣١٥
عنوان
مصرده «کردستان» غزته‌سی
صاحب ومحرری بدرخان
پاشا زاده
مقداد مدحت
هر طبعده ... نسخه کردستان
ولایت‌لرینه ارسال ووساطتیله
قراء وقصبات‌لره نشر وتعمیم اولنه جقدر
کردستان خارجنه هر بر
ابونه سنه‌لک ابونه بدلی
٨٠ غروشدر
کردستان داخلنده خصوصی
ابتهالمره مجاناً گوندریلور
تحچي كاغذك في ريكه
دڤي ريكێ مصري سَر
ناف خوبي ڤي جريده‌يي
لاوِ بدرخان پاشا
مقداد مدحت بكي
هرجار دُوهزار جريده‌يا
بي پَرَه آزيـى ريكم
كردستاني ده بِدِن خالكي
پازده روژا جارکي تيت
نڤيساندن
کردلري ايقاظ وتحصيل صنايعه تشويق ايچون شمديلك
اون بش گونده بر نشر اولنور کردجه غزته‌در
روژا پنجشي‌ده ٣٠ ذوالقعده سنه ١٣١٥ پنجشنبه في ٩ نيسان سنه ١٣١٤

بسم الله الرحمن الرحيم

صد هزار شكر وحمد ژ خُدى تعالى‌ره أم مسلمان خلق كرن. وظائفنا علم ومعرفتيره هش وزكا دامه. در حقا طلبانِدِنا علم ومعرفتيره گلك آيتين جليله واحاديث شريفه هنن. دنيايده چقاس مسلمان هبن گوند وبازيرين حياده مكتب ومدرسه وجريده هنن. دنيايده چه دِبه چه نابه جريده دِنڤيسن. حيفامن تيت ژ كرداره كُرد ژ گَلِكْ قوما زيده‌تر خوي هش وزكانه جابرن دبين خووده راست وقوينه خُورتن ودِيسا وكه قومين دي نه خوَندانه نه‌دَولِندن دنيايده چه دِبه جيران وان موسقوف چاوه‌به وي چه بكه نِزانن لوما ربا خُديده من اڤ جريده ياها نڤيسي ياذنا خُدى تعالى پاشى نهو هر پازده روژاده جاركي آزي جريده‌كي بنڤيسم. ناف ڤي من كريه (كردستان) ڤي جريده‌يده آزى بحثا فنجيا علم ومعرفتا بكم

لِكودَري مروف دِعَلمه لِكودري مدرسه ومكتبين قنج هنه آزي نيشا كردا بكم لكودري چه شر دبه دولتين مظن چه دكن چاوه شر دِكن تجارت چاوه دِبه ازي حميا حكات بكم حتى نهو كسي جريده‌كي هولي نڤيسي‌يه اڤ جريده‌يا مناها يا عوَّلي‌يه لوما وي گلِكْ كيابي هبين. ازهيڤي دِكم كيايا جريده‌يي ژماره بنڤيسن حمي رِتشتْ وكي نو چه دِبن رِكين باشي رهنكي دِچه دكوه ريده اڤه ايدي آزي دست مقصدى بكم. (ومن الله التوفيق)

حضرتِ پيغمبر عليه الصلوة والسلام گوتي‌يه «العلماء ورثة الانبياء» آنكو علما وارثين انبيانه ژ طرفِ خُديده مامورن وعظ ونصيحتي بدِن خلكي ريا قنج نيشا وان بكن لوما گي علمايين كردا چاره اون وعظ ونصيحتا بيژى ددن ولى ديڤي اون مير وآغا وكرمانجين دناسن وان تشويقا ظائفنا علم ومعرفتى بكن ريا قنج نيشا وان بكن هكي اون وي بكن گنهى حميا سطوى ومیه

رۆژنامەی کوردستان یەکەم رۆژنامەی کوردی

لە ساڵی- ١٨٩٦- میرانی کورد بەتایبەت ئەوانەی نیشتەجێی ئیستەنبول بوون، خەڵک بۆ خۆڕێکخستن و کاری نهێنی تا لە خەراپەکاری عوسمانییەکان بە دووربن هاندەدەن. لە ساڵی ١٨٩٧ «میر مەدحەت بەدرخان» ڕوو لە وڵاتی میسر دەکات، و لەوێ نیشتەجێ دەبێت. لە لاپەڕەی یەکەمی ژمارە یەکی ڕۆژنامەی کوردستاندا، میر مەدحەت لە سەروتاردا دەنووسێ:
بۆچی ئەو ئەم ڕۆژنامەیەی دەرکردووە چەند میللەت هەن، لە گوندو باژێڕی هەمووانداندا مەکتەب ومەدرەسەو جەریدە هەن، لەدوونیادا چی دەبێ چ نابێ لە جەریدە دەنووسن. حەیفی من دێت لە کرداری کوردان خۆیان لە گەلەک قەومان هۆشیارو زیرەک و جوامێرتر دەبینن، خۆیان راست و قەوی دەبینن، وەکو قەومی تر نەیانخوێندووە، نەدەولەمەندن، لە دوونیادا چ دەبێ، لەجیرانی وان ثقافە چۆنە، نازانن چ بکەن. بۆیە بریارمدا پازدە ڕۆژ جارەکێ جەریدەکێ بنووسم، ناوم ناوە کوردستان، لەم جەریدەیەدا من باسی گرنگی عیلم مەعریفەبکەم، مرۆڤی کورد فێربێت، لەکوێندەرێ مەکتەب و مەدرەسەی باش هەنە، من نیشانی کوردان بدەم، لە کێندەرێ شەر دەبێ، دەولەتە مەزنەکان چ دەکەن، چۆن شەڕ دەکەن، تیجارەت چۆن دەبێ، من باسی هەموو ئەم شتانە بکەم، تا ئێستا کەس جەریدەی یەکەمی نەنووسیوە، ئەوە جەریدەی یەکەمی منە، ئەگەر کەم و کوڕییەک هەیە، هیوادارم کەم وکورییەکانی جەریدەم بۆ بنووسن.

لێرەدا بۆمان دەردەکەوێت کە میر مەدحەت بۆ هۆشیارکردنەوەی ڕۆڵەکانی گەلەکەی و خستنە سەر ڕێی ڕاست و فێربوونی عیلم و مەعریفەت، خەبات دەکات. بۆ ئەم مەبەستە ڕۆژنامەیەک دەردەکات، لە ڕۆژی پێنجشەممە ڕێککەوتی (٢١ی نیسانی ١٨٩٨) لە قاهیرە لە چاپخانەی (هیلال)، بۆ یەکەمین جار لە مێژووی کورددا ڕۆژنامەیەک بە ناوی (کوردستان) بڵاودەکاتەوە.

دوای ساڵێک «میر مەدحەت بەگ» نەخۆش دەکەوێت، بۆچوونی دیکە هەیە، کە سوڵتانی عوسمانی لەژێر فشار بۆ ئیستەنبوڵی گەڕاندۆتەوە و دەست بەسەری کردووە. لەوە بە دوا «میر

عەبدولڕەحمان»ی برای سەرپەرشتی دەرکردنی ڕۆژنامەی کوردستان دەکات. بۆ ئەم مەبەستە دەچێتە سویسرا تا لە سنووری دەسەڵاتی سوڵتان دوور کەوێتەوە. عوسمانییەکان ڕۆژنامەکەیان بە دوژمنی سەرسەختی خۆیان دەزانی، بۆ وەستاندنی بە هەموو شێوەیەک کەوتبوونە دژایەتیکردن و لە ناوبردنی. بەدرخانییەکانیش بۆ بەردەوامی ڕۆژنامەکە و سەلامەتی خۆیان ڕۆژنامەی کوردستانیان لە چەندین کات و شوێنی جیاوازدا بڵاوکردۆتەوە.

ڕۆژنامەی کوردستان:

لە ژمارە (١ تا ٣١) بە (٤) لاپەڕە و قەبارەی (٢٥،٥X٣٢،٥سم) دەرچووە. نوسراوە: پازدە ڕۆژ جارەکی تێت نقیساندن جەریدەیا کوردییە. سەرەتا لە ژمارە (١تا٣) زمان کوردی (کرمانجی ژووروو)، ڕێنووسی ئارامی لەسەر تەرزی فارسی بووە. لە ژمارە (٤)ەوە زمانی تورکی زیاد دەبێت بە هەمان ڕێنووسی ئارامی. لەم ژمارەیەدا نامەیەکی بەتورکی بۆ سوڵتان عبدلحمید نوسییە، هیوادارە کە ڕێگە بدەن جەریدەکەی وی بچێتە کوردستان. میر نووسیویە: ئەو وڵاتانەی من جەریدەی بۆ دەنێرم، بۆم دەنووسن کە مەئموورانی حکومەت ڕێگە نادەن، چونکە کرمانجی نازانن، وادەزانن تشتەک لەسەروان نووسرایە.

تیراژی ژمارەکان جیاوازە، لە هەر ژمارەیەک بڕی تیراژەکە و نووسراوە: دەنێرمە کوردستان تا بە بەلاش بدەنە خەڵکی. تا ئێستایش ژمارە (١٩) نەدۆزراوەتەوە. ئەوەی لەبەر دەستە (٣٠) ژمارەی ڕۆژنامەی کوردستانە. ئابوونەی ساڵانە (٨٠) قرووش نووسراوە. هەردوو میری بەدرخان بە کەسانی ڕۆشنبیر و زانا دەدرانە قەڵەم، جگە لە زمانی کوردی، شارەزاییان لە زمانەکانی وەک: فرەنسی، فارسی، عەرەبی، تورکی دا هەبووە.

بابەتەکانی ڕۆژنامەی کوردستان زیاتر لەم بابەتانە بوون، کە تیشکیان دەخستە سەر کێشەی ڕەوای گەلی کورد و زوڵم و زۆرییەکانی دەسەڵاتی عوسمانییەکانی دەخستەڕوو. شیعری شاعیران، مەم و زینی خانی، ئایەت و فەرموودەی پێغەمبەر(د.خ). سەرەتا چەند نامەیەکیان بۆ سوڵتان عەبدولحەمیدی دووەم نووسی، بەڵام کە زانیان گوێی پێنادات، ئیتر بە نووسین هێرشیان دەکردە سەری. مەبەستی ڕۆژنامە زیاتر بۆ فێربوون و خوێندەواری و هۆشیارکردنەوەی کوردان بوو.

١- لە ژمارە (١ تا ٥) لە قاهیرەی پایتەختی میسر لە لایەن ‹میر میقداد مەدحەت بەدرخان» چاپکراوە، (٢٠٠٠) دانەی نێردراوەتەوە کوردستان. لە سەری نووسراوە: عنوان- مصردە(کوردستان) غزتەسی— صاحب و محرری بدرخان پاشازادە (مقداد مدحت). ئیتر لە ژمارە (٦ تا٣١) لەلایەن «میر عەبدولڕەحمان بەدرخان»ی برای لە چەند کات و شوێنێکی جیاواز دەرچووە .

٢- لـە ژمـارە (٦تـا ١٨) ڕۆژنامـەی کوردسـتان لەلایـەن « عەبدولڕەحمـان بەدرخـان» لـە جنێـف دەرچووە،(٢٠٠٠) دانەی نێردراوەتەوە کوردستان. عنـوان نووسراوە: جنوەدە(کوردستان) غزەتەسی- صاحب و محرری بدرخان پاشازادە عبدالرحمن. لـە ژمـارە (١٦تـا١٨) ئـەم ئەدرێسـەش زیادکراوە:

GENEVE (suisse ,KURDISTAN- Adresse: Rue de carouge, n٧)

لـە هێندێک سـەرچاوەدا هاتـووە، کـە لـە ژمارە(٦تـا١٩) بـە یەکـەوە لـە جنێف دەرچووە. ئەگـەر ژمـارە (١٩) لەگـەڵ ئـەوان دەرچوویێت ئـەوا هەمـان ڕەنگ و قەبارە و ژمـارەی لاپـەڕە و ئەدریسـی وانـی هەیـە.

٣- لـە ژمـارە (٢٠تـا ٢٣) بـۆ دووەم جار لـە قاهیـرە دەرچۆتـەوە، (٢٠٠) دانـەی نێـردراوە کوردسـتان. ئەدرێـس نووسـراوە:

(CAIRE ٦٧٩-KURDISTAN- Adresse:Boite- special N)

٤- ژمـارە (٢٤) لـە لەنـدەن دەرچـووە. (٢٠٠٠) دانـە نێـردراوە بـۆ کوردسـتان. ئەدرێـس نووسـراوە: Prince Square- -٧٥ -Address: ABDULRAHMAN BEDRIKHAN) .(London

٥- لـە ژمـارە (٢٥تـا ٢٩) لـە خـوارووی بەریتانیـا، لـە فۆلکسـتۆن دەرچـووە. (٢٠٠٠) دانـە نێـردراوە بـۆ کوردسـتان. ئەدرێـس نووسـراوە: (Fast CLIN- ٥ -Address: year Bay Crescent FOLKSTONE- ANGLETERRO). لە ژمارەکانی (٢٨ و٢٩) تەنها نووسراوە: فۆلکستۆن- ئەنگلیترۆ.

٦- ژمارەکانی (٣٠و٣١) بۆ دووەم جار لە سویسرا- جنێف دەرچووەتەوە.

ئەو چاپخانانەی ڕۆژنامەی کوردستانی لێ چاپ بووە:

١- ژمارەکانی (١تا٣) لە قاهیرە لە چاپخانەی هیلال چاپکراوە.

٢- ژمارەکانی (٤و٥) لە قاهیرە لە چاپخانەی جریدەی کوردستان چاپکراوە.

٣- ژمارەکانی (٦تا١٨) لە جنێف لە چاپخانەی جەمعیەتا تفاق و قنجیا موسلمانا، چاپکراوە.

٤- ژمارەکانی (٢٠و٢١) لە قاهیرە چاپکراوە، بەڵام ناوی چاپخانەی لەسەر نییە.

٥- ژمارەکانی (٢٢و٢٣) لە قاهیرە لە چاپخانەی هیندیە چاپکراوە.

٦- ژمارە (٢٤) لە لەندەن چاپکراوە ناوی چاپخانەی لەسەر نییە.

٧- ژمارە کانی (٢٥-٢٦-٢٧) لە فۆڵکستۆن دەرچووە، بەڵام ناوی چاپخانەی لەسەر نییە.

٨- ژمارەکانی (٢٨ و٢٩) لە فۆلکستۆن دەرچووە، لە چاپخانەی انتقام چاپکراوە.

٩- ژمارەکانـی (٣٠و٣١) لـە جنێف دەرچـووە، لـە چاپخانـەی انتقـام چاپکـراوە. لێرەدا پرسـێکی گرنـگ دێتـە پێشـەوە، بـە تایبـەت ئـەم چـوار ژمـارەی دوایـی ڕۆژنامـەی کوردستان لـە یـەک چاپخانـە چاپکـراون

و لـە دوو وڵاتـی جیـاواز دەرچـوون. ڕەنگـە تەنـێ هـۆكاری ئەمنـی و خۆپاراسـتن بێـت لـە دەسـەڵاتدارانی عوسـمانی. مەبەسـت لـەم ئاڵوگـۆڕە تەنهـا سـەر لـێ تێكدانیانـە بـۆ نەزانینـی شـوێنی ژیانـی خودانـی ڕۆژنامەكە و دەرچوونی ڕۆژنامـەی كوردستان. لە ماوەی چوار ساڵدا (٣١) ژمارەی لێ دەرچووە، لە ڕۆژی دووشـەممە ڕێككەوتـی (١٤ی- نیسـانی ١٩٠٢) دوا ژمـارەی (٣١) دەرچـووە، ئیتـر وەسـتاوە.

كاتێـک سوڵتانی عوسمانی زۆربەی ئەندامانی بنەماڵەی بەدرخانییەكان زیندانی دەكات، و كەسێک نامێنیت ئەركی بەڕێوەبردنی ڕۆژنامەكە بگرێتـە ئەسـتۆ، ئـەو مەشخەڵە پرشنگدار و گەشـەی خەباتی ڕۆشـنبیریی گەلەكەمان(كوردسـتان) بـە بەندكردنـی ئەندامانـی بنەماڵـە دوایـی بـە تەمەنـی دەهێنـرێ، هـۆكاری دوورخستنەوەی بنەماڵەی بەدرخانییەكان لـە ئەستەنبۆڵ دەگەڕێتـەوە بـۆ ئـەوەی لـە ساڵی ١٩٠٦ ڕەزوان پاشا دەكوژرێت، كوڕانـی بەدرخان پاشا بـەم كوشتنە تاوانبـار دەكرێن.

دۆزینەوەی ڕۆژنامەی كوردستان و چاپكردنەوەی:

چەند دڵسۆزیكی گەلەكەمـان پەرۆشی ڕۆژنامـەی كوردسـتان، وای لێكـردن بـە دوایـدا بگەڕێن و ئەنجام (٣٠) ژمـارەی بدۆزنـەوە و بـە چاپـی بگەیەنن. هەمـوو ئـەم ئەگـەر و بۆچوونـە هەڵانـەی پێشـتر سـەبارەت بـە ڕۆژنامەكە هەبـوون ڕەتـی بكەنـەوە.

سەرەتا دكتۆر كەمال فوئاد لە ئەڵمانیا بەم جۆرە ژمارەكانی دۆزییەوە:

١- چاپی یەكـەم: لـە هاوینـی (١٩٦٨) لـە پەرتووكخانـەی شـاری ماربۆرگ- ئەڵمانیا (٢٦) ژمارەی بە دەست خستووە. ژمارەكانی (١٠-١٢-١٧-١٨-١٩) دەست نەكەوتووە. تەواوی (٢٦) ژمارەكانی كۆكردۆتەوە و پێشـەكی بـۆ نووسیوە. لـە سـاڵی (١٩٧٢) لـە بەغـدا لـە چاپخانـەی ئۆفسـێتی ئیخلاص چاپـی یەكەمـی كـردووە. ئێسـتا ئـەم چاپـە لـە پەرتووكخانـەی شـاری بەرلینـدا هەیە[١٣].

٢- چاپـی دووەم: نووسـەری كـورد «محەممـەد ئەمیـن بۆزارسـلان» لـە سـاڵی (١٩٩١)، هەمـان چاپـی یەكەمـی «د.كەمـال فوئـاد»ی چـاپ كردۆتـەوە لـە شـاری ئۆپسـالا- سـوێد، بـە زمانـی كـوردی، گۆڕیویەتـی بـۆ تیپـی لاتینـی لـە دوو بەرگدا، ئـەم چاپـەش لـە پەرتووكخانـەی شـاری بەرلینـدا هەیـە

٣- چاپـی سـێهەم: «مەحمـوود زامـدار» لـە سـاڵی (١٩٩٨) بـە بۆنـەی یـادی سـەدساڵەی ڕۆژنامـەی كوردستان، چاپەكەی «د.كەمال فوئاد» لەگەڵ دوو ژمارەی تازە دۆزراوەی لە هەولێر چاپ كردۆتەوە[١٤].

---

١٣ . كوردسـتان: كۆكردنـەوە و پێشـەكی: د.كەمـال فوئـاد، دەزگای چـاپ و بڵاوكردنـەوەی بەدرخـان، چاپـی سـێیەم، تـاران، ٢٠٠٦. ئـەم چاپـەی كوردسـتان، وەک یەكـەم سـەرچاوەی سـەرەكی ئـەم نووسـینە سـوودی لـێ وەرگیـراوە.

١٤ . چەنـد لاپەڕەیـەک لـە مێـژووی ڕۆژنامەگـەری كـوردی ١٨٩٨- ١٩١٨، نەوشـێروان مسـتەفا ئەمیـن، بەرگـی یەكـەم، سـلێمانی، ٢٠٠١، ل٢٨.

٤- ژمارە (١٧) «مەحموود زامدار» «بە د.کەمال فوئاد»ی داوە.

٥– ژمارە(١٨) د.کەمال فوئاد خۆی لە ئەرشیفخانەکانی ئەنقەرە دۆزیویەتییەوە.

٦– ژمارەکانی (١٠-١٢) «د.جەلیلی جەلیل»، لە ئەرشیفخانەکانی نەمسا دۆزیتییەوە، لە ڤێستیڤاڵی بەدرخان لە دهۆک ڕۆژانی (٢١تا٢٣- ٤ی ٢٠٠٥) لە لایەن دەزگای بەدرخان ئەنجامدرا، پێشکەش بە «د.کەمال» کراوە.

٧- چاپی چوارەم و پێنجەم: «حەمید ئەبوبکر» سەرۆکی دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوەی بەدرخان، دووجار هەر (٣٠) ژمارەی ڕۆژنامەی کوردستانی چاپ کردۆتەوە. لەسەر چاپی یەکەمی دکتۆر کەمال فوئاد، لەسەر چاپەکان وا نووسراوە: چاپی دووەم، قاهیرە، ٢٠٠٥. چاپی سێیەم، تاران، ٢٠٠٦.

جگە لە ژمارە(١٩)، بە هیوای دەستکەوتنی ئەم ژمارەیەش لە داهاتوودا.

سەبارەت بە ساڵڕۆژی ڕۆژنامەگەری کوردی، ساڵی (١٩٦٨) بە پێشنیاری «د. مارف خەزنەدار» ڕۆژی (٢٢ی نیسان) بە ڕۆژی ڕۆژنامەگەری کوردی دیاریکرا، لەم کاتەوە ئەم ڕۆژە بەیادی ڕۆژنامەگەری کوردی دەناسرێت[١٥].

خوولی دووەمی ڕۆژنامەی کوردستان: ١٩٠٨- ١٩٠٩ :

دوای ڕاگەیاندنی مەشروتییەتی تورکەلاوەکان لە ساڵی (١٩٠٨)، «سورەیا بەدرخان» ١٨٨٣- ١٩٣٢، ناسراو بە ئەحمەد ئازیزی- بلەچ شیرکۆ. لەنێوان ساڵەکانی (١٩٠٨-١٩٠٩) بۆ جاری دووەم ڕۆژنامەی کوردستانی لە ئیستەنبوڵ دەرکردۆتەوە، بەڵام تا ئێستا هیچ ژمارەیەکی لەبەر دەست نییە.

خوولی سێیەمی ڕۆژنامەی کوردستان ١٩١٧- ١٩١٨:

بۆ جاری سێیەم «سورەیا بەدرخان» لە قاهیرە ڕۆژنامەی کوردستان دەردەکاتەوە، ژمارەی (یەک) ی لە ڕێکەوتی (١٢- ئەیلولی- ١٩١٧) دەرچووە. ژمارە (١١)ی لە ڕێکەوتی (٢٨- کانوونی دووەمی ١٩١٨) دەرچووە. سەرجەم (١١) ژمارەی لێ دەرچووە. هەر یازدە ژمارەی لەلایەن (نەجمەدین بیوک کایە – ناسراو بە نەجۆ) دراوە بە «د.کەمال فوئاد». ئەویش لە ساڵی (١٩٩٨) بە ناوی (کوردستان یەکەمین ڕۆژنامەی کوردی، دەورەی سێیەم ١٩١٧- ١٩١٨) لە سلێمانی چاپی کردۆتەوە.

سەرەتای ڕۆژنامەگەری کوردی لە باکووری کوردستان و ڕووسیا:

سەرەتای سەرهەڵدانی ڕۆژنامەگەری تورکی لە کۆتایی نیوەی سەدەی نۆزدەهەم پەیدابوو. دەسەڵاتی

---

١٥ . جەمال خەزنەدار: بابەتی کۆڕێک لەشاری مانهایم، لە یادی ڕۆژنامەگەری کوردی ساڵی (٢٠٠٤) لەلایەن ناوەندی زانیین و ڕۆشنبیریی کوردی– ئەڵمانی- مانهایم سازکرابوو.

سوڵتانەکانی عوسمانی قبوڵیان نەبووە چاپخانە و چاپەمەنی لەژێر ڕەعییەتی ئەواندا هەبێت و پەرە بسەنێت، هەم بە کوفریان زانیوە و هەمیش نەیان ویستووە خەڵکی لەم بوارە هوشیار بن. بۆ نموونە:

لە سەردەمی سوڵتان محەممەدی چوارەم سوڵتانی عوسمانی(١٦٤٨- ١٦٨٧)، کابرایەکی ئەورووپی، ژمارەیەک لە قورئانی پیرۆزی چاپکراو پیتی عەرەبی لەگەل خۆی بردۆتە ئیستەنبول. سوڵتان فەرمان دەکات هەمووی دەخەنە دەریاوە[١٦]. دواتر عاقڵمەندێک چەندین جار چۆتە لای سوڵتان و تێیگەیاندووە، کە چاپخانە و چاپەمەنی چەندە سوودمەندە بۆ ئیسلام و مێژووی عوسمانی ئینجا ڕێگەدراوە، چاپخانە بگەیێننە تورکیاو دایبنێین. دەرچوونی یەکەم ڕۆژنامەی تورکی- عوسمانی لەلایەن خۆیان، لە سەردەمی سوڵتان مەحموودی دووەم بە ناوی (تەقویمی وەقائیع)، لە ساڵی ١٨٣١ دا دەرچووە، لەژێر کاریگەری ڕۆژنامەی فرەنسی.(یەکەم ڕۆژنامەی تورکی لە ئیستەنبوڵ لەساڵی ١٧٩٥ دەرچووە لە سەفارەتی فرەنسی- دکتۆر مەغدید سەپان)[١٧].

چارەنووسی گەلی کوردیش بە حوکمی عوسمانی و سوڵتانەکانی بەسترابویەوە، چونکە لەژێر داگیرکاری عوسمانیدا بوون. سەرکوتکردنی ڕاپەڕین و شۆڕشەکانی کوردانی باکوور وەک: ڕاپەڕینی میر بەدرخان، یەزدان شێر، سەید تەهای نەهری...تاد، بەڵگەی ئەوەن کورد بواری ئەوەی پێنەدراوە خزمەت بە کولتوور و فەرهەنگی نەتەوەکەی بکات. دواجار «میر میقداد مەدحەت بەدرخان» ڕوو دەکاتە وڵاتی غەریبی و دوور لە نیشتمانی دایک و نەتەوەکەی، لە قاهیرەی پایتەختی میسر، لە ٢١ی نیسانی ١٨٩٨ یەکەم ڕۆژنامەی کوردی بە ناوی (کوردستان) چاپ دەکات. دوای ڕاگەیاندنی مەشرووتییەت و بەرپابوونی جەنگی یەکەمی جیهان و لاوازبوونی دەسەڵاتی سوڵتانی عوسمانی ناسراو بە پیاوە نەخۆشەکە، کوردیش هەوڵی دامەزراندنی کۆمەڵە و ڕێکخراوی ئەدەبی و سیاسی دا. هاوکات ڕۆژنامەی دەرکرد وەکوو: کوردستان، کورد تعاون ترەقی غزەتەسی، ڕۆژی کورد، هەتاوی کورد، ژین و بەردەوامی بە ڕۆژنامەگەری کوردی بدات.

کورد تعاون ترقی غزتەسی- ئیستەنبوڵ- ١٩٠٨:

کورد تەعاون تەرەقی، هەفتەنامەیەک بووە بە زمانی کوردی و تورکی دەرچووە. خاوەنی ئیمتیاز و بەڕێوەبەر: تۆفیق سلێمانییەیی (پیرەمێرد)، سەرنووسەر: ئەحمد جەمیل بەگ دیاربەکرلی بووە. سەبارەت بە ڕۆژنامەکە نووسراوە: ڕۆژنامەیەکی دینی، زانستی، سیاسی، ئەدەبی و کۆمەڵایەتییە، ژمارەی لاپەڕەکانی لەنێوان (٨،١٠،١٤) بووە. سەرجەم نۆ ژمارەی لێ دەرچووە بەم جۆرە:

---

١٦ .مێژووی چاپخانەکانی شاری سلێمانی (١٩٢٠- ٢٠١٠)، مارف ناسراو. بەڕیوەبەرایەتی چاپ و بڵاوکردنەوەی سلێمانی، ٢٠١٢، ل١٣.

١٧ . ڕۆژنامەگەری کوردی بە زمانی فرەنسی، د.فەرهاد پیربال، بڵاوکراوەی خەندان، چاپی دووەم، هەولێر، ٢٠٠٦، ل١٢.

ژمارە (١) لە ٥ ی کانوونی پێشین(یەکەم) ١٩٠٨ .
ژمارە (٢) لە (١٢ی کانوونی پێشین ١٩٠٨)
ژمارە (٣) لە (١٩ی کانوونی پێشین ١٩٠٨(
ژمارە (٤) لە (٢٦ی کانوونی پێشین ١٩٠٨(
ژمارە (٥) لە (٢ی کانوونی پاشین(دووەم) ١٩٠٩(
ژمارە (٦) لە (٩ی کانوونی پاشین ١٩٠٩(
ژمارە (٧) لە (١٦ی کانوونی پاشین ١٩٠٩(
ژمارە (٨) لە (٢٣ی کانوونی پاشین ١٩٠٩(
ژمارە (٩) لە (٣٠ی کانوونی پاشین ١٩٠٩(

گۆڤاری ڕۆژی کورد- (١٩١٣) — ئیستەنبوڵ - تورکیا:

گۆڤاری ڕۆژی کورد ئەندامانی کۆمەڵەی هێڤی کورد لە ئیستەنبوڵ دەریان کردووە[١٨].

چڤاتا هێڤی تەلەبێ کوردان(١٩١٢- ١٩٢٢)، هێڤی لەلایەن کۆمەڵێک گەنجی خوێندکاری کورد لە ئیستەنبوڵ، لە (٩-٨- ١٩١٢) دامەزراوە. بارەگاکەیان لە گەڕەکی سرکجی بەرامبەر پۆستەی نوێ لە باڵەخانەی ئەرزەڕۆمدا بووە. چەند جارێک شوێنەکەیان گۆڕاوە دواجار لە شەقامی فەوزییە لە گەڕەکی شازادە باشی دەبن، بۆ ماوەیەک «د. شوکری محمد بەگ سەگبان» یارمەتی دارایی داون. کۆمەڵەی هێڤی زۆر گرنگیان بە زمان و ئەدەبی کوردی داوە لە گۆڤاری ڕۆژی کورد.

دامەزرێنەرانی کۆمەڵەی هێڤی: عومەر جەمیل پاشا، زنار سلۆپی، قەدری جەمیل پاشا، ئەکرەم جەمیل پاشا، کەمال فەوزی، مەمدوح سەلیم بەگ، زیا وەهبی، کەرکوکلی نەجمەدین حسەین، بابانزادە عەزیز، شەفیق ئەرواسی، موکسلی هەمزە، خارپوتلی تایپ عەلی، عەبدولکەریم سلێمانییەیی، دیاربەکرلی سالح، دیاربەکرلی عەبدولقادر، ئاسف بەدرخان، دیاربەکرلی موستەفا، ڕەشاد، محەممەد میهری، د. فواد، هەکاریلی عەبدولڕەحیم ڕەحیمی، دیاربەکرلی فایز بەگ.

بەر لەجەنگی یەکەمی جیهان، شەش کەس لە ئەندامانی بنەماڵەی «جەمیل پاشا» لە ئەورووپا دەیانخوێند: جەودەت، قەدری، زنار سلۆپی، ئەکرەم، شەمسەدین، ئیبراهیم، کەمال. لە سویسرا لقێکی کۆمەڵەی هێڤی کوردیان کردەوە ئەوانەیش ئەندام بوون: بابانزادە، ڕیحانی نوزهەت، دیرسیملی، سەلیم، ئەکرەم جەمیل پاشا بوو بە سەرۆک. ناونیشانی کۆمەڵەی هێڤی لە لۆزان سویسرا[١٩]:

---

١٨ . مالمیسانژ: جڤاتا هێڤی تەلەبەیێ کوردان ١٩١٢- ١٩٢٢، یەکەم ڕێکخراوی یاسایی تەلەبەی کورد- وەرگێڕانی لە تورکییەوە: زریان ڕۆژهەڵاتی، پێشەکی و پێداچوونەوەی عەبدوڵڵا زەنگەنە، بنکەی ژین، سلێمانی، ٢٠٠٨، ل ٧٦.
١٩ . ڕۆژی کورد، ئامادەکردن و لێکۆڵینەوەی: عەبدوڵڵا زەنگەنە،ل ١٤٣، ١٦٤، ١٩٤، ١٩٩، ٢٠١،٢٠٣.

٥. Hivi – Case s-Lusanne- Suisse

گۆڤاری ڕۆژی کورد:

ئەندامانی کۆمەڵەی هێڤی کورد لە ئیستەنبوڵ بە (٣٢) لاپەڕە، دەریان کردووە. مانگانە بە زمانی تورکی و کوردی ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. خاوەنی ئیمتیاز و بەڕێوەبەری بەرپرس: عەبدولکەریم حاجی عەبدوڵڵای کەرکوکی زادە خەڵکی باشوری کوردستان، ناسراو بە عەبدولکریم سلێمانییەیی.

ژمارە (١) لە (٦ی حوزەیران ١٩١٣، ١٤ی ڕەجەبی ١٣٣١) دەرچووە.

ژمارە (٢) لە (٦ی تەمموزی ١٩١٣، ١٤ی شەعبانی ١٣٣١) دەرچووە.

ژمارە (٣) لە (١ی ئابی ١٩١٣، ١١ی ڕەمەزانی ١٣٣١) دەرچووە.

ژمارە (٤) لە (٣٠ی ئابی١٩١٣، ١٠ی شەوالی ١٣٣١) دەرچووە.

ئامانجیان لە دەرکردنی ئەم گۆڤارە پێشخستنی کولتووری کوردی و گەشەپێدانی زمانی کوردی.

هەتاوی کورد: ئیستەنبۆڵ- تورکیا ١٩١٣:

گۆڤاری کۆمەڵەی هێڤی تەلەبەی کوردان بووە، (١٠) ژمارەی لێ بڵاوکراوەتەوە. ژمارە یەک لە تشرینی یەکەم ١٩١٣ و ژمارە ١٠ لە ٢٠ حوزەیرانی ١٩١٤ بڵاوکراوەتەوە.

ڕۆژنامەگەری کوردی لە یەکێتی سۆڤییەت- ڕووسیا:

تا ئێستا ئەوەی لەبەردەستە بۆ دەرکەوتنی یەکەم ڕۆژنامەی کوردی لە یەکێتی سۆڤییەت، ڕۆژنامەی (Rja Taza – ڕیا تازە) یە. یەکەم ژمارەی لە ڕێکەوتی (٢٥ی ئاداری ١٩٣٠) لە شاری یەریڤان- ئەرمەنستان بە (٤) لاپەڕە، لەلایەن گرووپی ئەلفوبێی تازەی لاتینی دەرچووە.

ئەم ڕۆژنامەیە نزیکەی حەفتا ساڵ لە دەرچوون بە سێ قۆناغ بەردەوام بووە:

١- لەنێوان ساڵەکانی (١٩٣٠ تا١٩٣٨) بەسەریەکەوە (٦١٢) ژمارەی بە ڕێنووسی لاتینی لێ دەرچووە.

٢- لەنێوان ساڵەکانی (١٩٥٥تا ١٩٩١) بە ئەلفوبێی کریلی دەرچووە.

٣- لەنێوان ساڵەکانی (١٩٩١تا ٢٠٠١) بە ڕێنووسی لاتینی دەرچووە.

نزیکەی (٧٠) ساڵ لە دەرچوون بەردەوام بووە، لەلایەن دەسەڵاتدارانی ڕووس وەستێندراوە و دواتر هەر بەبڕیاری ئەوان دەرچۆتەوە. بە تەمەنترین ڕۆژنامەیە لە مێژووی بزاڤی ڕۆژنامەگەری کوردیدا. لەبەر

هۆکاری دارایی بەردەوام نەبووە و وەستاوە. ڕادیۆی یەریڤانیش نزیکەی لە سێ چارەکە سەدە زیاترە تا ئیمڕۆش بەردەوامە[٢٠].

سەرەتای ڕۆژنامەگەری کوردی لە باشووری کوردستان: ڕۆژنامەگەری لە عێراق

- ڕۆژنامەی (جۆرنال العراق) ١٨١٦:

لە ساڵی (١٨١٦) لەلایەن (داود پاشا الکرجی) لە شاری بەغدا، لە چاپخانەیەکی بەردین بە زمانی: عەرەبی- تورکی عوسمانی دەرچووە.

- ڕۆژنامەی (الزوراء) ١٥-٦-١٨٦٩، بەغداد:

ڕۆژنامەی (الزوراء) لەلایەن والی بەغداد (مەدحەت پاشا) لە ڕێکەوتی ١٥ - ٦-١٨٦٩) دەرچووە. تا داگیرکردنی عێراق لەلایەن هێزەکانی بەریتانیا لە ساڵی (١٩١٧) دەرچووە، لەوە بە دواوە وەستاوە[٢١].

«مەدحەت پاشا» بەر لەوەی بێتە بەغدا و دەست بە کار بێت لە فرەنساوە، چاپخانەیەکی ئالی لەگەڵ خۆی هێنا. ناوی لێنا(چاپخانەی الولایە)، لە شاری بەغدا داینا. ستافێکی نووسینی کارا و شارەزای لە ئاستانەوە بۆ هێنا، یەکەم کاری ئەوە بوو ڕۆژنامەی (الزورا)ی پێ دەر کرد. ژمارەی یەکەمی لە ١٥-٦-١٨٦٩ بڵاوبۆتەوە. ئەو ڕۆژنامەیە بەردەوام بوو لەژێر ئیشرافی حکوومەتی عوسمانی تا دوا ژمارەی لە ١١-٣-١٩١٧ دەر چووە کۆی گشتی (٢٦٠٦) ژمارەی لێ دەرچووە. هۆکاری وەستانەکەشی داگیرکردنی بەغداد بووە لەلایەن ئینگلیز.

جەریدەی موسل: لە ساڵی(١٨٦٣) قەشە «ڕۆفائیل» لە پاریس دەزگای چاپەمەنی هێنا، (چاپخانەی کلدانی) لە موسل دامەزراند. ڕۆژنامەی (موصل) لە ویلایەتی موسڵ بە زمانی عەرەبی- تورکی عوسمانی: لە (٢٥-٦-١٨٨٥) دەرچووە. لەلایەکی تر لە ساڵی(١٨٨٩) چاپخانەی الولایە لە بەسرە دامەزرا،(جریدە بەسرا) ژمارەی یەکەمی لە (١٨-١- ١٨٨٩) بڵاوکراوەتەوە.

دوای مەشرووتییەتی ساڵی (١٩٠٨)، بە دەرچوونی دەستووری نوێی عوسمانی، کە ناسراوە بە یاسای بنەڕەتی ماف و ئازادییە گشتییەکان، بواری زیاتر ڕەخسا. تاساڵی (١٩١١)، نزیکەی (٥٥)

---

٢٠ . زانیاریی لە پەیجی فەخرەدین تاهیر وەرگیراوە.

٢١ . چوارچێوەی یاسایی ئازادی ڕۆژنامەگەریی لە کوردستانی عێراقدا، د.کەمال سەعدی، دەزگای ئاراس- چاپی یەکەم- هەولێر- ٢٠٠٦، ل٣٥- ٣٦.

ڕۆژنامـە دەردەچـوون. ئـەو ڕۆژنامانـە بـەردەوام بـوون لـە دەرچـوون تـا کۆتایـی هاتنـی دەسـەڵاتی عوسـمانی لـە ویلایەتـەکان.

ڕۆژنامەی (بەصرە) لە (٢٢ی تشرینی دووەمی ١٩١٤) وەستا.

ڕۆژنامەی (الزوراء) لە (١١ی ئازاری ١٩١٧) وەستا.

ڕۆژنامەی (موصل) لە کۆتایی مانگی (تشرینی یەکەمی ١٩١٨) وەستا.

دوای هاتنـی هێزەکانی ئینگلیز بۆ عێراق و کۆتایی هاتنی دەسەڵاتی عوسمانی، قۆناغیکی تری نوێی ڕۆژنامەگەری دەستی پێکرد، ئینگلیز هەر شوێنێکیان داگیردەکرد، ڕۆژنامەیەکیان دەردەکرد بەم جۆرە:

١ -لە بەسرە لە ڕێکەوتی (١ی کانوونی یەکەمی ١٩١٤) ڕۆژنامەی (بەسرە تایمز)یان بە زمانی: عەرەبی- تورکی دەرکرد. بۆ ڕاگەیاندنی هەواڵەکانی جەنگ و سەرکەوتنەکانیان تا (ئابی ١٩١٧) بەردەوام بوو. دواتر بوو بە ڕۆژنامەیەکی سەربەخۆ بە ناوی(الاوقات البصريە) بە زمانی: عەرەبی- تورکی- فارسی- ئینگلیزی[٢٢].

٢- لە بەغدا ڕۆژنامەی (العرب)یان دەرکرد، لە ڕێکەوتی (٤ی تەمموزی ١٩١٧ تا ٣١ی مایسی ١٩٢٠) بەردەوام بوو.

دواتر ڕۆژنامەکانی (العراق) لە (١ی حوزەیرانی ١٩٢٠) و ڕۆژنامەی (الشرق) لە (٣٠ی ئابی ١٩٢٠) دەرچوو. دوای ئەوە کۆمەڵێک ڕۆژنامەی تر دەرچوون. هەموو ئەم ڕۆژنامانەی دەردەچوون لە ماوەی داگیرکاری عێراق لەلایەن ئینگلیز، هی حکوومەت و لەژێر دەسەڵاتی ئەودابوون.

ڕۆژنامەگەریی کوردی لە عێراق و باشووری کوردستان:

یەکەم گۆڤاری کوردی لە عێراق بە ناوی (بانگی کورد) لەلایەن (جەمال بابان) لە ڕێکەوتی (٨ ی شوباتی ١٩١٤) لە بەغدا دەریکردووە. بە گشتی (٥) ژمارەی لێ دەرچووە. گۆڤاری (بانگی کورد) ٢٤ لاپەڕە و بە قەبارەی(٢٢،٥X١٥،٥سم) بوو. لە چاپخانەی ئاداب بە زمانی کوردی و تورکی چاپ بووە. «جەمال بابان» ناوی تەواوی «جەمالەدین کوڕی ڕەشیدی عەبدوڵڵا بەگی خالید پاشای ئەحمەد پاشای بابان بووە. لە دایکبووی بەغدا(١٨٩٣- لە١١-١-١٩٦٥) لە بەیروت وەفاتی کردووە، خوێندنی حقوقی تەواو کرد بوو، بە هۆی جەنگی جیهانی یەکەمەوە چووە بۆ سەربازی هەر ئەوەش بووە هۆی وەستانی گۆڤاری بانگی کورد[٢٣].

٢٢ . سەرچاوەی پێشوو، ل٣٧.

٢٣ . ڕۆژنامەگەری کوردی لە عێراقدا- بەراییەکان- ١٩١٤- ١٩٣٩، فارووق عەلی عومەر، وەرگێڕانی: تاریق کارێزی، ساغکردنەوەی دەقەکان: عەبدوڵڵا زەنگەنە، چاپی یەکەم، هەولێر، ٢٠٠١، ل٧٠.

ڕۆژنامـەی (تێگەیشـتنی ڕاسـتی) یەکـەم ڕۆژنامـەی کـوردی- بەغـداد (١٩١٨): ڕۆژنامەیەکـی هەفتانە بـووە، ئینگلیز لـە بەغدا دەریانکـردووە. ئەوە سیاسـەتی ئینگلیز بـووە هـەر شوێنێکی داگیرکردبا ڕۆژنامـەی تێدا دەردەکـرد. ژمـارە (١) یـەک لـە ڕۆژی یەکـی کانوونـی دووەمـی (١٩١٨) دەرچـووە. تـا دوا ژمـارەی (٦٧) لـە (٢٧ ی کانوونی دووەمـی ١٩١٩)، بـە زمانـی کـوردی و (٤) لاپەڕەیـی بـووە. «مێجـەر سـۆن» سەرپەرشـتیاری ڕۆژنامەکـە بـووە.

- **پێشکەوتن (١٩٢٠):** «مێجەر سۆن» کاتێـک بـە حاکمـی سلێمانی دانـراوە، هاتـووە چاپخانەیەکـی لەگەڵ خۆی هێناوە. (هەمان چاپخانەی تێگەیشتنی ڕاستی بووە)، لە شاری سلێمانی لە ساڵی (١٩٢٠) ڕۆژنامـەی (پێشکەوتن)ی دەرکرد. یەکەم ڕۆژنامـەی هەفتانەی شاری سلێمانی بـووە. ڕۆژنامەیەکـی هەفتانە بـووە، ((ژمـارە (١)ی لـە (٢٩ نیسـانی ١٩٢٠) بڵاوکراوەتـەوە. (١١٨) ژمـارەی بـە زمانـی کـوردی لـی دەرچـووە. چـوار لاپەڕەیـی بـووە. دوا ژمـارەی لـە(٢٧ی تەممـوزی ١٩٢٢) بڵاوکراوەتـەوە.[٢٤]))

ڕۆژنامەکانی سەردەمی حووکمداری مەلیک مەحمود:

- **بانگی کوردستان:** لە ٢-٨-١٩٢٢ تا ٣-١١-١٩٢٢، سەرجەم (١٤) ژمارەی لێ دەرچووە.

- **ڕۆژی کوردستان:** لە ١٥-١٠-١٩٢٢ تا٣-٣-١٩٢٣، سەرجەم(١٥) ژمارەی لێ دەرچووە.

- **بانگی حەق:** لە ٢٨- ٣- ١٩٢٣ تا ١٢-٤-١٩٢٣ سەرجەم (٣) ژمارەی لێ دەرچووە.

- **ئومێدی ئیستقلال:** لـە ٢٠-٩- ١٩٢٣ تـا ١٥ی- مایسـی- ١٩٢٤، تـا داگیرکردنـی شـاری سـلێمانی لەلایـەن سـووپای حکوومەتـی عێـراق، سـەرجەم(٢٤) ژمـارەی لـێ دەرچـووە.

- **ژیانەوە:** لە ١٨-٨- ١٩٢٤ تا ١٤-١-١٩٢٦، سەرجەم (٥٦) ژمارەی لێ دەرچووە.

- **ژیان:** لە ٢١-١-١٩٢٦ تا١٠-٣-١٩٣٨، سەرجەم (٥٥٣) ژمارەی لێ دەرچووە.

زاری کرمانجی: ڕەواندز- باشووری کوردستان ١٩٢٦:

گۆڤـاری زاری کرمانجـی: حوسـەین حوزنـی موکریانـی لـە ڕێکەوتـی ٣٠ مارتـی ١٩٢٦ مۆڵەتـی دەرکردنـی گۆڤـاری (زاری کرمانجـی) بـە ژمـارە(٤٢٦١) وەرگرتـووە. خاوەن ئیمتیـاز و بەڕێوەبـەری گۆڤـار «حوزنـی» خـۆی بـووە. « گیـو موکریانـی» بـرای تـا ژمـارە (١٦) سـاڵی ١٩٢٩ بەڕێوەبـەری کارگێـڕی گۆڤارەکـە بـووە. (زاری کرمانجـی) تێکـڕای (٢٤) ژمـارەی لـێ دەر چـووە، بـەم جـۆرە : ((ژمـارەی یەکـەم لـە ٢٥ ئایـاری ١٩٢٦ دەرچـووە. ژمـارە (٢٤)ی لـە تەممـوزی ١٩٣٢ دەرچـووە. ژمـارەی لاپەڕەکانـی لەنێـوان (١٦،١٨،٢٠،٢٤،٢٦،٢٨) لاپـەڕە بـووە. یەکەمیـن گۆڤـاری کـوردی شـاری روانـدوز بـووە. «حوزنـی» لـە

---

٢٤ . پێشکەوتن، یەکەمین هەفتەنامـەی باشـووری کوردستان،نەوشـیروان مستەفا ئەمین، گ.هاڤیبوون، ژمـارە -٤- سـاڵی ١٩٩٨، ل١٥٣.

٢٠-٩-١٩٤٧ لە بەغدا کۆچی دوایی کردووە.[٢٥])) دوای مردنیشی حکوومەت وازی لێ نەهێناوە، لە ١٥-٨- ١٩٤٩ بە نووسراوی ژمارە ١٤٧٣ ئاڕاستەی کراوە، کە دەست لە گۆڤارەکە هەڵبگرێ.

گۆڤاری هەتاو: مامۆستا گیو موکریانی ١٩٠٤- ١٩٧٧، لەسەر گۆڤارەکە نووسیویەتی: گۆڤارێکی کوردی ویژەییە، پازدە ڕۆژ جارێک دەردەچێت. چاپخانەی کوردستان- هەولێر لەسەری نووسراوە، ژمارەی یەکەمی لە ڕۆژی شەممە ڕێککەوتی ١٥ ی گوڵانی ١٩٥٤ دەرچووە، دوا ژمارەی لە تشرینی یەکەمی ١٩٦٠ دەرچووە، بەسەر یەکەوە ١٨٨ ژمارەی لێدەرکردووە.

بۆ زانیاری و بەرچاوڕوونیی خوێنەر، لێرەدا کۆی ژمارەی دەرچوونی گۆڤارو ڕۆژنامەو میدیای بینراو بیستراو لە سەردەمی دوای ڕاپەڕینی ساڵی (١٩٩١) ەوە دەخەینە ڕوو، لە دوای ڕاپەڕینی بەهاری ساڵی (١٩٩١تا ٢٠١٣)، (٩٥٩) میدیای بینراو بیستراو نووسراو هەیە، لەلایەن وەزارەتی ڕۆشنبیریی حکوومەتی هەرێمی کوردستان مۆڵەتدراون. (٢٤٧) میدیای بینراو بیستراو لەلایەن سەندیکای ڕۆژنامەنووسانی کوردستان و (٧١٢) میدیای نووسراو متمانەی کارکردنیان پێدراوە. بە هەموو زمانی نەتەوەکانی هەرێمی کوردستان دەردەچن. بە شێوەیەکی ڕێژەیی دابەش بوون بەسەر شارەکانی کوردستان، بە پلەی یەکەم زۆرترین کەناڵی میدیایی لە پایتەختی کوردستان شاری هەولێرە، بە پلەی دووەم سلێمانی، بە پلەی سێیەم دهۆک دێت.

سەرەتای ڕۆژنامەگەری کوردی لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان:

بۆ دیاریکردنی سەرەتای سەرهەڵدانی بزاڤی ڕۆژنامەگەری کوردی لە کوردستانی ڕۆژهەڵات، پێویست بوو سەر بەچەند سەرچاوەیەکدا بکەین، گەیشتین بەم ئەنجامەی خوارەوە:

١– گۆڤاری (کوردستان میشنێری) مەهاباد- ١٩٠٨: ئەم گۆڤارە مسیۆنێکی مەسیحی لۆتەری بە زمانی ئینگلیزی دەریکردووە. بابەتەکانی تایبەت بوو بە شاری مەهاباد و ناوچەی موکریان و ڕۆژهەڵاتی کوردستان، تاساڵی (١٩٢٨) بەردەوام بووە[٢٦].

٢– ڕۆژنامەی(کرمانشاه)، کرمانشاه،١٩٠٩: لە شاری کرمانشاه، بە زمانی فارسی لە ڕێکەوتی(١٦-١١-١٩٠٩) دەرکراوە، دوای سێ مانگ وەستاوە.

٣– ڕۆژنامەی کوردستان،١٩١٢- خوی:

٢٥ . زاری کرمانجی، ئامادە و پێشەکی: کوردستان موکریانی، چاپی یەکەم، دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوەی موکریان، هەولێر، ٢٠٠٢، ل٣-٥.

٢٦ . بیبلیۆگرافیای ڕۆژنامەگەری کوردی- لە ڕۆژهەلاتی کوردستان و دەرەوەیدا ١٩٠٨- ١٩٨٨، جووتیار تۆفیق، بنکەی ژین، سلێمانی ٢٠٠٧ ، ل٩.

ڕۆژنامەی کوردستان لە ساڵی (١٩١٢ تا لە ١٩١٤)[٢٧]، بە زمانی کوردی، لە ورمێ دەرچووە. هێندێک سەرچاوەی تر باس لەوە دەکەن، کە لە (خوی) دەرچوویێت. پێدەچێت ئەم ڕایەیان ڕاستتر بێت لە بەرئەوەی کاری «سمکۆ» و «عەبدولڕەزاق بەدرخان» وەک کاری ڕۆشنبیریی و قوتابخانە و کۆمەڵەکەی پتر لە خوی بووە. کاتێک ڕووسەکان «عەبدولڕەزاق بەدرخان» بۆ ماوەیەک دەگرن، «سمکۆ» تاساڵی (١٩١٤) ڕۆژنامەکەی دەردەکات[٢٨]. قونسولی ڕووس و سمکۆش هاوکاری باشیان کردووە.

٤– گۆڤاری کوردستان، ورمێ، ١٩١٤:

ئەم گۆڤارە چەند مسیۆنێریکی ئەڵمانی لە ئەپریلی ساڵی ١٩١٤ لە شاری ورمێ بە زمانی کوردی دەریانکردووە.

٥– ڕۆژنامەی کورد- ڕۆژی کورد- شەوی عەجەم:

ناونراوە بە هەفتەنامەی (ڕۆژی کورد) دواتر بووە بە (کورد)، ورمێ- ١٩٢٢. لەسەرداوای «سمایل ئاغای شکاک» بە زمانی کوردی و فارسی ڕێنووسی ئارامی دەرکراوە. سەرپەرشتیاری «مەلا محەممەد تورجانی» کە بە قزلجی ناسراوە.

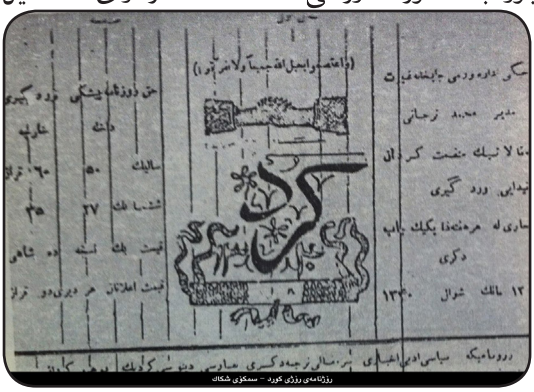

رۆژنامەی رۆژی کورد – سمکۆی شکاک

ژمارەی (١) لە ڕێکەوتی (١-٦- ١٩٢٢) بڵاوکراوەتەوە.

ژمارەی (٢) لە ڕێکەوتی (٨-٦- ١٩٢٢) بڵاوبۆتەوە.

تەنێ چوار ژمارەی لێ دەرچووە، دوو ژمارەی تا ئێستا لەبەر دەستە، ڕۆژنامەیەکی هەفتانە بووە بە پێی ڕۆژی دەرچوونیان، تەنها کلێشەی ئەم دووانە بڵاوکراوەتەوە: یەکەمیان لە کتێبیەکەی (محمد تمدن: اوضاع ایران درجنگ اول جهان یا تاریخ رضائییه، تهران- ١٣٥٠)، دووەمیان لە گۆڤاری (گرشەی کوردستان ژمارە –٩- ١٣٦٠- ١٩٨٠ ل١١.)

---

٢٧ . د. سەلاح محمد سەلیم هروری: عەبدولرەزاق بەدرخان- ١٨٦٤- ١٩١٨- ژیان، تێکەلینسیاسی، خەباتا چاندی، بنکەی ژین، سلێمانی، ٢٠٠٥ ل٥١- ٥٢.

٢٨ . محەممەد ڕەسول هاوار: سمکۆ(ئیسماعیل ئاغای شکاک) و بزوتنەوەی نەتەوایەتی کورد (ئاپێک- APEC) سوید، ستۆکهۆڵم، ١٩٩٥،ل١٤٩.

سەبارەت بە دەرکردنی هەفتەنامەی (ڕۆژی کورد)ی بزووتنەوەکەی «سمکۆ» بەم جۆرە بووە: حاجی سەید عەبدوڵڵای نەهری (شەمزینی، کە دەکاتە باوکی سەید عەزیزی شەمزینی)، چۆتە لای (محەممەد تەمەدون خاوەنی چاپخانەی تمدن) لە ڕەزائییە- ورمێ- پێی گوتووە: کە ئاغا سمکۆ دەیەوێ ڕۆژنامەیەک لە ورمێ دەر بکا، چونکە لێرە ڕۆژنامە نییە، دەیەوێ بۆ ئەم شارە ئەو کەمایەسییە نەهێڵێت. چ بە قەبارە و تیراژ هەم سەنگین و هەمیش جوان بێت، هەمیش جێی سەرنج بێت، لەم شارەدا بڵاوبێتەوە.

محەممەد تمدن بە سەید عەبدوڵڵا دەڵێت : بەداخەوە حەرفی چاپخانەکەی من بە کەڵکی چاپکردنی ڕۆژنامە نایێت. گەر هەوڵبدەین لەگەڵ کرێکارەکان بیکەین. بەڵام ئەو ترساوە بڕوای بە قسەی کورد نەکردووە. دیارە ڕۆژگارەکەی ئەوکات واباوبووە بڕوایان بە کورد نەبووە، بەڵام یاخیبوون لە فەرمانی سمکۆ ئاغا لە ڕۆژگاری ئەوێ ڕۆژێ یانی مەرگ. بۆیە دوای دوو- سێ ڕۆژ محمد تمدن ڕایکردووە.

تمدن دەڵێ: سمکۆ سوور بووە لەسەر دەرکردنی ڕۆژنامە، بۆیە تابلۆی چاپخانەی تمدنیان لابردبوو، لەجێی ئەو تابلۆی چاپخانەی (غیرەت) یان لێ دانابوو. ڕۆژنامەیەکیان بە زمانی کوردی- فارسی دەردەکرد بەناوی (کورد) زمانحاڵی بزووتنەوەی سمکۆ بوو[٢٩].

چەندین گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوەی تریش لە سەردەمی کۆماری مەهابادا دەرچوون، وەک: **١- گۆڤاری نیشتمان،** زمانی کوردی، کۆمەڵەی ژێ کاف ٢٢- ٧- ١٩٤٣. ٢- هەفتەنامەی کوهستان، زمانی فارسی، ٢٦- ٢- ١٩٤٥. ٣- گۆڤاری هاوار.. هاواری کورد، ١٩٤٥. ٤- گۆڤاری کوردستان زمان کوردی، فارسی، مەهاباد،٦-١٢- ١٩٤٥. ٥- ڕۆژنامەی کوردستان، زمانحاڵی کۆماری دیموکراتی کوردستان-مەهاباد،١٠-١-١٩٤٦ تا ناوەڕاستی مانگی دیسەمبەری ١٩٤٦، بە گشتی (١١٤) ژمارەی لێ دەرچووە. ٦- گۆڤاری ئاوات — ١٩٤٥. ٧ -گۆڤاری ماد- لە ساڵی ١٩٤٥ لە تاران بە فارسی دەرچووە. ٨– گۆڤاری گڕوگاڵی منداڵانی کورد لە ٢١- ٤-١٩٤٦ دەرچووە. ٩– گۆڤار/ ڕۆژنامە هاواری نیشتمان لە ٢١-٣- ١٩٤٦ دەرچووە. ١٠– گۆڤاری هەڵاڵە لە سەرەتای مارتی ١٩٤٦ لە شاری بۆکان لەلایەن حەسەنی قزڵچی دەرکراوە.

---

٢٩ . بیرەوەرییەکانی سەید عەزیزی شەمزینی، محەمەد حەمەباقی، بنکەی ژین، سلێمانی، ٢٠١١، ل١٧- ١٨.

سەرەتای ڕۆژنامەگەری کوردی لە کوردستانی ڕۆژئاوا، سووریا و بیروت

بزاڤی ڕۆژنامەگەری لە ڕۆژئاوای کوردستان، بە پێی ئەو سەرچاوانەی تا ئێستا لەبەردەستە، لە «میر جەلادەت بەدرخان»ەوە ئەویش بە دەرکردنی گۆڤاری هاوار لە ساڵی ١٩٣٢، دەست پێدەکات. سەرچاوەی تر لە بەردەستدا نیین یا ئاماژە بەوە ناکەن بەر لەم مێژووە کاری ڕۆژنامەگەری کوردی ئەنجام درابێت. ڕۆژنامەنووس «کۆنێ ڕەش» ڕۆژنامەگەری کوردی لە ڕۆژئاوا بەسەر چوار قۆناغ دابەشکردووە[٣٠]:

١- قۆناغی بەدرخانییەکان ١٩٣٢:

گۆڤاری هاوار (١٩٣٢–١٩٤٣): (٥٧)ژمارەی لێ دەرچووە. ژمارە (١ تا ٢٣) ڕێنووسی عەرەبی- لاتینی، زمان کوردی و فرەنسی لە شام میر جەلادەت بەدرخان دەریکردووە[٣١].

گۆڤاری ڕۆناهی: (١٩٤٢- ١٩٤٥): (٢٨) ژمارەی لێ دەرچووە، زمانی کوردی- ڕێنووسی لاتینی، میر جەلادەت لە شام دەریکردووە[٣٢].

میر کامەران بەدرخان- بیروت:

گۆڤاری ڕۆژانوو: هەفتانە بووە. ژمارە یەکی لە ٣-٥- ١٩٤٣ تا دوا ژمارەی لە ٢٧-٥-١٩٤٦ دەرچووە. (٧٣) ژمارەی لە بەیرووت- لوبنان، بە زمانی کوردی — فرەنسی، ڕێنووسی لاتینی، دەکردووە.

ڕۆژنامەی ستێر: لە ساڵی(١٩٤٣ تا ساڵی ١٩٤٥) تەنێ سێ ژمارەی لێ دەرچووە. واتە ساڵانە یەک ژمارەی بڵاوکردۆتەوە وەک پاشکۆیەکی گۆڤاری ڕۆژانوو بووە. لە بەیرووت، بە زمانی کوردی ڕێنووسی لاتینی.

٢- قۆناغی ساڵانی شەستەکان:

١- ڕۆژنامەی دەنگی کورد ١٩٥٩. ٢- الدیموقراتی ١٩٦٦— سوریا. ٣- اتحاد الشعب ١٩٦٥. ٤ - گۆڤاری ئاگاهی ١٩٦٦. ٥- گۆڤاری گوڵیستان ١٩٦٨. ٦- گۆڤاری پێشەنگ ١٩٧٦. ٧ - گۆڤاری گەلاوێژ ١٩٧٩. ٨- الآشتراکی: ئۆرگانی پارتی سۆسیالیستی کورد- سوریا لە ساڵی ١٩٧٨.

٣- قۆناغی ساڵانی ١٩٨٠.

٤- قۆناغی ساڵانی ١٩٩٠.

---

٣٠ . مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی لە سوریا- لوبنان لە ساڵی ١٩٣٢- ٢٠١٢، کۆنی ڕەش، وەزارەتی ڕۆشنبیریی بەرێوەبەرایەتی ڕاگەیاندن لە پارێزگای دهۆک، ٢٠١٣. ل٤٩،ل٥٢. ل٥٢.ل٦٦.

٣١ . گۆڤاری هاوار١٩٣٢- ١٩٤٣، (٥٧)ژمارەی لێ دەر چووە، دەزگای چاپەمەنی نوودەم، ستۆکهۆلم ١٩٩٨، ئامادەکردنی: فورات گەڤەری، بەرگی یەکەم ژمارە: ١- ٢٣، ١٩٣٢- ١٩٣٣، بەرگی دووەم، ژمارە ٢٤- ٥٧، ١٩٣٤- ١٩٤٣.

٣٢ . گۆڤار ڕۆناهی، میر جەلادەت،١٩٤٢- ١٩٤٥: (٢٨) ژمارە، کۆمەڵەی کاوە بۆ کولتووری کوردی، پرۆژەی چاپ و بڵاوکردنەوەی کەلەپووری بەدرخانییەکان، هەولێر- کوردستان، ٢٠٠١ چاپی یەکەم، چاپخانەی پەروەردە.

دکتۆر کامەران بەدرخان

Sal 1 — Hejmar 1

Duşemb 3 Gulan 1943

ROJA NÛ

Kiriyariya Roja Nû; ji bona erdên Sûriye û Libnanê; 10 lîreyên Sûrî; ji bona welatên din 2 lîreyên ingilîzî. Bihayê Hejmarekê: 10 Qemerî.

Dîwan û gerînendekariya Rojnamê: Bêrût-Birc; We. qif Tabet, Telefona Dîwanê: 74-05; Telefona Mala Xwediyê Roja Nû: 84-41. Edresa telg: Bêrût-Rojanê.

XWEDÎ Û GERÎNENDE: MÎR Dr. KAMIRAN ALÎ BEDIR-XAN

MERHELE

FRENSA U CIVATA MILETAN

BOMBARDIMANA ESSENÊ

CIHABA BRITANYA MEZIN

Ordiya azahi û serbestiyê

DURIK

KIRIN Û GOTIN

گۆڤاری ڕۆژا نو – دکتۆر کامەران بەدرخان – بیروت

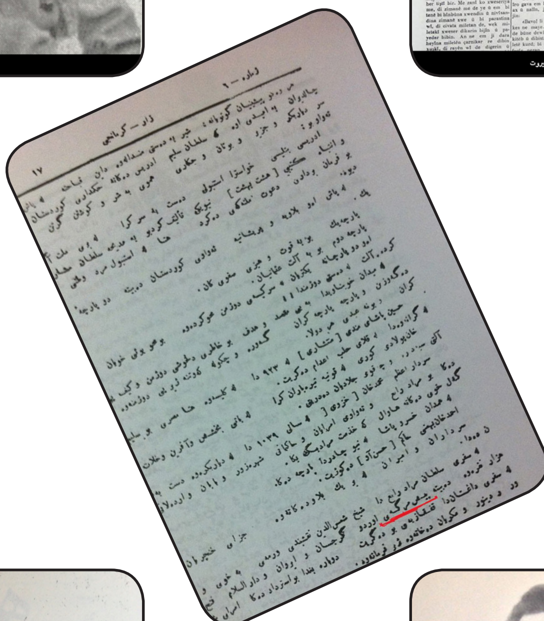

ژماره — ١

ژان — کرمانجی

١٧

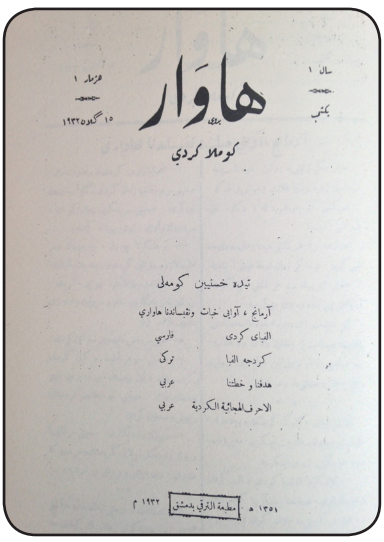

سال ١ — بکشب

هاوار

هژمار ١ — ١٥ گلاون ١٩٣٢

کوملا کردي

تیده خستیین کومه‌لی

آرمانج ، آوایی خبات وتفیساندنا هاواري

الفبای کردی — فارسي

کردجه الفبا — ترکی

هدفنا و خطتنا — عربي

الاحرف المجائية الكردية — عربي

١٣٥١ ﻫ · مطبعة الترقي بدمشق · ١٩٣٢ م

میر جەلادەت بەدرخان

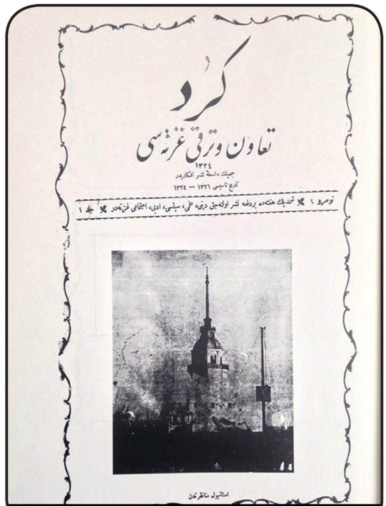

کرد تعاون وتەرقی غەزەتەسی

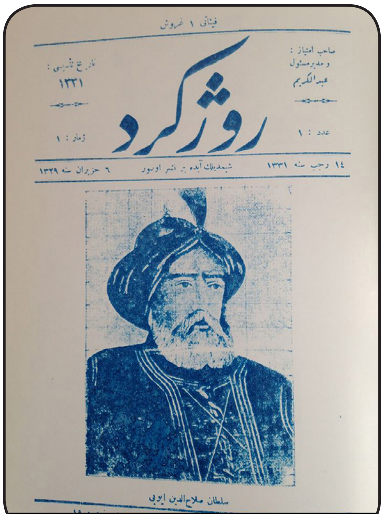

گۆڤاری ڕۆژی کورد

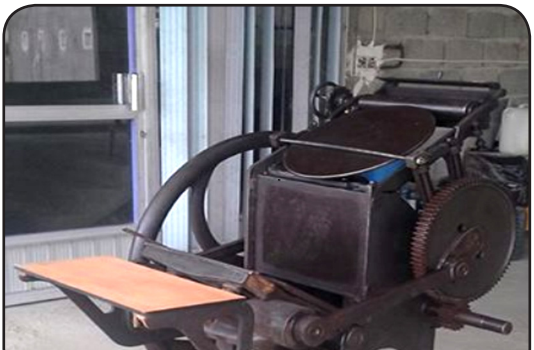
چاپخانەی حوسێن حوزنی موکریانی/ لەوالی دکتۆرە کوردستان وەرگیراوە

گۆڤاری زاری کرمانجی

ڕۆژنامەی ریا تازە

بەشی دووەم

بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەری کوردی

(١٩٥٩- ٢٠١٢)

١٩٥٩

١ - بەیان – سلێمانی– باشووری کوردستان- ١٩٥٩:

گۆڤاری بەیان لەناوەوەی بەرگی یەکەم واپێناسەکراوە: گۆڤارێکە تەرخانکراوە بۆ خزمەتی ئاشتی و ئەدەب، جارێ مانگی جارێک دەرئەچێ.

زمان: کوردی ناوەڕاست و عەرەبی، ڕێنووسی ئارامی.

لە چاپخانەی- ژین- لە شاری سلێمانی چاپکراوە، نرخ (٨٠) فلس بووە.

١ – ژمارە (چوار- ٤) بەرگی (دوو) لەمانگی ئایاری (١٩٥٩) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە. قەبارەی نزیکە لە (A5).

لە بەرگی ناوەو وێنەی مەشخەڵێکی ئاگر هەیە. لە دووا لاپەڕە بەزمانی عەرەبی نووسراوە: الشفق- ١-٦-١٩٥٩، العدد (٤) متصرف للواء کرکوک، (١٠٠).

٢ - بڵێسە – سلێمانی- باشووری کوردستان- ١٩٥٩:

گۆڤاری بڵێسە گۆڤارێکی ئەدەبی وزانیاری وکۆمەلایەتی کوردیی بووە، مانگی جارێک دەرئەچوو، زمان کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، لەلایەن نەقابەی مامۆستایانی شاری سلێمانی. قەبارەی لە (A5) گەورەترە. لە چاپخانەی ژین چاپکراوە، ئابوونەی ساڵانە بەناوی مامۆستا – فرج محمد ساڵح – ئەنێررێت. ناونیشانی گۆڤار: سلێمانی نەقابەی مامۆستایان – گۆڤاری بڵیسە. نرخ (١٠٠) فلس،(١٠٠).

١ – ژمارە (یەک-١) ساڵی (یەک -١) لە مانگی ئۆگستی- ساڵی (١٩٥٩) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢ – ژمارە (دوو- ٢) ساڵی (١) لە مانگی ئەیلولی- ساڵی (١٩٥٩) بە (٨٢) لاپەڕە دەرچووە.

٣ – ژمارە (سێ - ٣) ساڵی (١) لە مانگی تشرینی یەکەمی- ساڵی (١٩٥٩) بە (٨٢) لاپەڕە دەرچووە.

٤ – ژمارە (چوار- ٤) ساڵی (١) لەمانگی تشرینی دووەمی – ساڵی (١٩٥٩) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە.

٥ – ژمارە (شەش- ٦) ساڵی (١) لەمانگی کانوونی دووەمی- ساڵی (١٩٦٠) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە.

٦ – ژمارە (حەفت- ٧) ساڵی (١) لە مانگی شوباتی (١٩٦٠) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە.

لەم ژمارەیەدا ڕاگەیاندنێک بۆ گۆڤاری (جووتیاری نوێ) بڵاوکراوەتەوە، نووسراوە: گۆڤارێکی زانیارییە لەلایەن قوتابییانی قوتابخانەی کشتوکاڵی پیشەیی لە بەکرەجۆ دەردەچێت بە زمانی کوردی وعەرەبی.

٧ – ژمارە (هەشت - ٨) ساڵی (١) لەمانگی مارتی (١٩٦٠) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە.

٨- ژمارە (نۆ- ٩) ساڵی (١) لەمانگی نیسانی (١٩٦٠) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە.

٩ – ژمارە (١٠) ساڵی (١) لەمانگی مایسی (١٩٦٠) بە (٨٠) لاپەرە دەرچووە.

لەم ژمارەیەدا نامەیەکی متصرفی لیوای سلێمانی- حامد الوسی – هەیە.

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

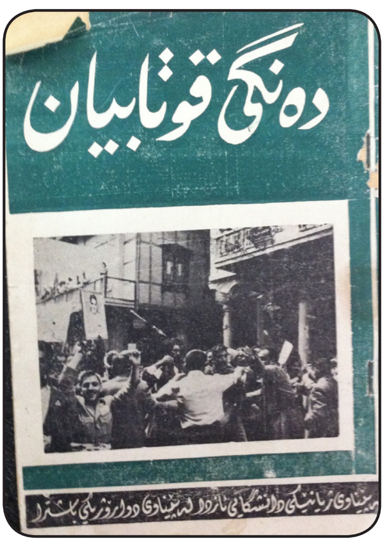

٣ - دەنگی قوتابیان- بەغداد – عێراق – ١٩٥٩:

گۆڤاری دەنگی قوتابییان، دەنگی قوتابییانی کوردستان بوو.

لەسەر بەرگی ژمارە یەکدا درووشمی: لە پێناو ژیانێکی دانشگایی ئازاد لە پێناوی دوا ڕۆژێکی باشتر. نووسراوە. قەبارەکەی لە (4A) بچوکترە. بەزمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، دەرچووە.

١ – ژمارە (یەک - ١) ساڵی (یەک-١) لەمانگی مایسی ساڵی (١٩٥٩) بە (٣٩) لاپەڕە دەرچووە. لە چاپخانەی شەفیق

چاپکراوە، نرخی -٥٠- فلس بووە.

ناونیشان: بەغدا وەزیریە نیشتەجێی یەکێتی گشتی قوتابیانی جمهوریەتی عێراق.

نووسراوە: یەکێتی گشتی قوتابیانی جمهوریەتی عێراق دەریدەکات.

٢ – ژمارە (سێ- ٣) ساڵی (دوو-٢) لەمانگی مارتی ساڵی (١٩٦٠) بە (٥٠) لاپەڕە دەرچووە، لە چاپخانەی نجوم چاپکراوە. ژمارەی تایبەت بووە بە بۆنەی جەژنی نەورۆز.

نووسراوە: لێژنەی کاروباری قوتابییانی کوردستان دەریدەکات،

٤ – ژیان- هەولێر- باشووری کوردستان- ١٩٥٩:

گۆڤارێکی ویژەیی کۆمەڵایەتی قوتابیان بووە، یەکێتی قوتابییانی گشتی لەهەولێر دەریاندەکرد، بەزمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

١- ژمارە (یەک-١) ساڵی (یەک-١) لە ساڵی (١٩٥٩) بە (٤٠) لاپەڕە دەرچووە. قەبارەکەی بچوکترە لە (4A)، (١٠٠) .

٥ – هیوا- بەغداد- عێراق- ١٩٥٩:

گۆڤارێکی ئەدەبی زانستی مانگانە بووە، لەلایەن یانەی سەرکەوتنی کوردان لەبەغدا دەرچووە. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

خاوەنی ئیمتیاز: یانەی سەرکەوتن

مودیری مسئوول: دکتۆر هاشم دۆغرەمەچی

ناونیشان: بەغدا- شەقامی زەهاوی، یانەی سەرکەوتنی کوردان.

لە پۆستەخانە تۆمار کراوە بەژمارەی (٤٩). قەبارەی لە (4A) بچوکترە.

پارەی ئابوونە بۆ ئەم ناونیشانە نێردراوە: بغداد وزارەتی الآصلاح الزراعی- المفتش العام الآستاذ مکرم تالەبانی.

باوەڕ پێکراوانی گۆڤاری هیوا لە :

١ — بغدا، مامۆستا بەشیر موشیر حەیدەرخانە.

٢ — سلێمانی، ڕؤوف معروف نامەخانەی گەلاوێژ. محمد عارف معروف نامەخانەی زیوەر. محمد ڕەسوڵ نامەخانەی ئازاد.

٣ — موصل، سید عەلی مکتبە ئەمین ، شارع النجفی.

٤ — کەرکوک ، عمر بێکەس نامەخانەی کوردستان، شەقامی سیروان.

٥ — هەولێر ، قادر ئەحمەد خۆشناو نامەخانەی شۆڕش.

٦ — شەقڵاوە، نامەخانەی یەکێتی. نامەخانەی سەربەستی.

٧ — کۆیە، نامەخانەی کوردستان.

٨ — ڕانیە، عزیز سدیق کۆگای بیتوێن.

٩ — قەڵادزە، نورەالدین مەلا سابیر.

١٠ — ڕەواندز، عەلی عبدالله نامەخانەی رەواندز.

١١- خانەقین، حبیب نەورۆز نامەخانەی سیروان.

١٢ — زاخۆ، محمود حاجی احمد مکتب التحریر.

١٣ — هەڵەبجە، سید حسێن سید ئەمین.

١٤ — چەمچەماڵ، ڕەحیم ڕەزا کۆگای کاوە.

١ — ژمارە (٩- ١٠) ژمارەی جمکن بەیەکەوە، ساڵی (دوو- ٢) مانگەکانی (نیسان و مایسی- ١٩٥٩ — بانە مەڕو جۆزەردانی ساڵی٢٥٧١ی کوردی) بە (٨٩) لاپەڕە دەرچووە، لە چاپخانەی شفیق لە بەغدا چاپکراوە. نرخی بە (١٥٠) فلس بووە.

٢ — ژمارە (٣٢) ساڵی (چوار- ٤) لەمانگی نیسانی ساڵی (١٩٦١) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە. لە چاپخانەی نجوم چاپکراوە، نرخی بە (١٠٠) فلس بووە. لە دوا لاپەڕەدا نامەیەک، بە بۆنەی جەژنی نەورۆزەوە کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئەوروپا- لقی یەکێتی شورەویی، بۆ گۆڤاری هیوایان ناردووە، (١٠٠).

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

١٩٦٠

٦- ڕۆژی نوێ- سلێمانی- باشووری کوردستان- ١٩٦٠:

گۆڤارێکی ئەدەبی، سیاسی، کۆمەڵیەتیی مانگانەیە.

لەچاپخانەی کامەران لەسلێمانی چاپکراوە. نرخی بە (فلس) بووە. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی،دەرچووە.

١ – ژمارە (چوار- ٤) ساڵی (یەک- ١) لەمانگی تموزی ساڵی (١٩٦٠) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە، قەبارەی لە(A٤) بچوکترە. نامەیەکی مامۆستا ئەنوەر حافز مائی بڵاو کراوەتە لە ڕێککەوتی – ١٧-٥- ١٩٦٠، بۆ گۆڤاری ڕۆژی نویی ناردووە. لەسەر لاپەڕەی یەکەم بەشی سەرەوە لای چەپ بە قەلەمی سۆر نووسراوە: سلێمانی – ١-٢- ١٩٦٨ ، ناوی نەسرەدین کەریم بەختم نووسراوە.

٢ – ژمارە (یەک- ١) ساڵی (٢) لەمانگی مارتی ساڵی(١٩٦١) بە (١١٢) لاپەڕە بڵاوکراوەتەوە. لە دوا لاپەرە نووسراوە: ڕۆژی نوێ ژمارە ١ ساڵی ٢. ١-٤-١٩٦١.

٣ – ژمارە (چوار- ٤) ساڵی (٢) لەمانگی تەموزی ساڵی (١٩٦١) بە (١١٢) لاپەڕە دەرچووە. بابەتی ئەم نووسەرانە هەیە: ئیسماعیل حقی شاوێس- کەریم زەند- محمد مستەفا کوردی- ڕۆژ- شێخ مستەفا- شوان- باخەوان- شاکر فتاح- کوردێکی ئاوارە- چوارچرا- محمد نوری تۆفیق- ا،ت- سوارە- قانع- باوکی میدیا.

٤ – ژمارە(پێنج- ٥) ساڵی(٢) لەمانگی ئابی ساڵی (١٩٦١) بە (١٠٤) لاپەڕە دەرچووە، مێژووی (١- ٨-١٩٦١).

٥ – ژمارە (شەش - ٦) ساڵی (٢) لەمانگی ئەیلوولی ساڵی (١٩٦١) بە (١٠٩) لاپەڕە دەرچووە.

٦ – ژمارە (١٠) ساڵی (٢) لە مانگی کانوونی دووەمی ساڵی (١٩٦٢) بە (٨٤) لاپەڕە دەرچووە. (١٠٠).

١٩٦١

٧ – ڕوناهی – بەغدا- عێراق- ١٩٦١:

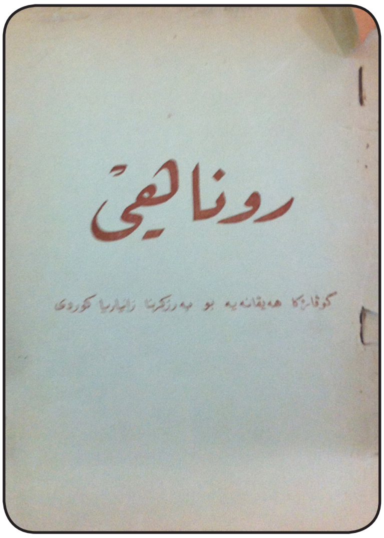

گۆڤارەکا ئەدەبی، زانیاری و کۆمەلی یە.

لەسەر بەرگی گۆڤاری ڕوناهی نووسراوە: گۆڤارەکا هەیڤانەیە بۆ بەرزکرنا زانیاریا کوردی. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، دەرچووە.

١ – ژمارە (یەک - ١) ساڵی (دوو-٢) لەمانگی تشرینی دووەمی ساڵی (١٩٦١) بە (٦٤) لاپەڕە دەرچووە، قەبارەی لە (4A) بچوکترە. لە چاپخانەی الوفاء چاپکراوە، نرخی بە (٨٠) فلس بووە.(١٠٠) .

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

١٩٦٢

٨– دیجلە – فورات (Dicle - Firat)- تورکیا، ئیستەنبول- ١٩٦٢:

Sahibi ve Yazı işlerini fiilen idare eden EDİP KARAHAN İdarehane : Fatih - Kıztaşı Binaemini sok. No. 18 - İstanbul

DİCLE-FIRAT

Doğan Kılıç Şıhhesenanlı'nın tercüme ettiği Türkiye'de ilk «ÇİN EDEBİYATI ANTOLOJİSİ» ni Dersim yayınevinden isteyiniz. Nuruosmaniye cad. No. 64 Kat 5 — Cağaloğlu

Yıl 1 — Sayı : 1 AYLIK FİKİR GAZETESİ Fiatı : 50 Kuruş

İskenderoğlu Irkçılık Tehlikesini Açıkladı

Niçin Çıkıyoruz?

DOĞU yüzyıllardanberi ihmal edilmiş, bu ihmal neticesinde bir mahrumiyet bölgesi haline gelmiştir. Bu ihmal, Cumhuriyet devrinde de devam etmiştir. Hangi partiye mensup olursa olsun gelmiş geçmiş bütün politikacılar, Doğu halkını ve aydınlarını sindirmek için Doğu'yu, sistemli ve maksatlı olarak Türk ve Dünya efkârına taassup, cehalet ve medeniyet düşmanı bir yer gibi göstermişlerdir. Feodal düzenin artıkları olan ağalık ve şeyhlik müesseseleri sanki yalnız doğuya has bir şeymiş gibi ileri sürülmüş ve bu hususta sistemli bir propağanda yürütül...

Turancıların Doğu Milletvekili Hakkındaki İftiraları Geniş Tepkiler Uyandırdı.

Irkçı ve Turancıların kendilerine âlet etmeye çalıştıkları A.P. adına Mecliste giriştikleri ayırıcı ve kışkırtıcı hareketler ve Doğulu milletvekilleri hakkında söyledikleri esassız ve çirkin sözlerin Doğulu milletvekilleri üzerinde yarattığı menfi tesirler ve bütün partilerde sebebiyet verdiği kaynaşmaları gösteren aşağıdaki satırları 23 Eylül 1962 tarihli Cumhuriyet gazetesinden aynen alıyoruz.

— Bugünkü Meclis müzakereleri sırasında fiyasko ile neticelenen ırkçıların gövde gösterisinin tepkileri şiddetli olmuştur.

Anayasanın ve vatandaşlık kanunu...

Gençler Olayı Protesto Ediyor

DOĞULU BİR GENÇ KADIN

ÇAV PİS

ڕۆژنامەیەکی فیکری مانگانە بوو، بە زمانی کوردی (کوردی باکوور) و تورکی ڕێنووسی لاتینی لە ئیستەنبوڵ دەرچووە. خاوەن ئیمتیاز و سەرنووسەر: ئەدیب کاراهان بووە. ژمارەی (یەک) ساڵی یەکەم لە ساڵی (١٩٦٢) دەرچووە. دواژمارەی ژمارە (٨) لە ساڵی (١٩٦٣) دەرچووە. ژمارەکانی (١-٢-٣-٤) ژمارەی لاپەڕەکانی چوار لاپەڕەبووە. ژمارەکانی (٥-٦-٧-٨) ژمارەی لاپەڕەکانی بووەبەهەشت لاپەڕە. سەرجەم ژمارەکانی لەلایەن دەزگای (APEC) لە سوێد لە ساڵی (١٩٩٧) لە بەرگێکدا بە قەبارەی (٣٠X٢١سم - 4A) چاپکراوەتەوە.

١٩٦٦

٩ – پڕشنگ بەرلین- ئەڵمانیا- ١٩٦٦:

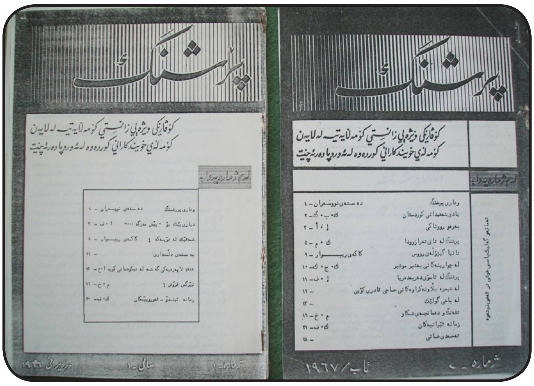

ئـەم گۆڤارەلەسـەر بەرگەکـەی وەهـا ناسـێنراوە: گۆڤارێکـی ویژەیـی- زانسـتی- کۆمەڵایەتییـە، لەلایـەن کۆمەڵـەی خوێندکارانـی کـوردەوە لـە ئەورووپا دەردەچوو. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامـی.

١ – ژمارە (یەک) ساڵی (١) لە (حوزەیرانی-١٩٦٦) دەرچووە.

٢ – ژمارە (دوو) لە (ئابی- ١٩٦٧) دەرچووە[٣٣].

هەرچەندە(ئیسماعیل تەنیا)، لەکتێبەکەی (بزاڤی ڕۆژنامەگەری کوردی لە ئەڵمانیا) لە لاپەڕە(٤٢) دا دەڵێت: گۆڤاری پڕشنگ (٤) ژمارەی لێ دەرچووە، «د. کەمال فوئاد» سەرپەرشتیاری بووە. بۆزانیاری زیاتر سەیری هەمان سەرچاوە بکە.

١٩٦٧

١٠– گزنگ – سلێمانی- باشووری کوردستان- ١٩٦٧:

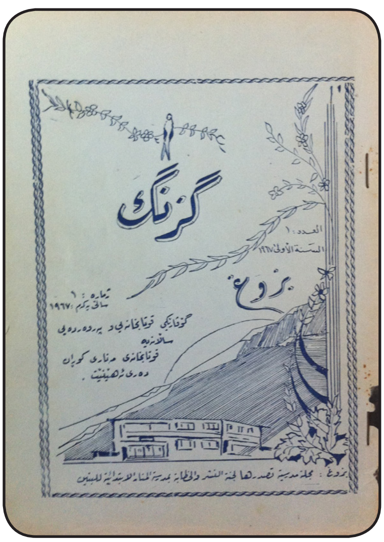

گۆڤارێکی قوتابخانەیی و پەروەردەیی ساڵانەبووە، قوتابخانەی- مەنـاری- سـەرەتایی کـوڕان لەسـلێمانی دەریاندەکـرد. بەهـەردوو زمانی کوردی ناوەڕاست وزمانی عەرەبی بە ڕێنووسی ئارامی.

دەستەی نووسەران:

١ – عبدالکریم محمد باراوی

٢ – عبدالکریم صاڵح زەندی

٣ – محمد صاڵح سعید

٤ – عبدلقادر مەلا عمر

٥ – عبدالمجید محمد کەریم

٣٣. عەبدولموئمین دەشتی: ڕۆلی خوێندکارانی کورد لە دەرەوە لە حەفتاکان وهەشتاکان- سیمیناری ڕۆژی ٢٠٠٩/٤/١٨ (یادی (١١١ ساڵەی ڕۆژنامەگەری کوردی- ئەڵمانیا- هانۆڤەر)- ئەرشیف.

٦ – عبدالسمیع ئەحمەد

١ – ژمارە (یەک- ١) ساڵی (یەکەم) ساڵی (١٩٦٧)، (٤٨) لاپەڕە ی بەزمانی کوردییە (١٨) لاپەرەشی بە زمانی عەرەبی دەرچووە، قەبارەکەی لە (4A) بچوکترە.

لەچاپخانەی کامەران لە شاری سلێمانی چاپکراوە، ژمارەی تیلفۆن(٦٠٨). لە بەشی کوردی لاپەڕەی یەکەم ، سەرەوە لای چەپ نووسراوە: لەپەرتووکەکانی نەسرەدین نانەوا(منتک) ٥-٥-١٩٦٧.

١٩٦٨

١١– چیا- سلێمانی- باشووری کوردستان- ١٩٦٨:

گۆڤاریکی قوتابخانەیی و پەروەردەیی ساڵانە بووە، قوتابخانەی سەرەتایی – مەناری – کوڕان دەریاندەهێنا. قەبارەی لە (4A) بچوکترە نزیکە لە قەبارەی کتێب. لە چاپخانەی کامەران لە سلێمانی چاپکراوە، نرخی بە (١٤٠) فلس، وە بۆ قوتابییان بە (١٢٠) فلس بووە.

١ – ژمارە (دوو- ٢) ساڵی دووەم، لە ڕێککەوتی (٤-٤-١٩٦٨) لە چاپخانە تەواو بووە. بە (٧٢) لاپەڕە،(٤٧ لاپەڕەی بەزمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، ٢٥ لاپەڕەشی بەزمانی عەرەبی ڕێنووسی ئارامی) بووە.

ئەو ژمارەیە لە لاپەڕەی یەکەم، لە بەشی سەرەوە لای چەپ نووسراوە: پەرتوکەکانی نەسرەدین نانەوا(منتک)، هەولێر- ٥-٥- ١٩٦٨.

دەستەی نووسەران :

١ - عبدالکریم شێخ ئەحمەد – بەڕێوەبەری قوتابخانە

٢ – محمد ساڵح سعید- یاریدەدەر

٣ – عبدالمجید محمد کەریم – مامۆستای زمانی کوردی

٤ – جمال نوری محی الدین – مامۆستای زمانی عەرەبی

٥ – محمد غەریب ڕؤوف ڕەشید- زانیاری.

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

١٢– سلێمانی – سلێمانی- باشووری کوردستان- ١٩٦٨:

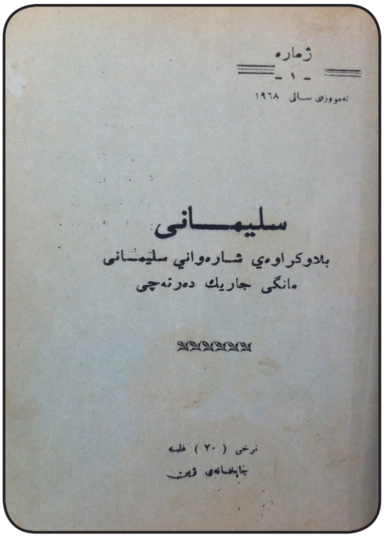

بڵاوکراوەی شارەوانی سلێمانی بوو مانگی جارێک دەردەچوو. ، کەمترین ژمارەی لاپەڕەکان بەزمانی عەرەبی بووە. بە قەبارەی لە(4A) بچوکترە. بەزمانی کوردی ناوەڕاست، ڕێنووسی ئارامی.

دەستەی نووسەران:

١ – جەمال بابان- سەرەکی نووسەران- سەرۆکی شارەوانی

٢ – محمد مستەفا کوردی- بەڕێوەبەری لێ بەرپرسیار

٣ – محرم محمد ئەمین- سکرتێری نووسین

٤- جەمال شاڵی – ئەندام

٥ – نوری وەشتی- ئەندام

١ – ژمارە (یەک -١) لەمانگی تەمووزی ساڵی (١٩٦٨) بە (١٦) لاپەڕەیی بەهەردوو زمانی کوردی و زمانی عەرەبی دەرچووە. لە چاپخانەی ژین چاپکراوە. نرخی بە (٢٠) فلس بووە.

٢ – ژمارە (٢) لەمانگی ئابی ساڵی (١٩٦٨) بە (٤٧) لاپەڕە و چەند لاپەرەیەکی بەزمانی عەرەبیی دەرچووە. لە چاپخانەی ژین چاپکراوە. نرخی بە (٥٠) فلس بووە.

٣ – ژمارە (٣) ساڵی (یەک- ١) لەمانگی ئابی ساڵی (١٩٦٨) بە (٤٨) لاپەڕە دەرچووە. لەم ژمارەیەدا لە دەستەی نووسەران بەڕێز محمود زیوەر زیادکراوە. لە چاپخانەی ژین چاپکراوە، نرخی بە (٥٠) فلس بووە.

٤ – ژمارە (٤) ساڵی (١) لەمانگی ئەیلوولی ساڵی (١٩٦٨) بە (٤٨) لاپەڕە دەرچووە، لە چاپخانەی ژین چاپکراوە. لەم ژمارەیەدا خشتەی حوکمڕانی میرانی بابانەکان بڵاوکراوەتەوە.

٥ – ژمارە (٦) ساڵی (١) لەمانگی تشرینی دووەمی ساڵی (١٩٦٨) بە (٤٤) لاپەڕە دەرچووە، لەچاپخانەی ژین چاپکراوە.

٦ – ژمارە (٧) ساڵی (١) کانوونی یەکەم ساڵی (١٩٦٨) بە (٤٨) لاپەڕە دەرچووە، لە چاپخانەی ژین چاپکراوە.

٧ – ژمارە (٨) ساڵی (١) لەمانگی کانوونی دووەمی ساڵی (١٩٦٩) بە (٤٨) لاپەڕە دەرچووە، لەچاپخانەی ژین چاپکراوە.

٨ – ژمارە (٩) ساڵی (١) لەمانگی شوباتی ساڵی (١٩٦٩) بە (٦٤) لاپەڕە دەرچووە، لەچاپخانەی ژین چاپکراوە. نرخی بە (٧٠) فلس بووە.

٩ – ژمارە (١٠) ساڵی (١) لەمانگی نیسانی ساڵی (١٩٦٩) بە (٦٤) لاپەڕە دەرچووە. لە چاپخانەی ژین چاپكراوە.

١٠ – ژمارە (١١) ساڵی (١) لەمانگی حوزەیرانی ساڵی (١٩٦٩) بە (٦٤) لاپەڕە دەرچووە. لە چاپخانەی ڕاپەرین چاپكراوە ژمارەی تەلیفۆن- ٢٠٩- .

١١- ژمارە (١٢) ساڵی (١) لەمانگی تەمووزی ساڵی (١٩٦٩) بە (٦٤) لاپەڕە دەرچووە، چەندلاپەڕەیەكی لەدواوە بەزمانی عەرەبییە، لەچاپخانەی ڕاپەڕین سلێمانی چاپكراوە.

١٢ – ژمارە (٣) ساڵی (٢) لەمانگی شوباتی ساڵی (١٩٧٠) بە (٦٤) لاپەڕە دەرچووە. لەچاپخانەی ڕاپەرین لە شەقامی كاوە، شاری سلێمانی چاپكراوە.

١٩٦٩

١٣– ڕووناكی – بەغداد- عێراق- ١٩٦٩:

ڕۆژنامەیەكی سیاسی ڕۆژانە بووە، خاوەنی ئیمتیاز: حلمی عەلی شەریف. سەرنووسەر: پارێزەر عمر مستەفا. بەزمانی كوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، دەرچووە.

١ – ژمارە (٢٩٠) ڕۆژی هەینی لەڕێككەوتی(٣ی مانگی تشرینی یەكەمی ساڵی ١٩٦٩) بە (٥٠) لاپەڕە دەرچووە، قەبارەكەی بەپێوانەی(4A) دەبێت. نرخی بە (٧٥٠) فلس بووە.

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین كەریم مامەر منتك .

١٤– ڕزگاری- سلێمانی- باشووری كوردستان- ١٩٦٩:

گۆڤارێكی هەفتانەی گشتی بووە لەشاری سلێمانی دەردەچوو. بەزمانی كوردی ناوەڕاست(ڕێنووسی ئارامی)، ڕاگەیاندنی بەزمانی عەرەبی بلاوكردۆتەوە.

خاوەنی ئیمتیاز: نەوشیروان مستەفا ئەمین.

سەرنووسەر: شازاد سائیب

بە گشتی -١٥ - ژمارەی لێدەرچووە، سەرەتا نیوەی ژمارەکانی لەچاپخانەی دار الجاحظ لەبەغدا چاپکراوە، باقی ژمارەکانی تر لە چاپخانەی ژینی شاری سلێمانی چاپکراوە، ئابوونە بۆ ساڵێک سێ دینارو نیو، بۆ شەش مانگ دینارێک وحەوت سەدو پەنجا فلس بووە، نرخی بە (٧٠) فلس بووە، لەژمارەی (١٤و١٥) کەلە یەک بەرگدا دەرچوون نرخی کراوە بە (١٠٠) فلس.

لەژمارەکاندا بەم جۆرە پێناسی گۆڤاری ڕزگاری کراوە:

* ڕزگاری بڵاوکەرەوەی بیروباوەڕی جەنگاوەرانی بزوتنەوەی کوردایەتی یە لە پێناوی نەهێشتنی ئازاردانی نەتەوایەتی و چەوساندنەوەی چینایەتیدا.

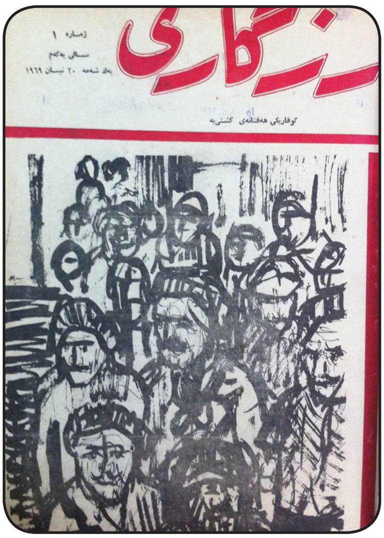

* ڕزگاری گۆڤاری کرێکاران وجوتیاران وڕەوشەن بیرانی شۆڕشگێڕە .

* ڕزگاری گۆڤاری تێکۆشەرانی ڕێگەی ڕزگاری ودیموکراسی وسۆشیالیزمە.

ژمارەی لاپەڕەکانی لەنێوان(٥٠- ٣٤- ٦٦) لاپەڕەدا بووە قەبارەکەی نزیکەی بە پێوانەی (4A) بووە.

١ – ژمارە (یەک - ١) ساڵی یەکەم ، ڕۆژی یەک شەم، لە (٢٠ ی نیسانی ساڵی ١٩٦٩) دەرچووە.

٢ – ژمارە (٢) ساڵی یەکەم، یەک شەم، لە (٢٧ ی نیسانی ساڵی ١٩٦٩) دەرچووە.

٣ – ژمارە (٣) ساڵی یەکەم، یەک شەم، لە (٤ ی ئایاری ساڵی ١٩٦٩) دەرچووە.

٤ – ژمارە (٤) ساڵی یەکەم، یەک شەم، لە (١٨ ی ئایاری ساڵی ١٩٦٩) دەرچووە.

٥ – ژمارە (٥) ساڵی یەکەم، یەک شەم، لە (٢٢ ی حوزەیرانی ساڵی ١٩٦٩) دەرچووە.

٦ – ژمارە (٦) ساڵی یەکەم، یەک شەم، لە (١٨ ی تەمووزی ساڵی ١٩٦٩) دەرچووە.

٧ – ژمارە (٧) ساڵی یەکەم، یەک شەم، لە (٢١ ی ئەیلوولی ساڵی ١٩٦٩) دەرچووە.

٨ – ژمارە (٨) ساڵی یەکەم، یەک شەم، لە (٧ ی کانوونی یەکەمی ساڵی ١٩٦٩) دەرچووە.

٩ – ژمارە (٩) ساڵی یەکەم، یەک شەم، لە (٢١ ی کانوونی یەکەمی ساڵی ١٩٦٩) دەرچووە.

١٠ – ژمارە (١٠) لە (٣١ ی کانوونی یەکەمی ساڵی ١٩٦٩) دەرچووە.

١١ – ژمارە (١١) لە (١٤ ی کانوونی دووەمی ساڵی ١٩٧٠) دەرچووە.

١٢ – ژمارە (١٢) لە (٧ ی شوباتی ساڵی ١٩٧٠) دەرچووە.

١٣ – ژمارە (١٣) لە (٢٤ ی شوباتی ساڵی ١٩٧٠) دەرچووە.

١٤ – ژمارەکانی (١٤و١٥) جمکن لەیەک بەرگدان، لە (٢٧ ی مارتی ساڵی ١٩٧٠) بە (٦٦) لاپەڕە دەرچوون، ئەم ژمارەیە تایبەتە بە چیرۆک.

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

١٩٧٠

١٥– تیشک – هەولێر باشووری کوردستان- ١٩٧٠:

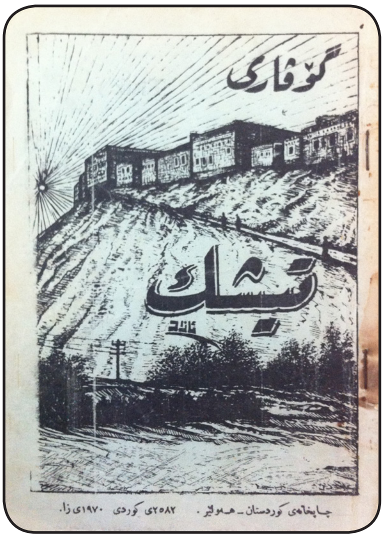

گۆڤارێکی پەروەردەیی ساڵانە بووە، قوتابخانەی مامۆستایانی سەرەتایی کوڕان لەهەولێر دەریان دەکرد، بەزمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

دەستەی نووسەران:

١ - مامۆستا مجید ئاسنگەر بەڕێوەبەری قوتابخانە

٢ – حەمەکەریم ڕەمەزان هەورامی مامۆستای پەروەردەی زانستی هوڵمان

٣ – فاتیح محمد مامۆستای زمانی کوردی

٤ – نوری ئیسماعیل نانەکەلی سکرتێری لێژنەکان

١ – ژمارە (دوو- ٢) ساڵی دووەم لە ڕێککەوتی (١٢- ٤- ١٩٧٠) لە چاپخانەی کوردستان (١٥٠٠) دانەی لێ چاپکراوە ، بە (٦٤) لاپەڕەو قەبارەی کەی لە (4A) بچوکترە و نرخی بە (٧٥) فلس بووە.

بابەتێکی مامۆستا گیوی موکریانی تێدایە سەبارەت بە مێژووی دامەزراندن چاپخانەی کوردستان هەر لە هێنانی مامۆستا داماو حسێن حوزنی موکریانی لە ئەڵمانیاوە بۆ حەلەب و تا ڕواندوزو دواوێستگەی لەهەولێر، ئەوەی جێی تێرامانە، لەم نووسینەدا نووسراوە ساڵی (١٩٢١) چاپخانەکە لە حەلەبەوە گوێزراوەتەوە بۆ ڕەواندوز.

بابەتێکی شەهید جەمیل ڕەنجبەری تێدایە بەنێوی : لەپێناو ئەدەبێکی پێشکەوتوودا.

ئەرشیفی نەسرەدین کەریم مامەر منتک لە ڕێککەوتی (١٠- ٦- ٢٠١٥) سەردانی مالەوەیانم کرد.

١٦ – چیا هەولێر باشووری کوردستان- ١٩٧٠:

گۆڤارێک بوو بۆ بابەتی ئەدەبی و لێکۆلینەوەیی وزانیاری لە هەولێر دەرچووە.

بە ڕێکخستنی: بەدرخان سندی

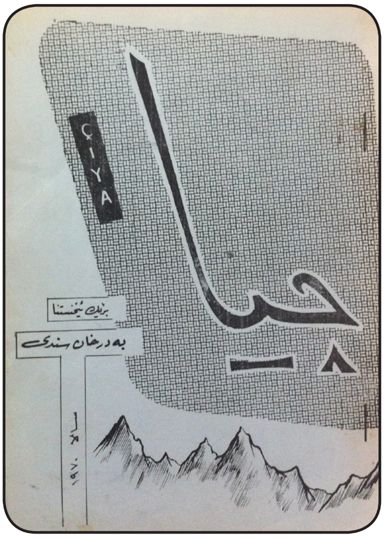

١ – ژمارە (ئێک- ١) سالا(١) لە مانگی (١١ی- ١٩٧٠) بە (٢٤) لاپەڕەو وەقەبارەی بە پێوانەی (5A) بەزمانی کوردی ناوەڕاست، شێوەزاری بادینی و سۆرانی بە (ڕێنووسی ئارامی) دەرچووە.

لە چاپخانەی شارەوانی کەرکوک بە (١٠٠٠) دانە لە مانگی – ١١ی- ١٩٧٠، چاپکراوە.

لەسەر گۆڤارەکە نووسراوە: بنڤیسە، چیرۆک، شعر، ڤەکولین، زانیاری

بهنێرە....... بۆ

بەدرخان سندی بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی – هەولێر.

سوپاسنامە: ئەز سوپاسیا کاک سعید خطاط دکەم ژ بو پێک ئینانو و دروست کرنا نەخش و وێنێت ڤی گۆڤاری.

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

١٧– زانیاری – بغداد- عێراق ١٩٧٠:

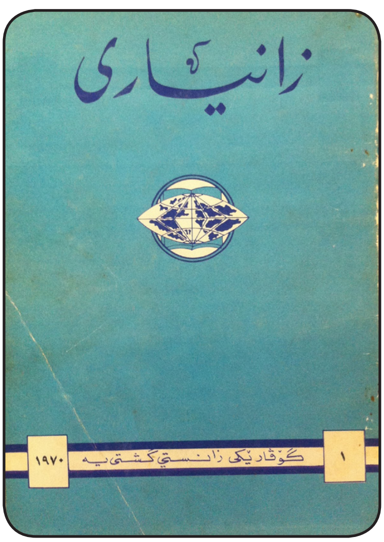

گۆڤارێکی زانستی گشتی بووە، لەبەغدا بەزمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە.

١ – ژمارە (یەک- ١) ساڵی (١) لەمانگی ئۆکتۆبەری ساڵی (١٩٧٠) ، سەرماوەزی (٢٦٧٠) ی کوردی بە (١٤٠) لاپەڕە دەرچووە بەزمانی کوردی و ناوەرۆکی بەزمانی ئینگلیزی.

خاوەنی ئیمتیاز: د. عزیز ئەمین و تەلعەت نادر

سکرتێری نووسین: د. ساماڵ مجید فەرەج

دەستەی نووسەران: د. جوامێر مجید- د. دارا ڕەشید جەودەت- د. سەڵاح حفید- د. تاریق عماری

محاسب: محمد ڕەسوڵ هاوار

لە چاپخانەی معارف چاپکراوە، نرخی بە (١٥٠) فلس بووە.

ناونیشان: بغداد- کرادە- مجلە زانیاری- ساحە فتح- عمارە مبدر جاسم.

٢ – ژمارە (٢) ساڵی (١) لەمانگی شوباتی ساڵی (١٩٧١) بە (١٢٢) لاپەڕە دەرچووە. لەچاپخانەی دار السلام چاپکراوە، لەسەر لاپەڕەی یەکەم لەسەرەوە لای چەپ نووسراوە: نەسرەدین منتک- هەولێر(١٦-٢-١٩٧١).

١٨– نۆبەرە – بەغداد– عێراق- ١٩٧٠:

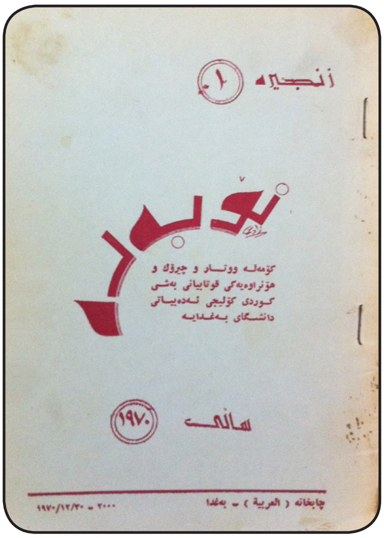

کۆمەڵە وتارو چیرۆک وهۆنراوەیە، لە دووتۆی بەرگێکدا قوتابیانی بەشی کوردی کۆلیژی ئەدەبیاتی دانشگای بەغدا دەریان کردووە. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

١ – زنجیرە (١) ساڵی (١٩٧٠) بە (٦٤) لاپەڕەو بە پێوانەی بچوکتر لە (4A) دەرچووە.

لەچاپخانەی (العربیە) لەبەغدا بە (٢٠٠٠) دانە لە ڕێککەوتی (٣٠- ١٢- ١٩٧٠) تەواو بووە.

بابەتی نووسەران: فریاد فازیل زەنگنە، دڵشاد مەریوانی،شوکریە ڕەسوڵ، ئەحمەد هیرانی دوو بابەت، جەوهەر تایەر، عبدالقادر ڕانیەیی دوو بابەت، محمد بەرزنجی، ئەنوەر جاف سێ بابەت، سامی شۆڕش، ڕەشید عمر، سروور عەبدول جەبار، وریا عمر، ئەرسەلان بایز، جەوهەر جەباری.

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

١٩– هەولێر— هەولێر– باشووری کوردستان١٩٧٠:

گۆڤارێکی مانگانەیی شارەوانی هەولێر مانگی جارێک دەریان دەکرد. بە زمانی کوردی ناوەڕاست و زمانی عەرەبی ڕێنووسی ئارامی.

بەپێی بڕیاری پارێزگاری هەولێر ژمارە (٣٧- ٣٢٦١) لە ڕۆژی (٢٤- ٣- ١٩٧٠) ماوەی دەرچوونی گۆڤاری هەولێر دراوە.

لە چەند چاپخانەیەک چاپکراوە کۆی چاپی گۆڤارەکە لە نێوان (١٠٠٠تا ٢٠٠٠) دانە چاپکراوە،

بەپێی ژمارەکان ئاماژەی پێدەدەین. نرخی لەسەرەتا(٧٠، دواتر ٧٥، دواجار ١٠٠) فلس بووە. قەبارەی (٢٢*١٦) سم. ژمارە هەیە یەک سم بچوکترە.

بابەتی گۆڤار هەردوو ژانرەکانی ئەدەبی و ڕۆژنامەوانی لەخۆگرتووە : چیرۆک، شیعر، کۆمەلایەتی، گۆشە بابەتی تەنز ، دیدار ڕاپۆرت، هەواڵ، ڕاگەیاندن، وێنە.

لەڕووی هونەری ڕۆژنامەوانییەوە تا ڕادەیەک لاوازە، بەپێی و توانای کادرو چاپی ئەوکاتی کوردە. یانی هەژاری لەڕووی زانیاری ودارایییەوە پێوە دیارە. پر بەپێستی هونەرەکانی ڕۆژنامەوانی ستاندار نییە. لەگەل ئەوەشدا بۆ ئەوسەردەمی ڕۆل وکاریگەری خۆی هەبووە.

نووسەرو خودان قەلەمەدیارەکانی ئەوکاتی هەولێرو کوردستان بابەتیان بلاوکردۆتەوەوک بەڕیزان: محمد مەولود مەم، عبداللە پەشێو، شەهید جەمیل ڕەنجبەر، پیربال محمود، عەلی فتاح دزەیی، مغدید سۆران، ممتاز حیدەری، عبدالخالق سەرسام، بلال عزیز، ئەندازیار مجید عمر، مارڕف خەزنەدار.... عبدالغنی عەلی یحی، شێرکۆ بێکەس، مام هەژار....هتد.

ژنانی کوردیش بەبلاوکردنەوەی بابەتەکانیان لەچەند ژمارەیەکدا بەشداریانکردووە بەڕیزان : گەلاویژ شەفیع- جەمیلە ئیبراهیم- د. کوردستان موکریانی. دایکی سۆران، سولتانە عبدالوەهاب. دیداری مریەم عزیز فتاح. سامییە چاوشلی.

بەرگی گۆڤار لەژمارە یەک تا ژمارە دووی سالی دووەم لەلایەن - هونەر مەند سلیمان شاکر- بەرگی گۆڤارەکەی کێشراوە بە: وێنەی قەلاومنارەی هەولێر، چیا، گولەگەنم وگەلای دار، بە ئینگلیزی و کوردی نووسراوە هەولێر.

لەژمارە کانی دواتر - خۆشنووس زادە- وێنەی بەرگی گۆڤارەکەی کێشاوە بە کێشانی هێلێکی ڕەشی پان لەسەرەوە بۆ خوارەوە، نووسینی ناوی هەولێر لەبەشی سەرەوەی هێلەکە، لەخوارتر لەنێو بازنەیەکدا نووسراوە گۆڤارێکی مانگانەیە شارەوانی هەولێر دەریدەکات، لەخوارەوە لای چەپ ژمارەومێژووی دەرچوونی نووسراوە.

ناونیشان: هەولێر- شارەوانی هەولێر- ژمارەی تەلیفۆن- ٦- .

ستافی گۆڤار لە ژمارەکانی (١-٢-٣) ئەم بەڕێزانەن:

١ – بەڕێوەبەری گۆڤار - سعدی حمدئەمین دزەیی.

٢ – سەرنووسەر- محمد مەولود مەم.

١ – ژمارە (یەک- ١) ساڵی (یەک- ١) لەمانگی مایسی ساڵی (١٩٧٠) بە (٦٤) لاپەڕە دەرچووە، (٥٣) بەزمانی کوردی و(١٣) لاپەڕەی بەزمانی عەرەبییە.

چاپخانەی شارەوانی کەرکوک- ٢٠٠٠ دانە، ١-٦- ١٩٧٠.

٢ – ژمارەکانی (٢-٣ ی جمکن) بەیەکەوە لەیەک بەرگدان، ساڵی (١) بۆ هەردوو مانگی حوزەیران وتەموزی ساڵی (١٩٧٠) بە (١٢٠) لاپەڕە دەرچووە، (١٠١) لاپەڕەی بەزمانی کوردی و(١٩) لاپەڕەی بەزمانی عەرەبی.

چاپخانەی شارەوانی کەرکوک- ٢٠٠٠ دانە – ٢١--- ١٩٧٠.

٣ – ژمارەکانی (٤ - ٥ ی جمکن) بەیەکەوە لەیەک بەرگدان، ساڵی (١) بۆ هەردوو مانگەکانی کانوونی دووەم و شوباتی ساڵی (١٩٧١) بە (٩٦) لاپەڕە دەرچووە، (٨٠) لاپەڕەی بەزمانی کوردیی و(١٦) لاپەڕەی بەزمانی عەرەبییە.

سەرۆکی نووسین: محمد مەولود مەم.

چاپخانەی شارەوانی کەرکوک- ٢٠٠٠ دانە- ٣- ١٩٧١.

٤ – ژمارە (٦) ساڵی (١) لەمانگی نەورۆزی (١٩٧١) بە (٧٢) لاپەڕە بەزمانی کوردی دەرچووە، ژمارەی تایبەتە بە بۆنەی یازدەی ئاداروجەژنی نەورۆز.

سەرەکی نووسین: محمد مەولود مەم.

چاپخانەی کوردستان – هەولێر- ٢٠٠٠ دانە- ٤- ١٩٧١.

نرخ بە (٧٥) فلس بووە.

– پاشکۆی ژمارە (٦) ی نەورۆزی (١٩٧١) بە (٤٨) لاپەرە بەزمانی کوردی دەرچووە. سەرۆکی نووسین : محمد مەولود مەم.

بابەت: قەڵای هەولێرو پڕۆژەی ڕێکخستنی، نووسینی: مجید عمر ، سەرۆکی ئەندازیارانی شارەوانی هەولێر.

لە چاپخانەی کوردستان – هەولێر – (٢٠٠٠) دانە، لە ڕێککەوتی (١٥-٤-١٩٧١) تەواو بووە.

٥ – ژمارە (١) ساڵی (٢) لەمانگی مایسی ساڵی (١٩٧١) جۆزەردانی (٢٥٨٣) ی کوردی بە (١٠٠) لاپەڕە دەرچووە.

(٨٧) لاپەڕەی بەزمانی کوردی، (١٣) لاپەڕەی بەزمانی عەرەبی.

سەرنووسەر: محمد مەولود مەم.

چاپخانەی کوردستان- هەولێر- ٢٠٠٠ دانە- ٦- ١٩٧١.

٦ – ژمارە (٢) ساڵی (٢) لەمانگی ئەیلولی ساڵی (١٩٧١) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە، (٦٤) لاپەڕەی بەکوردی، (١٦) لاپەڕەی بەزمانی عەرەبی.

دەستەی نوسەران وبەڕێوەبەری گۆڤار:

١ – ئەندازیار هاشم عبدالله

٢ – ئەندازیار مجید عمر

٣ – مامۆستا بیلاڵ عزیز

٤ - مامۆستا مغدید مامە(سۆران)

٥ – مامۆستا پیربال محمود

چاپخانەی کوردستان- هەولێر- ٢٠٠٠ دانە- ٩- ١٩٧١.

٧ – ژمارەکانی (٣و٤ جمکن) بەیەکەوە لەیەک بەرگدان، ساڵی (٢) لەمانگی سەرماوەزی ساڵی (١٩٧١) بە (١١٢) لاپەڕە دەرچووە، (٩٦) لاپەڕەی بەزمانی کوردی، (١٦) لاپەڕەی بەزمانی عەرەبی.

لەلایەن دەستەیەکی نووسین بەڕێوە ئەبرێ.

چاپخانەی شارەوانی کەرکوک- ٢٠٠٠ دانە – ١٢- ١٩٧١.

٨ – ژمارە (٥) ساڵی (٢) لەمانگی نیسانی ساڵی (١٩٧٢) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە، (٦٤) لاپەڕەی بەزمانی کوردی، (١٦) لاپەڕەی بەزمانی عەرەبی.

لێژنەی بەڕێوەبەرو نووسین:

١ – هاشم عبدالله ٢- مجید عمر ٣- بیلاڵ عزیز ٤- مغدید سۆران

چاپخانەی الغری نوێ - نجف شەقامی حسێن (الجبل) ، ت/ ٢٦٨٢.

٩ – ژمارە (١) ساڵی (٣) لەمانگی حوزەیرانی (١٩٧٢) بە (٨٠) لاپەرە دەرچووە، (٦٤) لاپەڕەی بەزمانی کوردی، (١٦) لاپەڕەی بەزمانی عەرەبی.

لەلایەن دەستەیەکی نووسەران بەرێوەئەبرێ.

چاپخانەی کوردستان- هەولێر- ١٠٠٠ دانە- ٢٠-٧- ١٩٧٢. (١٠٠).

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

١٩٧١

٢٠ – بۆ پێشەوە- – هەولێر– کوردستان- ١٩٧١:

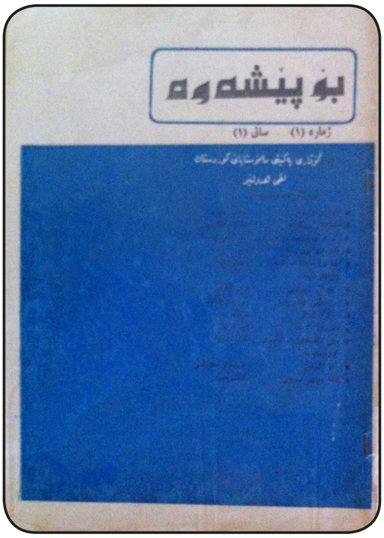

گۆڤاری یەکێتیی مامۆستایانی کوردستان – لقی هەولێر، بەزمانی: (کوردی ناوەڕاست- ڕێنووسی ئارامی).

بەڕێوەبەری نووسین: عوسمان دزەیی

سکرتێری نووسین : محەمەد مەنگوڕی.

دەستەی نووسەران: عەزیز گەردی، یووسف دەرگەڵەیی، ئەحمەد نەقشبەندی- کەمال غەمبار.

١ – ژمارە – (یەک) ساڵی (١)، لە ساڵی (١٩٧١) بە (٣٦) لاپەڕە و قەبارەی (5A) دەرچووە[٣٤].

٢١– پەروەردەو زانست – بەغداد– عێراق- ١٩٧١:

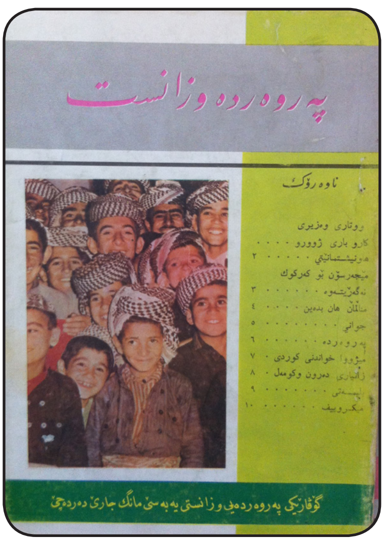

گۆڤارێکی پەروەردەیی و زانستی بووە، بەڕێوەبەری گشتی خوێندنی کوردی بە سێ مانگ جارێک دەریان دەکرد. بە زمانی کوردی ناوەڕاست و زمانی عەرەبی – ڕێنووسی ئارامی. قەبارەکەی نزیکەی بە پێوانەی (4A). نرخی بە(١٠٠) فلس بووە.

١– ژمارە (یەک- ١) ساڵی (١) لە هاوینی ساڵی (١٩٧١) بە (١٠٤) لاپەڕە بەزمانی کوردی دەرچووە.

ناونیشانی: بەغدا شەقامی کۆماری- باڵەخانەی انحصار التبغ- لە چاپخانەی دار السلام لە چاپدراوە.

٢ – ژمارە (٢) ساڵی (١) لە پایزی ساڵی (١٩٧١) بە (٩٦) لاپەڕە دەرچووە، بەزمانی کوردی.

ناونیشان: بەغداد- شەقامی السموال- باڵەخانەی بانکی الأعتمادی پێشوو

---

٣٤. ئەم ژمارەیە لە مۆزەخانە و ئەرشیفی پەروەردەی هەولێر پارێزراوە.

بەڕێوەبەرێتی گشتی خوێندنی کوردی. لە چاپخانەی — اسعد- چاپکراوە.

٣ — ژمارە (٣) ساڵی (٢) لەبەهاری ساڵی (١٩٧٢) بە (١١٩) لاپەڕە دەر چووە. بەزمانی شیرینی کوردی.

سەر نووسەر: شوکور مستەفا

لە چاپخانەی دار السلام لە چاپدراوە.

٤ — ژمارە (١٦) لە پایزی ساڵی (١٩٧٩) بە (١٠٦) لاپەڕە دەرچووە، (٨٩) لاپەڕەی بەزمانی کوردی، (١٧) لاپەڕەی بەزمانی عەرەبی.

لیژنەی گۆڤار:

١ - عبدالله فرەج ئیسماعیل ٢ — نوری عەلی ئەمین ٣ — عبدالرزاق بیمار ٤ — ئەبوزێد مستەفا.

٢٢- دەنگی مامۆستا — سلێمانی — کوردستان- ١٩٧١:

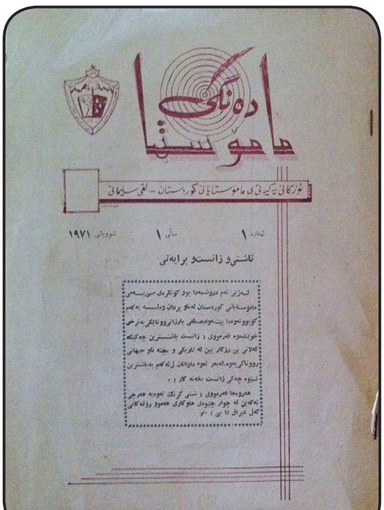

دەنگی مامۆستا

ئۆرگانی یەکێتیی مامۆستایانی کوردستان لقی- سلێمانی. زمانی کوردی (کرمانجی خواروو - ڕێنووسی ئارامی). لە ساڵی: (١٩٧١ تا ١٩٧٤) یانزە ژمارەی لێ دەرچووە. ئەندامانی دەستەی نووسەران: مستەفا ساڵح کەریم، محەمەد نووری تۆفیق، عەبدولـلا ئاگرین، محەمەد فەریق حەسەن، ڕەئوف بێگەرد، محەمەد ساڵح سەعید.[٣٥])

١— ژمارە (یەک) ساڵی یەکەم، لە (شوباتی- ١٩٧١) دەرچووە، بە(٤٤) لاپەڕە.

٢— ژمارە (دوو) ساڵی دووەم، لە (حوزەیران- تەممووزی-١٩٧٢) بە یەکەوە، دەرچووە، بە(٦٤) لاپەڕە[٣٦].

٢٣— ڕوانگە — بغداد— عێراق- ١٩٧١:

لەسەر بەرگی یەکەم نووسراوە: کۆمەڵە بەرهەمێکی هەمەڕەنگەیە دەنگی نەوەی نوێ ڕائەگەیەنێت. بەزمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. نەخشەسازی بەرگ هونەرمەند محمدزادە

٣٥. محەمەد فەریق حەسەن: ئەزموونی چیرۆکنووسین- بەڕێوەبەرێتیی چاپ وبڵاوکردنەوەی سلێمانی، سلێمانی، ٢٠١٢، ل٤٥- ٤٦.

٣٦. ژمارەکانی (١و٢) لە مۆزەخانە و ئەرشیفی پەروەردەی هەولێر، لە قوتابخانەی – أربیل الأولی پارێزراو. لە ئەرشیفی مامۆستا عزەددین فەیزی پێشکەش کراوە.

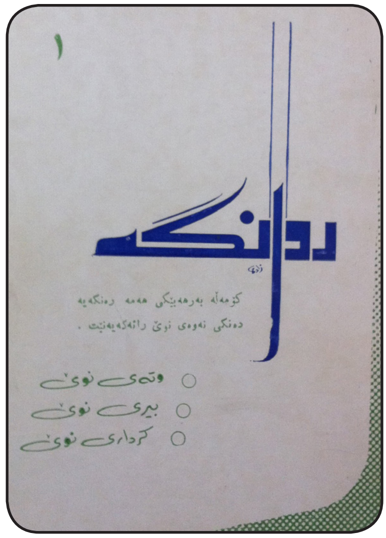

کردوویەتـی.

هەروەها سێ وتەی پرشنگدار کە لە بۆچوونەکانی پەیامبەر زەردەشت نزیکە نووسراوە: وتەی نوی- بیری نوێ- کرداری نوێ

دیارە کۆمەڵێک نووسەرو خودان قەڵەمی ڕەسەنی کورد لەم سەردەمەدا هەوڵیان داوە گۆمەکە بشڵەقێنن، کە دواجار ئەوەبوو کاریگەری بەسەر بیرو هزری نووسەران و شاعیرانی کورددا هێنا، لە مێژووی ئەدەب و ڕۆژنامەوانی کوردی بۆ هەتا لاپەڕەی زێرین و درەوشاون.

نووسەرانی بەشداربوو: جەمال شارباژێڕی- حسێن عارف- ئەنوەر شاکەلی- کاکەمەم بۆتانی- شێرکۆ بێکەس- جەلال میرزا کەریم- عبداللە پەشێو- ئەحمەد شاکەلی- سلاح شوان- ئەحمەد سالار- سامی شۆڕش- ڕەفیق سابیر- محمد بەدری- تایەر ساڵح سەعید- محمد ساڵح دیلان- محرەم محمد ئەمین- محمد مەولود مەم- عزیز گەردی- کوردستان موکریانی.

١ – ژمارە (یەک- ١) ساڵی (١٩٧١) بە (٨٣) لاپەڕە دەرچووە، قەبارەکەی لە (5A) گەورەترە بە پێوانەی کتێب دەبێت. لە لاپەڕەی یەکەم لەسەرەوە لای چەپ نووسراوە: نەسرەدین منتک- هەولێر (١٨-١-١٩٧١).

لەسەر بەرگی دواوە نووسراوە: ئەم (ڕوانگە) یە چۆن دەرچوو؟!.

١ – بەیارمەتی دانی (٣٥) ئەدیب وئەدەب دۆست لەچاپ دراوە.

٢ – ئەوەی لەلایەن ئەو برا دڵسۆزانەوە درا (٥٥) دینار بوو.

٣ – چاپ کردنی ، سەرجەم (٧٠) دیناری تێ چوو.

٤ – واتە ئێستا (١٥) دیناری لەسەر قەرزارین.

لەچاپخانەی نەعمان لە نەجەفی ئەشرەف چاپکراوە، نرخی بە (١٥٠) فلس بووە.

تێڕوانینی دەستەی ڕوانگە لەم ژمارەیەدا بڵاوبۆتەوە بەنێوی:

ئەم

ڕوانگەیە..!

لەسەرەتای بەهاری – ١٩٧٠ دا، چوار ئەدیبی لاوی خوێن گەرم کە داخ وخەفەتی دواکەوتوویی و باری ناهەمواریی ئەدەبی نەتەوەکەیان، لە مێژەوە جەرگیانی کلۆر ئەکردو سوی ی ئەکردە دڵیانەوە،

لەدانیشتنێکی چوار قۆڵیدا یەکیان گرت و کەوتنە هەڵڕشتنی ڕازو پەنهانی ناخی دڵ ودەرونی خۆیان بۆ یەکتر.

دانیشتنێک و دووان و سیانی ترو ئیتر گەیشتنە ئەو بڕیارەی کە پێویستە بجولێن و بەکۆمەڵیش بجوولێن لەپێناوی وردو خاشکردنی بەستەڵەکی سەهۆڵی سەر ڕووی ئەدەبەکەیان و تەقاندنی گشت تواناو دەسەلات و بەهرەی ژێر ئەو بەستەڵەکی سەهۆڵ وماوە بەرپاکردن بۆ تەکاندانی بەرەو پێشەوە. بەم جۆرە زۆری پێ نەچوو بەشێک لەوەی لەناخیانا بوو دایان ڕشتە ناو بانگەوازێکەوە و ئاگریانداو تووڕیاندایە سەر بەستەڵەکی سەهۆل.

لەو وەختەوە تا ئەمڕۆ. کە هێشتا زۆری نەخیاندووە بانگەوازەکەو بیرو باوەڕەکانی، بانگ هەڵدەرەکان و لەگەڵیاندا گشت نەوەی ئەدەبی ی نوێ ی نەتەوەکەمان، ڕۆژ لەدوای ڕۆژ گڕی ئەو ئاگرە خۆش ئەکەن کە هەڵگیرساو بێ وچان تەکەن ئەدەن بۆ پێشەوەو دڵسۆزانە ئەو ئەرکەی سەرشانی خۆیان بەجێ ئەهێنن.

ئەم کۆمەڵە بەرهەمەش کە لەم (ڕوانگەیە) دا کۆکراوەتەوەو ئەخرێتە پێش چاوی خوێنەرەوانی گەلی کوردمان، هەروەها کۆششێکی تری ئەو دەستەیەیە لە کۆڕی بەدیهێنانی ئەو ئامانجەداو تەقەلایەکی تریانە بۆ جێ بەجێ کردنی بەشێکی تر لەو ئەرکەی گرتوویانەتە ئەستۆی خۆیان.

ڕەنگە ئەم کۆمەڵە بەرهە لە ئیستەدا، گشت ئەو ئامانجی نوێ خوازییە نەدات بەدەستەوە کە خاوەنەکانیان مەبەستیانەو گشت ئەو بیرو باوەڕانەش ڕون ئەکەنەوە، کە بانگەوازەکە دەری بڕیبون. بەلام بەهەر حالێک سیمایەکی تایبەتی ئەدەن بەدەستەوەو ڕەنگی ئەو ئامانجی نوێ خوازییە ئەڕێژن.

خۆ ئێمەش دروشممان: وتەی نوێ وبیری نوێ کرداری نوێ یەو ئەمەش هەڵمەت بردنی گەرەکە و شەڕە قۆچی لەدوایە!٠

دەستەی (روانگە)

٢ — ژمارە (٢) ساڵی (١٩٧١) بە (١٠٠) لاپەڕە دەرچووە.
چاپخانەی نەعمان لە نەجەفی ئەشرەف- ١٠٠٠ دانە- لە ڕێککەوتی — ١٧- ٨- ١٩٧١ چاپکراوە.
٣ — ژمارە (٣) لە ساڵی (١٩٧٢) بە (٦٨) لاپەڕە دەرچووە.
لە چاپخانەی زانکۆ لەبەغداد چاپکراوە. (١٠٠).

٢٤ – ڕۆناهی- (RONAHI)- ئەڵمانیا – ١٩٧١:

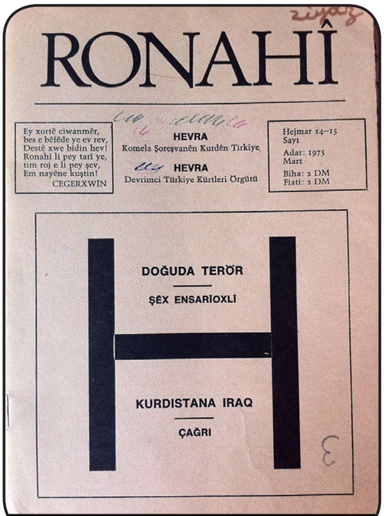

ڕۆناهی – 1971

گۆڤارێکی کولتووری سیاسی بووە. بە زمانی: تورکی و کوردی باکوور ، ڕێنووسی لاتینی) لەلایەن کۆمەڵەی شۆڕشڤانێن کوردانی تورکیا(هەڤرا) لە سویسرا دەرچووە. هێندێک سەرچاوەئاماژەبەدەرچوونی لەئەڵمانیا دەکەن، بەڵام ناونیشانی سویسرای لەسەر نووسراوە. لە سەرەتا بە شێوەی ڕۆژنامە دەرچووە، پاشان بە شێوەی گۆڤار. لەدوا ژمارەکانیدا دیسان بەشێوەی ڕۆژنامەدەرچۆتەوە[٣٧].

یەکەم ژمارەی لە ساڵی (١٩٧١)دا بڵاوبۆتەوە. تاکو ساڵی (١٩٧٨) کۆی گشتی (٢٤) ژمارەی لێ بڵاوکراوەتەوە. ئەو نووسەرانەی بابەتیان لە گۆڤاری ڕۆناهییدا بڵاوکردۆتەوە : کەنداڵ نەزان، کەمال بورقای، محەمەد ئەسلان، حسەین دەدە[٣٨].

١ – ژمارەکانی (١٤ و١٥ جمکن) پێکەوە دەرچوون. لە (مارتی ١٩٧٥)، (٣٥) لاپەڕە، قەبارەکەی (١٩ بە ١٣،٥سم) کەمێک لە(5A) بچووکترە.

٢–- ژمارەکانی (١٦-١٧ جمکن) لە (تەمموزی١٩٧٥)دا دەرچوون. لەسەر بەرگی یەکەم لەبەشی سەرەوە نووسراوە: (RONAHÎ)، لەلای ڕاست: ژمارە(١٦-١٧) خەرمانان – تەمموز(١٩٧٥)، ژمارەی لاپەڕەکانی (٤٠)لاپەڕەیەو قەبارەکەی (١٩ بە ١٣،٥سم) کەمێک لە(5A) بچووکترە . لە نێوەڕاستدا نووسراوە: هەڤرا- کۆمەڵەی شۆڕشڤانێن کوردێن تورکیا(HEVRA)، لەلای چەپدا: کورتە شیعرێکی جگەرخوێن هەیەو بەم دێڕەدەسپێکیەتی:

ئەی خورتێن جوانمێر
بەسە بێ فایدەیە ئەو ڕێ
دەستێ خۆ بدەنە یەک

نووسینێک لەبارەی کوردستانی عێراق(باشوور)، حسەین دەدە هەیە. نرخ (٢) مارک.

ئەدرێسی گۆڤار: ڕۆناهی گۆڤاری کوردی، هێرزین باخ، سویسرا. ژمارەی بانکی: بانکی ئەلمانی

---

٣٧. فەخرەدین تاهیر، ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان بیبلۆگرافیاو شرۆڤە، لە بڵاوکراوەکانی خەندان، چاپی یەکەم، هەولێر، ٢٠٠٦، ل١٢- ١٣.
٣٨.سەرچاوەی پێشوو.

(BFG) لە فریدریش هافن.

٣– ژمارە (١٨) لە (مارتی- ١٩٧٦- نەورۆزی ٢٥٨٨ی کوردی) بە (٤٤) لاپەڕە و قەبارەی (١٩ بە ١٣،٥سم) کەمێک لە(5A) بچووکتر دەرچووە.

٤ – ژمارە (١٩) لە (شوباتی - ١٩٧٧)، بە (٨) لاپەڕە و قەبارەی (3A) دەرچوووە.

٥– ژمارە (٢٠) لە (نیسانی-١٩٧٧) دا دەرچووە.

٦ – ژمارە (٢١) لە (حوزەیرانی -١٩٧٧)، بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

٧ – ژمارە (٢٢) لە ئابی (١٩٧٧) دا دەرچووە.

٨ – ژمارە (٢٣) لە (مایسی- ١٩٧٨) دا دەرچووە[٣٩].

٩ – ژمارە (٢٤) لە (مایسی- ١٩٧٨)، بە (٨) لاپەڕە دەرچووە[٤٠].

٢٥— ڕەهێل— هە ولێر— کوردستان -١٩٧١:

بە زمانی کوردی ناوەڕاست- ڕێنووسی ئارامی. گۆڤارێکی قوتابیان بووە، لە ئامادەیی هەولێری کوڕان لە هەولێر دەرچووە. دەستەی نووسەران: عەبدولڕەحمان سەعدی، دڵشاد عەبدوڵڵا، عوسمان دەشتی، تاریق حسەین، ڕەهبەر جەلال مامەش.

١ – ژمارە (یەک)ساڵی یەکەم (١٩٧١) ژمارەی لاپەڕەکانی (٥٦) لاپەڕە، قەبارە ناوەند، لە چاپخانەی کوردستان چاپکراوە[٤١].

٢٦— نووسەری کورد- بەغداد— عێراق- ١٩٧١:

گۆڤاری یەکێتی نووسەرانی کوردە کە لەساڵی (١٩٧٠) دامەزراوە.

لە وتەی ژمارەدا لەژمارە (١) دا نووسراوە:

خوێندەواری کورد، خوێنەری خۆشەویست

ئەم یەکەم ژمارەی گۆڤاری «نووسەری کورد»ی کە لەبەر دەستتایە، نۆبەرەی بەرهەمی،» یەکێتی نووسەرانی کورد»ە، کە ئەویش یەکێکە لە ئەنجامەکانی شۆڕشی دەساڵەی نەتەوەی کوردی قارەمان.

گۆڤارەکەمان وەکو بەناوەکەیا دیارە، بیرو ڕای یەکێتی نووسەرانی کورد دەرئەبڕێ و بۆ ئەو

---

٣٩. ئیسماعیل تەنیا، بزاڤی ڕۆژنامەگەری کوردی لە ئەڵمانیا – ١٩٦٣ – ٢٠٠٦، چاپی یەکەم، هەولێر، ٢٠١٠، ژمارەکانی: (٢٠- ٢٢- ٢٣) ل٤٤.

٤٠. ژمارەکانی (١٤و١٥، ١٦و١٧، ١٨،١٩،٢١،٢٤) لە ئەرشیفی کۆمکار مانهایم وەرگیراوە.

٤١. شێرکۆ جەلال مامەش، کوردستانی ئیمڕۆ، ژمارە (١٩) تەمموز (٢٠٠٢) ساڵی سێیەم، ل٦٥.

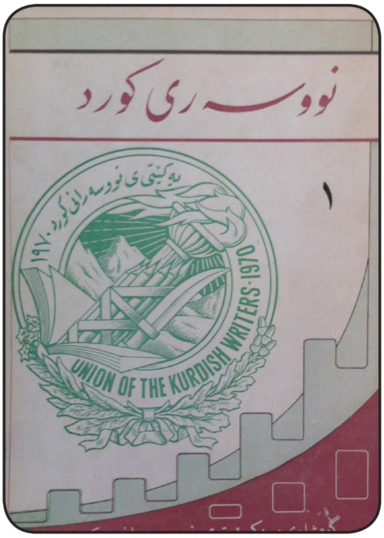

ئامانجانە تێدەکۆشێ کە لە پرۆگرامی ناوخۆی یەکێتی دا باسیان کراوە..............هتد. دەستەی نووسەران.

گۆڤاری نووسەری کورد، بەزمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، قەبارەکەی لە (4A) بچوکتر دەرچووە. نەخشەسازی هونەرمەند محمد زادە کردوویەتی.

١ – ژمارە (یەک- ١) ساڵی (١) لەمانگی مارتی ساڵی (١٩٧١) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە. لە لاپەڕەی یەکەم لەسەرەوە لای چەپ نووسراوە: ئیمزا- نەسرەدین منتک- (١٨-٣-١٩٧١).

سەرنووسەر: دکتۆر مارف خەزنەدار

سکرتێر: دکتۆر نەسرین فەخری

دەستەی نووسەران: ئەحمەد غفور- حسێن عارف- سەعید ناکام- عبدالرەزاق بیمار- محمد ئەمین عوسمان.

لەسەر بەرگی دواوەی ناوی گۆڤارو سەر نووسەرو ناونیشان بە ئینگلیزی نووسراوە.

لە چاپخانەی دارالسلام چاپکراوە، نرخی بە (١٢٥) فلس بووە. بەرگی گۆڤارەکە لە چاپخانەی المیناء چاپکراوە.

ناونیشان: بەغداد- سعدون- بارەگای یەکێتی نووسەرانی کورد، گۆڤاری (نووسەری کورد).

٢ – ژمارە (٢) ساڵی یەک، لەمانگی نیسانی ساڵی (١٩٧١) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە. لە چاپخانەی الزمان لە بەغداد چاپکراوە.

٣ – ژمارە (٣) ساڵی یەک، لەمانگی ئابی ساڵی (١٩٧١) بە (٦٦) لاپەڕە دەرچووە.

٤ – ژمارە (٤) لەمانگی تشرینی دووەمی ساڵی (١٩٧١) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە. تەنیا ناوی سەر نووسەر نووسراوە: دکتۆر مارف خەزنەدار.

٥ – ژمارە (٥) لەمانگی کانوونی دووەمی ساڵی (١٩٧٢) بە (٩٦) لاپەڕە دەرچووە.

سەرنووسەر: دکتۆر مارف خەزنەدار

لە چاپخانەی الزمان لە بەغداد چاپکراوە

ئابوونەی ساڵانە- ١,٥٠٠- دینارە، نرخی بە (٢٠٠) فلس بووە.

٦ – ژمارە (٦) بۆ مانگی مارت ونیسانی ساڵی (١٩٧٢) بە (٩٦) لاپەڕە دەرچووە. سەر نووسەر: د. مارف خەزنەدار.

٧ – ژمارە (٧) لەمانگی نەورۆزی ساڵی (١٩٧٣) بە (٦٤) لاپەرە دەرچووە.

سەرنووسەر: د. مارف خەزنەدار

ناونیشان: بەغدا- وەزیرییە- نزیک کۆلیجی ئەدەبیات- بارەگای یەکێتی نووسەرانی کورد- گۆڤاری ((نووسەری کورد)).

٨ – ژمارە (٨) لە مانگی مایسی ساڵی (١٩٧٣) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە. سەر نووسەر: د. مارف خەزنەدار.

٩ – ژمارە (٩) لە مانگی ئابی ساڵی (١٩٧٣) بە (٩٦) لاپەڕە دەرچووە، ژمارەی تایبەتە بە لێکۆڵینەوە. سەر نووسەر: د. مارف خەزنەدار.

١٠ – ژمارە (١٠) لەمانگی ئەیلوولی ساڵی (١٩٧٣) بە (٨٨) لاپەڕە دەرچووە. سەرنووسەر: د.مارف خەزنەدار.

١١ – ژمارە (١١) لەمانگی کانوونی یەکەمی ساڵی (١٩٧٣) بە (٩٦) لاپەڕە دەرچووە. ئەم ژمارەیە تایبەتە بە کۆنگرەی ئەلما- ئەتاو نموونەی بەرهەمی ئەدەبی کوردەکانی سۆڤییەت. سەر نووسەر: د. مارف خەزنەدار.

١٢ – ژمارە (١٢) لەمانگی کانوونی دووەمی ساڵی (١٩٧٥) بە (٨٨) لاپەڕە دەرچووە. لەلاپەڕەی یەکەم لەسەرەوە لای چاپ نووسراوە: نەسرەدین منتک- چۆمان- ٢٨-١- ١٩٧٥. ئەم ژمارەیە لە شاخ دەرچووە لە شاری(چۆمان) .

لە ڕێککەوتی (١٨-٤-١٩٧٤) دا دەسگەی گشتی یەکێتی نووسەرانی کورد، کۆبونەوەکی – استثنائی- کردوو دەستەیەکی بەڕێوەبەری نوێی هەڵبژارد.

دوای هێرش وپەلاماری ڕژێمی بەعس بۆ سەر کوردستان (٨٢) نووسەرو شاعیرو ڕوناکبیری کورد کە زۆربەیان ئەندامی یەکێتی نووسەران بوون، بە ئیمزایان چوونە پاڵ شۆڕش.

لەم ژمارەیەدا: وتەی ژمارە، دەستەی نووسەران

نووسەرانی بەشداربوو: سەیدا ساڵح یوسفی بە دوو بابەت- د. کەمال فوئاد- سامی شۆڕش بە دوو بابەت- حەمە کەریم هەورامی- ئەنوەر جاف- ڕەئوف بێگەرد- ڕەشید فندی – محمد موکری.

لە چاپخانەی- خەبات- لە کوردستانی عێراق چاپکراوە. نرخی بە (١٢٥) فلس بووە.

نووسەری کورد- خولی دووەم- بغداد- عێراق- ١٩٧٩:

١ – ژمارە (١) لەمانگی ئایاری ساڵی (١٩٧٩)، خ ٢، بە (١٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

سەرۆکی نووسین: عزەدین مستەفا ڕەسوڵ

سکرتێری نووسین: محەمەدی مەلا کەریم

ناونیشانی گۆڤار: بغداد- وەزیریە- بەرامبەر کۆلیژی پەروەردەی وەرزشی، بارەگای کۆمەڵەی

ڕۆشـنبیری کـوردی.

لەچاپخانەی – شەفیق- لە- بغداد- چاپکراوە- نرخی بە (٣٥٠) فلس بووە.

٢ – ژمـارە (٢) لەمانگـی ئابـی سـاڵی (١٩٧٩) ، خ٢، بـە (١٢٨) لاپـەڕە دەرچـووە. لـە چاپخانـەی- الحـوادث- لـە – بغـداد- چاپکـراوە.

٣ – ژمـارە (٣) لەمانگـی مارتـی سـاڵی (١٩٨٠) ، خ٢، بە (١٧٥) لاپـەڕە چاپکراوە. لـەم ژمارەیـەدا: بەڕێز مامۆستا ممتـاز حیـدەری دەبێتـە سکرتێری نووسـین.

٤ – ژمـارە (٤) لەمانگـی ئابـی سـاڵی (١٩٨٠)، خ٢، بـە (١٨٧) لاپەڕە دەرچووە، بـە زمانـی کـوردی- عـەرەبی.

٥ – ژمـارە (٥) لـە مانگـی تشرینی دووەمـی سـاڵی(١٩٨٠)، خ٢، بـە (١٩١) لاپـەڕە دەرچووە. بەڕێزان: محمـود زامـدار و ئەحمـەد تاقانـە ، سەرپەرشـتی ئـەم ژمارەیـان کـردووە.

٦ – ژمارە (٦) لەمانگی شوباتی ساڵی (١٩٨١)، خ٢، بە (٢٠٧) لاپەڕە دەرچووە.

٧ – ژمارە (٧) لەمانگی تەمووزی ساڵی (١٩٨١)، خ٢، بە (٢٢١) لاپەڕە دەرچووە.

٨ – ژمـارە (٨) لەمانگـی حوزەیرانـی سـاڵی (١٩٨٢)، خ٢، بـە (١٩٨) لاپـەڕە دەرچووە. لـەم ژمارەیـەدا شـعرێکی ئوسـتاد بەشـیر موشـیر بەدەسـت وخەتـی پرۆفیسـۆر مـارف خەزنـەدار، د. ئیحسـان فوئـاد بـۆ گۆڤـاری نووسـەری کـوردی نـاردووە بڵاویـان کردۆتـەوە.

نووسراوە: بەشیر گیـان تـوڕە مەبـە، گـۆڕ هەڵمەتەکێنـە، کەبەخەتـی (مـارف) بڵاوی دەکەینـەوە، بەشکم ئەمـە سـەرەتای ئاشـت بوونەوەتـان بێـت.

شیعرەکە:

لەگەڵ یەکتر دڕن چەشنی هەلۆ
یەک دادەپاچن بۆ؟
لەبۆ غەیرە شڕن چەشنی پەڕۆ
وەک دەست وقاچن بۆ؟
هەزار تیرەو لەک و هۆزن وەکو
دوژمن لەیەک ناچن؟
ئەترسم ڕۆژێ لەم خاکە هەموو
تیاچن وەکو سمکۆ؟
بەشیر موشیر- ٢٧ی شوباتی- ١٩٨١.

٩ – ژمارە (٩) لەمانگی تشرینی دووەمی ساڵی (١٩٨٢)، خ٢، بە (١٥٧) لاپەڕە دەرچووە.

١٠ – ژمارە (١٠) لەمانگی کانوونی یەکەمی ساڵی (١٩٨٢) ،خ٢، بە (١٥٧) لاپەڕە دەرچووە.

١١ – ژمارە (١١) لەمانگی شوباتی ساڵی (١٩٨٣) ، خ٢، بە (١٨١) لاپەڕە دەرچووە.

نامەیەکی شفیق الکمالی سەرۆکی دەستەی دامەزرێنەرانی یەکێتی گشتی ئەدیب و نووسەرانی عێراق بۆ یەکێتی نووسەرانی کوردو ئەدیبانی کورد، بەزمانی عەرەبی لەم ژمارەیەدا بڵاوبۆتەوە.

١٢ – ژمارە (١٢) لەمانگی ئابی ساڵی (١٩٨٣)، خ٢، بە (٢٤٠) لاپەڕە دەرچووە.

نامەیەکی پارێزگاری بەغدا بەناوی عبدالجلیل الیاسری بۆ یەکێتی نووسەرانی کورد، بەزمانی عەرەبی لەم ژمارەیەدا بلاوبۆتەوە.

نووسەری کورد- بغداد- عێراق- خوولی سێیەم- ١٩٨٥:

نووسراوە: گۆڤاری یەکێتی گشتی ئەدیب ونووسەرانی عێراق نووسینگەی ڕۆشنبیری کوردییە. ژمارەکانی ئەم خولە لە چاپخانەکانی : العمال مرکزی- و چاپخانەکانی کاروباری ڕۆشنبیری گشتی- بەغداد چاپکراون.

١ – ژمارە (١) لەمانگی ئاداری ساڵی (١٩٨٥)، خ٣، بە (١٦٠) لاپەڕە دەرچووە.

سەرنووسەر: محمد بەدری

دەستەی نووسەران: د. نافع ئاکرەیی- صلاح شوان- محمود زامدار- حسێن ئەحمەد جاف- عبدالکریم فندی- عبدالرحمن مزوری.

سەرپەرشتی چاپ: محمد زەهاوی

دەرهێنانی هونەری: عبدالقادر مەردان

لە دوا لاپەڕەدا نووسراوە: کۆنگرەی دامەزراندنی لقی یەکێتی گشتی ئەدیبان ونووسەرانی کورد لەناوچەی کوردستان. هەولێر (٢٥-١٠- ١٩٨٤).

٢ – ژمارە (٢) لەمانگی ئابی ساڵی (١٩٨٥)،خ٣، بە (١٩٦) لاپەڕە دەرچووە، بابەتی بەزمانی عەرەبی تێدا هەیە.

نافع ئاکرەیی دەبێتە جێگری سەرنووسەر

دەستەی نووسەرانیش ناوی ئەم نووسەرانە زیادکراوە:

سعید یحی خەتات- محمد ئەمین پێنجوێنی- ئەحمەد عبدالله زەرۆ. لە هەندێک ژمارەدا دەستەی نووسەران ناوێک یا دووان گۆڕانی بەسەرداهاتووە.

٣ – ژمارە (٣) لەمانگی تشرینی دووەمی ساڵی (١٩٨٥)، خ٣، بە (٢٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٤ – ژمارە (٤) لەمانگی مایسی ساڵی (١٩٨٦)،خ٣، بە (٢٠٧) لاپەڕە دەرچووە.

٥ – ژمارە (٥) لەمانگی ئەیلوولی ساڵی (١٩٨٦) ، خ٣، بە (٢٨٠) لاپەڕە دەرچووە.

٦ – ژمارە (٦) لەساڵی (١٩٨٨)،خ٣، بە (١٨٨) لاپەڕە دەرچووە.

٧ – ژمارە (٧) لەمانگی ئابی ساڵی (١٩٨٩)، خ٣، بە (١٦٧) لاپەڕە دەرچووە.

لەم ژمارەیەدا ستافی گۆڤار گۆڕانکاری بەسەرداهاتووە بەم جۆرەی خوارەوە:

سکرتێری نووسین: محمود زامدار

دەستەی نووسەران: نافع ئاکرەیی- عبدالکریم فندی- عبدالرزاق بیمار- عبدالوەهاب تاڵەبانی- تیلی ئەمین عەلی- فریا عبدالله جاف- عبدالخالق سەرسام.

دەرهێنانی هونەری: عوسمان پیرداود

ئازاد حسیب قەرەداغی- سەرپەرشتی چاپ: ئەحمەد ڕەسوڵ پشدەری.

تێبینی: لەبەر ئەوەی ژمارەکانی گۆڤاری نووسەری کورد لە سێ خوڵدا دەرچوون، بەباشم زانی بۆ ئاسانکاری خوێنەرانی ئازیز، تەواوی ئەو ژمارانەی لەبەر دەستمدان هی خوڵەکانی دوو و سێ لەگەڵ ژمارەکانی خوولی یەکەم دابنێم، بە چاوپۆشین لە ڕیزبەندی ساڵەکان.

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

١٩٧٢

٢٧– بەرەو رووناکی— گەڵاڵە— هەولێر— باشووری کوردستان- ١٩٧٢:

گۆڤارێکی وێژەیی و ڕۆشنبیری گشتی یە، لێژنەی زمان و وێژەی کوردی لە خوێندنگای ناوەندی – گەڵاڵەی کوڕان دەریان دەکرد. بەزمانی کوردی ناوەڕاست، ڕێنووسی ئارامی.

دەستەی بەڕێوەبەری گۆڤار:

١ – ئیبراهیم سعید بەرزنجی ٢- نەژاد عزیز سورمێ

٣ – سەردار کەمال مەولود ٤ – ئازاد عبدالوەهاب جندیانی

٥ – غفور حسێن گەڵاڵی ٦- فەوزی جەودەت جەمیل

١ – ژمارە (یەک- ١) ساڵی (١) لەمانگی تەموزی ساڵی (١٩٧٢ز) – ساڵی (٢٦٧٢)ی کوردی ، بە (٤٤) لاپەڕە دەرچووە.

قەبارەکەی پێوانەی (5A). وێنەی بەرگ: سوڵتان شیوەزوری بە یارمەتی هونەرمەند عزیز سەلیم.

لەچاپخانەی کوردستان چاپکراوە، کارگێڕانی چاپخانە: شێرزاد فەقێ ئیسماعیل- فەیسەڵ عارەب بڵباس.

لەسەر بەرگی یەکەم نووسراوە:

کاروانی ئێمە کەوتۆتە ڕێ قۆناخ بەقۆناخ بەرەو ڕووناکی-

لەبۆمبای ئەتۆم. لەتاریکی ڕێ. لە کۆت وزنجیر هیچ نییە باکی

٢ – ژمارە (٢) ساڵی (١) لەساڵی (١٩٧٢) بە (٥٢) لاپەڕە دەرچووە.

لەم ژمارەیەدا بەرێز فەوزی جەودەت لەدەستی نووسەراندا نەماوە.

٣ – ژمارە (٣) لەمانگی کانوونی یەکەمی ساڵی (١٩٧٣) بە (٦٣) لاپەڕە دەرچووە.

لەدوا لاپەڕەدا هەواڵی بڵاوبوونەوەی گۆڤاری (دەنگی قوتابیان) ژمارە (٢-٣) ی یەکێتی قوتابیانی کوردستان لقی هەولێر بڵاوکراوەتەوە.

چاپخانەی کوردستان- هەولێر- ١٠٠٠ دانە- ٣١-١٢- ١٩٧٣.

سەرچاوە:

ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

٢٨– بیری نوێ– هەولێر– باشووری کوردستان- ١٩٧٢:

گۆڤارێکی ئەدەبی و زانستی گشتی سالانە بووە، لیژنەی زمان وئەدەبی کوردی خوێندنگای دوا ناوەندی کوڕانی هەولێر دەریان دەکرد. .

بەسەرپەرشتی مامۆستای زمان و ئەدەب بەزمانی کوردی ناوەڕاست، ڕێنووسی ئارامی.

دەستەی نووسەران: ١ - عبدالرحمن سعدی- سەرۆکی لیژنە

٢ – کاردۆ عبدالقهار گەلالی – سکرتێری لیژنە

٣ – عبدالله محمد زەنگەنە ٤ – تاهیر حسێن هەمەوەند

١ – ژمارە (١) ساڵی (١) لە مانگی نەورۆزی ساڵی (١٩٧٢) بە (٨٧) لاپەرە دەرچووە.

قەبارەکەی لە (4A) بچوکترە.

چاپخانەی کوردستان- هەولێر- ١٠٠٠ دانە- لە ٧-٣-١٩٧٢ دەرچووە. نرخی بە (١٠٠) فلس بووە.

٢٩– گزنگ- –کەرکوک– باشووری کوردستان- ١٩٧٢:

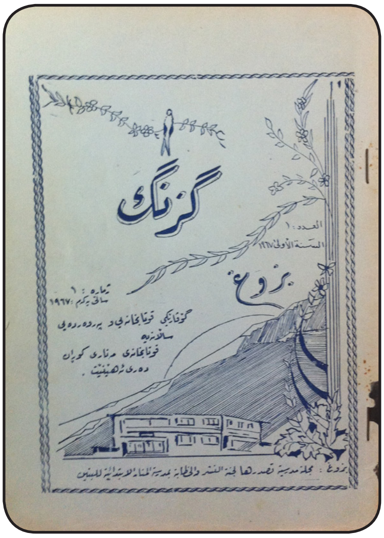

کۆمەڵە بەرهەمێکی هەمەڕەنگەی نووسەرانی کوردی کەرکوک بووە.

١ – ژمارە (١) ساڵی (١٩٧٢) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە، بەزمانی کوردی ناوەڕاست، ڕێنووسی ئارامی، قەبارەکەی لە (4A) بچوکتر بووە. ئامادەکردنی: ڕەزا شوان.

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

٣٠– نووسەری نوێ– هەولێر– باشووری کوردستان- ١٩٧٢:

کۆمەڵە بەرهەمێکی ئەدەبی بووە، یەکێتی نووسەرانی کورد لقی هەولێر دەریان دەکرد. بەزمانی کوردی ناوەڕاست، ڕێنووسی ئارامی.

١ – ژمارە (١) ساڵی (١) لە ما حوزەیرانی ساڵی(١٩٧٢) بە (٥٦) لاپەڕە دەرچووە. قەبارەکەی (5A).

دەستەی نووسین: عزەدین فەیزی- حەمە کەریم هەورامی- کەریم شارەزا- محەمەد حسن مەنگوڕی- عەزیز گەردی- جەمیل ڕەنجبەر- مەدحەت بێخەو.

چاپخانەی کوردستان- هەولێر- ١٠٠٠ دانە لە ڕێککەوتی (١٢-٦- ١٩٧٢) تەواو بووە. نرخی بە (١٢٠) فلس بووە.

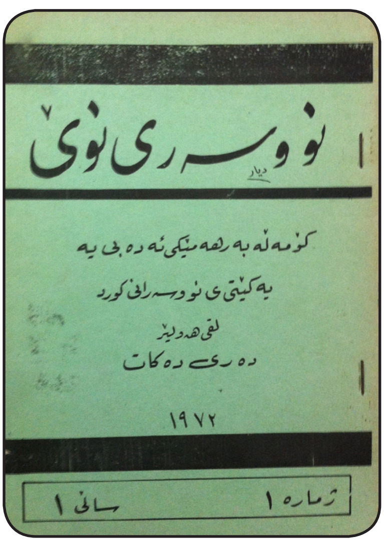

٢ – ژمارە (٢) ساڵی (٢) لەساڵی (١٩٧٤) بە (٩٦) لاپەڕە دەرچووە.

لەم ژمارەیەدا دەستەی نووسەران ئەم بەڕێزانەن: عزەدین فەیزی- مدحت بێ خەو- کەریم شارەزا- یوسف ئەحمەد دەرگەلەیی- مجید هێرش- مغدید سۆران- ئەحمەد شەریف.

لەچاپخانەی الحوادث لە بەغداد چاپکراوە.

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک. هاوکات ژمارە (١) گۆڤاری نووسەری نوێ لە ئەرشیف ومۆزەخانەی پەروەردەیی هەولێر پارێزراوە .

١٩٧٥

٣١ – الشرارة: دیمەشق– سوریا— ١٩٧٥:

الشرارة
لكي لاتتحول موسكو الى فخ للشعب الكردي
القضية الكردية ومباحثات الحرب والسلام في موسكو
مذبحة صيادي الاسماك في بحيرة دوكان
ماذا قيل في اجتماع مجلس الوزراء العراقي؟
اضرابات في تونس..تظاهرات في القاهرة..وعود في الكويت!
المانيا موحدة بعد نصف قرن من التقسيم
منظمة العفو الدولية: هجمات عسكرية في جنوب العراق

الشرارة - جريدة المركزية للاتحاد الوطني الكردستاني

ئۆرگانی ناوەندی یەکێتیی نیشتمانی کوردستان بوو. بە زمانی عەرەبی ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. شوێنی دەرچوونی: دیمەشق- شاخ- سەقز- هەولێر.

ژمارەی یەک لە تشرینی دووەمی١٩٧٥ لە شاری دیمەشق- سوریا دەرچووە.

١– ژمارە- (یەک) ساڵی پانزەیەم، لە (کانوونی دووەمی-١٩٩٠) بە (٢٤) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

٢– ژمارە (نۆ) ساڵی شانزەیەم، لە (ئەیلولی١٩٩٠) بە (١٦) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

٣– ژمارە (١٠) ساڵی شانزەیەم، لە (تشرینی یەکەمی١٩٩٠) بە (١٦) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

٤– ژمارە (دوانزە) ساڵی شانزەیەم، لە (کانوونی یەکەمی١٩٩٠) بە (٢٠) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە[٤٢].

١٩٧٧

٣٢– (FREE KURDISTAN) کوردستانی ئازاد: ئەکسا- لقی بەریتانیا- ١٩٧٧:

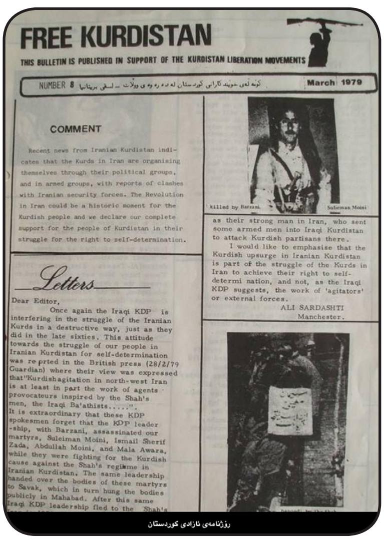
FREE KURDISTAN
THIS BULLETIN IS PUBLISHED IN SUPPORT OF THE KURDISTAN LIBERATION MOVEMENTS
NUMBER 8   March 1979

COMMENT

Recent news from Iranian Kurdistan indicates that the Kurds in Iran are organising themselves through their political groups, and in armed groups, with reports of clashes with Iranian security forces. The Revolution in Iran could be a historic moment for the Kurdish people and we declare our complete support for the people of Kurdistan in their struggle for the right to self-determination.

Letters

Dear Editor,
Once again the Iraqi KDP is interfering in the struggle of the Iranian Kurds in a destructive way, just as they did in the late sixties. This attitude towards the struggle of our people in Iranian Kurdistan for self-determination was reported in the British press (28/2/79 Guardian) where their view was expressed that 'Kurdish agitation in north-west Iran is at least in part the work of agents provocateurs inspired by the Shah's men, the Iraqi Ba'athists.....'. It is extraordinary that these KDP spokesmen forget that the KDP leadership, with Barzani, assassinated our martyrs, Suleiman Moini, Ismail Sherif Zada, Abdullah Moini, and Mala Awara, while they were fighting for the Kurdish cause against the Shah's regime in Iranian Kurdistan. The same leadership handed over the bodies of these martyrs to Savak, which in turn hung the bodies publicly in Mahabad. After this same Iraqi KDP leadership fled to the ... Shah's

killed by Barzani.   Suleiman Moini

as their strong man in Iran, who sent some armed men into Iraqi Kurdistan to attack Kurdish partisans there.
I would like to emphasise that the Kurdish upsurge in Iranian Kurdistan is part of the struggle of the Kurds in Iran to achieve their right to self-determi nation, and not, as the Iraqi KDP suggests, the work of 'agitators' or external forces.
ALI SARDASHTI
Manchester.

ڕۆژنامەی ئازادی کوردستان

ئەم بڵاوکراوەیە لەلایەن کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان(ئەکسا) لە دەرەوەی وڵات- لقی بەریتانیا، بە زمانی ئینگلیزی بڵاوکراوەتەوە[٤٣].

١ – ژمارە (هەشت) لە (مارسی- ١٩٧٩) دەرچووە.

سەبارەت بەژمارە (یەک)ی ئەم بڵاوکراوەیە «ئیسماعیل تەنیا» لە (ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی) نووسیویەتی: ژمارە یەکی لە ساڵی (١٩٧٧) دەرچووە،ل٤٣.

---

٤٢. ئەم چوار ژمارەیە لە ئەرشیفی ناوەندی کوردی- ئەلمانی، مانهایم- لودڤیگسهافن ، وەرگیراوە.

٤٣. عەبدولمؤمین دەشتی: ڕۆلی خوێندکارانی کورد لە دەرەوە لە حەفتاکان وهەشتاکان- سیمیناری ڕۆژی - ١٨-٤-٢٠٠٩- (یادی-١١١- ساڵەی ڕۆژنامەگەری کوردی- ئەڵمانیا- هانۆڤەر)- ئەرشیف.

١٩٧٨

٣٣ – بۆ مافی زمانی دایک: بەشی٢، ئەڵمانیا— ١٩٧٨:

بڵاوکراوەیەکی تایبەتە، بۆ داکۆکیکردن لە ڕۆژنامەی (ڕۆژا ولات) لە تورکیا، کە دەسەڵاتدارانی تورک هێرشیان کردۆتە سەریان.

ئەم داکۆکی نامەیە لەلایەن کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات (AKSA)، بە زمانی ئەڵمانی بە (٤٠) لاپەڕە بڵاوکراوەتەوە.

٣٤– تێکۆشان: سلێمانی — هەولێر— کوردستان— ١٩٧٨:

تێکۆشان

گۆڤاری تێکۆشان، ئۆرگانی ڕێکخراوی تێکۆشانی ڕەنجدەرانی کوردستان بوو. لە ژمارە(١- ٩) بەر لە ڕاپەڕین دەرچووە. بەگشتی (٢٤) ژمارەی لێ دەرچووە. زمان: کوردی ناوەڕاست و عەرەبی، ڕێنووسی ئارامی. لە ژمارەکانی: (١٢، ١٣، ١٦، ١٨، ١٩، ٢٠، ٢١، ٢٢، ٢٣، ٢٤) بە زمانی عەرەبی بابەت هەیە. سەبارەت بە قەبارەی ئەو ژمارانەی لە ئەرشیفی «عباس نادر قادر» دیتوومە، ژمارەکانی: (١٠،١٢، ١٣،١٤،١٥) قەبارەیان- 5A - بە فۆتۆکۆپی ڕاکێشراوە. ژمارە (١) ی بە دەستنووس بووە. لە ژمارە (٢- ٩) بە ستێنسڵ ڕاکیشراوە. ژمارەکانی (٨، ٩) لە شاخ، لە بادینان دەرچووە. ژمارەکانی دیکە(١- ١٨) جودا لەژمارە(٨، ٩) لە سلێمانی دەرچووە. لە ژمارەی (١٩- ٢٤) لە نووسینگەی ڕاگەیاندن لە هەولێر دەرچووە. خشتەی دەرچوونی گۆڤار بەم جۆرەی خوارەوە بووە:

١– ژمارە (١) ساڵی (١٩٧٨) دەرچووە.

٢– ژمارە (٢) ساڵی (١٩٧٨) دەرچووە.

٣– ژمارە (٣) لە(ئازاری ١٩٨٣) دەرچووە.

٤– ژمارە (٤) لە (حوزەیرانی ١٩٨٣) دەرچووە.

٥– ژمارە (٥) لە (ئەیلولی١٩٨٣) دەرچووە.

٦– ژمارە (٦) لە (کانوونی یەکەمی١٩٨٣) دەرچووە.

٧– ژمارە (٧) ساڵی (١٩٨٤) دەرچووە. قەبارەی یەکجار بچووک بووە، تایبەت بووە بە وەڵامدانەوەی هێرشی (ی.ن.ک) لەساڵی ١٩٨٤ بۆ سەر ڕێکخراوەکە لە سلێمانی.

٨– ژمارەکانی (٨ ، ٩) ساڵی دەرچوونیان دیار نییە.

٩– ژمارە (١٠) لە (تشرینی دووەمی١٩٩١) بە (٦٨) لاپەڕە بڵاوبۆتەوە.

١٠– ژمارە (١١) لە (کانوونی دووەمی ١٩٩٢) دەرچووە.

١١– ژمارە (١٢) لە (ئاداری - ١٩٩٢) بە (٤٦) لاپەڕە بڵاوبۆتەوە.

١٢– ژمارە (١٣) لە سەرەتای مانگی (مایسی- ١٩٩٢) بە (٤٤) لاپەڕە بڵاوبۆتەوە.

١٣– ژمارە (١٤) لە سەرەتای مانگی (تەمموزی ١٩٩٢) بە (٢٦) لاپەڕە بڵاوبۆتەوە.

١٤– ژمارە (١٥) لە ڕێککەوتی (٢٤ی تەممووزی- ١٩٩٢) دەرچووە.

١٥– ژمارە(١٦) لە سەرەتای مانگی (تشرینی دووەمی١٩٩٢) دەرچووە.

١٦– ژمارە (١٧) لە سەرەتای مانگی (شوباتی ١٩٩٣) دەرچووە.

١٧– ژمارە(١٨) لە مانگی (مارتی ١٩٩٣) دەرچووە.

١٨– ژمارە (١٩) لە سەرەتای مانگی (کانوونی یەکەمی١٩٩٤) لە نووسینگەی ڕاگەیاندنی هەولێر دەرچووە.

١٩– ژمارە (٢٠) لە (ئابی١٩٩٧) دەرچووە.

٢٠– ژمارە (٢١) لە (تشرینی دووەمی ١٩٩٧) دەرچووە.

٢١– ژمارە (٢٢) لە (ئاداری ١٩٩٨) دەرچووە.

٢٢– ژمارە (٢٣) لە (ئایاری ١٩٩٨) دەرچووە.

٢٣– ژمارە (٢٤) لە (ئەیلوولی١٩٩٨) دەرچووە[٤٤].

٣٥ – ڕۆژا نوو (ROJA NÛ)، سوێد – ١٩٧٨:

ئۆرگانی کۆمەڵەی کارگەرانی کوردستان لە سوێد دەرچووە. لە ژمارە (١ تا ٤٣) لە فۆرمی ڕۆژنامە دەرچووە. لە ژمارە (٤٤) ەوە لەساڵی (١٩٨٣) گۆڕاوە بۆ فۆرمی گۆڤار لەسەری نووسراوە: گۆڤارێکی هونەری- کولتووری- ئەدەبییە. تەواوی ئەم ژمارانەی لە بەردەستم دان تیشکیان دەخەمە سەر.

ڕۆژانوو لە فۆرمی ڕۆژنامە:

٤٤. نامەی ڕۆژنامەنووس: کاوە نادر قادر، لە ڕێککەوتی ٢٤-١١-٢٠١٣. لەگەڵ ئەرشیفی ڕۆژنامەنووس:عەباس نارد قادر سوود وەرگیراوە.

١ –-ژمارە(٣٨،٣٩ جمکن) لە فۆرمی ڕۆژنامەدا لە یەک بەرگدان.مانگەکانی (تیرماە و تەباخی١٩٨٢) بە یەکەوە دەرچوون. قەبارەکەی (١٩،٨X٢٩سم) کەمێک لە (4A) بچووکترە. (٨) لاپەڕیە، زمان: تورکی، کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی.

٢– ژمارە(٤٠، ٤١ جمکن) بە یەکەوە لە فۆرمی ڕۆژنامەدا یەک بەرگدان، هەردوو مانگەکانی (ئەیلوول – جوتمەهی ١٩٨٢) بە یەکەوە بە(٨) لاپەڕە دەرچوون. قەبارەکەی (١٩،٨X٢٩سم) کەمێک لە (4A) بچووکترە. زمان: تورکی – کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی. لە بەشی سەرەوە نووسراوە: ئۆرگانی کۆمەڵەی کارگەرانی کوردستان لە سوێد. مانگی جارێک دەردەچێت، وێنەی چەند دەستێک ئاڵایەکیان هەڵگرتووە.

ڕۆژانوو لە فۆرمی گۆڤار:

درێژە پێدەری ژمارەکانی ڕۆژنامەی ڕۆژانووە، لە هەر بەرگێکدا ژمارەی گۆڤار لەسەر بەرگی نووسراوە، لەناوەوەی بەرگ، ساڵ و ژمارەی درێژەپێدەر نووسراوە، نموونە:(سەربەرگ ژمارە-٤- ١٩٨٤، لە ناوەوەی بەرگ هەمان ساڵ - ژمارە ٤٧- ساڵی -٥- نووسراوە) بۆ بەرچاو ڕوونی خوێنەر درێژەی ژمارەکان کە لەناوەوەی بەرگدا نووسراون لەنێو کەوانە دادەنێم. قەبارەی ئەم ژمارانەی لەبەردەستی مندایە لەنێوان (١٦،٥X٢٤سم-٢- ١٧X٢٥سم-٢- ژمارە هەیە کەمێک بچوک یا گەورەترە) زمان: کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی. لەدوا لاپەرەی هەندێک لە ژمارەکانی گۆڤاردا ناونیشانی کتێب وبلاکراوەی نوێ بڵاوکراوەتەوە.

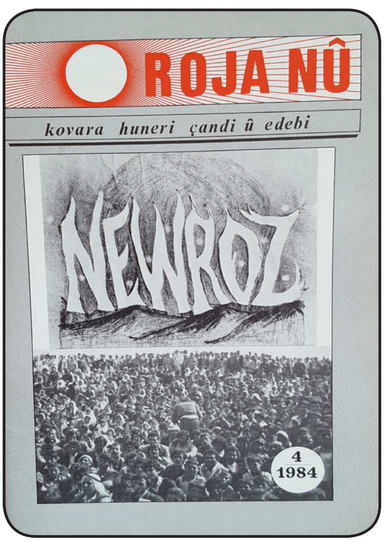

سەرنووسەر: لەژمارە-٤- ی ساڵی ١٩٨٤، تا ژمارە -٩- ی ١٩٨٥، ساڵی – حەوتەم، ڕۆهات سەرنووسەرە.

لەژمارە -١٠-ی- ١٩٨٥ ساڵی حەوتەم تا ژمارە – ٤٣- ی ١٩٩٥- ساڵی -١٧- هەم. شێرۆی بۆتان سەرنووسەرە.

لەژمارە -٤٤ و ٤٥- ژمارەی جمکن لەساڵی -١٩٩٦- ی ساڵی -١٧- تا ژمارە -٥و٦- ژمارەی جمکن لەساڵی- ١٩٩٩- ،

لەناوەوەی بەرگ ساڵی -٢١- ژمارەی- ١٠٥و ١٠٦- نووسراوە، هاڵوک ئۆزتورک سەرنووسەر بووە، لەم ژمارانەی هاڵوک ئوزتورک سەرنووسەر بووە، دەستەی نووسەران نووسراوە: هاڵوک ئۆزتورک، ئەحمەد جەنگیز جەمیل، بووبێ ئەسر، تەیمووریٚ خەلیل.

٣ – ژمارە (٤٥) لەسەر بەرگی نووسراوە گۆڤارێکی هونەری و ئەدەبییە. لە فۆرمی گۆڤارە، لە (شوباتی ١٩٨٣) دەرچووە، لەناوەوە نووسراوە: ساڵی (٥)، (٣٨) لاپەڕەیە. سەرنووسەر ڕۆهات، لەسەر بەرگی دواوە نرخ (١٠) کرۆن.

بابەتەکانی ئەم ژمارەیە: ئەدەب و هونەری، هەواڵی چالاکیی هەمەجۆری کولتووریی، وتاری سەرنووسەر. نووسەر و بابەتەکانیان: مەحموودباکسی (نامەیەک بۆ خوێنەران)، شارویران، لێکۆڵینەوەی ئابووری، جڤاکی چاندن، دوو هەڵبەستی ئۆسمان سەبری، لزگین، بەکر شاهین، هەڵبەست(حەمید بەدرخان) جان کورد لەعەرەبییەوە کردوویە بە کوردی، محۆی مەجید، م. ئارارات، وێنەیەکی بێشکچی لە بەندیخانە، پیاوێکی زمانەوان- ڕۆهات، کوردۆلۆژی لە ئەکادیمیا، تۆسینی ڕەشید، مەحموود- فلیمێک، حەفتاساڵەی نووسەر باخچۆییٚ ئەسکۆ، مەحموود باکسی، ڕۆدی ، ڤازگال بایەزیدی، شەمدین.

کەندال نەزان سوپاسنامە بۆ گۆڤار. لە دیوی ناوەوەی دوابەرگ، هەواڵی چالاکی هەمەجۆری کوردان لە دەرەوە.

٤– ژمارە(٤٦) ساڵی (٥)، لە (مارسی ١٩٨٣) دەرچووە. ژمارەی لاپەڕەکانی (٣٨) لاپەڕە، قەبارە (5A)، نرخەکەی لەسەر بەرگ نووسراوە (١٠)کرۆن. لەم ژمارەیەدا کۆمەڵێک بابەتی هەمەجۆری ئەدەبی و هونەری و هەواڵی چالاکی هەمەرەنگی تێدا بڵاوکراوەتەوە.

ڕۆژانوو: دیدار لەگەڵ کەمال فواد، دڵدار بەرواری، ڕۆهات، پرۆفیسۆر حاجی جندی، م.ئارارات لەسەر ئەحمەدی خانی، حەیدەر عومەر لە لیبیا، نەجۆ، فلیمی دیوار، کوردۆخ، پەندی پێشینان.

٥ – ژمارە (٤) ساڵی – ١٩٨٤- ، (ژمارە -٤٧- ساڵی -٥-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٦ – ژمارە (٥) ساڵی – ١٩٨٤- ، (ژمارە- ٤٨- ساڵی- ٦-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٧ – ژمارە (٦) ساڵی -١٩٨٤- ، (ژمارە -٤٩- ساڵی-٦-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە، لەم ژمارەیەدا ئاماژە بەوە کراوە کە تا (٦) ژمارە لەگۆڤاری ڕۆژانوو دەرچووە لەماوەی ساڵێک، بۆ بەردەوامی وباشترکردنی گۆڤارەکە بانگەوازی هاوکاری و پشتیوانی ماددی دەکات، واتە ئەم گۆڤارە دوو مانگ جارێک دەرچووە. تا ژمارە (٤٣) لە فۆرمی ڕۆژنامە بووە، لەژمارە(٤٤) ەوە گۆڕاوە بۆ فۆرمی گۆڤار.

٨ – ژمارە (٧) ساڵی-١٩٨٥- ، (ژمارە – ٥٠- ساڵی- ٧-)، بە (٣٠) لاپەرە دەرچووە.

٩ – ژمارە (٨) ساڵی- ١٩٨٥-، (ژمارە -٥١- ساڵی -٧-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٠ – ژمارە (٩) ساڵی-١٩٨٥-، (ژمارە-٥٢- ساڵی-٧-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

١١ – ژمارە (١٠) ساڵی- ١٩٨٥-، (ژمارە-٥٣- ساڵی-٧-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٢ – ژمارە (١١) ساڵی- ١٩٨٦-، (ژمارە-٥٤- ساڵی-٧-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٣ – ژمارە (١٢) ساڵی- ١٩٨٦-، (ژمارە- ٥٥- ساڵی-٧-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٤ – ژمارە (١٣) ساڵی- ١٩٨٦-، (ژمارە-٥٦- ساڵی-٧-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٥ – ژمارە (١٤) ساڵی- ١٩٨٦-، (ژمارە-٥٧- ساڵی- ٨-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٦ – ژمارە (١٥) ساڵی- ١٩٨٧-، (ژمارە -٥٨- ساڵی- ٨-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٧ – ژمارە (١٦) ساڵی- ١٩٨٧-، (ژمارە-٥٩- ساڵی-٨-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٨ – ژمارە (١٧)ساڵی- ١٩٨٧-، (ژمارە-٦٠- ساڵی-٨-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٩ – ژمارە (١٨) ساڵی- ١٩٨٧-، (ژمارە- ٦١- ساڵی – ٩-)، بە(٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢٠ – ژمارە (١٩) ساڵی- ١٩٨٨-، (ژمارە -٦٢- ساڵی-٩- مانگی شوبات)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢١ – ژمارە (٢١) ساڵی- ١٩٨٨-، (ژمارە- ٦٤- ساڵی -١٠- مانگی ئەیلول)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢٢ – ژمارە (٢٢) ساڵی- ١٩٨٨-، (ژمارە- ٦٥- ساڵی- ١٠-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢٣ – ژمارە (٢٣) ساڵی – ١٩٨٩- ، (ژمارە- ٦٦- ساڵی- ١٠-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢٤ – ژمارە (٢٤) ساڵی-١٩٨٩-، (ژمارە-٦٧- ساڵی-١٠-)، بە(٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢٥ – ژمارە (٢٥) ساڵی-١٩٨٩-، (ژمارە – ٦٨- ساڵی- ١٠- مانگی ئەیلول)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢٦ – ژمارە (٢٦) ساڵی- ١٩٨٩-، (ژمارە-٦٩- ساڵی- ١١- مانگی کانوونی دووەم)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢٧ – ژمارە (٢٧) ساڵی- ١٩٩٠-، (ژمارە-٧٠- ساڵی-١١- مانگی نیسان)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢٨ – ژمارە (٢٨) ساڵی-١٩٩٠-، (ژمارە-٧١- ساڵی-١١-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢٩ – ژمارە(٢٩) ساڵی-١٩٩٠-، (ژمارە-٧٢- ساڵی-١٢-)، بە (٣٠) لاپەڕەدەرچووە.

٣٠ – ژمارە (٣٠) ساڵی-١٩٩١-، (ژمارە- ٧٣- ساڵی- ١٢-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٣١ – ژمارە (٣٢) ساڵی-١٩٩١-، (ژمارە-٧٥- ساڵی- ١٣-)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٣٢ – ژمارە(٣٣) ساڵی-١٩٩٢-، (ژمارە-٧٦- ساڵی-١٣-)، بە(٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٣٣ – ژمارە(٣٥) ساڵی-١٩٩٢-، (ژمارە-٧٨- ساڵی-١٣-)، بە(٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٣٤ — ژمارە (٣٧) ساڵی-١٩٩٣-، (ژمارە -٨٠- ساڵی-١٤- مانگی کانوونی دووەم) بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٣٥ — ژمارە(٣٨) ساڵی-١٩٩٤-، (ژمارە-٨١- ساڵی-١٥- مانگی شوبات)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٣٦ — ژمارە(٣٩) ساڵی-١٩٩٤-، (ژمارە-٨٢- ساڵی-١٥- مانگی حوزەیران)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٣٧ — ژمارە (٤٠) ساڵی-١٩٩٤-، (ژمارە-٨٣- ساڵی-١٦- مانگی مژدار)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٣٨ — ژمارە(٤١) ساڵی-١٩٩٥-، (ژمارە-٨٤- ساڵی-١٦- مانگی شوبات)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٣٩ — ژمارە(٤٢) ساڵی-١٩٩٥-، (ژمارە-٨٥- ساڵی-١٦- مانگی گوڵان)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە. لەسەر بەرگی یەکەم وێنەی گۆڕی شاعیری کورد — ئەحمەدی خانی- دانراوە.

٤٠ — ژمارە(٤٣) ساڵی-١٩٩٥-، (ژمارە-٨٦- ساڵی-١٧- مانگی تەباخ)، بە (٣٥) لاپەڕە دەرچووە. لەم ژمارەیەدا باسی کۆنفرانسی نەتەوەیی مەم وزین وئەحمەدی خانی کراوە، کەلە ڕێککەوتی- ٢٠تا٢٢-ی مانگی ئۆکتۆبەری ساڵی- ١٩٩٥- ئەنجامدراوە لەشاری- کۆڵن-ی ئەڵمانیا ، لە ئامادەکردنی کۆمکار بە هاوکاری خاچی سووری ئەڵمانی و وەقفی هاینریش بۆل.

٤١ — ژمارە(٤٤و٤٥ ژمارەی جمکن بەیەکەوەن) ساڵی-١٩٩٦-، (ژمارە- ٨٧و٨٨- ساڵ-١٧- مانگی ئادار)، بە (٤٣) لاپەڕە دەرچووە.

٤٢ — ژمارە(٤٦) ساڵی-١٩٩٦-، (ژمارە-٨٩- ساڵی-١٧- مانگی تەباخ)، بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە.

٤٣ — ژمارە(٤٧و٤٨ ژمارەی جمکن بەیەکەوەن)ساڵی-١٩٩٧-، (ژمارە-٩٠و٩١- ساڵ-١٨- مانگی ئادار)، بە (٦٤) لاپەڕە دەرچووە.

٤٤ — ژمارە(٤٩) ساڵی-١٩٩٧-، (ژمارە-٩٢- ساڵی-١٩-)، بە (٤٦)لاپەڕە دەرچووە.

٤٥ — ژمارە(٥٠) ساڵی-١٩٩٧-، (ژمارە-٩٤- ساڵی-١٩- مانگی مژدار)، بە (٥٨) لاپەڕە دەرچووە. لەم ژمارەیەدا بیرەوەری دەرچوونی گۆڤاری ڕیائازادی و ڕۆژنامەی ڕۆژا ولات کراوەتەوە، هەروەها دیدارێک لەگەڵ بەڕێز کەمال بورقای کراوە، پرسی دەرکردنی ئەم گۆڤارو ڕۆژنامەیەو چەند پرسێکی تری سیاسی تەوەری باسی دیدارەکەن.

٤٦ — ژمارە(٥٢) ساڵی-١٩٩٨-، (ژمارە-٩٦- ساڵی-٢٠- مانگی ئادار)، بە (٣٨) لاپەڕە دەرچووە.

٤٧ — ژمارە(٥٣) ساڵی-١٩٩٨-، (ژمارە-٩٧- ساڵی-٢٠- مانگی گوڵان)، بە (٤٢) لاپەڕە دەرچووە.

٤٨ — ژمارە(٥٦) ساڵی-١٩٩٨-، (ژمارە-٩٩- ساڵی-٢٠- مانگی جۆتمە)، بە (٥٨) لاپەڕە دەرچووە.

٤٩ — ژمارە (١) ساڵی-١٩٩٩-، (ژمارە-١٠١- ساڵی-٢١- مانگی شوبات)، بە (٤٢) لاپەڕە دەرچووە.

٥٠ — ژمارە(٢) ساڵی-١٩٩٩-، (ژمارە-١٠٢- ساڵی-٢١- مانگی نیسان)، بە (٤٢) لاپەڕە دەرچووە.

٥١ — ژمارە(٥و٦ بەیەکەوە دەرچوون جمکن) ساڵی-١٩٩٩-، (ژمارە-١٠٥ و١٠٦- مانگی چلیا

پاشین)، بە (٥٠) لاپەڕە دەرچووە.

٥٢- ژمارەی (-٥و٦ ژمارەی جمکن بەیەکەوەن- ١٩٩٩)، لەناوەوەی بەرگ نووسراوە: (ژمارە - ١٠٥- ١٠٦. ساڵی- ٢١)، بە(٥٠) لاپەڕە دەرچووە، لەسەر بەرگ نووسراوە: گۆڤارێکی هونەری کولتووری- ئەدەبییە. خاوەنی ئیمتیاز: کۆمکار- سوێد. ناونیشان: ستۆکهۆلم، لەگەڵ ژمارەی تەلەفۆن و فاکس. بەرپرسیاری نووسین: هاڵوک ئۆزتورک. دەستەی نووسەران: هاڵوک ئۆزتورک، ئەحمەد جەنگیز جەمیل، بووبێ ئەسر، تەیموور خەلیل[٤٥].

د. فەخرەالدین تاهیر لەبارەی ئەم گۆڤارەوەدەڵێت: ((ڕۆژا نوو لە ساڵی ١٩٧٨ یەکەم ژمارەی بڵاوکردۆتەوە، ئۆرگانی کۆمەڵەی کارگەرانی کوردستانە لە سوید، زمان کوردی و تورکی بووە، لە ساڵی ١٩٨٣ لە فۆرمی ڕۆژنامە بوو بە فۆرمی گۆڤار، بە زمانی کوردی بڵاوکراوەتەوە. دواژمارەی ژمارە(١٠٧- ١٠٨) پێکەوە بە ژمارەیەک لە ناوەڕاستی ساڵی (٢٠٠٠) بڵاوکراوەتەوە.[٤٦]))

١٩٧٩

٣٦ – ئارمانج (ARMANC)- سوێد— ١٩٧٩:

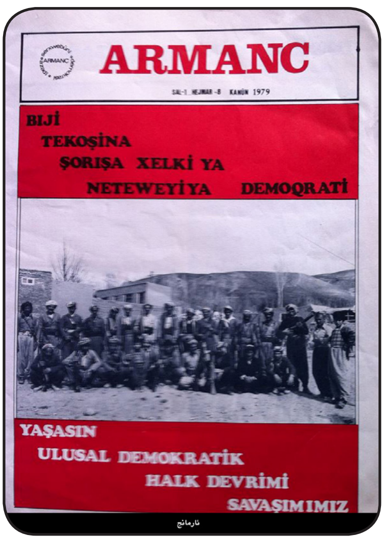

مانگنامەیەکی کولتووریی- سیاسی بووە. خاوەن ئیمتیازی: ڕێکخستنی کولتووریی و هاوکاری کورد لە سوێد بڵاویان کردۆتەوە. کاتی بڵاوبونەوەی دواکەوتنی تێکەوتووە. زمان تورکی- کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی. لە نێوەڕاستی بەشی سەرەوەی مانگنامەکە ناو و لە خوارتر ساڵ و ژمارەکەی نووسراوە، لای چەپ ئارمێکی بازنەیی هەیەنووسراوە: ئارمانج و بە دەوریدا ئازادی — سەرخۆبوون- دیموکراسی. لە دوالاپەڕەدا لەبەشی خوارەوە نووسراوە: مانگی جارێک دەردەچێت، نرخ: پێنج کرۆنی سویدی. ناونیشان و کاتی دەرچوون و خودانی مانگنامەکە: ڕێکخستنی کولتووریی و هاوکاری کورد لە سوێد.

١– ژمارە (یەک) لە گوڵانی ساڵی (١٩٧٩) لە سوێد بڵاوکراوەتەوە. تاکو ساڵی (١٩٩٧) نێزیک

---

٤٥ . تەواوی ئەو ژمارانە بە ئۆرگینال و کۆپی هەورەوها ئۆرگیناڵی ژمارەکانی :- (ژمارەکانی : ٣٨و٣٩، ٤٠و٤١، ٤٥، ٤٦، ١٠٥و١٠٦ – بەدیاری لەلایەن پەرتووکخانەی کۆمکارپێشکەشم کراون)،کە لەم نووسینەدا باسکراون،لە ئەرشیفی مندا پارێزراون.

٤٦. فەخرەدین تاهیر، ڕۆژنامەی سۆڤییەت کوردستان- بیبلیۆگرافیاو شرۆڤە ، لە بڵاوکراوەکانی خەندان، ساڵی٢٠٠٦، هەولێر، ل٣٦.

بە (١٧٩) ژمارەی لێ بڵاوکراوەتەوە، کە دوا ژمارە بووە. لە ژمارە (٦١)ەوە بۆتە کوردی (شێوەزاری کرمانجی سەروو) دملی زازایی بە ڕێنووسی لاتینی[٤٧].

لەبارەی زمانی مانگنامەکە، تاکو ژمارە(٦١) بە هەردوو زمانی کوردی باکوور وزمانی تورکی، ڕێنووسی لاتینییە، لە ژمارە (٦٢) تەنێ زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی.

٢- ژمارە(٨) ساڵی (١) (١٩٧٩)، بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

٣- ژمارە (١٣) ساڵی (٢) لە (گولانی-١٩٨٠)، بە قەبارەی(4A) و ژمارەی لاپەڕەکانی (١٢) لاپەڕەیە.

٤- ژمارە (١٨) ساڵی (٢) لە (نۆڤێمبەری-١٩٨٠)، بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

٥- ژمارە(٢٠-٢١ جمکن) لە یەک بەرگدا، ساڵی (٢) هەردوو مانگەکانی (یەنیوەر و فێبرایەری-١٩٨١) بە یەکەوە بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

٦- ژمارە (٢٢) لە (ئاداری-١٩٨١) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

٧- ژمارە (٤٣) لە (ئەیلولی-١٩٨٣)، بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٨- ژمارە (٤٤) لە ساڵی (١٩٨٣)، بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٩- ژمارە (٤٨) لە (شوباتی- ١٩٨٤)، بە (٢٨) لاپەڕە دەرچووە.

١٠- ژمارە (٦١) لە (نیسانی- ١٩٨٥)، بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

١١- ژمارە (٦٢) لە (٧ ی - ١٩٨٦)، بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

١٢- ژمارە (١٠٠) لە (یانوەری- ١٩٩٠)، بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٣- ژمارە(١٠١) لە (فێبرایەری - ١٩٩٠)، بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٤- ژمارەکانی(١٠٧- ١٠٨ جمکن) بە یەکەوەن، هەردوو مانگەکانی (ئۆگست وسیپتێمبری-١٩٩٠)، بە (١٢) لاپەڕە دەرچوون.

١٥- ژمارە(١١٥) لە (ئەپریلی-١٩٩١)، بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٦- ژمارە(١٣١) لە(سێپتێمبەری - ١٩٩٢)، بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٧- ژمارە (١٤١) لە(٨ ی- ١٩٩٣)، بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە[٤٨].

١٨- ژمارە(١٧٧) لە (ئەپریلی-١٩٩٧)، بە(١٦) لاپەڕە دەرچووە.

١٩- ژمارەکانی (٨، ١٣، ٢٠و٢١، ١٧٧) لە ئەرشیفی مندا پارێزراون.

---

٤٧. سەرچاوەی پێشوو، ل ٣٨

٤٨. تەواوی ژمارەکانی تر لە ئەرشیفی مام حسەین - کۆمکار- مانهایم وەرگیراون.

٣٧- ئازادی (Azadi) - - پاریس- فەرەنسا- ١٩٧٩:

گۆڤارێکی مارکسیستی کوردی بووە، دروشمیان لەسەر بەرگی گۆڤارەکە نووسراوە: لەئازادی و سەربەخۆیی بەڕوومەتتر شتێک نیە.

١ – ژمارەکانی (٨و٩ جمکن) لەیەک بەرگدان، بۆ هەردوو مانگی ئەیلول وئۆکتۆبەر، لەساڵی (١٩٧٩)، بە (٣٢) لاپەڕەو بە قەبارەی کەمێک لە (4A) بچوکتر دەرچووە. بەزمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی.

ناونیشان: پاریس- فەرەنسا

بەرپرسیاری گشتی: کەنداڵ

نووسەر: ئەڤدۆ

بەرپرسیاری ماڵی: هە- کاراجا

فۆتۆ – ل – بێرتۆلینۆ

چاپ – عیسمت – شێخۆ – ڕەئووف.

٣٨ – (ÖZGÜR LÜK) : ئازادی- – بەتلیس- تورکیا- ١٩٧٩:

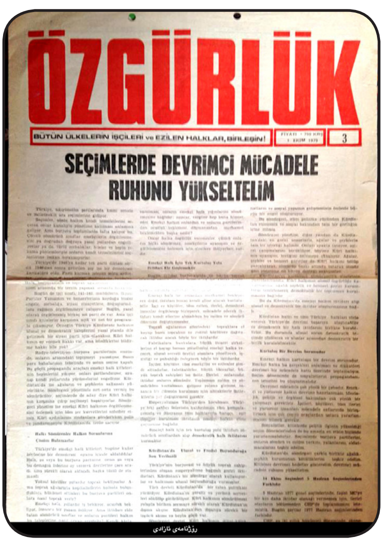

ڕۆژنامەیەکی سیاسی بووە، لە شاری بەتلیس- تورکیا (چوار یا پێنج ژمارەی لێدەرچووە)[٤٩] ، بە زمانی تورکی و قەبارەی ئاسایی ڕۆژنامە (3A)یە. دروشمی: کرێکارانی هەموو وڵاتان و گەلانی ژێر دەست یەکبن. لەسەر لاپەڕەی یەکەمی ڕۆژنامەکەدا نووسراوە.

١- ژمارە (٣) لە ڕێکەوتی (١ی ئۆکتۆبەری-١٩٧٩) بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

---

٤٩. سەبارەت بە ڕۆژنامەی (ئازادی) «مام حسەین گولەر» گوتی: ((ئەو ڕۆژنامەیە دوای گۆڤاری ڕێگای ئازادی لە تورکیا لە شاری بەتلیس دەردەچوو، بە گشتی چوار یا پێنج ژمارەی لێدەرچووە". ئەم ژمارەیەش لە ئەرشیفی ئەو پارێزراوە.

٣٩ – ئاڵا رزگاری (ala rizgari) : تورکیا— ١٩٧٩:

گۆڤارێکی سیاسی بووە، (١٥) ڕۆژ جارێک بە زمانی تورکی بڵاوکراوەتەوە. خاوەنی: ئەکرەم دالین. سەرنووسەر و بەرپرس: خەدیجە یەشار. نووسینگەی لە دیاربەکر و چاپی لە ئیستەنبوڵ بووە.

١ – ژمارە (١) لە (حوزەیرانی- ١٩٧٩) بە (١٢٦) لاپەڕە دەرچووە.

٤٠— ئاسۆ: ئەمستردام— هۆلەندا— ١٩٧٩:

پاشکۆی ئاسۆ بڵاوکراوەیەکی مەرکەزی بووە، بەشی پەیوەندییەکانی دەرەوەی (ئەکسا) لە ئەمستەردام بە زمانی عەرەبی ڕێنووسی ئارامی دەریکردووە.

١ – ژمارە(٦) بۆ هەردوو مانگەکانی (ئازار و نیسانی-١٩٨٠) بە یەکەوە، دەرچووە.((ژمارە (١) لە ساڵی (١٩٧٩) دەرچووە.[٥٠]))

٤١– دەنگی کۆمکار (DENGE KOMKAR) ئەڵمانیا – فرانکفۆرت— ١٩٧٩:

ڕۆژنامەی دەنگی کۆمکار

گۆڤارێکی کولتووریی- سیاسی مانگانە بووە، لەسەر بەرگی نووسراوە: گۆڤاری فیدراسیۆنی کۆمەڵەی کارگەرانی کوردستان لە ئەڵمانیای فیدراڵ. لە شێوەی ڕۆژنامەدا بووە. خاوەنی ئیمتیاز: کۆمکار. بەرپرسیار و سەرنووسەر: بەکر سایدۆم. ناونیشان: ئەڵمانیا – فرانکفۆرت هەیە. زمان: کوردی باکوورو زمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی. کۆی ژمارەکانی (١٤٢) ژمارەی لێدەرچووە. سەرجەم ژمارەکانی لەلایەن کۆمکارەوە لە دوو بەرگدا چاکراوەتەوە.

١- ژمارە (١) ساڵی یەکەم، لە (ئاداری-١٩٧٩)، بە (٨) لاپەڕە و قەبارەی (3A) دەرچووە.

٢- ژمارە(٥) ساڵی یەکەم لە (تیرماهی-١٩٧٩) بە (٨) لاپەڕە و قەبارەی (3A) دەرچووە.

٣- ژمارە(٦) ساڵی یەکەم لە (ئەیلولی- ١٩٧٩) دەرچووە.

٤- ژمارە(٧- ٨ جمکن) بە یەکەوە دەرچوون، ساڵی یەکەم (ئەیلول- جوتمەهە-١٩٧٩).

٥- ژمارە(٨١) ساڵی(٧)، لە ڕێککەوتی (١٣-١٢-١٩٨٥)، بە قەبارەی (3A) دەرچووە.

٦- ژمارە(١٤٠) ساڵی (١٤) لە ڕێککەوتی (٢٥- ٤-١٩٩٢) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە[٥١].

---

٥٠. ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی، ئیسماعیل تەنیا، ل٦٩.
٥١ . لە ئەرشیفی کۆمکار- مانهایم وەرگیراون.

٤٢ - (TÊKOŞÎN) تێکۆشین: غازی عەنتاب— تورکیا— ١٩٧٩:

تێکۆشین ئۆرگانی کۆمیتەی مەرکەزی تەڤگەری تێکۆشین بوو. بە زمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی دەرچووە. ئۆرگانێکی سیاسی بوو. خاوەنی: ڕەشید ئەسلان ئۆغلۆ. بەرپرسیار: یەشار ئونوتکان. ((تێکۆشین گروپێکی جیابووەوە لە ڕێکخراوی پەکەکە بوون ، لەژێر ناوی تێکۆشین کاری سیاسیان کردووە و هەڵگری بیری مارکسیسزم بوون، خەڵکی تورکیش ئەندامی ڕێکخراوەکەیان بوون.[٥٢]))

١- ژمارە (١) لە ساڵی (١٩٧٩) دەرچووە.

٢- ژمارە(٥) لە (تەممووزی-١٩٨٠) بە (١٨٤) لاپەڕەو قەبارەی(٢١ بە ١٤سم) دەرچووە. لەسەر بەرگی پێشەوە درووشمی: (نەفرەت لە ئۆپۆرتونیزم- بژی لینینزم)، نووسراوە.

٣- ژمارە(٦)، ساڵی (٥) لە مانگی (ئاداری-١٩٨٣) بە (٦٩) لاپەڕە و هەمان قەبارەی ژمارە (پێنج) دەرچووە. لەسەر بەرگی پێشەوە درووشمی: (کرێکارانی هەموو ولاتان وگەلانی ژێر دەست یەکبن)، نووسراوە[٥٣].

٤٣ - ڕۆژا کوردستان (ROJA KURDISTAN)- ئەڵمانیا— بەرلین—١٩٧٩:

خاوەنی ئیمتیاز: (AKSA)، گۆڤاری کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات. لەسەر بەرگی پشتەوە نووسراوە: کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات- ناونیشان ئەڵمانیا- بەرلین. لە بەشی سەرەوەی لاپەڕەی یەکەم مەشخەڵێکی ئاگر هەیە.

١- ژمارە (١) ساڵی یەک، (کانوون— ١٩٧٩) زمان: کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی، قەبارە: (٤A) = (٣٠ بە ٢١سم). بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە. نرخ :(١ مارک)

٢- ژمارە (٤) لە ڕێکەوتی (٢٠-٢-١٩٨١) ، زمان: کوردی

---

٥٢ . لێدوانێکی تایبەتی مام حسێن سەبارەت بە ڕێکخراوی تێکۆشین.

٥٣ . ژمارەکانی (٥و٦) لە ئەرشیفی مام حسەین وەرگیراوە. بۆ زانیاری پتر بنۆڕە: ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی، ئیسماعیل تەنیا.ل٧١.

باکوور ڕێنووسی لاتینی، قەبارە: (4A) = (٣٠ بە ٢١سم)، بە(٨) لاپەڕە دەرچووە. ژمارەکانی (١- ٤) لە ئەرشیفی مندا پارێزراون.

٣– ژمارە(٦) ساڵی (١٩٨١)، (٢٤) لاپەڕە، قەبارە: (4A)، زمان کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

٤– ژمارە(٧) لە(ئایاری ١٩٨٢)، بە گشتی (١٢) ژمارەی لێدەرچووە[٥٤].

١٩٨٠

٤٤ – (RÊYA RAST – ڕێیا ڕاست): ئەڵمانیا— ١٩٨٠:

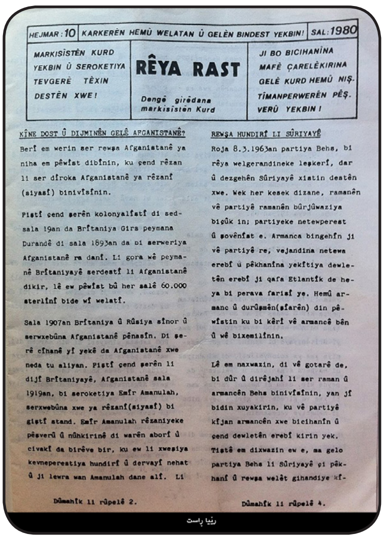

HEJMAR: 10 | KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN! | SAL: 1980

MARKISÎSTÊN KURD YEKBIN Û SEROKETIYA TEVGERÊ TÊXIN DESTÊN XWE!

RÊYA RAST

Dengê girêdana markisîstên Kurd

JI BO BICIHANÎNA MAFÊ ÇARELÊKIRINA GELÊ KURD HEMÛ NIŞTÎMANPERWERÊN PÊŞVERÛ YEKBIN!

KÎNE DOST Û DIJMINÊN GELÊ AFGANISTANÊ?

Berî em werin ser rewşa Afganistanê ya niha em pêwîst dibînin, ku çend rêzan li ser dîroka Afganistanê ya rêzanî (siyasî) binivîsînin.

Piştî çend şerên kolonyalîstî di sedsala 19an da Brîtaniya Girs peymana Durandê di sala 1893an da bi serweriya Afganistanê ra danî. Li gora wê peymanê Brîtaniyayê serdestî li Afganistanê dikir, lê ew pêwîst bû her salê 60.000 sterlînî bide wî welatî.

Sala 1907an Brîtaniya û Rûsiya sînor û serwxebûna Afganistanê pênasîn. Di şerê cîhanê yî yekê da Afganistanê xwe neda tu aliyan. Piştî çend şerên li dijî Brîtaniyayê, Afganistanê sala 1919an, bi seroketiya Emîr Amanulah, serxwebûna xwe ya rêzanî(siyasî) bi giştî stand. Emîr Amanulah rêzaniyeke pêşverû û nûhkirinê di warên aborî û civakî da birêve bir, ku ew li xweşiya kevneperestiya hundirî û dervayî nehat û ji lewra wan Amanulah dane alî. Li

Dûmahîk li rûpelê 2.

REWŞA HUNDIRÎ LI SÛRIYAYÊ

Roja 8.3.1963an partiya Behs, bi rêya welgerandineke leşkerî, dar û dezgehên Sûriyayê xistin destên xwe. Wek her kesek dizane, ramanên vê partiyê ramanên bûrjûwaziya biçûk in; partiyeke netewperest û şovênîst e. Armanca bingehîn ji vê partiyê re, vejandina netewa erebî û pêkhanîna yekîtiya dewletên erebî ji qafa Etlantîk de heya bi perava farisî ye. Hemû armanc û durûşmên(şfarên) din pêwîstin ku bi kêrî vê armancê bên û wê bixemilînin.

Lê em naxwazin, di vê gotarê de, bi dûr û dirêjahî li ser raman û armancên Behs binivîsînin, yan jî bidin xuyakirin, ku vê partiyê kîjan armancên xwe bicihanîn û çend dewletên erebî kirin yek. Tiştê em dixwazin ew e, ma gelo partiya Behs li Sûriyayê çi pêkhanî û rewşa welêt gihandiye kî-

Dûmahîk li rûpelê 4.

ڕێیا ڕاست

ئۆرگانی ڕێکخراوی دەنگی گرێدانی مارکسیستەکانی کورد بووە، لەسەر بەرگیدا درووشمی: کارگەرانی هەموو وڵاتان و گەلانی ژێردەست یەکبن! نووسراوە. زمان: کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی.

بانگەواز لە یەکگرتنی مارکسیستەکانی کورد دەکات، بۆ وەدی هێنانی مافەکانی گەلی کورد. ئەندامانی ئەم ڕێکخراوە، گروپێکی مارکسیستی کوردی سوریا- کوردستانی ڕۆژئاوا بوون- لە ئەڵمانیا.

١– ژمارە(١٠) لە ساڵی (١٩٨٠) بە (١٦) لاپەڕە و قەبارەی(٢١،٥ بە ١٥سم) دەرچووە[٥٥].

«مام حسەین گولەر» لەبارەی ئەم ڕۆژنامەیەوەپێی گوتم: ((ئەوەی ئەم ڕۆژنامەی دەرکرد ناوی مستەفا بوو، من وی ناس دەکرد کوردێ سوریە بوو، بەڵام ناوی خۆی نەبوو، لە شاری هایدلبێرگ دەیخوێند، وابزانم هەندەسەی تەواو کرد، دواتر چووە بەرلین، ئیدی من نەدیت.))

---

٥٤ . بزاڤی ڕۆژنامەگەری کوردی لە ئەلمانیا، ١٩٦٣- ٢٠٠٦، ئیسماعیل تەنیا، ل٤٩.
٥٥ . لەئەرشیفی «مام حسەین گولەر» وەرگیراوە.

٤٥- (KORDISTAN OLIELAND): هۆڵەندا- ١٩٨٠:

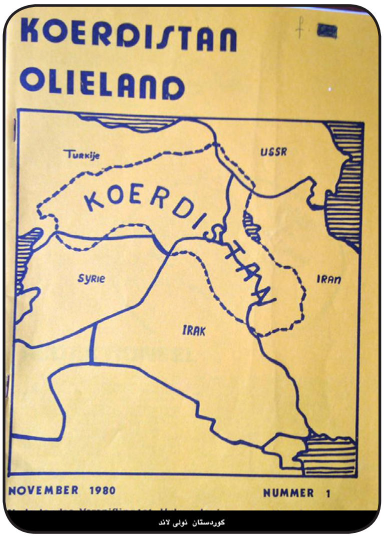

بڵاوکراوەیەک بوو لە هۆڵەندا بە زمانی هۆڵەندی دەرچووە.

١ - ژمارە (١) لە (نۆڤێمبەری-١٩٨٠) بە (٤٠) لاپەڕە و قەبارەی کەمێک بچووکتر لە(4A). بابەتێکی فەرهەنگیی بە وێنە و زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی تێدایە.

١٩٨١

٤٦- چیبکەین (Çi Bikin) - بادسۆدن - ئەڵمانیا- ١٩٨١:

گۆڤارێکی مارکسیستەکانی شۆڕشگێڕی کوردستان بوو. (کوردانی باکوری کوردستان) لە ئەڵمانیا دەریانکردووە. لەژێر درووشمی : هەموو کارکەرێن جیهانێ بە یەکبن. بۆ یەکێتی کوردستانێکی سۆسیالیست.

١ - ژمارە (یەک- ١) لەمانگی گوڵانی ساڵی (١٩٨١) بە (٤٢) لاپەڕەو قەبارەی کەمێک لە (4A) بچوکتر، بەزمانی کوردی باکورو زمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی دەرچووە. نرخی بە (٢،٥) مارک بووە.

٢ - ژمارە (٦) لەمانگی ئۆکتۆبەری ساڵی (١٩٨٢) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

رۆژنامەی کاوا

٤٧ – (KAVA) : ئیستەنبوڵ— تورکیا— ١٩٨١:

گۆڤارێکی سیاسیی بووە لە شێوەی ڕۆژنامەدا، ڕێکخراوی کاوە لە باکووری کوردستان، لە ئیستەنبوڵ بە زمانی تورکی دەریانکردووە. قەبارەکەی لە (4A) گەورەترە. لەسەر بەرگی پێشەوەلەژێر ناونیشانەکە، بە کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی نووسراوە: کارگەرانی هەموو وڵاتان و گەلانی بندەست یەکبگرن.

١– ژمارە(دوو) لە (ئەیلولی-١٩٨١) دەرچووە[٥٦].

٤٨– مەتین (MATIN)- شاخ- — دهۆک— کوردستان- ١٩٨١:

لەسەر بەرگی گۆڤارەکەدا نووسراوە: گۆڤارێکی ڕامیاری ڕەوشەنبیریی گشتی سەربەخۆیە. زمان: کوردی باکوور ڕێنووسی ئارامی.

١– ژمارە(١٥٣) خولی چوارەم، لە (شوباتی-٢٠٠٧) بە (٢٠٠) لاپەڕە و قەبارەی (٢٤،٣ X ١٧سم) دەرچووە.

خاوەن ئیمتیاز: ئەنوەر محەمەد تاهیر. سەرنووسەر: موحسن قۆچان. دەستەی نووسەران: باقیێ نازێ، د. سەلاح هروری، هزرڤان، ئەرشەد حیتۆ، نعمت الله حامدنهێلی.

٢– ژمارە(١٥٤) خولی چوارەم، لە (ئازاری- ٢٠٠٧) بە (١٨٤) لاپەڕە دەرچووە[٥٧].

١٩٨٢

٤٩ – (SERXWEBUN - سەرخۆبوون): کۆڵن— ئەڵمانیا — ١٩٨٢:

ئۆرگانی ڕێکخستنەکانی پەکەکەیە لە ئەڵمانیا دەردەچێت. لە وڵاتانی دیکەی ئەورووپایش بڵاودەبێتەوە. لە لاپەڕەی یەکەم لە بەشی سەرەوە لەژێر ناوی سەرخۆبوون درووشمی: لە سەربەخۆیی و ئازادی بە ڕوومەتتر تشتێک نینە، نووسراوە. بە شێوازێکی جوان و ستانداری هونەری ڕۆژنامە دیزاین و دابەشکردنی بابەتەکانی دەرهێنراوە. جێدەستی کادر و ڕۆژنامەنووسی کارامە و شارەزای پێوەدیارە. سەرەتا لە شاری کۆڵنی ئەڵمانیا دەرچووە، جێگۆرکێی ناونیشانی پێوەدیارە، زیاتر لەشاری کۆڵن

٥٦ . ئەم ژمارەیەلەئەرشیفی «مام حسەین گولەر» پارێزراوە.
٥٧ .بۆ زانیاری پتر بنۆڕە: ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی، ئیسماعیل تەنیا،ل٩٥ بکە.

SERXWEBÛN

HİÇ BİR ŞEY BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ DEĞİLDİR

Sayı: 1 / Ocak 1982 / 1.50 DM

PKK I. Konferansı Yapıldı

PKK I. Konferans Duyurusu

ÇIKARKEN

PKK I. Konferansının Getirdikleri

حول التطورات الأخيرة في تركيا

AL HADAF / No:552. Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Yayın Organı

İÇİNDEKİLER

Haberler.... Yorumlar 2-3

Hapishanelerde Durum 4

PKK Davası PKK savaşçıları 5

Deli Doğan'ın annası s.6

Faşist Cuntanın "Danışma Meclisi" s: 8

3. Yıldönümünde PKK s.9

Direnme Üzerine s:10-11-12-13

Ortadoğu'daki Son Siyasal Gelişmeler S:14-15

Polonya Olayları, Fransa ve Yunanistan Seçimleri S:16

Devamı Sayfa 18'de

Devamı Sayfa 19'da

ڕۆژنامەی سەرخۆبوون

بووە. شوێنی چاپکردنی بەرلین بووە، دواتر کۆڵن. لە وڵامی پرسیارێکمدا، هەڤاڵ «هۆزان» ئەندامی کۆمەڵەی کوردی-ناوەندی جڤاتی دیموکراتی کوردان لە ئەڵمانیا گوتی: لە دوای قەدەغەکردنی چالاکی ڕێکخراوی پەکەکە لە ئەڵمانیا، نووسینگەی چاپ و بڵاوکردنەوەی ڕۆژنامەی (سەرخۆبوون) چوّتە هۆڵەندا و ناونیشان و شوێنی چاپکردنی دیار نییە. هاوکات چەند ژمارەیەکی ئۆرگینالی ڕۆژنامەکەی پێدام. ئەوەیش پێدەچێت هۆکاری خۆی هەبێت، ژمارە حیسابی بانکی هەیە دواتر ئەویش نامینێت. لە فۆرمی گۆڤار و ڕۆژنامە کە بە قەبارەی (٤٧X٣١،٥سم) دەرچووە، کە قەبارەیی ئاسایی ڕۆژنامەیە. زمان: تورکی، لە هێندێک ژمارەدا لاپەڕەیەک یا دووانی بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە، لەم ژمارانەی بەردەستدا لاپەڕە کوردییەکان ئاماژەیان پێدەدەین. بۆ ماوەی (٣٤) ساڵە بە بەردەوامی مانگانە لە کاتی دیاریکراوی خۆیدا دەردەچێت. لە هێندێک ژمارەدا تایتل و بابەتی لە ڕۆژنامە عەرەبی و جیهانییەکان، کە لەبارەی کورد و ڕەوشی سیاسیی کوردستان و سیاسەتی سەرکوتگەرانەی تورکیا لە بەرامبەر کورددا بڵاوکراونەتەوە وێنەی وەرگرتوون و ئاماژەی پێداون.

١– ژمارە (١) لە (کانوونی دووەمی-١٩٨٢) بە (٢٠) لاپەڕە و تیراژی (٨٠٠٠) دانە دەرچووە. تەنێ لاپەڕەی (١٧) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە، تێیدا باسی کۆنفرانسی یەکەمی پەکەکە، کە لە ڕێکەوتی (١٥ تا ٢٦ ی- ٧- ١٩٨٢) بەستراوە، کراوە. نرخ یەک مارک و نیو.

٢– ژمارە (٢) لە (شوباتی-١٩٨٢) بە (٢٠) لاپەڕە و تیراژی (٨٠٠٠) دانە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٤و١٥) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

٣– ژمارە (٣) لە (مارتی-١٩٨٢) بە (٢٠) لاپەڕەو تیراژی (٨٠٠٠) دانە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٦و١٧) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

٤– ژمارە (٤) لە (نیسانی-١٩٨٢) بە (٢٠) لاپەڕە و تیراژی (٨٠٠٠) دانە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٦و١٧) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

٥– ژمارە (٥) لە (مایسی-١٩٨٢) بە (٢٠) لاپەڕە و تیراژی (١٠،٠٠٠) دانە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٦و١٧) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

٦– ژمارە (٦) لە (حوزەیرانی-١٩٨٢) بە (٢٤) لاپەڕە و تیراژی (١٠،٠٠٠) دانە دەرچووە. لاپەڕەکانی

(٢٠و٢١) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە، لەم ژمارەوە نرخ بۆتە (٢) مارکی ئەڵمانی.

٧- ژمارە(٧) لە (تەمموزی-١٩٨٢) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٦و١٧) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

٨- ژمارە (٨) لە (ئۆگستی-١٩٨٢) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٦و١٧) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

٩- ژمارە (٩) لە (ئەیلوولی-١٩٨٢) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە. لاپەڕەی (١٦) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە، لە دوالاپەڕەدا تەنێ شیعرێک بۆ شەهیدانی کوردستان، بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی هەیە.

١٠- ژمارە (١٠) لە (ئۆکتۆبەری-١٩٨٢) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە. لاپەڕەکانی (٢٠و٢١) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

١١- ژمارە (١١) لە (نۆڤێمبەری-١٩٨٢) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٤و١٥) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

١٢- ژمارە (١٢) لە (دیسێمبەری-١٩٨٢) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٤و١٥) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە، باسی کۆنگرەی دووەمی پەکەکە تێدا هاتووە. لە ڕێکەوتی (٢٠- ٢٥/ ١٩٨٢/٨) بەستراوە. سەبارەت بە بەشی کوردییەکەی ئۆرگانی سەرخۆبوون، لە دیدارێکدا لە ڕێکەوتی (٢٥-٥-٢٠١٥) لەگەڵ هونەرمەند (شڤان پەروەر) گوتی: من لە ژمارە یەکەوە تا ژمارە دوازدە بەشی زمانی کوردییەکەم سەرپەرشتی دەکرد.

١٣- ژمارە (١٣) لە (یەنیوەری-١٩٨٣) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٨و١٩) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

١٤- ژمارە (٢٤) لە (دیسێمبەری-١٩٨٣) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٦و١٧و١٨) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

١٥- ژمارە (٢٥) لە (یەنیوەری-١٩٨٤) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە. لاپەڕەکانی (١٦و١٧) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینییە.

١٦- ژمارە (٣٦) لە (دیسێمبەری-١٩٨٤) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە. لە لاپەڕە (٥)دا تەنێ شیعرێک بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی بە ناوی (هەی لێ دایی هەی لاۆۆ)٤-٩-١٩٨٤ ڕووبار، هەیە.

١٧- ژمارە (٣٧) لە (یەنیوەری-١٩٨٥) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە. لە لاپەڕە (نۆ)دا تەنیا پیرۆزباییساڵی نوێ بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی هەیە.

١٨– ژمارە (٤٨) لە (دیسێمبەری-١٩٨٥) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە. لە لاپەڕە (١١)دا تەنێ شیعرێک بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی هەیە. بە ناوی (حەیران لاۆ) لەلایەن «حەمید ئاڤاجی» لە ٤-٩-١٩٨٤ نووسراوە.

١٩– ژمارە (٤٩) لە (یەنیوەری-١٩٨٦) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٢٠– ژمارە (٣٩٦) ساڵی سی وسێیەم، لە (کانوونی یەکەمی-٢٠١٤) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٢١– ژمارە (٣٩٧) ساڵی (٣٤)سی وچوارەم، لە (کانوونی دووەمی- ٢٠١٥) بە (٢٨) لاپەڕە دەرچووە.

٢٢– ژمارە (٣٩٨) ساڵی سی وچوارەم، لە (شوباتی- ٢٠١٥) بە (٢٨) لاپەڕە دەرچووە.

٥٠ – کوردستان ڕاپۆرت (KURDISTAN REPORT) ئەڵمانیا— کۆلن –١٩٨٢:

گۆڤاری کوردستان راپۆرت ، گۆڤارێکی کوردییە، بە زمانی ئەڵمانی دوو مانگ جارێک، واتە ساڵی (٦) ژمارەی لێدەردەچێت. تا ئێستایش بەردەوامە لە بڵاوبوونەوە. لە کاتی خۆیدا لە سەرەتای هەرساڵێک مانگی (١و٢) بە یەکەوە دەردەچوو، تاکو کۆتایی ساڵ شەش ژمارەی بڵاودەکرێتەوە. دواژمارەی (١٧٥) هەردوو مانگی سێپتێمبەر و ئۆکتۆبەر(٩و١٠- ٢٠١٤) بە (٦٦) لاپەڕە دەرچووە. ئەم گۆڤارەلەلایەن ڕێکخراو لایەنگرانی نێزیک لە پەکەکە وەک: ڕێکخراوی زانیاریی کوردستان لە هامبۆرگ، بڵاودەکرێتەوە. دەستەی نووسەرانی بە پێی ژمارەکانی ئەم دواییانەی بریتیین لە: و.شتروڤە، سی.کارابلوت، دەرویش چیمەن، ب.ڕوبرێخت، ئێ.میلیش. ژمارەی لاپەڕەکانی لە سەرەتادا کەم بووە دواتر زیادیان کردووە. درووشمی گۆڤار لەسەر بەرگی پێشەوەدا نووسراوە: بۆ کوردستانێکی ئازاد، لە ڕۆژهەڵاتێکی ناوینی دیموکرات. لە ئێستادا ڕێکخراوی زانیاریی کوردستان لەهامبۆرگ ئەرکی بڵاوکردنەوەی لەئەستۆدایە. لە ژمارە (١٦٤)ی مانگەکانی(١١و١٢/ ٢٠١٢) دا یادی (٣٠) ساڵەی دەرکردنی گۆڤاری کوردستان ڕاپۆرت کراوەتەوە. سەرەتا لە ژمارە (١) ی مانگی (تشرینی دووەم /١٩٨٢) لە کۆلن لە دەزگەی چاپەمەنی سەرخۆبوون دەرچووە. مەبەست لە دەرکردنی ئەم گۆڤارە، گەیاندنی دەنگی گەلی کوردە بە جیهان، وەکو: ئەو پێشێلکاریانەی، کە ڕژێمە داگیرکەرەکانی چوارپارچەی کوردستان لەهەمبەر گەلی کورد و مافەکانی دەیکەن. هەوڵیکەبۆ گەیاندنی بە ڕای گشتی جیهان. هاوکات گەیاندنی دەنگی دلێرانەی شۆڕشگێرانی کوردستان. لە ژمارە

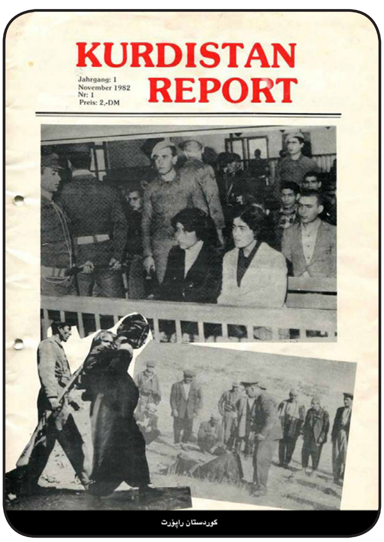

کوردستان راپۆرت

یەکدا مەبەست لە دەرکردنی گۆڤارەکەیان ڕاگەیاندووە: باس لە ژیانی کوردان و دڕندەیی ڕژێمەکانی تورکیا، عێراق، ئێران و سوریا بەرامبەر بە گەلی کورد دەردەخات. چۆنیەتی کوشتاری لاوانی کورد لەلایەن سوپا و دەزگە داپلۆسێنەرەکان و قەدەغەکردنی مافی کولتووریی و زمانی دایک.

١ – ژمارە (١) مانگی (تشرینی دووەم -١٩٨٢)، ساڵی (١)، بە (٣٠) لاپەڕە، قەبارەی (4A) دەرچووە. نرخ (٢) مارک. ناونیشان بۆ پەیوەندی: دەزگەی سەرخۆبوون بۆ چاپەمەنی لە کۆلن. دوو ژمارەی حیسابی بانکی شاری کۆلنی لەسەر نووسراوە. ناونیشانی کوردستان ڕاپۆرت بەرلینی لەسەر نووسراوە[٥٨].

لەسەر بەرگی پێشەوەدا: سێ وێنە هەن: وێنەی هاووڵاتیانی کورد لە دادگەیەکی تورکیادا، سەرباز بە دیاریانەوە وەستاون. وێنەی دووەم جووتیارانی گوند، ئەفسەرێکی تورک بە بەرچاویانەوە جووتیارێکی خستۆتە سەر زەوی و ئەشکەنجەی دەدات. وێنەی سێیەم ژنە کوردێک منداڵێکی بە کۆڵەوەیە، ئەفسەرێک پاسەوانی دەکات.

چەند بابەتێکی ژمارە(١):- وتارێک سەبارەت بە هۆکاری دەرکردنی کوردستان ڕاپۆرت. وتارێک بۆ دیموکراتییەتی ئەورووپا. ڕاپۆرتێک لەسەر فاشیزمی تورک سەبارەت بە کوشتنی هاووڵاتیانی کورد لە باکووری کوردستان. ڕۆژنامەکانی ئەڵمانیا وەک (Tag zeitung) ئەشکەنجەدانی هاووڵاتیانی کورد لەلایەن ڕژێمی تورکیا بەرباس دەدات. ژیانی چەند کەسێک لە زیندانەکانی تورکیا. ئۆپەراسیۆنی سەربازی تورکیا لە گوندەکانی باکووری کوردستان. لە کوردستان داکۆکیکردن لە ماف تێکدەشێکندرێ. ژیانی شەهید مەزلووم دۆغان لە زیندانەکانی تورکیا تا شەهید بوونی.

وێنە:- وێنەی زیندانی سەربازی تورک لە شاری دیاربەکر. وێنەی ژیانی مەڕداری کورد. منداڵێک، منداڵێکی کوردی لە باوەش گرتووە. لە بەرگی پشتەوە شیعرێک بە ناوی (فورات) هەیە .

---

٥٨ . دوای ئەوەی سەیری ماڵپەری کوردستان ڕاپۆرتم کرد، ئەرشیفەکەیان هەموو ژمارەکانی تێدا نەبوو. بەتایبەت ژمارەکانی سەرەتا، بەڵکو لە ساڵی (٢٠٠٥)وە دایانرابوو. دوو جار تەلەفۆنم کرد، ئەو کەسەی دەبووایەبۆ زانیاریی قسەی لەگەڵ بکەم، دەستم نەکەوت. بۆیەیش لە ڕێکەوتی (٥-١٢-٢٠١٣) ئیمێلێکم بۆ نووسینگەی کوردستان راپۆرت لە شاری هامبۆرگی ئەڵمانیا نارد. بۆم نووسیبوون: من ڕۆژنامەنووسێکی کوردم، لێکۆڵینەوە لەسەر ڕۆژنامەگەری کوردی دەنووسم. پێویستیم بە ژمارەکانی گۆڤاری کوردستان ڕاپۆرتە، چۆن دەتوانم دەستیان بخەم؟ بەتایبەتی ژمارە (١) زانیاریم لەسەری پێویستە. دوای چەند ڕۆژێک وڵامیان دامەوە، کە ژمارە (١) لە ساڵی (١٩٨٢) دەرچووە، دوای ماوەیەک ژمارە (١)یەکیان سکانکرد و لە ماڵپەرەکەیان دایانبەزاند. چەند ژمارەیەکیش کۆمەڵەی کوردی- مالا گەلێ کورد -ناڤەند- ڕێکخراوی نزیک لە پەکەکە، لە شاری لودڤیگسهافن بە دیاری پێیان بەخشیم.

٥١ – (KOMKAR- Publikation): فرانكفۆرت— ئەڵمانیا— ١٩٨٢:

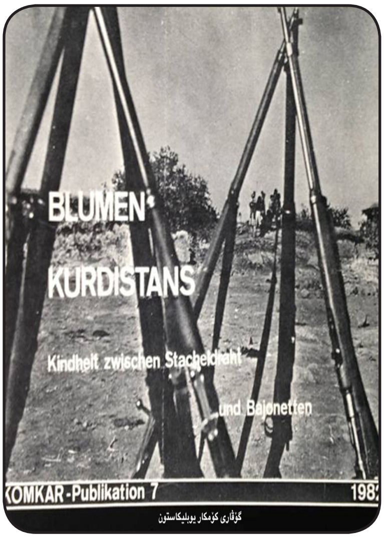

گۆڤاری كۆمكار پوبلیكاستون

بڵاوكراوەیەكە، بۆ گواستنەوەی زانیاریی لە كوردستانەوە بۆ كوردانی تاراوگە، بە زمانی ئەڵمانی. لەلایەن فیدراسیۆنی كرێكارانی كوردستان لە فرانكفۆرت-ئەڵمانیا دەرچووە، ژمارەی بەردەست (٣٠٠٠)دانە چاپكراوە.

١– ژمارە (٧) لە ساڵی (١٩٨٢) بە (٣٨) لاپەڕە و قەبارەی لە (5A) كەمێك بچووكتر دەرچووە.

١٩٨٣

٥٢ – (BERXWEDAN - بەرخۆدان): سوێد- – ئەڵمانیا— ١٩٨٣:

گۆڤارێكی كوردی سیاسی- كولتووریی بوو. تا ژمارە (٤) بە خاوەندارێتی فیدراسیۆنی دیموكراتی كۆمەڵەكانی كورد لە ستۆكهۆڵم- سوێد دەردەچوو. نووسراوە: گۆڤارێكی دیموكراتییە لەسەر پرسی پەنابەرانی كورد. لە ژمارە (٥)ەوە، لە شاری كۆڵن- دواتر لە شاری بۆن- ی ئەڵمانیا، لەژێر بەرپرسیارێتی مانگنامەی (سەرخۆبوون) دەرچووە. هەردوو گۆڤار سەر بە ڕێكخراوی پەكەكەن. لە دوا ژمارەكاندا ئەدرێسی نییە، پێدەچێت لەبەر پاراستنی گیانی ستافەكە بێت. نرخ لە سوێد: پێنج كرۆنی سوێدی بووە. لە ئەڵمانیا: یەک مارک و نیو، دواتر تا دوا ژمارە دەبێتە دوو مارک و نیو.

بەرخودان

بە گشتی (١١٦) ژمارەی لێدەرچووە. ژمارە سەرەتاییەكانی لە فۆرمی گۆڤاردا بووە، لە ژمارە (١٠)ەوە لە فۆرمی ڕۆژنامەدا بە قەبارەی ئاسایی ڕۆژنامە (3A) دەرچووە، هەر لەو ژمارەیەشدا درووشمی گۆڕاوە. درووشمی گۆڤار لە ژمارە (١-٩) نووسراوە: بەرخۆدان ژیانە. لە ژمارە (١٠)ەوە دەبێتە:

هەر تشت ل بۆ ئانیا ڕزگاری نەتەوەیی کوردستان. هەموو ژمارەیەک لە کاتی خۆیدا دەرچووە. لە ژمارە (١- ٣٧) مانگانە بووە، لە ژمارە (٣٨)ەوە تا دوا ژمارە مانگی دووجار، واتە (١٥) ڕۆژ جارێک دەرچووە.

زمانی گۆڤاری بەرخۆدان: لە ژمارە (١- ٥) کوردی باکوور بەڕێنووسی لاتینی. ژمارە (٦) بە زمانی کوردی باکوور و تورکی ڕێنووسی لاتینی. لە ژمارە (٧- ٢٨) دەبێتە هەر سێ زمانی کوردی باکوور و تورکی ڕێنووسی لاتینی لەگەڵ زمانی عەرەبی ڕێنووسی ئارامی. لە ژمارە (٢٩) دەبێتەوە کوردی باکوورو و تورکی ڕێنووسی لاتینی. لە ژمارە یەکەوە تا دوا ژمارە لە هەر ساڵێک چەند ژمارەیەک وەردەگرین[٥٩].

١- ژمارە(١) لە مانگی (نیسانی- ١٩٨٣) بە (٢٨) لاپەڕە دەرچووە.

٢- ژمارە (٢) لە مانگی (گوڵانی- ١٩٨٣) بە (٢٣) لاپەڕە دەرچووە.

٣- ژمارەکانی (٣و٤ جمکن) بە یەکەوە بۆ هەردوو مانگەکانی (حوزەیران و تەمموزی- ١٩٨٣) بە (٢٦) لاپەڕە دەرچووە.

٤- ژمارە (٥) لە مانگی (شووباتی- ١٩٨٤) بە (٣٨) لاپەڕە دەرچووە.

٥- ژمارە (٦) بۆ ساڵی نوێ، نووسراوە ژمارە یەک، لە مانگی (یەنیوەری-١٩٨٥) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٦- ژمارە (٧) بۆ مانگی (شووباتی- ١٩٨٥) بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٧- ژمارەکانی (١٨و١٩ جمکن) بە یەکەوە بۆ هەردوو مانگەکانی (یەنیوەر و شووباتی- ١٩٨٦) بە (٤٤) لاپەڕە دەرچووە.

٨- ژمارە (٢٤) لە مانگی (تەمموزی-١٩٨٦) بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە. قەبارەی (3A) یە[٦٠].

٩- ژمارە (٢٨) لە مانگی (نۆڤێمبەری- ١٩٨٦) بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٠- ژمارە (٢٩) لە مانگی (کانوونی یەکەمی- ١٩٨٦) بە (٣٦) لاپەڕە دەرچووە.

١١- ژمارەکانی (٣٠و٣١) بۆ هەردوو مانگەکانی (یەنیوەر و شووباتی- ١٩٨٧) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٢- ژمارە (٣٨) لە ڕێکەوتی (١٥ی ئەیلوولی- ١٩٨٧) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

١٣- ژمارە (٤٤) لە ڕێکەوتی (١٥- ١٢- ١٩٨٧) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٥٩. زانیاریی تەواوی ژمارەکانی گۆڤاری بەرخۆدان جگە لە ژمارە (٢٤)، لە ئەرشیفی گۆڤاری (سەرخۆبوون)، بە هۆی هەڤاڵ «برووسک» ئەندامی کۆمەڵەی کوردی- ناوەندی جڤاتی دیموکراتی کوردان- و کۆمەڵەی ڕێکخراوە مەدەنی و کولتووریی وپیشەییەکانی نزیک لە پەکەکە لە ئەڵمانیا وەرگیراوە.

٦٠ . ژمارەی ئۆرگیناڵی (٢٤) لە ئەرشیفی «مام حسەین گولەر» وەر گیراوە.

١٤- ژمارە (٤٥) لە ڕێکەوتی (٣١- ١٢- ١٩٨٧) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

١٥- ژمارە (٤٦) لە ڕێکەوتی (١٥- ١- ١٩٨٨) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

١٦- ژمارە (٦٩) لە ڕێکەوتی (٣١- ١٢- ١٩٨٨) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

١٧- ژمارە (٧٠) لە ڕێکەوتی (١٥- ١- ١٩٨٩) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٨- ژمارە (٩٢) لە ڕێکەوتی (٣١- ١٢- ١٩٨٩) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٩- ژمارە (٩٣) ساڵی هەشتەم، لە ڕێکەوتی (١٥- ١-١٩٩٠) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٢٠- ژمارە (١١٦) دوا ژمارە بووە، لە ڕێکەوتی (٣١- ١٢-١٩٩٠) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٥٣ - خەباتی خوێندکار: ئەکسا- لقی ئیتالیا- ١٩٨٣:

گۆڤاری خەباتی خوێندکار

بڵاوکراوەیەک بوو، بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، لەلایەن کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان(AKSA) لە دەرەوەی وڵات- لقی ئیتالیا بڵاودەکرایەوە.

١- ژمارە (سفر) لە ڕێکەوتی (٢٨- ٢- ١٩٨٣) دەرچووە[٦١].

٥٤ - دەنگی خوێندکارانی کوردستان: ئەکسا- ئەورووپا- ١٩٨٣:

گۆڤاری کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات (ئەکسا).

زمان: کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی[٦٢].

١- ژمارە (١و٢ جمکن) پێکەوەن، بۆ هەردوو مانگەکانی (نۆڤێمبەر و دیسێمبەری-١٩٨٣)، دەرچووە.

٢- ژمارە (٣) بۆ هەردوو مانگەکانی (مارس و ئەپریلی-١٩٨٤) بە یەکەوە، دەرچووە.

---

٦١. عەبدولموئمین دەشتی: ڕۆلی خوێندکارانی کورد لە دەرەوە لە حەفتاکان وهەشتاکان- سیمیناری ڕۆژی ٢٠٠٩/٤/١٨) یادی (١١١ ساڵەی ڕۆژنامەگەری کوردی- ئەڵمانیا- هانۆڤەر)- ئەرشیف.

٦٢ . سەرچاوەی پێشوو.

٥٥ – هیوا(HEVI): پاریس— فرەنسا— ١٩٨٣:

گۆڤارێکی ڕووناکبیریی گشتی بووە، لەلایەن ئەنستیتیوتی کورد لە پاریس(EKP) دەرچووە. بە زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی و (کوردی باکوور) و دەملی- زازایی بە ڕێنووسی لاتینی، وە زمانی فرەنسی. لەسەر بەرگەکەی نووسراوە: ئەم گۆڤارە ساڵی دوو جار ئەنستیتیوتی کورد دەریدەکات. هێمداری ئەنستیتیوتی کورد: جگەرخوێن، ئۆردیخانی جەلیل، حاجی جندی، یەڵماز گونەی، هەژار، کەنداڵ، قەناتی کوردۆ، ڕەمزی، عوسمان سەبری، عیسمت شەریف وانلی، تۆفیق وەهبی، نوردەدین زازا.

١– ژمارە (١) لە مانگی (تشرینی یەکەم- ١٩٨٣) بە (٢٠٦) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژمارە (٢) لە ساڵی (١٩٨٤) بە (٢١٢) لاپەڕە دەرچووە.

٣– ژمارە (٣) لە ساڵی (١٩٨٥) دەرچووە.

٤– ژمارە (٤) لە مانگی (ئەیلولی-١٩٨٥) بە (١٢٧) لاپەڕە دەرچووە.

٥– ژمارە (٨) لە ساڵی (١٩٩٢) بە (٢١٢) لاپەڕە دەرچووە[٦٣].

١٩٨٤

٥٦– ئاسۆ (DER HORIZONT): ماربۆرگ— ئەڵمانیا— ١٩٨٤:

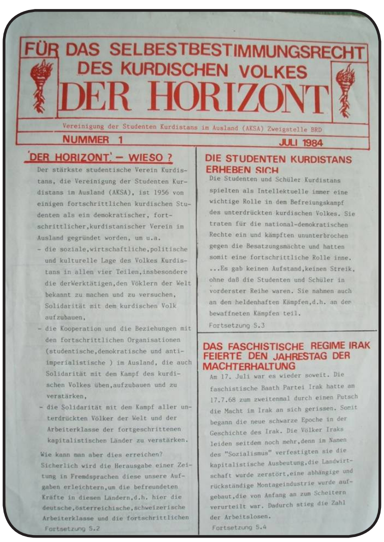
FÜR DAS SELBESTBESTIMMUNGSRECHT DES KURDISCHEN VOLKES
DER HORIZONT
Vereinigung der Studenten Kurdistans im Ausland (AKSA) Zweigstelle BRD
NUMMER 1 — JULI 1984

'DER HORIZONT' – WIESO ?
Der stärkste studentische Verein Kurdistans, die Vereinigung der Studenten Kurdistans im Ausland (AKSA), ist 1956 von einigen fortschrittlichen kurdischen Studenten als ein demokratischer, fortschrittlicher,kurdistanischer Verein im Ausland gegründet worden, um u.a.
- die soziale,wirtschaftliche,politische und kulturelle Lage des Volkes Kurdistans in allen vier Teilen,insbesondere die derWerktätigen,den Vöklern der Welt bekannt zu machen und zu versuchen, Solidarität mit dem kurdischen Volk aufzubauen,
- die Kooperation und die Beziehungen mit den fortschrittlichen Organisationen (studentische,demokratische und antiimperialistische) im Ausland, die auch Solidarität mit dem Kampf des kurdischen Volkes üben,aufzubauen und zu verstärken,
- die Solidarität mit dem Kampf aller unterdrückten Völker der Welt und der Arbeiterklasse der fortgeschrittenen kapitalistischen Länder zu verstärken.

Wie kann man aber dies erreichen? Sicherlich wird die Herausgabe einer Zeitung in Fremdsprachen diese unsere Aufgaben erleichtern,um die befreundeten Kräfte in diesen Ländern,d.h. hier die deutsche,österreichische,schweizerische Arbeiterklasse und die fortschrittlichen
Fortsetzung S.2

DIE STUDENTEN KURDISTANS ERHEBEN SICH
Die Studenten und Schüler Kurdistans spielten als Intellektuelle immer eine wichtige Rolle in dem Befreiungskampf des unterdrückten kurdischen Volkes. Sie traten für die national-demokratischen Rechte ein und kämpften ununterbrochen gegen die Besatzungsmächte und hatten somit eine fortschrittliche Rolle inne. ...Es gab keinen Aufstand,keinen Streik, ohne daß die Studenten und Schüler in vorderster Reihe waren. Sie nahmen auch an den heldenhaften Kämpfen,d.h. an den bewaffneten Kämpfen teil.
Fortsetzung S.3

DAS FASCHISTISCHE REGIME IRAK FEIERTE DEN JAHRESTAG DER MACHTERHALTUNG
Am 17. Juli war es wieder soweit. Die faschistische Baath Partei Irak hatte am 17.7.68 zum zweitenmal durch einen Putsch die Macht im Irak an sich gerissen. Somit begann die neue schwarze Epoche in der Geschichte des Irak. Die Völker Iraks leiden seitdem noch mehr,denn im Namen des "Sozialismus" verfestigten sie die kapitalistische Ausbeutung,die Landwirtschaft wurde zerstört,eine abhängige und rückständige Montageindustrie wurde aufgebaut,die von Anfang an zum Scheitern verurteilt war. Dadurch stieg die Zahl der Arbeitslosen.
Fortsetzung S.4

ڕۆژنامەی (دێر هۆریزۆنت) لەلایەن کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات (ئەکسا)- لقی ئەڵمانیا بە زمانی ئەڵمانی دەرچووە.

١– ژمارە (١) لە مانگی (یوونو-١٩٨٤) دەرچووە.

٢– ژمارە (٢) بۆ هەردوو مانگەکانی (ئۆگەست و سێپتێمبەری-١٩٨٤) بە یەکەوە، دەرچووە.

٣– ژمارە (٣) بۆ هەردوو مانگەکانی (ئۆکتۆبەر و نۆڤێمبەری-١٩٨٤) بە یەکەوە، دەرچووە.

٤– ژمارە (٤) بۆ هەردوو مانگەکانی (مارس و ئەپریلی-١٩٨٥) بە یەکەوە، دەرچووە.

---

٦٣ . ئەم ژمارانە لە ئەرشیفی «مام حسەین گولەر» پارێزراون.

٥٧ – ئاسۆس: هەولێر– کوردستان— ١٩٨٤:

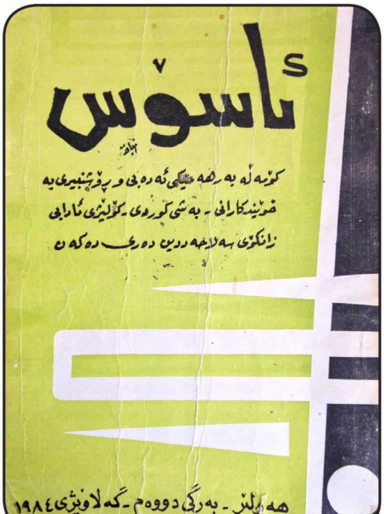

ئاسۆس

کۆمەڵە بەرهەمێکی ئەدەبی و ڕۆشنبیرییە، خوێندکارانی بەشی کوردی- کۆلیژی ئاداب- زانکۆی سەلاحەدین دەریانکردووە. سەرپەرشتی و بە چاپگەیاندنی: محەممەد خدر مەولوود. لە چاپخانەی الامە- بغداد چاپکراوە. زمان: کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، قەبارەی (٢٣،٣ بە ١٦،٥سم) بووە.

بەرگی یەکەم لە (ئازاری- ١٩٨٤) بە (١٠٤) لاپەڕە دەرچووە[٦٤].

بەرگی دووەم، ساڵی یەکەم لە (گەلاوێژی-١٩٨٤) بە (٨٨) لاپەڕە دەرچووە، ئەم ژمارەیە لە ئەرشیفی مندا پارێزراوە.

٥٨– خوێندکار: بەرلینی ڕۆژئاوا— ئەڵمانیا— ١٩٨٤:

خوێندکار

گۆڤاری خوێندکار دەنگی کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات- (AKSA) لقی بەرلینی ڕۆژئاوا- ئەڵمانیا بووە. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، دەرچووە.

١– ژمارە (٢) لە مانگی (حوزەیرانی- ١٩٨٤) دەرچووە.[٦٥]

هاوکات ((ژمارە یەکی لە بەهاری ١٩٨٤ دەرچووە.[٦٦]))

---

٦٤ . ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی(ئازاری ١٩٧٥- ١٩٩٣)، ئیسماعیل تەنیا، بەڕێوەبەرایەتیی چاپخانەی ڕۆشنبیریی- هەولێر. چاپی یەکەم، هەولێر، ٢٠١٣،ل١٤٥.

٦٥. عەبدولموئمین دەشتی: ڕۆڵی خوێندکارانی کورد لە دەرەوە لە حەفتاکان وهەشتاکان.

٦٦ . ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی(ئازاری ١٩٧٥- ١٩٩٣)، ئیسماعیل تەنیا، ل٥٩.

٥٩ – دەنگی کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان(ئەکسا): دەرەوەی وڵات— ١٩٨٤:

دەنگی
خوێندکارانی کوردستان
کۆمەڵە ڕێکخراوێکی خوێندکاری کوردستانی دیموکراتی سەربەخۆیە لە دەرەوەی وڵات
کۆنگرەیەکی جیهانی دەربارەی کورد
سەرکەوتنو ترین شۆڕش گەلە قارەمانەکەمان

دەنگی خوێندکارانی کوردستان – ئەکسا

کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات دەریکردووە، زمان کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی. لە لاپەڕەی یەکەمدا باسی ڕۆڵی گرینگی کۆنگرەی (٢٥) یەمینی خوێندکاران دەکات[٦٧].

١– ژمارە (١) لە مانگی (ئۆکتۆبەری- ١٩٨٤) دەرچووە.

٦٠ – کۆمکار ئینفۆ (Komkar- info) : کۆڵن— ئەڵمانیا— ١٩٨٤:

گۆڤارێکی سیاسی هەواڵی- لێدوان بووە. لەلایەن فیدراسیۆنی ڕێکخراوە کرێکارییەکانی کوردستان لە ئەڵمانیا- کۆڵن، بە زمانی ئەڵمانی دەرچووە. بەرپرس و سەرنووسەر: ئا- سەیدەم.

١– ژمارە (٣٢) بۆ هەردوو مانگەکانی (یونیو و ئۆگستی- ١٩٨٤) پێکەوە دەرچووە، بە (٢٠) لاپەڕە و قەبارەی کەمێک لە (5A) گەورەتر.

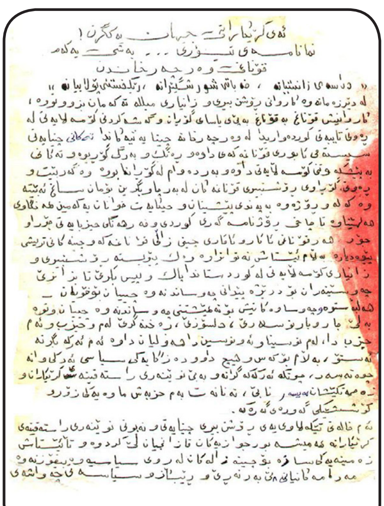
نامانامە

٦١ – نامانامە: هەولێر— کوردستان— ١٩٨٤:

یەکەمین بڵاوکراوەیە لە بڵاوکراوەکانی ڕێکخراوی ئاڵای شۆڕش، لە بەرگی پێشەوە نووسراوە: نامانامەی تیئۆری...... بەشی یەکەم. درووشمی: کرێکارانی جیهان یەکگرن! خەباتی شۆڕشگێرانە، دراسەی زانستیانە، ڕێکخستنی پۆڵاییانە. گۆڤارەکە دەستنووسە، بە دەست و خامەی شەهید هەردی نووسراوەتەوە. (٧) لاپەڕەیە، ڕێکەوتی (٢١-١١- ١٩٨٤)ی لەسەر نووسراوە، زمان کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی[٦٨].

٦٧ . عەبدولموئمین دەشتی: ڕۆڵی خوێندکارانی کورد لە دەرەوە لە حەفتاکان وهەشتاکان.

٦٨ . گۆڤاری کوردستان٢١، دۆسیەی تایبەت بە ئاڵای شۆڕش، ژمارە – ١٥- سالی – ٢٠١٢.

١٩٨٥

٦٢- بیری نوێ: شاخ— باشووری کوردستان— ١٩٨٥:

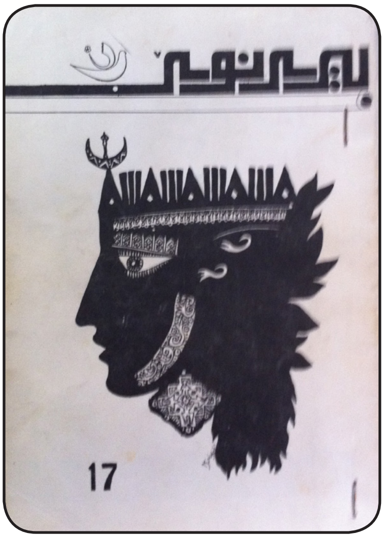

گۆڤارێکی سیاسی کلتووریی گشتی بووە. ڕێکخراوی هەرێمی کوردستانی حزبی شیوعی عێراق لە شاخ دەریان کردووە، بە زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی.

١– ژمارە (١) لە مانگی (کانوونی دووەمی- ١٩٨٥) دەرچووە[٦٩].

٢– ژمارە(١٧)ساڵی (٧) لە مانگی (حوزەیرانی-١٩٩٢)، بە (١٨٤) لاپەڕە و قەبارەی (٢١،٥ بە ١٥سم) کەمێک لە (5A) بچووکتر دەرچووە.

٦٣ – پرشنگ: بەرلین – ئەڵمانیا— ١٩٨٥:

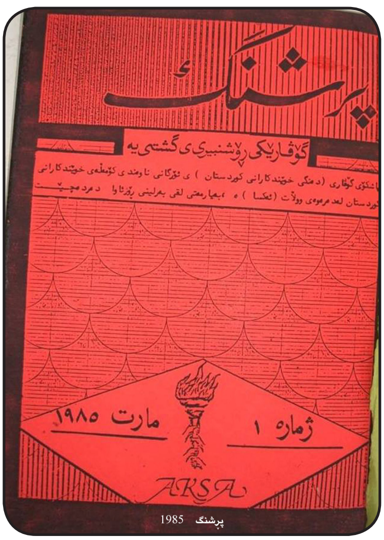

پرشنگ 1985

گۆڤارێکی ڕۆشنبیریی گشتییە پاشکۆی گۆڤاری (دەنگی خوێندکارانی کوردستان)ی ئۆرگانی ناوەندی کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات (AKSA)یە، بە یارمەتی لقی بەرلینی ڕۆژئاوا دەردەچوو. زمان کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی[٧٠].

١– ژمارە (١) لە مانگی (مارتی- ١٩٨٥) بە (٣١) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژمارە (٣) لەمانگی (ئابی- ١٩٨٦) بە (٣٩) لاپەڕە دەرچووە.

٣– ژمارە (٤) لە مانگی (مارتی- ١٩٨٧) دەرچووە.

٤– ژمارە (٥) لە مانگی (مایسی- ١٩٨٨) دەرچووە.

---

٦٩ . ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی، ئیسماعیل تەنیا، ل١٦١.

٧٠ . عەبدولموئمین دەشتی: ڕۆڵی خوێندکارانی کورد لە دەرەوە لە حەفتاکان وهەشتاکان.

٦٤-کوردستان(KURDISTAN): پراگ— چیکۆسلۆڤاکیا— ١٩٨٥:

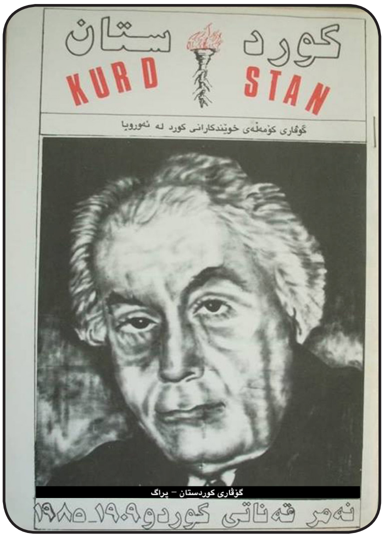

گۆڤاری کوردستان – پراگ

گۆڤاری کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئەورووپا (KSSE) کسێ بووە، لە پراگ ، بە زمانی کوردی ناوەڕاست و عەرەبی بە ڕێنووسی ئارامی. دەریانکردووە

١– ژمارە(٥) لە ساڵی (١٩٨٥) دەرچووە.

٢– ژمارە (٦) لە ساڵی (١٩٨٦) دەرچووە.

٣– ژمارە (٧) لە ساڵی (١٩٨٧) دەرچووە.

١٩٨٦

٦٥— (Informationsbulletin KURDISTAN) ئینفۆرمەیشنس بوڵتەن کوردستان(IBK)- – ئەڵمانیا— ١٩٨٦:

بڵاوکراوەی زانیاریی کوردستان: بڵاوکراوەیەکی کوردی بە زمانی ئەڵمانی دوو مانگ جارێک دەرچووە. هەواڵ و زانیاریی کوردستانی بڵاوکردۆتەوە. بابەتەکانی وەکوو: هەواڵ، بیروبۆچوون، شیکردنەوە بووە. لەلایەن کۆمکار، فیدراسیۆنی کۆمەڵەی کارگەرانی کوردستان لە کۆڵن- ئەڵمانیا دەردەرچووە. چەندین ناونیشانی جودا لەسەر ژمارەکان نووسراوە. ناونیشانی گۆڤارەکە گۆڕانکاری بەسەردا هاتووە. قەبارەکانی، کە من بینیومن سەرجەمیان بە قەبارەی (A4)ن، یان کەمێک گەورەتر، یان بچووکترن. بەرپرس: ئا-سەیدۆم.

INFORMATIONSBULLETIN
KURDISTAN

Juni/Juli 1986 Nummer: 01 Preis: 0,50 ,-DM

KRITIK AN WEIZSAECKER–BESUCH

Der Bundespräsident R. von Weizsäcker besuchte, als erstes westliches Staatsoberhaupt, vom 26. bis 30. Mai 1986 die Türkei. Dieser Besuch fand trotz vieler Kritik und trotz nach wie vor anhaltendem Terror, Folter und Unterdrückung in der Türkei statt. Deshalb muß dieser Besuch im Rahmen der Strategie vieler NATO-Staaten gesehen werden, die bestrebt sind, mit Rücksicht auf wirtschaftliche und militärische Interessen des Westens, das Terrorregime in der Türkei salonfähig zu machen. Deshalb das große Geschrei über die angeblichen Fortschritte auf dem Weg zur Demokratie in der Türkei. Die Äußerung von Weizsäcker, daß die in der Türkei "seit dem Putsch von 1980 erzielten politischen und wirtschaftlichen Fortschritte" eindrucksvoll seien, dient auch diesem Ziel. Daran ändern seine kritischen Äußerungen hier und da nichts.

In der Tat hat sich in der Türkei grundlegend nichts geändert. Die antidemokratische Verfassung der Generäle und andere Unterdrückungsgesetze sind nach wie vor in Kraft und werden durch neuere gefestigt. Tausende von Demokraten sind nach wie vor in den Gefängnissen und Folter ist voll im Gange. Der unerklärte Krieg gegen das kurdische Volk wird mit aller Brutalität fortgesetzt.

Der Besuch von Weizsäcker wurde von kurdischen und türkischen Oppositionellen und vielen Demokraten in der Bundesrepublik kritisiert. Schon vor dem Besuch haben 11 kurdische und türkische Organisationen in der Bundesrepublik, darunter KOMKAR, in einem offenen Brief an Weizsäcker auf die Menschenrechtsverletzungen hingewiesen und den Bundespräsidenten gebeten, seinen Besuch zu verschieben. Kritisch haben sich die Bundestagabgeordnete Petra Kelly und Uli Fischer sowie Prof. Wolf-Dieter Narr (Komitee für Grundrechte und Demokratie), Robin Schneider (Gesellschaft für bedrohte Völker) und der Hamburger Pfarrer Helmut Frenz in einem offenen Brief zum Weizsäcker-Besuch geäußert.

Hier einige Auszüge aus dem Brief:

"Ihre Reise in der letzten Woche reiht ... sicherte Herrschaft der Militärs europaweit salonfähig zu machen. Die Generäle hatten allerdings ein leichtes Spiel, denn offensichtlich ist der Bundesrepublik und anderen NATO-Verbündeten die Funktion, die die hochgerüstete Türkei als "unverzichbarer" Südostpfeiler des Bündnisses einnimmt, wichtiger als die Beendigung von Folter, Kriegsrecht, Pressezensur und anderen Menschenrechtsverletzungen.

Bis zum letzten Tag Ihres Besuches hatten wir gehofft, gerade von Ihnen ein deutliches Wort zum Schicksal des kurdischen Volkes, der Armenier und anderer Minderheiten zu hören, deren schiere Existenz seit Jahrzehnten aus der Logik kemalistischer Staatsräson heraus schlicht geleugnet wird, ein deutliches Wort zu den nach wie vor Tausenden von politischen Gefangenen, die - unabhängig von den ihnen vorgeworfenen Straftaten - auch heute noch entwürdigende und allen anerkannten Rechtsnormen Hohn schreiende Massenprozesse über sich ergehen lassen müssen. Und warum haben Sie, dessen Wort in der Türkei zweifellos von großem Gewicht ist, sich nicht die Forderungen vieler mutiger Demokraten zu eigen gemacht und als wahrhaftiges Zeichen eines demokratischen Neubeginns eine Generalamnestie gefordert, die - anders als das neue Strafvollzugsgesetz - die politischen Gefangenen mit einbeziehen müßte ?

Den Menschen aus allen gesellschaftlichen Schichten, aus vielen immer noch verbotenen und verfolgten demokratischen Organisationen, die oft unter großer persönlicher Gefahr seit dem Putsch der Generäle für eine Rückkehr zur Demokratie gearbeitet haben und immer noch arbeiten, gebührt Dank, wenn wir heute unübersehbar positive Entwicklungen in einzelnen gesellschaftlichen Bereichen feststellen.

Diese vielen Namenlosen und nicht die Politiker der neuen und der alten Garde sind der Garant für eine Weiterentwicklung demokratischer Ansätze in ...

Verehrte Leser,

Sie erhalten die 1. Nummer des Informationsbulletin Kurdistan. Damit setzen wir unsere regelmäßige deutschsprachige Publikation KOMKAR-Info, die aus vielerlei Gründen seit Anfang 1985 nicht mehr erschienen ist, fort.

Mit dem Informationsbulletin Kurdistan wollen wir die Informationslücke bezüglich der Kurdenproblematik füllen, um dem Schweigen der Presse oder den sehr mangelhaften Berichterstattungen - oft ohne tatsächliche Hintergründe - entgegenzuwirken. Wir wollen zu einem besseren Verständnis der gerechten Sache des unterdrückten kurdischen Volkes sowie den Sorgen und Forderungen der in der Bundesrepublik Deutschland lebenden Kurden, beitragen. Deshalb betrachtet das Informationsbulletin als seine erstrangige Aufgabe, konkrete Informationen über die Verhältnisse in Kurdistan, insbesondere in der Türkei und in Türkisch-Kurdistan, der Öffentlichkeit und den interessierten Kreisen in der Bundesrepublik zugänglich zu machen. Dies teils über Dokumente, Nachrichten und Kommentare und teils über die Übersetzungen aus der türkischen Presse.

Das Informationsbulletin Kurdistan wird auch über die Situation der ca. 350 000 Kurden, meist Arbeitsimmigranten, ihre Familienangehörigen und politische Flüchtlinge, und über ihre besondere Diskriminierung als Kurden auch in der Bundesrepublik, berichten. Wir hoffen auf eine gute Resonanz in der Öffentlichkeit der Bundesrepublik, vorrangig bei den fortschrittlichen und demokratischen Organisationen, Institutionen und Personen. Eine Solidarität Ihrerseits ausgedrückt durch kritische Beiträge für das Bulletin, Abonnements und Spenden wird uns bei unseren Bemühungen stärken.

ئینفۆر ماسیۆن بولتەن کوردستان

١– ژمارە (١) هەردوو مانگەکانی(٦و٧ ی-١٩٨٦) بە یەکەوەن، بە (٨) لاپەڕە و بە قەبارەی (A4) ، دەرچووە.

٢- ژمارە (٣) مانگی دیسێمبەر (١٥-١٢-١٩٨٦)، بە(٨) لاپەڕە دەرچووە.

٣– ژمارە (٩) لە ڕێکەوتی (٢٠- ١٠- ١٩٨٧)، بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

٤– ژمارە (٢٢) لە ڕێکەوتی (٥-٥- ١٩٨٩)، بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٥– ژمارەکانی (٣٠ و٣١، جمکن) لە مانگی (٩ی- ١٩٩٠)، بە (٣٥) لاپەڕە، بە یەکەوە دەرچوون.

٦– ژمارەی تایبەت ژمارە (١) لە مانگی (٤ ی-١٩٩١)، بە (٨) لاپەڕە دەرچووە، باس لە هەواڵ و هاوکاری بۆ ئاوارەکانی کۆڕە و دەرکردنی بڕیاری (٦٨٨)ی نەتەوە یەکگرتووەکان دەکات.

٧– ژمارە (٣٦) لە مانگی (٤ی-١٩٩١)، بە (٣٩) لاپەڕە دەرچووە.

٨– ژمارە (٤١) لە مانگی (٣ ی – ١٩٩٢)، بە (٣٦) لاپەڕە دەرچووە.

٨– ژمارە (٤٢) لە مانگەکانی (٤ و٥ ی- ١٩٩٢)، بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٩– ژمارە (٤٣) لە مانگی (٧ ی – ١٩٩٢)، بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٠– ژمارە (٤٥) لە مانگی (١١ی- ١٩٩٢)، بە (٣١) لاپەڕە دەرچووە.

١١– ژمارە (٤٦) لە مانگی (١٢ی- ١٩٩٢)، بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٢– ژمارە (٤٧) لە مانگی (٣ ی- ١٩٩٣)، بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٣– ژمارە (٤٨) لە مانگی (٥ی – ١٩٩٣)، بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٤– ژمارەکانی (٥١ و٥٢- جمکن) لە مانگی (١٢ی-١٩٩٣)، بە (٤٨) لاپەڕە دەرچوون.

١٥– ژمارەکانی (٥٣ و٥٤ – جمکن) لە مانگی (٣ی- ١٩٩٤)، بە (٤٧) لاپەڕە دەرچوون.

١٦– ژمارە (٥٥) لە مانگی (٦ ی ١٩٩٤)، بە (٣١) لاپەڕە دەرچووە.

١٧– ژمارە (٥٦) لە مانگی (٨ ی- ١٩٩٤)، بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٨– ژمارەکانی (٥٧ و٥٨ – جمکن) لە مانگی (١٢ی- ١٩٩٤)، بە (٤٤) لاپەڕە دەرچوون.

١٩– ژمارە (٥٩) لە مانگی (یەنیوەری-١٩٩٥)، بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٢٠– ژمارە (٦٠) لە مانگی (٤ی ١٩٩٥)، بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٢١– ژمارەکانی (٦١و٦٢ جمکن) لە مانگی (١٢ی – ١٩٩٥)، بە (٤٧) لاپەڕە دەرچوون.

٢٢– ژمارەکانی (٦٣و٦٤ جمکن) لە مانگی (یەنیوەری- ١٩٩٦)، بە (٤٧) لاپەڕە دەرچوون.

٢٣– ژمارە (٧١) مانگەکانی (٢و٣ی١٩٩٧) بە یەکەوەن، بە (٣١) لاپەڕە دەرچووە، بە قەبارەی (A٤).

٢٤– ژمارەکانی (٨٠ و٨١ جمکن) لە مانگەکانی (٤ تا٧ – ١٩٩٩) بە یەکەوەن، بە (٧١) لاپەڕە دەرچوون.

٢٥– ژمارە (٨٢) مانگەکانی (١٠و١٢ی- ١٩٩٩) بە یەکەوەن، بە (٥١) لاپەڕە دەرچووە.

٢٦– ژمارە (٩١) لە مانگی (٣ی-٢٠٠٣)، بە (٣٩) لاپەڕە دەرچووە[٧١].

---

٧١ . تەواوی ژمارەکانی بڵاوکراوەی زانیاری کوردستان، لە ئەرشیفی کۆمکار و «مام حسەین گولەر» وەرگیراوە. «مام حسەین» چەند ژمارەیەکی زیادی هەبوو بە دیاری پێیدام.

٦٦– دەنگی خوێندکارانی کوردستان: ماربۆرگ— ئەڵمانیا— ١٩٨٦:

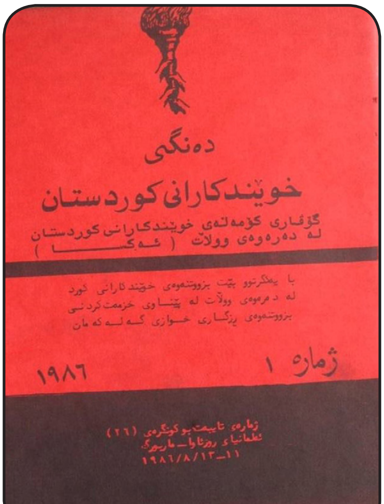

دەنگی خوێندکارانی کوردستان

گۆڤاری کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات- ئەکسا بووە. ژمارەی تایبەت بە کۆنگرەی (٢٦) ئەڵمانیای ڕۆژئاوا- ماربۆرگ لە ڕێکەوتی (١١تا١٣ی–٨-١٩٨٦) بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی[٧٢].

١– ژمارە (١) لە ساڵی (١٩٨٦) بە (٥٠) لاپەڕە دەرچووە.

٦٧- (FOLTER TERROR – ئەشکەنجە و تیرۆر): کۆڵن – ئەڵمانیا- ١٩٨٦:

بڵاوکراوەیەکی تایبەتە بە مافەکانی مرۆڤی کورد لە تورکیا- باکووری کوردستان، بە زمانی ئەڵمانی. لە مانگی (ئەپریلی-١٩٨٦) ، بە (١٤) لاپەڕە، بە هاوبەشی لەلایەن ڕێکخراوی کۆمکار لە کۆڵن و چەند ڕێکخراوێکی تر لە ئەڵمانیا، بڵاوکراوەتەوە.

کۆمەڵێک بابەتی لە خۆگرتووە، تیایدا داوای کۆتاییهێنان بە ئەشکەنجەدان و ئازادکردنی زیندانیان و ئازادی سیاسی دەکات.

٦٨– (KURDISTAN STAR): باکووری ئەمریکا— ١٩٨٦:

بڵاوکراوەیەک بووە ، کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان (AKSA) ، لە باکووری ئەمریکا، بە زمانی ئینگلیزی دەریانکردووە.

١– ژمارە (١٢) لە مانگی (یولی- ١٩٨٦) دەرچووە.

---

٧٢ . عەبدولمۆئمین دەشتی: ڕۆڵی خوێندکارانی کورد لە دەرەوە لە حەفتاکان وهەشتاکان..

٦٩— هەڵوێست: زێوە— کوردستانی ڕۆژهەڵات— ١٩٨٦:

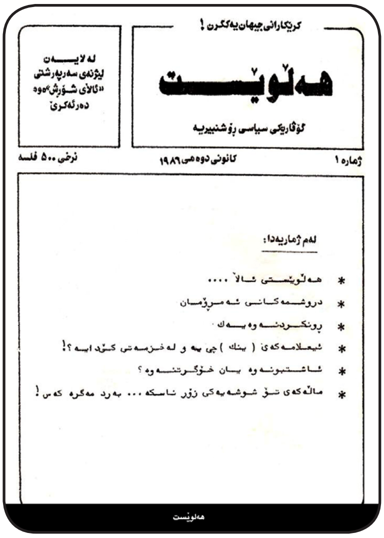

گۆڤارێکی سیاسیی ڕۆشنبیریی بوو، لیژنەی سەرپەرشتی(ئاڵای شۆڕش) لە زێوە- شاخ، بە دروشمی: کرێکارانی جیهان یەکگرن. زمان کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی بڵاویانکردۆتەوە.*

١– ژمارە (١) لە مانگی (کانوونی دووەمی- ١٩٨٦) بە (٦٢) لاپەڕە و قەبارەی (١٦،٥X٢١سم) ، دەرچووە. نرخ- ٥٠٠ فلسە[٧٣].

٧٠- یەکگرتن: کۆبنهاگن- دانیمارک— ١٩٨٦:

گۆڤارێکی ڕۆشنبیریی تیۆرییە، بنکەی ڕۆشنبیریی یەکگرتن لە کۆبنهاگن بڵاویکردۆتەوە. بە زمانی: کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی. سەرنووسەر: هەڵکەوت عەبدوڵلا، هەڵبژاردن و کۆکردنەوەی بابەتە ئەدەبی و هونەرییەکان: فەرهاد پیربباڵ، دەستەی بەڕێوەبردن: ا.ی.توانا، ڕزگار ئاوارە، ئەنجام ئەحمەد. ژمارەی لاپەڕەکانی (١٠٠ تا١٨٠) بووە.

١– ژمارە (١) لە مانگی (٦ی-١٩٨٦) دەرچووە. دواژمارە (ژ-١٧) بووە لە ساڵی (١٩٩٤) بڵاوکراوەتەوە[٧٤].

٢ – ژمارە(١١) لە وەرزی (بەهاری-١٩٩٠) دەرچووە. ئەم ژمارەیە لە ئەرشیفی خۆمدا.

* لە ڕێکەوتی(٧-٤-٢٠١٥) سەبارەت بە گۆڤاری هەڵوێست و ڕۆژنامەی ئاسۆی کرێکار و بڵاوکراوەکانی ئاڵای شۆڕش، بە تەلەفۆن پێوەندیم بە «حەسەن عەبدوڵا حەسەن» ئەندامی پێشووی ڕێکخراوی ئاڵای شۆڕش و سەرپەرشتیاری ڕۆژنامەی ئاسۆی کرێکار کرد، لە وەرامی پرسیارەکانم گوتی:" گۆڤاری هەڵوێست، دوو ژمارەی بڵاوبۆتەوە، ژمارەی یەکەمی تیراژی زۆر بوو، بەڵام ژمارەی دووەمی زۆرکەم بوو(دڵنیا نەبوو لە بڵاوبونەوەی!). هاوڕێ «خەبات» هەڵەچن بوو، ئەو پتر ئاگای لێیە، دواتر قسەی لەگەڵ دەکەم وەڵامت دەدەمەوە." سەبارەت بە ڕۆژنامەی ئاسۆی کرێکار گوتی:" لە گۆڤاری ژمارە (١٥- ی کوردستان ٢١- ٢٠١٢) زۆر بە وردی باسم کردووە." زۆربەی زانیارییەکانیش هەر ئەوە بوون، کە لە گۆڤاری کوردستان ٢١ نووسیویەتی.

٧٣ . دۆسیەی تایبەت بە ئاڵای شۆڕس: گۆڤاری: کوردستان ٢١، ژمارە، ١٥، ساڵی - ٢٠١٢.
٧٤ . د. فەرهاد پیرباڵ: چەند باسێک لەبارەی مێژووی ڕۆژنامەنووسی کوردییەوە، ل٢٠٢.

١٩٨٧

٧١- ئینفۆ (INFO) : بڵاوکراوەی تایبەت: ئەڵمانیا— ١٩٨٧:

بڵاوکراوەیەکی تایبەتە، بە زمانی ئەڵمانی بە (٤) لاپەڕە و قەبارەی کەمێک لە (4A) گەورەتر دەرچووە، لەلایەن پلاتفۆرمی گەنجانی تورکیا بۆ باکووری کوردستان.

ئەم پلاتفۆرمە لە مانگی (پێنجی ١٩٨٧) بۆ ئەو پەنابەرانەی لە ڕۆژئاوای ئەورووپا دەژیان، دامەزراوە. ئەم ڕێکخراوە لە تورکیا قەدەغەیە، بەشێک لە ئەندامانی ئەو کەسانەن، کە لەلایەن حکوومەتی تورکیاوە ئەشکەنجە دراون و بەشێکی دیکەیشیان لە زیندانیانن. نووسیویانە: ئامانجی ئێمە هاوکاری جیهانییە بۆ گەنجانی کورد و تورک لە تورکیا، خەبات بۆ پتەوکردنی ئاشتی دەکەین. ئامانجێکی دیکەی ڕێکخراوەکەمان بۆ یەکبوون بە هەموو بیروڕا جیاوازەکان، ئێمە و چەندین ڕێکخراوی تر بە یەکەوە کار دەکەین.

٧٢– ڕابەر: هەولێر- کوردستان- ١٩٨٧:

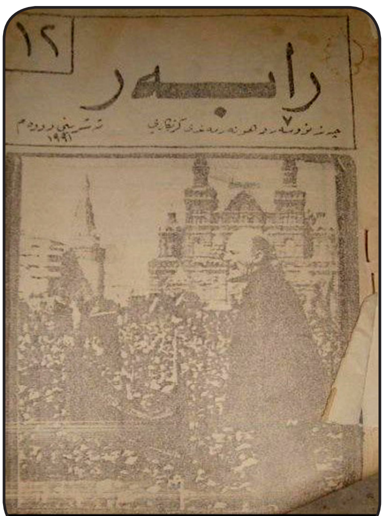
رابەر

ئۆرگانی حزبی بوو- بڵاوکردنەوەی ئەڵقەی ئەدیبانی کۆمۆنیست[٧٥].

چەند نووسەر و هونەرمەندی کرێکاریی بەشداریان تێداکردووە، بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

١– ژمارە (١٢) لە مانگی (تشرینی دووەمی-١٩٩١) بە (٣٥) لاپەڕە دەرچووە.

٧٣– قەرەچووغ – هەولێر— ١٩٨٧:

گۆڤاری قەرەچوخ لەلایەن لقی قەرەچووغی حزبی شیوعی عێراق دەرچووە. ئەوانەی کاریان تێداکردووە، (حەمە عەباس، سیا، ئەبو ئەحلام) ژمارەی یەکەمیان لە کۆتایی ساڵی ١٩٨٧ دەرچووە. دووانی دیکەیش ساڵی ١٩٨٨. بە گشتی سێ ژمارەی لێدەرچووە. گۆڤارەکە دەستنووس بووە، سێ دانە بووە، نووسخەی یەکەمی بە قەڵەم جاف نووسراوە، دوودانەکەی تریشی کاربۆنیان لەژێر داناوە، بە زمانی کوردی ناوەڕاست و زمانی عەرەبی بە ڕێنووسی ئارامی، زۆرترین بابەتەکانی کوردی بوون[٧٦].

٧٥ . نامەی عەبدوڵڵا سلێمان مەشخەڵ لە ڕێکەوتی (٢١-٦-٢٠١٣).
٧٦ . نامەی ئەلیکترۆنی «حەمە عەباس» لە ڕێکەوتی٢٩-١٢- ٢٠١٤، بۆ زانیاری پتر سەیری نامەکەی «حەمە عەباس» بکە.

١٩٨٨

٧٤- ئازادی دێت (Özgür gelecek) — ١٩٨٨:

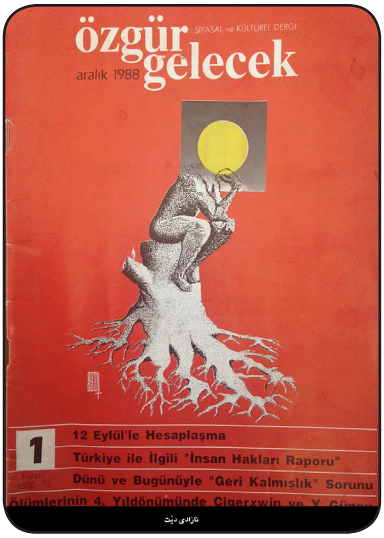

گۆڤارێکی سیاسی کلتووریی کوردی مانگانە بووە. لە ئەنقەرە بە زمانی تورکی دەرچووە. خاوەنی ئیمتیاز: محەممەد بەیراق، بەڕێوەبەری نووسین: بەکر کێسین .

١- ژمارە (١) لە مانگی(١٢- ١٩٨٨) دەرچووە، بە (٤٨) لاپەڕە، قەبارە (٢٧،٥ بە ١٩.٥ سم) واتە کەمێک لە (4A) بچووکتر.

٢. ژمارە (٨) دوا ژمارەی گۆڤاری ئازادی دێتە، لە مانگی تەمموزی (١٩٨٩) بە (٤٨) لاپەڕە دەرچووە. بە هەمان قەبارەی ژمارە (١)، ئەم دوو ژمارەیە لە ئەرشیفی مندا پارێزراون.

٧٥- ئالا یەکێتی (ala yekîtî): کۆڵن- ئەڵمانیا— ١٩٨٨:

گۆڤارێکی سیاسی بووە، لە شێوەی ڕۆژنامە لەلایەن ڕێکخراوی کاوە لە ئەڵمانیا دەرکراوە. بە قەبارەی (4A) و زمانی کوردی باکوورو زمانی تورکی بە ڕێنووسی لاتینی. بە درووشمی: کوردستانێکی سەربەخۆ و ئازاد و دیموکراتیک. لە هێندێک ژمارەکانی دواتر نووسراوە: بۆ کوردستانێکی سەربەخۆ و دیموکراسی بۆ سۆسیالیزم. ناونیشانی کۆڵن و ژمارەی حسابی بانکی بۆ بەشداربوون هەیە.

١- ژمارە (١) لە مانگی تەمموزی ساڵی(١٩٨٨)، بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٢- ژمارە (٢٧) لە مانگی ئاداری ساڵی (١٩٩٢)، بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٣ – ژمارە (٣٣) لەمانگی حوزەیرانی- ساڵی (١٩٩٤)، بە (٣٥) لاپەڕە دەرچووە.

٧٦- بەرەی کوردستانی: شاخ- کوردستان- ١٩٨٨:

ئۆرگانی ناوەندی بەرەی کوردستانی (ڕێکخراوی پارتە سیاسییەکان- باشووری کوردستان) بووە. ژمارەی یەکەمی لە ڕێکەوتی- ٢٩-٩- ١٩٨٨ دەرچووە[٧٧]. زمان کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

٧٧ . ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی، ئیسماعیل تەنیا،ل٢١٠.

بەرەی کوردستان
ئایا دکتاتۆرییەی بەدیموکراسیەت دەبات؟!

بەرەی کوردستان

١- ژمارە (١٥) ساڵی دووەم، لە مانگی (کانوونی یەکەمی١٩٨٩) بە (٢٠) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە. نرخ ٥٠٠ فلس[٧٨].

٧٧- میدیاگونەشی (MEDYA GÜNEŞİ): ئیستەنبول- تورکیا- ١٩٨٨:

میدیا گونەشی

بڵاوکراوەیەکی مانگانەی سیاسیی گشتییە. زمان: تورکی. خاوەنی ئیمتیاز: جەمال ئۆزچاک. سەرنووسەر و بەڕێوەبەر: یاقووب قەرەدەمیر. قەبارەی کەمێک لە (4A) بچووکترە. لە وڵاتانی ئەورووپاش بڵاوکراوەتەوە.

١- ژمارە (٧) ساڵی (١) بۆ هەردوو مانگەکانی (یەنیوەر و شوباتی ١٩٨٩) پێکەوە بە (٦٢) لاپەڕە دەرچووە.

٢- ژمارە (٩) ساڵی (٢) بۆ هەردوو مانگەکانی (مایس و حوزەیرانی ١٩٨٩) پێکەوە بە (٦٤) لاپەڕە دەرچووە[٧٩].

٧٨- وەڵام: مەجەرستان- ١٩٨٨:

گۆڤارێکی ڕۆشنبیریی هەمەجۆر بووە، ناو بە ناو بە زمانی کوردیناوەراست و عەرەبی ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. دەنگی کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات – لقی مەجەرەستان بووە[٨٠].

٧٨ . لە ئەرشیفی ناوەندی کوردی- ئەڵمانی- مانهایم- لودڤیگسهافن.وەرگیراوە.
٧٩ . لە ئەرشیفی مام حسەین گولەر – مانهایم، وەرگیراوە.
٨٠ . عەبدولموئمین دەشتی: ڕۆڵی خوێندکارانی کورد لە دەرەوە لە حەفتاکان وهەشتاکان.

١– ژمارە (١) ساڵی یەکەم لە ساڵی (١٩٨٨) دەرچووە.
٢– ژمارە (٢) ساڵی یەکەم لە ساڵی (١٩٨٨) دەرچووە.
٣– ژمارە (٣) ساڵی یەکەم لە ساڵی (١٩٨٨) دەرچووە.

١٩٨٩

٧٩ – ئاسۆی کرێکار: هەولێر- باشووری کوردستان- ١٩٨٩:

ڕۆژنامەی ئاسۆی کرێکار، کۆمیتەی ڕێکخستنی ئاڵای شۆڕش لە پارێزگای هەولێر دەریانکردووە. بیرۆکەی دەرکردنی ڕۆژنامەیەک بە ناوی ئاسۆی کرێکار لەلایەن شەهید«لوقمان محەممدئەمین عەلی- کاروان» پێشنیاز کراوە. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، نووسەرانی پێکهاتبوون لە هەردوو دەزگای ڕێکخستن و کۆمیتەی هەولێر. سەرپەرشتیکردنی ڕۆژنامەکە «حەسەن عەبدوڵلا حەسەن» بوو، دوو ژن بە ناوەکانی «خونچە سلێمان و زەینەب عەبدوڵڵا حەسەن» هاوکاریان کردوون. تابیعەیەکی بچووکی ناو جانتایەکیان هەبوو، لە ئێرانەوە بۆیان هاتبوو. بڕیار بوو ناوی شەهید «عەبدولڕەحمان مەولوود- کاروان»ی لێ بنێن، شەهید عەبدولڕەحمان لە ڕێکەوتی ١١-٢-١٩٨٧ لە دائیرەی ئەمن مانی لە خواردن گرت تا دواجار گیانی سپارد. کەواتە ڕۆژنامەی ئاسۆی کرێکار لە چاپخانەی شەهید عەبدولڕەحمان– کاروان چاپکراوە. کارەکان هەرەوەزی بوون، نووسەران: شەهید لوقمان حەمەدئەمین عەلی- کاروان بە نازناوی: کاروان، سەفین، سالم عەلی، سەلیم ئەحمەد. حەسەن عەبدوڵلا حەسەن بە نازناوی: ڕابەر بەکر، ڕاکێشان، ژیار، ژیاننامەی شەهیدان. حەسەن یاسین بە نازناوی: هاوڕێ سادق، ئەیووب سەعید، سامی ئەحمەد. ئەیووب عەبدولکەریم بە نازناوی: لاوە پشکۆ. خەلیل ئەحمەد نازنینی بە ناوی: ڕێبین محەممەد لە ژمارەی -٣- دا بابەتێکی هەبوو. کامەران عەزیز. د.شوان محەممەد عومەر بە ناوی: گاوان خدر لە ژمارە -٣-دا بابەتێکی هەبوو. ئەمانە بابەتیان بڵاوکردۆتەوە. ئەم ناوانە بەشداربوون لە نووسین دەرکردنی ڕۆژنامەی ئاسۆ کریکار بۆ زانیاری زیاتر سەیری سەرچاوەی ناوبراو بکە.

کرێکارانی جیهان، یەکگرن!
ئاڵای شۆڕش
ئاسۆی کرێکار
ڕۆژنامەیەکە کۆمیتەی پارێزگاکان دەری دەکات
ژمارە (٢)

ئاسۆی کرێکار

١– ژمارە (١) لە مانگی (ئابی- ١٩٨٩) بە (١٠) لاپەڕە دەرچووە. لەسەر بەرگی پێشەوە نووسراوە: ئاسۆی کرێکار، ڕۆژنامەیەکە کۆمیتەی پارێزگاکان دەریدەکات. درووشمی:

کرێکارانی جیهان یەکگرن و تێدەکۆشین لە پێناو ڕووخاندنی ڕژێمی فاشی و دامەزراندنی کۆماری دیموکراتی شۆڕشگێر، نووسراوە. ئارم لە بەشی سەرەوە لای چەپ: ئەستێرەیەک و لەژێری چەکوش و داس هەیە. نرخ (٢٥٠) فلس. لاپەڕەی یەکەم: سەروتار، تایبەتە بە وەستانی شەڕی نێوان عێراق و ئێران، هەلومەرجی نە ئاشتی و نە شەڕ، هاتنەپێشەوەی هەلومەرجێکی نوێ، کە ژیان لە بەرژەوەندی گشتیدا، نووسینی شەهید کاروان. قبوڵکردنی بڕیارنامەی (٥٩٨) ی نەتەوە یەکگرتووەکان.

٢– ژمارە (٢) لە مانگی (ئەیلوولی-١٩٨٩) بە (١٠) لاپەڕە دەرچووە. هەمان دیزاینی ژمارە یەکی هەیە. لە لاپەڕەی یەکەمدا: سەروتار: لە یادی یەکەمین کۆنفرانسی دامەزراندنی ئاڵای شۆڕش لە ڕێکەوتی (٢٢تا ٢٦ی ئابی١٩٨٨) نووسینی شەهید لوقمان محەممەدئەمین- کاروان. پۆلەندا و حکوومەتی نوێ.

٣– ژمارە (٣) لە کۆتایی مانگی (تشرینی یەکەمی- ١٩٨٩)، ئامادە کرابوو بۆ بڵاوکردنەوە، لە ڕێکەوتی(٤-١١- ١٩٨٩) کەوتە دەست دائیرەی ئەمنی هەولێر(لیژنەی ئەمنی زانکۆ)، ئەم لیژنەیە تایبەت بوو بە جموجۆڵی ڕێکخستنەکانی ئاڵای شۆڕش. شێوەی چاپی ئەم ژمارەیە باشتربوو لە دوو ژمارەکەی پێشتر، بە تیراژی (١٥٠) دانە بوو[٨١].

٨٠– :(Internationale konfrenz: Menschenrecht in Kurdistan) ١٤-١٦/ ٤/ ١٩٨٩

بڵاوکراوەیەکی تایبەتە بە: کۆنفرانسی جیهانی بۆ مافی مرۆڤ لە کوردستان، لە ڕێکەوتی (١٤تا١٦- ٤- ١٩٨٩) لە شاری برێمنی ئەڵمانیا، بە زمانی تورکی ، بە (١٢) لاپەڕە و قەبارەی کەمێک لە (4A) گەورەتر بڵاوکراوەتەوە.

٨١– بانگ – خەباتی شاخ- کوردستانی باشور– ١٩٨٩:

گۆڤاری کۆمەڵەی نووسەرانی کوردستان بووە، لە شاخ دەرچووە. ژمارە(١) لە کۆتایی ساڵی (١٩٨٩) بە(٦٦) لاپەڕە دەرچووە. سەرنووسەر: فەلەکەدین کاکەیی، دەستەی نووسەران: ئەبوبەکر خۆشناو، کاروان عەبدوڵڵا، ئیدریس چەڵکی، بەرۆژ ئاکرەیی. زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، بەیانی دامەزراندنی کۆمەڵەی نووسەران بە زمانی کوردی ڕێنووسی لاتینی تێدایە.

ژمارە (٣) ئایاری (١٩٩٠) بە (٧٤) لاپەڕە و پاشکۆیەکی بە(٦) لاپەڕە دەرچووە. زمان کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی و کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی، زمانی عەرەبی. پاشکۆی بانگ بەیانی کۆمەڵەی نووسەرانی کوردستانی تێدایە، بە بۆنەی (٩٢) ساڵەی ڕۆژنامەگەری کوردی بە

٨١ . حەسەن عەبدوڵڵا حەسەن: وردبوونەوەیەک لە ئاسۆی کرێکار- چەند لاپەرەیەکی شاراوە لە خەباتی هەرە سەختی ئاڵای شۆڕشدا،ئاسۆی کرێکار- چەند تیشکێک و وردبوونەوەیەک لە رۆژگاری ئەو رۆژنامەیەدا- گۆڤاری کوردستان ٢١، ژمارە -١٥، ساڵی -٢٠١٢.

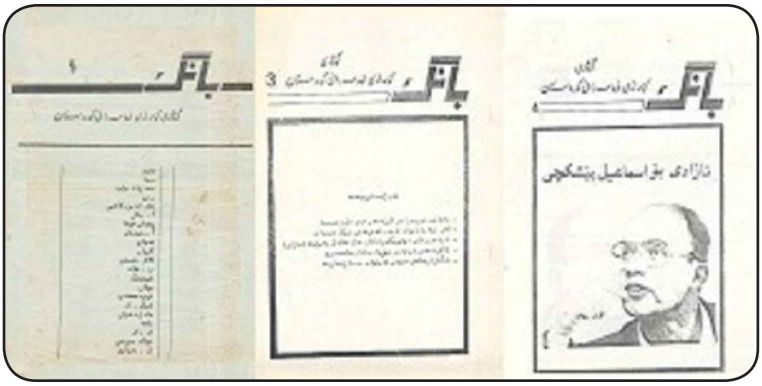

زمانی عەرەبی. ناونیشان: دیمەشق- سوریا، ستۆکهۆڵم- سوید.
ژمارە (٤) لە مانگی (ئابی-١٩٩٠) ، بە (٦٤) لاپەڕە دەرچووە. لەسەر بەرگ بانگەوازی ئازادی بۆ نووسەری گەورەی تورک و داکۆکیکار لە مافەکانی گەلی کورد «ئیسماعیل بێشکچی» دەکات[٨٢].

٨٢– پیا(PIYA): ستۆکهۆڵم — سوید – ١٩٨٩:

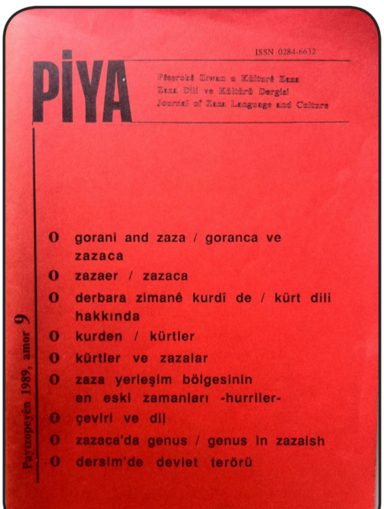

بیا

گۆڤارێکە تایبەت بە شێوەزار و کولتووریی زازاکی، ئەدرێسی شارۆچکەیەکی بچووکی سەر بە ستۆکهۆڵم بە ناوی سکیرهۆلمنی لەسەر نووسراوە. ئەم گۆڤارە بە زمانی کوردی باکوور دیالێکتی زازاکی و تورکی ڕێنووسی لاتینی و زمانی ئینگلیزی دەرچووە. سەرنووسەر: ئەبوبەکر پاموکجو، دەستەی نووسەران: ئەردەوان- چ، سۆری، عەلیشێر، هێسە، کوراجا میر سەیدان، سۆشن بیرا.

١– ژمارە (٩) لە وەرزی (پایزی- ١٩٨٩) بە (٨٠) لاپەڕە و قەبارەی (٢١،٥) بە ١٥،٥ سم) دەرچووە[٨٣].

٨٣– دەنگ DENG)) ئیستەنبول— تورکیا— ١٩٨٩.

گۆڤارێکی سیاسی کولتوریی کوردییە، مانگی جارێک و دواتر دوومانگ جارێک دەرچووە، هاوکات وەک پێویست لە کاتی دیاریکراوی خۆیدا دەرنەچووە. زمان : تورکی و کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی. لە ئیستەنبول دەرچووە. قەبارەی لە (4A) کەمێک بچووکترە. خاوەن ئیمتیاز و دەستەی نووسەران و بەڕێوەبەرانی گۆڤار چەندین جار گۆڕاون.

١– ژمارە (١) ساڵی یەکەم، لە مانگی (١٢- ١٩٨٩) ، بە (٦٤) لاپەڕە، قەبارەی کەمێک لە

---

٨٢ . ئەو سێ ژمارەی گۆڤاری (بانگ) سەعید کاکی ناردبووی بۆ پەیجی هەواڵنامەی کتێب– چالاک مەحموود.
٨٣ . لە ئەرشیفی مام حسەین گولەر- وەرگیراوە.

(4A) بچووکترە، خاوەنی ئیمتیاز: حیکمت چەتین. بەڕێوەبەری نووسین: کامیل ئێرمیش. مافی سەرپەرشتیاری: سەرهەد بوجاک. شوێنی چاپ: ئیستەنبول– تۆپ قاپی – بیزیم ئۆ فسێت.

ناونیشان: ئیستەنبول – ئاکسەرای– دیاربەکر- ئەڵمانیا– بۆن.

ژمارەی حیسابی بانکی هەیە. لە بەرگی دواوەی وێنەیەکی (شێخ سەعید پالۆیی) هەیە.

٢– ژمارە (٥٩)، ساڵی (١١)، مانگی نیسان و مایسی ساڵی (٢٠٠١) لە یەک بەرگدا دەرچوون، بە (٤٨) لاپەڕە. خاوەن ئیمتیاز: فازیل ئۆزچەلیک . بەڕێوەبەری نووسین: بوڵند دەمیرل. سەرپەرشتیار: ئاف، هامیات ئیزۆڵ.

٣– ژمارە (٦٢) ساڵی (١٢) مانگی (١٢- ٢٠٠١) و مانگی (١- ٢٠٠٢) بە (٥٦) لاپەڕە. هەمان گرووپی بەڕێوەبەری ژمارە (٥٩) .

٤– ژمارە (٦٣) ساڵی (١٢)، لە مانگی (شوبات- مارتی ٢٠٠٢) دەرچووە.

٥– ژمارە (٦٨) ساڵی (١٣)، مانگی شوبات (٢٠٠٣)، بە (٤٨) لاپەڕە. خاوەنی ئیمتیاز: زۆزان سێزن. بەڕێوەبەری نووسین: محەممەد ئاسلان. سەرپەرشتیار: ئاف، ئێرهان ئیسلانەر. وێنەی بەرگ : ڕەمەزان ئۆزتورک. ناونیشان: ئیستەنبول – ڤوبەرتال، ئەڵمانیا.

٦– ژمارە (٧٠) ساڵی (١٣) مانگەکانی: مایس- حوزەیران – تەمموزی (٢٠٠٣) لە یەک بەرگدا دەرچوون، بە (٧٢) لاپەڕە، هەمان خاوەن ئیمتیاز و بەڕێوەبەری نووسین و سەرپەرشتیاری ژمارەی (٦٨) و هەمان ناونیشان.

٧– ژمارە (٧٥) ساڵی (١٥) مانگی ئەیلولی (٢٠٠٤)، بە (٤٨) لاپەڕە. خاوەن ئیمتیاز: زۆزان سێرت. بەڕێوەبەری نووسین: ئایدۆغان ئەناڵ.

٨– ژمارە (٨٥) ساڵی (٢١)، مانگی شووباتی (٢٠١٢)، بە (٦٤) لاپەڕە. خاوەنی ئیمتیاز: کۆمپانیای ئەڤینی گەشتیاریی. بەڕێوەبەری نووسین: عومەر ماولای. ئامادەکردنی: ئەحمەد بیوت. ناونیشان: ئیستەنبول- هەولێر- ئەڵمانیا.

٩––ژمارە (٨٦) ساڵی (٢١) مانگی حوزەیرانی (٢٠١٢) بە (٨٨) لاپەڕە. هەمان گرووپی بەڕێوەبەرانی ژمارە (٨٥).

١٠–– ژمارە (٨٩). ساڵی (٢١) مانگی (١٢-٢٠١٢) بە (٨٨) لاپەڕە. هەمان گرووپی بەڕێوەبەرانی

ژمارە (٨٥)[٨٤].

ئەم سێ ژمارەیەم بەم دواییانە دەست کەوت:-

١١ – ژمارە (٩٧) ساڵی (٢٥) لەمانگی نیسانی ساڵی (٢٠١٥) بە (٧٢) لاپەڕە دەرچووە. ناونیشانی دیاربەکری لەسەر نووسراوە، دەستەی نووسەرانیش گۆڕاون.

١٢ – ژمارە (٩٨) ساڵی (٢٥) لەمانگی حوزەیرانی ساڵی (٢٠١٥) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٣ – ژمارە(١٠١) ساڵی (٢٦) لەمانگی مارتی ساڵی (٢٠١٦) بە (٧٢) لاپەڕە دەرچووە.

٨٤– زمناکۆ: ڕۆمانیا- – ١٩٨٩:

گۆڤارێکی ڕامیاریی ڕۆشنبیریی بوو، لەلایەن کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد- کوردستان لە ئەورووپا- لقی ڕۆمانیا- (KSSE) کسێ، بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی وزمانی عەرەبی دەرچووە.

١– ژمارە (١) لە مانگی (ئەیلولی- ١٩٨٩) دەرچووە.

٢– ژمارە(٢) لە مانگی (مارتی- ١٩٩٠) دەرچووە.

٨٥ – کینە ئەم (Kine Em)- بریمن – دیوسبۆرگ– کۆڵن– ١٩٨٩:

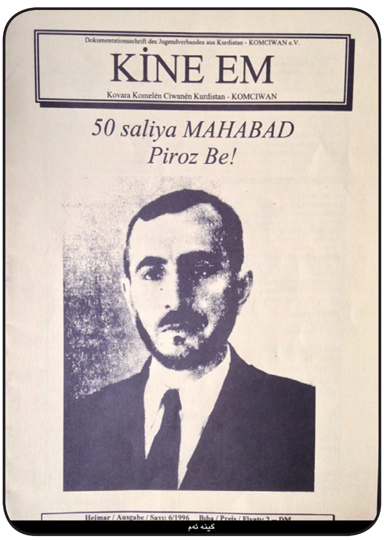

کینە ئەم

گۆڤاری (کینە ئەم) کۆمەڵەی گەنجانی کوردستان (KOM CIWAN -کۆم جوان - مۆڵەتدار) بڵاویانکردۆتەوە، زمان : کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی – تورکی – ئەڵمانی. بەرگی گۆڤارەکە لە ژمارەکانی (٩و١٠) ڕەنگاوڕەنگە، ژمارەی (٧) ڕەشوسپییە، تەنێ ناونیشانی گۆڤارەکە لەسەر بەرگی پێشەوە بە گەورەیی و ڕەنگی شین نووسراوە. بابەتەکانی گۆڤار: کولتوریی، سیاسی، ژیانی لاوانی کورد لە تاراوگە لە خۆ دەگرێت. ئەم کۆمەڵەیە لە ساڵی (١٩٨٨) لە شاری (بریمەن- ئەڵمانیا) دامەزراوە.

بەمەبەستی زیاتر گرنگیدان بە زمان وکولتوری کوردی، تێکەڵ بوون بەکۆمەڵگەی ئەڵمان لەنزیکەوە سوودمەندبوون، بەشێک لەزمانی گۆڤارەکە بە ئەڵمانی بڵاوکراوەتە.

---

٨٤ . تەواوی ژمارەکان لە ئەرشیفی: مام حسەین گولەر و کۆمکار- مانهایم ، وەر گیراون.

١– ژماره (١) له ساڵی (١٩٨٩) به (٨) لاپەڕە و قەبارەی (5A) لەشاری برێمن بڵاوكراوەتەوە[٨٥].

٢– ژماره (٦) لە ساڵی (١٩٩٦) بە (١٤) لاپەڕە دەرچووە. لەسەر بەرگی پێشەوە نووسراوە: پەنجا ساڵەی كۆماری مهاباد پیرۆز بێت. وێنەیەكی پێشەوا «قازی محەممەد» دانراوە.

٣- ژمارە (٧) لە ساڵی (١٩٩٦) لە كۆڵن بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە . بە قەبارەی (4A). لاپەڕەكانی ڕەشوسپییە، لە ناوەڕاستی بەرگی پێشەوە لە سەرەوە بە ڕەنگی شین نووسراوە: كینە ئەم، لە ناوەڕاستدا نووسراوە: ئەمڕۆ و سبەی دەخوازین.

٤-ژمارە(٩) لە ساڵی (١٩٩٧) لە كۆڵن دەرچووە، بە(٣٠) لاپەڕە، قەبارە (١٨،٥X٢٧،٥سم).

٥- ژمارە (١٠) لە ساڵی (١٩٩٧) لە كۆڵن دەرچووە، بە (٣٠) لاپەڕە، قەبارەكەی كەمێك لە قەبارەی ژمارە (٩) بچووكترە. لەسەر بەرگی پێشەوە وێنەی منداڵێك هەیە، بە گەورەیی نووسراوە: هیوا لە ئاشتیدایە[٨٦].

٦- ژمارە (١١) لە ساڵی (١٩٩٨)، بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٧- ژمارە (١٣) لە ساڵی (١٩٩٨)، بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٨- ژمارە (١٤) لە ساڵی (١٩٩٩)دا دەرچووە[٨٧].

٩ – ژمارە (١) لەمانگی ئاداری ساڵی (٢٠١٢) بە (١٨) لاپەڕە دەرچووە، بە زمانی كوردی باكوور ڕێنووسی لاتینی وزمانی ئەڵمانی.

لەبەرگی دواوەی گۆڤار وێنەی هەڵدانی ئاڵای كوردستان لە كۆماری مهاباد و شیعری ئەی ڕەقیبی دڵدار دانراوە.

٨٦– نشرە الآخباریە: بەرلین— ئەڵمانیا— ١٩٨٩:

بڵاوكراوەیەك بوو، كۆمەڵەی خوێندكارانی كورد لە ئەورووپا(KSSE) كسێ، لە شاری بەرلین – ئەڵمانیا، بە زمانی عەرەبی ڕێنووسی ئارامی دەریانكردووە.

١– ژمارە (٢) لە مانگی (تەمموزی- ١٩٨٩) دەرچووە[٨٨].

١٩٩٠

٨٥ . بزاڤی ڕۆژنامەگەری كوردی لە ئەڵمانیا، ئیسماعیل تەنیا، ل٧٧.
٨٦ . ئۆرگینالی ژمارەكانی (٧ -٩ – ١٠) لە ئەرشیفی مندا پارێزراون.
٨٧ . ژمارەكانی دیكە لە ئەرشیفی «مام حسەین گولەر» پارێزراون.
٨٨ . عەبدولموئمین دەشتی: ڕۆڵی خوێندكارانی كورد لە دەرەوە لە حەفتاكان وهەشتاكان.

٨٧– ئاڵای شۆڕش- (ALAY SHORSH): زێوە – کوردستانی ڕۆژهەڵات- ١٩٩٠:

ئۆرگانی ڕێکخراوی ئاڵای شۆڕش بوو، لە سەردەمی خەباتی شاخ بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، لە شاری زێوەی کوردستانی ڕۆژهەلات دەرچووە. ناونیشانی: ئێران- ئورمییە- سندوقی بەرید(٧٧٨)ی لەسەر نووسراوە، بە نرخی (٥٠٠) فلس.

١– ژمارە (١) لە مانگی (ئایاری-١٩٩٠) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە. لەسەر لاپەڕەی یەکەم نووسراوە: تایبەتە بە بڕیارەکانی کۆبونەوەی فراوانی یەکگرتنەوەی (ئاڵای شۆڕش)، ڕاپەڕین کێوی فاشییەکان لە بن دێنێ. ڕوانگەی ژمارە- یەکی ئایار و یەکەم ژمارەی ئاڵا.

٢- ژمارە (٣) لە مانگی (تەمموزی- ١٩٩٠) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٣– ژمارە (٤) لە مانگی (ئابی-١٩٩٠) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە. لەم ژمارەیەوە پاشکۆی ئەدەبی لەگەڵدایە، پاشکۆی ئەدەبی ژمارە (٤)، هاوکات (٤) لاپەڕەیە، لە لاپەڕەی یەکدا: پیرۆزبایی یەکگرتنی یەکێتی و کۆمەڵەی نووسەرانی کوردستانی تێدایە، لەلایەن ڕاگەیاندنی ئاڵای شۆڕش- ١٥-٨- ١٩٩٠.

٤– ژمارە (٥) لە مانگی (ئەیلوولی-١٩٩٠) بە (٢٠) لاپەڕە و لەگەڵ پاشکۆی ئەدەبی ژمارە(٥) بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

٥– ژمارە (٦) لە مانگی (تشرینی یەکەمی- ١٩٩٠) بە (٢٤) لاپەڕە و لەگەڵ پاشکۆی ئەدەبی ژمارە (٦) بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە. لە لاپەڕە (٢٣)دا کاریکاتێر بە زمانی عەرەبی هەیە.

٦– ژمارە (٧) لە مانگی (تشرینی دووەمی-١٩٩٠) بە (٣٢) لاپەڕە و لەگەڵ پاشکۆی ئەدەبی ژمارە (٧) بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە[٨٩].

ئاڵای شۆڕش
پاشکۆی ئەدەبی
بڕیارەکانی کۆبونەوەی فراوانی یەکگرتنەوەی (ئاڵای شۆڕش)
ڕاپەڕین ، کێوی فاشیەکان لە بن دێنێ
پیرۆزبایی . . . یەکگرتنی یەکێتی و کۆمەڵەی نووسەرانی کوردستان

ئاڵای شۆڕش 1990 لەگەڵ پاشکۆی ئەدەبی

٨٩ . گۆڤاری کوردستان ٢١، ژمارە : ١٥، سالی : ٢٠١٢، دۆسیەی تایبەت بە ئاڵای شۆڕش.

٨٨– تەڤگەر (TEVGER): ستۆکهۆڵم- –سوید— ١٩٩٠:

TEVGER
TEVGER
Bi Kurdî û Tirkî ji du mehan carekê derdikeve
Navnîşan: P. Box: 943
114 21 Stockholm/Sweden
Postgiro: 56 13 18-7 Sweden
Sal: 2, Hejmar: 7
Organa Merkezî ya Tevgera Rizgariya Kurdistan
Çileyê Paşîn 1990

Bi Hêvîyên Nû
Em Dikevin Sala Nû..

Rapora Komela Mafên Mirovî ya Diyarbekir

Li ser bûyerên Romanya

ئۆرگانی مەرکەزی تەڤگەری ڕزگاری کوردستان بووە، لەسەر بەرگی نووسراوە: دوو مانگ جارێک بە زمانی کوردی باکوور و تورکی ڕێنووسی لاتینی، لە شاری ستۆکهۆڵمی – سوید دەرچووە.

١– ژمارە (٧) ساڵی (٢) لە مانگی (کانوونی دووەمی-١٩٩٠)، بە (٨) لاپەڕە و قەبارەی ئاسایی ڕۆژنامە (3A) دەرچووە.

٨٩- ڕێبازی نوێ: شاخ- کوردستان - ١٩٩٠:

ئۆرگانی یەکێتی نیشتمانی کوردستان بوو، بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. (ژمارەی یەکەمی لە کانوونی دووەمی- ١٩٧٦- لە شاری دیمەشق- سوریا دەرچووە، نرخ ٥٠٠ فلس.[٩٠])

١– ژمارە (١٠) لە مانگی (تشرینی یەکەمی-١٩٩٠) بە (١٦) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە، لە دوا لاپەڕەدا هەواڵی کۆچی دوایی هونەرمەند(حەمەساڵح دیلان) بڵاوبۆتەوە[٩١].

٩٠- کوردستان (Kurdistan): هانۆڤەر— ئەڵمانیا— ١٩٩٠:

ڕۆژنامەیەک بوو، خوێندکارانی سۆسیالیست لە ئەورووپا(SOKSE)، بە زمانی ئەڵمانی لە شاری هانۆڤەری ئەڵمانیا دەریانکردووە.

١– ژمارە (١) لە مانگی (یەنیوەری-١٩٩٠) بە (٨) لاپەڕە دەرچووە[٩٢].

---

٩٠ . ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی، ئیسماعیل تەنیا، ل٢٥.

٩١ . لە ئەرشیفی ناوەندی کوردی- ئەڵمانی- مانهایم- لودڤیگسهافن ، وەرگیراوە.

٩٢ . عەبدولموئمین دەشتی: ڕۆڵی خوێندکارانی کورد لە دەرەوە لە حەفتاکان وهەشتاکان.

٩١- (KURMANCÎ - کرمانجی): پاریس— فەرەنسا—١٩٩٠:

ڕۆژنامـەی تایبەتـی ئەنیسـتیتیوتی کـورد- لـە پاریس لەسـەر پرسـی زاراوەی کرمانجی بـووە، بـە زمانـی کـوردی ناوەڕاسـت ڕێنووسـی لاتینـی بڵاوکراوەتـەوە.

١- ژمـارە (٦) لـە (زسـتانی-١٩٩٠) بـە (٤) لاپـەڕە و قەبـارەی(٤٢,٥ بـە ٣٠سـم) دەرچـووە.

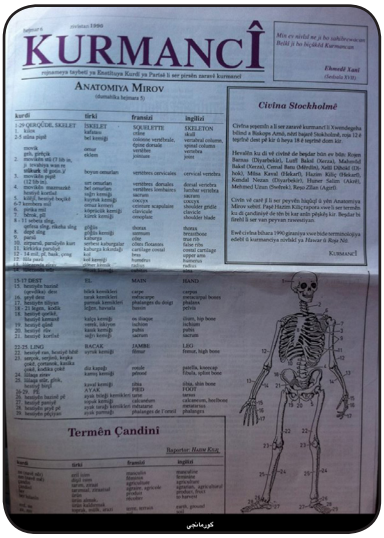
hejmar 6 zivistan 1990

KURMANCÎ

rojnameya taybetî ya Enstîtuya Kurdî ya Parîsê li ser pirsên zaravê kurmancî

Min ev nivîsî ne ji bo sahibrewacan
Belkî ji bo biçûkêd Kurmancan

Ehmedê Xanî
(Sedsala XVII)

ANATOMIYA MIROV
(dumahîka hejmara 5)

kurdî	tirkî	fransizî	îngilîzî
1-29 QERQÛDE, SKELET	İSKELET	SQUELETTE	SKELETON
15-17 DEST	EL	MAIN	HAND
22-25. LING	BACAK	JAMBE	LEG
26-29. PÊ	AYAK	PIED	FOOT

Civîna Stockholmê

Civîna şeşemîn a li ser zaravê kurmancî li Xwendegeha bilind a Biskops Arnö, nêzî bajarê Stokholmê, roja 12 ê teşrînê dest pê kir û heya 18 ê teşrînê dom kir.

Hevalên ku di vê civînê de beşdar bûn ev bûn: Rojen Barnas (Diyarbekir), Lutfî Baksî (Xerza), Mahmûd Baksî (Xerza), Cemal Batu (Mêrdîn), Xelîl Dihokî (Dihok), Mûsa Kaval (Hekarî), Hazim Kiliç (Hekarî), Kendal Nezan (Diyarbekir), Huner Salim (Akrê), Mehmed Uzun (Swêrek), Reşo Zîlan (Agirî).

Civîn vê carê jî li ser peyvên hiqûqî û yên Anatomiya Mirov xebitî. Paşê Hazim Kiliç rapora xwe li ser termên ku di çandiniyê de tên bi kar anîn pêşkêş kir. Beşdar bi firehî li ser van peyvan rawestiyan.

Ewê civîna bihara 1990 giraniya xwe bide terminolojiya edebî û kurmanciya nivîskî ya *Hawar* û *Roja Nû*.

KURMANCÎ

Termên Çandinî

Raportor: *Hazim Kiliç*

kurdî	tirkî	fransizî	îngilîzî

کورمانجی

٩٢- (nûçeyên enstituye – هەواڵەکانی ئەنیستیتیوت): پاریـس- فەرەنسـا— ١٩٩٠:

ئاگەدارینامەیەک بووە، لەسەر ژیان و خەباتی ئەنیستیتیوتی کوردی لە پاریس، لە لایەن ئەنیستیتیوتی کوردی پاریس دەرچووە.

١- ژمارە (٦) لە (زستانی-١٩٩٠) بە (٤) لاپەڕە و قەبارەی(٤٢,٥ بە ٣٠سم) دەرچووە.

١٩٩١

٩٣- ئەدەبی کرێکاری: سلێمانی— کوردستان— ١٩٩١:

ڕۆژنامەگەریی کرێکاری، یان بیری سۆسیالیستی بەشێکە لە مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی. بۆ تیشک خستنەسەر ژمارەکانی گۆڤار و مێژووی سەردەمی بڵاوبوونەوە و ڕۆڵی لە ڕووداوەکاندا و بە دواداچوونی ئەم گۆڤارە، دەستمکرد بە لێکۆڵینەوە و بە دواداچوون تاکو بتوانم لێرەوە خزمەتێك بە مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی و ئەرشیفکردنی ئەم مێژووە و ناساندنی بە نەوەی ئێستا و داهاتوودا بکەم. دوای پەیوەندی کردنم بە سەرنووسەری گۆڤار «عەباس شوان» دوای چەندین نامەگۆڕینەوە لە نێوانماندا هاوکاری تەواوی خۆی نیشاندا، بڕیاریدا تەواوی ژمارەکانی بە پاشکۆکانیشەوە لە پەیجێکی تایبەتی خۆی دابنێت، بەڵام دەبێت چاوەنۆڕ بم. ئەوە بوو دوای ماوەیەک ئاگەداری کردمەوە پەیجەکەی بۆ

ناردم، ئەمە بۆ من جێی بایەخە و ئەم بەرهەمەی بەردەستتانی لێهاتۆتە بەرهەم. هیوادارم توانیبێتم خزمەتێکم کردبێت، لە بوونی هەر کەموکوریەکیش، سرنج و تێبینی و ڕەخنەکانتان خزمەت بە بابەتەکە و پێش خستنی ڕەوتی ڕۆژنامەگەری کوردی دەکات.

سەبارەت بە گۆڤار، ئەم گۆڤارە لە هەلومەرجێکی سیاسی، ئابووریی، بێکاری و ئاڵۆزی باشووری کوردستان بڵاوکراوەتەوە، لە کاتێکدا خەڵک خەمی نان و ژیانیان بووە، لەو ڕۆژگارەی، کە هێز و حیزب و بزووتنەوە ئایدیۆلۆژیاکانی کوردستان لەوپەڕی گرژی و بەیەکدادان بوون لەگەڵ یەکدیدا. سەرباری ئەو ئابلووقەی لەسەر هەرێمەکە بوو، خەراپی باری ئابووریی و نەبوونی سەرچاوەیەکی دارایی پێویست بە هەموو لایەنەکانی گۆڤارەکەوە دیارە وەک: لایەنی هونەری، چاپخانە، کۆمپیوتەر، نەبوونی ستاف و کادیری ئەکادیمی و هونەری لە بواری دیزایین، مۆنتاج و پێداویستیەکانی گۆڤار، بەڵام لێهاتویی سەرنووسەر و هاوکاری هاوڕێیان و دڵسۆزانی بزووتنەوەی کرێکاری، یارمەتیدەر بوو لەو هەلومەرجە دژوارەدا بۆ ماوەی پێنج ساڵ- ٣٣ - ژمارە و دوو پاشکۆی ئەدەبی و سیاسی بڵاوبکەنەوە.

سەبارەت بە نێوی گۆڤارەکە، لە ژمارە- ١ تا ١٢-، دواتر لە ژمارە- ٣٠ تا ٣٣- نێوی گۆڤارەکە نووسراوە: گۆڤاری ئەدەبی کرێکاری (PROLETARIAN LITERATURE).

لە ژمارە ١٣ تا ٢٩- نێوی گۆڤارەکە بووەتە گۆڤاری «ئەدەب و هونەری کرێکاری». لێرە مەبەست لەوە بووە، کە بابەتی هونەریش لە خۆ بگرێت و گۆڤارەکە فراوانتر بکرێ.

لەسەر بەرگی پێشەوەی گۆڤارەکە لەسەرەوە لە ناوەڕاستی لاپەڕەکەدا بە ئینگلیزی نووسراوە: (PROLETARIA ART AND LITERATURE)

لە ناوەڕاستدا بە کوردی نووسراوە: گۆڤاری ئەدەب و هونەری کرێکاری. لەژێر ئەم ناونیشانە لەلای ڕاست بە دواییەکدا نووسراوە: گۆڤارێکی مانگانەیە. لە ناوەڕاستدا ساڵی خزمەت، لەلای چەپی مانگ و ساڵ نووسراوە، لە سەروو ئەوە ژمارەی گۆڤار لەلای چەپ نووسراوە، لە سەرووتریش وێنەی چەکوشێک هەیە. لەسەر بەرگی گۆڤار هەرجارەی وێنەیەک یا تابلۆیەک هەیە، کە واتابەخشی ئایدیۆلۆژیەتی کرێکاری هەیە.

لە تەواوی ژمارەکانی گۆڤاردا وێنە و تابلۆ و هێلکاریی هونەری هەن. زمانی گۆڤار زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی. چەند شیعرێک بە زمانی عەرەبی لەو ژمارانەی ئاماژەم پێدان هەن.

بۆ قەبارەی گۆڤارەکە، چونکە گۆڤارەکەم لە کن نەبوو تەنێ وێنەکانم بە سکان هەبوون، بۆیەیش پرسیارم لە سەرنووسەر کرد. بۆ ئەم مەبەستە بۆی نووسیم: « زۆربەی ژمارەکان دیارە گەر بۆ نموونە لە-٣٣- وردبیتەوە نووسراوە -٣٦- لاپەڕە کەواتە گەر دابەشی ژمارە دووی بکەیت ئەوەندە نیوە پەڕەی ئەیفۆر دەبێت. تەنها ژمارەیەکیان گۆڕا بۆ لاپەڕەی ئەی فۆر ئەویش ژمارە -٢٨-، بەڵام ژمارە -٢٩-یش بووە چارەکی پەڕەیەکی ئەیفۆر وەک کتێبی گیرفان.»

بابەتی چەشنەکانی ڕۆژنامەوانی و ئەدەبی وەک: وتار، دیدار و گفتوگۆ، ڕاپۆرت، هەواڵ، بابەتی ئەدەبی، وەرگێڕان، شیعر، چیرۆک، تابلۆی هونەری، وێنەی فۆتۆگرافی، کرنۆلۆژیای ڕووداو، لە دایکبوون و مەرگی نووسەر و بیرمەند و کەسایەتی کۆمۆنیست و کرێکاری و بۆنە و یادەکان، هەموو بابەتەکان لە قەدەر توانا و بوونی گۆڤارەکەدان.

خاوەنی ئیمتیاز: لە ژمارە -٢١- تا ژمارە -٢٥- ناوی خاوەنی ئیمتیاز نووسراوە «بەندی عەلی حەسەن»، لە ژمارە -٢٦- دا نامەی دەست لە کارکێشانەوەی داوە بە گۆڤارەکە.

سەرنووسەر: لە هەموو ژمارەکانی گۆڤارەکەدا نێوی سەرنووسەر نووسراوە» عەباس شوان» (عەباس ئەحمەد محەممەد).

لەگەڵ ئەوەشدا، کە هاوڕێیان و کەسانی چەپ هاوکاری و کۆمەکییان بە گۆڤارەکە کردووە، بە پارە و پێداویستی چاپەمەنی و کتێب و بڵاوکراوە و بە کارکردن لە بوارە جیاجیاکانی دیکەی گۆڤار، بەڵام دیارە سەرنووسەر سەربازێکی ماندوونەناسی گۆڤار بووە.

سەرچاوەی دارایی: لەگەڵ ئەوەشدا گۆڤار خودانی مۆڵەت بووە، بەڵام لە لایەنی پەیوەندیدارەوە، هاوکاری ماددی نەکراوە، ئەوەی هەبووە کۆمەکی کەسانی سەر بە هەمان ئایدیۆلۆژیای کرێکاری و چەپ و کۆمۆنیستەکان و خوێنەرانی گۆڤار و نووسەرانی بوون. واتە هیچ سەرچاوەیەکی دارایی نەبووە وەک پێویست، کە پاڵپشت و بەردەوامی بە گۆڤار بدەن. بۆیەیش لە ژمارە-٢٦-ەوە ڕوونکردنەوەیەک بڵاودەکاتەوە، کە لەبەر بێ ئیمکاناتی دارایی ڕێڕەوی گۆڤارەکە تێکچووە، وەزارەتی ڕۆشنبیرییش هاوکاریان نەکردوون، و پێداویستییەکانی چاپ و بازاڕیش گران بوون. بڕیاردەدەن دوو مانگ جارێک بڵاوببێتەوە، بەڵام دەرکردنی گۆڤار سستی تێدەکەوێت و لە بڵاوکردنەوە دەوەستێت. بەم جۆرە: ژمارە -٢٦- ئازاری ١٩٩٤. ژمارە -٢٧- ئایاری ١٩٩٤. ژمارە -٢٨- تەمووزی ١٩٩٤. ژمارە -٢٩- تشرینی یەکەمی١٩٩٤. ژمارە -٣٠- نەورۆزی ١٩٩٥. ژمارە -٣١- ئایاری ١٩٩٥. ژمارە -٣٢- تشرینی یەکەمی ١٩٩٥. ژمارە -٣٣- دوازمارەی گۆڤار دەبێت لە ئازاری ١٩٩٦ دەرچووە.

دەستەی نووسەران: لە ژمارەکانی ١٦ و١٧ەوە وا نووسراوە: سەردار عەبدوڵڵا، نینا ڕەحمانی، کسپە، مامۆستا بەیان، حەمەعەلی حەسەن، کاوە ئەحمەد. لە ژمارەکانی ١٨ تا٢٠ دەستەی نووسەران دەبێتە:

حەمەعەلی حەسەن، سەردار عەبدوڵڵا، ڕێباز مەحموود، لەوە بە دواوە دەستەی نووسەران نامێنێت.

هاوکارانی هەمیشەیی: لە ژمارە ١٨ەوە تا ژمارە ٢٤ دەستەیەک هەن بە ناوی هاوکارانی هەمیشەیی بریتیین لە: ١- مامۆستا بەیان ٢- برایم فەتاح ٣- نینا ڕەحمانی ٤- شکار ٥- سامان قادر ٦- ڕەفیق حەداد.

کارە هونەرییەکان: لە ژمارە ٢تا ٢٤ و ژمارە ٢٧ کاری مۆنتاج: کاڵێ. ژمارە ١ حوسەین. ژمارە ٧ م.عەلی، ناوی هاتووە. لە ژمارە ١٨ شکار، عمر، ئاسۆ، هاتووە. ژمارە ٢٠ ناوی نامۆ هاتووە . ژمارە ١٩و٢١ برایم ناوی هاتووە.

تایتلی ناوەوە: لە ژمارە ١١ کامیل. ع ، ژمارەکانی ١٢-١٣-١٤- ئیدریس، ژمارە -١٧- کاردۆ.

دەرهێنانی هونەری: لە ژمارەکانی ٢٥ و ٢٦و ٢٧ سامان قادر.

کارگێری هونەری: لە ژمارەکانی ١ تا ٥ و ژمارەی ٧ و٨ کارا. ژمارە ٦ کاڵێ. ژمارەکانی ٩و ١٠ ئیبراهیم.

تایپ: لە ژمارە -٧- م.عەلی و ع. ئیسماعیل. لە ژمارەکانی -١١ تا ١٦- کازیوە. ژمارە -١٧- کاڵێ. ژمارە -١٢- ع. ئیسماعیل. لە ژمارە -١٨- تا ژمارە -٢٤- باوکی کۆژین. ژمارە -٢٥- باوکی کاردۆ. ژمارە -٢٦ و٢٧- نوخشە.

نرخی گۆڤار: لە ژمارە -١١- (١،٧٥٠) دینار نووسراوە. لە ژمارەکانی ١٢و١٣ و١٧ (٢) دینار. ژمارە ٢٠ — (٣)دینار.

ژمارەی لاپەڕەکانی گۆڤار لەنێوان: ١٢— ٢٨- ٣٤- ٣٦- ٤٨- لاپەڕەدایە، ژمارەی لاپەڕەکانی هێندەک دیار نیین بۆیەیش وەک پێویست نەتوانراوە دەقاودەق ژمارەکانی دیاری بکرێت. بۆ نموونە سەرنووسەر لەو ژمارانەی، کە سکانی کردوون لە سەر پەیجێکی تایبەتی خۆی داینـاون کە ژمارە -٢٨- بۆ ژمارەیەک دانابێت ئەوە بەرگ و دیوی ناوەوەی، یان دوا لاپەڕەکانی ژمارەی لەسەر نەبوون، بۆیە من بەرگم هەژمار نەکردووە تەنێ ئەو لاپەڕانەی ژمارەی لەسەر بوون ئاماژەم پێکردوون، بەڵام بەم جۆرە لە سەرەتاوە ئاماژەم پێداوە لاپەڕەکانی لەنێوان ئەو ژمارانەدان. پاشکۆکانیش لە نێوان ٨ -١٢ لاپەڕەدایە.

بۆ بەرچاوڕوونی ئەم تیپانە کورتکراوەن وەک: ن- نووسین، و،وە- وەرگێران، م- مامۆستا، ب- بەش.

ناونیشان: دوو ناونیشانی هەبووە: یەکەم/ کوردستانی ئێراق، سلێمانی، جادەی سابوونکەران، بازاڕی گۆیژە، سندووقی پۆست -٢٢٦-. لە ژمارە -٢٥- دەبێتە شەقامی سابوونکەران- قاتی دواوە بازاڕی تۆفیق، هەمان سندووقی پۆستە.

مۆڵەتی گۆڤار: گۆڤارەکە بە نێوی گۆڤاری ئەدەب و هونەری کرێکاری مۆڵەتی پێدراوە، بە

مۆڵەتی ژمارە- ٨- بە فەرمانی وەزاری ژمارە- ٢٣٥٢- ٢٦/ ١٩٩٣/٧، خاوەنی ئیمتیاز: بەندی عەلی حەسەن، سەرنووسەر: عەباس ئەحمەد محەممەد، بەپێی یاسای چاپەمەنی ژمارە-١٠ ساڵی-١٩٩٣ بە واژووی وەزیری ڕۆشنبیریی: شێركۆ بێكەس.

گۆڤاری ئەدەب و هونەری كرێكاری دوو پاشكۆی لە پەراوێزی ژمارەكانی دەركردوون وەك:
١-پاشكۆی ئەدەبی، كە لەگەڵ ژمارەكانی گۆڤار ئاماژەمان پێكردووە.

٢. پاشكۆی سیاسی وەك لە ژمارە -٣٢-ی گۆڤاردا ڕاگەیەندراوە، كە ژمارە- ١و ٢-ی پاشكۆی سیاسی دەرچووە تێكڕای ژمارەكانی پاشكۆ -٦ دانە بوون، ئەوەی پێویستە بگوترێ لە سەردەمی دەرچوونیاندا ڕۆڵی كاریگەر و بەرچاویان هەبووە. وەك سەرنووسەر ئاماژەی پێدەدا: جاری واهەبووە ژمارەكانی پاشكۆ لە هەزار دانە زیاتر چاپكراوە. ژمارەكانی پاشكۆ بەم ڕیزبەندییە دەرچووە: ژمارە-١-ی پاشكۆی سیاسی، حوزەیران -١٩٩٥. ژمارە -٢- تەمووزی -١٩٩٥. ژمارە -٣- كانوونی یەكەم -١٩٩٥-. ژمارە -٤- ساڵی پێنجەم- شوباتی -١٩٩٦-. ژمارە -٥- حوزەیرانی -١٩٩٦-. ژمارە -٦- ، كە دواییـن ژمارە بووە كانوونی یەكەم ساڵی -١٩٩٦-.

گۆڤاری ئەدەبی كرێكاری:

ژمارە١/ ساڵی یەكەم، كانوونی یەكەم ساڵی ١٩٩١ دەرچووە. ژمارەی لاپەڕە -٣٤-، ژمارەكە دەستنووسە و پاشان كۆپی كراوە، تەنێ دوو بابەتی تایپ هەیە، تیراژ ١٥٠ دانەیە.

بابەتەكانی ژمارە١:

١-– ئەم گۆڤارە بۆ؟ ل...

٢-– لە ئەرشیفەوە، شیعری برێشت، وەرگێڕانی: ئازاد لە فارسییەوە،ل٢.

٣-– سەربازێك لە بەندەری لاسیوتا، نووسینی: برێشت، وەرگێڕانی لە ئینگلیزییەوە: وریا محەممەد،ل٣.

٤-– بزنەزێڕینە لە تەرازوودا ، ل٦.

٥-– عەلیزادە ،ل١٢.

٦-– ڕەخنە لە چەمكی گشتی شانۆنامەی بزنەزێڕینە، عەباس شوان، ل١٣.

٧-– كاریكاتێری هەڵبژاردن، ل...

٨-– وتووێژی ژمارە لەسەر شانۆگەری بزنەزێڕینە، لەگەڵ فاروقی میرزا عارف، ل١٤.

٩-– دوو كۆپلە شیعری ڕێبوار، ل١٥.

١٠-– بەڵگە، وێنەی خۆپیشاندان، ل..

١١-– پێناسینی تابلۆی كۆرنیكای پیكاسۆ، ل...

١٢-- وێنەیەک لە شانۆگەری بزنەزێڕینە لەسەر بەرگی دواوە.

ژمارە ٢/ ساڵی یەکەم، کانوونی دووەم ساڵی١٩٩٢ دەرچووە، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٦، ژمارەکە تایپە، بابەتی دەستنووس هەیە، تیراژ ٢٥٠ دانە، مۆنتاژ: حوسەین، کارگێری هونەری: کارا.

بابەتەکانی ژمارە ٢

١/ ڕەخنەی کرێکارێک، کاوەی مام ڕەحیم، ل١.

٢/ نامەیەکی لینین، وەرگێڕانی: ا.م ، ل٤.

٣/ نامۆ، چیرۆک، نووسینی: نەورۆز، ل٦.

٤/ رابۆتیتی ،چیرۆک، و:عەباس شوان ، ل١٠.

٥/ هێڵی ٣٤، شیعر، ئاسۆ، ل١٣.

٦/ هاوکاری، شیعر، جوهێڵ، ل١٤.

٧/ کارگە، شیعر، عوسمان شەیدا، ل١٦.

٨/ لە ئاوێنەی خۆزگەی خۆمدا، شیعر، لینگتۆن هیوز- وەرگێڕانی: محەممەد مەعەری، ل١٨

٩/ کاروان بەڕێوەیە، پەخشانە شیعر، کسپە، ل٢٠.

١٠/ هەڵبژاردن، کاریکاتێر، ل٢٢.

١١/ دوو پارچە شیعر- ڕێبوار، کوردستانی ئێران، ل٢٣.

١٢/ ڕاگەیاندن هەواڵی ئەدەبی و هونەری، ل..

١٣/ بەڵگەیەکی تر- وێنەی ئاهەنگ، ل..

١٤/ مایک- تابلۆیەکی هونەرمەند: بەکر عەبدولڕەحمان، ل..

ژمارە ٣/ ساڵی یەکەم، شوبات ١٩٩٢، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٦، تایپکراوە، دەستنووسی کەم هەیە، تیراژی ٢٥٠ دانەیە.

بابەتەکانی ژمارە -٣

وێنەی بەرگی پێشەوە/ پلانتۆ

وێنەی بەرگی دواوە/ بەکر عەبدولڕەحمان

١/ لە پەراوێزی مەرگی (اخوان ثالث) ئیرەج ئازەرین، و: حەمەکەریم عارف، ل١

٢/ ڕاپۆرت لەسەر کاروچالاکی و مەراسیمە کرێکارییەکانی شاری هەولێر- سەفین عەلی، ل١٢

٣/ بە شوێن تۆدا- شیعر بۆ هاورێ لینین، ن- کاوە، ل١٤
٤/ نوێژ، شیعر، مهاباد قەرەداغی، ل١٦
٥/ ئاوڕدانەوەیەک، شیعر، ن- ئاسۆ، ل١٩
٦/ گفتوگۆ لەگەڵ بەکر عەبدولڕەحمان- سازدانی عەباس شوان، ل٢٠
٧/ نامەیەکی لینین بۆ گۆرکی- و: ا.م، ل٢٣
٨/ بەڵگە- وێنەیەکی خۆپیشاندەران، ل٢٥

ژمارە ٤/ ساڵی یەکەم، ئازار ١٩٩٢، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٦، تایپکراوە، تیراژ ٢٥٠ دانە.
وێنەی بەرگی پێشەوە/ سامان
وێنەی بەرگی دواوە/ یادی هەشتی مارس ڕۆژی جیهانی ژن- ش.ع.
بابەتەکانی ژمارە /٤
١/ دۆشیشکای سۆسیال دیموکرات، لینین، و: ا.م، ل١
٢/ بە دوای ڕەخنەی کرێکارییدا- نینای ڕەحیمی، ل٣
٣/ بەدیل، چیرۆک — عەباس شوان، ل٥
٤/ باران، شیعر، کەمال عزیز- هەولێر، ل٧
٥/ ڕیشت لە خوێنم هەڵبسوو، شیعر، م.ڕۆژهەڵاتی، کەلار، ل٨
٦/ سەردان- شیعر، حەمەعەلی حەسەن، ل ٩
٧/ چیرۆکە شیعر، دیمەنێکی ڕاستی جەرگبڕ- سەردار مەردان، ل١٠
٨/ بۆ ئەوانەی پاش هەفتە خوێناوییەکە مانەوە، شیعر- کۆمۆنەی پاریس، ١٨ ی ئازاری ١٨٧١- ئۆژین پۆتییە، و: م.م، ل١١
٩/ کاریکاتێر، ل١٢
١٠/ ئازاری خوێناوی- شیعر، ئارێز، پێکەشکراوە بە ڕۆژی جیهانی ژنان، کرێکارانی ئەنگل داغ لە تورکیا، ل١٣.
١١/ بانگەواز- شیعر، مامۆستا بەیان، ل١٥.
١٢/ ڕەخنەی کرێکارێک، فەرهاد فەرەج، ل١٦.
لە لاپەڕە ٢٢ ئاگاداریەک بۆ ئەوانەی بەشداری کۆڕی شیعر خوێندنەوە دەکەن، بڵاوکراوەتەوە.
١٣/ هەڵەبجە- شیعر، بۆ یادی کیمیابارانی هەڵەبجە

١٦-٣-١٩٨٨، ڕێبوار، کوردستانی ئێران، ل٢٣.

ژمارە ٥/ ژمارەی تایبەت- ساڵی یەکەم، نیسان ١٩٩٢، ژمارەی لاپەڕەکانی ٣٤، تایپکردنی ا.ع. ئیسماعیل، تیراژ ٤٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە /٥

وێنەی بەرگی پێشەوە- سامان

وێنەی بەرگی دواوە- تریتیکۆ، ئینتەرناسیونال ١٩٧٠.

١/ لە ئەرشیفەوە، خۆپیشاندانی یەکی ئایار، مەکسیم گۆرکی، و: کەریمی حیسامی، ل١.

٢/ ڕاگەیاندن بۆ دوارۆژی کرێکاری و چەند سەرنجێک، هیوا محەممەد، ل٧.

٣/ لە ئەرشیفەوە- کورتە باسێک لەسەر بەسەرهاتی یەکی ئایار، ل١١.

٤/ لەجێی ژوانی شیعر و ئایاردا، شیعر، ئاسۆ- سلێمانی، ل١٥.

٥/ کاریکاتێر- ل١٩.

٦/ وێنەی هێڵکاریی مارکس لەگەڵ منداڵانی کرێکار لە لەندەن، ل٢٠.

٧/ یەکی ئایا- شیعر، وریا نازری، و. لە فارسییەوە: عەلی کیتابی، ل٢١

٨/جەژنی یەکی ئایار، شیعر- عبداللەگۆران، ل٢١

٩/ بۆئایاری ١٩٩٢، شیعر- مامۆستا بەیان، ل٢٢

١٠/ وەرە ئەی یەکی ئایار- شیعر، پیترو گوری- وە، عەلی کیتابی، ل٢٦.

١١/ سروود بۆ یەکی ئایار، اس.ئا.دوبت، وە: عەلی کیتابی، ل٢٦.

١٢/ یەکی ئایار، ئەرنست فیشەر، وە: دلاوەر قەرەداغی، ل٢٩.

١٣/ بڕژێنە شەقامەکانەوە، شیعر، ئەلفرێد مایس، و:دلاوەر قەرەداغی، ل٣١.

لە پەراوێزی لاپەڕەکانداچەندین ڕاگەیاندنی شانۆگەری و سیمینار و چاپەمەنی نوێ بڵاوکراوەتەوە وەکوو: شانۆگەری نینا، سیمینار لەسەر شانۆگەری دایک، بڵاوبونەوەی کۆمەڵە شیعری مەشخەڵ، کرێکار لە چیرۆکی کوردیدا: ڕەئووف حەسەن، وەرگێڕانی کۆمەڵە چیرۆکی یوری غیرمان، وەرگێڕانی بۆ عەرەبی، لەگەڵ چەندین ڕاگەیاندنی تر.

ژمارە ٦ / ساڵی یەکەم، ئایار ١٩٩٢، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٦، تایپ، تیراژ ٣٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە / ٦

وێنەی بەرگی پێشەوە- جیهانییە
وێنەی بەرگی دواوە- ش.م
١/ ڕێکخستنی حیزبی و ئەدەبی حیزبی، لینین، وە: لەتیف، ل١.
٢/ مانگرتن، محمد الهراوی، وە: ئازاد، پێداچوونەوە و دەستکاری کردن، عەباس شوان، ل٦
٣/ ڕیفراندۆم، شانۆنامە، برێشت- وە: دلاوەرقەرەداغی،ل٩.
٤/ پێڵاوەکانی سامان، شیعر، کاروان. پێشکەش کراوە بە سامان و هاوڕێ بەشمەینیەتەکانی، ل١٦.
٥/ بەشێک لە شیعری لە دایک بوون، شیعر، مەشخەڵ، هەولێر، ل١٩.
٦/ مەرگی هەژار، شیعر، حەمە عەلی حەسەن، ل٢٠.
٧/ پرسیاری کرێکاری، شیعر، شالووم موریجی، ئەفریقا، وە:عوسمان شەیدا،ل٢١.
٨/ حالەتی سێهەم، شیعر، حەسەن، وە: سەفین عەلی، هەولێر،ل٢٢.
٩/ بەیانی ژمارە یەک، شیعر، ئاسۆ، ل٢٥.
١٠/ کاریکاتێر، ل٢٦.

ژمارە٧/ ساڵی یەکەم، حوزەیران١٩٩٢، ژمارەی لاپەڕەکانی ٣٠، تیراژ ٢٥٠ دانە.
بابەتەکانی ژمارە/ ٧
وێنەی بەرگی پێشەوە- جیهانییە
١/ بیرەوەری لەسەر چامەی مایاکوڤسکی، لە لینین بۆ ئا. ف. لونا تشاوسکی، وە: ئازاد، ل١.
٢/ گۆڕان، شیعر، ئاسۆ، ل٢.
٣/ بەڵێن- شیعر، م.عەلی، کەلاری کۆن، ل٣.
٤/ گۆرانییەک، شیعر، ڕزگارعومەر(ڕزگار عەلی) هەولێر، ل٦.
٥/ حەقیقەتی دایک لەنێوان گۆرکی و پەیامی نوێی بۆرژوازیدا، ڕەخنە، عومەر محەمەد، ل٨.
٦/ کاریکاتێر، بەکر ڕەشید لە شانۆی گۆرکیدا،ل١٦.
٧/ چەند سەرنجێکی کورت لەسەر شانۆگەری دایک، ڕەخنە، پێشڕەو، ل١٧.
٨/ چمکێکی ڕەخنەگرانە لە ئامادەکردن و نواندنی ڕۆمانی دایک، تایەر حەسەن، ل٢٠.
٩/ نووسین لەسەر گلکۆیە، شیعر، برێشت، وە: لەتیف،ل٢٢.
١٠/ لەسەر تەختەی شانۆ پێشکەوتنخواز ئەکرێ بە کۆنەپەرست، ڕەخنە، عەبدولکەریم نەجم، ل٢٢.
١١/ نەسیحەت بۆ سەران، شیعر، برێشت، وە: لەتیف،ل٢٨.

١٢/ تەزبیح نیین، شیعر، سالح بێچارە، سلێمانی، ل٢٩.

١٣/ من ئەمەویٚ، شیعر، محەمەد ئەمین پۆلا، ل٣٠.

ژمارە٨/ ساڵی یەکەم، تەمووز ١٩٩٢، تیراژ ٢٠٠ دانە، ژمارەی لاپەڕەکانی ٣٠.

بابەتەکانی ژمارە / ٨

وێنەی بەرگی پێشەوە جیهانییە، فیکتۆر خارا

١/ کورتە چیرۆک، بێکاری ٢، عەباس شوان،ل١.

٢/ گلەیی نامەی سەرنووسەر بۆ بڵاوکراوەکانی: سەرنجی کرێکار، بۆ پێشەوە، پەیامی کرێکارو ئەوانی تر، ل٢.

٣/ پیاسەکردن لە مەیدانەکەدا، کورتە چیرۆک، یوری غیرمان، و: لەتیف، ل٣.

٤/ گەردانە، شیعر، م.بەیان ، ل٢٥.

٥/ مایاکوڤسکی، شیعر، عوسمان شەیدا، ل٢٧.

٦/ دووپارچە شیعر، بەرزان کۆسیدار، ل٢٨.

٧/ بیرەوەری هاوڕێیان- ئا.ئای ئۆلیانۆڤا ئیلیزارۆڤا، ل٢٩.

٨/ هەواڵە تازەکان، شیعر، سەفین عەلی، هەولێر، ل٣٠.

ژمارە٩/ ساڵی یەکەم، ئاب ١٩٩٢، ژمارەی لاپەڕەکانی ٣٠، تیراژ ١٧٥ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ٩

وێنەی بەرگی پێشەوە- وێنەی بەرگی کتێبی کریستاڵ- جیهانییە.

١/ سەروتار، چەند ڕاز و نیازیٚ، عەباس شوان، ل١.

٢/ هونەر و ژیانی کۆمەڵایەتی، پلیخانۆف، و.لە فارسییەوە: حەمە کەریم عارف، ل٢.

٣/ چرپە ناڵەی هەموو شەوەم، شیعر، ناڵە حەسەن، هەولێر، ل٢٢.

٤/ کرێکارێک لە کاتی خوێندنەوەدا دەپرسیٚ، شیعر، برێشت، و. لە عەرەبییەوە: لەتیف، مەرگی برێشت١٦/٨/ ١٩٥٦، ل٢٥.

٥/ هەواڵی چالاکی، بروسکەیەک، ل٢٧.

٦/ بەرەبەیانی یەکی ئایار، شیعر، سەردار دەلاک، سلێمانی، ل٢٨.

٧/ ڕاگەیاندنی بڵاوکراوە کرێکارییەکانی کوردستانی ئێران، گۆڤاری پێشەنگ......هتد، ل٢٩.

٨/ ، ساڵیادی مەرگی فردریک ئەنگڵس: ٨-٥-١٨٩٥، وتەیەکی نیکراسۆف بۆ ئەنگڵس، مەرگی گۆرکی، لەسەر مەزاری گۆرکی، شیعر، بریشت، مەرگی گۆرکی ١٨-٨-١٩٣٦، ل٣٠.

ژمارە١٠/ ساڵی یەکەم، ئەیلول ١٩٩٢،ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٦، تیراژ ١٧٥ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ١٠

وێنەی بەرگی پێشەوە- پلانتۆ- دەزگای ئاسایش لە هەرێمی کوردستان.

١/ بیرەوەری هاوڕێیان، لینین، و: برایم، ل١.

٢/ حەمەسەعید حەسەن و چەند قسە، ڕەخنە، نینا ڕەحمانی،ل٢.

٣/ ڕاگەیاندن ، ل٦.

٤/ شانۆی نینا و چەند تێبینی، موەفق عارف،ل٧....سرنجی عەباس شوان، ل٩.

٥/ دەردە دڵی هاوڕێیەکی کرێکار، ئێمە کێین؟، فاروق میرزا عارف، ل٩.

٦/ ئەحەی گەراج، سەفین عەلی، هەولێر، ل١١.

٧/ بڵێسە- شیعر، م.بەیان، ل١٤.

٨/ هەڵوێست، شیعر، کاوە ئەحمەد، کەرکوک، پێشکەشە بە هاوڕێ مەنسوور حیکمت، ل١٧.

٩/ ڕاگەیاندنی کۆڕی شاعیران ١١-٩-١٩٩٢ کۆڕی شیعری لە سلێمانی، بۆ ڕزگار عومەر لە هەولێر و کاوە ئەحمەد لە کەرکووک، ل٢٠.

١٠/ من بەهارم، شیعر، جەبار محەممەد عەلی، ل٢١.

١١/ تارماییەک بەسەر ئەورووپادا دەکشێ، شیعر، ڕۆفائیل ئەلبێرت، و: چێوار و لەتیف،ل٢٣.

١٢/ ڕانەهاتن ، شیعر، بەکر(ئاسۆ) .

- ڕاگەیاندنی گۆڤاری نینا ژمارە ٣ لە هەولێر.
- تابلۆیەکی بەکر عبدالرحمن، ل٢٥.

١٣/ جۆری شیعر، شیعر، کسپە، ل٢٦.

ژمارە١١/ ساڵی یەکەم، تشرینی یەکەم ١٩٩٢، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٦، تیراژ ١٧٥ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ١١

وێنەی سەربەرگ، ناسیونالیزم، جیهانی.

١/ ئۆژین پۆتییە، لینین، وە: ڕێبوار مسلح شێخ الاسلامی، ل١.

٢/ وێنەی دایکێک و منداڵێک لەسەر شەقام، جاسم نەسیرخان، ل٤.

٣/ جۆن ڕید شاهێدی ئۆکتۆبەر، کرۆپسکایا، و. لە عەرەبییەوە: برایم، ل٥.

٤/ چەند سرنجێک دەربارەی شانۆیی سەگ- بیمەی بێکار چییە!، عومەر محەممەد، ل٧.

٥/ تەنها یەک ڕێگا ماوە، ڤۆڵفگانگ بورشرت ١٩٢١- ١٩٤٧، ئەڵمانیا، و. لە فارسییەوە: عەلی کیتابی، ل١١.

٦/ ڕاگەیاندنی بڵاوکراوەی نوێی کتێب، ل١٤.

٧/ وادەبارێ، شیعر، و. لە عەرەبییەوە: ساڵح بێچارە، ل١٥.

٨/ هەواڵی مەرگی هونەرمەند، نەوزاد ئەحمەد، ل١٦.

٩/ ڕەوتی یەکی ئایار، شیعر، شوان محەممەد، ل١٧.

١٠/ دووپارچە شیعر، حەمەعەلی حەسەن، ل٢١.

١١/ پەخشانە شیعر، کۆمۆنە و ئۆکتۆبەر ١٩٨، ئا. پەخشان، ل٢٣.

١٢/ کاریکاتێر، ل٢٤.

١٣/ گلەییەک بۆ گۆڤار: سرنجی کرێکار، ڕۆژنامەی بۆ پێشەوە، ڕۆژنامەی پەیامی کرێکار، سەبارەت بە وەرگێڕان،ل٢٥.

١٤/ منداڵانی ئەکستریما دورا، رافائیل ئەلبێرتێ، و:لەتیف، ل٢٦.

ژمارە ١٢/ساڵی یەکەم، تشرینی دووەم ١٩٩٢، ژمارەی لاپەڕەکانی ٣٠، تیراژ ٢٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ١٢

وێنەی سەربەرگی پێشەوە، خاچی سەرمایەداری.

١/ هونەر و ژیانی کۆمەڵایەتی ب٢، پلیخانۆف، و:حەمە کەریم عارف، ل١.

٢/ بانگەشەی مانگرتن و هەندێ ڕەخنە، ڕەخنەی شانۆیی، ئەژدەر، ل١٢.

٣/ کاریکاتێر، ل١٦.

٤/ سەگ بیمەی بێکارییە، بەشی کۆتایی، عومەر محەممەد، ل١٧.

٥/ قسەیەکی چارڵی چاپڵن، ل١٨.

٦/ هەڵوێست، کورتە چیرۆک، عەباس شوان، ل١٩.

٧/ ببوورە، پەخشان، ڕزگار عومەر، ل٢١.

٨/ هەموو پێکەوە، شیعر، مارف ناسراو، ل٢٢.

٩/ ئێمە، شیعر، ئایاری ١٩٨٩، کاروان، ل٢٣.

١٠/ جیاوازی، شیعر،٢٣/ ٢/ ١٩٩٢ هەولێر، سەرکەش، ل٢٥.

١١/ ڕاگەیاندنی گۆڤار، بەیاننامەی ئیدانەی هێرش بردنە سەر نووسەران و پەرتووکخانەکان وەک سوتاندنی: پەرتووکخانەی ئۆکتۆبەر لە هەڵەبجە، پەرتووکخانەی ڕاپەڕین لە سلێمانی، هەڕەشەی کوشتنی فواد مەجید میسری، ٢٠/ ت٢/ ١٩٩٢، ل٢٦.

١٢/ چلەی ماتەمینی هاوڕێ نەوزاد، ل٢٧.

١٣/ پرسیاری گۆڤار بۆ خوێنەران، ل٢٨.

١٤/ سوپاسنامەی گۆڤار بۆ کۆمەک و هاوکاری هاوڕێیان، برووسکە، ل٢٩.

١٥/ سروودی ئینتەرناسیونال، بەرگی پشتەوە.

ژمارە ١٣ / لەم ژمارەیەوە ناوونیشانی گۆڤار دەبێتە: ئەدەب و هونەری کرێکاری، ساڵی دووەم، کانوونی یەکەم ١٩٩٢، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٦، تیراژ ٢٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ١٣

١/ ڕوونکردنەوەیەکی پێویست، سەروتار، سەرنووسەر، ل١.

٢/ لینین و تشرنیشڤسکی، و:برایم، ل٢.

٣/ وەڵام بۆ پرسیارەکانی گۆڤار، ١٩٩٢/١١/٢٠، جەمال کۆشش- هەولێر، ل٣

٤/ پێناسێکی گۆڤار، ١٧/٩/ ١٩٩٢ ئەنقەرە، عەلی کیتابی، ل٤.

٥/ ڕەخنەی ئەدەبی، گڤەی باو چەند سرنجی تێپەڕ، سەردار عەبدوڵڵا، ل٥.

٦/ کۆساری شاعیری کرێکار و شوان عەلی، ل٦.

٧/ باربارا کۆپڵ، فیلمساز دەیەوێ جیاوازییەکان نەهێلی، و: حمە کەریم عارف، ل٧.

٨/ جەنازە، شیعر، ڕێبوار، کوردستانی ئێران، ل١٠.

٩/ گڕی هیوا، کورتە چیرۆک، وریا ناظری، کوردستانی ئێران، ل١١.

١٠/ ترووسکەی شەوگارە قەترانییەکان، پەخشانە شیعر، قادر سەعید، ل٢١.

١١/ بروسکە بۆ هاوڕێیانی ڕەوتی کۆمۆنیست، بڵاوکراوەکانی گۆڤار، کۆڕەکانی گۆڤار، سپاسنامەی گۆڤار بۆ کۆمەک و هاوکارییەکان، ل٢٥.

١٢/ ساڵنامەی ساڵی ١٩٩٢ لە مانگی ١ تا ٦، کرۆنۆلۆژیای ڕووداو و لە دایکبوون و مەرگی بیرمەندانی مارکسی و کرێکاری، ل٢٦.

ژمارە ١٤/ ساڵی دووەم، کانوونی دووەم ١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٦، تیراژ ٢٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ١٤

وێنەی بەرگ: ١٩٨٤ کۆمۆنیزمی کرێکاری، مەحموود عەبدولرەحمان.

١/ وەڵام بۆ پرسیارەکانی گۆڤار، م.م.ف، ل١.

٢/ کام عەدالەت؟، کورتە چیرۆک، عەباس شوان، ل٣.

٣/ گۆرانی بۆ کرێکار، ن.بێخاڵی، هەولێر. ل٥.

٤/ گڕی هیوا، کورتە چیرۆک، پاشماوەی ژمارەی پێشوو، وریا ناظری- ئێران، ل٦.

٥/ لە کوێ لە دایک بووە؟، کورتە چیرۆک، و:برایم، داڕشتنەوەی: ع.شوان، ل١٣.

٦/ یادی لینین ، شیعر ،گۆران، ل١٤.

٧/ بە شوێن تۆدا، پەخشانە شیعر، کاوە ئەحمەد، کەرکوک، ل١٥.

٨/ کاریکاتێر، ل١٧.

٩/ بۆ هاوڕێ لینین، شیعر، حەمەعەلی حەسەن. ل١٨.

١٠/ ڕاپۆرتێکی کورت لەسەر یادی ٦٩ ساڵەی مەرگی لینین لە ١٩٩٣/١/٢١ ، سلێمانی، ل١٨.

١١/ بیرەوەری هاوڕێیان، ف.بونتش برویفتش، و: برایم، ل١٩.

١٢/ شار شارێکی ترە!، پەخشان هاوینی ١٩٩٢، ڕزگار عومەر، هەولێر. ل٢٠.

١٣/ کاریکاتێر، ل٢١.

١٤/ بەندی دوو لە یاسای ژمارە یەک، پەخشان، کاروان، ل٢٢.

١٥/ شارێک لەسەر شان، شیعری بولغاری، ل٢٣.

١٦/ (..............) پەخشانە شیعر، دارا عەلی، حوزەیران ١٩٩٢، ل٢٤.

١٧/ ڕاگەیاندنی بڵاوکراوەی نوێ، سپاسنامە بۆ هاوکاری و کۆمەکیەکانی بۆ گۆڤار نێردراو، ل٢٥ هەروەها لە پەراوێزدا:

لە دایک بوونی هاینریش هاینە، ١٨٨١/١/١، مەرگی ڕۆزا لۆکسمبۆرگ و کارل لیبکنێشت، ١٩١٩/١/١٥، مەرگی هاوڕێ لینین، ١٩٢٤/١/٢١.

١٨/ ئاڵا، شیعر، م.بەیان، ل٢٦.

ژمارە ١٥/ ساڵی دووەم، شوبات١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەکانی٢٦، تیراژ ٢٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ١٥

وێنەی بەرگ، پلانتۆ

١/ هونەر و ژیانی کۆمەڵایەتی، بەشی٣، پلیخانۆف، و: حەمەکەریم عارف، ل١.

٢/ کاریکاتێر، ل٦.

٣/ وەڵامی پرسیارەکانی گۆڤار، ب٣، عوسمان شەیدا، ل٧،ب٤، نینا ڕەحمانی، ل٨.

٤/ شەهید، شیعر ١٩٩٢/١٢/١١، حەمەسەعید حەسەن، ل٩.

٥/ (..........) شیعر ١٩٩٢ /١٠/٢٣، کسپە، کورتە پێناسی ئەدەب و هونەری کرێکاری، ل١٠.

٦/ وەڵام بۆ هاوڕێ کیژان، عەباس شوان، ل١١.

٧/ چاوەڕوانی، چیرۆک، ئایاری ١٩٨٦ هەڵەبجە، ئازاد تۆفیق، پێشکەشی کردووە بە کەمال محەممەد، ل١٣.

٨/ کاریکاتێر، ل١٦.

٩/ وەسیەتی کرێکار، شیعر، عیسا عەبدوڵڵا، ل١٧.

١٠/ شانۆی شارەکەم، شیعر، ١٩٨٩/٩/٧، عەلی کەلار،ل١٨.

١١/ کاریکاتێر، ل١٩.

١٢/ هەرزانی، شیعر، ڕێبوار، کوردستانی ئێران، ل٢٠.

١٣/ خەڵووز بۆ میکی، شیعر، برێشت، و: لەتیف، ل٢١.

١٤/ قسەیەکی شۆلۆخۆف، ل٢٢.

١٥/ ئاهەنگی ساڵێکی نوێم، شیعر، ئارێز، ل٢٣.

١٦/ هونەری زیندوو، وێنەی پەیکەری، هێمن و چنار، ناصح عەلی، ئەو خوشک و برایەی لە زستانی ساڵی ١٩٩٢ لە قەزای سەیدسادق لە ڕێگای قوتابخانە ڕەقبوونەوە، پەیکەرەکە لە دەروازەی سەیدسادق دانراوە، ل٢٤.

١٧/ سپاسنامە بۆ ئەو هاوڕێیانەی کۆمەک و هاوکاریان بۆ گۆڤار ناردووە، بڵاوکراوەی نوێ، ل٢٥.

١٨/ جگەرە،،شیعر، ١٩٩٢/٩/٢١ مۆسکۆ- ئاسۆ، لەسەر بەرگی دواوە.

ژمارە ١٦/ ساڵی دووەم، ئازار ١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەکان ٢٦، تیراژ ٢٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ١٦

١/ حامد سەلمان، بیرەوەری، کاوەی مامەقالە، ل١.

٢/ سەما لە سەردەمی چەقۆدا، شیعر، پێشکەشی کردووە بە حامد سەلمان، س.سەعید، ل٤.

٣/ وەڵامێکی درەنگ وەخت، وریا ناظر، ئەنقەرە، ل٥.

٤/ سپاسنامە، یادەکانی ڕاپەرینی سلێمانی ١٩٩١/٣/٧، ڕۆژی جیهانی ژنان، کیمیابارانی هەڵەبجە، ل٧.

٥/ (..........)، چیرۆک، ١٩٩٢/١٠/١٠، سەفین عەلی، هەولێر، ل٨.

٦/ چیرۆکی ئیفلین ڕۆی سۆزانی، شیعر، برێشت، و: لەتیف، ل١٠.

٧/ کاریکاتێر، ل١٢.

٨/ تۆ کێی؟، شیعر، کاوە ئەحمەد، چەمچەمال، ل١٣.

٩/ پێنج گوڵ لە چەپکێ، شیعر بۆ ٨ ی مارس، کسپە، ل١٥.

١٠/ سروودی کرێکارانی ئەڵمان بەرەو خەبات، شیعر، و: عەبدوڵڵا تاهیر، ل١٨.

١١/ بۆ یەنی، شیعر، کارل مارکس، و: حەمەکەریم عارف، ل١٩.

١٢/ کاریکاتێر، ل٢١.

١٣/ خۆشەویستی لەبەردەم بیردۆزەی تەریببووندا، پەخشان، هەڤاڵ کەمال عەلی، ل٢٢.

١٤/ بۆ هەڵەبجەی شەهید، شیعر، حەمەعەلی حەسەن، ل٢٣.

١٥/ چیتر نابمە پلیکانە، پەخشان، بژار، ل٢٤.

١٦/ یادی گیان بەختکردوان، نەجات محەممەد دەروێش (نەجاتە خرە)، ل٢٥.

١٧/ دۆزەخ ، شیعر، ٦ ی شوبات ١٩٩٣، م. بەیان، ل٢٦.

ژمارە ١٧/ ژمارەی تایبەت، ساڵی دووەم، نیسان ١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەکان ٢٤، تیراژ ٢٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ١٧

وێنەی بەرگ، سامان

١/ یەکی ئایار لە چەند دێرێکدا، سەروتار، ل١.

٢/ پارچەیەک شیعر، یەکی ئایار، ڕێبوار، کوردستانی ئێران، ل٣.

٣/ دیمەنی پێنج لە شانۆیی دایک، برێشت، و.لە فارسییەوە: دلاوەر قەرەداغی، ل٤.

٤/ مژدەی بەهار، شیعر، حەمەعەلی حەسەن، ل٨.

٥/ ڕێوڕەسمی تەرم ناشتن، چیرۆک، و.لە فارسییەوە: سەلاح.ح.ب، ل١٠.

٦/ تابلۆی یەکی ئایار، بەکر عەبدولڕحمان، ل١٢.

٧/ کەژاوەی یەکی ئایار، شیعر، و.لە فارسییەوە: عەبدوڵڵا، ل١٣.

٨/ لە گوندی یەسلیا نوڤکا ڕوویدا، چیرۆک، و.لە فارسییەوە سەلاح.ح.ب، ل١٤.

٩/ کاریکاتێری سەرمایەدار و کرێکار، ل١٦.

١٠/ ئایار وەرزی دزراو، شیعر، ئارێز، ل١٧.

١١/ ئایار،یان کار یەک لاکردنەوە، پەخشان، کاوە ئەحمەد، ل١٩.

١٢/ سپاسنامە بۆ ئەوانەی هاوکاری و کۆمەکیان بە گۆڤار کردووە، کتێب و بڵاوکراوە، بانگەوازی چالاکی، کرۆنۆلۆژیای ڕووداو: ١٩١٣ /٣/١٤ مەرگی مایکۆڤسکی، ١٨٨٩/٤/١٦ لە دایک بوونی چارلی چاپلن، ١٩٧٤/٤/٢٤ بۆردوومانی شارۆچکەی قەڵادزێ، ل٢١.

١٣/ گوڵی سوور، شیعر ١٩٩٣/٤/١٥، م.بەیان، ل٢٢.

ژمارە١٨/ ساڵی دووەم، ئایار ١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەکان ٣٠، تیراژ ٢٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ١٨

وێنەی بەرگ، عومەر دەروێش.

١/ هونەر و ژیانی کۆمەڵایەتی، ب٤، پلیخانۆف، و.لە فارسییەوە: حەمە کەریم عارف، ل١.

٢/ دەست هەڵگرتن لە داڕووخانی زمانی ڕووسی، لینین، پراڤدای ژمارە ٣٧٥ — ٣٠ کانوونی دووەم لە ساڵی ١٩٢٤دا بڵاوکراوەتەوە، و.لەعەرەبییەوە: جەمال چاوشین، هەولێر، ل٩.

٣/ وەڵامی پرسیارەکانی گۆڤار (٥)، جەبار محەممەد، ل١٠، (٦) سەردار عەبدوڵڵا، ل١١.

٤/ سپاسنامە بۆ ئەوانەی کۆمەکیان بە گۆڤار کردووە، ڕاگەیاندنی کردنەوەی نووسینگەی بڵاوکراوەی سرنجی کرێکار، ل١١.

٥/ چاوهەڵێنە، شیعر، ئازاد، هەولێر، بۆ هاوڕێ جەمال کرێکار پێشکەشە بە بۆنەی سووتاندنی کتێبخانەی هەنگاو، ١٩٩٣/٤/١٠، ل١٢.

٦/ هونەری کرێکاری لە ڤێستیڤالی پەیمانگا، م.م.ف، ل١٣.

٧/ فاڵچی نیم، شیعر، ت١٩٩٢/١، هاوکار، ل١٤.

٨/ زستان، شیعر بۆ زستانی کوردستان ١٩٩٢/١٠/٥، مۆسکۆ، ئاسۆ، ل١٥.

٩/ تابلۆی یەکی ئایار، ل١٧.

١٠/ دیدگای شیعرم، شیعر ١٩٩١/٧/٢٠، خولیا، هەولێر، ل١٨.

١١/ عید بلا حدود، شیعر، سەیوان محەمەد، ل١٩.

١٢/ دوو وێنەی کۆڕی شیعر خوێندنەوەی یەکی ئایار لە ٢ی ئایاری ١٩٩٣، ل٢١.

١٣/ ڕاگەیەندراوی ئەدەب و هونەری کرێکاری دژ بە هێرش بۆ سەر کتێبخانەی هەنگاو سووتاندنی لە شاری ڕانیە، ل٢٢.

١٤/ نامەی ناڕەزایەتی بۆ بەردەم ڕای گشتی- سەبارەت بە هێرش بۆ سەر کتیبخانەی هەنگاو لە ڕانیە لە شەوی ٩/٨ ی نیسانی ١٩٩٣، ل٢٣.

١٥/ هونەری شێوەکاری لە مەراسیمی یەکی ئایاردا، ڕاپۆرت: برایم، ل٢٥.

١٦/ ڕەخنەی هاوڕێیانە، عەباس شوان، ل٢٦.

١٧/ کۆڕی شیعری، پێشانگەی پۆستەر، ٢ ی ئایار، ل٢٧.

١٨/ هونەری شانۆ لە مەراسیمدا، ع، ل٢٩.

١٩/ سێ پارچە شیعری شاعیرانی کۆمۆنە: لویز میشێل، جول ڤالیسی، جان باتیست، و: لەتیف، ل٣٠.

ژمارە ١٩/ ساڵی دووەم، حوزەیران ١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٤، تیراژ ٢٠٠ دانە. دوو پاشکۆی ئەدەبی لەگەڵ ئەو ژمارەیە بڵاوکراوەتەوە پاشکۆی ژمارە ١ و ٢ هەر یەکیان بە دوازدە لاپەڕە لە هەمان مانگدا، تیایدا بانگەواز دەکات بۆ پێکهێنانی ژمارەی کانوونی ئەدەب و هونەری کرێکاری.

بابەتەکانی ژمارە ١٩

وێنەی بەرگ، کاکە ڕەش.

١/ زەماوەند، شیعر، م.بەیان بە بۆنەی دامەزراندنی حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق پێشکەشە، ١٥/ حزیران/ ١٩٩٣، ل١.

٢/ دەربارەی ئەدەب و هونەر، مارکس و ئەنگلس، و.لەعەرەبییەوە، م.م.ف، ل٢.

٣/ سوپاسنامە، ل٤.

٤/ چیرۆکی گوێزستان لەبەر تیشکی ڕەخنەدا، ڕەخنە، عەباس شوان، ل٥.

٥/ ڕاگەیاندن، شانۆگەری بیمە لەسەر چیای پیرمام، لە هوتێل تابان، ٦/٢٢/ ١٩٩٣، نووسینی: عەباس شوان، ئامادەکردنی فەلاح عومەر، دەرهێنانی: فەهمی بێدار، ل٨.

٦/ ناسنامە، شیعر، هانا حوسێن، دەربەندیخان، ١٩٩٢، ل٩.

٧/ شوێنی پەنجەکان، چیرۆک، ئیبراهیم ئەحمەد داود، و. لەعەرەبییەوە: ئەحمەد کەریم، ل١٠.

٨/ من لێرەوە، شیعر، هە.نادر، ل١١.

٩/ مەرگ و ئاڵا، شیعر، ڕێباز مەحموود، ل١٢.

١٠/ یاسای چاپەمەنی لە كۆڕێكی ڕەخنەییدا، ل١٣.

١١/ شەهیدانی شورا، نەوزاد كەمال قەرەداغی، پرۆفایل، ل١٤.

١٢/ بۆ نەوزاد قەرەداغی، شیعر، نەوزاد ئەحمەد، ل١٥.

١٣/ ناردنی داوەتنامە بۆ: سرنجی كرێكار، پەیام، بۆ پێشەوە، ل١٧.

١٤/ تیپی شانۆی نیناو دوو پرسیار، عومەر ئەحمەد ١٥/ ٦/ ١٩٩٣، ل١٨.

١٥/ مانگرتن، شیعر، ئاسۆ، ل٢٠.

١٦/ ئاوات وسەراب دوو پارچە شیعر، حەمەعەلی حەسەن، ل٢١.

١٧/ وێنەی كرێكارێك، شیعری كرێكار لایوش كشان، و.لەعەرەبییەوە: لەتیف، ل٢٢.

١٨/ تیپی شانۆی نینا، داواكاری بودجە لە حكومەت بۆ چالاكی هونەری شانۆیی، ١٩٩٣/٩/١٠، ل٢٣.

١٩/ سپاسنامەی گۆڤار بە گەیشتنی بڵاوكراوە بۆ گۆڤار، ل٢٤.

٢٠/ ساڵنامەی ١٩٩٣ لە مانگی ٧ تا ١٢، كرۆنۆلۆژیای چەند كەسایەتییەكی نووسەر و بیرمەند و كرێكاری جیهانی، بەرگی دواوەی گۆڤار.

ژمارە ٢٠/ ساڵی دووەم، تمووز ١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەكانی ٢٦، تیراژ ٢٠٠ دانە.

بابەتەكانی ژمارە٠ ٢

وێنەی سەربەرگی پێشەوە فۆتۆ، ٢٥تمووز ڕۆژی ڕاگەیاندنی پێكهێنانی حیزبی كۆمۆنیستی كرێكاری عێراق

١/ هونەر و ژیانی كۆمەلایەتی (ب٥) پلیخانۆف، و.لەفارسییەوە: حەمە كەریم عارف، ل١.

٢/ كورتە وەڵام بە وریا ناظری، نینا ڕەحمانی، ل٩.

٣/ مانگرتن، چیرۆك، جان جینییە، و.لەعەرەبییەوە: لەتیف، ل١٢.

٤/ كاریكاتێری جەنگ و ئاشتی، س.ئا، ل١٤.

٥/ مامە سەعەی نانەوا مرد١٩٩٣/٤/٢٦، هەواڵ، ئەكرەم غەریب، ل١٥.

٦/ جەنگەڵ و باخچەی گیانلەبەران، وتار، ئیرەج ئازەرین، و.لەفارسییەوە: ح.ك.ع، ل١٧.

٧/ شەهیدانی شوورا وەستا خالیدی مەلا، ١٩٩١/٧/١٨، عەباس شوان، ل١٩.

٨/ کاریکاتێری پێکهێنانی حیزبی کۆمۆنیست، ل٢٠.
٩/ پەیام، پەخشانە شیعر ١٩٩٣/٣/١٧، ئاتین، هەولێر، ل٢١.
١٠/ تۆ ڕابەری، پەخشان، کۆسار، هەڵەبجە، ل٢٢.
١١/ چارە، شیعر، ئاسۆ، ١٩٩١/٩/١٣ مۆسکۆ، ل٢٣.
١٢/ دیارییەکان، شیعر، دواین ١٩٣٣، و.لە فارسیەوە: سەلاح پالەوان، ل٢٤.
١٣/ سوپاسنامەی گۆڤار بۆ ئەوانەی کۆمەک و هاوکاریان ناردووە، پرسەنامە بۆ بنەماڵەو کەسوکاری حەمە ڕەشید فەتاح- ئەندامی یەکێتی بێکارانی سلێمانی، ٢٤/ ٧/ ١٩٩٣، کاریکاتێر، س.ئا. کرۆنۆلۆژیا- لە دایک بوونی کلارا زیکتین، ١٨٥٧/٧/٥، لە دایک بوونی مایکۆڤسکی شاعیر، ١٩/ ٧/ ١٨٩٤، ل٢٥.
١٤/ وادەبینم وا چاوەڕێم، شیعر، ئازاد، هەولێر، ل٢٦.

ژمارە ٢١/ ساڵی دووەم، ئاب ١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٢، تیراژ ٢٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ٢١

وێنەی بەرگ، عومەر دەروێش.
١/ دەربارەی ئەدەب و هونەر، ب٢، مارکس و ئەنگلس، و.لەعەرەبییەوە، فوئاد مەجید میسری، ل١.
٢/ ئیشارەت، چیرۆک، ئاسۆ عومەر، ل٧.
٣/ تانە، شیعر، ئارێز، ل٩.
٤/ عەشقێکی سەیر، شیعر، ئاسۆ ١٩٩٢/١٢/٢٥ یۆتۆبۆری، ل١٠.
٥/ شکاندنی پەیکەری پێشڕەوان، پەخشان، برایم، ل١١.
٦/ بۆ لینینی مەزن، شیعر ١٩٨٤، عەباس ساڵح، ل ١٤.
٧/ کەم و زیاد، شیعر، حەمە عەلی حەسەن ئاب ١٩٩٣، کاریکاتێر، ل١٥.
٨/ بیهێنە پێشچاو، شیعر، جاك لەندەن، و.لەفارسییەوە: دلاوەر، ل١٦.
٩/ سەرباز، شیعر، مەهدی محەمەد عەلی، و.لەعەرەبییەوە: ئارام ئیسماعیل، ل١٧.
١٠/ یەکەم ڕۆژ، شیعر، هیوا، کاریکاتێر، ل١٨.
١١/ بێکاری، پەخشانە شیعر ٤/١٠/ ١٩٩١، ئایار، ل١٩.
١٢/ یەکەم وانە ، پەخشانە شیعر، ڕێباز مەحموود، ل٢٠.

١٣/ سوپاسنامە بۆ ئەوانەی کۆمەک و هاوکاریان ناردووە بۆ گۆڤار، هەواڵی چالاکی، ئاگادارینامە، کرۆنۆلۆژیای مەرگ و لە دایک بوونی: ئەنگلس، برێشت، گۆرکی، ترۆتسکی لە مانگی ٨ دا، ل٢١.

١٤/ ڕازی سپێدە، شیعر، م.بەیان، لە بەرگی دواوەی گۆڤار.

ژمارە ٢٢/ ساڵی دووەم، ئەیلوول ١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٢، تیراژ ٢٠٠ دانە. یەک پاشکۆ بە ژمارە یەک لەگەڵ ئەو ژمارەیە بڵاوبۆتەوە لە هەمان مانگدا بە ١٤ لاپەڕە.

بابەتەکانی ژمارە ٢٢

وێنەی بەرگ، پلانتۆ.

١/ سەروتار، سەردانی نووسەران بۆ لای سەرکردەی حیزبەکان، کاریکاتێر، ل١.

٢/ هونەر و ژیانی کۆمەڵایەتی، دوابەش، پلیخانۆف، و. لەفارسییەوە: حەمە کەریم عارف، بەشەکانی تر لە ژمارەکانی، ٩/ ١٢/ ١٥/ ١٨/ ٢٠ دا هەیە، ل٣.

٣/ هەواڵی تیرۆرکردنی نذیر عومەر علی ١٩٩٣/٨/٢٥، ل١٢.

٤/ چیرۆکی سەما و چەند قسە، ڕەخنە، عەباس شوان، ل١٣.

٥/ وەستا، چیرۆک، ئیڤان فرانکۆ، وە. لە ڕووسیەوە: جەلال تەقی، ل١٤.

٦/ قسە لەبارەی شۆڕشێکەوەیە، شیعر، ترسی چاپن، و. لە فارسییەوە: دلاوەر، ل١٧.

٧/ وشکەپۆشی، شیعر، ئازاد کەرکوکی، هەولێر، ل١٨.

٨/ کاریکاتێری تیرۆر، س.ئا، ل١٩.

٩/ هاواری برسییەک، شیعر، م.بەڵێن، کەلار، تیرۆر، شیعر ئەیلول ١٩٩٣، حەمەعەلی حەسەن، ل٢٠.

١٠/ سوپاسنامە بۆ ئەوانەی کۆمەکی گۆڤاریان کردووە، بە پارە و کتێب و بڵاوکراوە، ل٢١.

١١/ نۆبەرە غەم و نۆبەرە ڕقی وەرزێکی نوێ، شیعر، هێمن عومەر، بۆ ڕێپێوانی ڕۆژی ٨ ی ئەیلول ١٩٩٣، ل٢٢.

ژمارە ٢٣- ٢٤/ دوو ژمارەی جمک لە یەک بەرگدا بڵاوبۆتەوە، ساڵی دووەم، تشرینی یەکەمو دووەم ١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٢، تیراژ ٢٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ٢٣- ٢٤

وێنەی بەرگ و هێڵکاری ناوەوە، سامان قادر، فۆتۆکۆپی، گۆران.

١/ سەروتار ، زەنگ ١، سەرنووسەر، ل١.

٢/ بێمنەت بن ڕۆبۆتەکان، ل٢.

٣/ کاریکاتێر، ل٣.

٤/ چەند یادگارییەک لە ئەنگڵسەوە، فانی کرافتشینکایا، و. لەعەرەبییەوە: باوکی ئاری، ل٤.

٥/ لەگەڵ مامۆستا بەیانی شاعیردا، گفتوگۆ، باوکی کاردۆ، ل٦.

٦/ خەمێکی گەورە، چیرۆک، ئاسۆ حەسەن، ل٨.

٧/ ئاگادارینامە، کرۆنۆلۆژیای مەرگ و لەدایک بوونی بیرمەند و کەسایەتی سۆسیالیست، ل٩.

٨/ (.......!) ، چیرۆک، ئاوات ئەحمەد، ل١٠.

٩/ هیوا و ژیان، شیعر، پەروێز غەریب، ل١٢.

١٠/ سەرچاوەی تابلۆکان، شیعر، عادل، ل١٣.

١١/ ئێمە زۆرین، شیعر، ڤیکتۆر شارا، و.لە فارسییەوە: دلاوەر، ل١٤.

١٢/ بۆ شوورا، شیعر، عەبدوڵڵا عەلی، ل١٥.

١٣/ نامەیەک بۆ هەمووتان، شیعر، ئاریێز، ل١٧.

١٤/ وتاری گۆڤار لە ساڵرۆژی مەرگی هونەرمەند ٢٤/ ١٠/ ١٩٩٣، نەوزاد ئەحمەد، عەباس شوان، ل١٨.

١٥/ دوو پارچە شیعر، بەرزان کۆسیدار، ل١٩.

١٦/ خورپەی شیعرێکی بریندار، شیعر، بۆ هونەرمەند نەوزاد ئەحمەد عوسمان، ئاریێز، ل٢٠.

١٧/ سوپاسنامە بۆ ئەوانەی کۆمەک و هاوکاریان بە گۆڤار کردووە، هەواڵی ڕاگەیاندنی بڵاوکراوەی نوێ، ل٢١.

١٨/ لە ئاسمانی یادگارێکما، شیعر، ئاسۆ، ١٩٩٣/٧/٧ یۆتۆبۆری، لە بەرگی دواوە.

ژمارە ٢٥/ ساڵی سێهەم، کانوونی دووەم ١٩٩٣، ژمارەی لاپەڕەکانی ١٨، تیراژ ٣٠٠ دانە.

بابەتەکانی ژمارە ٢٥

١/ سەروتار، ئەلتەرناتیڤ، سەرنووسەر، ل١.

٢/ کاریکاتێر، ل٢.

٣/ شەوەزەنگەکەی حوسێن شەبەقی ڕووناکبیر کام ئەلتەرناتیڤ؟، ع.شوان، ل٣.

٤/ کاریکاتێر، ل٧.

٥/ هەموو دنیا مەشغولە، کورتە چیرۆک، سلاح، و: ع.شوان، ل٨.

٦/ هێز لە یەکێتیی دایە، شیعر، جوهێڵ، و- لەفارسییەوە: دلاوەر، ل٩.

٧/ شەڕ، ئەنجام، شیعر، ڕێباز مەحموود، ل١١.

٨/ ڕێبوارە ئێران، شیعر، ل١٤.

٩/ ئەگەر ئەگەر، شیعر، حەمە عەلی حەسەن، ل١٥.

١٠/ هەواڵ- کردنەوەی نووسینگەی نوێی گۆڤار لە بازاڕی تۆفیق، سوپاسنامەی گۆڤار بۆ ئەوانەی کۆمەکیان کردووە، ل١٦.

١١/ هەواڵی چالاکی ئەدەبی و هونەری، بڵاوکراوەکانی گۆڤار، کرۆنۆلۆژیای ڕووداو، ل١٧.

١٢/ وێنەی بەرگ، تایتڵی ژمارەکانی دوو ساڵی ڕابردووی گۆڤار.

ژمارە ٢٦/ ساڵی سێیەم، ئازار ١٩٩٤، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٤، خاوەنی ئیمتیاز (.......................)، سەرنووسەر: عەباس شوان.

بابەتەکانی ژمارە ٢٦

نامەی دەست لەکارکێشانەوەی خاوەن ئیمتیازی گۆڤاری ئەدەب و هونەری کرێکاری، بەندی عەلی حەسەن، ١٩٩٣/١٢/١٧.

وێنەی بەرگ- عومەر دەروێش.

١/ هەڵسەنگاندنێک بۆ گۆڤاری ئەدەب و هونەری کرێکاری لە یادی دووساڵەی خەباتیدا، لێکۆڵینەوە، فوئاد قەرەداغی، ل١.

٢/ کاریکاتێر، ل٨.

٣/ تیشکێ بۆ سەر چیرۆکی ڕەوشتی جوان بنچینەی سەرکەوتنە، ڕەخنە، عەباس شوان، ل٩.

٤/ سوپاسنامەی گۆڤار بۆ کۆمەک و هاوکاری هاوڕێیان، ل١١.

٥/ یادێکی جەوهێل، بیرەوەری، ئەحمەد بازگر، وە- لە فارسییەوە: باوکی ئاری، ل١٢.

٦/ تەماڵ، شیعر، ئاسۆ، ل١٦.

٧/ هەواڵ، پێشێلکردنی ئازادی، ڕۆژنامەنووس کەریم زادە گیرا، ڕۆژنامەکەش داخرا، فاردا، ل٢٠.

٨/ سروودی کرێکاران، بۆکس ئیشتاینی ئەڵمانی، وە- لەفارسییەوە: سەلام، ل٢١.

٩/ ئاگاداری، چالاکی، ل٢٢.

١٠/ دەوڵەت، کورتە چیرۆک، عەباس شوان، ل٢٣.

١١/ نامـەی دەست لـە کارکێشـانەوەی خاوەن ئیمتیـازی گۆڤاری ئـەدەب و هونـەری کرێکاری، بەندی عەلی حەسـەن، ١٩٩٣/١٢/١٧، واژوو بەندی عەلی، ل٢٤.

١٢/ نانێکی ڕووسپی، خەمی نان، شیعر، پاسۆلین، لەسەر بەرگی دواوە.

ژمارە ٢٧/ ژمارەی تایبەت- ساڵی سێیەم، ئایار ١٩٩٤، ژمارەی لاپەڕەکانی ١٤.

بابەتەکانی ژمارە ٢٧

وێنەی بەرگ، یەکی ئایار، هێلکاریی ناوەوە، سامان قادر.

١/ چرپەک بۆ یەکی ئایاری ١٩٩٤.

٢/ جریشا لوزیناک، چیرۆک، سیرگی کسییف، وە- لەعەرەبییەوە: ئا. ک.باوەڕ، ل١.

٣/ ئایار ئەم جارەش، شیعر، ڕێباز مەحموود، ل٣.

٤/ تۆپ، چیرۆک، سێرگی کسییف، وە- لەعەرەبییەوە: ئا.ک.باوەڕ، ل٤.

٥/ شنەی ئایار، شیعر، م.بەیان، ل٦.

٦/ بڵاوکراوە کرێکارییەکان گەیشتن بۆ گۆڤار، ل٧.

٧/ گۆڤار لەنێو ناڕەزایەتیەکاندا، ل٨.

٨/ ئایاری مە، شیعر، س.م.چیا، ل٩.

٩/ سەرابی نان، شیعر، پاسۆلین، بۆ ئایاری ١٩٩٣، ل١٠.

١٠/ وێنـەی ئەنگلس و ئیلیانـور مارکس، لـە خۆپیشـاندانی کرێکارانـی لەندەن، هاید پـارک، یەکی ئایـاری ١٨٩٢، ل١١.

١١/ ئایار احاسیس ضاربە، شیعری عەرەبی، سەیوان،ل١٢.

١٢/ بەرگی دواوە تایتلی بەرگەکانی گۆڤار.

ژمارە ٢٨/ ساڵی سێ یەم، تموز ١٩٩٤، ژمارەی لاپەڕەکانی ١٢.

بابەتەکانی ژمارە ٢٨

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە شەڕی نێوان هێزە بۆرژواکان.

١/ ڕەئـووف حەسـەن، پاڵەوانـە ناسـیونال چەپەکـە لـە ڕۆمانێکـی دەسـتنووس بـە ناوی»مرۆڤێکـی ڕووت لێرەدایـە» ڕەخنـە، عەبـاس شـوان، ل١.

٢/ سوپاسنامەی گۆڤار بۆ کۆمەک و هاوکارییەکان، ل٣.

٣/ گیتارژەن، چیرۆک، بیرتا بولتشو، ڕۆمانیا، وە- لەعەرەبییەوە، و. ل، هە، ل٤.

٤/ فتبۆلینە شەڕ، شیعر، ڕێباز مەحموود، ل٦.

٥/ بۆنەوە و سەدەکانی داهاتوو، شیعر، برێشت، وە- ل.هە، ل٩.

٦/ زەنگی ئومێد، شیعر، بەختیار ڕەنجدەر، ل١٠.

٧/ هاوڕێ کرێکارەکەم، شیعر، محەمەد کەساس، لە نسێی ماندوو بوونا، پەخشان، ل١١.

٨/ بۆ هاوڕێیان، پەخشان، ئازاد، هەولێر.

ئێوە، پەخشان، باوکی ڕاپەڕین، هەولێر، ل١٢.

٩/ بەرگی دواوە کاریکاتێر، هەڕەشە لە سەرنووسەر.

ژمارە ٢٩/ ساڵی سێیەم، تشرینی یەکەم ١٩٩٤، ژمارەی لاپەڕەکانی ٤٨.

بابەتەکانی ژمارە ٢٩

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە- وێنەی لە خاچدان، ١٩٩٤/٩/١ ئاماژە بە شەهید کردنی شاعیر بەکر عەلی.

١/ بزووتنەوەی کرێکاری بەکر عەلی بە شەهیدکردن نەدا، سەرنووسەر، ئەم وتارە لە چلەی ماتەمینی شەهید لە ١٠/١٠/ ١٩٩٤، یەکێتیی نووسەرانی کورد، سلێمانی ئەنجامیان دابوو، ل١.

٢/ یاداشتنامە، لەسەر شەهیدکردنی بەکر عەلی و بە سزاگەیاندنی تاوانباران، ناوەڕاستی ئەیلول ١٩٩٤، ل٧.

٣/ کاریکاتێر، ل٩.

٤/ دادگایی کردنی کرێکاری جیهانی پیشەسازی لە شیکاغۆ، چیرۆک، جۆن رید، وە- لە عەرەبییەوە: سەلاح، ل١٠.

٥/ پێشانگای هونەرمەندێک و ڕێزلێنانی کرێکارانی جیهان، وێنە گری بەرازیلی: سیاشو سالکادو لە ١٣ی ک١ تا ١٣ی شوبات ١٩٩٤، لە لەندەن، وە- لەفارسییەوە: باوکی میدیا، ل١٧.

٦/ دوو نووسینە ڕاز، شیعر، ڕێباز مەحموود، ل٢٣.

٧/ گۆرانی ئامێرەکان، شیعر، برێشت، وە- لەعەرەبییەو:هە .ل. هە، ل٢٦.

٨/ کاریکاتێر، ل٢٩.

٩/ گرتن و تەعداکردنی ئەدیب و هونەرمەندان شەرمەزارییە بۆ هێزە بۆرژوازییەکانی کوردستان، بەیاننامەیەک بۆ ئیدانەکردنی ڕووداوی هەڵەبجە لە ٢٩/ ٧/ ١٩٩٤، لە ٣/ ٨/ ١٩٩٤، ل٣٠.

١٠/ بروسکەی پشتگیری لە دکتۆرانی مانگرتوو، ڕێکخراوی بێکاران لە کوردستان. ڕێکخراوی بیناسازی لە کوردستان، گۆڤاری ئەدەب و هونەری کرێکاری، ٢/١٠/ ١٩٩٤، ل٣٤.

١١/ سوپاسنامەی گۆڤار بۆ کۆمەک و هاوکارییەکان، ل٣٦.

١٢/ وەڵامی گێرەشیوێن و شێوازە نادروستەکانی، کارگر امروز، وە- لەفارسییەوە: ح.ک، ل٣٧.

١٣/ کاریکاتێر، ١٩٩٤، ڕێناس، ل٤٦.

١٤/ خەبات و ئاسۆ، شیعر، عادل، ل٤٧.

١٥/ نان و وشە، پاکانە، دوو پارچە شیعر، پاسۆلین، سەر بەرگی دواوە.

ژمارە ٣٠/ لەم ژمارەوە ناوی گۆڤار دەبێتە ئەدەبی کرێکاری، لەسەرەوەی هەر لاپەڕەیەک نووسراوە: ئەدەبی کرێکاری- ساڵی چوارەم- نەورۆز، ژمارەی لاپەڕەکانی ٢٢.

بابەتەکانی ژمارە ٣٠

١/ بە یادی مەرگی هاوڕێ لینین ڕاپەرین دەستی پێکرد، ن.کاپیتسا، و: م.ئەحمەد، ل١.

٢/ گیتارژەن، کورتە چیرۆک، بیرتا بولتشو، ڕۆمانیا، وە- لەعەرەبییەوە: لەتیف. ل٤

- ل٦ کاریکاتێر.

٣/ بە یادی کیمیابارانی هەڵەبجە- ١٦/ ٣/ ١٩٨٨، شیرکۆ محەمەد سەعید، ل٧.

٤/ دووانە بۆ منداڵی کرێکار، شیعر ٧/٣/ ١٩٩٥، سەلام عەبدوڵڵا، ئەڵمانیا، ل ٨.

٥/ ئومێدی نوێ، شیعر،و وشیار محسین، ل١٠.

٦/ مآزق و بحر، شیعر، سەیوان محەمەد، عەرەبی، ل١١.

٧/ هێزی کار، شیعر، محەمەد کەساس، ل١٢.

٨/ لە وەرزی غروریتدا، شیعر، بۆ زیندەگی خانم، مەهدی ساڵح، ل١٣.

٩/ یادی مەرگی هاوڕێ لینین- ١٩٩٥/١/٢١، بەیاننامەی ئیدانەی شەڕی نێوان هەر دووهێزی یەکێتی و پارتی، ل١٤.

١٠/ کۆڕی خوێندنەوەی کورتە چیرۆک و چەند قسەباس بۆ عەباس شوان- ١٨/٢/ ١٩٩٥، ل١٦.

١١/ گلەیینامە لە حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری ئێراق، کۆمیتەی سلێمانی ١٩٩٥/٢/٢١- بۆ: عەباس شوان سەرنووسەری گۆڤار، ل١٨.

١٢/ وەڵامی سەرنووسەر بۆ نامەکەی ١٩٩٥/٢/٢١ کۆمیتەی پاریزگای سلێمانی، ل٢٠.

١٣/ بەهار و یادێک، شیعر، عەبدوڵڵا عەلی، ل٢٢.

١٤/ ڕێپێوانی شووراکانی شاری هەولێر لە ڕاپەرین ١٩٩١دا، سوپاسنامەی گۆڤار بۆ کۆمەک

وهاوكاریـەكان. بەرگـی دواوە.

ژمـارە ٣١/ ژمـارەی تایبـەت بـە یەكـی ئایـار- لـە سـەرووی هـەر لاپەڕەیەكـدا نـاوی گـۆڤـار و مانـگ وسـاڵەكەی نووسـراوە، سـاڵی چـوارەم، ئایـار ١٩٩٥، ژمـارەی لاپەڕەكانـی ١٠.

بابەتەكانی ژمارە ٣١

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە- چەكوش و دەستێكی ئاگر ١ی ئایار نووسراوە.

١/ وێنە پۆستەری گۆڤار بە بۆنەی یەكی ئایار، ل١.

٢/ یەكی ئایار، كورتە چیرۆك، ثابت ڕەحمان، و:حەمە كەریم عارف، ل٢.

٣/ یەكی ئایار، ڕۆژانە چیرۆك، ڕەئووف بێگەرد، ل٩.

٤/ - یەكی ئایار چی دەگەیەنێ- بە كورتی، ڕەئووف حەسەن.

- یەكی ئایار –بەكورتی، جەمال كۆشش، ل١٠.

٥/ - یەكی ئایار، شیعری ئەحمەد دڵزار.

- پێشانگای پۆستەری یەكی ئایار لە مەیدانی ئازادی – سەرا ٢٧/ ٤/ ١٩٩٥، بەرگی دواوە.

ژمارە ٣٢/ ساڵی چوارەم، تشرینی یەكەم- ١٩٩٥، ژمارەی لاپەڕەكانی ٢٦.

بابەتەكانی ژمارە ٣٢

١/ باران، چیرۆك بۆ منداڵان- ١٩٩٥/٨/١٠، عەباس شوان، ناوەوەی بەرگی پێشەوە.

٢/ الی الاستاذ- یەكێتی نیشتمانی كوردستان، بەیاننامە ١٩٩٥/٧/٣١- گۆڤار، ل١.

٣/ لینین لە بیرەوەری هاوڕێیانی دا، ف.برویفتش، ٢١، نیسان ١٩٩٥، و: ح.ك.ع، ل٣.

٤/ كاریكاتێر، بۆ دەربڕینی بیروڕای ئازاد، ل٤.

٥/ ژەمێک خواردن بەر لە سێدارەدان، كورتە چیرۆك، و: ئەحمەد كەریم، ل٥.

٦/ سوپاسنامەی گۆڤار بۆ كۆمەك و هاوكارییەكان، ل٧.

٧/ گوڵـی پڕڕەونەقـی هونـەری چینایەتـی، عومـەر دەروێش و ڕەفیـق عەبدولكەریـم، ڕاپـۆرت لەسـەر چالاكـی، ل٨.

٩/ بۆ ، شیعر، والتەر ئاواسو، كینیا، و: ئاوات حەسەن ئەمین، ل٩.

١٠/ یـادی لەدایـک بوونـی كارل ماركس، لەلایـەن گۆڤـار كۆڕێـک بـۆ شـاعیر: حوسـێن بەفریـن لـە هۆڵـی ژووری بازرگانـی، ع.شـوان، ل١٠.

١١/ ساڵیادی شەهید بەكر عەلی شاعیر، ١٩٩٥/٩/٢- گۆڤار، ل١١.

١٢/ گـوڵ زۆرە بـەڵام ئـەوان هەمـوو گوڵێكیـان بـۆ باخچـەی خۆیـان ئـەوێ، شیعر، عەلـی عەبدولكەریم،

ل١٣.

١٣/ سێبەری بەیانێک، شیعر، حەفیدوڵڵا عەلی، ل١٥.

١٤/ برسییە و نان ئەدات، شیعر، کرونتیلاک مندون بشیرانا، ئەفریقا، و: هەمزە عەلی، ل١٦.

١٥/ لێیان دوورن، لێتان دوورین، شیعر، ئازاد ، هەولێر ٤/٩/ ١٩٩٥، ل١٧.

١٦/ حب الموديل، شیعر- عرەبی، سەیوان محمد، ل١٨.

١٧/ سوپاسنامەی گۆڤار بۆ کۆمەک و هاوکارییەکان، ل٢٠.

١٨/ - تابلۆیەکی شەترەنج بە ناوی- کوردستان- بەکر عەبدولرەحمان، ل٢١.

- تابلۆ. ل٢٢.
- دوو تابلۆ - بێ کاری- ئاسۆ فەرەج، ل٢٣.

١٩/ ڕاگەیاندنی بڵاوکراوەی نوێ- ژمارە ١و٢ ی پاشکۆی سیاسی گۆڤار، ل٢٤.

٢٠/ پرسیار، کورتە چیرۆک بۆ منداڵان، عەباس شوان، ڕاگەیاندنی بڵاوکراوە، چاپ بوونی کتێبی ناسری حیسامی لەو دیوەوەی ڕەنگ بەردەوە، ل٢٥.

٢١/ دوو پۆستەر لە بەرگی دواوە، ئیسپانیا، بەرەی گەل- بەرەی حکومەت ساڵی ١٩٣٦.

ژمارە ٣٣/ ساڵی پێنجەم، ئازار ١٩٩٦- ژمارەی لاپەڕەکانی ٣٤.

بابەتەکانی ژمارە ٣٣

١/ ئیمپریالیزم، چیرۆکی منداڵان، عەباس شوان.

٢/ گۆڤاری ئەدەبی کرێکاری و چوار سەرنجی گشتی، هەڵسەنگاندنی گۆڤار: تاهیر ڕەش، ل١.

٣/ لە دوورەوە، شیعر، ئازاد، هەولێر، ل٨.

٤/ دەمی مەلا، چیرۆک، ئەکرەم عەلی. ل٩.

- کاریکاتێر، ل١٢.

٥/ دووژمنایەتی بەرهەمهێنانی سەرمایەداری لەگەڵ هونەردا- وتار، هونەر لای مارکس- م.س.واسکیز، وە- لەفارسییەوە- ئازاد، پێداچوونەوە: حوسێن شەرەف، ل١٣.

٦/ جەماوەر، شیعر-،یوجین ئاتێلا، وە- لەعەرەبییەوە: ئاوات حەسەن، پێداچوونەوە: ئازاد بەرزنجی، ل١٩.

- ل٢١ کاریکاتێر.

٧/ کرێکاران، شیعر، یوجین ئاتێلا، وە- لەعەرەبییەوە: بەکر محمود، پێداچوونەوە: ئازاد بەرزنجی، ل٢٢.

٨/ تابلۆی شیعر، شیعر، تەها سلێمان عیسا- کەلار، ل٢٣.

٩/ الواقع الخطر، شعر عرەبی- سەیوان محمد، بندر عباس، ١٢/١٣/ ١٩٩٥، ل٢٤.
١٠/ ستارەی سوور، شیعر، عەبدوڵلا عەلی، ل٢٥.
١١/ مەکسیم گۆرکی چۆن مرد؟ نینا ڕەحمانی، ل٢٦.
١٢/ سوپاسنامەی گۆڤار بۆ کۆمەک و هاوکارییەکان، ل٣١.
١٣/ دوو تابلۆ، بەکر عەبدولرحمان، ل٣٢ و ل٣٣.
١٤/ کاریکاتێر، ئاسۆ.ح، ل٣٤.
پاشکۆکانی گۆڤاری ئەدەب وهونەری کرێکاری

١-- پاشکۆی ئەدەبی:
ژمارە- (١٩)ی ساڵی دووەم دوو پاشکۆی هەبووە:

پاشکۆی ژمارە (١)، لە حوزەیرانی ساڵی(١٩٩٣) دەرچووە. لەسەر بەرگی نووسراوە: پێکهێنانی ئەدەب و هونەری کرێکاری ئەرکی دەست بەجێمانە.

ئەم ژمارەیە تایبەتە بە پێکهێنانی کانوونی ئەدەب و هونەری کرێکاری، ئامادەکاریی و بابەتەکان: گفتوگۆ- کۆبونەوە- بانگەواز لەخۆ دەگرێت.

ناوەڕۆک: ١- دیدار ٢ - شاعیر حەمەعەلی حەسەن- ل١ ٣ - شاعیر — م. بەیان — ل٢ ٤ - هونەرمەند — سەردار عەبدوڵلا، ل٣ ٥- شاعیر ڕێباز مەحموود- کسپە، ل٥. ٦- کۆبونەوەی فراوانی پێکهێنانی کانوونی ئەدەب و هونەری کرێکاری بە بەشداری نوێنەرانی: هونەرمەندان- نووسەران— شاعیران لە شارەکانی: هەولێر- سلێمانی(١٠- ٦- ١٩٩٣ شوێن- سلێمانی) ل٧.

٧ — هونەرمەندی شێوەکار: سامان قادر، ل٨. ٨ — شاعیر- کاوە ئەحمەد، ل٩. بانگەواز ، ل١٠ (١٦- تموز- ١٩٩٣). ٩ — لێژنەی ئامادەکاری کانوون. ١٠ — بەرگی دواوە کانوون.

٢ — پاشکۆی ژمارە - (٢) لە حوزەیرانی ساڵی (١٩٩٣) دەرچووە. لەسەر بەرگ نووسراوە: بەرەو پێکهێنانی کانوونی ئەدەب و هونەری کرێکاری. تایبەتە بە و گفتوگۆیانەی کە لەگەڵ ئەدیب و هونەرمەندان سەبارەت بە پێکهێنانی کانوون کراوە.

ناوەڕۆک: دیدار . ١- م.م.ق- ڕەخنەگر و وەرگێڕ- ل١. ٢- دەرهێنەری شانۆیی ڕێبوار نووری- ل٤. ٣- تیپی شانۆیی یەکی ئایار- ل٥. ٤- ئەکتەر عومەر محەممەد- ل٦. ٥- نووسەر و وەرگێڕ ناسری حیسامی- ل٩. ٦- بانگەوازی لێژنەی ئامادەکاری بۆ ئەدیب و هونەرمەندان بۆ پێکهێنانی کانوون- ل١٠. ٧- لەسەر بەرگی دواوە نووسراوە: کانوون مەبەستی چییە؟، وەک کۆکردنەوەی توانا ئەدەبی و هونەرییەکان- کانوون- گەشەپێدان و زیندوکردنەوەی ئەدەب وهونەری کرێکاری.

ژماره - (٢٠) ساڵی دووەم دوو پاشکۆی هەبووە:

پاشکۆی ژماره - (١) تەمموزی ساڵی (١٩٩٣) بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

ناوەڕۆک:

١– کۆنگرە بە ئەنجام نەگەیشت بۆچی؟ (١ی ئابی١٩٩٣)، ناڵە حەسەن- هەولێر- ل١.

٢– وەڵام بە نووسراوەکەی جەمال کۆشش، کاوە ئەحمەد – چەمچەماڵ- ل٣.

٣– هونەرمەندانی سۆسیالیست و ئیلتیزامی چینایەتی و ئەدەبی– سامان ئەحمەد سلێمان – ل٥.

پاشکۆی ژماره (٢) تەمموزی (١٩٩٣) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

١– لە پێناو تێگەیشتنێکی ڕاستتردا، وەڵامی ژماره (٢) ، برایم فەتاح، ل١.

٢– دوو پارچە شیعری – جاک بریف- ل٨.

٣– دوو وێنە لە هۆلی کۆنگرە، (٣-٨-١٩٩٣)- ل٩.

٤– وەڵام بە غەفلەتەکەی جەمال- وەڵامی ژماره (٣) حەمەعەلی حەسەن – ل١٠.

٥– لە بەڵگەکانی کۆنگرە پڕۆژەیەکی پێشنیارکراو، فواد مەجید میسری- ل١٣.

ژماره - (٢٢) ساڵی دووەم یەک پاشکۆی هەبووە .

پاشکۆی ژماره (١) لە (ئەیلوولی - ١٩٩٣) بە (١٤) لاپەڕە دەرچووە.

لەسەر بەرگی یەکەم نووسراوە: هۆکاری بە بنبەست گەیشتنی کانوونی ئەدەبی کرێکاری لە ئەستۆی کێدایە؟.

ناوەڕۆک:

١– شیعر- دارا عەلی. هەواڵی مەرگی شاعیر و پرسەنامە عەبدوڵڵا حاجی حسەین (هیوا محەممەد لە ١٣-١١-١٩٩٣) دا- ل١.

٢– لەگەڵ تۆمە زرار با مەڵبەند گوێی لێ بێ- وریا نازری- ل١.

٣– دەربڕینێ کە لە ناخی ناخمەوە پڕیە لە کلپە و بێزاری- گلپەیەک- جەمال کۆشش- . بۆ مێژوو (١-١١- ١٩٩٣) ل٥.

٤– وەڵام بۆ هاوڕێ جەمال کۆشش- عەباس شوان – ل٨.

٥– چەند پارچە شیعری هاوڕێ- پاسۆلین- کۆمۆنەی نان- برووسکەی نانێک- درووە- کۆچنامەی نان- ل٨.

٢ – پاشکۆی سیاسی:

ژمارە (١) ساڵی چوارەم لە (حوزەیرانی - ١٩٩٥) بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

ناوەڕۆک:

١ – وتار- مەنسووری حیکمەت و خەونە یاساغەکانی موجاهید یا تەوەهوم بە بۆرژوازی- م. محەممەدی، (١٠-١٠- ١٩٩٤) ل١.

٢ – نزیکایەتی چەپ و ڕاست دانان بە هەڵەدا یا دانان بەبێ توانایی و ئیفلاسی: نووسینی: کاوە ئەحمەد – ل٥.

ژمارە – (٢) ساڵی چوارەم لە (تەمموزی- ١٩٩٥) بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

ناوەڕۆک:

١ – مەلا بەختیار، تاهیر حەسەن: سۆشیال دیموکراتی عادی و موحەسەن لە قڕە بۆ یەکترکردنێکدا، چەند وتە، وتاری سەرنووسەر – ل١.

٢ – فەرهاد فەرەج / لە (٣-١-١٩٩٥) منازەرەیەک لەنێوان مەلابەختیار و تایەر حەسەن، گفتوگۆ- ل٢.

٣ – گفتوگۆ- تایەرڕەش لەسەر سمینارەکەی مەلا بەختیار و تایەر حەسەن- ل٦.

٤ – گفتوگۆ – جەمال حەسەن لەسەر هەمان سمینار قسەکردن- ل١٠.

٥ – کاریکاتێر- ل١٢.

ژمارە – (٣) ساڵی چوارەم لە (کانوونی یەکەم- ١٩٩٥) بە (٦) لاپەڕە دەرچووە.

ناوەڕۆک:

١ – لینین سۆشیالیزم و دین- توابا ژیزن ١٩٠٥، و: لە فارسییەوە – ح.م.ع – ل١.

٢ – تیرۆر و تەوەهوم بوون بە بۆرژوازی – ل٤.

٣ – میتینگ بۆ حەوت هەڵسوڕای عەرەب پەردەپۆشکردنی چ سیاسەتێکە ، عەلی چەلەبی – ل٥.

ژمارە- (٤) ساڵی پێنجەم لە (شوباتی - ١٩٩٦) بە (١٠) لاپەڕە دەرچووە.

ناوەڕۆک:

١ – پەیامــی جمهـوری جەهلـی ئیسـلامی و حاکمانـی کوردسـتان- برسـێتی- تیـرۆر- جەهالـەت- بەیاننامـەی گۆڤـار(٧-١-١٩٩٦)- ل١.

٢ – گرفتی سووتەمنی لەنێوان معارەزەی شوشەیی و فەرمانڕەوایاندا، عەلی چەلەبی- ل٢.

٣ – بەیاننامەی یادی مەرگی (٧٢) ساڵەی لینین (٢١- ١- ١٩٩٦)- ل٥.

٤ – عادل باخەوانی بزوتنەوەی ئیسلامی پاکانە بۆ تیرۆر دەکات– ڕەخنە- عەبدوڵڵا عەلی- ل٦.

٥ – پێشێلکردنی مافی مرۆڤ بەدیلی ئیسلامییە. ع. شوان- ل٧.

٦ – ڕاگەیاندن- ل٩.

٧ – تایتلی بڵاوکراوە کۆمۆنیستی وکرێکارییەکان- ل١٠.

ژمارە– (٥) ساڵی پێنجەم لە (حوزەیرانی-١٩٩٦) بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

ناوەڕۆک:

١– قەڵەمی نووسەرانی ناڕازی بڕندەیە، یەکێتی و ئیسلامی شێتوشڕ کردووە- ل١.

٢ – ماجەرای گێچەڵەکەی یەکێتی بە گۆڤاری ئەدەبی- ل٢.

٣ – زیندانیکردنـی عەبـاس شـوان و داخسـتنی بـۆ پێشـەوە زەنگێکـی ترسـناکی یەکێتـی نیشـتمانی کوردسـتانە دەبـێ بـەری پـێ بگیـرێ- ل٣.

٤ – ڕوونکردنەوە- ئاگاداری- ڕێکخراوی مافی مرۆڤ لە سلێمانی سەبارەت بە گرتنی سەرنووسەری گۆڤار – ل٤.

٥ – نامـە بـۆ ڕای گشـتی- بانگـەواز سـەبارەت بـە پێشـێلکردنی ئـازادی سیاسـی و ڕادەربڕیـن- عـەباس شـوان (١٥-٦- ١٩٩٦)- ل٥.

٦ – نامـەی ناڕەزایەتـی و ئیدانـە لەبەرامبـەر پێشـێلکردنی ئازادییـە سیاسییەکان. لەلایـەن ڕێکخراوەکان- نووسـەران- کرێکاران و کۆمیتـەی دیفـاع لـە زیندانیـان- ل٦.

٧ – کۆمەڵێک ڕێکخراو و گۆڤاری کرێکاری ئیدانـەی پێشـێلکردنی ئـازادی سیاسـی دەکـەن، نامەی حەمەسـەعید حەسـەن بۆ عـەباس شـوان- ل ٧.

٨ - ئـاگاداری و ئیمـزاو کەمپیـن بـۆ ئازادیـی عـەباس شـوان- نووسـەران، ڕۆژنامەنووسـان و هونەرمەنـدان- ل٨.

٩ – دوو وشە لە چوار ساڵی دەسەڵاتی ناسیۆنالیزمدا- عەبدوڵڵا عەلی- ل٩.

١٠ – بزووتنـەوەی ئیسـلامی چـی بـۆ خەڵکـی هەڵەبجـە کـردووە تـا تەقەیـان لـێ دەکات (٢١-٣-١٩٩٦)- ل١١.

١١ – سپاسنامە – ئاگادارینامە- بەیاننامە- تایتلی بڵاوکراوەکان- ل١٢.

ژمارە– (٦) دواژمارەی پاشکۆی سیاسی، ساڵی پێنجەم لە (کانوونی یەکەم- ١٩٩٦) دەرچووە، نووسەر دەڵێ پڕ تیراژترین ژمارە بووە، ژمارە هەبووە خۆی لە سەرووی هەزار دانە داوە.

ناوەڕۆک:

١ – ئیسلامییەکان مەوقیعیان لە ئیعرابدا، عەباس شوان – ل١.

٢ – خەڵکی سلێمانی حوکمی (پ.د.ک)یشیان بینی- نووسەر – دژی سولتەیەک- ل٦.

٣ – پارتی لە بڕینی مووچە لاسایی یەکێتی دەکاتەوە- ل٧.

٤ – بێ ناو- شیعر- شاعیرێکی چیکی ، و. ژمارەیەک لە دۆستانی گۆڤار. تایتلی گۆڤاری پێشڕەو ئەدەبی کرێکاری- بۆ شەڕی یەکی ئایار. یاداشتنامە بۆ پارێزگای سلێمانی- ل٨.

پرۆفایلی سەرنووووسەر:

سەبارەت بە ژیاننامەی خۆی وای نووسیوە:

عەباس شوان بەهاری ساڵی ١٩٥٧، لە گەڕەکی سەرشەقامی باژێری سلێمانی هاتۆتە ژیانەوە. قۆناغی سەرەتایی لە خوێندنگەی دەرگەزێن تەواو کردووە، لە ناوەندی کۆماری و خوێندنگەی ئێواران قۆناغی ناوەندی تەواو کردووە. پۆلی چواری ئامادەیی لە شاری ڕوومادی خوێندووە. ماوەی چەند ساڵ لە وەزارەتی ڕۆشنبیریی کارمەند بووە، بە هۆی سیاسەتەوە گواستراوەتەوە بۆ فەرمانگەی ڕێگاوبان. بۆ ماوەی شەش-حەوت مانگ پێشمەرگایەتی کردووە. سێجار زیندانی کراوە، دووانیان لە سەردەمی حکومەتی عەرەبی عێراقی (سەدام حوسێن)، یەکێکیشیان لە سەردەمی دەسەڵاتی کوردی (ینک) بووە، هەرهەموویان لەسەر چالاکی سیاسی بووە...تاد. لە ناوەڕاستی هەفتاکانی سەدەی ڕابردوو یەکەم بەرهەمی لە ڕۆژنامەی هاوکاری بڵاوبۆتەوە، لە بەغداد دەردەچوو. کۆتایی ساڵی ١٩٩١ تا ناوەڕاستی ١٩٩٦ گۆڤاری ئەدەبی کرێکاری دەرکردووە. دوو کۆمەڵە چیرۆکی منداڵان و کتێبێکی ڕەخنەی ئەدەبی چاپ و بڵاوکردۆتەوە. بەردەوام لە ڕۆژنامە و گۆڤار و بڵاوکراوە و ماڵپەڕە کوردییەکاندا بابەتی جۆراجۆری بڵاکردۆتەوە. لە ١٥ ی ٧ ی ١٩٩٧ دا لەژێر فشاری ئیسلامییە توندڕەوەکانەوە چۆتە تورکیا. لە ڕێکخراوی یو ئێن - نەتەوەیەکگرتووەکان قبووڵ دەکرێت . لە ١٠ ی ١٢ ی ١٩٩٨ دا دەگاتە وڵاتی فینلاند. لە ٢٠ی ٩ی ٢٠١١ ڕۆژنامەیەکی ئەلکترۆنی سەرپەرشتی دەکات بە ناوی لاهدێنکوردییەوە.

٩٤– پرۆلیتاریا: باشووری کوردستان— ١٩٩١:

ئۆرگانی ڕێکخراوی ڕەوتی کۆمۆنیست بوو، لە ناوەڕاستی بەشی سەرەوە نووسراوە: کرێکارانی

کرێکارانی جیهان ، یەکگرن !
پرۆلیتاری
ئۆرگانی ڕێکخراوی ڕەوتی کۆمۆنیست
زمارە ٦ تەمووزی ١٩٩١ ٢٥٠ فلس
ئێستای عێراق ، کێشەکان و ململانێی لایەنەکان
کێشەی سەرمایەی نەتەوەیی عیراق
موئید احمد
١ـ ڕۆژئاوا و ناسیونالیزمی عەسکەرتاری عەرەب
بروسکەی یادی ١٦ سالە
امجد غفور
ئامانجی دیرین
ڕاپەڕین وبزووتنەوەی شورایی لاپەڕە ١٢
ڕۆژەکانی ڕاپەڕین لاپەڕە ١٤

پرۆلیتاریا

جیهان یەکگرن، لەلای چەپ ئارمی چەکوش و داس و ئەستێرەیەک هەیە. ئۆرگانێکی سیاسی بووە، بابەتی پەیوەست بە بیری مارکسی و بزووتنەوەی چەپی کرێکاری و شوراکان و ڕاپەڕین بڵاودەکردەوە ،(سەرنووسەر : موئەیەد ئەحمەد).

ژمارە(٦) لە تەمووزی (١٩٩١) دەرچووە، ژمارەی لاپەڕەکانی (١٤) و قەبارەی (4A) ، زمان کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی .

٩٥ - ڕێگای ئاشتی و سۆسیالیزم– ١٩٩١:

گۆڤاری ڕێگای ئاشتی و سۆسیالیزم، هەموو ژمارەکانی لە چاپخانەی حزبی شیوعی عێراق لە شام- سوریا چاپ کراوە، ماوەیەک ڕەفیق سابیر سەرپەرشتی کردووە و ئەبو شاخەوان چاپی کردووە.

هەر ئەو کاتە پرشنگ سەعید (ئەستێرە) جگە لە نووسین و وەرگێڕان ئەرکی چاپیش دەگرێتە ئەستۆ، دواتر ڕەفیق سابیر دەچێتە سوید، ڕۆژنامەوان پرشنگ سەعید بە تەنیا بەردەوام دەبێت لە دەرکردنی ژمارەکانی داهاتوو کە هەر ٣ مانگ جارێک دەرچووە و بە هاوکاری هاوڕێ کەریم ئەحمەد، لەگەڵ ژمارەکانی الثقافة الجديدة دەگەیەندرێنە شارەکانی کوردستان.

لە پایزی ١٩٩١ پرشنگ سەعید دەگەڕێتەوە کوردستان، لەگەڵ ئەوەی هێشتا ژمارە ٢٦ی گۆڤارەکە لە ژێرچاپدایە لە شام، ئەو دەکەوێتە ئامادەکردنی ژمارە ٢٧ و کۆتا ژمارە.

بابەتەکانی کۆتا ژمارە لە چاپخانەی زانکۆ لە هەولێر (تنضید) کراون، دواتر لە لایەن دڵشادخۆشناو پێداچوونەوە و هەڵەچنی بۆ کراوە، لە ساڵی ١٩٩٢ لایەن پرشنگ سەعیدەوە براوەتەوە شام و لەوێ لە چاپخانەی حزب چاپ کراوە.

١ – ژمارە (٢٧) ساڵی شەشەم لەساڵی (١٩٩١) بە (٢٠٤) لاپەڕە بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی و کوردی باکور ڕێنووسی لاتینی دەرچووە.

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک .

گۆڤاری ژیان

٩٦ – ژیان(Jiyan)- کۆڵن— ئەڵمانیا— ١٩٩١:

گۆڤارێکی سیاسی- کۆمەڵایەتی گشتییە. یەکێتیی ژنانی کوردستان لە کۆڵن دەریان کردووە. بە زمانی ئەڵمانی، تورکی، کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی، دوو مانگ جارێک دەرچووە.

خاوەنی چاپ و بڵاوکردنەوە: کۆمِ ژین لە کۆڵن- ئەڵمانیا.

١- ژمارە (١) لە مانگی (ئاداری-١٩٩١) بە (١٢) لاپەڕە بە قەبارەی (A4) دەرچووە.

٢- ژمارە (٣) لە مانگی (ئۆکتۆبەری ١٩٩١) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

٣- ژمارە (٤) لە مانگی (شوباتی ١٩٩٢) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

٤— ژمارە (٥) لە مانگی (گوڵانی ١٩٩٢) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

٥— ژمارە (٧) لە مانگی (شوباتی ١٩٩٣) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

٦— ژمارە (٨) لە مانگی (حوزەیرانی ١٩٩٣) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٧— ژمارە (٩) مانگەکانی (ئۆکتۆبەر و دیسەمبەری ١٩٩٣) بە یەکەوەن، بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە.

٨— ژمارە (١٢) لە مانگی (ئۆکتۆبەری ١٩٩٤) بە(١٦) لاپەڕە دەرچووە.

٩— ژمارە (٢٠) لە مانگی (ئاداری ١٩٩٧) بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٠— ژمارەکانی (٢١- ٢٢ جمکن) لە مانگی (ئۆکتۆبەری ١٩٩٧) بە(٢٧) لاپەڕە دەرچووە.

١١— ژمارە (٣١) لە مانگی (حوزەیرانی ٢٠٠٣) بە (٣١) لاپەڕە دەرچووە.

١٢— ژمارە (٣٧) لە مانگی (حوزەیرانی ٢٠٠٤) بە (٣٣) لاپەڕە دەرچووە.

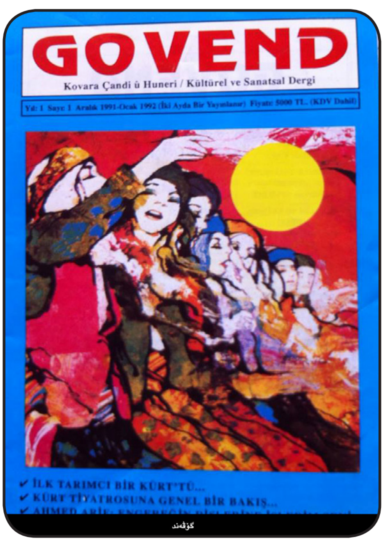

گۆڤەند

٩٧- گۆڤەند (GOVEND): دیاربەکر- تورکیا- ١٩٩١:

گۆڤارێکی چاندی وهونەرییە، بە زمانی کوردی باکوور و تورکی ڕێنووسی لاتینی لە دیار بەکر- بڵاوکراوەتەوە، قەبارەی (٢٤ بە ١٦،٤سم٢)، بەرگی ڕەنگاوڕەنگ بوو.

خاوەنی ئیمتیاز: مەزهەر کارا. سەرنووسەر و بەڕێوبەر: موکیم

ئایلدز.

١– ژماره (١) ساڵی یەکەم، بۆ هەردوو مانگەکانی (کانوونی یەکەمی- ١٩٩١ و کانوونی دووەمی- ١٩٩٢) بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژماره (٢) ساڵی یەکەم، بۆ هەردوو مانگەکانی (شوبات و مارسی ١٩٩٢) بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە[٩٣].

٣ – ژماره (٣) ساڵی یەکەم، بۆ هەردوو مانگەکانی (نیسان ومایسی- ١٩٩٢) بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٤ – ژماره (٤) ساڵی یەکەم، بۆ هەردوو مانگەکانی (حوزەیران و تەموزی- ١٩٩٢) بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٥ – ژماره (٦) ساڵی یەکەم، بۆ هەردوو مانگەکانی (ئۆکتۆبەرو نۆڤێمبری- ١٩٩٢) بە (٤٨) لاپەڕە دەرچووە.

٦ – ژماره (٧) ساڵی یەکەم، بۆ هەردوو مانگەکانی (یانوەرو شوباتی- ١٩٩٣) بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٧ – ژماره (٨-٩) پێکەوە جمکن ، ساڵی (دووەم)، بۆ هەردوو مانگەکانی (مارت و حوزەیرانی- ١٩٩٣) بە (٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

٩٨- نواڵە: سلێمانی – کوردستان- ١٩٩١:

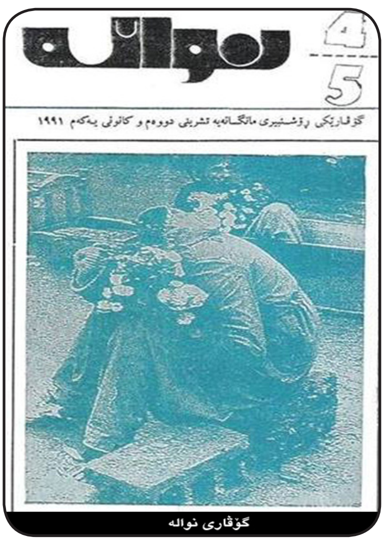

گۆڤارێکی ڕۆشنبیریی مانگانە بووە، کۆمەڵەی خوێندکاران و لاوانی کوردستان لە سلێمانی بە زمانی: کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەریانکردووە. قەبارەی کەمێک لە (5A) بچووکتر بووە. سەرنووسەر: خەڵات عومەر. سکرتێری نووسین: ئیسماعیل حەمەئەمین. بەڕێوەبەر: مەریوان حەمەغەریب.

دەستەی نووسەران: ئاوات ئەحمەد، زانا مەحموود، نەورۆز عەباس[٩٤].

١– ژماره (١) ساڵی یەکەم، لە مانگی (ئابی ١٩٩١) بە (٤٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژمارەکانی (٤ و٥ جمکن) لە یەک بەرگدا، مانگەکانی(تشرینی دووەم و کانوونی یەکەمی ١٩٩١) بە یەکەوە بە (٦٢) لاپەڕە دەرچوون[٩٥].

---

٩٣ . لە ئەرشیفی مام حسەین گولەر وەرگیراوە.
٩٤ . ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی، ئیسماعیل تەنیا، ل٢٥٩.
٩٥ . ژمارەی جمکی (٤ و ٥) و زانیارییەکان لە پەیجی ئارام ڕەئووف وەرگیراوە.

گۆڤاری نوژەن

٩٩ – نۆژەن- زێوێ- کوردستانی ڕۆژهەڵات- ١٩٩١:

گۆڤارێکی تیۆریی- لێکۆڵینەوەی زانستی وەرزی بووە، ڕێکخراوی ئاڵای شۆڕش دەریکردووە، شوێن نەنووسراوە بە پێی کات و ڕۆژگاری دەرچوونی گۆڤارەکە، لە کوردستانی ڕۆژهەڵات بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی چاپکراوە. ژمارەی یەک لە زستانی ١٩٩١ دەرچووە. ئەوەی من بزانم و ئاگادار بم ڕێکخراوی ئاڵای شۆڕش تەنها یەک ژمارەی دەرکردووە، کە ژمارە یەکە، (٣٢٠) لاپەڕەیە، بە قەبارەی ٢٠ بە ١٥سم. تابلۆی بەرگ: نزار حەمەڕەشید. ئەو ناوانەی بابەتیان تێدا بڵاوکردۆتەوە: سەرنووسەر، سالار عەزیز، د.ڕەشید، حەمە ئاوات، حیکمەت محەممەد کەریم، د. کاروان، ن. گۆران، هیوا جەباری، زیاد مەولوود، ئازاد عەلی. نرخ دوو دیناری لەسەر نووسراوە. ئەو ژمارەیەی یەکی گۆڤاری نۆژەن لە ئەرشیفی مندا هەیە. «ئیسماعیل تەنیا» لە کتێبەکەیدا (ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی)دا لە لاپەڕە-٢٤٨-دا لەبارەی (نۆژەن)ەوە نووسیویە: ژمارە -٢- ی لە تشرینی یەکەمی-١٩٩٢- لەژێر ناوی (گۆڤارێکی سیاسی کولتووریی گشتییە، حیزبی زەحمەتکێشانی کوردستان) دەریکردووە. ئەوە دواژمارە بووە و وەستاوە.

ڕۆژنامەی دەنگی بێکاران

١٩٩٢

١٠٠ – دەنگی بێکاران - هەولێر- کوردستان -١٩٩٢:

ئەم ڕۆژنامەیە ڕێکخراوی یەکێتیی بێکارانی کوردستان دەریکردووە. هەواڵ و چالاکییەکانی ڕێکخراوەکەی تێدا بڵاوکراوەتەوە. سەرنووسەر: عەبدولڕەحمان مەولوود. بە کردارەکی ژمارە یەک عەبدوڵڵا سلێمان(مەشخەڵ) سەرنووسەر بووە. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی بە قەبارە (4A) بە تیراژی (٥٠ تا ١٠٠) دانە دەرچووە. ئەوانەی لە دەنگی بێکاران دەیاننووسی: گۆران عەبدوڵڵا، عەبدوڵڵا سلێمان(مەشخەڵ)، عەبدولڕەحمان مەولوود، فەرهاد فەرەج، وەستا

سابیر، جاسم، سیروان عەلی، ئەکرەم چاوشین[٩٦].

١- ژمارە (١) لە ئابی (١٩٩٢) بە چوار لاپەڕە دەرچووە.

٢- ژمارە (٢) لە ئەیلوولی (١٩٩٢) بە چوار لاپەڕە دەرچووە[٩٧].

٣- ژمارە (٣) لە ناوەڕاستی ئەیلوولی (١٩٩٢) بە چوار لاپەڕە دەرچووە، نرخ(٥٠٠ فلس).

٤- ژمارە (١١) لە ناوەڕاستی ئایاری (١٩٩٣) بە (١٢) لاپەڕە دەرچوو. نرخ یەک دینار. لەسەری سەرەوە نووسراوە: تەئمینکردنی ژیان، خواستی دەست بەجێمانە . ژمارەکانی (٣- ١١) لە ئەرشیفی مندا پارێزاوە.

نامەیەک لە مستەر میجەرەوە
بۆ بەڕێز مام جەلال
کوردستانی نوێ
NEW KURDISTAN
ڕۆژنامەیەکی سیاسیی ڕۆژانەیە
Daily News Paper - Sunday 1992 [VoL - 1] (No.O) ARBIL - KURDISTAN - IRAQ
بەڕێز مام جەلال :
...وان یەکێتیو پارتی لەهەموو ڕۆژێک بەهێزترەو کورد تووشی براکوژی نابێتەوە
سەر ووتار
کوردستان پێشوازی هاتنەوەی زیندانییە سیاسییەکان دەکا..

١٠١ - کوردستانی نوێ - هەولێر- کوردستان-١٩٩٢- (١):

ژمارە(سفر)ی ڕۆژنامەی کوردستانی نوێ، ساڵی یەکەم، ڕۆژی (١٢-١-١٩٩٢) چاپ و بڵاوکراوەتەوە.یەکەم ڕۆژنامەی ڕۆژانەی دوای ڕاپەڕینی خەڵکی کوردستانە لە ئاداری١٩٩١تا ئێستایش بەردەوامەلە دەرچوون. بەزمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی. دوای ئەوەی پەرلەمانی کوردستان ڕەزامەندی لەسەر یاسای چاپەمەنییەکان دەربڕی. ڕۆژنامەی کوردستانی نوێ یەکەمین ڕۆژنامەبوو، کەداوای مۆڵەتی فەرمی لەوەزارەتی ڕۆشنبیریی حکوومەتی هەرێمی کوردستان کرد. مۆڵەتی ژمارە(یەک)ی پێدراوە، د.فوئاد مەعسووم خاوەن ئیمتیاز و ناوی لەسەر ڕۆژنامەکەدانراوە، ئەمەش لە ژمارە(٤٥١)ی ڕۆژی (٢-٨- ١٩٩٣) جێبەجێکرا.

بیرۆکەی دەرکردنی ڕۆژنامەی کوردستانی نوێ:

هەر لەگەڵ ڕۆژە گەرم و بەجۆشەکانی ڕاپەڕینی١٩٩١دا ئەو بیرۆکەیەخرایەسەر کاغەز تا بەشێوەیەکی پراکتیکی ئیشی بۆ بکرێت. بۆ ئەمەش بە گوێرەی ڕێنمایی و دوای برووسکەیەکی «مام جەلال» بڕیاری جێبەجێکردنی درا. لەهەولێر و سلێمانی دەست بە کۆبوونەوەکرا. لەهەولێر دوو

٩٦ . نامەی عەبدوڵڵا سلێمان(مەشخەڵ) لە ڕێکەوتی (٢٠١٣/٦/٢١) بە نامەی ئەلیکترۆنی فەیسبووک بۆی ناردم، دوایی داوام لێکرد بە وورد بۆم بنێرێت. لە ڕێکەوتی٢٤ /٦ /٢٠١٣ جارێکی تر بە ئیمەیل بۆی ناردم. کورتەنامەیەکی تری لە ڕێکەوتی (٢٠١٥/١/٣١) بۆ ناردم هێندەک زانیاری تری لە خۆگرتبوو لەگەڵ ژمارە یەکی دەنگی بێکاران، ئاماژە بەوەش دەکات کەسانێکی تریش هەبوون بەشداری نووسینیان کردووە، بەڵام لە یادی نەماون.

٩٧ . ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی، ئیسماعیل تەنیا، ل٣١٨.

دانیشتنی فراوان كرا، یەكێكیان بە سەرپەرشتی «كۆسرەت ڕەسوول عەلی» و كۆبوونەوەی دووەمیش بە سەرپەرشتی «ئەرسەلان بایز». لە هەردوو كۆبوونەوەكەدا كۆمەڵێك ئەدیب و نووسەر و شارەزای بواری هونەری ئامادەی بوون. لە شاری سلێمانیش بۆ هەمان مەبەست چەند دیدارێك ڕێكخرا.

ڕۆژی (١٢-١-١٩٩٢) ژمارە(سفر)ی ڕۆژنامەی كوردستانی نوێ خرایەژێر چاپ و بڵاوكرایەوە، كەلێی نووسرابوو: كوردستانی نوێ، یەكێتیی نیشتمانی كوردستان دەریدەكات. شاری هەولێر بووەبنكەی سەرەكی ڕۆژنامەكە و چاپخانەی ڕۆشنبیریی دەسنیشانكرا بۆ چاپكردنی ڕۆژنامەكە. «موحسین كەریم عەلی زێندین- دزەیی» سەرپەرشتی چاپخانەكەی دەكرد. دواتر بە فەرمی بە بەڕێوەبەری چاپخانەكە هەڵبژێردرا. پێشمەرگەی دێرین»خالید ئەحمەد غەفوور ناسراو بە- خالۆی دەروێش» شوفێری نێوان نووسینگە و چاپخانەكە بوو.

ژمارە(١) لە ڕێكەوتی(٢٦-١-١٩٩٢) ڕۆژنامەی كوردستانی نوێ وەك ڕۆژنامەیەكی ڕۆژانە چاپ و بڵاوكرایەوە.

ڕەنگی لاپەڕەكانی كوردستانی نوێ:

لەژمارە سفر تاكو ژمارە٨١، ڕەنگی ڕۆژنامەكەڕەشوسپی و سوورە. لە ژمارە٨٢ تا ٩٤ ڕەنگی ڕەشوسپی و سەوز بە كار هاتووە. لەژمارە٩٥ تا ١٠٢ ڕەنگی ڕەشوسپی و سوور بە كار هاتۆتەوە. پاش ماوەیەك، زیاتر كار لەسەر ڕەنگی سەوز كراوەوەك سمبۆلی ڕەنگی یەكێتیی نیشتمانی كوردستان، كەتاكوو ئێستایش بە كارهێنانی ئەو ڕەنگەبەردەوامە، واتە ڕەنگی زاڵ ڕەنگی سەوزە. بەڵام لە بۆنەتایبەتییەكاندا لاپەڕەكانی یەكەم و دوالاپەڕەكراونەتەڕەنگاوڕەنگ و پێنج ساڵ زیاتریشەڕۆژنامەكەبە ڕەنگاوڕەنگی دەردەچێت، بەتایبەتیش لاپەڕەكانی یەكەم و دوالاپەڕە و دوو لاپەڕە لەلاپەڕەكانی ناوەوەڕەنگاوڕەنگن. لەگەڵ دەركردنی چەند پاشكۆیەكی ڕەنگاوڕەنگ.

ئۆفیسی ڕۆژنامەكە:

لە مانگی كانوونی دووەمی ساڵی (١٩٩٢) تا ڕۆژی (٣١-٨-١٩٩٦) ئۆفیسی سەرەكی ڕۆژنامەكەلە شاری هەولێر بوو، لەو ڕۆژەوە تا ئەمڕۆ ئۆفیسی سەرەكیی لە شاری سلێمانییە و لەشارەكانی تریش نووسینگەی هەیە.

سكرتاریەتی نووسین:

لە ژمارەسفری ڕۆژی ١٢-١-١٩٩٢ سكرتاریەتی ڕۆژنامەكەبەم شێوەیەلەسەر ڕۆژنامەكەدا نووسراوە:

سەرنووسەر: ئەرسەلان بایز.

سکرتێری نووسین: ئازادجوندیانی

لە ژمارە١١٦ی ڕۆژی ١٦-٦-١٩٩٢ ناوی «فریاد ڕەواندزی» وەك بەرێوەبەری نووسین خراوەتەسەر ڕۆژنامەکە.

لە ژمارە١٦٤ی ڕۆژی (١٣-٨-١٩٩٢)ەوە«ئازاد جوندیانی» بۆتەجێگری سەرنووسەر.

لە ژمارە(٥٤٣) ی ڕۆژی (٢٣-١١-١٩٩٣) «فەرەیدون عەبدولقادر» لە جێگەی «ئەرسەلان بایز» بۆتەسەرنووسەری ڕۆژنامەکەو جێگری سەرنووسەر و بەڕێوەبەری نووسین وەکوو خۆیان ماونەتەوە.

ڕۆژی (٢٣-١- ١٩٩٤) ناوی «ئازاد جوندیانی» لەسەر ڕۆژنامەکەنەماوە.

لەژمارە(٥٩٦ی ڕۆژی ٢٥-١-١٩٩٤) ناوی «فریاد ڕەواندزی» لەسەر ڕۆژنامەکەنەماوە. ناوەکان بەم جۆرەماونەتەوە:

خاوەنی ئیمتیاز: د.فوئاد مەعسووم.

سەرنووسەر: فەرەیدون عەبدولقادر

لە ژمارە(١٢٥١)ی ڕۆژی (١-٤-١٩٩٦) گۆڕانکاری لە سکرتاریەتی نووسیندا بەم شێوەیەکراوە:

خاوەن ئیمتیاز: د.فوئاد مەعسووم

سەرنووسەر: فریاد ڕەواندزی

جێگری سەرنووسەر: دڵشاد عەبدوڵڵا

لە ژمارە(١٨٥٣)ی (٥-٥-١٩٩٩)ەوە ناوی ستافی ڕۆژنامەکە ئەم ناوانەبوون:

خاوەنی ئیمتیاز: د.فوئاد مەعسووم،

سەرنووسەر: فریاد ڕەواندزی

جێگرانی سەرنووسەر: دڵشاد عەبدوڵڵا— ستران عەبدوڵڵا

بەڕێوەبەری نووسین: کاوە محەممەد.

لەژمارە(٢١٨٨) ی رۆژی (٣- ٧- ٢٠٠٠) ستافی ڕۆژنامە بەم شێوەیە بووە:

خاوەن ئیمتیاز: د. فوئاد مەعسوم، سەرنووسەر: مەحمود مەلاعززەت، جێگری سەرنووسەر: ستران عەبدوڵلا، بەڕێوەبەری نووسین: کاوەمحەممەد.

لە ژمارە (٢٧٢٣)ی ڕۆژی (٧-٤-٢٠٠٢)ەوە:

سەرنووسەر: کاوە محەممەد

جێگری سەرنووسەر: شێرکۆ مەنگووڕی

پێشتریش «کاوەمحەممەد» جێگری سەرنووسەر و «شێرکۆ مەنگووڕی» بەڕێوەبەری نووسین بوون.

لە ژمارە(٤٩٣٨)ی ڕۆژی (٣١–٧-٢٠٠٩)، ناوی «کاوەمحەممەد» و «شێرکۆ مەنگووڕی» لەسەر ڕۆژنامەکەنەماوە. لەو ماوەیەی، کە«کاوە محەممەد» سەرنووسەر بووەناوی: کەژاڵ ئەحمەد، توانا ئەحمەد، جەمال عەبدوڵلا، عەدالەت عەبدوڵلا وەك سکرتێری نووسین چۆتەسەر ڕۆژنامەکە. بەڵام لە ماوەی جیاوازدا.

لە ژمارە(٤٩٤٠)ی ڕۆژی (٢- ٨- ٢٠٠٩)ەوە: سەرنووسەر: ستران عەبدوڵلا

دوای سێ ڕۆژیش لە ڕێکەوتی(٥- ٨-٢٠٠٩) سکرتاریەتی نووسین ئەم ناوانە نووسراوە: کاروان عەلی، شیرین.ك، محەمەد کەریم. لە ئێستادا محەممەد کەریم وەک سەرنووسەرو ستافەکەش گۆڕاون[٩٨].

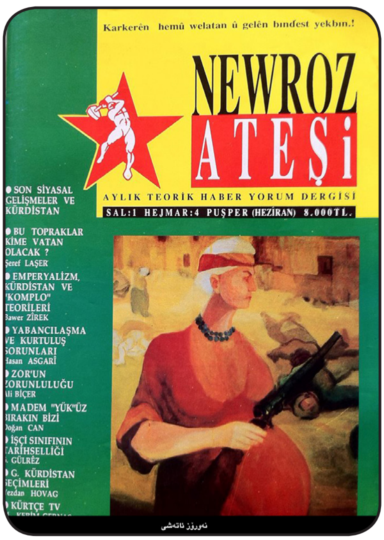

١٠٢ – نەورۆز ئاتەشی (NEWROZ ATEŞÎ) : ئیستەنبول– تورکیا–١٩٩٢:

لەسەری نووسراوە: بڵاوکراوەیەکی مانگانەی تیۆریی و هەواڵی و گشتییە، لەشێوەی گۆڤارە. درووشمی گۆڤار نووسراوە: کارگەرانی هەموو وڵاتان و گەلانی بندەست یەکبگرن.

زمانی کوردی باکوورو تورکی ڕێنووسی لاتینی. سەرنووسەر و بەڕێوەبەر: حسەین چچی. قەبارەی کەمێک لە (4A) گەورەترە.

١– ژمارە (٤)ساڵی یەکەم، لە مانگی (حوزەیرانی-١٩٩٢) بە (٨٣) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژمارە (٥) ساڵی یەکەم، لە مانگی (تەباخی-١٩٩٢) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٠٣ – نینا: هەولێر– کوردستان– ١٩٩٢:

گۆڤاری نینا گۆڤارێکی ئەدەبی و هونەری پڕۆلیتاری- بیریی چەپ بوو، کۆمەڵەی هونەری شەبەنگ- نینا لە هەولێر، بە زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی، بە قەبارەی (5A) دەریان دەکرد. سەر پەرشتیاران: جەمال کۆشش- ناڵە حەسەن- شەماڵ. نەخشەسازی و تابلۆی هونەری: وەفیق زامدار.[٩٩]

٩٨ . ماڵپەڕی کوردستانی نوێ: http://knwe.org/Zaniari.aspx?Jimare=١#

٩٩. کۆمەڵەی هونەری شەبەنگ- نینا، لەلایەن کۆمەڵێک ئەدیب و هونەرمەندی چەپ لە ئەندامانی تیپی شانۆی (مژدە) و دەستەی نووسەرانی گۆڤاری نینا، لە شاری هەولێر پێکهات. بەیانی پێکهاتنی لە ڕێکەوتی (٥/ ٥/ ١٩٩٣) بڵاوکردەوە. هاوکات مۆڵەتی یاسایی لە پەرلەمانی کوردستان وەرگرت. ئەندامانی تیپی شانۆی مژدە: هەڵمەت تاهیر- یووسف

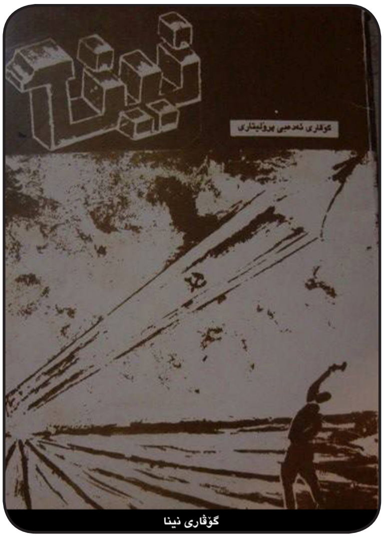

گۆڤاری نینا

١– ژمارە (١) لە ساڵی (١٩٩٢) دەرچووە.

٢– ژمارە (٢) ساڵی یەکەم لە مانگی (حوزەیرانی- ١٩٩٢) بە (٣٦) لاپەڕە دەرچووە. پاشکۆی ژمارە (٢) بە (٤٠) لاپەڕە دەرچووە[١٠٠].

٣– ژمارە (٣) لە ساڵی (١٩٩٣) دەرچووە.

١٠٤ – هەولێر: هەولێر – کوردستان – ١٩٩٢:

ڕۆژنامەی هەولێر، شارەوانی هەولێر (١٥) ڕۆژ جارێک بە زمانی: کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی، بە قەبارەی (٢٥ بە ٣٥،٥سم) دەریان دەکرد.

سەرنووسەر: یاسین تەها محەممەد.

سکرتێری نووسین: شێرزاد هەینی.

١– ژمارە (١) لە ڕێکەوتی (١٥- ١١- ١٩٩٢) بە (٤) لاپەڕە دەرچووە[١٠١].

٢– ژمارە (١٠) دووا ژمارە بووە. لە مانگی (کانوونی دووەمی- ١٩٩٤) دەرچووە[١٠٢].

هەولێر

سەرنووسەر
یاسین تەها محەممەد
سکرتێری نووسین
شێرزاد هەینی

بەراپەڕاندنی کاری ڕۆژانەی شارەوانی و هاوکاری دانیشتوانی شارەکە، هەولێر دەڕازێتەوە

chalakmuhamad@gmail.com

ئێمە میوان نین وەک ڕژێم بە میوانی دەزانین..

شارەوانی و ڕاگەیاندن

ڕۆژنامەی هەولێر 1992

مەنتک- تاڤگە حسێن- وریا تۆفیق- ئاڵا(نەزمییە)- کەریم حوسەین ناسراو بە کەریم کۆمۆنیست- هەڵۆ گەرمیانی- بەختیار مەلاعبداللە. سەرپەرشتیارانی گۆڤاری نینا: ناڵە حەسەن- جەمال کۆشش- شەماڵ- وەفیق زامدار، لەگەڵ پێکهاتن و ڕاگەیاندنی کۆمەڵەکە چەندین کەسایەتی تریش بوون بە ئەندام : بەختیار محەممەد- ڕزگار عومەر- سەفین عەلی- خولیا حسەین- شێروان خدر- . یەکێک لە ڕێکخراوە چالاکەکان بوو لەسەر ئاستی هەولێرو کوردستان، کە لە ماوەیەکی کەمدا کاروچالاکی زۆری ئەنجامدا.

١٠٠ . ژمارە (١ و٣) لە ئەرشیفی «وەفیق زامدار وەرگیراوە. ژمارە (٢) و پاشکۆکەی لە ئەرشیفی «بەختیار محەممەد وەرگیراوە.

١٠١ . پەیجی هەواڵنامەی کتێب، چالاک مەحموود.

١٠٢ . ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی، ئیسماعیل تەنیا، ل٣٢٥.

ئاڵای شۆڕش
خولی دووەم
دوو دینار
هاتنەوە مەیدانی ئاڵای شۆڕش داکۆکی چینایەتییە لە سۆشیالیزم

ئاڵای شۆڕش خولی دووەم 1993

١٩٩٣

١٠٥ - ئاڵای شۆڕش: خولی دووەم— کوردستان- ١٩٩٣

ئۆرگانی ناوەندی ڕێکخراوی ئاڵای شۆڕش بوو. ئەم گروپە لەگەڵ یەکگرتنەوەی حیزبی زەحمەتکێشان و یەکێتی نەبوون. درێژە پێدەری خەباتی ئاڵای شۆڕش بوون. لەژێر ناوی (کۆمسیۆنی ئاڵای شۆڕش) بەردەوامیان بە چالاکییەکانیان دەدا. لەژێر درووشمی: کرێکارانی جیهان یەکگرن. هاتنەوە مەیدانی ئاڵای شۆڕش داکۆکی چینایەتییە لە سۆشیالیزم.

١– ژمارە (١) خولی دووهەم، لە مانگی (کانوونی دووەمی ١٩٩٣) بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە، نرخ- دوو دینار[١٠٣].

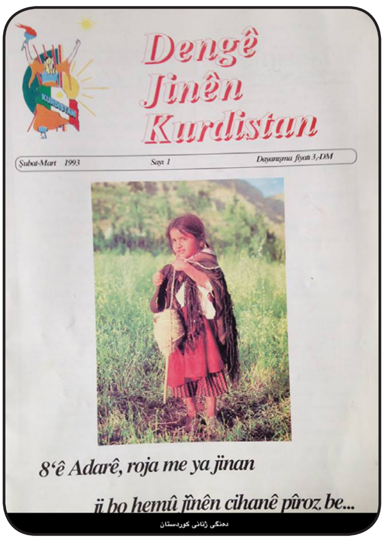

دەنگی ژنانی کوردستان

١٠٦ – دەنگی ژنانی کوردستان(Denge jinen Kurdistan): بۆن- ئەڵمانیا- ١٩٩٣:

گۆڤارێکی سیاسی و گشتیی ژنان بوو، لە شاری بۆن- ئەڵمانیا دەرچووە. بە زمانی کوردی باکوور وزمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی. لەم ژمارەیەی بەردەست لەسەر بەرگی پێشەوە شیعرێکی «جگەرخوێن» بە کوردی هەیە. لە بەشی سەرەوەی بەرگی پێشەوە لای چەپ: ژنێک مەشخەڵێکی لە دەستە لە دواوەش ڕۆژ هەڵدێ، لە ناوەڕاستی بەرگدا: کیژۆڵەیەکی کورد تەشی دەڕێسێ، لە بەشی خوارەوەی نووسراوە: هەشتی ئادار ڕۆژی ئێمەی ژنان- لە هەموو ژنانی جیهان پیرۆز بێت.

لە دیوی ناوەی بەرگ شیعرێکی «سەیدا جگەرخوێن» هەیە بە ناوی: هەشتی ئادار جەژنی ژنانی دیموکرات، لەکۆتاییدا نووسراوە: سەورا ئازادی (١٩٥٤).

---

١٠٣ . دۆسییەی تایبەت بە ئاڵای شۆڕش، گۆڤاری (کوردستان ٢١- ژمارە ١٥- ٢٠١٢).

KURDISTAN NEWS

Nummer 7 — Nachrichten über Menschenrechtsverletzungen in Kurdistan — 15. Juli 1993

EDITORIAL

Die Redaktion bedauert es sehr, daß "Kurdistan News" dieses mal mit Verspätung erscheint. Wir waren über eine Woche in Wien, bei der Weltmenschenrechtskonferenz, und mußten mehrere Termine in anderen europäischen Ländern wahrnehmen. Diese und andere organisatorische und finanzielle Probleme (die Erhöhung der Postgebühren u.a.) hindern uns daran "Kurdistan News" wie bisher herauszugeben. Daraufhin hat der Vorstand des IMK e.V. auf der letzten Sitzung beschlossen, "Kurdistan News" monatlich herauszugeben. Wir hoffen auf Ihr Verständnis. Der Umfang der Informationen über die Menschenrechtsverletzungen in "Kurdistan News" wird sich nicht verändern. Wir werden Sie wie bisher mit Fakten versorgen. Wir bitten unsere Leser, vorallem die Postfachinhaber uns Ihre neue Postleitzahlen mitzuteilen, soweit sie von uns aus nicht verändert werden konnten.

Wir alle, wie die Menschen in Kurdistan und in der Türkei, haben darauf gehofft, daß eine politische und friedliche Lösung der Kurdenfrage möglich wird. Auf die konkreten und realistischen Vorschläge (s. KN Nr. 5) der kurdischen politischen Parteien ist die türkische Regierung leider nicht eingegangen. Während der einseitigen Waffenruhe, die von der PKK verkündet wurde, nahm die Zahl der Angriffe der PKK erheblich ab (s. KN. Nr.6). Die Militärs haben während dieser Zeit ihre Operationen fortgesetzt. Bei diesen Operationen kamen 91 Angehörige der PKK ums Leben. Zahlreiche Dörfer wurden überfallen, Entvölkerung der Dörfer, Folterungen und erniedriegende Handlungen fortgesetzt. Die Angriffe gegen die Zivilbevölkerung nahm zu. Während der Waffenruhe (verkündet am 20.März 1993) griff die PKK am 24. Mai 1993 als "Vergeltung" die Militärs zwischen Bingöl-Elazig an. Dabei wurden 33 Soldaten, 3 Lehrer insgesamt 38 Menschen ermordet. Mit diesem Überfall, den wir nicht billigen, wurde die einseitige Waffenruhe faktisch außer Kraft gesetzt. Seitdem dreht sich die Spirale der Gewalt von beiden Seiten immer weiter.

Die Menschenrechtsstiftung Türkei (TIHV) in Ankara legte eine Bilanz der Lage der Menschenrechte während der 1. Koalitionsregierung Demirel/Inönü (21.November 1991

Menschenrechte eklatanterweise verletzt haben, geschützt worden sind. TIHV gibt folgende Zahlen über die Menschenrechtsverletzungen (das Recht auf Leben) während der Koalitionsregierung an:" 26 Tote in Polizeihaft, 92 Tote während Newroz 92 und 3 Tote während Newroz 93, 38 Tote während der Ereignisse wie in der Provinzstadt Sirnak, 85 Tote bei den Überfällen auf die Wohnungen, 130 Tote, die die Halt-Warnung nicht beachteten, 60 Minenopfer, 538 Morde von "unbekannten Tätern", bei Angriffen getötete 265 Zivilisten, bei den bewaffneten Angriffen und Attentaten 412 Tote, bei bewaffneten Zusammenstöße kamen 872 Sicherheitskräfte und 1364 Militante ums Leben. (...) Während dieser Zeit sind 9 Personen in Polizeihaft verschwunden ("verschwinden lassen"), 806 Folterfälle wurden festgestellt." Dieser Ausschnitt aus der Bilanz der "TIHV" zeigt eindeutig, in wieweit die Menschenrechte in der Türkei respektiert werden. Diese Meinung teilen auch zahlreiche andere internationale Menschenrechtsorganisationen.

Auch die neue Regierung der Ministerpräsidentin Frau Tansu Ciller ermutigt uns leider nicht. Sie bewegt sich auch in den Fußstapfen der alten Regierung. In einem Interview mit der türkischen Zeitung Hürriyet, auf die Fragen der Journalisten Ertugrul Özkök und Sedat Ergin, sagte sie folgendes: "Frage: Denken Sie an eine kurdische Reform? Ciller: Was heißt hier kurdische Reformen? Kann es überhaupt kurdische oder türkische Reformen geben? Was ich für mein Volk in Bursa gebe, wenn ich dort bin, gebe ich für das Volk meines Landes, das dort ist. Frage: Das Volk in Bursa kann "SHOW-TV" (türkische Privatfernsehanstalt) sehen. Was macht ein Bürger in Hakkari, der kurdisches Fernsehen in seiner ethnischen Sprache empfangen möchte? Ciller: Der Bürger in Hakkari kann doch dort "SHOW-TV" empfangen Was fehlt dem Bürger dort ? Wenn er das Fernsehen einschaltet, kann er doch dasselbe Programm empfangen. Frage: Wenn er aber dies in kurdisch haben möchte? Wenn es ein kurdisches Fernsehen gäbe? Ciller: In dieser Hinsicht dürfen wir nichts erlauben. Wir können nichts erlauben, was etappenweise zur Teilung des Landes führt. Das heißt, wir sind gegen die etappenweise Teilung des Landes. Daher nein. Denn hinter jedem Schritt steht dieses Ziel. Wie kann der türkische

heißt das. Wie können Sie für einen Plan stimmen, hinter dem 'die Teilung des Landes Schritt für Schritt steht'." (Hürriyet,4.7.1993)

Auch die neu Regierung bevorzugt die militärische Option. Die Ministerpräsidentin hat den Militärs ihre politische Unterstützung zugesagt und das Feld total den Militärs überlassen. Mit militärischen Mittel kann das Kurdenproblem nicht gelöst werden. Bis heute konnten weder die türkischen Regierungen noch die Kurden das Problem durch Gewalt lösen. Es bleibt nur ein einziger Weg: Unverzüglich muß die Gewalt auf beiden Seiten aufhören, damit eine politisch gerechte Lösung gefunden werden kann. Vor allem muß der Politik der türkischen Regierung Einhalt geboten werden, die eklatanterweise die international garantierten Menschenrechte in Kurdistan mißachtet. Die Kurdenfrage in der Türkei sowie die Erfüllung internationaler Verpflichtungen hinsichtlich der Rechte der Kurden sind ein berechtigtes internationales Anliegen und daher eine nicht ausschließlich innere Angelegenheit des türkischen Staates.

DAS RECHT AUF LEBEN

■ Die iranische Armee bombardiert seit März 1993 Ziele in Irakisch-Kurdistan nahe zur Grenze Irak/Iran. Am 18.April 1993 beschossen die Streitkräfte Irans mit Panzern und schwerer Artillerie die kurdischen Siedlungen Qela Diza und Peneiwin in Irakisch-Kurdistan. Iran bombardiert sowohl die Gebiete innerhalb der alliierten Schutzzone als auch südliche Regionen um Suleimania, die außerhalb dieser Zone liegen. Am 26. Mai 1993 bombardierte die iranische Armee die Ortschaften Bawaysi, Qaslan, Huren, Peshte, Khelygorge, Towaweshke, Derbend Belula, Dar Imam, Khalil Yaqub und Kamtaran in den Gebieten von Qala Diza und Derbendhikan, sowie die Dörfer in der Region Khanaqin. Dabei wurden 14 Zivilisten zum Teil schwer verletzt. Zwei Tage davor wurde bereits der Sitz des Politbüros der Demokratischen Partei Kurdistan-Iran bombardiert, die auf dem Territorium des Bundeslandes Kurdistan das Gastrecht genießt.

Die iranischen Truppen verstärkten ihre

رۆژنامەی کوردستان نیوز

١- ژمارە (١) بۆ هەردوو مانگەکانی (شوبات و مارتی١٩٩٣)ە، بە (٢٧) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

١٠٧ – (KURDISTAN NEWS): بۆن- ئەڵمانیا- ١٩٩٣:

ئەم بڵاوکراوەیە لەلایەن ڕێکخراوی جیهانی بۆ مافی مرۆڤ لە کوردستان (IMK)ی بڵاوکراوەتەوە. ڕێکخراوی ناوبراو بڵاوکراوە و ڕۆژنامەی بە زمانی ئینگلیزی و ئەڵمانی هەبووە. کوردستان نیووز هەواڵەکانی تایبەت بە مافەکانی مرۆڤ لە کوردستان بە زمانی (ئینگلیزی) لە شێوەی ڕۆژنامە بڵاودەکردەوە، قەبارەی لە (4A) گەورەترە.

سەرنووسەر: سەرتاج بوجاک.

بەشی زمانی ئینگلیزی: لایمدۆتا مازارینز.

دەرهێنانی: میشایل مایەر.

١- ژمارە (سفر) لە ڕێکەوتی (١٥-١-١٩٩٣) دەرچووە[١٠٤].

٢- ژمارە (٧) لە ڕێکەوتی (١٥- ٧- ١٩٩٣) بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

٣- ژمارە (٢٧) لە مانگی (ئۆگستی ١٩٩٦) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە، هەواڵەکانی مافی مرۆڤ لە کوردستان بۆ مانگی (٧ی ١٩٩٦)ی لە خۆگرتووە. ژمارەکانی (٧- ٢٧) لە ئەرشیفی خۆمدا پارێزراوە.

١٠٨ - بڵاوکراوەی زانیاری مافی مرۆڤ -

IMK (Menschenrechtinformationsdienst): بۆن- ئەڵمانیا- ١٩٩٣:

(Internationales Zentrum für Menschenrechte der kurden)

بڵاوکراوەیەکی تایبەت بە مافی مرۆڤ بووە لە شێوەی ڕۆژنامەدا، لەلایەن ڕێکخراوی سەنتەری جیهانی بۆ مافی مرۆڤی کورد، لە شاری بۆن –ئەڵمانیا، بە زمانی ئەڵمانی و قەبارەی لە (4A) گەورەتر، دەرچووە. سەرپەرشتیار و بەرپرس: ئەبوبەکر سەیدۆم. بۆ ئابوونە و هاوکاری ژمارەی بانک و ناونیشانی بڵاوکراوەکەی لەسەر نووسراوە.

١- ژمارەکانی (٢١٤- ٢١٥) پێکەوەن- جمکن، تایبەت بە ڕێکەوتی(٤-٢-٢٠٠٤ و ٢٣- ٢- ٢٠٠٤)

---

١٠٤ . بزافی ڕۆژنامەگەری کوردی لە ئەڵمانیا، ئیسماعیل تەنیا، ل٨٨.

بە (١٢) لاپەڕە دەرچوون.

٢- ژمارەکانی (٢١٦- ٢١٧) پێکەوەن- جمکن،تایبەت بە ڕێکەوتی (٢٤- ٢- ٢٠٠٤ و ١٣- ٣- ٢٠٠٤) بە (١٢) لاپەڕە دەرچوون.

١٠٩ - هەڤدەم (Hevdem): ئیستەنبوڵ- تورکیا- ١٩٩٣:

گۆڤارێکی سیاسی کولتووریی بووە. بە زمانی کوردی باکوور وزمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی دەرچووە. خاوەن و بەڕێوەبەری: م.سدیق تاشدەمیر. نووسینگەی لە ئەنقەرە، دیاربەکر و وڵاتانی ئەورووپی وەک: ئەڵمانیا، دانیمارک، فرەنسا، هۆڵەندا، بەریتانیا، سوید، نەرویج، یۆنان و سویسرا هەبووە.

١ - ژمارە (١) لە مانگی (ئەیلولی - ١٩٩٣) بە (٨٤) لاپەڕە دەرچووە

٢- ژمارە (٥) لە مانگی (شوباتی- ١٩٩٤) بە (٩٦) لاپەڕە دوا ژمارە بووە دەرچووە.

١١٠ - پاشکۆی ئەدەب و هونەری- کوردستانی نوێ: هەولێر- کوردستان- ٢٨-١-١٩٩٣:[١٠٥]

ڕۆژی(٢٨-١-١٩٩٣) یەکەم ژمارەی پاشکۆی ئەدەب و هونەر بەچوار لاپەڕە هەفتانە دەرچووە. بەزمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی، لە قەبارەی تابلۆییدا بوو. لەناو ڕۆژنامەکەدادەنرا، بەڵام بە خۆڕایی بوو. ڕیزبەندی لاپەڕەکانی سەربەخۆ بوون، بەشێك نەبوو لە ڕیزبەندی لاپەڕەکانی ڕۆژنامەکە، ئەم حاڵەتەتا ژمارە(٢٠)ی پاشکۆکەبەردەوام بوو. ئەم پاشکۆیە چەند جار وەستاوە و دەرکراوەتەوە. بۆیەیش دەتوانرێت بەسەر چوار قۆناغدا دابەش بکرێت. لە خولی یەکەم و دووەم و سێیەمدا (١٧٤)ی ژمارەی لێ دەرچووە. لە خولی چوارەم ڕۆژی(٣٠-٣-٢٠٠٠) بە(٨) لاپەڕەی سەربەخۆ دەرچۆتەوە و ژمارە(١٧٥) ی پێدراوە.

سەرپەرشتیاری ئەم پاشکۆیەلەهەولێر «سەعدوڵڵا پەرۆش» بووە و دوای ئەوەی ڕۆژنامەکە چۆتە سلێمانی، «شیرین.ك» بۆتە سەرپەرشتیار، پاشان «سیامەند هادی»، دواتر «مەریوان مەسعوود» سەرپەرشتیار و «یونس حەمەد» لێپرساوی پاشکۆی ئەدەب و هونەر بوون. جارێکی تر وەستاوە.

١٠٥ . ماڵپەڕی کوردستانی نوێ، http://knwe.org/Zaniari.aspx?Jimare=١#

١١١- ڕێگای ڕەنجدەران: هەولێر— سلێمانی- کوردستان- ١٩٩٣:

ڕێگای
ڕەنجدەران
RÊGAY RENCDERAN
بەرەو کۆنفرانسی یەکەمی ڕێکخراو
ڕەنگدانەوەی
شۆڕشی ئۆکتۆبەر
لە کوردستان
لە چالاکییەکانی ڕێکخراو

ڕۆژنامەی ڕێگای ڕەنجدەران

ڕۆژنامـەی ڕێـگای ڕەنجدەران مانگنامەیەکی سیاسی بـووە، ڕێکخراوی تێکۆشانی ڕەنجدەرانی کوردستان دەریکردووە. ئەوەی جێـی گوتنـە ئـەم ڕێکخراوە لەلایـەن کۆمەڵێـک کەسـایەتی چەپـی باشـووری کوردسـتان لـە ڕێکەوتـی (٢٤-٧- ١٩٧٨) دامـەزراوە[١٠٦]. ڕۆژنامەکە بە زمانی کوردی ناوەڕاست و زمانی عەرەبی ڕێنووسی ئارامـی و لـە هەندێک ژمـارەدا لاپـەڕەی بـە زمانی عـەرەبی دەرچووە. لـە بەشی سـەرەوەی لاپـەڕەی یەکەمی ڕۆژنامەکـە ئـەم درووشـمانە هـەن: ئـەی کرێـکاران و گەلانـی زۆرلێکـراوی جیهـان یەکگـرن. بـەرەو کۆمەڵێکـی کوردسـتانی یەکگرتـوو و ڕزگارکـراو و بەختیـار. ناونیشـانی نووسـینگەی ڕاگەیاندنی ڕۆژنامـەی ڕێـگای ڕەنجـدەران: نزیـک پارێـزگاری هەولێر بەرامبـەر- بـازاڕی هەولێر، نهۆمـی سێهەم. سـەرجەم (٢٤) ژمـارەی لـێ دەرچـووە، لە کات و شـوێنی جیـاواز.

لە ژمارە(١ تا٤) لە چاپخانەی ڕۆشنبیریی هەولێر دەرچووە.

لە ژمارە(٥ تا٩) بە فۆتۆکۆپی ڕاکێشراوە.

لە ژمارە(١٠ تا٢٢) لە چاپخانەی— ئاسا لە سلێمانی چاپکراوە.

ژمارەکانی(٢٣ و ٢٤) لە چاپخانەی- کەریمۆک، لە سلێمانی چاپکراوە.

قەبارەی ڕۆژنامەی ڕێگای ڕەنجدەران:

لە ژمارەکانی (١ تا٤) و (٢٠تا٢٤) قەبارەی ئاسایی ڕۆژنامە بە (3A) دەرچووە.

لە ژمارەکانی (٥ تا٩) کەمێک بچووکتر بۆتەوە.

لە ژمارەکانی (١٠تا١٩) کەمێکی تر بچووکتر بۆتەوە.

---

١٠٦ . سکرتێری ڕێکخـراوی تێکۆشـانی ڕەنجدەرانـی کوردسـتان شـەهید»ڕەئووف کامیـل ئاکرەیـی« یەکـەم شـەهیدی قەڵەم و ئازادی ڕادەربڕینە لە دوای ڕاپەڕینی بەهـاری سـاڵی (١٩٩١). لـە شـەوی ٢٦- ٥- ١٩٩٣ لە گەڕەکی گرێباسـێ، لـە شـاری دهـۆک کاتژمێـر(١٠:٢٠دەقیقـەی شـەو)، تیرۆرکـرا. بـەم کارە تیرۆریسـتییە لاپەرەیەکـی ڕەش لـە مێـژووی دەسـەڵاتی کوردی تۆمـار کرا. «نیلسـۆن ماندێلا» گوتوویەتی: بکوژ لـە هـەر شـوێنێک نەدۆزرایـەوە، دەسـەڵاتی ناوچەکە بەرپرسـیارە.

خشتەی دەرچوونی ژمارەکانی ڕۆژنامەی ڕێگای ڕەنجدەران:

١– ژمارە (١) لە کۆتایی نیسانی (١٩٩٣) بە (٨) لاپەڕە، زمان: کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی، دەرچووە، لاپەڕەکانی (٧و٨) بە زمانی عەرەبییە، تیراژی (٢٠٠٠) دانە.

٢– ژمارە (٢) لە ڕێکەوتی (٢٠-٥-١٩٩٣) بە (٨) لاپەڕە، زمان: کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی، لاپەڕەکانی (٧و٨) بە زمانی عەرەبییە، (٦) ڕۆژ پێش شەهیدکردنی (ڕەئوف ئاکرەیی) دەرچووە، بە تیراژی (٢٠٠٠) دانە.

٣– ژمارە (٣) لە ڕێکەوتی (١٨-٦- ١٩٩٣) بە (١٠) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. دوالاپەڕە بە زمانی عەرەبییە، تیراژی(٢٠٠٠) دانە. ئەم ژمارەیە تایبەت بوو بە تیرۆرکردنی شەهید (ڕەئووف کامیل ئاکرەیی).

٤– ژمارە (٤) لە کۆتایی (تەمموزی- ١٩٩٣) بە (١٢) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. دوا لاپەڕە بە زمانی عەرەبییە، تیراژ (٢٠٠٠) دانە. ئەم ژمارەیە تایبەت بوو بە چلەی شەهید(ڕەئووف ئاکرەیی).

٥– ژمارە (٥) لە ڕێکەوتی (٢٠- ٨- ١٩٩٨) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. تیراژ (٥٠٠) دانە، ئەم ژمارەیە تایبەت بوو بە یەکەمین کۆنفرانسی ڕێکخراوی تێکۆشانی ڕەنجدەرانی کوردستان.

٦– ژمارە (٦) لە ڕێکەوتی (٢٢- ٩- ١٩٩٨) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ(٥٠٠) دانە.

٧– ژمارە(٧) لە ڕێکەوتی (٢٥-١٠- ١٩٩٨) بە(٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ(٥٠٠) دانە.

٨– ژمارە(٨) لە ڕێکەوتی (٢٨-١١- ١٩٩٨) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. لاپەڕەکانی ١و٢ بە زمانی عەرەبییە، تیراژ(٥٠٠) دانە.

٩– ژمارە (٩) لە ڕێکەوتی (٢٥-٤- ١٩٩٩) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

١٠– ژمارە (١٠) لە مانگی(تەمموزی ٢٠٠٠) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ(٥٠٠) دانە.

١١– ژمارە (١١) لە کۆتایی مانگی(ئابی- ٢٠٠٠) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

١٢– ژمارە (١٢) لە کۆتایی مانگی (ئەیلوولی- ٢٠٠٠) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

١٣– ژمارە (١٣) لە سەرەتای مانگی (تشرینی دووەمی٢٠٠٠) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

١٤– ژمارە (١٤) لە کۆتایی مانگی (تشرینی دووەمی٢٠٠٠) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

١٥– ژمارە (١٥) لە ڕێکەوتی (٢٠ی کانوونی یەکەمی ٢٠٠٠) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

١٦– ژمارە (١٦) لە کۆتایی مانگی (کانوونی دووەمی٢٠٠١) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

١٧– ژمارە (١٧) لە کۆتایی مانگی (شوباتی ٢٠٠١) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

١٨– ژمارە (١٨) لە کۆتایی مانگی (ئاداری ٢٠٠١) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

١٩– ژمارە (١٩) لە مانگی (کانوونی دووەمی ٢٠٠٢) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

٢٠– ژمارە (٢٠) لە کۆتایی مانگی (شوباتی ٢٠٠٢) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

٢١– ژمارە (٢١) لە کۆتایی مانگی (نیسانی ٢٠٠٢) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

٢٢– ژمارە (٢٢) لە کۆتایی مانگی (تشرینی یەکەمی ٢٠٠٢) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

٢٣– ژمارە (٢٣) لە کۆتایی مانگی (تشرینی دووەمی ٢٠٠٢) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە.

٢٤– ژمارە (٢٤) لە کۆتایی مانگی (کانوونی یەکەمی ٢٠٠٢) بە (٨) لاپەڕە و زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی دەرچووە، تیراژ (٥٠٠) دانە[١٠٧].

١٩٩٤

١١٢ – (DAVA- داوا) : ئەنقەرە- تورکیا- ١٩٩٤:

بڵاوکراوەیەکی تەنویری (بیری ئیسلامی) مانگانەیە لە تورکیا بە زمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی دەرچووە. خاوەن و بەرپرسی نووسین: محەممەد کاینوون.

١٠٧ . نامەی ڕۆژنامەنووس «کاوە نادر قادر»، زانیاریی تایبەت بە ژمارەکانی ڕۆژنامەی (ڕێگای ڕەنجدەران)، لە ڕێکەوتی (٢٠١٣/١١/٢٤). هاوکات لە ئەرشیفی ڕۆژنامەنووس «عەباس نادر قادر» سوود وەرگیراوە.

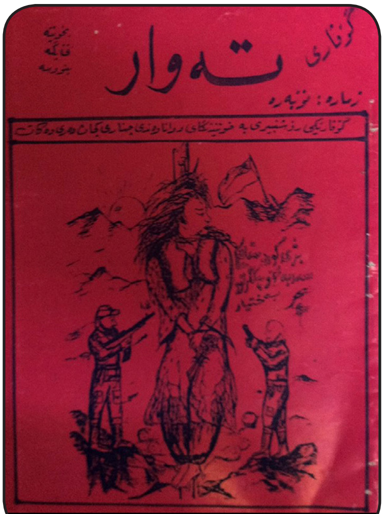

گۆڤاری تەوار

١- ژمارە (٥٢) لە مانگی (تەممووزی ١٩٩٤) بە (٣٢) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە، لەسەر بەرگی پێشەوە وێنەیەکی «شێخ سەعید» دانراوە.

١١٣ – تەوار: هەولێر- کوردستان- ١٩٩٤:

گۆڤارێکی ڕۆشنبیریی بووە، خوێندکارانی دواناوەندی چناری کچان، بە سەرپەرشتی مامۆستا(عەباس نادر قادر) دەریانکردووە. قەبارەی کەمێک لە (5A) گەورەترە. بەزمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی.

١- ژمارە (سفر- نۆبەرە) ساڵی یەکەم، لە ڕۆژی (٢٨ی ئاداری ١٩٩٤) بە (١٢) لاپەڕە دەرچووە.

٢- ژمارە (١) ساڵی دووەم، لە مانگی (٥ ی ١٩٩٥) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە[١٠٨].

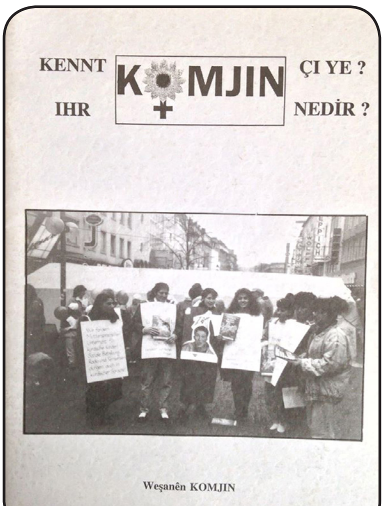

کۆم ژین

١١٤ – کۆمژین (Komjin)- کۆلن- ئەڵمانیا – ئۆکتۆبەری- ١٩٩٤:

بڵاوکراوەیەکی تایبەت بە هەواڵ و چالاکی ژنانی کورد لە تاراوگە- کۆمەڵەی ژنانی کوردستان بوو، لە کۆلن دەریان کردووە. بە زمانی کوردی باکوورو زمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی وزمانی ئەڵمانی دەرچووە. وێنە، بەڵگەنامە، بەیاننامە و چالاکی تێدا بڵاوکراوەتەوە. ژمارەی لاپەڕەکانی (١٠٢) و قەبارەی (٢١ بە ١٤،٥سم) بووە لە (5A) بچووکترە.

١٠٨. لە ئەرشیفی ڕۆژنامەنووس «عەباس نادر قادر» وەرگیراوە.

گۆڤاری نوبەهار

١١٥– بڵاوکراوەیەکی تایبەت بە زمانی ئەڵمانی– ١٩٩٤:

لەلایەن کۆمکار دەرچووە، باسی هێرشی ڕۆژنامەکانی تورکیا دەکات. دژ بە ئەڵمانیا نووسیویانە لە مانگەکانی (٣،٤،٥ی ساڵی١٩٩٤) بە زمانی ئەڵمانی، بە (٤) لاپەڕە، قەبارەی (4A).

١١٦ – (Nü bihar) نو بەهار: ئیستەنبول— تورکیا— ١٩٩٤:

مانگنامەیەکی ئەدەبی و هونەرییە، گۆڤارێکی ئیسلامی بووە. خاوەن و بەرپرسی نووسەران: سلێمان چەڤیک.

بەرپرسیاری گشتی: سەباح کارا.

بەڕێوەبەری نووسین و ئەرشیف: عەلی قەرەدەنیز

ڕاوێژکاری نووسەران: مستەفا گۆیای.

وێنەی بەرگ: حەبیب سدیق.

چاپخانەی: نەسیل - ئیستەنبول.

١– ژمارە (٢٧) لە مانگی (کانوونی یەکەمی ١٩٩٤) بە (٣٢) لاپەڕە و قەبارەی (4A) بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی و زمانی عەرەبی ڕێنووسی ئارامی دەرچووە.

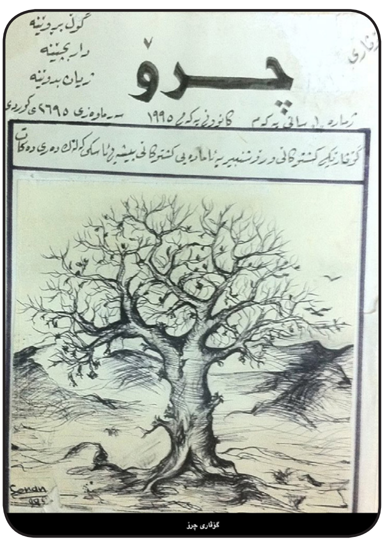

گۆڤاری چرۆ

١٩٩٥

١١٧ – چرۆ: ئاسکی کەڵەک – هەولێر – کوردستان– ١٩٩٥:

گۆڤارێکی کشتوکاڵی ڕۆشنبیریی بووە. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، لەلایەن ئامادەیی کشتوکاڵی ئاسکی کەڵەک دەرکراوە. سەرپەرشتی و ماندووبوون و خەرجی گۆڤارەکە «عەباس نادر قادر» بووە. لەلایەن کارگێڕی ئامادەییەکە داواکراوە لیژنە بێت، دوو مامۆستای دیکەیش لە

لێژنەکە دانراون هەریەک لەوانیش ڕۆڵ و ئەرکی خۆیان بە جێهێناوە.

دەستەی لێژنەی کارگێڕانی گۆڤاری چرۆ مامۆستایان: مامۆستا عەباس نادر قادر، م. حەمەساڵح فەرهادی. لە ژمارەی (٢)دا، م. سەباح مەحموود سمایل، ئەندامی دەستە بووە. بە گشتی (٤) ژمارەی لێ دەرچووە، بە قەبارەی (5A)[١٠٩].

١– ژمارەی (١) لە مانگی (کانوونی یەکەمی ١٩٩٥) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژمارەی (٢) لە مانگی (ئاداری ١٩٩٦) بە (٣٠) لاپەڕە دەرچووە. ئەم ژمارەیە قەبارەی کەمێک گەورەتر بووە.

٣– ژمارەی (٣) لە مانگی(تەمموزی ١٩٩٦) بە (٤٠) لاپەڕە دەرچووە.

٤– ژمارە (٤) لە مانگی (نیسانی ١٩٩٧) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

١١٨ – ڕۆژا کوردستانێ- (ROJA KURDSTANE) – ئەڵمانیا— ١٩٩٥:

گۆڤارێکە شەش مانگ جارێک لەلایەن مانگی سووری کوردستان دەردەچێت. هەواڵ و چالاکی و کۆمەککردنەکانی ڕێکخراو لە کۆکردنەوە تا گەیاندنی بە کوردستان بە دیکۆمێنت بڵاودەکاتەوە. بانگەوازی کۆکردنەوەی هاوکاری و کۆمەککردنیان دەکات. ئەویش بە بڵاوکردنەوەی ناونیشان، ژمارەی بانک، تەلەفۆن، فاکس و ماڵپەری مانگی سوور. گۆڤار بە زمانەکانی: کوردی باکوورو تورکی ڕێنووسی لاتینی، ئەڵمانی، ئینگلیزی، فرەنسی دەردەچێت.

١– ژمارە (١) لە ساڵی(١٩٩٥) دەرچووە[١١٠].

٢– ژمارە (٢٣) لە مانگی (٧- ٢٠١١) بە زمانەکانی کوردی (کرمانجی ژووروو) و تورکی ڕێنووسی لاتینی، ئەڵمانی دەرچووە. ژمارەی لاپەڕەکانی (٣٠) بە قەبارەی (4A).

٣– ژمارە نووسراوە پروشول (٣) (٢٠١٤) ژمارەی لاپەڕەکانی (٧٤) وێنەداری ڕەنگاوڕەنگ، قەبارە (5A)، بە زمانەکانی: کوردی (کرمانجی ژووروو) ڕێنووسی لاتینی، ئەڵمانی، تورکی، ئینگلیزی، فرەنسی. ڕاپۆرتێکی سەبارەت بە (٢١) یەکەمین کۆنگرەی مانگی سووری کوردستان، کە لە ڕێکەوتی (٢٧-٤-٢٠١٣) لە نیدەرکاسل- ئەڵمانیا بەستراوە، تێدا هەیە. بە بۆنەی بیستەمین ساڵڕۆژی دامەزراندنی مانگی سوور پیرۆزبایی ئاراستەی سەرجەم کوردستانیان و خێرخوازان کراوە، باسی هاوکاری

١٠٩ . لە ئەرشیفی ڕۆژنامەنووس «عەباس نادر قادر» وەرگیراوە.
١١٠ . بزافی ڕۆژنامەگەری کوردی لە ئەڵمانیا، ئیسماعیل تەنیا، ل٩٩.

و کار و پرۆژە و پرنسیپەکانی تێدا هاتووە.

ڕێکخراوی مانگی سووری کوردستان لە (٣١ی ئاداری ١٩٩٣) لە شاری بوخومی ئەڵمانیا دامەزراوە. بە فەرمی مۆڵەتی کارکردنی لەلایەن حکوومەتی ئەڵمانیا پێدراوە. نزیک لە ڕێکخراوی پەکەکە، لقی ئەم ڕێکخراوە لە وڵاتانی وەک: ئەڵمانیا، سویسرا، فرەنسا، سوید، هۆڵەندا، نەمسا، بەلجیکا، دانیمارک، بەریتانیا، نەرویج، داهەن، هەر وڵاتێک ناونیشان و ژمارەی حیسابی بانکی خۆی بۆ گەیاندنی هاوکاری و کۆمەکی هەیە. پرۆژەکانیان هاوکاری و کۆمەکی کۆکردنەوە بۆ کوردستانە وەک: هاوکاری منداڵان، تەندروستی، هاوکاری و پشتگیریکردنی زیندانیان، هاوکاری و هەماهەنگی لەگەڵ ڕێکخراوەکان، لە کاتی جەنگ و قەیرانەکاندا هاوکاری بۆ هاووڵاتیان دەنێرن. ساڵانە کۆنگرەی خۆیان دەبەستن بۆ زانیاری پتر سەیری ماڵپەرەکەیان بکە: www.heyvasor.com

ژمارەکانی: ٢٣- پەرشولی ژمارە ٣ لە ئەرشیفی خۆمدا هەیە.

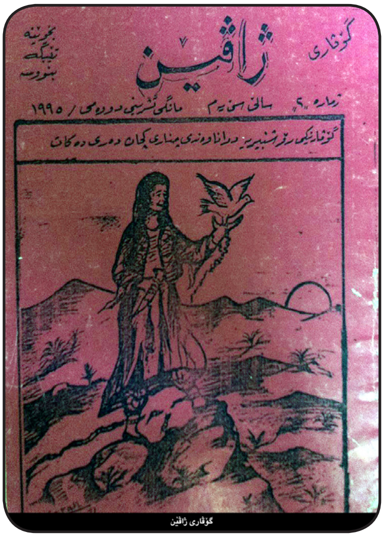

گۆڤاری ژاڤین

١١٩– ژاڤین: هەولێر– کوردستان– ١٩٩٥:

گۆڤارێکی ڕۆشنبیریی بووە، دواناوەندی چناری کچان دەریانکردووە. بەزمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

مامۆستا «عەباس نادر» سەبارەت بەم گۆڤارە گوتی:

گۆڤاری ژاڤین درێژەپێدەری گۆڤاری تەوارە، لەسەر داوای بەڕێوەبەری قوتابخانەکە دەرمان کرد، بە ژمارە (٢)، لەوە بەدوا ژمارەی تری لێ دەرنەچوو. بە هەردوو گۆڤارەکە تەوار و ژاڤین (٣) ژمارەمان دەرکردووە، ئەویش ژمارەکانی (سفر،٢،١)ن.

١– ژمارە (٢) ساڵی سێیەم، لە مانگی (تشرینی دووەمی ١٩٩٥) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە[١١١].

کوردنامە

١٢٠ – کوردنامە: لەندەن– بەریتانیا– ١٩٩٥:

ڕۆژنامەیەکی دەوری گشتی بۆ کاروباری کورد، دوو مانگ

١١١. بۆ کۆکردنەوەی زانیاریی و نۆرین لە ژمارەی هێندێک لەو گۆڤارانەی سەرەوە ئاماژەمان پێدان، ڕێکەوتی (٢٠١٤/٦/٢٣) سەردانی ڕۆژنامەنووس «عەباس نادر قادر» لە ماڵەکەیان کرد. بەرێزەوە تەواوی ئەرشیفەکەی خستە بەردەستم. ئەوانیش ڕۆژنامەی ڕێگای ڕەنجدەران، چەند ژمارەیەکی گۆڤاری تێکۆشان، گۆڤارەکانی چرۆ و تەواو و ژاڤین و سەرکەوتن بوون. وێنەی هەموویانم گرت. سپاسی پێ دەڵێم.

جارێک لە لەندەن- بەریتانیا، بە زمانی عەرەبی ڕێنووسی ئارامی، بە قەبارەی (4A) دەردەچوو.

سەرپەرشتیاران: نزار ئاگری، ئیقبال یەزیدی، لوقمان نەحو بوون.

١- ژمارە (١) لە مانگی (نیسانی ١٩٩٥) بە (٢٣) لاپەڕە دەرچووە.

٢- ژمارەكانی (٢و٣ جمكن) بە یەكەوەن، بۆ هەردوو مانگەكانی (تەمموز و ئەیلوولی ١٩٩٥) بە یەكەوە، بە (٦٧) لاپەڕە دەرچوون.

٣- ژمارە (٤) بۆ هەردوو مانگەكانی (تشرینی یەكەم و كانوونی یەكەمی ١٩٩٥ بە (٧٥) لاپەڕە دەرچووە.

KOMKAR
Bulten
Hejmar 1
Çileyê Paşin - Sıbat 1995

Destana Mem û Zin dı nav sed salan da bejn da, bı penûsa Ehmedê Xani jı wendabûnê xelas bû û ket 300 saliya xwe. Nehêlın ku diroka hezar salan û çanda dewlemend jı holê bê rakırın. Dı sala 1995an da pıştgıriya gelê Kurd bıkın û berhemên wi bıparêzın!

Piroz be 300 Saliya Mem û Zin a Xani'yê nemır!

Hin kes henın bı huner û afırandınên xwe va dı jiyana gelên xwe û yên cihanê da cihên xwe dıgrın û tımi ji jı ber vê yekê tên biraninê. Jı bona gelê Kurd ji mêrxasên weha ne zêdebın ji henın. Jı wan camêran ê xwediye nav û dengê bılınd, bê şık Ehmedê Xani ye. Ehmedê Xani dı sala 1652 (1651) lı hêla Hekariyê (Çolemêrgê) da jı dayika xwe bûye û dı sala 1707 da ji lı Bazidê da çûye rehma xwe.

Dı nav berhemên wi da a heri balkêş û rûmet bılınd destana Mem û Zin e. Lê ewi xên jı vê destanê ferhengeka Kurdi a pêşin bı navê "Nûbara Bıçûkan" nıvisiye û bı navê "Eqida İmanê" ji helbestên dini ji nıvisine. Her weha tê eşkerekırınê ku ewi pırtûkeki ji lı ser erdzaninê (cografya) nıvisiye, lê mıxabın ku ev esera wi nehatiye ditınê.

Ehmedê Xani dı nav şaır û rewşenbirên dema xwe da weki şaıre heri mezın û zanayê Kurdan tê qebulkırın. Jı ber ku ewi bı nıvisandına destana Mem û Zinê va rêçek nû jı bo nıviskar û şaırên Kurdan re vekır û bı tewıreki dın va rewşa Kurdan a cıvaki xıst berçavan. Xani jı bona Kurdan esereki nemır hışt û lewra ji lı her derê Kurdıstanê da ew tê hezkırınê, iro xelkê me tırba Xani kırıye ziyaret û hersal keç û xort, nexweş û belengaz dıçın ser tırba wi û jê ra mûrad dıxwazın. Xani destana Meme Alanê ku nava gel da dıhat gotınê, Mem û Zinê dınıvise, lê bı sitileki û bı mehneyeki dın va. Ango ew bı xwe dıbêje ku, ewi destana Memê Alan kırıye mehna û bı gor ditın û armancên xwe Mem û Zinê bı kar aniye.

"Şerha Xemê dıl bıkım fesane
Zinê û Memê bıkım behane
Nexme we jı perdeyê derinım
Zinê û Memê jı nû ve vejinım"

Ango çawa ku dı jor xweş tê xuyanê, Ehmedê Xani bı destana Mem û Zinê va ne tenê nermi, xweşi û qeşengiya zımanê Kurdi aniye zımên, her weha ji rewşa Kurdan a belengaz û cudamayi ji eşkere kırıye. Ev disan dı vê babetêda weha dıbeje:

"Ger dê hebûya me ji xwudanek
Alikerimek, letifedanek
Ilım û huner û kemal û izan
Şiêr û xezel û kıtab û diwan
Ev cins bıbûya lı ba wi mamûl
Ev neqd ê bıba lı ba wi meqbûl
Mın dê elama kelamê mewzûn
Ali bıkıra lı banê gerdûn
Bı navê rıha Melê Cıziri
Pê hey bıkıra Eli Heriri
Keyfek wê bıda Feqihê Teyran
Hetta bı ebed bımayi heyran"

Neden Bülten?

KOMKAR'ın yayın organı Dengê KOMKAR, 1979'un Mart ayında Newroz'la birlikte yayına girmiş. Türkiye ve Kürdistan üzerine kara bulutların çöktüğü, leş kargalarının dört bir yanı tuttuğu karanlık bir dönemde önemli bir işlev görmüş, yaratılan boşluğu doldurmaya bir nebze de olsa mütevazi bir katkıda bulunmaya çalışmıştı. Dengê KOMKAR yayınını 1992 yılının Temmuz ayına kadar sürdürmüş, 142'nci sayısıyla yayınına ara vermişti.

Aradan iki yılı aşkın bir süre geçti. Ülkede tüm zorbalık ve baskılara karşın bedeli ödenerek kimi kapılar aralanıyor. Görev elden ele devrediliyor, yeni sıra neferleri saflarda yerlerini alıyor. Kapalı kapıları aralamak, varolan zifiri karanlığı delmek için tüm güç ve olanaklarımızı ülkeye seferber etmek amacıyla yayınımıza ara vermiştik.

Geçen süre zarfında aktif ve yoğun bir eylemlilik gerçekleştirmemize rağmen, bunların birçoğu ülkede çıkan yayın organlarına yansıyamadı. Kimi konulara ilişkin düşünce ve tavrımız derli-toplu kamuoyuna, kitlelere ulaştırılamadı. Örgütsel işlerlik çerçevesinde örgüt tabanımıza gönderdiğimiz genelgeler, kimi açıklamalar, çıkardığımız bildiriler bu boşluğu doldurmaya yetmedi.

İşte tüm bunlardan dolayı yeniden yayına başlıyoruz. Ancak bu kez bir gazete veya dergi biçiminde değil, bir bültenle bu alanda gördüğümüz boşluğu doldurmayı amaçlıyoruz.

Böylesi bir bülten ihtiyaçtan kaynaklandığı için önümüze düzenli bir periyod ve belirli bir sayfa sayısını tutturma zorunluluğu koymuyoruz.

Yeni bir yılın başında, Ehmedê Xani'nin ölümsüz eseri Mem û Zin'in 300. yıldönümü, kan ve gözyaşıyla yoğrulmuş şanlı tarihimizde önemli bir yer tutan ölümsüz Şêx Said'in bayrağı, ala rengini kaldırışının 70. yılında ve KOMKAR'ın kuruluşunun 16. yıldönümünde sizlerleyiz.

Sizlerle yaşayacak, sizlerle gelişecek, sizlerle yarına çıkacağız. Tüm okuyucularımızın, üye ve taraftarlarımızın, yurtsever insanlarımızın yeni yılını kutlar, ülkede barış, özgürlük ve demokrasi, yurtdışında eşit haklar mücadelemizde başarılar dileriz.

Kalın sağlıcakla..

كۆمكار بۆڵتەن

٤- ژمارەكانی (٥و٦ جمكن) بە یەكەوەن، بۆ هەردوو مانگەكانی (كانوونی دووەم و تەموزی ١٩٩٦) بە یەكەوە بە (٩٥) لاپەڕە دەرچوون[١١٢].

١٢١- كۆمكار بوڵتەن (KOMKAR BULTEN) ئەڵمانیا- كۆڵن - ١٩٩٥ :

بڵاوكراوەیەك بوو، هەواڵ و چالاكییەكانی كوردانی دەرەوەی بڵاودەكردەوە، كۆمكار لە شاری كۆڵن دەریدەكرد.

ژمارە (١) لە شوباتی (١٩٩٥) بە بۆنەی بیرەوەری (٣٠٠) ساڵی مەم و زینی ئەحمەدی خانی (١٦٩٥- ١٩٩٥)، بە (٨) لاپەڕە و قەبارەی (4A) بە زمانی كوردی باكوورو زمانی توركی ڕێنووسی لاتینی بڵاوكراوەتەوە.

ڕۆژنامەی بیوار

١٩٩٦

١٢٢- بیوار (BEWAR): ڕۆتەردام- هۆڵەندا- ١٩٩٦:

مانگنامەیەكی ڕۆشنبیریی و كۆمەڵایەتی گشتی بوو. لەلایەن یانەی كوردی میدیا، لە ڕۆتەردام- هۆڵەندا دەرچووە. سەرپەرشتیار: هیوا سەرهەنگ، بووە. بە زمانی كوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی.

١- ژمارە (١) ساڵی یەكەم لە ڕێكەوتی (١٥-٨-١٩٩٦) بە (٤) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە. (١)، (٢).

١١٢. تەواوی ژمارەكان لە ئەرشیفی ناوەندی ڕۆشنبیریی كوردی- ئەڵمانی لە شاری مانهایم- لودڤیكس هاڤن پارێزراون.

٢- ژمارە (٥١- ٥٢ جمکن) ساڵی پێنجەم، لە مانگی (١٠و ١١ی ٢٠٠٠) دەرچووە، ئەم ژمارەیە لە ئەرشیفی خۆمدا پارێزراوە.

٣– ژمارەکانی (١٢٤ و ١٢٥ جمکن) دوا ژمارەیە، ساڵی یانزەیەم، بۆ هەردوو مانگەکانی (نۆڤێمبەر و دیسێمبەری ٢٠٠٦) بەیەکەوە بە (١٦) لاپەڕە دەرچوون[١١٣].

DBP bülten
DEMOKRASİ VE BARIŞ PARTİSİ MERKEZ YAYIN ORGANI
KASIM 1996 — AYDA BİR YAYINLANIR — SAYI : 3

Merhaba

Ülkenin politik gündemi sıcaklığını koruyor. Hak ihlallerine dönük kayıtsızlık devam ediyor. Siyasal iktidarlar her zamanki aymazlığını korurken, parlamento içi muhalefet yapay gündemler oluşturarak yeni hükümet senaryolarının peşinde koşuyor. Cezaevi olaylarıyla yürekleri yanan binlerce insanın sesi, biraz da basının marifetiyle Sayın Erbakan'ın Mısır ve Libya gezileri etrafında kopartılan fırtınada boğuldu. Düzen partileri gibi basın da acar muhabir ve köşe yazarları aracılığıyla gündemi değiştirmek, yapay ve iç siyasi hesaplar için gündem oluşturmak konusunda düzenin yedeklediği iyi bir "kuvvet" olduğunu ortaya koydu. Bu zor şartlar karşısında emekçi kesimin ve duyarlı kamuoyunun çabası, cezaevi olaylarının faillerini açığa çıkarma ve sorumlular hakkında gerekli işlemlerin yapılmasını sağlamada ne yazık ki yeterince etkili olamadı. Bundan önceki uygulamalara ve siyasi iktidarın siciline bakıldığında bu alanda daha fazla bir iyimserlik de doğrusu gerçekçi olmazdı.

Üçüncü sayımızı hazırlamaya çalıştığımız günlerde Türkiye dış politikası açısından iki önemli tartışma süreci başladı. Başbakan Erbakan'ın yeni tercihlerle kısa bir zamana Ortadoğu ve Afrika gezilerini sığdırması 'yeni bir dış politika' olarak tanımlandı. Bu gezilerden daha önemlisi, Avrupa Birliği'nin Gümrük Birliği'ne uyum için öngördüğü mali yardımın bir bölümünü - İnsan hakları ihlalleri ve Kürt Sorunu nedeniyle - dondururken, bir bölümünü de bekletmeye almasıydı. Dondurma ve bekletmeye dönük kararın parlamento tarafından alınması olayın önem ve etkisini arttırmıştır.

Uzun yıllardan sonra Uluslararası AF Örgütü Türkiye'yi, insan hakları ihlalleri açısından sürekli ve yakın bir "gözlem"e tabi tuttu. Bu, hem insan hakları savunucuları açısından, hem de Türkiye Cumhuriyeti'nin yapısal krizinden sorumlu olanlar

Şiddet politikaları nedeniyle oluşan savaş ortamının kurban seçtiği insanların ardı arkası kesilmiyor. Eğitim ve öğretim yılının başlarında dört eğitimcinin Diyarbakır Hantepe'de öldürülmesi ibret verici olduğu kadar düşündürücüdür. Endişemiz o ki, toz duman bulutları dağılmadan, istikrar ve kalıcı bir barışa ulaşılmadan yürekleri kanatan bu gibi olayların devam edeceğidir. Zira bu toz duman bulutları arasında doğru ve sağlıklı bir değerlendirmenin yapılabilmesi oldukça güç görünüyor. Hiç kuşkusuz bu tür olaylarda devletin payı ve sorumluluğu oldukça büyüktür.

Diğer yandan politikamızı etkin ve kalıcı kılmak, kitlelere daha hızlı ve doğru bir biçimde ulaşmak, program ve hedeflerimizi kitleselleştirmek amacıyla öngördüğümüz ve gerçekleştirmeye çalıştığımız örgütlenme mücadelemiz devam ediyor. Bu mücadelemizin bir parçası olan ve seçimlere hazır bir konuma gelebilmek için başlatmış olduğumuz il kongrelerini önemli ölçüde sonuçlandırdık. Şu ana kadar gerçekleştirdiğimiz il kongreleri temsil, katılım, heyecan, coşku ve içerik bakımından oldukça zengin ve verimli geçmiştir. Her bir kongremizin eksiği ve yeni olmamızdan kaynaklanan organizasyon sorunlarının bulunmasına rağmen, verimliliğin ve elde edilen kazanımların bu süreçteki çaba ve performansımızla doğru orantılı olduğunu belirtmeliyiz. Partili arkadaşlarımızın bu süreçte yaşadıklarımızdan çıkaracağı dersler ise, geleceğimiz açısından önemli kazanımlardır.

Değerli Okurlar,

Bu sayımızda, özellikle il kongrelerimizin yoğunluğu nedeni ile "Örgütten Haberler" bölümüne ağırlık verdik. "Yorum" ve "Gündem" için ayırmış olduğumuz bölümleri, örgütün beklentileri doğrultusunda "Örgütten Haberler"e ayırdık.

DBP bULTEN

١٢٣– (DBP bülten) دبپ بوڵتەن: ئەنقەرە– تورکیا– ١٩٩٦:

ئۆرگانی پارتی ئاشتی و دیموکراتی باکووری کوردستان بوو، بە زمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی، لە ئەنقەرە دەردەچوو.

خاوەنی ئیمتیاز: ڕەفیق کاراکۆچ.

بەڕێوەبەر و بەرپرسی نووسین: فەهمی دەمیر.

١– ژمارە (٣) لە مانگی (نۆڤێمبەری ١٩٩٦) بە (٨) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

٢– ژمارە (٥و٦جمکن) بە یەکەوە، بۆ هەردوو مانگەکانی (یانیوەر و فێبرایەری ١٩٩٧) بە (٢٧) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

١٢٤ – دەنگی کوردستان- (DENGE KURDISTAN): ڤۆرمز- ئەڵمانیا- ١٩٩٦:

ئۆرگانی ناوەندی پارتی کۆمۆنیستی کوردستان- تورکیا بووە، درووشمی: بژی کوردستانا ئازاد و دیموکراتیک، لەسەری نووسراوە. زمان: تورکی ڕێنووسی لاتینی.

١– ژمارە (١٨) ساڵی (١٥)، بۆ هەردوو مانگەکانی (شوبات و ئاداری ١٩٩٦) بە (٣٦) لاپەڕە و قەبارەی (5A) دەرچووە.

---

١١٣ . لە نامەیەکی ئەلیکترۆنیدا بەڕێز «هیوا سەرهەنگ» لە ڕێکەوتی (٢٠١٥/١/٢١)دا، ژمارەی (١٢٤ و١٢٥ جمکن بە ١٦ لاپەڕە و ماڵپەڕی بێواری بۆ ناردبووم) ئەو بابەتەی ڕۆژنامەنووس «ئیسماعیل تەنیا»شی لەخۆ گرتبوو، کە لەسەر بڵاوکراوەی مانگنامەی (بێوار) نووسیویەتی. وێنەی ژمارە یەکی (بێوار) لە پەیجی تایبەتی ڕۆژنامەنووس «هیوا سەرهەنگ» وەر گیراوە.

١٢٥- ڕامان (تێڕامان)، هەولێر - کوردستان- ١٩٩٦:

گۆڤارێکی مانگانەی ڕۆشنبیریی گشتییە، دەزگای گوڵان دەریدەکات. هەر مانگێک لە کاتی دیاریکراوی خۆیدا دەردەچێت، بە زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی. سەرەتا ناوی گۆڤارەکە: تێڕامان بووە، دواتر بۆتە ڕامان.

خاوەنی ئیمتیاز: شەوکەت شێخ یەزدین.

سەرنووسەر: سەرۆ قادر.

بەڕێوەبەری نووسین: ئازاد عەبدولواحد.

ژمارە (١) لە ڕێکەوتی (١١- ٦- ١٩٩٦) بە ناوی تێڕامان دەرچووە. بە (٥٨) لاپەڕە و قەبارەی نزیکەی لە دەوروبەری (4A)[١١٤].

ژمارە(٣٩) لە ڕێکەوتی (٥-٩-١٩٩٩) دەرچووە، گۆڤاری ڕامان هەر مانگێک لەکاتی خۆیدا دەردەچێت. پەیڕەوکردنی ئەو پرەنسیپەیش سەرکەوتنی ڕۆژنامەگەری دەگەیەنێ، ڕامانیش ئەوەی پەیڕەو کردووە، بە (٣٢٠) لاپەڕە و قەبارەکەی کەمێک لە (4A) گەورەتر.

ئاماژە بە سێ ژمارەی دەدەین:

ژمارە - (٢١١) لە ڕێکەوتی (کانوونی یەکەم ٢٠١٤) خولی سێیەم- ساڵی نۆزدە، بە (١٦٠) لاپەڕە دەرچووە.

ژمارە - (٢١٢) لە ڕێکەوتی (کانوونی دووەم ٢٠١٥) خولی سێیەم- ساڵی نۆزدە بە(١٦٠) لاپەڕە دەرچووە.

لەسەر هەردوو ژمارەکانی (٢١١-٢١٢) نووسراوە: مانگانەیەکی ڕۆشنبیریی گشتییە- ڕامان دەری دەکات. ((ژمارەی لاپەرەکانی هەر ژمارەیەک (١٦٠) و قەبارەیان (٢٧،٥ بە ٢٠،٥سم)[١١٥] ە.)) بەرگ: باسم ڕەسام.

١١٤ . ئەرشیفی گۆڤاری ڕامان، لە ڕێکەوتی(١٦-٦- ٢٠١٤) چووم بۆ نووسینگەی گۆڤاری ڕامان، کە ئیستا لەسەر ڕێگەی سەرەکی کەرکوک- هەولێر لە بەرامبەر گەرەکی ئازادییە، «ئازاد عەبدولواحد» سەرنووسەری ئێستایە، ژمارە(١)ی بۆ لە ئەرشیف دەرهێنام، منیش وێنەیم گرت.

١١٥ . ئەم زانیاریانە بەڕێز «سەرکەت وەلی» لە ڕێکەوتی (٢٠١٥/١/٨) بە نامەی مەسینجەر بۆ ناردووم.

چاپخانەی: خانی – دهۆک.

ژمارە – (٢٨١- ٢٨٢) لە ڕێککەوتی (٥ی- ٣- ٤ ی- ٢٠٢١) پێکەوە لە یەک بەرگدا بە (١٦٠) لاپەڕە دەرچووە، لە چاپخانەی ڕۆکسانا- هەولێر.

خاوەنی ئیمتیاز: شەوکەت شێخ یەزدین.

سەرنووسەر: ئازاد عەبدولواحد.

بەڕێوەبەری هونەری: سەرکەوت وەلی.

مۆتیف و پۆرترێت: قەرەنی جەمیل.

١٢٦ – ڕۆناهی ئەورووپا(RONAHI AVRUPA): ڤوبەرتاڵ– ئەڵمانیا– ١٩٩٦:

بڵاوکراوەیەکی تایبەتە بە چالاکی چەند ڕێکخراوێکی گەنجانی کورد لە ئەڵمانیا لە (بەهاری-١٩٩٦)، بە زمانی تورکی، لەلایەن دەزگای ڕۆناهی لە ڤوبەرتاڵی ئەڵمانیا، بە (٤) لاپەڕە و قەبارەی گەورە (3A) دەرچووە.

١٢٧– گاورباغی – کۆڵن– ئەڵمانیا–١٩٩٦:

لەسەر بەرگی پێشەوە وێنەی گۆی زەوی کێشراوە، وێنەدارە. نووسراوە: گاورباغی دەنگی کۆمۆنیستە ئەنتەرناسیۆنالیستەکانە. وتەیەکی لینین نووسراوە: سەرمایە، هێزێکی جیهانییە و بەبێ هاوکاری و برایەتی کرێکارانی جیهانیش سەرکەوتن بەسەر ئەم هێزەدا مەحاڵە. لینین- ١٩١٩. سەرپەرشتیار و سەرنووسەر: ئازاد حاجی عەبدوڵڵا سدیق هەورامی. زمان: کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، قەبارەی (5A) ە، گۆڤارەکە ساڵانە دەرچووە.

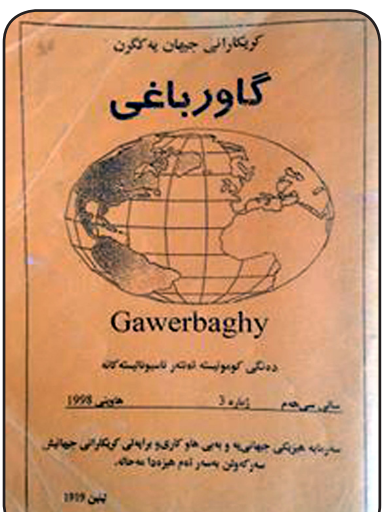

گاورباغی

١– ژمارە (١) لە (تشرینی یەکەم- ١٩٩٦) بە (٤٠) لاپەڕە لە شاری کۆڵن دەرچووە[١١٦].

٢– ژمارە (٢) لە مانگی (ئازاری ١٩٩٧) بە (٧٦) لاپەڕە دەرچووە.

٣– ژمارە (٣) ساڵی سێیەم، لە (هاوینی ١٩٩٨) بە (١١٤) لاپەڕە دەرچووە. ناونیشانی ئەڵمانیا- دیوسبۆرگی لەسەر

---

١١٦ . نامەی «ئازاد حاجی عەبدوڵڵا سدیق هەورامی» لە ڕێکەوتی (٢٠١٥/١/٢٣) سەرنووسەری گۆڤارەکە.

نووسـراوە.

٤- ژمارە (٤) ساڵی (١٩٩٩) نزیکەی بە (١٤٠) لاپەڕە دەرچووە.

٥- ژمارە (٥) لە (زستانی ٢٠٠٢) بە (١١٠) لاپەڕە دەرچووە.

٦- ژمارە (٦) دواژمارە بووە، لە (فێبریوەری ٢٠٠٣) بە (١٤٦) لاپەڕە دەرچووە.

ژمارەکانی: (٣،٥،٦) لە ئەرشیفی مندا هەن.

ئـەم نووسـەرانەی بابەتیـان بۆ گۆڤاری گاورباغی نووسیوە: گاورباغـی، حەسـەن، سیروان، کاوە، شێرکۆ، ئازاد عـەبدوڵلا، حەمەسـەعید حەسـەن، سـەلام عـەبدوڵلا ئیبراهیم، کەریم، هەڵۆ، پرشـنگ، کیسرا عـەبدوڵلا، تاریق عـەلی، مـارف بەرزنجی، فریشـتە، کاوە ڕەشید، شۆڕش عـەلی، ڕۆزا، ئـەردەلان، لاوەی حەمەعـەلی، سیروان نەجیب.

ڕۆژنامەی میدیا

١٢٨- میدیا: هەولێر- کوردستان-١٩٩٦:

ڕۆژنامەیەکـی سیاسـی هەفتانەیـە، یەکێتـی نەتەوەیـی دیموکراتـی کوردسـتان دەریکـردووە.

زمـان: کـوردی ناوەراسـت ڕێنووسـی ئارامـی.

١- ژمـارە (١) لـە ڕێکەوتـی (٢١-٣-١٩٩٦) دەرچـووە[١١٧].

ژمارە (٤٠٨) لە ڕێکەوتی (٢٠-١٠-٢٠٠٩) بە (١٦) لاپەڕە و قەبارەی (3A).

خاوەنی ئیمتیاز: غەفوور مەخمووری.

سەرنووسەر: کاوە نادر.

چاپخانـەی منـارە- لـە هەولێر دەردەچـوو. وتارێکـی بەنـدە لـەم ژمارەیـەدا لەبـارەی هەڵبژاردنـەوە بڵاوبۆتـەوە. بـە پێـی ئاگاداریـم، (٦٣٥) ژمـارەی لـێ دەرچـووە.

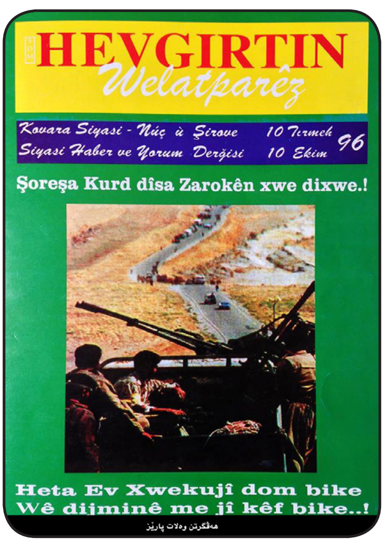

هەڤگرتن وەلات پارێز

١٢٩- هەڤگرتـن وەلاتپارێـز- (HEVGIRTIN welatparez): کیـل- ئەڵمانیا-١٩٩٦:

گۆڤارێکـی سیاسـی هەواڵی شرۆڤەیی بووە، لە شاری کیلی ئەڵمانیا دەرچووە.

---

١١٧ . نامەیەکی بەڕێز «غەفوور مەخمووری» لە ڕیکەوتی (٢٠١٥/١/٢٨).

خاوەن و بەرپرسیار: عەلی یالچین.

بەرپرسیاری گشتی: بورهان چەلیک.

پیتچنین و ئەرشیف: مەلیک مەلەک.

چاپخانەی: شمۆرل.

١– ژمارە (١) لە ڕێکەوتی (١٠/ ١٠/ ١٩٩٦) بە (٤٣) لاپەڕە و قەبارەی (5A) دەرچووە. بە زمانی کوردی باکوورو تورکی ڕێنووسی لاتینی.

١٩٩٧

١٣٠– بولتەن (BULTEN): ئەڵمانیا-١٩٩٧:

یەکێتی کۆمەڵەی کوردان (KOM-YEK) لە ئەڵمانیا سێ مانگ جارێک دەریان کردووە. زمان: کوردی باکوور وزمانی تورکی بە ڕێنووسی لاتینی،و زمانی ئەڵمانی. بابەتەکانی: هەواڵ و کاردانەوە و بیروبۆچوون و لێکۆڵینەوە بوون.

ژمارە (١) خولی دووەم، لە (ئەیلولی- ٢٠٠٦) بە (٣٦) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە[١١٨].

ژمارە(٩) لە مانگی (١١ی ٢٠١٠) بە (٣٢) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

١٣١— بیرنەبوون(bîrnebûn) ستۆکهۆڵم— سوید— ١٩٩٧:

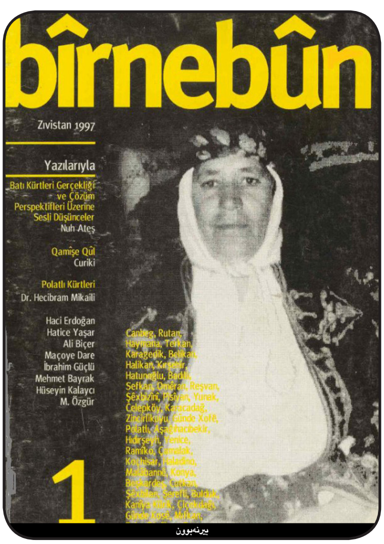

گۆڤارێکی هونەری ئەدەبی و لێکۆڵینەوەییە کوردانی ئەناتۆلیای ناوەندە، بە زمانی کوردی باکوور و زمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی دەرچووە. وەرزیی بووە. بە قەبارەی (4A). لەلایەن: وەقفی کوردانی ئەناتۆلیای ناوەند و کۆمەڵەی زمان لە ئەڵمانیا پشتیوانی دەکرێت. لە وڵاتانی ئەورووپا بڵاوکراوەتەوە.

١– ژمارە (١) لە وەرزی (زستانی ١٩٩٧) بە (٨٦) لاپەڕە دەرچووە[١١٩].

٢– ژمارە (٤) لە وەرزی (زستانی ١٩٩٨) بە (٦٨) لاپەڕە دەرچووە.

---

١١٨ . بزابی ڕۆژنامەگەری کوردی، ئیسماعیل تەنیا، ل١١٣.

١١٩ . هەموو ژمارەکان لە ئەرشیفی کۆمکار- مانهایم وەرگیراوە.

٣- ژمارە (٩) لە وەرزی (زستانی ٢٠٠٠) بە (٨٣) لاپەڕە دەرچووە.

٤- ژمارە (١٠) لە وەرزی (بەهاری ٢٠٠٠) بە (٧٥) لاپەڕە دەرچووە.

٥- ژمارە (١١) بۆ هەردوو وەرزی (هاوین و پاییزی ٢٠٠٠) پێكەوە، بە (٨٤) لاپەڕە دەرچووە.

٦- ژمارە (٦٠) دواژمارە بووە، لە ساڵی (٢٠١٤) بە (٧٩) لاپەڕە دەرچووە.

١٣٢- پەیام: لەندەن- بەریتانیا- ١٩٩٧:

Peyam
پەیام
Issue: 18 November 1999
شوێنەواری ئاشتی لەسەر گوزەرانی خەڵكی كوردستان
تیرۆركردنی فەرهاد فەرەج، تیرۆركردنی ئازادیی بیروڕادەربڕین!
دوایین خەڵاتی (نۆبڵ)ی سەدەی بیستەم لە بواری ئەدەبدا
ئەورووپا دەرگاكانی خۆی بە ڕووی پەنابەراندا دادەخات
ڕاگەیاندنێک بە بۆنەی ڕێپێوانی جیهانیی ژنان لە ساڵی (٢٠٠٠)دا

ڕۆژنامەی پەیام

ڕۆژنامەیەكی كوردیی مانگانە بوو، لەلایەن بنكەی ڕاگەیاندن و بڵاوكردنەوەی ڕەسەن بە زمانی كوردی ناوەڕاست بە ڕێنووسی ئارامی و قەبارەی (3A) دەرچووە. سەرەتا مانگانە دواتر دوو مانگ جارێک، دەرچووە. خۆم بۆ چەند ژمارەیەک بەشداریم هەبوو، بە پۆست بۆم دەهاتەماڵەوە لە ئەڵمانیا، دواژمارە، كە بۆمن هات ژمارەكانی (٢٣- ٢٤ی ساڵی ٢٠٠٠) بوو. كەم دەرامەتی دارایی یەكێک لە كێشەكانیان بوو. ناونیشانی بەریتانیا- لەندەن نووسرابوو.

١- ژمارە (١٥) لە (گوڵان وجۆزەردانی ١٩٩٩) بە (٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

٢- ژمارە (١٨) لە (ڕەزبەر و گەڵاڕیزانی ١٩٩٩) بە (٢٨) لاپەڕە دەرچووە.

٣- ژمارە (١٩و٢٠) لە (سەرماوەرز و بەفرانباری ١٩٩٩- ٢٠٠٠) بە (٣٦) لاپەڕە دەرچووە.

٤- ژمارە (٢٣-٢٤) لە (گوڵان و جۆزەردانی ٢٠٠٠) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

١٣٣- پێشڕەو (PESHRAW) ستۆكهۆلم- سوید- ١٩٩٧ :

ئۆرگانی سازمانی حیزبی كۆمۆنیستی ئێران (كۆمەڵە)، ژمارە (٨٢) دەورەی دووەم، نوڤێمبەری (١٩٩٧) دەرچووە. بە زمانی كوردی ناوەڕاست بە ڕێنووسی ئارامی، (١٦) لاپەڕەیە، قەبارەی(٢٤بە ٣٤،٥سم) لە (A4) گەورەترە.

ژمارە (٨٣) دەورەی دووەم دیسامبەری (١٩٩٧)، (٢٠) لاپەڕەیە. دوو ناونیشانی هەیە: ستۆكهۆلم- سوید و ناونیشانی نێودەوڵەتی لەندەن- بەریتانیا.

١٣٤ – ڕەهەند: ستۆکهۆڵم– سوێد– ١٩٩٧:

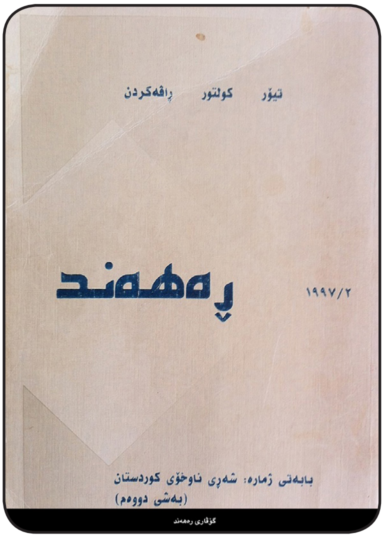

گۆڤارێکی تیۆریی کلتووری ڕاڤەکردن بووە، لەلایەن نێوەندی ڕەهەند بۆ لێکۆڵینەوەی کوردی لە سوێد بڵاوکراوەتەوە. بە زمانی کوردی ناوەڕاست بە ڕێنووسی ئارامی.

بەڕێوەبەری گۆڤار: هیوا قادر.

دەستەی نووسەران: ئاراس فەتاح، بەختیار عەلی، بەرزان فەرەج، ڕێبوار سیوەیلی، ڕێبین ئەحمەد هەردی، فاروق ڕەفیق، مەریوان وریا قانیع، هەڵکەوت عەبدوڵلا.

ناونیشانی: ستۆکهۆڵم– سوێدی لەسەری نووسراوە. قەبارەی لە (4A بچووکتر و کەمێک لە 5A گەورەترە).

١– ژمارە (٢) لە ساڵی (١٩٩٧) بە (٢٥٣) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژمارە (١٤-١٥جمکن) لە یەک بەرگدان، لە ساڵی (٢٠٠٣) بە (٤٧٢) لاپەڕە دەرچووە.

٣– ژمارە (١٦–١٧جمکن) لە یەک بەرگدان، لە ساڵی (٢٠٠٤) بە (٣٢٨) لاپەڕە دەرچووە.

١٣٥– سەنتەری برایەتی– هەولێر– کوردستان– ١٩٩٧:

گۆڤارێکی وەرزی فیکری– سیاسییە ڕۆژنامەی برایەتی دەریدەکرد. لە کوردستان– هەولێر دەردەچوو. ناونیشان: شەقامی گشتی هەولێر- کەرکوک. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

خاوەن ئیمتیاز: جەوهەر نامیق سالم.

سەرنووسەر: فەرهاد عەونی.

سکرتێری نووسین : ئاسۆ کەریم.

دەستەی ڕاوێژکاران: پ.د.ئازاد نەقشبەندی، پ.ی. دکتۆر شێرزاد نەجار، پ.ی. ئەحمەد چاوشین، د.ڕەشاد میران، د. عەبدولفەتاح بۆتانی.

١ – ژمارە (٤) ساڵی یەکەم کۆتایی مانگی شوباتی ساڵی (١٩٩٨) بە (١٧٤) لاپەڕە دەرچووە.

٢- ژمارە (٥) ساڵی یەکەم (٢٢ی نیسانی ١٩٩٨) دەرچووە، ئەم ژمارەیە تایبەتە بە سەتساڵەی دەرچوونی ڕۆژنامەی (کوردستان) بابەتەکانی تایبەتن بە ڕۆژنامەگەری. (٢٢٤) لاپەڕەیە، قەبارەکەی (٢٦ بە ٢٠،٥) کەمێک لە (4A) بچووکترە.

٣ – ژمارە (١١) ساڵی دووەم لەکۆتایی مانگی ئایاری ساڵی (١٩٩٩) بە (٢٠٦) لاپەڕە دەرچووە.

١٣٦ — ڤاتە (Vate): ستۆکهۆڵم— سوید —١٩٩٧:

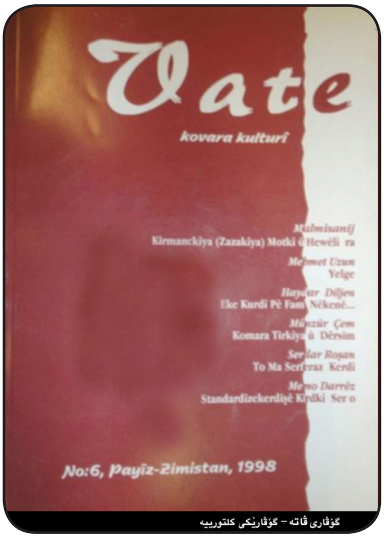

گۆڤارێکی کولتوورییە، بە زمانی کوردی (باکوور- زازاکی) وزمانی تورکی بە ڕێنووسی لاتینی دەرچووە. ژمارە یەکی لە ساڵی (١٩٩٧) دەرچووە[١٢٠].

سەرنووسەر: مالمیسانژ.

دەستەی نووسەران: حەیدەر دلژین، ئیحسان ئەسپار، مالمیسانژ، محەمەد ئوزون.

ناونیشانی سوید- ستۆکهۆڵم، لە دەزگای (APEC) چاپکراوە. نوێنەرایەتیان لە نەرویج و ئەڵمانیا هەبووە[١٢١].

١— ژمارە (٦) بۆ هەردوو وەرزی (پایز و زستانی ١٩٩٨ پێکەوە دەرچووە.

٢— ژمارە(٨) لە وەرزی (هاوینی ١٩٩٩) دەرچووە.

١٣٧— کوردۆلۆجی- (Kurdolojie) بەرلین— ١٩٩٧:

گۆڤارێکی لێکۆڵینەوەییە لەبارەی: مێژوو، ڕەگەز، ئایین، کولتوور، کۆمەڵایەتی، ژنانی کورد و چەند بوارێکی جودا جودای ژیانی گەلی کورد بە زمانی ئەڵمانی. چاپکردنی لەلایەن: کارستن بۆرک، ئیڤاساڤیلسبیرگ، سیامەند حاجۆ. لە کۆمەڵەی بەرلین بۆ پەرەپێدانی لێکۆڵینەوەی کوردی— سەنتەری ئەورووپی بۆ لێکۆڵینەوەی کوردی. نووسراوە شەش مانگ جارێک بڵاوەکرێتەوە.

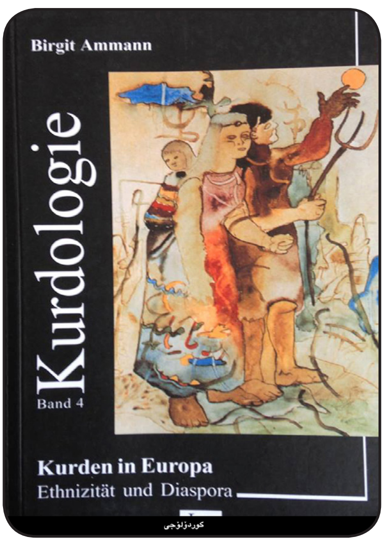

١ - باند- (١) کۆمەڵێک لیکۆڵینەوەی کوردییە، سمستەری زستانی ساڵی (١٩٩٥-١٩٩٦)ە، (٣٦٠) لاپەڕەیە، ساڵی (١٩٩٧) دەرچووە. لە زانکۆی ئازادی بەرلین هەڵگیراوە، بە ناونیشانی: ڕەگەز، نەتەوە، ئایین و سیاسەت لە کوردستان.

چاپکردنی: کارستن بۆرک، ئیڤاساڤیلسبیرگ، سیامەند حاجۆ.

نووسەرانی بەشداربوو: بیرگیت ئەمان، حامید بۆزارسلان، مارتین فۆن برونسن، کارستن کۆلپە، نێلیدا فوکارۆ، گوڵیستان

١٢٠ . ڕۆژنامەی سۆڤییەت کوردستان، فەخرەدین تاهیر، ل٥٢.
١٢١ . لە ئەرشیفی کۆمکار- مانهایم وەرگیراوە.

گوربی، ئەمیر حەسەنپوور، میشایل لیزنبێرگ، عەباس وەلی، هایدی ڤیدلە، ئەندریاس ڤیمەر.
٢- باند-(٢) ساڵی (٢٠٠٠) دەرچووە، (٣٥٢) لاپەڕەیە. کارین کرین. لەژێر ناوی: کوردۆلۆژی، کوردستان و کورد لە سەرچاوەی ئەڵمانیدا.
٣- باند-(٣) ساڵی(٢٠٠٠) دەرچووە، (٢٠٠) لاپەڕەیە، بە ناوی: ژنی کورد و وێنەی ژنانی کورد[١٢٢].
٤ - باند-(٤) ساڵی (٢٠٠١) دەرچووە، (٤٣٢) لاپەڕەیە، بەرهەمەکانی: بیرگیت ئەمان، لەژێر ناوی: کورد لە ئەورووپا- ئیتنی و دیاسپۆرا.
٥ - باند-(٥) ساڵی(٢٠٠٢) دەرچووە، (٣٧٦) لاپەڕەیە، بەرهەمەکانی: سابینە سکوبش، لەژێر ناوی: کۆچی کوردان و ئەڵمانیا، پەروەدە، سیاسەت.
٦ - باند-(٦) ساڵی(٢٠٠٤) دەرچووە، (٢٠٠) لاپەڕەیە، بەرهەمەکانی: سیامەند حاجۆ، کارستن بۆرک، ئیڤا ساڤێلسبێرگ، شوکریە دۆغان. لەژێر ناوی: جێندەر لە کوردستان و لە دیاسپۆرا. (دیاسپۆرا بەمانای : ئاواریی، تاراوگەی گەلێک ، نەتەوەیەک دێت).[١٢٣] (٢)
٧ - باند-(٧) ساڵی (٢٠٠٣) دەرچووە، (٣٤٤) لاپەڕەیە، بەرهەمەکانی: ئەندریا فیشەر، تاهیر. لەژێر ناوی: ئێمە زۆر شەهید دەدەین. باندی ژمارە(٤ و ٧) لە ئەرشیفی مندا هەیە.

١٣٨ — هاڤیبون: بەرلین— ئەڵمانیا— ١٩٩٧:

گۆڤارێکە بۆ کوردۆلۆژی، پرۆژەی کوردۆلۆژییە لە زانکۆی ئازاد لە بەرلین لەلایەن کۆمەڵێک ڕووناکبیری کوردەوە بڵاوکراوەتەوە، بە زمانی کوردی (باکوورو ناوەڕاست) ڕێنووسی ئارامی.

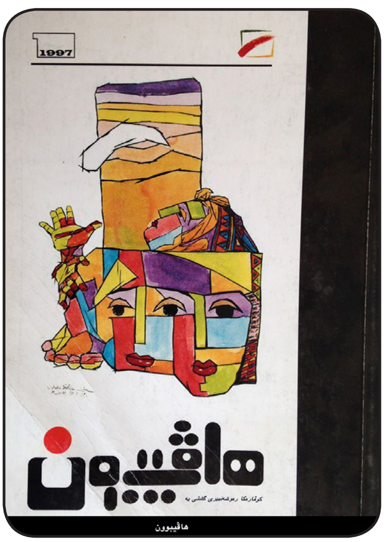

چەند ژمارەیەکی بە جمک دەرچوون، وەک ژمارەکانی: (٢و٣)، (٧و ٨)، (١٢و١٣)، (١٦و١٧)، (١٩و٢٠)، ئەوانی دیکە بە تاک ژمارە، ٢١ ژمارەی لێ دەرچووە. گۆڤار دەستەی ڕاوێژکاری و پشتیوانانی هەیە. ژمارەکانی (١٢و ١٣جمک) لێ دەرچێت، لە ژمارە (١ تا ٢٠) واتە هەژدە ژمارەکەی تر لە ئەرشیفی خۆمدا هەیە.
بەپێی نامەیەکی ئەلکترۆنی بەڕێز نووسەر «موحسین ئۆسمان» لە ڕێکەوتی (٣١-٧-٢٠١٤) لە وەرامی نامەیەکی

١٢٢ . باندی(١-٢-٣) لە (Kurdische Studien) ساڵی (٢٠٠١)دا ڕاگەیەندراویان بۆ بڵاوکراوەتەوە.
١٢٣ . باندی(٥-٦) لەگەڵ باندی ژمارە(٧)ی کوردۆلۆژیدا، ڕاگەیەندراویان بۆ بڵاوکراوەتەوە، بەڵام ساڵەکانیان نەنووسرابوو، تەلەفۆنم بۆ سەنتەری بەرلین لە ڕێکەوتی (٢٤-٩-٢٠١٤) کرد، لەگەڵ «ئیڤاسالڤیسبێرگ» قسەم کرد ئەو ساڵەکانی پێ گوتم.

مندا بۆی نووسیوم: ((کاک یووسف سڵاو، هاڤیبوون (٢٨) ژمارەی لێ دەرچووە، وە ئاخیر ژمارە(٢٨) لە ساڵی (٢٠١١) بووە، سوپاس.))

١ — ژمارە- (١) لە هاوینی ساڵی(١٩٩٧) بڵاوبۆتەوە، (١٣٢) لاپەڕەیە، قەبارەکەی (٢٠،٥ بە ١٤،٥سم)، قەبارەی زۆربەی ژمارەکانی وەک یەکە تەنێ چەند ژمارەیەک نەبێت. کۆدی ژمارەی گۆڤار (issn: ١٤٣٣- ٨٢٨٩). سەرنووسەر: سالمێ جاسم.

دەستەی نووسەرانی ژمارە (١) بریتیین لە: کەریمێ بیانی، موحسین ئۆسمان، نەجیب باڵایی.

دەرهێنانی هونەری: گوهدار سەلاحەدین.

ناونیشانی زانکۆی ئازادی بەرلینی لەسەر نووسراوە.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە (١)ی هاڤیبون: ش.لیبیسزێڤێسکی، سیامەند حاجۆ، ڕوهات ئالاکوم، سالمێ جاسم، د. عیزەدین ڕەسوول، عەبدولرحامن مزووری، موحسین قۆچان، شوکری شەهباز، نزار محەممەد سەعید، حازمێ جاسم، نجیب باڵایی، زاگرۆس ئاگرخوێن، مەجیدێ حەسۆ، حسەین سەرگەڕانی، موحسین ئۆسمان، جووتیار بامەڕنی.

٢ — ژمارەی(٢و٣) ئەم ژمارەیە جمکن، لەیەک بەرگدان، لە ساڵی (١٩٩٨) دەرچووە، (٢٨٠) لاپەڕەیە، قەبارەکەی کەمێک لە ژمارە یەک گەورەترە.

سەرنووسەر: سالمێ جاسم.

بەڕێوەبەری نووسین: کەریمێ بیانی.

دەستەی نووسەران: عەبدولڕەحامن مزووری، موحسین ئۆسمان، سیامەند حاجۆ، نەجیب باڵایی.

دەرهێنانی هونەری: گوهدار بەزاز.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە (٢و٣)ی هاڤیبون: د.سیابەک میران، د.ئەمیر حەسەنپوور، عەبدوڵڵا ئوزون، سالمێ جاسم، د. جەلیلێ جەلیل، نەجاتی عەبدوڵڵا، د. نەلیدا فوگارو، د.کەمال فواد، د. گونتەر بێرنگ، فرسەت ڕۆژبەیانی، محەممەد سالح ئامێدی، زەینولعابیدەین خان، موحسین ئەحمەد عومەر، کەریمێ بیانی، شێرکۆ بێکەس، هزرڤان، محەممەد ئەمین پێنجوێنی، د. عیزەدین مستەفا ڕەسوول، عەبدولڕەحمان مزووری، د.سەروەر عەبدوڵڵا، فەهمی باڵایی، فاتیح ڕەسوول، شێرزاد هەینی.

٣ — ژمارە (٤)، لە ساڵی (١٩٩٨) دەرچووە، (٢٠٨) لاپەڕەیە، ژمارەکانی: (٤، ٥، ٦، ٧،٨) سەرنووسەر و بەڕێوەبەری نووسین و بەڕێوەبەر و دەرهێنانی هونەری هەمان گروپن.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە(٤)ی هاڤیبون: د. ئەمیری حەسەنپوور، د.جەلیلێ جەلیل، جانکورد، د.نووری تاڵەبانی، عەبدولڕەحمان مزووری، نەجاتی عەبدوڵڵا، د. عەباس وەلی، محەممەد ساڵح ئامێدی، زاگرۆس، جەمال خەزنەدار، فاتیح ڕەسوول، نەوشێروان مستەفا، د.مارف خەزنەدار، سەرفراز نەقشبەندی،

تەلعەت تاهیر، هۆشەنگ بروکا، شێرزاد هەینی.

٤ —- ژمارە (٥) ، ساڵی(١٩٩٩) بە (٢٢٤) لاپەڕە دەرچووە.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە(٥)ی هاڤیبون: د.جەلیلیێ جەلیل، د.فەرهاد ئیبراهیم، سالمێ جاسم، م.مەلە ئەحمەد، د.زۆرابێ بوودی، د.نوری تاڵەبانی، د.مەهدی موکری، موحسین ئۆسمان، محەممەد فەریق حەسەن، سەعید دێرەشی، کەریمێ بیانی، محەممەد ئەمین پێنجوێنی، عەبدوڵڵا جندی، هاڤیبون، شێرزاد هەینی، ڕ.هە.

٥ —- ژمارە (٦)، ساڵی(١٩٩٩) بە (٢٤٠) لاپەڕە دەرچووە.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە (٦)ی هاڤیبون: د.ئەمیری حەسەنپوور، د.بورهان یاسین، د.جەلیلیێ جەلیل، د.فەرهاد ئیبراهیم، ئەحمەد بەربەر، عومەر شێخمووس، فاتیح ڕەسوول، نەجاتی عەبدوڵڵا، د.فەرهاد ئەمین، عەلی جەعفەر، موحسین ئۆسمان، یاسین بانیخێلانی، د.زۆرابێ بوودی، عەبدولڕەحمان مزووری، د. نووری تاڵەبانی، د. یووسف زەنگەنە، هاڤیبوون.

٦ —ژمارە(٧و٨) ساڵی (٢٠٠٠) بە (٢٨٨) لاپەڕە دەرچووە.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە(٧و٨)ی هاڤیبون: سالمێ جاسم، د.فەرهاد ئیبراهیم، د.نووری تاڵەبانی، د.زۆرابێ بوودی، هەژار عەزیز سورمێ، سەبیحا یانوبالکوت، د.کەمال فواد، سەعید دێرەشی، عەلی جەعفەر، د.فەرهاد پیربال، د.سەروەر عەبدولڕەحمان، موحسین ئۆسمان، یاسین بانیخێلانی، د. جەلیلیێ جەلیل، محەممەد ئەمین پێنجوێنی، سەیوان، سەلاح قادر، هاڤیبون. لەم ژمارەیەدا ناوی پستیوانانی گۆڤار هەیە، ناوەکان: د. ئەمیری حەسەنپور، د.بورهان یاسین، د.دڵشاد سەعید، عومەر شێخمووس، د.مەمۆ ئۆسمان، د. نووری تاڵەبانی، د. ئۆردیخانی جەلیل، د. جەلیلیێ جەلیل، عەبدولڕەحمان مزووری، د.فەرهاد ئیبراهیم، د. نەزەند بەگیخانی، د.یووسف زەنگەنە.

٧ — ژمارە (٩)، ساڵی (٢٠٠١) بە (٢٤٠) لاپەڕە دەرچووە. ئەم ژمارەیە بە هاوبەشی دەرکراوە، لەسەری نووسراوە: گۆڤاری پڕۆژەی کوردۆلۆژییە، زانکۆی ئازاد لە بەرلین و ماڵی شەرفخانی بەتلیسی لە هەولێر دەریدەکات.

خاوەنی ئیمتیاز: د.فەرهاد پیربال.

سەرنووسەر: سالمێ جاسم.

بەڕێوەبەر: موحسین ئۆسمان.

چاپی بەرلین، چاپخانەی هاڤیبوون.

لەم ژمارەیەدا، د.بورهان یاسین، دڵشاد سەعید ناویان لە لیستی پشتیوانانی گۆڤاری هاڤیبون نامێنێت.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە (٩)ی هاڤیبون: هاڤیبون، د.ئەمیری حەسەنپوور، جەمال خەزنەدار، عەلی

جەعفەر، د.زۆرابی بوودی، هەژار عەزیز سورمێ بە دوو بابەت، عەبدولڕەحمان مزووری، د.ئیسماعیل شووکر، سالمی جاسم، حەمەسەعید حەسەن، حەیدەری ئۆمەر، زانا خەلیل، موحسین ئۆسمان، فەتحوڵڵا حوسەینی، خەسرەو پیربال.

٨ –- ژمارە (١٠)، ساڵی (٢٠٠٢) بە (٢٤٠) لاپەڕە دەرچوو. لەم ژمارەیە نووسراوە: گۆڤاری لێکۆڵینەوەی کوردییە، ناوەندی هاڤیبون بۆ لیکۆڵینەوە و بڵاوکردنەوەی کوردی لە بەرلین دەریدەکات.

خاوەنی ئیمتیاز و سەرنووسەر و بەڕێوەبەری نووسین هەمان گرووپی ژمارە (٩)یە، بەڕێوەبەری هونەری: عەدنان شینۆ. چوار کەس لە پشتیوانانی گۆڤار زیاد دەبن: ئەحمەدی مەلا، م.جەمال خەزنەدار، شارەزاد موجاب، د. سەروەر عەبدوڵڵا.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە (١٠)ی هاڤیبون: د.زۆرابی بوودی، حەمەسەعید حەسەن، مارتین ڤان برونسن، عەبدولڕەحمان مزووری، نەجات عەبدوڵڵا، سالمێ جاسم، کەچا کورد، حەمەنووری عومەر کاکی، پەروێز جیهانی، موحسین ئۆسمان، عەبدولموئمین دەشتی، سەعید دێرەشی، بەدرخان عەلی، حەجی جەعفەر، کاکشار تورەمار، پێشڕەو سەید برایم، نەجات عەبدوڵڵا.

٩ – ژمارە(١١)، ساڵی (٢٠٠٢) بە (٢٧٢) لاپەڕە دەرچووە. بەڕێوەبەرانی گۆڤار هەمان گرووپی ژمارە (١٠)ن. ناوی پشتیوانانی گۆڤار زیاد دەبێت لە کوردستان: دلێر شاوەیس، نەژدەت ئاکرەیی، عارف حیتۆ، عەبدوڵڵا ئاگرین، عیزەت فەندی، د.مارف عومەرگوڵ، د.موەفق دەرگەڵەیی، د.مەمۆ ئۆسمان.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە(١١)ی هاڤیبون: د.ئەمیری حەسەنپور، د.فەرهاد پیربال، فاتیح ڕەسووڵ، عەبدولڕەحمان مزووری، د.زۆرابی بوودی، جەمال خەزنەدار، د.هانس.لوکاس کیسێر، سالمێ جاسم، باسیل نیکتین، خەلیل دهۆکی، حەیدەری عومەر، موحسین ئۆسمان، خەسرۆ پیربال، شاخەوان، کاکشار ئۆرەمار، قادر ڕەشید(ئەبو شوان)، پرۆفسۆر کارۆل ئۆلرێ، فواد سەدیق، نەجات عەبدوڵڵا.

١٠–- ژمارە (١٢و ١٣) بە (٣٤٠) لاپەڕە، لە ساڵی (٢٠٠٢-٢٠٠٣)دا، دەرچووە[١٢٤].

١١–- ژمارە (١٤) ساڵی٢٠٠٣ بە (٢٤٨) لاپەڕە دەرچووە. نووسراوە ناوەندی هاڤیبون لە بەرلین دەریدەکات. ناوی پشتیوانانی گۆڤار نییە، سەرنووسەر:سالمێ جاسم.

بەڕێوەبەری نووسین: موحسین ئۆسمان.

بەڕێوەبەری هونەری: عەدنان شینۆ.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە (١٤)ی هاڤیبون: نەجات عەبدوڵڵا، عەبدولڕەحمان مزووری، غازی حەسەن، حەمەنووری عومەر کاکی، سەعید دێرەشی، شاخەوان شۆڕش، کونێ ڕەش، د.سەروەر عەبدوڵڵا، موحسین ئۆسمان، عەبدولغەنی کاکۆ، فرسەت ڕۆژبەیانی، د. زۆرابی بوودی، کاکشار ئۆرەمار.

١٢٤ . بزافی ڕۆژنامەگەری کوردی لە ئەڵمانیا، ئیسماعیل تەنیا، ل١٠٩.

١٢– ژمارە(١٥) ساڵی(٢٠٠٤) بە (٢٤٠) لاپەڕە دەرچووە، هەمان سەرنووسەر و بەڕێوەبەرانی ژمارەی پێشوون.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە(١٥)ی هاڤیبون: نەوزاد جەمال، عەبدولڕەحمان نەقشبەندی، جەزا چنگیانی، محەممەد عەلی یووسف، د.ئەحمەدی مەلا، شاخەوان شۆڕش، سەعید دێرەشی، د.سەروەر عەبدوڵڵا، شبرالی ئەحمەد، ئەدیب چەڵکی، حەجی جەعفەر، سەلاح سەلیم سەیدۆک، کاکشار ئورەمار.

١٣ – ژمارە (١٦و١٧) جمکن ، ساڵی (٢٠٠٥) بە (٣٦٠) لاپەڕە دەرچووە.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە(١٦و١٧)ی هاڤیبون: تێرریزا، محەممەد جەمیل ڕۆژبەیانی، پەروێزی جیهان، غازی حەسەن، سەعید دێرەشی، د.ئازاد شێخانی، عەلی مەحموود محەممەد، عەبدوڵڵا دارتاش، د.ئەفراسیاو هەورامی، د.جەبار قادر، حەمەجەزا ساڵح، حسەین ڕەسوول حەوێز، عەبدوڵڵا سەراج.

١٤–- ژمارە (١٨) ساڵی (٢٠٠٧) بە (١٨٨) لاپەڕە و قەبارەی ٢٣،٨ بە ١٦سم دەرچووە.

خاوەنی ئیمتیاز: عەبدولڕەحمان نەقشەبەندی.

سەرنووسەر:سالمێ جاسم.

بەڕێوەبەری نووسین: موحسین ئۆسمان.

نووسەرانی بەشداربوو: پەروێز جیهانی، جووتیار تۆفیق هەورامی، فەهمی باڵایی.

١٥ – ژمارە(١٩و٢٠) جمکن. ساڵی(٢٠٠٨) بە (٣٢٠) لاپەڕە و هەمان قەبارەی ژمارە (١٨) دەرچووە.

خاوەنی ئیمتیاز: عەبدولڕەحمان نەقشەبەندی.

سەرپەرشتی گشتی: عەبدولڕەحمان مزووری.

سەرپەرشتیاری ئەکادیمی: د.فەرهاد ئیبراهیم، د.سەڵاح هروری، د.فەرسەت مەرعی.

سەرنووسەر: سالمێ جاسم.

بەڕێوەبەری نووسین: موحسین ئۆسمان.

نووسەرانی بەشداربووی ژمارە(١٩و٢٠): ئامەد تیگریس، عەبدولڕەحمان نەقشەبەندی، ئەڤدلا درێژ، سدقی هروری، زەینەل ئابدینخان، فەیسەل داغلی، د.عەلی عەبدولواحد وافی، میر هدم یگت، ڕۆژان حازم، تەیمووری خەلیل، ئومێد تاها، د.کریستۆفەر ئۆتگەر، نەوزاد هروری، د.زەردەشت حاجۆ، حسەین کارتال، فەیسەل مستەفا، مستەفا ڕەشید، سەلیم بچووک، سەدیق سنداڤی، فەهمی باڵایی.

لە ژمارە (٢١تا٢٦) سەرپەرشتیارانی گۆڤاری هاڤیبون بەم جۆرەیە:

خاوەنی ئیمتیاز: عەبدولڕەحمان نەقشەبەندی.

سەرپەرشتیاری گشتی: عەبدولڕەحمان مزووری. (لە ژمارە ٢٧ و ٢٨، عەبدولڕەحمان مزووری نامێنێت، د.فەرهاد ئیبراهیم دەبێتە سەرپەرشتیاری گشتی.)

سەرپەرشتیاری ئەکادیمی: د.فەرهاد ئیبراهیم، د.سلاح هروری، د.فرسەت مەرعی.

سەرنووسەر: سالمێ جاسم.

بەڕێوەبەری نووسین: موحسین ئۆسمان.

١٦ – ژمارە (٢١) لە ساڵی (٢٠٠٨) بە (٢٢٣) لاپەڕە دەرچووە[١٢٥].

١٧ – ژمارە (٢٢) لە ساڵی (٢٠٠٩) بە (٢٤٠) لاپەڕە دەرچووە.

١٨ – ژمارە (٢٣) لە ساڵی (٢٠٠٩) بە (٢٣٩) لاپەڕە دەرچووە.

١٩ – ژمارە (٢٤) لە ساڵی (٢٠٠٩) بە (٢٣٨) لاپەڕە دەرچووە.

٢٠ – ژمارە(٢٥-٢٦) جمکن بە یەکەوە لە ساڵی (٢٠١٠) بە (٢٨٧) لاپەڕە دەرچووە.

٢١ –- ژمارە (٢٧) لە ساڵی (٢٠١٠) بە (٢٣٩) لاپەڕە دەرچووە.

٢٢ –- ژمارە (٢٨) لە ساڵی (٢٠١١) بە (٢٣٩) لاپەڕە دەرچووە.

١٩٩٨

١٣٩– ئاڵا: سوێد– ١٩٩٨:

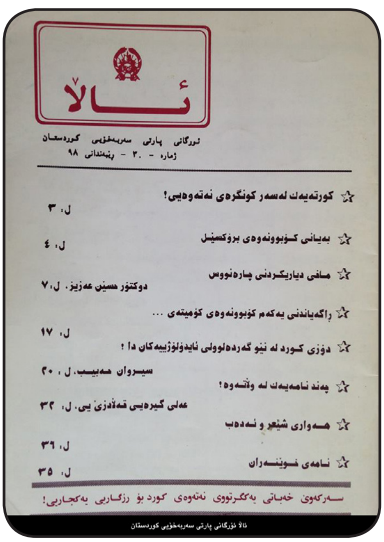

ئۆرگانی پارتی سەربەخۆی کوردستان بوو. زمان کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی، کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی، ناونیشان: پارتی سەربەخۆ لە سوێد، بۆ دەستخستنی گۆڤاری ئاڵا- ئۆسلۆ– نەرویجی لەسەر نووسراوە.

١- ژمارە (٣٠) لە مانگی (ڕێبەندانی ١٩٩٨) بە (٥٠) لاپەڕە و قەبارەی (٢١ بە ١٥سم) کەمێک لە (5A) بچووکتر دەرچووە.

١٢٥ . زانیارییەکانی تایبەت بە ژمارەکانی (٢١تا٢٨) لەگەڵ وێنەی بەرگەکان و لاپەڕەکانی ناوەوە و دوالاپەڕە، وەرگێر بەڕێز «عەبدولغەنی کاکۆ» لە ڕێکەوتی (٢٧-١٢-٢٠١٤) بە پۆستی ئەلیکترۆنی- مەسینجەر، لە بەرلینەوە بۆی ناردووم.

هەواڵنامەیەکی تایبەتە بە کاروباری پەنابەران

پەنابەری کورد

ژمارە (١٠) دیسەمبەر ١٩٩٨

مەڵبەندی رۆشنبیری کورد - لەندەن

نامەیەک بۆ سەرۆکوەزیرانی ئیتالی

پەنابەری کورد - بەریتانیا 1998

١٤٠— پەنابەری کورد: لەندەن— بەریتانیا— ١٩٩٨:

هەواڵنامەیەکی تایبەت بە کاروباری پەنابەران بوو، مەڵبەندی رۆشنبیریی کورد لە لەندەن، بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، و قەبارەی (4A) دەریانکردووە.

١– ژمارە (١٠) لە مانگی (دیسەمبەری ١٩٩٨) بە (٨) لاپەڕە دەرچووە، لە دوا لاپەڕەدا ناونیشان و ڕاگەیاندن بە زمانی ئینگلیزی هەیە.

٢– ژمارە (١٨) لە مانگی (فێبریوەری ٢٠٠٠) بە (١٠) لاپەڕە دەرچووە[١٢٦].

١٤١— (Denge GIWAN) دەنگی جوان: زیورخ— سویسرا— ١٩٩٨:

بڵاوکراوەیەکی سیاسی کولتوورییە، لە فۆرمی ڕۆژنامەی وێنەدار و ڕەنگدارە، درووشمی: هەڤاڵان ئاڵای ئازادی و سۆسیالیزم هەڵکەن، نووسراوە. سەرنووسەر: سەمەد ئێردۆغدو، بەزمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی.

١– ژمارە (٣) بۆ هەردوو مانگەکانی (دیسێمبەری(١٩٩٨) و یانیوەری (١٩٩٩) بە یەکەوە، بە (٣٥) لاپەڕە و قەبارەی(4A) دەرچووە.

کوردستان

Rojnama Kurdistan e yekemin sengere peyva Kurdiye

Muqdad Methet Bedirxan serkrde Peyva Kurdiye

KURDISTAN

رۆژنامەی کوردستان 1998 ئەڵمانیا

١٤٢— کوردستان – بەرلین— ئەڵمانیا — ١٩٩٨:

مانگنامەیەکی سیاسی ڕۆشنبیریی بوو لە بەرلین دەردەچوو. ناوی ڕۆژنامەکە لە ناوەڕاستدا نووسراوە: کوردستان لەگەڵ ساڵی دەرچوونی، لەژێری نووسراوە: وڵاتێکی ئازاد- سەربەخۆ- یەکگرتوو.

ڕۆژنامەیەکی ڕامیاریی کولتووری گشتییە.

خاوەنی ئیمتیاز: دلێر تاڵەبانی.

سەرنووسەر: محەممەد ساڵح ئامێدی.

سکرتێری نووسین: بەکر حەسەن.

زمان کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی. قەبارەی (3A)

١٢٦ . لە ئەرشیفی ناوەندی کوردی- ئەڵمانی لە شاری مانهایم-لودڤیگسهافن وەرگیراوە.

بوو. ژمارەکانی (٨، ١٠،٩، ١٢) لە ئەرشیفی خۆمدا هەن.

١-- ژمارە (سفر) لە ڕێکەوتی (٢٢-٤- ١٩٩٨) بە (١٠) لاپەڕە دەرچووە[١٢٧].

٢-- ژمارە (١) لە (مایسی ١٩٩٨) دەرچووە.

٣-- ژمارە (٨) ساڵی یەکەم لە (ئاداری ١٩٩٩) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

٤-- ژمارە (٩) ساڵی دووەم لە (نیسانی ١٩٩٩) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە. (٨) لاپەڕەی بە زمانی عەرەبییە.

٥-- ژمارە (١٠) ساڵی دووەم لە (گوڵانی ١٩٩٩) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

٦-- ژمارە (١٢) لە (تەممووزی ١٩٩٩) دەرچووە.

١٤٣-- کۆمەڵ: تاراوگە-- ١٩٩٨:

کۆمەڵ وەرزنامەیەکی فەرهەنگی و مێژووییە، بە زمانی کوردی ناوەڕاست بە ڕێنووسی ئارامی و قەبارەی (4A) دەرچووە، سەرنووسەر: شەریف محەممەد، عەبدوڵڵا خورشید.

١- ژمارە(سفر) لە مانگی (گەلاوێژی ١٩٩٨) بە(١٦) لاپەڕە دەرچووە[١٢٨].

KOMALL Nr.(0) July 1998 P(1)

کومەل ژمارە (سفر) ی گەلاوێژی ١٩٩٨ لاپەرە 1

کومە ڵ

لەم ژمارەیە دا:
- کومەڵ بو؟
- شێخ محمودی نەمر
- چیروک
- هونراوە
- چەندین بابەتی تر

سەرنووسەر:
شریف محمد - عبدالله خورشید

Nr.(0) July 1998

وەرزنامەمەکی فەرهەنگی ومێژوویی یە

ژمارە (سفر) گەلاوێژی ١٩٩٨

سەرووتار

کومەڵ بو؟

شێخ مەحمودی قارەمان
وەدەوڵەتەکەی خوارووی کوردستان

نووسینی محمد رسول هاوار

کۆمەڵ

١٢٧ . بزافی ڕۆژنامەگەری کوردی لە ئەڵمانیا، ئیسماعیل تەنیا، ل١١٨.

١٢٨ . لە ئەرشیفی ناوەندی کوردی- ئەڵمانی لە شاری مانهایم- لودڤیگسهافن وەرگیراوە. گۆڤاری (کۆمەڵ) ناونیشانی لەسەر نەنووسراوە، پێدەچێت لە یەکێک لە وڵاتە ئەورووپییەکان دەرچوو بێت، ئەڵمانیا یان بەریتانیا بێت. لەسەر بەرگی پێشەوە بابەتێکی «محەممەد ڕەسوول هاوار» لەسەر دەوڵەتەکەی «شێخ مەحموودی نەمر» نووسراوە، تەنێ ئەو ژمارەیە لەبەر دەستە.

١٤٤ – مەڵبەند- لەندەن— بەریتانیا— ١٩٩٨:

بڵاوکراوەیەکی مانگانەی ڕۆشنبیری گشتی بووە، سەنتەری کولتووری کوردی لە لەندەن دەریاندەکرد. بەزمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

١ – ژمارە (٨٦) لەمانگی ئۆگۆستی ساڵی (١٩٩٨ز- ٢٦٠٩ ی کوردی) بە (٣٦) لاپەڕەو قەبارەی (4A) دەرچووە.

سەرنووسەر: سەربەست کەرکوکی

ناونیشان: سەنتەری کولتووری کوردی- لەندەن- بریتانیا

ئەم سەنتەرە لەساڵی (١٩٨٥) دامەزراوە. پشتیوانانی بڵاوکراوەی مەڵبەند. ناوی چەندین کەسایەتی ونووسەرو دکتۆری کورد نووسراوە.

١٩٩٩

١٤٥– الآوج (AOUGE- Al) ئەسینا– یۆنان— ١٩٩٩ :

گۆڤارێکی – سیاسی- ڕۆشنبیریی- دیکۆمێنتی سەربەخۆیە.

ژمارە (١٦-١٧) لە شوبات وئازاری ١٩٩٩ دەرچووە، ژمارەی لاپەڕەکانی (٦٦) لاپەڕە و قەبارەی کەمێک لە (4A) بچووکترە، وێنەدار و ڕەنگاوڕەنگە، زمان: عەرەبی بە ڕێنووسی ئارامی.

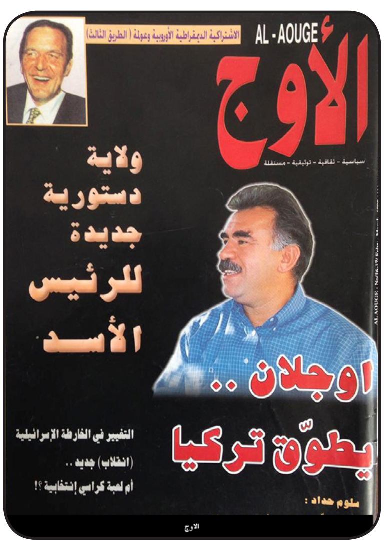

سەرۆکی ئەنجوومەنی ئیدارە: محەممەد مەروان زەکی. سەرنووسەر: عومەر سەلیم. بەرێوەبەری هونەری: د. بسام حمامی. نووسینگەی سەرەکی: یۆنان- ئەسینا- لە دار کوردیۆس بۆ چاپەمەنی دەردەچوو.

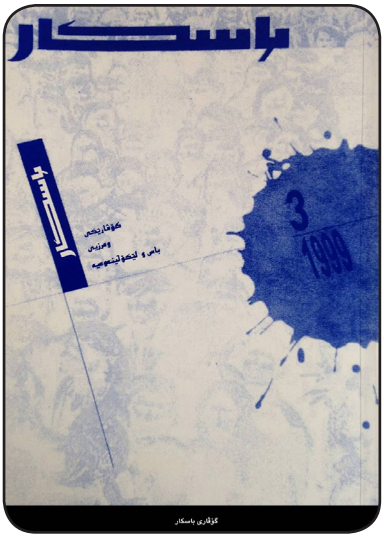

١٤٦- باسكار (BASKAR) لەندەن- بەریتانیا - ١٩٩٩:

لەسەر بەرگی نووسراوە: گۆڤارێكی وەرزی و باسی لێكۆڵینەوەیە. ئەم ژمارانە قەبارەیان نزیكە لە یەكتری. زمان: كوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی.

سەرنووسەر: سەباحی غالب.

نەخشەی بەرگ: عەلی مەندەلاوی.

١- ژمارە (٣) لە (هاوینی ١٩٩٩) بە (١١٤) لاپەڕە و قەبارەی (٢٤ بە ١٦سم) دەرچووە.

٢- ژمارە (٤) لە ساڵی (٢٠٠٠) بە (١٠٤) لاپەڕە دەرچووە.

٣- ژمارە (٦) لە ساڵی(٢٠٠١) بە (١٢٢) لاپەڕە دەرچووە.

١٤٧ - ڕۆژنامەنووس (JOURNALIST) سلێمانی- كوردستان- ١٩٩٩:

بڵاوكراوەیەكی مانگانە بوو، دەستەی ڕۆژنامەنووسانی ئازاد، دەریان دەكرد. یەكەم دەستەی لێژنەی باڵای ڕۆژنامەنووسانی ئازاد بریتی بوون لە: ئیبراهیم حاجی ساڵح، هاوار كاكەیی، شوان داودی، ئیدریس لاوە، ناڵە حەسەن، هاوار مستەفاخان، كەریم سەركەش. قەبارەكەی لە (4A) گەورەترە. لۆگۆی دەستەی ڕۆژنامەنووسانی ئازاد لەسەر ڕۆژنامەكە هەبوو.

خاوەنی ئیمتیاز: شوان داودی.

سەرنووسەر: حەسەن یاسین تاكوو ژمارە (١٠).

«هێمن مەوولود» لە ژمارە (١١)ەوە بۆتە سەرنووسەر تاكوو ژمارە (١٨)، كە دواژمارە بووە. لە چاپخانەی (ڕەنج) لە سلێمانی چاپكراوە. زمان كوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی.[129]

---

١٢٩ . تەواوی ژمارەكانی (ڕۆژنامە نووس) لە دووتوێی بەرگێكدا جلد كراوە،بەڕێز» سۆران سلێمان بابە» بە دیاری پێیدام، سەرەتا هی بەڕێز وریا عبداللە بووە، ئێستا لە ئەرشیفی خۆم پارێزراوە.

ژمارە	ساڵ	کاتی دەرچوون	ژ.لاپەڕە	تێبینی
١	ساڵی یەکەم	کانوونی دووەم ١٩٩٩	٨	
٢	ساڵی یەکەم	شوبات-١٩٩٩	١٢	
٣	ساڵی یەکەم	ئازار — ١٩٩٩	١٢	
٤	ساڵی یەکەم	٢٢ ی نیسان- ١٩٩٩	١٦	
٥	ساڵی یەکەم	ئایار- ١٩٩٩	١٢	
٦	ساڵی یەکەم	حوزەیران،١٩٩٩	١٦	
٧	ساڵی یەکەم	١٥ ی تەمموز- ١٩٩٩	١٦	لەم ژمارەیەدا نووسراوە مانگی دووجار دەردەچێت
٨	ساڵی یەکەم	٣١ ی تەمموز- ١٩٩٩	١٢	
٩	ساڵی یەکەم	١٥ ی ئابی- ١٩٩٩	١٢	
١٠	ساڵی یەکەم	٣١ی ئاب-١٩٩٩	١٢	
١١	ساڵی یەکەم	١٥ی ئەیلوول-١٩٩٩	١٢	
١٢	ساڵی یەکەم	٣٠ی ئەیلوول-١٩٩٩	١٢	
١٣	ساڵی یەکەم	١٥-١٠-١٩٩٩	١٢	
١٤	ساڵی یەکەم	٣١-١٠-١٩٩٩	١٢	
١٥	ساڵی یەکەم	١٥-١١-١٩٩٩	١٢	
١٦	ساڵی یەکەم	٣٠- ١١-١٩٩٩	١٢	
١٧	ساڵی یەکەم	١٥-١٢- ١٩٩٩	١٢	
١٨	ساڵی یەکەم	٣١ - ١٢- ١٩٩٩	١٢	

١٤٨– ئاینده: سلێمانی- هەولێر– كوردستان– ١٩٩٩:

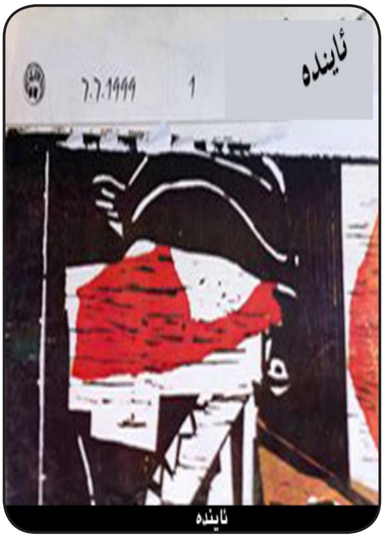

نووسراوە: ئاینده ئێستایە، گۆڤاری ئاینده، مانگنامەیەكی ڕووناكبیریی گشتی بووە. گرنگی بە ئەدەب و هونەری هاوچەرخ داوە، دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم دەریدەكرد. بە قەبارەی كەمێك لە (4A) بچووكتر. زمان: كوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی بوو. شوێنی دەرچوونی گۆڕاوە ماوەیەك لە سلێمانی بووە، دواتر هاتۆتە هەولێر.

خاوەنی ئیمتیاز: حسەین عارف.

سەرنووسەر: دڵشاد عەبدوڵلا.

١– ژمارە (١) لە مانگی (تەمموزی ١٩٩٩)، بە (٢٩٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژمارە (٢) لە مانگی (٨ ی ١٩٩٩)، بە(٢٣٦) لاپەڕە دەرچووە.

٣– ژمارە (٧) لە مانگی (شوباتی ٢٠٠٠)، بە (٢٩٢) لاپەڕە دەرچووە.

٤– ژمارە (٩٥) لە مانگی (ئازاری ٢٠١١)، بە (٢٢٦) لاپەڕە دەرچووە. ستاف و ناونیشان نووسراوە:

نووسەران: ئەحمەد محەممەد ئیسماعل، كامەران سوبحان، سەباح ڕەنجدەر، ئیدریس عەلی.

سەرپەرشتی هونەری: حەمید ئەزموده.

ناونیشان: هەولێر شەقامی گوڵان- دەزگای چاپ و بڵاوكردنەوەی ئاراس.

سلێمانی: شەقامی سالم- دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم.

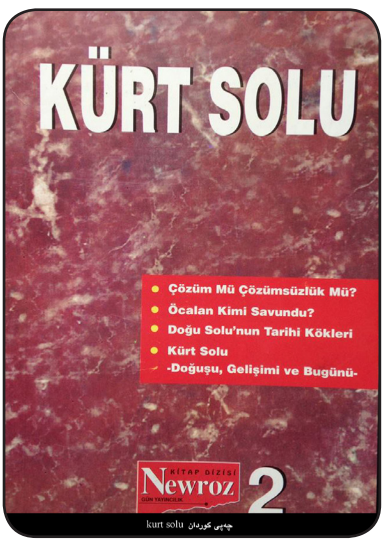

١٤٩– KÜRT SOLU) چەپی كوردان) كورد سۆلو: ئیستەنبول– توركیا– ١٩٩٩:

گۆڤارێكی سیاسییە لەلایەن چەپی كوردان(KKPI) لە توركیا دەرچووە. لەلایەن دەزگای: گونەی یان چەلیك، بە زمانی توركی ڕێنووسی لاتینی، قەبارەی (١٩.٥ بە ١٣سم). كۆكردنەوەی: حسەین ئەلەر، خەیری شاهین.[١٣٠] چاپخانەی ئۆزدەمیر.

١٣٠ . لە ئەرشیفی «مام حسەین گولەر» وەرگیراوە.

١- ژمارە (٢) لە مانگی (ئۆکتۆبەری ١٩٩٩) بە (٣٠٦) لاپەڕە دەرچووە.
٢- ژمارە (٣) لە مانگی (شوباتی ٢٠٠٠) بە (٢٩٦) لاپەڕە دەرچووە.
٣- ژمارە (٤) لە مانگی (ئۆگستی ٢٠٠٠) بە (٢٤٧) لاپەڕە دەرچووە.
٤- ژمارە (٥) لە مانگی (شوباتی ٢٠٠١) بە (٣٣٥) لاپەڕە دەرچووە.
٥- ژمارە (٨) لە مانگی (ئەیلوولی ٢٠٠٢) بە (٢٨٣) لاپەڕە دەرچووە.

١٥٠ – هەڵاڵە- زینس هایم- ئەڵمانیا – ١٩٩٩:

گۆڤارێکی سیاسی و ڕۆشنبیری وەرزیی بووە، لیژنەی ناوچەی ئەڵمانیا- باشووری پارتی دیموکراتی کوردستان دەریان دەکرد.

خاوەنی ئیمتیاز: سەرهەد غەفوری

سەرنووسەر: تاریق فەقێ

بەڕێوەبەری نووسین: باوکی ساڤین

بەڕێوەبەری هونەری: سامان حاجی نوری

ناونیشان: زینس هایم- ئەڵمانیا

١ – ژمارە (سێ- ٣) خولی یەکەم، لەمانگی گەلاوێژی ساڵی (١٩٩٩) بە (٦٤) لاپەڕەو قەبارەی (4A) دەرچووە، بەزمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

گۆڤاری هەڵاڵە لەلایەن دەزگای چاپی هەڵاڵە لە چاپدراوە.

ئۆکتۆبەر
٦
بڵاوکراوەی حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی عێراق
No. (6) 15th. Jan. 2001
٤ لاپەڕە
ژمارە (٦)، ١٥-ی کانوونی دووەمی ٢٠٠١

جەلال تاڵەبانی
لە سەفەقەیەکی سیاسی دیکەدا لەگەڵ تورکیا

ڕێبوار ئەحمەد

سەرنووسەر: ڕێبوار ئەحمەد
مانگی دووجار
www.wpiraq.org
october@wpiraq.org

وتاری ئیفتتاحیەی کۆنگرەی سێیەمی حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی ئێران لەلایەن منصور حکمت-ەوە
لاپەڕەکانی ٢،٣ و ٤

وەفدێکی کۆمیتەی ئوستڕالیای حزبمان بەشداری کۆنگرەی نۆزدەهەمی حزبی دیموکراتی سۆسیالیستی ئوسترالی کرد

ئۆکتۆبەر بەدەستبێنن و زۆری بکەن و بڵاوی بکەنەوە!

ئازادی، یەکسانی، حکومەتی کرێکاری!

ئۆکتۆبەر

٢٠٠٠

١٥١- ئۆکتۆبەر: باشووری کوردستان— ٢٠٠٠:

بڵاوکراوەیەکی سیاسی بوو، حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق لە باشووری کوردستان دەریدەکرد. بە زمانی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

مانگی دووجار لە (١ و١٥ مانگ) دەردەچوو.

سەرنووسەر: ڕێبوار ئەحمەد. زمان: کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، بە قەبارەی (4A).

١– ژمارە (٦) لە ڕێکەوتی (١٥ی کانوونی دووەمی ٢٠٠١)

بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

٢–– ژمارە (٧) لە ڕێکەوتی (١ی شوباتی-٢٠٠١) بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

١٥٢– بەدرخان– کوردستان- –سلێمانی- هەولێر– ٢٠٠٠ [١٣١]:

بەدرخان

هەفتەنامەی بەدرخان لەلایەن دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوەی بەدرخان، دەردەچوو. لە چەند ژمارەی سەرەتایدا لەژێر ناوی مانگانەیەکی هونەری و ڕۆژنامەوانی گشتیی دەبێت. «حەمید بەدرخان» وەک خاوەنی ئیمتیاز و «هاوار مستەفاخان» سەرنووسەری دەبێت تا ژمارە هەشت، لە ژمارە نۆ بەدواوە «حەمید بەدرخان» لەگەڵ ستافێک لە ڕۆژنامەنووس هەفتەنامەکەیان بەڕێوە بردووە. سەرەتا دەزگاکە لە سلێمانی دەبێت، دوای پرۆسێسەی ئاشتەوایی و نەمانی شەڕی ناوخۆ دەزگاکە دەهێنرێتەوە هەولێر. دواتر «حەمید بەدرخان» لەگەڵ ستافێک سەرپەرشتی کردنی ڕۆژنامەکە دەبات بەڕێوە. دەزگاکە فراوانتر دەکات، چەندین کتێب و نامیلکە و ڤێستیڤاڵی بەدرخان لە کوردستان وڵاتانی دەرەوە ئەنجام دەدات. ڕۆژنامەکەش دەکات بە هەفتەنامەیەکی هەفتانە لەژێر ناوی: هەفتەنامەیەکی ڕۆژنامەوانی ڕووناکبیریی گشتی. جارناجار لەبەر باری دارایی و بارودۆخی سیاسی کوردستان دەوەستێت، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا تا دوا ژمارە ١٧٣ بەردەوام دەبێت. زمان: کوردی ناوەراست ڕێنوسی ئارامی، هەروەها بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی و زمانی عەرەبی ڕێنووسی ئارامی لەهێندەک ژمارەدا بابەت بڵاوکراوەتەوە.

لەم خشتەیە دا بۆ زانیاری چەند ژمارەیەک دەخەینە ڕوو:

١–– ژمارە (سفر) لە ڕێکەوتی (٢٢-١٠-٢٠٠٠) لە سلێمانی دەرچووە.

٢–– ژمارە (١) لە ڕێکەوتی (٢٢-١١-٢٠٠٠) لە سلێمانی دەرچووە

٣–– ژمارە (١٧٣) ڕۆژی یەکشەممە لە ڕێکەوتی (٢٩-٣-٢٠١٥) لە هەولێر بە (٣٦) لاپەڕە، دوا ژمارە بووە دەرچووە.

---

١٣١. ئەرشیفی دەزگای چاپ وبلاوکردنەوەی بەدرخان و سەرۆکی دەزگای بەدرخان «حەمید ئەبوبکر بەدرخان» و ئەرشیفی تایبەتی خۆم.

١٥٣- پەنابەری کورد- هانۆڤەر- ئەڵمانیا- ٢٠٠٠:

پەنابەری کورد
٢٤ ئاگوستی ٢٠٠٦ / خەرمانانی ٢٦١٨

ئامار و ژمارەی پەنابەران

زمارەی ئەو پەنابەرانەی کە لە مانگی (٦، ١-٦)ی ئەمساڵدا هاتوونەتە ئەڵمانیا و بۆ یەکەم جار داوای پەنابەریان کردووە بەم جۆرەی خوارەوەیە، لە مانگی شەشی ئەمساڵدا ١٥٠٤ پەنابەر هاتوونەتە ئەڵمانیا و داوای پەنابەریان کردووە. لەوانە ١٥،٢٪ لە سربیا و مونتینگرۆوە کە پلەی یەکەمە، لە پلەی دووەدا عیراقە ١٠،٥٪ پاشان لە پلەی سێهەمدا تورکیا دێت کە ٩،٩٪ پێکدەهێنێت.
تێکرای ژمارەی ئەو پەنابەرانەی کە لە مانگی شەشدا تەنها لەم سێ وڵاتەوە هاتوون زیاتر لە سێیەکی کۆی هەموو پەنابەرەکان پێکدەهێنن (٣٥،٦).

ناوی وڵات	تەنها مانگی (٦)	مانگی (١ تا ٦)
سربیا مۆنتینگرۆ	٢٢٩	١٨٣٤
عیراق	١٥٨	٩٨١
تورکیا	١٤٩	١٠٥٧
ڤیتنام	٩١	٥١٧
روسیا	٥٨	٥١٥
ئازەربیجان	٥٣	٣٣٣
ئێران	٤٥	٢٨٣
سوریا	٤٤	٣٠٥
هند	٤١	٢٧٢
گانا	٤٠	٢٨٨
وڵاتانی تر	٥٩٧	٤٤٢٥
هەمووی	١٥٠٤	١٠٨٠٩

سەرچاوە: فەرمانگەی فیدراڵی بۆ کاروباری پەنابەران

ئەگەری ناردنەوەی پەنابەرە کوردەکانی ئەڵمانیا
ئەم کێشەیە لەبەردەم حکومەتی هەرێم دایە

بەڕێز دکتۆر ئەحمەد بەرواری نوێنەری یەکێتی نیشتمانی کوردستان لە ئەڵمانیا لە چاوپێکەوتنێکدا لەگەڵ PUKmedia ڕایگەیاند:
ماوەیەک لەمەوبەر لەلایەن وەزارەتی ناوخۆی ئەڵمانیاوە بە ڕەسمی پەیوەندی کراوە بە وەزارەتی ناوخۆی عیراقەوە و لەڕێگەی ئەوانیشەوە ئاگاداری حکومەتی هەرێمی کوردستان کراوەتەوە کە ماوەی مانەوەی ژمارەیەکی هێجگار زۆر کورد درێژ ناکرێتەوە بەتایبەتی ئەو کوردانەی کە دانیشتووی شارەکانی سلێمانی و هەولێر و دهۆکن و لەم ڕووەشەوە داوای گفتوگۆو ڕێککەوتنیان کردووە. هەروەها گووتی وەزارەتی ناوخۆی ئەڵمانیا بەرپرسیارێتی هەرێم ڕەچاو دەکات و پەیوەندی کردنیان بە وەزارەتی ناوخۆی عیراقەوە زیاتر پرۆتۆکۆلییە، گوتیشی لەو ڕێگەیەوە پرسیان بە حکومەتی هەرێم کردووە و ئێمەش پێشتر پێمان ڕاگەیاندوون کە ئامادەنین هیچ ڕێککەوتنێک لەگەڵ وەزارەتی ناوخۆی ئەڵمانیا ئیمزا بکەین کە پەیوەندی بە ناردنەوەی کوردەوە هەبێت و دووبارەش دەیڵێینەوە کە دژی بەزۆرناردنەوەی خەڵکین. ئەوەشی وەبیرهێنایەوە کەلەگەڵ بەڕێز دڵشاد بەرزانی وەک نوێنەری پ.د.ک و ی.ن.ک و لەماوەی ساڵەکانی ڕابردوودا و لەچەندین دیدار و گفتوگۆ لەگەڵ وەزارەتەکانی ناوخۆ و دەرەوەی ئەڵمانیا بەیەک هەڵوێست هەمیشە ئەوەیان دووپاتکردۆتەوە کە پابەندنین بەهیچ ڕێککەوتنێک کە ئەوان یەکلایەنە لەگەڵ وەزارەتی ناوخۆی عیراقدا بیکەن.
جەختیشی لەسەرئەوەکردەوە کە بێگومان ئەڵمانیا خاوەنی بڕیارە، بەڵام وەک یەکێک لە وڵاتە دیموکراتە گەورەکانی ئەوروپا مافەکانی مرۆڤی لەبەر چاوە و هەتا بۆی بکرێت بە وردی مامەڵە لەگەڵ ئەو دۆسیەیەدا دەکات، گوتیشی: چەندین پێشنیازی بەسوودمان بەقازانجی ئەگەری ناردنەوەی ئەو کەسانە خستۆتە بەرچاو کە پێویستە بەرژەوەندییان بپارێزرێت.
ئەوەشی ڕاگەیاند کە ئەو کێشەیە لەبەردەم حکومەتی هەرێمدایە و پێویستە خوێندنەوەی لەسەر بکرێت و ئەگەرەکانی لە بەرچاوبگیرێت و دەبێت ڕەچاوی پەیوەندییەکانی هەردوولاش بکرێت.
سەبارەت بەو پێشنیازانەش کە خستویانەتە ڕوو، بەڕێز بەرواری گوتی: کاتێک بیر لەناردنەوەی خەڵک دەکرێتەوە، پێویستە پارەیەکی وایان بۆ تەرخان بکرێت کە بتوانن سەرلەنوێ ژیان دەستپێبکەنەوە و دووپاتیشی کردەوە کەنوێنەرانی پدک و ینک یەکهەڵوێستن و بەرامبەر بەو کێشەیە دژی ناردنەوەن، بەڵام پێویستە بۆ ئەگەرەکانیش پلانمان هەبێت.
(سەرچاوە: کوردستانی نوێ ٤٠٢٢ ٢٠٠٦/٧/٢٠)

پەنابەری کورد – ئەڵمانیا 2000

بڵاوکراوەی پەنابەری کورد، کاروبار و دەنگوباسی پەنابەرانی لە هانۆڤەر- ئەڵمانیا بڵاودەکردەوە. زمان: کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی. بەسەرپەرشتی: فەرەیدوون قازی، بە قەبارەی (4A) دەردەچوو.

١-- ژمارە (٢٤) لە مانگی (خەرمانان ٢٠٠٦) بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

٢ -- ژمارە (٢٥) لە مانگی (ئۆکتۆبەری ٢٠٠٦) بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

٣ -- ژمارە (٢٦) لە مانگی (یەنیوەری ٢٠٠٧) بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

٤ -- ژمارە (٢٨) لە مانگی (فێبریوەری ٢٠٠٨) بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

٥-- ژمارە (٣٤) لە مانگی (ئۆکتۆبەری ٢٠٠٩) بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

١٥٤ – پلاتفۆرمی نەتەوەیی باکووری کوردستان- (PNK- INFO) – ٢٠٠٠:

ژمارەیەکی تایبەتە لەلایەن پلاتفۆڕمی نەتەوەیی باکووری کوردستان ، لە شاری کۆڵن- ئەڵمانیا ، لەمانگی کانوونی یەکەمی ساڵی (٢٠٠٠) بە (٥٢) لاپەڕەو قەبارەی (4A) دەرچووە، بەزمانی کوردی باکوورو تورکی ڕێنووسی لاتینی.

لە وەشانخانەی: هۆیبوون (خۆیبوون) چاپکراوە.

Platform der Jugendorganisationen der Türkei und Türkei-Kurdistans
INFO

Was bedeutet es, Jugendlicher in der Türkei zu sein?

●Unter verdrossenen Bedingungen zu leben, in denen sämtliche Menschen- und Bürgerrechte, grundsätzliche demokratische Freiheiten außer Kraft gesetzt worden sind, in demütigenden Verhältnissen zu wirken, in denen junge Mädchen von ihren Schulen und Arbeitsplätzen mitgenommen und einer Jungfräulichkeitskontrolle unterzogen werden; betroffen zu sein vom staatlichen Terror und Druck, von harten Repressionen, mit denen versucht werden soll, alle Arbeitnehmer und die gesamte Gesellschaft zu bezwingen; getötet zu werden, gefoltert und festgenommen zu werden, aber trotz alledem sich nicht zu unterwerfen.
●Zu wissen, daß man es teuer bezahlen muß, wenn man sich für die allgemeinen Menschenrechte, für das Leben, für die Meinungs- und Organisationsfreiheit, für die, die Hochschule betreffenden, demokratischen Rechte, für wirtschaftliche und politische Rechte einsetzt, aber dennoch nicht abzuschrecken.
●Ständig als „potentielle Schuldige" gesehen zu werden, verfolgt, registiert zu werden, Zielscheibe jedweder Verbote, Unterdrückung und willkürlicher Akte zu sein, aber sich nicht abschrecken zu lassen.
●Gezwungen zu werden, mit den Verhältnissen zu leben, in denen Grundrechte und menschliche Bedürfnisse, wie das Recht auf eine angemessene Bildung, auf Gesundheit und das Recht auf Arbeit, mit der Begründung nicht gewährt werden, daß es nicht gewinnbringend sei; aber dennoch dieses nicht zu akzeptieren.
●Konfrontiert zu werden, mit den Angriffen der Apolitisierung, einerseits in der Art der Anwendung von Gewalt und andererseits mit der Verbreitung der Illusion „Vom Tellerwäscher zum Millionär", die daraufhin abzielen seine Zukunftshoffnungen zu verwerfen und sich der Verzweifelung zu unterwerfen; aber trotzdem diese Angriffe zu überwinden.
●Unter der Belagerung der geldgierigen „Macher" zu stehen, die alles, was sie zu sehen und fassen bekommen, vermarkten, alle möglichen menschlichen und moralischen Werte verkaufen möchten; und dennoch die Menschenwürde hochzuschätzen.
●Konfrontiert zu werden, mit Verboten, welche das geistige und politische Interesse einengen, mit einer unvorstellbaren Niveaulosigkeit, kurz, mit den Versuchen die Generation der Jugendlichen von den Erfahrungen und Kenntnissen der bisherigen Menschheit und Gesellschaft zu entbinden; aber dennoch dieses abzuwenden.
Das Regime in der Türkei möchte keine Jugend, die mitgestaltet. Es möchte junge Sklaven, junge Dummköpfe und junge Egoisten, aber „die Jugend" möchte es nicht. Es möchte die Jugend, sobald sie sichtbar wird in Ketten legen, und sie mit ihrer Zukunft gefangennehmen.
Jugendlicher in der Türkei zu sein, bedeutet diese Schwierigkeiten zu überwinden, dagegen anzukämpfen, bedeutet im Schatten der Folter, der Gefangenschaft und des Hängestrangs und unter dem Druck der Inflation und der Gewalt die Aufgaben der Gesellschaft ein wenig zu entlasten. Jugendlicher in der Türkei zu sein, heißt den Widerstand zu kennen, heißt Widerstand zu leisten.

Es lebe die internationale Solidarität
Wir begrüßen das Festival der Jugend '88 veranstaltet von SDAJ

Wer sind wir?

Die „Platform der Jugendorganisationen der Türkei und Türkei-Kurdistans" ist im Mai 1987 von ihren Führungsmitgliedern und Vertretern, welche in West-Europa als politische Flüchtlinge leben, gegründet worden. Diese Jugendorganisationen sind in der Türkei verboten. Ein Teil ihrer Funktionäre und Mitglieder sind gefoltert worden, ein anderer Teil befindet sich zur Zeit immer noch in Haft.
Unser Ziel ist es, einerseits dazu beizutragen, die internationale Solidarität mit der Jugend aus der Türkei und Türkei-Kurdistans in ihrem Kampf für Frieden, Demokratie und Freiheit zu verstärken. Andererseits möchten wir, daß unsere Jugendorganisationen, zwischen denen Meinungsverschiedenheiten existieren, entgegen aller Unterschiede sich näher kommen und ihren einheitlichen Kampf weiter entwickeln. Diese Einheit, die in diesem Sinne geschaffen worden ist, ist zu einer Quelle geworden, aus der die kämpfende Jugend in unserem land, unsere Mitglieder, Sympathisanten und Freunde Kraft und Mut schöpfen. Jeder neue Schritt, den wir auf dem Weg der weiteren Annäherung und Zusammenarbeit vollziehen, findet großen Anklang in unserem Land.
Wir Organisationen, die diese Platform geschaffen haben, Revolutionäre Volks-Kulturvereine (DHKD), Einheit Junger Arbeiter (GEB), Junge Garde, Union der Jungen Befreier (GKB), Progressiver Jugendverband (IGD) und Sozialistischer Jugendverband (SGB) setzen unsere Arbeit fort, mit dem Ziel, diese Platform durch die Teilnahme anderer

ئینفۆ

١٥٥— زاریا (Zarya) — ٢٠٠٠:

بڵاوکراوەیەکی سیاسییە، ڕێکخراوی دەرەوەی حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق بە زمانی: کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی بڵاویکردۆتەوە.

١– ژمارە (٨) لە ڕێکەوتی(٣ی نۆڤێمبەری ٢٠٠٠) بە (٤) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

زاریا
Zarya
ژمارە 8 03 نۆڤێمبەر 2000
• سامان کەریم:
ڕێککەوتننامەی ئوسلۆ مرد، کام بدیلە؟! لاپەرە 3
• بژاری شاعیر:
یادێک لە ئاسۆدا لاپەرە 4
• بەیانی ڕێکخراوی دەرەوە:
لە یادی ئۆکتۆبەر دا، پێویستی ئۆکتۆبەرێکی تر لاپەرە 4
نیدارەی کوردی مردوە. بەڵێ: صدام حسین سەرۆکە!
لە پەراوێزی ڕاگەیاندنەکەی مسعود بارزانی دا بۆ ڕۆژنامەی "الحیاة"
سامان کەریم
چارەنوسی کۆمەڵگا بەرەو کوێ؟

ڕۆژنامەی زاریا

١٥٦ – کوردستانی ئیمڕۆ— بەرلین– ئەڵمانیا — ٢٠٠٠:

گۆڤارێکی کلتووریی و سیاسی و گشتی مانگانە بوو، دەزگای چاپەمەنی ئیمڕۆ دەریانکردووە. زمان: کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی و کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی. درووشمی گۆڤار لەسەر ژمارەکانیدا نووسراوە: هەموو شتێک لە پێناوی چارەسەری کێشەی کورد.

لەم ژمارانەدا (١، ٧، ٩، ١٢، ١٥، ١٩، ٢٠، ٢١، ٢٥، هاوکات ٢٧و٢٨ جمکن) ناونیشانی شوێن، ژمارەی تەلەفۆن، فاکس، پۆستی ئەلکترۆنی و ماڵپەڕ هەیە. ئەو ژمارانە لە ئەرشیفی مندا پارێزراون.

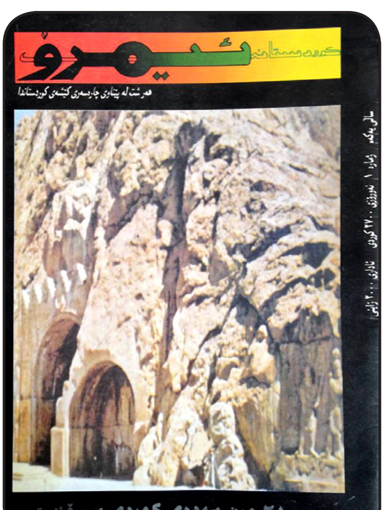

گۆڤاری کوردستانی ئیمڕۆ

١– ژمارە (١) لەسەر بەرگی پێشەوە نووسراوە: ساڵی یەکەم ژمارە (١) نەورۆزی (٢٧٠٠) ی کوردی، ئاداری (٢٠٠٠) زایینی. هەرشت لە پێناوی چارەسەری کێشەی کوردستاندا، (٢٨)مین سەدەی کوردی پیرۆز بێت. ژمارەی لاپەڕەکانی (٥٠) لاپەڕە و قەبارە (4A). بە زمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی، لە بەرلین دەرچووە. نووسراوە: وەشانی دەزگای چاپەمەنی کوردستانی ئیمڕۆ.

خودان و سەرنووسەر: مەجیدی حەسۆ.

دەرهێنانی هونەری: فەهمی باڵایی.

تایپ: تانیا بەرزنجی.

٢– ژمارە (٣) لە مانگی گوڵانی (٢٠٠٠) دەرچووە[١٣٢].

٣–– ژمارە (٥و٦ جمکن) لە یەک بەرگدان، لە مانگی ئەیلوولی (٢٠٠٠) دەرچووە.

٤–– ژمارە (٧) مانگی ڕەزبەر- ساڵی (٢٠٠٠) دەرچووە. لاپەڕەکانی بە زمانی کوردی بە ڕێنووسی ئارامی (٦٥) لاپەڕە، لاپەڕەکانی کوردی باکوور بە ڕێنووسی لاتینی (١٩) لاپەڕە. قەبارە بچووکتر لە (4A). ناونیشان: بەرلین.

خاوەنی ئیمتیاز: مەجید حسۆ.

سەرنووسەر: فەرەیدوون مرادیانی.

بەڕێوەبەر: محەممەد ئەمین پێنجوێنی.

دەستەی نووسەران: کاکشار ئورەمار، هێڤی بەرواری، ڕزگار محەممەد، دلێر تاڵەبانی.

دەرهێنانی هونەری: فەهمی باڵایی.

تایپ: ئاڤێستا ئایدن.

٥–– ژمارە (٩) مانگی (ڕێبەندانی ٢٠٠١) دەرچووە. بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی، بە (٢٣) لاپەڕە، کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی بە (٧٧) لاپەڕە. قەبارە کەمێک لە (4A) بچووکترە. ناونیشانی: بەرلین، وەشانی دەزگای چاپەمەنی ئیمرۆ. هەمان ستافی ژمارە (٧).

٦–– ژمارە (١٢) مانگی (گەڵاڕێزانی ٢٠٠١) بە (٦٨) لاپەڕە، قەبارە بچووکتر لە (4A)، زمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی. ناونیشان: هێرلن– هۆڵەندا.

٧–– ژمارە (١٥) مانگی (مارتی ٢٠٠٢)، قەبارەی کەمێک لە (4A) بچووکترە، ژمارەی لاپەڕەکانی (٨٤) لاپەڕە. دەرهێنانی هونەری: فەهمی باڵایی، تایپ و مۆنتاژ: پەروین گەرمیانی، هیران خۆشناو.

٨–– ژمارە (١٦و١٧) لە یەک بەرگدان، لە مانگەکانی نیسان و مایسی (٢٠٠٢) دەرچووە، ژمارەی لاپەڕەکانی (١٢٤) لاپەڕەیە.

٩–– ژمارە (١٩) مانگی تەمموزی (٢٠٠٢) ساڵی سێیەم، درووشمی گۆڤار نووسراوە: هەموو شتێک لە پێناوی چارەسەری کێشەی کورد. بەرگی پێشەوە: وێنەی سرووشتی کوردستان، بەرگی پشتەوە: تابلۆی هونەرمەندی جوانەمەرگ «ڕەهبەر جەلال». ژمارەی لاپەڕەکانی (١٠٤) لاپەڕە و قەبارە (١٩X٢٧ سم). زمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی. نووسراوە: لەلایەن بنکەی ئەدەبی و هونەری کوردی بە چاپ دەگەیەنرێت. ناونیشانی هۆڵەندای لەسەرە، پۆستی ئەلیکترۆنی و ژمارەی فاکس هەیە. سەبارەت بە کوردستانی ئیمرۆ لە دوالاپەڕەدا کە لە ژمارەکانی تریشدا پاتە بۆتەوە ئاگەداری هەیە، نووسراوە: گۆڤاری کوردستانی ئیمرۆ، ئەو سەکۆ ئازادەیە، کە جێگەی هەر دەنگێکی ڕەسەن و قەڵەمێکی دڵسۆزی تێدا دەبێتەوە. سەرجەم نووسەران، لێکۆڵەران، ڕۆشنبیران، هونەرمەند و

١٣٢ . بزافی ڕۆژنامەگەری کوردی لە ئەڵمانیا، ئیسماعیل تەنیا، ل١٢٦- ١٢٧.

تویژەکانی تری کۆمەڵگەی کورد لە هەر کوێیەک هەبن. دەتوانن بە ناردنی نووسین و بەرهەمەکانیان یاخود بە ڕەخنە و پێشنیار و هەرجۆرە هاوکاریەکی تریان بەشداری لە دەرچوون و پێشخستنی گۆڤاری کوردستانی ئیمرۆی هەمووان‌دا بکەن.

نرخی هەر دانەیەک: (٢) یۆرۆیە بۆ سێ مانگ(٦) یۆرۆیە.

١٠- ژمارە (٢٠) مانگی ئابی ٢٠٠٢ ساڵی سێیەم، ژمارەی لاپەڕەکانی (٩٨) لاپەڕەیە، زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی. دوو بابەت بە کوردی باکوور بە ڕێنووسی لاتینی هەیە. ناونیشان هۆڵەندا.

١١- ژمارە (٢١) مانگی ئەیلوولی (٢٠٠٢) ساڵی سێیەم، ژمارەی لاپەڕەکانی (٩٨) لاپەڕەیە، ناونیشان هۆڵەندا.

١٢- ژمارە (٢٤) لە مانگی کانوونی دووەمی (٢٠٠٣) دەرچووە، ژمارەی لاپەڕەکانی (١٤٢).

١٣- ژمارە (٢٥) مانگی ئاداری(٢٠٠٣) ساڵی سێیەم ، ژمارەی لاپەڕەکانی (١١٤)، ناونیشان: بەلجیکا- بروکسل.

١٤- ژمارە (٢٧- ٢٨) لە یەک بەرگدان، هەردوو مانگەکانی (٤و٥ی ٢٠٠٣)، ژمارەی لاپەڕەکانی (١٠٨) لاپەڕە. لەم ژمارەیەدا نووسراوە: گۆڤارێکی مانگانەیە لەلایەن کۆنفیدراسیۆنی کۆمەڵەکانی کورد لە ئەورووپا بە چاپ دەگات. ناونیشان: بەلجیکا- بروکسل. ژمارەی بانق: هۆڵەندا.

١٥- ژمارە (٤٠) دواژمارەیە لە مانگی تەممووزی (٢٠٠٤) دەرچووە، ژمارەی لاپەڕەکانی (٨٨) لاپەڕە.

١٥٧- هەواڵنامە (RLETTE NEWS) بەریتانیا -٢٠٠٠:

ژمارە 9
هەواڵنامە
NEWSLETTER
هەواڵنامەی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عیراق 28ی شوباتی 2000
ڕێکخراوەکانی ئەمنستی و مافی مرۆڤ و میدیای جیهانی سەبارەت بە هێرشەکانی یەکێتی نیشتمانی بۆ سەر ئەندامانی حزبمان و هەڵسووڕانی ڕێکخراوە جەماوەری یەکان ئاگادارن
چوارەمین کۆنفرانسی ساڵانەی تەشکیلاتی کەنەدا کۆتایی هات
حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عیراق لەناوەوەو دەرەوە خۆی بۆ 8 مارس ڕۆژی جیهانی ژنان ئامادەدەکات
هێرشەکانی یەکێتی نیشتمانی کوردستان بۆ سەر ئازادی هەڵسووڕانی سیاسی لەکوردستان
ئاسایشی یەکێتی نیشتمانی زۆر ناشارستانیانە هێرش دەکاتە سەر ژمارەیەک لەهاوڕێیانمان
هاوڕێیانمان لەلەندەن یەکێتی‌یان ئاگادارکردەوە
'ئەگەر هاوڕێیانمان بەرنەدەن هەموو دەرەوەی وڵاتتان لێدەکەین بەدۆزەخ، ئایەڵین بەئاسوودەیی کاری تێدابکەن'
هەواڵنامەی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عیراق

هەواڵنامە، حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق دەریدەکرد، لێپرسراوی هەواڵنامە: نووری بەشیر. بە زمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی، ناونیشان: بەریتانیا.

١- ژمارە (٩) لە ڕێکەوتی (٢٨ی شوباتی ٢٠٠٠) بە قەبارەی (4A) دەرچووە.

٢٠٠١

١٥٨– پەیامی ئازادی: بەرلین– ئەڵمانیا–٢٠٠١ :

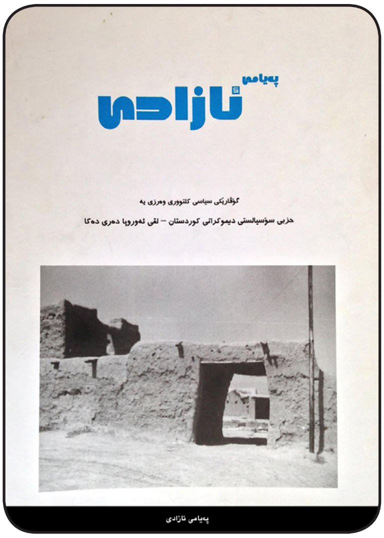

گۆڤارێکی سیاسی کولتووریی وەرزی بوو، حیزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستان– لقی ئەورووپا دەریدەکرد. بە زمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی، قەبارەی (4A). ناونیشانی بەرلینی لەسەر نووسراوە.

خاوەنی ئیمتیاز: حیزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستان- لقی ئەورووپا.

سەرنووسەر: حسەین ڕەسوول حەویز.

١– ژمارە (١) لە (گەلاوێژی ٢٠٠١) بە (٦٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژمارە (٢) لە (کانوونی یەکەمی٢٠٠١) بە (٤٤) لاپەڕە دەرچووە.

٣– ژمارە (٣-٤) ژمارەی جمکن، لە (ئادار و گەلاوێژی ٢٠٠٢) بە (٦٢) لاپەڕە دەرچووە[١٣٣].

ئەم گۆڤارە (٤) ژمارەی لە سێ بەرگدا لێ دەرچووە.

١٥٩– خوێندکاری کورد (Kurdische Studien): ئەڵمانیا– بەرلین– ٢٠٠١:

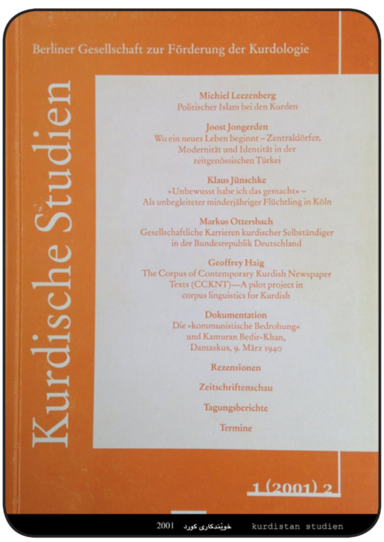

گۆڤارێکی زانستی لێکۆڵینەوەییە لەسەر کورد، کۆمەڵەی کوردی بۆ پەرەپێدانی کودۆلۆجی– مۆڵەتدار- بە زمانی ئەڵمانی نیوساڵ جارێک بڵاویانکردۆتەوە. پسپۆڕ و شارەزایانی کورد و بیانی لەسەر کوردۆلۆجی لێکۆڵینەوە و بابەتیان تێدا بڵاوکردۆتەوە.

ژمارە (١) ساڵی (٢٠٠١) بە (٢٠١) لاپەڕە و قەبارەی (٢١ بە ١٤،٦سم) لە شێوەی کتێب دەرچووە. نووسەرانی بەڕێوەبەر: کارستن بۆرک، ئێڤا ساڤێلسبێرگ، سیامەند حاجۆ، سوزانە شمید.

دەستەی نووسەران: بیرگیت ئەمان، ئەحمەد داگ، شوکریە

١٣٣ . ئۆرگیناڵی هەر سێ بەرگی چوار ژمارەکەی گۆڤاری پەیامی ئازادی، لە لایەن کادری دێرینی حسک: سەید ڕزگار کاکە ڕەش هەولێری – نیشتەجێی بەرلین، بە دیاری پێیدام. ئێستا لە ئەرشیفی خۆمدا پارێزراوە.

دۆغان، کوری کۆرجوو، گیۆفیری هایگ، بێتینا کێمیریش، سابینە سکوبش.

ژمارە (٢) ساڵی (٢٠٠٢) بە (١٨٣) لاپەڕە دەرچووە.

١٦٠- دەمانوو (DEMA NU) ئیستەنبوڵ - ٢٠٠١:

ڕۆژنامەیەکی هەفتانەی سیاسی و کولتوورییە. ((دەمانوو ژمارە (١) ی لە (١٥)ی ئاداری ساڵی (٢٠٠١) بە (١٢) لاپەڕە و قەبارەی (A3) پانزە ڕۆژ جارێک بڵاوکراوەتەوە. ژمارە (٢)ی لە (٣٠)ی ئاداری (٢٠٠١) بە (١٥) لاپەڕە و قەبارەی ژمارەی پێشوو بڵاوکراوەتەوە بە زمانی کوردی باکوور و زمانی تورکی بە ڕێنووسی لاتینی[١٣٤].

ژمارە (١٥٥) لەم ژمارەیەدا نووسراوە : ساڵی شەشەم (٣٠ مایس ٢٠٠٦) بە (١٦) لاپەڕە و قەبارەی (3A) کەمێک بچووکتر دەرچووە، ڕۆژنامەیەکی هەفتانەی سیاسی کوڵتووریی بووە. زمانی کوردی باکوور و زمانی تورکی بە ڕێنووسی لاتینی، لە شاری دیاربەکر چاپ دەکرێت. ناونیشانی: ئیستەنبوڵ، ئەڵمانیا ڤوبەرتاڵ، هەولێر، دیاربەکر، هەیە. خاوەنی ئیمتیاز- کۆمپانیای ئەڤینی گەشتیاری، بەڕێوەبەری نووسین: حسەین ئەزگی.

ژمارە (١٥٧)ی دەمانوو ساڵی شەشەم لە (١٣) حوزەیرانی (٢٠٠٦) بڵاوبۆتەوە، بە زمانی کوردی (کرمانجی ژووروو) و تورکی ڕێنووسی لاتینی دەرچووە، (١٦) لاپەڕەیە، قەبارەی (٢٩ بە ٣٨سم). خاوەنی ئیمتیاز و بەڕێوەبەری نووسین: حسەین ئەزگی. لە دیاربەکر دەرچووە. ئەو ناونیشانانەی لەسەرە: دیاربەکر، ئەڵمانیا، ڤوبەرتاڵ، هەولێر، ئیستەنبول. هەردوو ژمارەکانی (١٥٥- ١٥٧) لە ئەرشیفی مندا پارێزراوە.

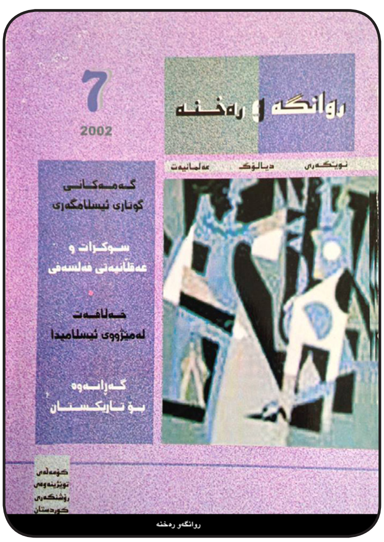

١٦١- ڕوانگە و ڕەخنە: سلێمانی-- کوردستان- ٢٠٠١:

لەسەر بەرگی نووسراوە: عەلمانییەت- دیالۆگ- نوێگەری.

گۆڤارێکی وەرزی عەقڵانی ئازادە. کۆمەڵەی توێژینەوەی ڕۆشنگەری کوردستان دەریکردووە. بە زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی.

ژمارە (٧) پاییزی (٢٠٠٢) ساڵی دووەم دەرچووە. ژمارەی لاپەڕەکانی (١٩٥) و قەبارەی (٢٢ بە ١٦سم) لە شێوەی کتێب. خاوەنی ئیمتیاز: کۆمەڵەی توێژینەوەی ڕۆشنگەری کوردستان.

---

١٣٤ . ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، فەخرەدین تاهیر، ل٨٨.

سەرنووسەر: جەمال حسەین.

دەستەی نووسەران: عەلی کوردستانی، ڕاسان موختار. لە سلێمانی دەرچووە.

ژمارە (١٠)ساڵی چوارەم، بەهاری (٢٠٠٥)دەرچووە.

خاوەن ئیمتیاز و سەرنووسەر هەمان ستافی ژمارە(٧) ە.

دەستەی نووسەران: ئومێد قەرەداغی، کارا فاتیح، بەهمەن تاهیر نەریمان، عەلی مستەفا کەریم.

(٣٢٤) لاپەڕە. قەبارە (٢٢،٥ بە ١٦،٢سم) لە شێوەی کتێب.

١٦٢– پاشکۆی سەردەم: سلێمانی– کوردستان– ٢٠٠١:

بڵاوکراوەیەکی وەرزیی بووە، دەزگای سەردەم دەریکردووە، بە زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی، قەبارەی لە شێوەی کتێب و نزیک لە(5A) ە.

خاوەن ئیمتیاز: شێرکۆ بێکەس.

سەرنووسەر: ڕەئووف بێگەرد.

بەڕێوەبەری نووسین: ئازاد بەرزنجی.

١– ژمارە (١) لە ساڵی (٢٠٠١) بە (١٩٦) اپەڕە و قەبارەی (٢٠،٥ بە ١٤،٢ سم) دەرچووە، تایبەت بە کورتە چیرۆکی بیانی[١٣٥].

٢– ژمارە (٢) لە ساڵی (٢٠٠١) بە (٢١٩) لاپەڕە و قەبارەی (٢٠،٥ بە ١٤،٢سم) دەرچووە- چیرۆکی بیانی.

٣- ژمارە (٣) لە (ئازاری ٢٠٠٢) بە(٢٢٣) لاپەڕە و قەبارەی (٢٠،٥ بە ١٦سم) دەرچووە.

٤– ژمارە (٤) لە مانگی (ئاداری ٢٠٠٣) بە (٢٢٩) لاپەڕە و قەبارەی (٢٠،٨ بە ١٦سم) دەرچووە.

٥– ژمارە (٥) لە ساڵی (٢٠٠٤) بە (١٨٨) لاپەڕە و قەبارەی (٢٧،٤ بە ١٧سم) دەرچووە.

١٦٣— سۆرغول: بەیروت— لوبنان– ٢٠٠١:

گۆڤارێکی لێکۆڵینەوەی– دیکۆمێنتاری شیکردنەوەیە. خاوەن ئیمتیاز: بەهجەت سەعدو.

بەڕێوەبەری بەرپرس: ناسر بەیتار.

سەرپەرشتیار: عەلی هورو.

١٣٥ . ئەم ژمارەیە لە ئەرشیفی ناوەندی ڕۆشنبیریی کوردی- ئەڵمانی لە شاری مانهایم هەیە.

دەستەی نووسەران: کەمال نەجم، ئازاد ئەحمەد، دڵشا یووسف، نالین جودی، ئازر ئاوس.

دەرهێنان و جێبەجێکردن: نەجم محەممەد.

نووسینگەی سەرەکی: لوبنان- بەیروت.

١ – ژمارەی تایبەت، تشرینی دووەم (٢٠٠٠) بە (٥٢) لاپەڕە.

زمان: عەرەبی ڕێنووسی ئارامی.

٢ – ژمارە (٢٢) کانوونی دووەم (٢٠٠١) دەرچووە، (٦٤) لاپەڕەیە و قەبارەی لە (4A) بچووکترە. زمان: عەرەبی بە ڕێنووسی ئارامی، دوو لاپەڕەی کۆتایی بە زمانی کوردی باکوور بە ڕێنووسی لاتینی.

١٦٤— وەرزشی برایەتی— هەولێر– (٢٠٠١):

ڕۆژنامەیەکی وەرزشییە هەفتەی جارێک، هەر لەگەڵ ڕۆژنامەی خەبات دەرچووە. ڕەنگاوڕەنگ و وێنەدارە، بە زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی.

ژمارە (١٦٩) شەممە (١٣- ١- ٢٠٠١) ، چوار لاپەڕەیە، قەبارەکەی لە (A3) گەورەترە.

خاوەنی ئیمتیاز: جەوهەر نامیق سالم.

بەڕێوەبەری نووسین: یاوەر نامیق سالم.

دەستەی نووسەران: سدیقی گچکە، خالید محەممەد.

لە چاپخانەی وەزارەتی پەروەردە چاپکراوە.

٢٠٠٢

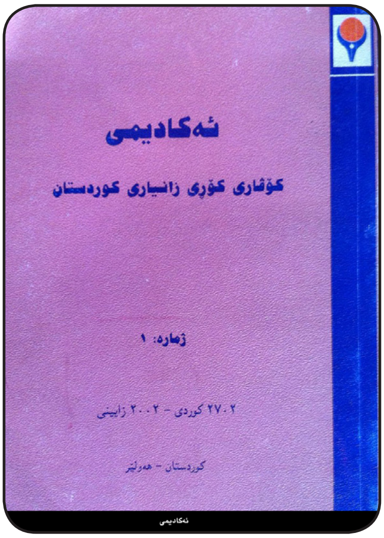

١٦٥– ئەكادیمی: هەولێر– کوردستان – ٢٠٠٢:

گۆڤاری ئەكادیمی کۆڕی زانیاری کوردستان دەریکردووە. ساڵی جارێک یان دووجار دەرچووە. جار هەبووە کەمتر یا زیاتریش لە ژمارەیەک دەرچووە ، خاوەنی ئیمتیاز: کۆڕی زانیاری کوردستان. بە زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی و بە زمانی ئینگلیزی و عەرەبی چەند بابەتێک لەخۆ دەگرێت. بە قەبارەی (٢٣ بە ١٦,٤سم).

١– ژمارە (١) لە ساڵی (٢٠٠٢ی زایینی- ٢٧٠٢ی کوردی)، بە (٤٢٧) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژمارە (٣) لە ساڵی (٢٠٠٥ی زایینی- ٢٧٠٤ی کوردی) دەرچووە. لەم ژمارەیەدا ستافی گۆڤار نووسراوە:

سەرنووسەر: د.مارف خەزنەدار.

سکرتێری نووسین: د.عەبدوڵا یاسین ئامێدی.

دەستەی نووسەران: د. محەممەد نووری عارف، بەدران ئەحمەد حەبیب، د.بایز عومەر ئەحمەد، محەممەد حەمە باقی، محەممەد عەلی قەرەداغی.

١٦٦– پشووی کوردستانی نوێ– باشووری کوردستان– ٢٠٠٢:

گۆڤارێکی کولتووریی گشتیی مانگانە بووە، لەلایەن مەکتەبی ڕاگەیاندنی (ی.ن.ک) دەردەچوو.

١ – ژمارە (٢٧) لە شوباتی (٢٠٠٢) دەرچووە، بە (٤٨) لاپەڕە، قەبارەی (4A)، بە زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی. سەرنووسەر: فازل قەساب، سەرپەرشتیاری هونەری: مەریوان عەلی، تایپ: تارا محەممەد.

٢ – ژمارە (٢٨) لە مارتی (٢٠٠٢) دەرچووە، بە (٤٨)

لاپەڕە و قەبارەی (4A)، مۆنتاژ و سەرپەرشتیاری چاپ: کاروان جەلال لە ستافی ئەم ژمارەیەی گۆڤاردا زیاد کراوە. ئەم دوو ژمارەیە لە ئەرشیفی مندا پارێزراوە.

١٦٧– ستادیۆم- پاشکۆی کوردستانی نوێ: کوردستان – ٢٠٠٢:

سەرەتا وەك پڕۆڤەیەك، بۆ دەرکردنی پاشکۆیەکی هەفتانە، ڕۆژنامەی کوردستانی نوێ، (٣) ژمارەی تایبەتی پاشکۆی (ستادیۆمی پەروەردە)ی دەرکردووە،کەتایبەت بوو بە خولە وەرزشییەکانی نێوان تیپەکانی پەروەردەی هەرێم. ئەو (٣) ژمارەیەش، بەم شێوەیەبڵاوکراوەتەوە: لە ڕێکەوتی (١٦-٣-٢٠٠٢، ژمارە یەک). ڕێکەوتی (٣٠-٣-٢٠٠٢، ژمارە دوو) . ڕێکەوتی (١-٥- ٢٠٠٢، ژمارە سێ). زمان: کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی.

دواتر لە ڕێکەوتی (٢١-٧-٢٠٠٢، یەکەم ژمارە)ی وەك پاشکۆیەکی هەفتانە بڵاوکرایەوە و (٢٩) ژمارەی بەقەبارەی (A4) لێ دەرچووە. دوا ژمارەی لە ڕێکەوتی (١٨– ٢- ٢٠٠٣) دا بڵاوکرایەوە، بە هۆی هاتنەپێشەوەی پرۆسەی ئازادی عێراقەوە وەستێنرا.

دواتر بە هەفتانە درێژەبە دەرکردنی پاشکۆکەدرایەوە و ڕێکەوتی (١٥ -٦- ٢٠٠٥، ژمارە- ٣٠)ی لێ دەرکرا، ڕێکەوتی (٢٢- ٥- ٢٠٠٧، ژمارە-٧٥) ی لێ دەرکراوە.

لەژمارە(٧٦)ەوە لەڕێکەوتی (١– ٦- ٢٠٠٦) دا کراوەبە ڕۆژانە. ستافەکەی پێکهاتبوون لەسەرپەرشتیار: ئیسماعیل مەحموود، جێگری سەرپەرشتیار: سەنگەر زرار، ساڵانی دواتر تەنیا ناوی ئیسماعیل مەحموود وەك سەرپەرشتیار لەسەر پاشکۆکە دەنووسرا.

١٦٨– هەولێر: هەولێر– کوردستان٢٠٠٢ :

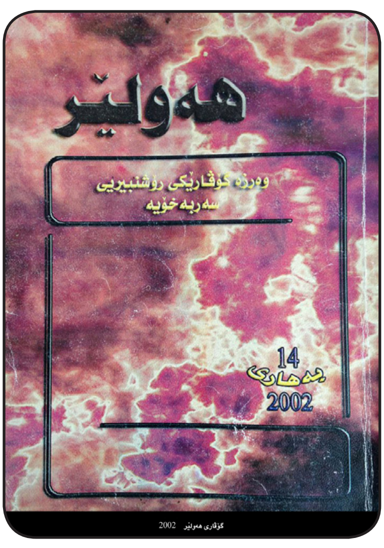

لەسەری نووسراوە: گۆڤارێکی وەرزی ڕۆشنبیریی سەربەخۆیە.

خاوەنی ئیمتیاز: فرەنسۆ هەریری.

سەرنووسەر: فەیسەل دەباغ.

بەڕێوەبەری نووسین: فوئاد سدیق.

بە زمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی، ئەم سێ ژمارەی (١٤،١٥،١٦) لە ئەرشیفی مندا هەن (لەلایەن بەڕێز شێزاد کەمال ئاقوبانی پێم بەخشرا). قەبارەیان: (X٢٤،٥ ١٨سم) ە. بەڕێوەبەرایەتی چاپخانەی ڕۆشنبیریی- هەولێر، لەسەری نووسراوە.

١– ژمارە (١٤) لە (بەهاری ٢٠٠٢) بە (٢٠٠) لاپەڕە

دەرچــووە.

٢ – ژمارە (١٥) لە (هاوینی ٢٠٠٢) بە (١٩٩) لاپەڕە دەرچووە.

٣ – ژمارە (١٦) لە (پاییزی ٢٠٠٢) بە (١٩٩) لاپەڕە دەرچووە.

نەخشەی بەرگ: عەبدولقادر عەلی مەردان. وێنە: سەمیر ساڵح.

هیوا

١٦٩– هیوا (Hiwa): ئەڵمانیا– ٢٠٠٢:

گۆڤـاری هیـوا گۆڤارێکـی کولتووریـی- هونـەری- وێژەیـی و ڕامیارییـە. پاشـکۆی ئوزگـور پۆلتیکابـووە.

١– ژمـارە (٤٦) لـە (٣-٢-٢٠٠٢) بڵاوبۆتـەوە، بـە زمانـی کـوردی باکـوور بـە ڕێنووسـی لاتینـی. (١٦) لاپەڕەیـە، قەبارەی (٢٩ بـە ٣٨ سـم). لـە (A3) بچووکتـرە. بەرپرسـیاری گشـتی گۆڤـار: سـەلیم قاسم.

دەسـتەی نووسـەران: زمـان کـوردی باکـوور ڕێنووسـی لاتینـی: مسـتەفا ڕەشـید، د. زەردەشـت حاجـۆ. کرمانجـی خـواروو: پیـرۆز شـاجی. شـێوەزاری دەملـی- زازایـی: حەیـدەر دیلچیـن. بڵاوکردنـەوەی دەزگای چـاپ و بڵاوکردنـەوەی ئەحمـەدی خانـی لـە ئەڵمانیـا- نیـو ئیسـن بـورگ.

٢٠٠٣

ڕۆژنامەی پردێی ئازاد

١٧٠– پردێی ئازاد: پردێ– باشووری کوردستان – ٢٠٠٣:

ڕۆژنامـەی پردێـی ئـازاد، مانگنامەیەکـی گشـتیی، سـەنتەری ڕۆشـنبیریی پردێ (ئاڵتـون کوپـری) دەریاندەکـرد، وێنەیەکـی جوانـی نـاو مێـژووی ڕۆژنامەگـەری کوردییـە، لـە نـاو پێکهاتـە نەتەوەییەکانـی (کـورد، عـەرەب، تورکمان)ی شارۆچکەی پردێ، بـە هەماهەنگـی و بـە هـەر سـێ زمانەکانـی: کـوردی ناوەڕاست، عەرەبـی، تورکـی، بـە ڕێنووسـی ئارامـی، مانگانـە دەردەچـوو.

خشتەی دەرچوونی ژمارەکانی پردێی ئازاد:

١– ژمارە (سفر)ی پردێی ئازاد لە کۆتایی تشرینی یەکەمی(٢٠٠٣) بەرامبەر سەرەتای گەڵاڕێزانی (٢٧٠٣)ی کوردی، لە (٤) لاپەڕەی قەوارەی (A4)، وەکو سەرەتایەك تەنێ بە زمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. دیزاینەری ژمارة (سفر)ی پردێی ئازاد، ڕۆژنامەنووس (ڕزگار حەساری) بوو.

٢– ژمارە (١)ی پردێی ئازاد، لە سەرەتای ئاداری (٢٠٠٤)، بەرامبەر ناوەڕاستی ڕەشەمێی (٢٧٠٣) ی کوردی بە (١٠) لاپەڕەی قەوارە (A4) و بە هەر سێ زمانەکانی: (کوردی ناوەراست، تورکمان، عەرەبی، ڕێنوسی ئارامی) دەرچووە، کە (٤) لاپەڕە بۆ زمانی کوردی (٤)یش بۆ زمانی عەرەبی (٢) لاپەڕەیش بۆ زمانی تورکمانی. بەرپرسی بەشی کوردی و عەرەبی «ڕابەر رەشید» و بەرپرسی بەشی تورکمانی «ئیبراهیم قۆریالی» بوو. دیزاینەری «ڕابەر رەشید»بووە.

٣– ژمارە (٢) لە کۆتایی ئایاری (٢٠٠٤)، بەرامبەر سەرەتای جۆزەردانی(٢٧٠٤)ی کوردی بە (٨) لاپەڕە و بە هەردوو زمانی کوردی عەرەبی هەر بە قەوارەی (A4) دەرچووە. لە ئەنجامی کشانەوەی تورکمانەکان لە سەنتەرەکە، لە ژمارە (٢)ەوە بەشی تورکمانی نەما و جارێکی دیکە بە هەردوو زمانی کوردی و عەرەبی دەرچووە.

٤– ژمارە (٣)ی پردێی ئازاد لە ناوەڕاستی تەمموزی (٢٠٠٤)، بەرامبەر کۆتایی پووشپەڕی (٢٧٠٤)ی کوردی بە هەمان قەبارە و لاپەڕەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٥– ژمارە (٤) لە ناوەڕاستی ئابی (٢٠٠٤) بەرامبەر کۆتایی خەرمانانی (٢٧٠٤)ی کوردی و بە هەمان قەبارە و فۆرمی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٦– ژمارە (٥) لە کۆتایی ئەیلولی (٢٠٠٤)، بەرامبەر سەرەتای ڕەزبەری (٢٧٠٤)ی کوردی و بە هەمان قەبارە و فۆرمی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٧– ژمارە (٦) لە سەرەتای تشرینی دووەمی(٢٠٠٤)، بەرامبەر سەرەتای گەڵاڕێزانی (٢٧٠٤)ی کوردی و بە هەمان قەبارە و فۆرمی ژمارەی پێشوو، پاشکۆیەکی تایبەت بە شەهیدانی ناوچەکە بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

٨– ژمارە (٧) لە سەرەتای کانوونی یەکەمی (٢٠٠٤)، بەرامبەر ناوەڕاستی سەرماوەزی (٢٧٠٤)ی کوردی و بە (٨) لاپەڕەو بە هەردوو زمانی کوردی عەرەبی بە قەبارەی (A4) دەرچووە.

٩– ژمارە (٨) لە ناوەڕاستی کانوونی دووەمی (٢٠٠٥)، بەرامبەر کۆتایی بەفرانباری (٢٧٠٤)ی کوردی و قەبارە و فۆرمی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

١٠– ژمارە (٩) لە کۆتایی شوباتی (٢٠٠٥)، بەرامبەر سەرەتای ڕەشەمێی (٢٧٠٤)ی کوردی و

هەمـان قەبارە و فۆرمـی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

١١-- ژمـارە (١٠) لـە کۆتایـی ئـاداری (٢٠٠٥)، بەرامبـەر سـەرەتای نـەورۆزی (٢٧٠٥)ی کـوردی و بەهەمـان قەبارە و فۆرمـی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

١٢-- ژمـارە (١١) لـە کۆتایـی نیسـانی (٢٠٠٥)، بەرامبـەر سـەرەتای گوڵانـی(٢٧٠٥)ی کـوردی و بـە هەمـان قەبارە و فۆرمـی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

١٣-- ژمـارە (١٢) لـە کۆتایـی ئایـاری (٢٠٠٥)، بەرامبـەر سـەرەتای جۆزەردانـی (٢٧٠٥)ی کـوردی و بـە هەمـان قەبارە و فۆرمـی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

١٤-- ژمـارە (١٣) لـە کۆتایـی حوزەیرانـی (٢٠٠٥)، بەرامبـەر سـەرەتای پووشـپەڕی (٢٧٠٥)ی کـوردی و بـە هەمـان قەبارە و فۆرمـی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

١٥-- ژمـارە (١٤) لـە کۆتایـی تەممـوزی (٢٠٠٥)، بەرامبـەر سـەرەتای خەرمانانـی (٢٧٠٥)ی کـوردی و بـە هەمـان قەبارە و لـە (١٢) لاپـەڕەدا بـە هـەردوو زمانـی کـوردی و عـەرەبی دەرچـووە.

١٦-- ژمـارە (١٥) لـە کۆتایـی ئابـی (٢٠٠٥)، بەرامبـەر سـەرەتای گەڵاوێژی (٢٧٠٥)ی کـوردی و بـە هەمـان قەبارەو لـە (٨) لاپـەڕەدا بـە هـەردوو زمانـی کـوردی و عـەرەبی دەرچـووە.

١٧-- ژمـارە (١٦) لـە کۆتایـی ئەیلوولـی (٢٠٠٥)، بەرامبـەر سـەرەتای ڕەزبـەری (٢٧٠٥)ی کـوردی و بـە هەمـان قەبارە و لـە (٨) لاپـەڕەدا بـە هـەردوو زمانـی کـوردی عـەرەبی دەرچـووە.

١٨-- ژمـارە (١٧) لـە کۆتایـی تشرینـی یەکەمـی (٢٠٠٥)، بەرامبـەر سـەرەتای گەڵاڕێزانـی (٢٧٠٥)ی کـوردی و بـە هەمـان قەبارە و لـە (٨) لاپـەڕەدا بـە هـەردوو زمانـی کـوردی و عـەرەبی دەرچـووە.

١٩-- ژمـارە (١٨) لـە سـەرەتای کانوونـی یەکەمـی (٢٠٠٥)، بەرامبـەر ناوەڕاسـتی سـەرماوەزی (٢٧٠٥) ی کـوردی و بـە هەمـان قەبارە و لـە (٨) لاپـەڕەدا بـە هـەردوو زمانـی کـوردی و عـەرەبی دەرچـووە.

٢٠-- ژمـارە (١٩) لـە سـەرەتای کانوونـی دووەمـی (٢٠٠٥)، بەرامبـەر ناوەڕاسـتی بەفرانبـاری (٢٧٠٥) ی کـوردی و بـە هەمـان قەبارە و لـە (٨) لاپـەڕەدا بـە هـەردوو زمانـی کـوردی و عـەرەبی دەرچـووە.

٢١-- ژمـارە (٢٠) لـە ناوەڕاسـتی شـوباتی (٢٠٠٦)، بەرامبـەر کۆتایـی ڕێبەندانـی (٢٧٠٥)ی کـوردی و بـە هەمـان قەبارە و لـە (٨) لاپـەڕەدا بـە هـەردوو زمانـی کـوردی و عـەرەبی دەرچـووە.

٢٢-- ژمـارە (٢١) لـە یەکـی نـەورۆزی (٢٧٠٦)ی کـوردی، بەرامبـەر(٢١-ی ئـاداری ٢٠٠٦)ی زایینـی بـە هەمـان قەبارە و فۆرمـی پێشـوو دەرچـووە.

٢٣-- ژمـارە (٢٢) لـە سـەرەتای گوڵانـی (٢٧٠٦)ی کـوردی، بەرامبـەر کۆتایـی نیسـانی (٢٠٠٦)ی زایینـی بـە هەمـان قەبارە و فۆرمـی پێشـوو دەرچـووە.

٢٤-- ژمـارە (٢٣) لـە سـەرەتای جۆزەردانـی (٢٧٠٦)ی کـوردی، بەرامبـەر کۆتایـی ئایـاری (٢٠٠٦)ی

زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٢٥– ژمارە (٢٤) لە کۆتایی پووشپەڕی (٢٧٠٦)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی تەمموزی (٢٠٠٦) ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٢٦– ژمارە (٢٥) لە کۆتایی خەرمانانی(٢٧٠٦)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕستی ئابی (٢٠٠٦)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٢٧– ژمارە (٢٦) لە کۆتایی گەڵاوێژی (٢٧٠٦)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی ئەیلوولی (٢٠٠٦) ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە. لە خوارەوەی دوا لاپەڕەشدا بۆ یەکەمجار ناوی دەستەی نووسەرانی بڵاوکراوەی پردێی ئازاد دەسنیشانکراوە، کە بریتی بوون لە : فازل ڕەشید، فاخیر بڵباس، سەباح سوبحی، فرمێسک خدر، سەروەر خەلیل، قەیسەر عەبدولستار».

٢٨–- ژمارە (٢٧) لە سەرەتای گەڵاڕێزانی (٢٧٠٦)ی کوردی، بەرامبەر کۆتایی تشرینی یەکەمی (٢٠٠٦)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٢٩– ژمارە (٢٨) لە کۆتایی گەڵاڕێزانی (٢٧٠٦)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی تشرینی یەکەمی (٢٠٠٦)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٣٠– ژمارە (٢٩) لە کۆتایی سەرماوەزی (٢٧٠٦)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی کانوونی یەکەمی (٢٠٠٦)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە. لە ژمارە (٢٩)وە «قەیسەر عەبدولستار» لە دەستەی نووسەران نامێنێت.

٣١– ژمارە (٣٠) لە سەرەتای ڕێبەندانی (٢٧٠٦)ی کوردی، بەرامبەر کۆتایی کانوونی دووەمی (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٣٢– ژمارە (٣١) لە کۆتایی ڕێبەندانی (٢٧٠٦)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی شوباتی (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و لە (١٠) لاپەڕەدا دەرچووە.

٣٣– ژمارە (٣٢) لە سەرەتای نەورۆزی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر کۆتایی ئاداری (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە. لەم ژمارەیەوە «فازل ڕەشید» واتە «ڕابەر ڕەشید» دەکرێتە سەرپەرشتیاری گشتی، دەستەی نووسەرانیش بریتیی دەبن لە: فاخیر بڵباس، سەباح سوبحي، سەروەر خەلیل، فرمێسک خدر.

٣٤– ژمارە (٣٣) لە ناوەڕاستی گوڵانی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر سەرەتای ئایاری (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٣٥– ژمارە (٣٤) لە ناوەڕاستی جۆزەردانی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر سەرەتای حوزەیرانی(٢٠٠٧) ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٣٦– ژمارە (٣٥) لە ناوڕاستی پووشپەڕی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی تەممووزی (٢٠٠٧) ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە. واتە هەر بە (١٠) لاپەرە. (٥) لاپەڕە بۆ بەشی کوردی (٥) لاپەڕەیش بۆ بەشی عەرەبی. هەروەها هونەرمەندی شێوەکاری «وەلی حەوێزی» کراوە بە ئەندامی دەستەی نووسەران.

٣٧– ژمارە (٣٦) لە کۆتایی خەرمانانی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی ئابی (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٣٨– ژمارە (٣٧) لە ناوەڕاستی گەلاوێژی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر سەرەتای ئەیلوولی (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە. لەم ژمارەیەوە کرایە (نیو مانگی).

٣٩– ژمارە (٣٨) لە کۆتایی گەلاوێژی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی ئەیلوولی (٢٠٠٧) ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٤٠– ژمارە (٣٩) لە ناوەڕاستی ڕەزبەری (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر سەرەتای تشرینی یەکەمی (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٤١– ژمارە (٤٠) لە سەرەتای گەلاڕێزانی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر کۆتایی تشرینی یەکەمی (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٤٢– ژمارە (٤١) لە ناوەڕاستی گەلاڕێزانی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر سەرەتای تشرینی دووەمی (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٤٣– ژمارە (٤٢) لە سەرەتای سەرماوەزی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر کۆتایی تشرینی دووەمی (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٤٤– ژمارە (٤٣) لە کۆتایی سەرماوەزی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی کانوونی یەکەمی (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٤٥– ژمارە (٤٤) لە سەرەتای بەفرانباری (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر کانوونی یەکەمی (٢٠٠٧)ی زایینی بە هەمان قەبارە و لە (١٠) لاپەڕەدا دەرچووە.

٤٦– ژمارە (٤٥) لە کۆتایی بەفرانباری (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی کانوونی دووەمی (٢٠٠٨) بە هەمان فۆرم و قەبارە دەرچووە.

٤٧– ژمارە (٤٦) لە ناوەڕاستی ڕێبەندانی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر سەرەتای شوباتی (٢٠٠٨)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە. لەم ژمارەیەوە کرایەوە بە مانگانە.

٤٨– ژمارە (٤٧) لە ناوەڕاستی ڕەشەمێی (٢٧٠٧)ی کوردی، بەرامبەر سەرەتای ئاداری (٢٠٠٨)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٤٩- ژمارە (٤٨) لە سەرەتای نەورۆزی (٢٧٠٨)ی کوردی، بەرامبەر کۆتایی ئاداری (٢٠٠٨)ی زایینی بە هەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٥٠- ژمارە (٤٩و ٥٠ ژمارەی جمکن) لە کۆتایی نەورۆزی (٢٧٠٨)ی کوردی، بەرامبەر نیسانی (٢٠٠٨)ی زایینی بەهەمان قەبارە و فۆرمی پێشوو دەرچووە.

٥١- ژمارە (٥١) لە کۆتایی گوڵانی (٢٧٠٨)ی کوردی، بەرامبەر ئایاری (٢٠٠٨)ی زایینی بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٥٢- ژمارە (٥٢) لە سەرەتای پووشپەڕی (٢٧٠٨)ی کوردی، بەرامبەر حوزەیرانی (٢٠٠٨)ی زایینی بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٥٣- ژمارە (٥٣) لە سەرەتای خەرمانانی (٢٧٠٨)ی کوردی، بەرامبەر تەمموزی (٢٠٠٨)ی زایینی بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٥٤- ژمارەکانی (٥٤ و ٥٥ ژمارەی جمکن) لە کۆتایی ڕەزبەری (٢٧٠٨)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی تشرینی یەکەمی (٢٠٠٨)ی زایینی بە هەمان فۆرم و قەبارەدەرچووە.

٥٥- ژمارە (٥٦) لە سەرەتای سەرماوەزی (٢٧٠٨)ی کوردی، بەرامبەر کۆتایی تشرینی دووەمی (٢٠٠٨)ی زایینی بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٥٦- ژمارە (٥٧) لە سەرەتای بەفرانباری (٢٧٠٨)ی کوردی، بەرامبەر کۆتایی کانوونی یەکەمی (٢٠٠٨)ی زایینی بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٥٧- ژمارە (٥٨) لە سەرەتای ڕێبەندانی (٢٧٠٨)ی کوردی، بەرامبەر کۆتایی کانوونی دووەمی (٢٠٠٩)ی زایینی و بە قەوارەی ڕۆژنامەی ئاسایی و بە (٨) لاپەڕەو بە هەردوو زمانی کوردی عەرەبی دەرچووە. شەش لاپەڕەی بۆ بەشی کوردی، دوو لاپەڕی ناوەڕاستی بۆ بەشی عەرەبی. هەروەها خاوەن ئیمتیاز- (سەنتەری رۆشنبیریی پردێ) سەرنووسەر- «ڕابەر ڕەشید» ، دەستەی نووسەرانیشی بریتیین لە: فاخیر بلّباس، فرمێسک خدر ڕەشید، سەروەر خەلیل ئەمین، سەباح سوبحی تۆفیق، مامۆستا رەفعەت، سەلاحەدین جومعە.

٥٨- ژمارە (٥٩) لە کۆتایی ڕەشەمێ (٢٧٠٨)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی ئاداری (٢٠٠٩)ی زایینی و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٥٩- ژمارە (٦٠) لە کۆتایی نەورۆزی (٢٧٠٩)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی نیسانی (٢٠٠٩)ی زایینی و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە. لە ستافی دەستەی نووسەران «سەروەر خەلیل» وازیهێناوە، «فەرهاد خالید مستەفا» هاتۆتە شوێنی.

٦٠- ژمارە (٦١) لە کۆتایی گوڵانی (٢٧٠٩)ی کوردی، بەرامبەر ناوەڕاستی ئایاری (٢٠٠٩)ی

زایینـی و بـە هەمـان فـۆرم وقەبارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

٦١– ژمـارە (٦٢)ی لـە کۆتایی جۆزەردانـی (٢٧٠٩)ی کـوردی، بەرامبـەر ناوەڕاستی حوزەیرانـی (٢٠٠٩) ی زایینـی و بـە هەمـان فـۆرم و قەبارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

٦٢– ژمـارە (٦٣) لـە کۆتایی پووشپەڕی (٢٧٠٩)ی کـوردی، بەرامبـەر ناوەڕاستی تەمموزی (٢٠٠٩) ی زایینـی و بـە هەمـان فـۆرم و قەبارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

٦٣– ژمـارە (٦٤) لـە کۆتایی خەرمانانـی (٢٧٠٩)ی کـوردی، بەرامبـەر ناوەڕاستی ئابی (٢٠٠٩)ی زایینـی و بـە هەمـان فـۆرم و قەبارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

٦٤– ژمارە (٦٥) لە ناوەڕاستی ڕەزبەری (٢٧٠٩)ی کوردی، بەرامبەر سەرەتای تشرینی یەکەمی (٢٠٠٩) ی زایینی و بە هەمان فۆرم وقەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٦٥– ژمـارە (٦٦) لـە کۆتایـی گەڵاڕێزانـی (٢٧٠٩)ی کـوردی، بەرامبـەر ناوەڕاستی تشرینی دووەمـی (٢٠٠٩)ی زایینـی و بـە هەمـان فـۆرم و قەبـارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

٦٦– ژمـارە (٦٧) لـە سـەرەتای بەفرانبـاری (٢٧٠٩)ی کـوردی، بەرامبـەر ناوەڕاستی کانوونـی یەکەمـی (٢٠٠٩)ی زایینـی و بـە هەمـان فـۆرم و قەبـارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

٦٧– ژمـارە (٦٨) لـە ٣٠ی بەفرانبـاری ٢٧٠٩ی کـوردی، بەرامبـەر ٢٠ی کانوونـی دووەمـی ٢٠١٠ی زایینی دەرچووە، (٤) لاپەڕەی تەرخانکراوە بۆ بەشی تورکمانی، واتە جارێکی تر بە هەر سێ زمانی کـوردی، عەرەبی و تورکمانی دەرچۆتـەوە، ڕۆژنامەنووس «عەبدولقادر ئەلزیایی» هاوکاریی سەرنووسەری کردووە بۆ دەرکردنی بەشی تورکمانی.

٦٨– ژمـارە (٦٩) لـە (٨ ی ڕەشـەمێی ٢٧٠٩ی کـوردی)، بەرامبـەر(٢٧ی شوباتی ٢٠١٠ی زایینـی) و بـە هەمـان فـۆرم و قەبارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچووە. لـەم ژمارەیـەوە ڕۆژنامەنـووس «سـەلاح بەهلوول» کراوەتـە بەرپرسی بەشی تورکمانی.

٦٩– ژمـارە (٧٠) لـە (٧ی نـەورۆزی ٢٧١٠ی کـوردی)، بەرامبـەر (٢٧ی ئـاداری ٢٠١٠ی زایینـی) و بـە هەمـان فـۆرم و قەبارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچووە.

٧٠– ژمـارە (٧١) لـە (٧ی گوڵانـی ٢٧١٠ی کـوردی)، بەرامبـەر (٢٧ی نیسـانی ٢٠١٠ی زایینـی) و بـە هەمـان فـۆرم و قەبارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچووە.

٧١– ژمـارە (٧٢) لـە (٦ی جۆزەردانـی ٢٧١٠ی کـوردی)، بەرامبـەر (٢٧ی ئایـاری ٢٠١٠ی زایینـی) و بـە هەمـان فـۆرم و قەبارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

٧٢– ژمـارە (٧٣) لـە (٦ی پووشپەڕی ٢٧١٠ی کـوردی)، بەرامبـەر (٢ی حوزەیرانـی ٢٠١٠ی زایینـی) و بـە هەمـان فـۆرم و قەبـارەی ژمـارەی پێشـوو دەرچـووە.

٧٣- ژمارە (٧٤) لە (٥ی خەرمانانی ٢٧١٠ی کوردی)، بەرامبەر (٢٧ی تەمموزی٢٠١٠ی زایینی) و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٧٤- ژمارە (٧٥) لە (٥ی گەلاوێژی ٢٧١٠ی کوردی)، بەرامبەر (٢٧ی ئابی ٢٠١٠ی زایینی) و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٧٥- ژمارە (٧٦) لە (٥ی ڕەزبەری٢٧١٠ی کوردی)، بەرامبەر (٢٧ی ئەیلولی ٢٠١٠ی زایینی) و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٧٦- ژمارە (٧٧) لە (٥ی گەلاڕێزانی٢٧١٠ی کوردی)، بەرامبەر (٢٧ی تشرینی یەکەمی ٢٠١٠ی زایینی) و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٧٧- ژمارە (٧٨) لە (٦ی سەرماوەزی٢٧١٠ی کوردی)، بەرامبەر (٢٧ی تشرینی دووەمی ٢٠١٠ی زایینی) و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٧٨- ژمارە (٧٩) لە (٦ی بەفرانباری٢٧١٠ی کوردی) بەرامبەر (٢٧ی کانوونی یەکەمی٢٠١٠ی زایینی) و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٧٩- ژمارە (٨٠) لە (٧ی ڕێبەندانی ٢٧١٠ی کوردی)، بەرامبەر (٢٧ی کانوونی دووەمی ٢٠١١ی زایینی) و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٨٠- ژمارە (٨١) لە (٩ی ڕەشەمێی ٢٧١٠ی کوردی)، بەرامبەر (٢٨ی شوباتی ٢٠١١ی زایینی) و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٨١- ژمارە (٨٢) لە (٦ی نەورۆزی ٢٧١١ی کوردی)، بەرامبەر (٢٧ی ئاداری- ٢٠١١ی زایینی) و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٨٢- ژمارە (٨٣) لە (٧ی گوڵانی ٢٧١١ی کوردی)، بەرامبەر (٢٧ی نیسانی ٢٠١١ی زایینی) و بە هەمان فۆرم و قەبارەی ژمارەی پێشوو دەرچووە.

٨٣- ژمارەی (١٢٧) لە (١ی بەفرانباری ٢٧١٤ ی کوردی)، بەرامبەر(٢٠ی کانوونی یەکەمی ٢٠١٤ ی زایینی) دەرچووە. ژمارەی (١٢٨) یش لەبەر دەستدابووە بڕیار بوو، لە کاتی خۆیدا دەربچێت[١٣٦].

١٧١- پێشهات (PESHAT): ئەڵمانیا - ٢٠٠٣ :

گۆڤارێکی وەرزی سیاسی، ڕووناکبیریی، ئەدەبیی بوو، لەسەر بەرگی پێشەوە نووسراوە: ڕاگەیاندنی

١٣٦ . نامەی ڕۆژنامەنووس و سەرنووسەر «ڕابەر ڕەشید» لە ڕێکەوتی (١٣- ١- ٢٠١٥)، کە تەواوی ئەو زانیاریانە و وێنەی لاپەڕەی یەکەمی ژمارە سفر و ژمارە یەکی بۆ ناردووم. بۆ زانیاری پتر سەیری بەشی نامەکان بکە.

کۆمیتەی ڕێکخستنی ئەڵمانیا دەریدەکات. کۆی گشتی (١٥) ژمارەی لێ دەرچووە. بەزمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی، قەبارەکەشی لە (4A) بچووکتر بوو. بەڕێوەبەر و سەرنووسەر و سەرۆکی ئەنجومەنی بەڕێوەبردن «حەمەزیاد مەولوود». لە ژمارە (١٣) تا ژمارە (١٥) کە دوا ژمارە بوو «قادر وەرتی (قادر مینە)» سەرنووسەر بووە، هەروەها «سەردار عەبدولکەریم» سکرتێری نووسین بووە. دەستەی نووسەرانیش بە گشتی ئەم ناوانە بوون: ئازاد وەرتی، ئیبراهیم جەلال، پێشڕەو سەید برایم، سالار حمەسوور باسیرە، سەردار عەبدولکەریم، عەبدولموئمین دەشتی، قادر وەرتی، شەفیق حاجی خدر، خالید بازیانی.

ژمارە (١) ئاداری (٢٠٠٣) بە (١٢٠) لاپەڕە.[١٣٧]

ژمارە(٢) حوزەیرانی (٢٠٠٣) بە (١١٣) لاپەڕە.

ژمارە (٣) ئەیلوولی (٢٠٠٣) بە (١٠٦) لاپەڕە.

ژمارە (٤) کانوونی یەکەمی (٢٠٠٣) بە (١١٨) لاپەڕە.

ژمارە (٥) ئاداری (٢٠٠٤) بە (١٢٠) لاپەڕە.

ژمارە (٦) حوزەیرانی (٢٠٠٤) بە (١١٨) لاپەڕە.

ژمارە (٧و٨ جمکن) کانوونی یەکەمی (٢٠٤) لاپەڕە.

ژمارە (٩) ئازاری (٢٠٠٥) بە (١٣٢) لاپەڕە.

ژمارە (١٠) حوزەیرانی (٢٠٠٥) بە (١٦٢) لاپەڕە.

ژمارە (١١و١٢ جمکن) کانوونی دووەمی (٢٠٠٦) بە (٢١٦) لاپەڕە.

ژمارە (١٣) بەهاری (٢٠٠٦) بە (١١٠) لاپەڕە.

ژمارە (١٤) هاوینی (٢٠٠٦) بە (١٦٢) لاپەڕە.

ژمارە (١٥) هاوینی (٢٠٠٧) بە (١٦٢)لاپەڕە.

١٧٢– سەردەم عەرەبی: سلێمانی– کوردستان ٢٠٠٣:

١٣٧ . پەیوەندیی تەلەفۆنی لەگەل «قادر وەرتی» و دواتر نامەیەکی ئەلیکترۆنی بە ڤایبەر «قادر وەرتی» بەشداربووی سەرەکی گۆڤاری پێشهات، لە ڕێکەوتی (٢-١-٢٠١٥)، کە وێنەی بەرگی ژمارە(یەک و دوو)ی گۆڤارەکە و هێندەک زانیاری لە خۆ گرتبوو بۆی ناردووم.

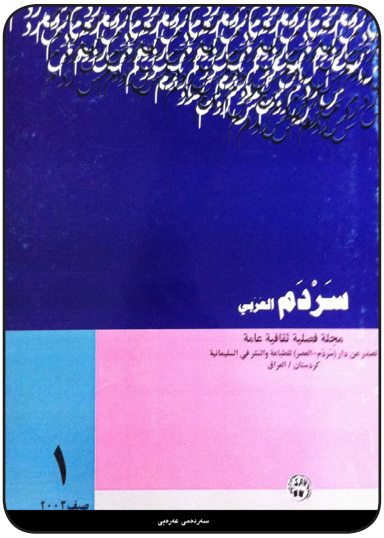

گۆڤارێکی وەرزیی کولتووریی بووە، دەزگای سەردەم لە سلێمانی دەریدەکرد. بەڕێوەبەری کارگێڕی و بەرپرس: شێرکۆ بێکەس.

سکرتێری نووسین: نەوزاد ئەحمەد ئەسوەد.

دەستەی نووسەران: ڕەئوف بێگەرد، ئازاد بەرزنجی، شاهۆ سەعید، دانا ئەحمەد مستەفا. زمان: عەرەبی ڕێنووسی ئارامی.

١- ژمارە (١) لە وەرزی (هاوینی ٢٠٠٣) بە (٣١٧) لاپەڕە دەرچووە. لە ژمارەی یەکەم سکرتێری نووسین نەبووە.

٢- ژمارە (٢) لە وەرزی (پایزی ٢٠٠٣) بە (٣٠٦) لاپەڕە دەرچووە. قەبارەی ژمارەکانی (١-٢) کەمێک لە (4A) بچووکترە.

١٧٣- شێوەکار: هەولێر- کوردستان- ٢٠٠٣ :

گۆڤارێکی هونەری شێوەکاریی وەرزیی بووە، دەزگای مێرگ دەریدەکرد. زمان کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی. قەبارەی (٢٨ بە ٢١سم) کەمێک لە 4A بچووکتر یاوەک خۆی، دەرچووە.

خاوەنی ئیمتیاز: سەرەتا فەلەکەدین کاکەیی بوو، دواتر بووە بە سەرکیس ئاغاجان.

سەرنووسەر: قەرەنی جەمیل.

سکرتێری نووسین: سەرەتا د. موحسین ئەحمەد عمر بوو، دواتر بووە بە شوکر سەعید.

بەڕێوەبەری هونەری: حەمید جەمال.

ناونیشان: هەولێر- کوردستان.

١ - ژمارە (یەک) ساڵی یەکەم (٢٠٠٣)، بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢- ژمارە (١٤) ساڵی چوارەم لە (٢٠٠٦) بە (٨٨) لاپەڕەدەرچووە.

٣ - ژمارە (٣٢) دواژمارە بووە، ساڵی هەشتەم، (٢٠١٠) بە (٨٠) لاپەڕە دەرچووە.**

سەرچاوە:

**/ لە ئەرشیفی تایبەتی هونەرمەند حمید جەمال وەرگیراوە.

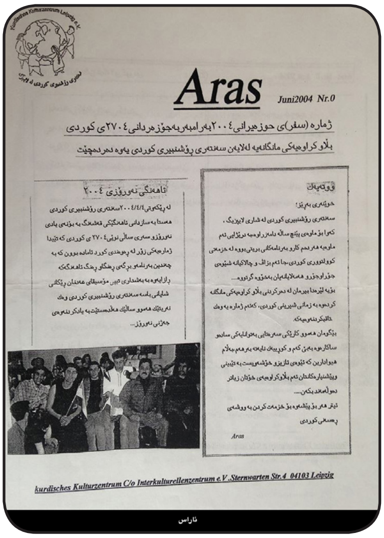
Aras
Juni2004 Nr.0
ژمارە (سفر)ی حوزەیرانی ٢٠٠٤ بەرامبەر بە جۆزەردانی ٢٧٠٤ی کوردی
بڵاوکراوەیەکی مانگانەیە لەلایەن سەنتەری ڕۆشنبیری کوردی یەوە دەردەچێت

وتەیەک
خوێنەری بەڕێز:
سەنتەری ڕۆشنبیری کوردی لە شاری لایپزیگ، کەوا بۆ ماوەی پێنج ساڵە دامەزراوە بە درێژایی ئەم ماوەیە هەر ئەم کارو بەرنامەکانی بریتی بووە لە خزمەتی کولتووری کوردی، جا ئەم بزاف و چالاکیانە شێوەی جۆراوجۆرو هەمەلایەنەیان بەخۆوە گرتووە....
بۆیە لێرەدا بیرمان لە دەرکردنی بڵاوکراوەیەکی مانگانە کردەوە بە زمانی شیرینی کوردی، ئەمە ژمارە یەوەک تاقیکردنەوەیەکە.
بێگومان هەموو کارێکی سەرەتایی بەتوانایەکی سادەو ساکارەوە بەبێ کەم و کوڕییەک نابێتە بەرهەم بەڵام هیوادارین کە ئێوەی ئازیزو خۆشەویست بە تێبینی و پێشنیارەکانتان ئەم بڵاوکراوەیە خۆتان زیاتر دەوڵەمەند بکەن....
ئیتر هەر بۆ پێشەوە بۆ خزمەت کردن بە ووشەی ڕەسەنی کوردی
Aras

ئاهەنگی نەورۆزی ٢٠٠٤
لە ڕێکەوتی ٢٠٠٤/٤/٤ سەنتەری ڕۆشنبیری کوردی هەستا بە سازدانی ئاهەنگێکی قەشەنگ بە بۆنەی یادی نەورۆزو سەری ساڵی نوێی ٢٧٠٤ ی کوردی کە تێیدا ژمارەیەکی زۆر لە ڕەوەندی کورد ئامادە بوون کە بە چەندین بەرنامەو بڕگەی ڕەنگاو ڕەنگ ئاهەنگەکە ڕازایەوە بە بەشداری تیپی مۆسیقای عەدنان ڕێکانی شایانی باسە سەنتەری ڕۆشنبیری کوردی وەک نەریتێک هەموو ساڵێک هەڵدەستێت بە یادکردنەوەی جەژنی نەورۆز...

kurdisches Kulturzentrum C/o Interkulturellenzentrum e.V .Sternwarten Str.4 04103 Leipzig
ئاراس

٢٠٠٤

١٧٤– ئاراس (ARAS) : لایبزیک– ئەڵمانیا– ٢٠٠٤ :

بڵاوکراوەیەکی گشتی مانگانە بووە سەنتەری ڕۆشنبیریی کوردیی لایبزیک لە ئەڵمانیا دەریدەکرد. بابەتی سیاسی و کولتووریی و هەواڵ و چالاکییەکانی کوردانی لایبزیکی بڵاودەکردەوە. زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی، قەبارەکەی (4A) بووە. لە گفتوگۆیەکەم لەبارەی ئەو کەسانەی لەم گۆڤارەدا کاریانکردووە لەگەڵ بەڕێز «بڕیار ساڵح» ئەنجامدا گوتی: کەسەکان بریتیی بوون لە: بڕیار ساڵح بندیان- هەولێر، هیوا ئیبراهیم بندیان- هەولێر. ژمارە سفر تا ژمارە سێی لێ دەرچووە، کە دوا ژمارە بووە بە گشتی چوار ژمارەی لێ دەرچووە.

١- ژمارە (سفر) لە (حوزەیرانی ٢٠٠٤) بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

٢- ژمارە (١) لە (تەمموزی ٢٠٠٤) بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

٣- ژمارە (٢) لە (ئابی٢٠٠٤) بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

٤- ژمارە (٣) لە (ئەیلوولی ٢٠٠٤) بە (٨) لاپەڕە دەرچووە. هەر چوار ژمارە لە ئەرشیفی خۆم پارێزراوە.

ئەوین
0049/1744660891
Kori-Schoresch@web.de
ئۆرگانی کۆڕی هونەری لاوانی شۆڕش
ژمارە: ١٣ جۆزەردان – پوشپەڕ ٢٧٠٤ جونی – جولای ٢٠٠٤ نرخ: 1/50 €

دیاردەیەک بە ناوی: شەڕ (٢) ل٢
حکوومەتی جیهانی "کانت"، بریتیە لە کۆمارێکی فیدراڵی جیهانی کە مافی هەموو حکوومەتە ناوچەییەکان لە وێدا پارێزراوە.

- وتووێژ لەگەڵ بەڕێز کاک "یوسف ئەردەڵان" ل٥
- بەرنامەی هونەر و ئەدەبییاتی ئەوین ل٨
- کۆمێدیای ڕەشی قەترانی ل٦

بیرەوەریەکانی شاخ
وتووێژ لەگەڵ بەڕێز کاک "ڕەحمان قوربانی" ل١٢

در قسمت فارسی
مصاحبه نشریه دراشپیگل با "مسعود بارزانی" ص٢٠
گذر شعر ص١٨

- چالاکیەکانی کۆڕ ل٧
- ڕەخنە لە شێعر ل١٤
- گوزەری شێعر ل١١
- ناساندنی کتێبێک ل١٦
- کورتە چیرۆک (بەستەنی) ل٤
- کاریکلماتۆر ل١٠
- تەنز ل١٥

ئەوین

١٧٥– ئەوین (AWIN): ئەڵمانیا– ٢٠٠٤:

ئۆرگانی کۆڕی هونەری لاوانی شۆڕش بووە، دوو مانگ جارێک لە ئەڵمانیا دەرچووە، ناونیشانی شوێن نییە، پێدە چێت لەبەر هۆکاری ئەمنی و خۆ پاراستن بێت، تەنێ ژمارەی تەلەفۆن و ئیمێل و ژمارە حسابی بانکی (گرۆس گراو)ی لەسەر نووسراوە. نرخی یەک ئیرۆ و نیو بووە. لەسەر لاپەڕەی یەکەمی ئەوین لای چەپ بەشی سەرەوە ئارمێک هەیە مەشخەڵێکی ئاگر بە چوار دەست بەرزکراوەتەوە. زمان: کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی و زمانی ئەڵمانی و فارسی. لەم

چوار ژمارەی لە ئەرشیفی مندا هەیە، تەنێ ژمارە (١٣)ی بە زمانی کوردی و فارسییە. قەبارەی (4A) ە. دەستەی نووسەران: نەبەز، ع.خەرمان عەلیدۆست، فوئاد عەلیدۆست، لوقمان ئەیامی (ئازاد).

١– ژمارە (١٣) بۆ هەردوو مانگەکانی (٦و٧ی ٢٠٠٤)، بە یەکەوە بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە.

٢– ژمارە(١٤) بۆ هەردوو مانگەکانی (٨و٩ی ٢٠٠٤)، بە یەکەوە بە (٢٨) لاپەڕە دەرچووە.

٣– ژمارە (١٥) بۆ هەردوو مانگەکانی (١١و١٢ی ٢٠٠٤) بە یەکەوە بە (٢٨) لاپەڕە دەرچووە. لەم ژمارەیەدا گفتوگۆیەک لەگەڵ وەزیری ڕۆشنبیریی «فەتاح زاخۆیی» حکوومەتی هەرێمی کوردستان کراوە، لە لاپەڕە دوودا بڵاوکراوەتەوە.

٤– ژمارە (١٦) بۆ هەردوو مانگەکانی (٢و٣ی ٢٠٠٥) بە یەکەوە بە (٢٨) لاپەڕە دەرچووە[١٣٨].

١٧٦ – سەرکەوتن (SARKAWTIN):

بڵاوکراوە- ئاسکی کەڵەک- هەولێر–- کوردستان– ٢٠٠٤:

ژمارە
٨ی
٣/١٠
٢٠٠٥

سەرکەوتن
SARKAWTIN

یەکەم
ژمارە
نیسانی
٢٠٠٤

بڵاوکراوەیەکی ڕۆشنبیری سەربەخۆیە دوو هەفتە جارێك دەردەچێت
ژمارەیەك لە قوتابیانی ئامادەیی ئاسکی کەڵەك دەری دەکەن.

سەرووتار:

لای هەموومان ڕوون و ئاشکرایە (٥)ی ئاداری ١٩٩١ ڕۆژێکی پرشنگدارە لە مێژووی گەلەکەمان. بەڵێ (٥)ی ئادار ڕۆژی سەرکەوتنی حەق بوو بەسەر ناحەق. چونکە لەم ڕۆژەدا گەلی کورد بەیەك دەنگ و بەیەك دەست بە پیاوو ژن و پیرو منداڵ بە پێشەوایەتی هێزی پێشمەرگە دژی بارەگاکانی ڕژێمی نەفلەقی ڕا پەڕین و توانرا لە ماوەیەکی کورت دا سەرجەم دامو دەزگاکانی ڕژێم لە کوردستان پاك بکەنەوە. بەڵێ لەماوەی تەمەنی ئەم ڕژێمە گەر باسی ناخۆشی و مەینەتیەکانی ئەم ڕژێمە بکەین و بیخەینە ڕوو هەر لە (جینۆسایدو ئەنفال و ئاوارە کردن و .... هتد) ئەوا بە چەندان پەرتووك تەواو نابێت. بەڵێ ئەم ئازادی و ئارامەی ئەمڕۆ ئێمە تیایدا دەژین بەرهەمی خوێنی شەهیدانە لەڕۆژەکانی ڕا پەڕین کە پەرلەمان و حکومەتی هەرێمی لێ کەوتەوە. بۆیە لەم ڕۆژەدا پێویستە بەخۆماندا بچینەوەو نێو ماڵی کورد ڕێك بخەین و بیر لە تەسکی حزبایەتی نەکەینەوە. بەڵکو هەردەم داکۆکی لەمافی ڕەوای گەلەکەمان بکەینەوە. بۆیە پێویستە لەسەر هەموو کوردێکی دڵسۆز داوای گەڕانەوەی ناوچە تەعریب کراوەکان بکات بۆ باوەشی کوردستان بەتایبەتی شاری کەرکوك. چونکە چۆن مرۆڤ ناتوانێ بەبێ سەر بژێت گەلی کوردیش ناتوانێت بەبێ کەرکوك بژێت و پێویستە داکۆکی لەکوردستانی بوونی کەرکوك و ناوچە تەعریب کراوەکان بکەینەوە.

سوپاس و پێزانین

بەناوی ستافی (سەرکەوتن)ەوە سوپاسی ئەو قوتابیە بەڕێزانە دەکەین کە بەگوێرەی توانا هاوکاریمانیان کردووە یان کارئاسانیان بۆمان کردووە بۆ دەرچوونی ئەم ژمارە.

سەرکەوتن

سەرکەوتن بڵاوکراوەیەکی ڕۆشنبیری سەربەخۆ بووە، دوو هەفتە جارێک ژمارە یەک لە قوتابیانی ئامادەیی ئاسکی کەلەک دەریان کردووە، بەزمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی.

سەرپەرشتیارانی بەناوی (ستافی سەرکەوتن) بووە بەناوەکانی : (بەختیار عمر – موخلیس ئیبراهیم)، قەبارەکەی (٤A) بووە،(١).

١ – ژمارە (١) لەمانگی (نیسانی - ٢٠٠٤) دەرچووە.

٢ – ژمارە (٨) لە ڕێککەوتی (١٠ – ٣- ٢٠٠٥) دەرچووە، بە (٨) لاپەڕە.

٣ – ژمارە (٩) لە ڕێککەوتی (٢٦- ٣- ٢٠٠٥) دەرچووە، بە (٨) لاپەڕە. لەسەر ژمارە(٩) کاتی دەرچوونی نووسراوە: (٢٦ – ٢- ٢٠٠٥)، ئەم مێژووە لەگەل کاتی دەرچوونی ژمارە (٨) ناکۆکن، دیارە هەلەیەکی تایپکردن بووە، بۆ یە من کاتی دەرچوونیم راست کردەوە وەک ئەوەی کە نووسیوومە.

پەڕاوێز:

١ – لە ئەرشیفی بەڕێز: ڕۆژنامە نووس مامۆستا عباس نادر قادر، وەرگیراوە.

---

١٣٨ . لە ئەرشیفی ناوەندی ڕۆشنبیریی کوردی- ئەڵمانی لە شاری مانهایم وەرگیراوە.

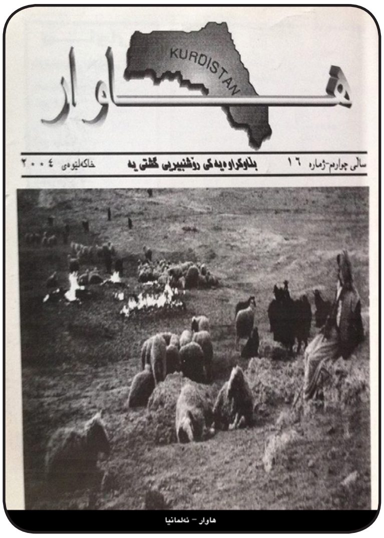

هاوار – ئەڵمانیا

١٧٧– هاوار: ئێسن– ئەڵمانیا– ٢٠٠٤:

بڵاوکراوەیەکی ڕۆشنبیریی گشتی بوو، لە شاری ئێسنی ئەڵمانی دەرچووە.

سەرنووسەر: ئەنوەر محەممەد ئەحمەد.

دەستەی نووسەران: تاهیر بەرهوون، حسەین بەخشی، تاهیر حیکمەت، حەسەن ماوەرانی، مەنسور سیدیقی. بە زمانی کوردی ناوەڕاست بە ڕێنووسی ئارامی، دەرچووە. ناونیشان: شاری ئێسن- ئەڵمانیا لەسەری نووسراوە.

١– ژمارە (١٦) ساڵی چوارەم لە مانگی (خاکەلێوەی ٢٠٠٤) بە (٧٢) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

٢– ژمارە (١٧) ساڵی چوارەم لە مانگی (خاکەلێوەی ٢٠٠٥) بە (٥٦) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە[١٣٩].

٢٠٠٥

١٧٨– تورک (TÛRIK) تورکیا– دیاربکر – ٢٠٠٥:

تورک

هەفتەنامەیەکی کلتوورییە ، دیاری ئازادی وڵات(Azadiya Welat)ە. زمان کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی، خاوەن ئیمتیاز و بەرپرسیاری نووسین: حەمدوللا یەڵماز. بڵاوکردنەوەی: تەیپ تەمیل، لە دیاربەکر دەرچووە.

ژمارە (٤٥) بەرفرانباری (٢٠٠٥ ١٨ تا ٢٤ی مانگ)، (٨) لاپەڕەیە، بە قەبارەی (3A) دەرچووە.

١٣٩ . لە ئەرشیفی ناوەندی ڕۆشنبیریی کوردی- ئەڵمانی لە شاری مانهایم وەرگیراوە.

١٧٩– تیرۆژ (Tiroj) ئیستەنبول– تورکیا– ٢٠٠٥:

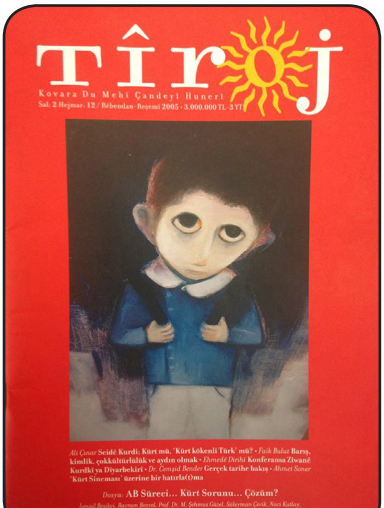

تیرۆژ

گۆڤارێکی ئەدەبی و هونەرییە، دوومانگ جارێک لە ئیستەنبول دەرچووە، زمان: کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی و زمانی تورکی. ژمارە (١٢) ساڵی دووەم مانگەکانی ڕێبەندان– ڕەشەمێی ساڵی (٢٠٠٥) بە (٦٤) لاپەڕە و قەبارەی (٢٧،٥ بە ١٩،٥ سم) کەمێک لە (4A) بچووکتر، دەرچووە. خاوەن و بەرپرسی نووسین: بولەند ئولاس، وێنەی بەرگ: ئۆرهان پۆلات. ناونیشان: ئیستەنبوڵ- دیاربەکر، لە ئیستەنبوڵ چاپکراوە لە چاپخانەی باسکی.

١٨٠– تێگەیشتنی ڕاستی – ئەڵمانیا – ٢٠٠٥:

لەسەر گۆڤارەکە نووسراوە: گۆڤارێکی وەرزییە، سەنتەری لێکۆڵینەوەی ستراتیجی کوردستان- لقی ئەورووپا دەریدەکرد. زمان: کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، سەرۆکی ئەنجوومەنی بەڕێوەبردن: مستەفا ئیبراهیم.

دەستەی نووسەران: حەسەن یاسین، سەردار عەبدولکەریم، ڕێکەوت ئیسماعیل، عەبدولموئمین دەشتی، فەیسەل عەلی. زۆربەی ستافی گۆڤارەکە نیشتەجێی ئەڵمانیان، ستافی گۆڤار گۆڕانی بەسەر داهاتووە، وەک خۆی نەماوەتەوە.

١– ژمارە (١) لە (زستانی ٢٠٠٥) بە (١٣٦) لاپەڕە دەرچووە[١٤٠].

تێگەیشتنی ڕاستی

٢– ژمارە (٢) لە (بەهاری ٢٠٠٦) دەرچووە، (١٣٨) لاپەڕەیە و قەبارەکەی (٢٤،٥ بە ١٨،٧ سم)ە.

٣– ژمارە (٣) لە (هاوینی ٢٠٠٦) بە (١٤٢) لاپەڕە و قەبارەی (٢٤، بە ١٨،٥ سم) دەرچووە.

٤– ژمارە (١١) لە ساڵی (٢٠٠٩) بە (١٣٢) و قەبارەی (٢٤ بە ١٧سم) دەرچووە، لەم ژمارەیەدا نووسراوە: ئەم گۆڤارە بیرۆکەی برای جوانەمەرگ «مستەفا ئیبراهیم -شاسوار-»ە. بەڕێوەبەری گۆڤار: حەمەزیاد مەولوود. ئەنجوومەنی بەڕێوەبردن: سەردار عەبدولکەریم، ڕێکەوت ئیسماعیل، ژمارەکانی (٢-٣) لە ئەرشیفی مندا هەن[١٤١].

---

١٤٠ . نامەیەکی ئەلیکترۆنی ڕۆژنامەنووس بەڕێز «بورهان ئەمین» لە ڕیکەوتی (٢٠١٥/٢/٩) سەبارەت بە ژمارە یەکی گۆڤاری (تێگەیشتنی ڕاستی).

١٤١ . ژمارە (١١)ی لە ئەرشیفی بەڕێز «ئاری عەلی» لە ئەڵمانیا وەرگیراوە.

١٨١– کوردناسی: بەرلین– ئەڵمانیا– ٢٠٠٥:

گۆڤارێکە تایبەت بە لێکۆڵینەوەی ڕۆژهەڵاتناسەکان لەبارەی کورد. ناوەندی هاڤیبون بۆ لێکۆڵینەوە و چاپکردنی کوردی لە بەرلین دەریانکردووە. زمان: کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی.

١- ((ژمارە (١) بە (٢٢٤) لاپەڕە و قەبارەی (5A)ە، لە ساڵی ٢٠٠٥ دەرچووە[١٤٢].))

٢- ژمارە (٢) لە (بەهاری ٢٠٠٧) بە (١٨٠) لاپەڕە و قەبارەی (٢٤ بە ١٦سم) دەرچووە.

خاوەنی ئیمتیاز: سالمی جاسم.

سەرنووسەر: نەجاتی عەبدوڵڵا.

دەستەی نووسەران: ئەنوەر قادر محەممەد، ئەنوەر سوڵتانی.

١٨٢– هەتاوە جاڕ: هەولێر– کوردستان– ٢٠٠٥:

بڵاوکراوەیەکە، دەزگای چاپ و بڵاوکراوەی بەدرخان چاپی کردووە. نووسینی: د.کەمال میراودەلی. بە زمانی ئینگلیزی و کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی. خوێندنەوە بۆ منداڵانی کورد لە هەندەران. هۆنراوە، چیرۆک، بابەتی گشتی. (٦٢) لاپەڕەیە، قەبارەی کەمێک لە (4A) بچوکتر. چاپی دووەم (٢٠٠٥).

١٨٣– هەنار: سلێمانی– کوردستان– ٢٠٠٥:

گۆڤارێکی ئەدەبی و هونەریی ڕووناکبیرییە، بەڕێوەبەرێتیی چاپ و بڵاوکردنەوەی سلێمانی مانگانە دەریدەکرد.

خاوەنی ئیمتیاز: بەڕێوەبەرێتیی چاپ و بڵاوکردنەوەی سلێمانی. سەرنووسەر: محەممەد عەبدولکەریم سۆلە. جێگری سەرنووسەر: محەممەد کوردۆ. دەستەی نووسەران: مارف ناسراو، نەورۆز جەمال. زمان: کوردی ناوەڕاست بە ڕێنووسی ئارامی. پاشان سەرنووسەر و

١٤٢ . بزافی ڕۆژنامەگەری کوردی لە ئەڵمانیا، ئیسماعیل تەنیا، ل١٤٧.

دەستەی نووسەران گۆڕدراوە.

١– ژمارە (١) لە مانگی (ئۆکتۆبەری ٢٠٠٥) دەرچووە، بە (١١٧) لاپەڕە[١٤٣].

٢– ژمارە (٩) لە (ئۆکتۆبەری ٢٠٠٦) بە (١٤٠) لاپەڕە و قەبارەی (٢٤ بە ١٧سم) دەرچووە.

٣– ژمارە (١٤) ساڵی دووەم لە (مارسی ٢٠٠٧) بە (١٤٨) لاپەڕە دەرچووە.

٤– ژمارە (٩٧) ساڵی نۆیەم، لە مانگی (فێبرایەری ٢٠١٤) بە (٢٠٠) لاپەڕە دەرچووە، لەم ژمارەیەوە وەستاوە.

لەم ژمارەیەدا ستاف بەم جۆرە نووسراوە:

خاوەنی ئیمتیاز: بەڕێوەبەرایەتیی چاپ و بڵاوکردنەوەی سلێمانی. سەرنووسەر: محەممەد کوردۆ.

جێگری سەرنووسەر: محەممەد عەبدوڵلا.

دەستەی نووسەران: کارزان عەبدوڵلا، ئەکرەم محەممەدئەمین، نەورۆز جەمال، مستەفا زاهیدی، محەممەد حەسەن(هاشمی).

بەڕێوەبەری هونەری و نەخشەسازی بەرگ: پەیام ئەحمەد.

ناونیشان: سلێمانی – گردی ئەندازیاران.

سەبارەت بە وەستانی گۆڤاری (هەنار) سەرنووسەر «محەممەد کوردۆ» لە نامەیەکدا بۆمی نووسیوە: لە پارەوە لە ساڵی (٢٠١٤)ەوە بە هۆی قەیرانی داراییەوە وەستاوە، بەڵام فەرمانی ڕاوەستانی نییە، هەرکات بارودۆخەکە باش بێت، هەناریش دەردەچێتەوە.

٢٠٠٦

١٨٤– پۆلەتیکای نوێی ئازاد (Yeni Özgür Politika) ئەڵمانیا – ٢٠٠٦:

ڕۆژنامەی پۆلیتیکای نوێی ئازاد

ڕۆژنامەیەکی سیاسی کلتوورییە. لە لایەن (کۆمپانیای میدیا بۆ ڕاگەیاندن و ریکلام) دەردەچێت.

بە زمانی تورکی، هەفتانە پاشکۆیەک بە زمانی کوردی باکوور ڕێنووسی لاتینی. ڕەنگاوڕەنگ و وێنەدار دەردەچێت.

سەرپەرشتیار: حسەین کایا. سەرنووسەر:

١٤٣ . نامەی ئەلیکترۆنی سەرنووسەری گۆڤاری هەنار بەڕێز «محەممەد کوردۆ» لە ڕێکەوتی (٢٠١٥/٢/٢٥).

مێـراڵ ئاکیـول.

١– ژماره (١) له ڕێکەوتی (١٦-١-٢٠٠٦) به (١٢) لاپەڕە و قەبارەی (١٥ به ٥٨ سم)ە.

٢– ژماره (١٧) لـه ڕێکەوتـی (٢٣ی نیسانی ٢٠٠٧) به (١٦) لاپـەڕە و قەبارەی (٥٧،٥ بـه ٣٧،٥سم) دەرچـووه. لـەم ژمارەیـەدا دیمانەیـەک لەگـەڵ بەنـدەدا کـراوه لەسـەر کتێبێکـم بـه نـاوی (بەدرخانییـەکان ماڵباتێکی خەباتـکار) لـه لاپـەڕەی کولتـووردا بڵاوبۆتـەوه.

لـەم سـاڵانەدا زیاتـر گرینگیـان پێداوە، نموونـەی مانگـی یەکـی ساڵی: (٢٠١٥) وەرگریـن: لـه هەفتەیەکدا(شـەش)جار دەردەچێت. بـه (١٢) لاپـەڕە و قەبـارەی (3A) ڕۆژانـی شـەممە و یەکشـەممە بـه جمـک دەرچـووه، (٤) لاپـەڕە بـه کـوردی باکـوور ڕێنووسـی لاتینـی لـه سـەرەوەی لاپەڕەکـه نووسـراوه: کـوردی و (٨) لاپەڕە بـه تورکییـه. لەگـەڵ ژمـارەی جمـک لـه کۆتایـی هەفتـەدا پاشـکۆیەکی بـه نـاوی (هونـەری سیاسـەت) لەگـەڵ دەردەچێت بـه قەبـارەی کەمێـک لـه (4A) گەورەتـر و بـه (١٦) لاپـەڕە، لاپەڕەیەکی بـه زمانـی کـوردی باکـوور بـه ڕێنووسـی لاتینییـه. وێنـەدار و ڕەنگدارن. لـه وڵاتانی: ئەڵمانیا، فرەنسـا، هۆڵەندا، بەلجیکا، نەمسا، بەریتانیـا، سویسـرا، دانیمـارک، ئیتالیـا. لـه شـەش ڕۆژانـی هەفتـەدا لـه کاتـی خۆیـدا بڵاودەبێتـەوه، تـا ئێسـتایش بەردەوامـه لـه دەرچـوون. ئـەم چەنـد ژمارەیـه بـه نموونـه وەردەگرین[١٤٤]:

٣– ژماره (٢٧٣٩) له ڕێکەوتی (٢٢-١-٢٠١٥) دەرچووه.

٤– ژماره (٢٧٤٠) له ڕێکەوتی (٢٣-١- ٢٠١٥) دەرچووه.

٥– ژمـاره (٢٧٤١) لـه ڕۆژانـی شـەممە ە یەکشـەممە ڕێکەوتـی (٢٤و٢٥- ١- ٢٠١٥ بـه جمـک) دەرچـووه.

٦– پاشکۆ: پاشکۆی هونـەری پۆلیتیـک (Politik ART) ژمـاره (١٥٧) لـه ڕێکەوتـی (٢٤-١-٢٠١٥) دەرچـووه.

٢٠٠٧

١٨٥– بزاو (BIZAW): هەولێر– کوردستان– ٢٠٠٧:

گۆڤارێکـی سیاسـی هەفتانـه بـوو، لـه دەزگای ئـاراس دەردەچـوو. وێنـەدار و ڕەنگداربـوو، بـه هـۆی بڵاوبونـەوەی وتارێـک بەنێوی (تاڵەبانی لەمیسر بیرەوەری وهەڵوێست) لـه ڕێککەوتـی- ١٨- ١١- ٢٠٠٧- لـه ژمـاره – ٢٣- دا، گۆڤـاری بـزاو داخـرا.

بـه زمانی کوردی ناوەراست به ڕێنووسی ئارامی، دەردەچوو.

---

١٤٤ . ئـەم سێ ژمارەیـه و پاشکۆکەم لـه ئەرشـیفی (مـالا گەلێ کـورد) ڕێکخـراوی کولتووریـی نێزیـک لـه پەکەکـه، لـه لودڤیگس هافن- ئەڵمانیا، وەرگرت.

خاوەنی ئیمتیاز: بەدران ئەحمد حەبیب.

سەرنووسەر: بۆتان تەحسین.

بەڕێوەبەری نووسیار: گۆران محەممەد.

نووسیاران: بەکر شوانی، فەیسەل داغلی، تاریق کاریزی، هاوار عەبدولڕەزاق، نورەدین سەعید وەیسی، سیروان حجی بەرکۆ.

١- ژمارە (٢٣) لە ڕۆژی یەکشەممە ڕێکەوتی (١٨ی تشرینی دووەمی ٢٠٠٧) بە (٤٨) لاپەڕە و قەبارەی (٢٠،٥X٢٧سم) کەمێک لە (4A) بچووکتر دەرچووە.

سەبارەت بەداخستنی گۆڤاری بزاو، لەوەڵامی پرسیارێکمدا لە ڕێککەوتی - ٣٠ - ٦ - ٢٠١٦ بەڕێز بەدران حەبیب گووتی: هەر ئەوەندەیە کاتی خۆی نووسیمان گوتیان مام جەلال گلەیی کردووە بۆیە دەبێ یان داوای لێبووردن بکەی یانیش دای بخەی ٢٤ سەعاتیش مۆڵەتیان دام بۆ بیرکردنەوە پاشی ٢٤ سەعات تێلیان کردەوە گوتیان کا بڕیارت چییە؟ گوتم دای دەخەم من هیچ قسەیەکم بۆ ڕاگەیاندن نەکرد، برادەرێک لەوانەی بزاو بێ ئاگەداریی من قسەی بۆ ڕادیۆی نەوا کردبوو من زۆر بەوە عاجز بووم چونکە نەدەبوو ناوی مام جەلال بینین.

١٨٦- ڕەوەند: مانهایم- ئەڵمانیا - ٢٠٠٧:

بڵاوکراوەیەکی ڕووناکبیریی گشتی بوو، ناوەندی ڕۆشنبیریی کوردی- ئەڵمانی لە شاری مانهایم بە هاوکاری هەفتەنامەی بەدرخان دەریدەکرد. ئەم پاشکۆیە لەلایەن دەستەیەک نووسەر و ڕۆژنامەنووس ئامادە دەکرا، وەک پاشکۆیەک لەگەڵ هەفتەنامەی بەدرخان بڵاودەکرایەوە. بەزمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی.

ژمارەی (١) لە ڕێکەوتی (٢٢-١١-٢٠٠٧) دەرچوو، تاکو دواژمارەی کە ژمارە (١٥) پاشکۆی (ڕەوەند) ، و هەفتەنامەی بەدرخان ژمارە (١٠٦) بوو، لە ڕێکەوتی (٨-١١-٢٠٠٨) دەرچوو. وەک پرەنسیپێک، کە هەفتەنامەی بەدرخان سەرنووسەری هەبوو، ئێمە تەنێ دەستەی نووسەرانمان لە چوار کەس دیاریکرد،

بەدرخان 6 ڕەوەند

بڵاوکراوەیەکی ڕووناکبیریی گشتییە، ناوەندی ڕۆشنبیری کوردی- ئەڵمانی لە مانهایم بە هاوکاری دەزگای بەدرخان دەریدەکات

ژمارە ٣-٨٩، سێ شەممە ٢٠٠٨/١/٢٢ی زایینی

دوونمایشی شێوەکاری لەفەڕەنسا

بکوژی شەرەفکەندی و هەڤاڵەکانی ئازادک

عەبدولموئمین دەشتی-بەرلین

دووکۆمەڵگا لە یەک وڵات

بەڵام بە مەرجی ئەوەی ناوی کەس نەنووسرێت، بەڵام بەداخەوە ڕێز لە بڕیار و پرەنسیپەکە نەگیرا. لە ژمارە (٢٥)ی گۆڤاری وەرزیی (ڕۆژنامەنووس)ی سەندیکای ڕۆژنامەنووسانی کوردستان سەبارەت بە پاشکۆی (ڕەوەند) نووسینێک بڵاوکرابۆوە،[١٤٥] لەو وتارەدا نووسەر تەنێ ناوی خۆی و دوو هاوڕێی دیکەی وەکوو دەستەی نووسەران هێنابوو، بەبێ ئەوەی ئاماژە بە ناوی منیش (یووسف ئەحمەد مەنتک) وەکو دەستەی نووسەران بکرێت. ڕوونکردنەوەیەکم بۆ سەرنووسەری گۆڤارەکە نارد، کە بڵاوی بکاتەوە، بەزارەکی گوتیشی: نووسەری وتارەکە، دانی بەوەناوە، کە (یووسف مەنتک) یەکێک بووە لە دەستەی نووسەران، بەڵام بەداخەوە تا ئێستایشی لەگەڵ بێت ڕوونکردنەوەکەیان بڵاونەکردەوە، ئەوەش بۆ من جێی سەرسوڕمان و پرسیارە! لە کاتێکدا من یەکێک لەوانە بووم زۆرترین ماندوو بووون وشەونخوونیم کرد، تا ژمارەکانی بەرایی دەرچوون و پاشکۆکە کەوتە سەرپێ. لە دوا ژمارەدا بابەتێکم سەبارەت بە سیمینارێکی نووسەری تورکی براوەی خەڵاتی نۆبل «ئۆرهان پامۆک» هەیە، کە لەلایەن دەزگای (دێر شپیگلی) ئەڵمانی لە پێشانگای کتێبی نێودەوڵەتی فرانکفۆرت لە ڕێکەوتی(١٥-١٠- ٢٠٠٨) بۆی ئامادە کرابوو. لەوێدا لەبارەی ڕۆمانی (مۆزەخانەی پاکیزەیی) قسەی کرد.

١٨٧- سیخورمە: سلێمانی- کوردستان- ٢٠٠٧:

گۆڤارێکی کاریکاتێری ساتیرییە. بابەتەکانی کۆمەڵایەتی، سیاسی، کاریکاتێریە، دەزگای خاک مانگی جارێک بە زمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی دەریدەکرد.

بەڕێوەبەری بەرپرس: ئاراس شێخ جەنگی.

سەرنووسەر: د.شێرکۆ عەبدوڵڵا.

وێنەکان: ئاکۆ غەریب. بە (١٦) لاپەڕە و قەبارەی کەمێک لە (4A) گەورەترە.

ژمارە (١٦٩)ساڵی یانزەهەم لە (تشرینی دووەم ٢٠٠٧) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

ژمارە (١٨٣) ساڵی سێزدەهەم لە (کانوونی دووەم ٢٠٠٩) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

ژمارە (١٨٥) ساڵی سێزدەهەم لە (مارسی ٢٠٠٩) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

ژمارە (١٨٧) ساڵی سێزدەهەم لە (١-٥- ٢٠٠٩) بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

١٤٥ . نووسینەکە بە ناوی: ڕەوەندی بەدرخان هەوڵێکی دیکە لە کاری ڕۆژنامەنووسیی کوردی، گۆڤاری ڕۆژنامەنووس، ژمارە ٢٥، پاییزی ٢٠١١، ل٢٨٥.

١٨٨– کۆوار: هەولێر– کوردستان – ٢٠٠٧:

کۆوارێکی بەدواداچوونی گشتیی مانگانەبووە، دەزگای زاری کرمانجی بە زمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی دەردەکرد.

خاوەنی ئیمتیاز: بەدران ئەحمد حەبیب.

ئەنجوومەنی کارگێڕی: فەرمان جەوهەر.

سەرنووسەر: محەممەد حاجی کەریم.

جێگری سەرنووسەر: ڕەگەز ڕەشید.

ی.نووسەر: نوری بێخالی.

س. نووسەر: حسێن مستەفا.

دەستەی نووسەران : فوئاد ڕەوەند، نیاز عەلی، ڕێبەند سەعدوڵلا.

ژمارە (٢٤) ساڵی دووەم لە (کانوونی دووەم ٢٠٠٧) بە (٨٠) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

١٨٩ – نووسەری نوێ– هەولێر- باشووری کوردستان– ٢٠٠٧:

گۆڤارێکی ئەدەبییە یەکێتی نووسەرانی کورد- لقی هەولێر دەریدەکات

١ – ژمارە (٣٧) لەمانگی مایسی ساڵی (٢٠٠٧) بە (٢٢٠) لاپەڕە دەرچووە، بەزمانی کوردی ناوەڕاست، بە ڕێنووسی ئارامی. قەبارەکەی لە (4A) بچوکترە.

خاوەنی ئیمتیاز: کەریم شارەزا

سەرنووسەری فەخری: شەهید مهدی خۆشناو

سەرنووسەر: نەوزاد ڕەفعەت

سکرتێری نووسین: حەمە ساڵح فەرهادی

دەستەی نووسەران: غەریب پشدەری- سابیر ڕەشید- مسعود پەرێشان.

دیزاین: سەید ئارام

پیتچنیین: عبدالرحمن دلاوەر میران

بەرگ: نووسینگەی گۆڤار

مۆتیف: ڕزگای فەقێ عەولا

ناونیشان: هەولێر- شەقامی سی مەتری، بەرامبەر ناوەندی جمهوری کوران. تلیفۆن – ٢٢٢٢٢٨٠- .

سەرچاوە: ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک.

١٩٠– هەڵبوون: کوردستانی – باشوور– ٢٠٠٧:

گۆڤارێکی رۆشنبیریی گشتی ئازادە. لە ناوەوە نووسراوە گۆڤاری بیروبۆچوونە جیاوازەکان. بە زمانی کوردی ناوەڕاست بە رێنووسی ئارامی دەرچووە.

خاوەنی ئیمتیاز: کاروان ئەحمد حسەین.

سەرنووسەر: هەردی ئەحمد محەممەد.

بەڕێوەبەری نووسین: سۆران غازی.

دەستەی نووسەران: عالی سەلیم، ڕەزا عوسمان، خالید ئەحمەد.

نەخشەسازی بەرگ: ئاگری باڵەکی.

ژمارە (١) لە ئەیلوولی (٢٠٠٧) بە (٦٠) لاپەڕە و قەبارەی لە (4A) بچووکترە دەرچووە، بەرگ وێنەدار و ڕەنگاوڕەنگ.

٢٠٠٨

١٩١– کلیل: سلێمانی– کوردستان – ٢٠٠٨:

گۆڤارێکی سیاسی سەربەخۆیە، کۆمپانیای کتێب دەریدەکات. (١٥) ڕۆژ جارێک دەردەچێت. ناونیشانی سلێمانی لەسەر نووسراوە.

بە زمانی کوردی ناوەڕاست بە ڕێنووسی ئارامی، دەردەچێت.

خاوەنی ئیمتیاز: ئارامی مەلا مەجید.

سەرنووسەر: هێمن کەریم عەبدول.

بەڕێوەبەری نووسین: ئاسۆ هاشم.

دەستەی نووسەران: سەلمان کۆچەری، ئاری سابیر.

ڕاوێژکاری یاسایی: پارێزەر ماردین جەلال.

١- ژمارە (١) لە ڕێکەوتی (١-١- ٢٠٠٨) بە (٤٨) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە[١٤٦].

٢- ژمارە (١١)ساڵی یەکەم، لە (ئابی ٢٠٠٩)، بە (٤٠) لاپەڕە و قەبارەی (٢٧،٥ بە ٢٠سم) دەرچووە.

١٤٦ . نامەیەکی ئەلیکترۆنی بەڕێز «ئاسۆ هاشم» لە ڕێکەوتی (٢٠١٥/١/٢٦).

٢٠٠٩

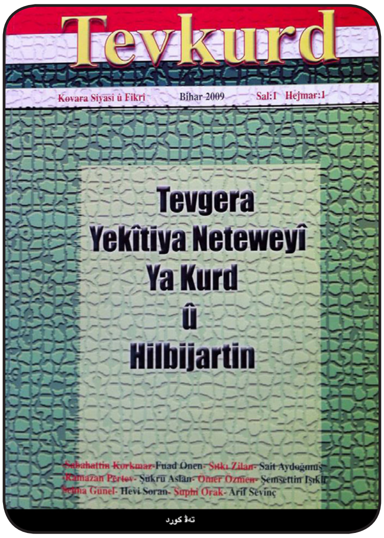

١٩٢– تەڤکورد (Tevkurd): دیاربەکر– تورکیا– ٢٠٠٩:

گۆڤارێکی سیاسی فیکرییە، لەلایەن تەڤگەڕی یەکێتی نەتەوەی کورد دەرچووە، بە زمانی کوردی باکوور و زمانی تورکی ڕێنووسی لاتینی، بە قەبارەی (5A). لە شاری دیاربەکر- تورکیا.

خاوەنی ئیمتیاز و سەرنووسە: AV- S- Zilan.

جێگری سەرنووسەر: دیجلە ئامێدی.

١– ژمارە (١) ساڵی یەکەم لە وەرزی (بەهاری ٢٠٠٩) بە (٩٦) لاپەڕە دەرچووە.

١٩٣ – خێزانی کوردستانی نوێ: کوردستان – ٢٠٠٩:[١٤٧]

پاشکۆیەکی هەفتانەبووە، لە ڕێکەوتی (٨-١٢-٢٠٠٩) یەکەمین ژمارەی دەرچووە، بەزمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی. گرینگی بە منداڵ و کاروباری خێزان و ناوماڵ دەدات. چوار لاپەڕەیە. سەرپەرشتیار: ڕۆزا دڵشاد مەریوانی بوو. پاشان سەرپەرشتیاری گۆڕاوەبۆ: کۆسار عوسمان. لە ئێستادا بە شێوەیەکی کاتی پاشکۆکەک وەستاوە.

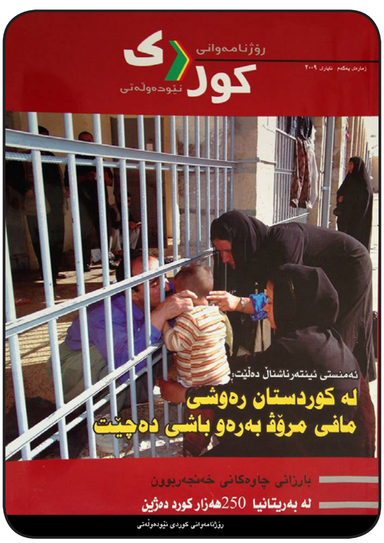

١٩٤– ڕۆژنامەوانی کوردی نێودەوڵەتی: بەریتانیا– لەندەن – ٢٠٠٩:

گۆڤارێکی نێودەوڵەتی مانگانەی سیاسی- کولتووریی گشتی بوو، لە لەندەن دەردەچوو. وێنەدار و ڕەنگدار بوو. بە زمانی: کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی و ئینگلیزی. بەرهەمهێنان: گرووپی ڕاگەیاندنی کوردی بەریتانی.

خاوەن ئیمتیاز: هێمن حسەین.

سەرنووسەر: بڵند مستەفا.

ڕاویژکار: عەبدولرەحمان بێلاف بەرزنجی. بەرێوەبەری

١٤٧ . ماڵپەڕی کوردستانی نوێ: http://knwe.org/Zaniari.aspx?Jimare=١#

هونـەری: حەمیـد ڕەزا ئازمـووده. چاپخانـەی: ئـاراس- هەولێـر

١- ژمـاره (١) لـه مانگـی (ئایـاری ٢٠٠٩)، بـه (٤٨) لاپـەڕه، ٢٤لاپـەڕەی ی بـه زمانـی کـوردی و ٢٤ی بـه زمانـی ئینگلیـزی دەرچـووه. قەبارەکـەی (٢٨،٥ بـه ٢٠،٥ سـم) کەمێـک لـه (4A) بچووکتره.

١٩٥– شەقام: هەولێر– کوردستان – ٢٠٠٩:

گۆڤارێکی سیاسی ڕۆشنبیریی گشتی بوو، ده ڕۆژ جارێک دەردەچوو.

به زمانی کوردی ناوەراست به ڕێنووسی ئارامی.

خاوەن ئیمتیاز: قەدریه حەمید سلێمان.

سەرنووسەر: فەرهاد مەلا حەسەن.

چاپخانەی : کوردستان.

١- ژماره (١٢٧) له ڕێکەوتی (١٠- ٨- ٢٠٠٩) به (٥٠) لاپەڕه و قەبارەی (٢٧ به ٢٠ سم) کەمێک له (4A) بچووکتر دەرچووه.

٢٠١٠

١٩٦– ئەدگار- کوردستانی نوێ: کوردستان – ٢٠١٠: [١٤٨]

پاشـکۆیەکی تایبەتـه و ناوبەنـاو دەردەچـوو. تایبەتەبـه کەسـایەتییەکانی بـواری ئـەدەب و نووسـین و هونـەر. ژمـاره(١)ی لـه ڕێکەوتـی(١٦-١٢- ٢٠١٠) دەرچـووه، بەزمانـی کـوردی ناوەراسـت بـه ڕێنووسـی ئارامـی. ئـەم ژمارەیەتـــایبەته بـه شـاعیر: «کـەریم دەشـتی». (٨) لاپەڕەیـه. دووەمیـن ژمارەتایبەتـه بـه ڕۆماننووس: «محەممەد موکری» لـه ڕێکەوتـی(٤-٤-٢٠١١) بـه(٤٤) لاپـەڕه دەرچـووه، بـه سـەرپەرشتی: «مەریـوان مەسـعوود».

١٩٧– زاری کرمانجی: هەولێر– کوردستان – ٢٠١٠:

هەفتەنامەیەکـی سیاسـی- کۆمەڵایەتییـه. بـه زمانـی کـوردی ناوەراسـت ڕێنووسـی ئارامـی.

خاوەنی ئیمتیاز: بەدران ئەحمەد حەبیب.

١٤٨ . ماڵپەڕی کوردستانی نوێ: http://knwe.org/Zaniari.aspx?Jimare=١#

ژمارە (٢٤٠) لە ڕۆژی (دووشەمە ١٩ی نیسانی ٢٠١٠) بە (١٦) لاپەڕە و قەبارەی (3A) دەرچووە.

١٩٨– شەقڵاوە: کوردستان– هەولێر– شەقڵاوە – ٢٠١٠:

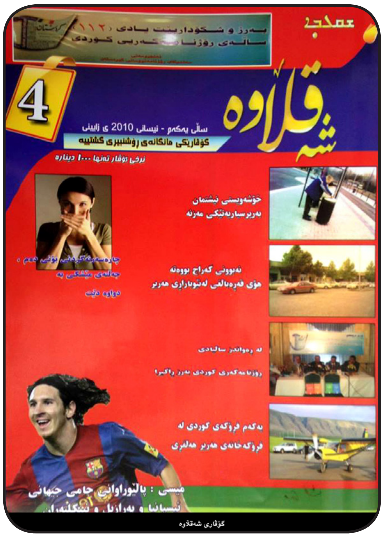

گۆڤارێکی مانگانەی ڕۆشنبیریی گشتییە، ڕەنگدار و وێنەدارە. زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی و زمانی سریانی دەردەچوو. ڕێکخراوە ڕۆشنبیرییەکانی سنووری شەقڵاوە بە هاوبەشی دەریاندەکرد. خاوەنی ئیمتیاز: سەرباز مەجید خۆشناو.

سەرنووسەر: کاوە عەبدولقادر حەسەن.

جێگری سەرنووسەر: نامیق تۆفیق مەسیفی.

بەڕێوەبەری نووسینی سریانی: باسل ئەپریم شێر.

ژمارە (٤) ساڵی یەکەم لە (نیسانی ٢٠١٠) بە (٥٦) لاپەڕە و قەبارەی (4A) دەرچووە.

١٩٩– کاکێشان: کوردستانی نوێ: کوردستان– ٢٠١٠:[١٤٩]

پاشکۆیەکی هەفتانە بوو، تایبەتە بوو بە بواری زانستەمرۆڤایەتییەکان و فەلسەفە و جیهانبینی نوێ بۆ ڕووداوەکان. یەکەمین ژمارەی لە ڕۆژی چوارشەممە (٢٥-٨-٢٠١٠)، بە١٢ لاپەڕەدەرچووە، بە زمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی.

بە سەرپەرشتی: مەحموود شێرزاد.

٢٠١١

٢٠٠– پاشکۆی کوردستانی گەنج- ی کوردستانی نوێ: کوردستان –٢٠١١:[١٥٠]

سەرەتا مانگی جارێك بە(١٢) لاپەڕە دەرچووە، دواتر دوو هـــەفتەجارێك دەرچووە و بۆتە (٨) لاپەڕە. تایبەتە بە گەنجان. ژمارە(١)ی لە ڕێکەوتی (٢٥-١- ٢٠١١) دەرچووە، بەزمانی کوردی ناوەراست بە ڕێنووسی ئارامی.سەرپەرشتیار: پشتیوان زاهیر بوو، داتر سەرپەرشتیارەکەی بووە بە:مەحموود نەجمەدین.

١٤٩ . ماڵپەڕی کوردستانی نوێ: http://knwe.org/Zaniari.aspx?Jimare=١#.
١٥٠ . سەرچاوەی پێشوو.

٢٠١ – کەشتی نوح ی کوردستانی نویێ: کوردستان – ٢٠١١:[١٥١]

پاشکۆیەکی هەفتانەی تایبەتە بە بوارەکانی زانست و زانیاری نوێ، ژمارەی (یەکەمی) لە ڕێکەوتی(١١-١٠-٢٠١١) دەرچووە بەزمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی، بە (٤) لاپەڕە. سەرپەرشتیاران: هێرۆ جەزا، تارا شێخ عوسمان.

٢٠١٢

٢٠٢– پەروەردا ئێزدیاتیێ: دهۆک– کوردستان – ٢٠١٢:

لە بڵاوکراوەکانی دەستەی باڵای بنکەی لالشە (٢١) ژمارە، بە زنجیرە دەرچووە. بڵاوکراوەیەکی تایبەت بە ئایین و کولتووریی ئێزدیاتی لەژێر ناوی پەروەردەی ئێزدیان. بە ژمارە ڕیزبەندکراوە، لە ژمارە یەک تا شەش، قەبارەکەی (5A)ە، بە زمانی کوردی ڕێنووسی لاتینی، وێنەداری ڕەنگاوڕەنگ. ئامادەکردن: پیرخدر سلێمان. پێداچوونەوە لیژنەیەک لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی پەروەردەی هەولێر لەگەڵ بنکەی ڕۆشنبیریی لالش لە دهۆک. سەرپەرشتی زانستی و چاپ: شەمۆ قاسم کەلۆ. پێداچوونەوەی زمان: دەخیل نایف هاجی. تایپ: چنار شەمۆ قاسم. کارە هونەرییەکان: خەلیل ئاید ڕەمەزان.

١– ڕێزا ئێکێ بنەڕەتی (١) پەروەردەی ئێزدیان بۆ خێرخوازان، (٢٠١٢)، (٢٧١٢- ی کوردی) چاپی یەکەم، (٢٦) لاپەڕە.

٢– ڕێزا دووێ بنەڕەتی (٢)، ساڵی (٢٠١٣)، (٢٨) لاپەڕە، چاپی یەکەم.

٣– ڕێزا چارێ بنەڕەتی (٤)، ساڵی (٢٠١٣)، (٣٠) لاپەڕە، چاپی یەکەم.

٤– ڕێزا پێنجێ بنەڕەتی (٥)، ساڵی (٢٠١٣)، (٤٩) لاپەڕە، چاپی یەکەم.

٥– ڕیزا شەشێ بنەڕەتی (٦)، ساڵی (٢٠١٣)، (٥٤) لاپەڕە، چاپی یەکەم.

---
١٥١ . سەرچاوەی پێشوو.

٢٠٣– ڕووداوی ئینگلیزی (Rudaw): هەولێر– کوردستان – ٢٠١٢:

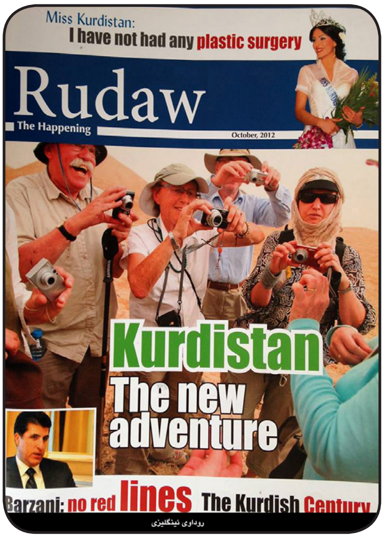

ژمارەیەکی تایبەت بووە، تۆڕی میدیایی ڕووداو لە ڕێکەوتی (١-١٠- ٢٠١٢) بە زمانی ئینگلیزی دەریکردووە. بڵاوکراوەیەکی سیاسی کولتووریی بوو. ڕەنگدار و وێنەدار. بە (٤٦) لاپەڕە و قەبارەی (4A). سەرنووسەر: ئەیوب نووری. نووسەران: کیلی دیگتان. یاریدەدەری نووسین: هێمن عەبدوڵڵا. هونەری: حسەین هێمن.

٢٠٤– گوڵان: هەولێر– کوردستان – ٢٠٠٢ :

هەفتەنامەیەکی سیاسی گشتییە، ناوەندی ڕۆشنبیریی گوڵان دەریدەکرد. بەزمانی کوردی ناوەراست ڕێنووسی ئارامی.

خاوەنی ئیمتیاز: شەوکەت شێخ یەزدین.

ژمارە (٣٧٦) لە ڕێکەوتی (٤ی نیسانی ٢٠٠٢) بە (٨٠) لاپەڕە و قەبارەی (٢٧ بە ٢٠،٥سم) دەرچووە.

سەرنووسەر: بێوار عەبدولڕەحمان.

بەڕێوەبەری هونەری: محەممەد قادر (ئەم ژمارەیەم لە ئەرشیفی خۆمدا لەکۆتایی کارەکەمدا بەدەست کەوت)

تێبینی:

خوێنەری بەڕێز: تێکڕای ناونیشانەکانی ژمارە (١٠٠) یان بۆ دانراوە ئاماژەیە بۆ ئەرشیفی تایبەتی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر منتک، کە (٣٠) ناونیشانن، کاتێک سەردانی ئەرشیفی بەڕێزیانم کرد لەماڵەوەیان لەهەولێر، لەڕۆژی: چوارشەم ڕێککەوتی(١٠-٦-٢٠١٥)، ئەم کتێبەی بەردەستتان ئامادەی چاپ بوو، بارودۆخیش یارمەتیدەر نەبوو بۆ چاپ بوون، بۆیە منیش بەهەلم زانی، ناونیشانەکانی ئەرشیفی مامۆستام زیاد کرد، چەند ڕۆژێک کارکردن لە- ١٠- ٨- ٢٠١٦ ڕۆژی چوارشەم تەواو بووم.

بەشی سێیەم

وتار و نووسینەکانم لەسەر ڕۆژنامەگەری کوردی

یەکەم: ڕۆژنامەی ستێری کوردی – لە جەنگی دووەمی جیهانیدا– ١٩٤٣:*

ستێر پاشکۆی ڕۆژنامەی سیاسی هەفتانەی ڕۆژانوو بووە. «دکتۆر کامەران بەدرخان» دەریکردووە. سەرجەم سێ ژمارەی چاپ و بڵاوبۆتەوە، هەر ژمارەیەکی چوار لاپەڕە بووە. واتە کۆی هەر سێ ژمارە دەکاتە -١٢- لاپەڕە. بە شێوازێکی هونەری جوان و پێشکەوتوو کاری دەرهێنانی بۆ کراوە، وێنە پانتاییەکی فراوانی بەرکەوتووە.لە ڕۆژنامەی ستێردا گرینگی زۆر بە وێنە دراوە، لە کۆی سێ ژمارەکەدا -٤٥- وێنە بڵاوکراونەتەوە (ژمارەی یەکەم-١٦- وێنە هەیە، ژمارەی دووەم -١٢- وێنە هەیە، ژمارەی سێیەم -١٧- وێنە هەیە). هونەرەکانی ڕۆژنامەوانی تێدا پراکتیک کراوە. ژمارە یەک لە بەیرووت دەرچووە، بە کوردی باکور ڕێنووسی لاتینی. بابەتی: وتار، هەواڵ، جەنگ، چیرۆک، شیعر، گۆرانی فۆلکلۆری کوردی، ناوی زانا و سەرکردە و نووسەر و شارەکانی ئەورووپی و لوبنانی تێدا بڵاوکراوەتەوە، پاشکۆی ستێر لە کات و ساتی خۆیدا دەرچووە. لەسەر لاپەڕەی یەکەمی هەر سێ ژمارە، لەلای چەپ وێنەی گۆی زەوی هەیە لەسەری نووسراوە:ستێر، لەژێرەوە ناونیشانی ڕۆژنامەکە نووسراوە:

WELAT BERÎ HER TIŞTÎ
STÊR
JAN DARK
MIRARIYA ÇIHAN E PARIS
Xelaskara Frensê

ڕۆژنامەی ستێری کوردی لە جەنگی جیهانی دووەمدا

Berut

Weqif tabet

Meydana Biree

Tel: ٧٤-٠٤&٨٤-٤١

لەتەنیشت ئەم ئەدرێسە ساڵ و ژمارە، لەژێرەوە ڕۆژ و مانگ و ساڵ، نرخی ڕۆژنامەکە پێنج لیرەی سووری، لە تەنیشت

هەمـان ئەدرێس بـە فرەنسـی نووسـراوە. لـە دەستەڕاست بـە گەورەیـی لەسـەرەوە نووسـراوە: (Beri Her Tisti ، وڵات پێش هەر شتێکە). لەژێری بـە فرەنسـی نووسـراوە ستێر پاشکۆی ڕۆژانـوو.

ژمارە ١: ساڵی یەکەم لە ڕێکەوتی ٦-١٢- ١٩٤٣ دەرچووە، لاپەڕەی یەکەم بابەتی: ژیانی ژاندارک ژنـە ڕزگارکـەری فرەنسـی وێنەکـی لەسـەر ئەسـپ، پارچـە شـیعرێک بـە نـاوی قـەول، وێنەیەکـی گـەورەی پاریسـی پایتەختی فرەنسا، نووسینێکی کورتی لەژێر نوسراوە باسـی جیاوازی ئێمە و ئەوان و پێشـکەوتنی وان دەکات و نووسـراوە کـورد و ئەورووپـی ئامـۆزان.

لاپەڕەی دووەم بابەتی: چەند دیمەنێکی سرووشتی و گوندی فرەنسا، تەواوکەری بابەتی ژاندارک، بابەتێکی نووسەری سۆڤێتی «بەندالیا ئێرنبۆرگ».

لاپـەڕە سـێ بابەتـی: چەنـد وێنەیەکـی شـار و گونـدی فرەنسـا، شـاعیری فرەنسـی ژان ڕاسـین، ئاگاداریـەک بـۆ ئـەو گۆڤـار و ڕۆژنامـە کوردیانـەی دەردەچـن (ڕیاتـازە هەفتـەی سـێ جـار لـە باژێـڕی ڕەوان، ژیـان لـە سلێمانی، گەلاوێژ لە بەغدا، هاوار لەشام، ڕۆناهی دووساڵە لە شام، نیشتمان لە ئێران، ڕۆژانوو لـە بەیروت)، لـە گۆشـەیەک نوسراوە خاوەن و بەڕێوەبەر «میرکامـەران بەدرخان»، گۆشـەیەک دەنگـی سەربەسـتی.

لاپـەڕەی چـوار بابەتـی: بابەتێـک بـە نـاوی فەلسـەفە و فەیلەسـوف، وێنـەی بورجـی ئیڤـل، وێنـەی «فیکتـۆر هۆگـۆ»، پەیکـەری ڕۆدیـن، وێنـەی زانـای کیمیایـی فرەنسـی «لویـس پاسـتوور»، وێنـەی زانـای فرەنسـی «ئیـدوارد برێنلـی»، بابەتێـک بـە نـاوی دەسـتخەتێن چەلەنـگ، گۆشـەیەکی بچـووک لـەلای چەپـی خـوارەوە بـە نـاوی کال و کالکێـن ڕەبـەن.

ژمـارە٢: ساڵی دووەم لە ڕێکەوتی (٢٨-٢- ١٩٤٤) دەرچووە. لاپەڕەی یەکەم بابەتی: وێنـەی دوو لاوی کـوردی ئێراق، هۆنراوەیـەک بـە نـاوی قـەول، بابەتێکی کـورت جیهـان جیهانا میللەتێن ئـازا، شـیعرێک دە ڕابـن، شـەهنامەی شـەهیدان، وێنـەی فرۆکەوانانـی فرەنسـی، وێنـەی جەنگاوەرانـی ئێشـکگر، خوێندڤـان بابەتێکـی کورتـە تێیـدا دەنووسـێ: دەردی ئێمـە نەخوێندەواریـە، زانسـت و خوێنـدەواری چاوکردنـەوە و پێشـکەوتنە.

لاپەڕە دوو بابەتـی: وێنـەی فرۆکـەی هاوپەیمانـان بـە ئاسمانەوەن، بابەتێـک خەبـات و گیانفیداکردنـی مـەزن، وێنـەی دوو سـەرباز، چیرۆکـی ڕۆڤـی و تـۆزی بـەگ سلێمان مەرجی، وێنـەی تۆپـی تەیارەشکێن.

لاپـەڕەی سـێ بابەتـی: نرخـی ئـازادی و سەربەسـتی گـەلان، پاشـماوەی چیرۆکـی ڕۆڤـی و تـۆزی بـەگ، وێنـەی جەنـگاوەران بـە پیـادە و بەسـە تڕومبێـل، بـە ماتـۆڕ، تانکـی سـەربازی. لاپـەڕەی چـوارەم بابەتـی: مانشـێتێک بـە گەورەیـی پڵنگەکـی هـار و دژوار، وێنـەی جەنگاوەرێـک، پاشماوەی چیرۆکـی ڕۆڤـی و تـۆزی بـەگ، گۆشـەی مەتەلـی کـوردی، وێنـەی جەنگاوەران لـە سـەنگەردا لەسـەری نووسـراوە

جەنگ بەردەوامـە بـە شـێوەیەکی خوێنـاوی بـاس لـە زەحمەتـی شـەڕ دەکات.

ژمـارە٣: سـاڵی سـێیەم لـە ڕێکەوتـی (٢٢-١٠- ١٩٤٥) دەرچووە.لاپـەڕەی یەکـەم بابەتـی: بابەتێـک لەژێر نـاوی مانـەوە لۆیـە؟ ئاگری لۆکس شیعری «جگـەر خوێن»، هەواڵی سـەر بـە خۆبوونی کوردسـتان ڕادیـۆی تـاران ڕایگەیاندووە(F,P,) کوردانـی ئێران بـۆ مـاف و سـەربەخۆیی کوردستان خەبات دەکەن، ئەم هەواڵە سـەرانی تارانـی پەرێشـان کـردووە، هەواڵی پەیمانـی کـوردی، چەنـد دیمەنێکـی سرووشـتی لوبنـان. لاپـەڕەی دوو بابەتـی: چیرۆکی بوم و ڕۆڤی، ئـاگاداری بوونـی ڕادیـۆی کـوردی و کاتـی پەخشـکردنیان: ڕادیـۆی کـوردی لـە بەیـرووت سـەعات پێنجونیـوی ئێـوارە دوا هەواڵەکانـی جیهـان بڵاودەکاتـەوە، ڕادیـۆی بەغـدا سـەعات چـواری ئێـوارە تـا پێنـج بەردەوامـە، ڕادیـۆی کوردسـتان، ڕادیـۆی ئازەربێجـان لـە دوای نیـوەڕۆ سـەعات پێنـج بـە زمانـی کـوردی دەسـتپێدەکات، چەنـد دیمەنێکـی بەفـر. لاپـەڕە سـێ بابەتـی: وێنـەی جوانـکاری دوو ژن، گـۆرانـی فۆلکلـۆری کـوردی بـە نـاوی یـادێ ڕەبەنـێ لـە عامـودە ناردراوە، چەند وێنەیەکی بەفر لـە چیاکانـی لوبنـان، وێنـەی تەلارسازی و کورتەبابەتێـک. لاپـەڕە چوار بابەتـی: گـۆرانـی کـوردی بـە نـاوی دەرسـیمێ، دوو وێنـە لەسـەر پاپـۆڕ و ڕێـی دەریایـی، ئـاگاداری بڵاوبونـەوەی پەرتـووک بـە زمانـی عەرەبـی لەسـەر دۆزی کـورد لـە لوبنـان ١-کوردەکانـی لوبنـان و سـووریە نووسـینی «د.ئەدیب معـوەد» ٢-کردسـتان او بـلاد اکـراد نووسـینی «یوسـف مالـک» خاوەنـی ڕۆژنامـەی ئیسـرا لـە بەیـرووت ٣- القضیـە الکردیـە نووسـینی «د.معـوەد»، وێنـەی ژنـان کاردەکـەن، وێنـەی منداڵان بالیێ دەکـەن، وێنـەی چیـا و دارسـتانی هیندسـتان.

* ئـەم بابەتـە لـە هەفتەنامـەی (بەدرخـان) ژمـارە (١٥٤) لـە ڕێکەوتـی (٢٠١١/٣/٢٧) بڵاوبۆتـەوە. هـاوکات هەرسـێ ژمارەکـەی (سـتێر) لـە ئەرشـیفی خۆمـدا هـەن، و لـە ڕۆژنامـەی بەدرخـان ژمـارە (١٥٥) لـە ڕێکەوتـی (٢٣-٤-٢٠١١) هەرسـێ ژمـارە وەک دیـاری بڵاوکراوەتـەوە.

دووەم: بیبلیۆگرافیای گۆڤاری (هانا) ڕۆژنامەگەری لە تاراوگە*

گۆڤاری هانا لە نێوان ساڵەکانی (١٩٩٥ تاکو ٢٠٠٣) نۆزدە ژمارەی لە وڵاتی سوێد لی چاپکراوە. کاریگەری ئەم گۆڤارە بەسەر ئەدەبیات و ڕۆژنامەگەری لە ڕوانگەی کرێکاری و سۆسیالیستییەوە دیارە. وەک گۆڤارێک بە زمانی شیرینی کوردی ناوەڕاست ڕێنووسی ئارامی، زۆرترین خزمەتی بە چینی کرێکاران و زەحمەتکێشان کردووە، ئەوەش بەوەی، کە نێوەڕۆکی بابەتەکانی ئەم گۆڤارە وەکو ئەدەبیات و ڕۆژنامەوانی خزمەتێکی باشی بە چینی کرێکاران و چەوساوەکان کردووە. زۆرترین ئەم نووسەرانەی، کە سەراپای ژیانیان کرێکار بوون، بە بەرهەمە ڕەنگینەکانیان ئازاری کرێکاراران و هەژارانیان بەرجەستە کردووە.

گۆڤاری هانا گۆڤارێکی وەرزی، ئەدەبی فەرهەنگی، کۆمەڵایەتیی بووە. لە گۆڤاری هانادا بابەتی کۆمەڵایەتی و مێژوو و کولتووریی هەیە. ژانرەکانی ڕۆژنامەوانی وەکو دیمانە، ڕاپۆرت، هەواڵ و وتار هەن. لە ژانرە ئەدەبییەکانی وەکو چیرۆک، ڕۆمان، پەخشان، شیعر، ڕەخنەی ئەدەبی و وەرگێڕان هەیە. لە بواری هونەریدا، هونەری شێوەکاری، فیلم، گرافیک، پەیکەرسازی و کاریکاتێر هەیە.

پێناسی هانا لە سەرجەم ژمارەکان بەم جۆرە نووسراوە: هانا گۆڤارێکی وەرزیی ئەدەبی، فەرهەنگی و کۆمەڵایەتییە. لەڕوانگەیەکی کرێکاری و سۆسیالیستیەوە دەڕوانێتە جیهان. هانا لە هە ڵبژاردنی ئەو نووسراوانەی دەگاتە دەستی ئازادە، هانا دەتوانێ لەو نووسینانەی بە دەستی دەگەن، کورتەیەکیان لێ بڵاوبکاتەوە، مەگەر ئەوەی نووسەر خۆی ڕێگەی نەدابێ، هانا هیچ نووسراوەیەک بۆ خاوەنی نانێرێتەوە، هەر نووسەرێک خۆی بەرپرسی نووسینەکەیەتی، هانا تەنێ بەرپرسی ئەو نووسینانەیە، کە بە ناوی دەستەی نووسەران بڵاودەبنەوە، ئەم نووسینە لە ژمارە (١٠)ەوە گوتەی: لە ڕوانگەیەکی کرێکاری و سۆسیالیستیەوە دەڕوانیتە جیهان» بۆ زیادکراوە، بۆیەش دەقی نووسینەکەی ژمارەی ناوبراوم دانا.

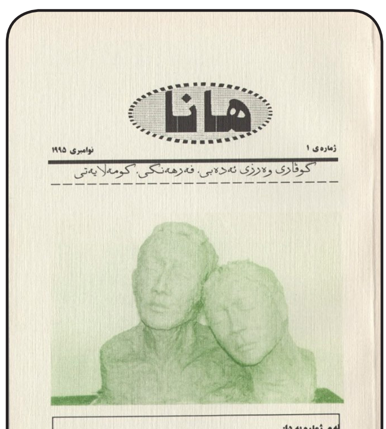

هانا زۆر جار دوو ژمارە بە یەکەوە دەرچووە، لە بەرگی دواوەدا ژمارە و مێژووی دەرچوون و نێوەڕۆکی بابەتەکان بە زمانی ئینگلیزی نووسراوە، بە مەبەستی بەردەوام دەرچوونی هانا داوای کۆمەکی ماددی لە خوێنەران دەکات، لە ژمارەکانی: ١٤،١٣،١٢،١١، ١٥ دا ناوی سپۆنسۆرەکانی هانا نووسراوە. لە ژمارەکانی ٦،٧ دا بەرپرسی هونەری «ڕەحمان شافعی»یە.

سەرنووسەر: سلێمان قاسمیانی (کاکە)

دەستەی نووسەران: ڕێبوار (مسلح شێخ الاسلامی)، شنە عەبدوڵڵا، بەکر ئەحمەد(ئاسۆ)، ئەمانە دەستەی نووسەرانی هەمیشەیی گۆڤاری هانابوون، جگە لە ژمارە (١) لە بەردەستم نەبوو بە چاپکراوی زۆرم هەوڵدا لای سەرنووسەریش دەستنەکەوت. دواجار لە ماڵپەڕەکەیاندا دەستم کەوت. لە ژمارەکانی تر دەستەی نووسەران بەم جۆرە گۆڕانکاری تێدەکەوێ: «عەلی کیتابی» لە ژمارەکانی(٢،٣،٤) ئەندامە. «لەیلا قانیعی» لە ژمارەکانی (٢) تاکو ژمارە(١٥). «یووسف ئەحمەد ڕەسووڵی» لە ژمارەی(٢) تاکو ژمارە(١٣). «بژار» لە ژمارە (٦) تاکو ژمارە(١٩). «مەشخەڵ (عەبدوڵڵا سلێمان) لە ژمارە (٦) تاکو ژمارە (١٤). «سەردار عەبدوڵڵا»و «لەیلا قاسمیانی» لە ژمارە (١٦) تاکو ژمارە(١٩).

بۆ ئامادەکردنی ئەم بابەتە لەسەر گۆڤاری هانا چەند ژمارەیەکم لە هاوڕێیان: «ئیبراهیم فەتاح» و «فەلاح کۆمۆنیست» وەرگرت. دواتر پەیوەندیم بە سەرنووسەری گۆڤارەکە بەڕێز «سلێمان قاسمیانی» کرد، بە خۆشحالییەوە بە پیر داواکەم هات و سەرجەم ژمارەکانی دیکەی بۆ ناردم، لە کاتی قسەو باسدا لەبارەی هاناوە گوتی: ((ئێمە زەحمەتی زۆرمان کێشا بۆ دەکردنی هانا، هێندەک هاوڕێ ڕێکەوتین، بۆ زەرورەتی دەرکردنی گۆڤارێکی لەم جۆرە، کە گوزارشتە لە ژیان و ئازارەکانی کرێکار و زەحمەتکێشان، لە دیدگایەکی کرێکارییەوە، کە لە ئەدەبیاتەتدا دەر بکەوێت، (٧٠٠) دانە چاپ دەبوو، بە وڵاتانی ئەسکەندەنافی و باقی وڵاتانی دیکەدا بڵاومان دەکردەوە، لە سوێد و نەرویج پتر بڵاودەبویەوە، لە باشووری کوردستان چاپیان دەکردەوە، کێشەی مادی زۆرمان هەبوو، پارەی پۆست لە خەرجییەکەی زیاتر بوو)) لە بەشی نامەکان، نامەیەکی سەرنووسەر بخوێنەوە.

بیبلۆگرافیای بابەتەکانی گۆڤاری هانا:

لە ژمارە (١ تاکو ١٩) نێوان ساڵانی(١٩٩٥ تا ٢٠٠٣)

ژمارە (١) نوامبەر- (١٩٩٥):

ژمارەی لاپەڕەکانی (٥٥). بۆ هەموو ژمارەکان لە خوارەوە سەرەتا ژمارەی لاپەڕەکانن دواتر ناوی بابەتی نووسراو یان وەرگێڕدراو، پاشان ناوی نووسەر یان وەرگێڕ دێت.

ل٢ : سەروتار، سلێمان قاسمیانی/ سەرنووسەر

ل٣: سەرنجێک لەسەر جوانیناسی لە ئەدەبیاتی کوردیدا، ڕێبوار.

ل٨: ئازادی و داهێنان، ئاسۆ.

ل١١: پاڵاوتنی زمان لە وشەی دژی ئینسانی، سلێمان قاسمیانی.

ل١٥: چاوپێداخشانێک بەسەر فلیمی «لیستەی شیندلیر»، بەهرۆز یاوەر.

ل١٩: شیعر: ڕێبوار، باوکی سۆڵین، ئاسۆ، سلێمان قاسمیانی «کاکە«، ئەحمەد بازگر.

ل٣٣: تەرح و گرافیک، ویدا عیزەت پوور.

ل٣٤: ئافرەت لە خاڵی سفردا، نەواڵ سەعداوی، و: شنە عەبدوڵڵا.

ل ٣٦: خوشکەکان، ئەلیکساندرا کولونتای، و: یووسف ئەحمەد.

ل٤٤: بەشێک لە ڕۆمانی «سارا»، عەلی کیتابی.

ل٤٩: یادی عەزیز نەسین، سلێمان قاسمیانی « کاکە«.

ل٥٠: کاکە چیرۆکی ژیانم، عەزیز نەسین.

ل٥٥: بەرهەمی چاپەمەنی تازە.

ژمارە(٢) مارس — ١٩٩٦:

وێنەی سەربەرگی پێشەوە، تابلۆی هونەرمەند سەردار عەبدوڵڵا. (٩٦) لاپەڕە.

ل٣: پێوانەی ئازادی، سەروتار، سلێمان قاسمیانی.

ل٥: لە پەراوێزی فتوای ئیسلامییەکان، ئاسۆ.

ل٩: پویا قەسابیکردنی کچ، یووسف کوهەن.

ل١٨: ژن لە پاکەتی پۆستدا، لەیلا قانیعی.

ل٢٨: هونەری کاریکاتێر/ ژیننامە و چەند تابلۆیەکی کاریکاتێری هونەرمەند: سەردار عەبدوڵڵا.

ل٤١: جوانناسی لە شیعری هاوچەرخی کوردیدا، ڕێبوار.

ل٤٨: شیعری (شەوە) لە (تاپۆ و بوومەلێل)دا، فاتیح شێخ الاسلامی.

ل٥٤: ئەهلی ئەشکەوت، شیعر، حەمەعەلی حەسەن.

ل٥٧: لە ئاسمانی یادگارێکما، شیعر، ئاسۆ.

ل٥٨: ماڵەکەم، شیعر، ئاسۆ.

ل٥٩: کۆنکرێت، شیعر، ماری تولای، و: ڕێبوار.

ل٦١: دیوار، شیعر، ڕێبوار.

ل٦٢: خوشکۆلە نان فرۆشەکەم، شیعر، یووسف ڕەسوولی.

ل٦٥: بوتی بەندی، شیعر، سلێمان قاسمیانی »کاکە«.

ل٦٧: فلیمی» ئەڤین، ئینسان» ، سینا پدرام، سمکۆ ئەحمەد.

ل٧٣: شمشێر و منداڵ، چیرۆک، ڕۆژە دوێنێ، و: عەلی کیتابی.

ل٧٦: کوکتێل، چیرۆک، کەمال کەریم عەبدوڵڵا.

ل٨٤: چەند لاپەڕە لە ڕۆمانی (سارا)، عەلی کیتابی.

ل٨٨: گوڵی خوێناوی، چیرۆک، سلێمان قاسمیانی.

ل٩٦: نامەکان.

ژمارە (٣) یوونی – ١٩٩٦:

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە دیمەنی شارێک: هونەرمەند «سمکۆ ئەحمەد». ئەم ژمارەیە (٧٠) لاپەڕەیە. چاپخانەی کانوونی هونەر و ئەدەبیاتی پێشڕەو، یوتۆبۆری، سوێد.

ل٥: سەرکوتکردن و ئازاردانی منداڵ، شەهلا.

ل٨: ژورناڵیزم و دەنگی ڕاستی، هیوا عەزیزی.

ل١٣: کرێکاری کۆیلە، بارودۆخ و ژیانی مندالانی کرێکار لە پاکستان، ڕاپۆرت لە گۆڤاری یەکێتی کرێکارانی شارەداری سوێد ژمارە ١ ساڵی ١٩٩٦، ڕەیحانە، لەیلا قانیعی.

ل١٩: سەرنجێک لە (ژن لە پاکەتی پۆستدا)، ڕێبوار.

ل٢٠: ئازادی تاکە ئینسان و هەڵپەرکێی سوننەتی کوردی، کاکە.

ل٢٥: ماتەم مەگرن، یەکگرن، یادی «جەوهێل»، یووسف ڕەسووڵی.

ل٣٠: کارگەی ئاسن، شیعر، تیدلوند، و: کاکە.

ل٣٢: وەسیەت، شیعر، جەوهێڵ، و: یووسف ڕەسووڵی.

ل٣٣: فێربین، شیعر، بنکت ئیریک هیدین، ڕێبوار.

ل٣٤: شیعر،عەبدوڵ حوسەین، چیمەن، عەبدولقادر سەعید، لالەی هەژار، شوان محەممەد، حەمەعەلی حەسەن، ئاسۆ.

ل٤٢: تۆ کوێندەری کرێکار؟ چیرۆک، دیتتی سیدریتراند، و: کاکە.

ل٤٩: دیموکراتی! چیرۆک، کەمال کەریم عەبدوڵلا.

ل٥٢: گەڕانەوە بۆ سەر کار، چیرۆک، م. والکەر، ف.نازری.

ل٥٦: ژیننامە و چەند تابلۆیەکی کاریکاتێری هونەرمەند ڕێناس.

ل٦٦: ڕاپۆرتی ڤێستیڤاڵی ئایار، مەڵبەندی هونەر و ئەدەبی کرێکاری.

ل٦٨: نامەکان. ل٧٠: ڕاگەیاندنی کانوونی هونەر و ئەدەبیاتی پێشڕەو بۆ چاپەمەنی.

ژمارە(٤) نوامبەر- ١٩٩٦:

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە هەڵپەرکێی »هیراکلێس و تریتون« کە نزیکەی (٥٧٠) ساڵ بەر لە زایین لەسەر کوپە کێشراوە. ئەم ژمارەیە (٨٠) لاپەڕەیە.

ل٣: سەروتار، دەستەی نووسەران.

ل٥: کفر، تاوان یا حەق، سینا پدرام.

ل١٢: منداڵ و زمان، شەهلا.

ل١٧: لە چاوەڕوانی گۆڕانییەکی تردا، ئاسۆ.

ل٢٢: سەرنجێک لەسەر «هەڵپەرکێی سوننەتی کوردی/ نووسینی کاکە»،ئەحمەد بازگر.

ل٢٧: کونسرواتیزم و هەڵپەرکێی سوننەتی کوردی، کاکە.

ل٤٨: نازم حیکمەت، یووسف ڕەسووڵی.

ل٥١: شیعری «جەوهێل» بە ناوی (کولووچە)، و: ڕێبوار، شیعر، محەممەد کەساس، حەمەعەلی حەسەن، ئاسۆ، ڕێباز مەحموود، ڕێبوار.

ل٦٢: لە هیچ شوێنێک نامێنمەوە، چیرۆک، گوننار کییەری، و: شنە عەبدوڵڵا.

ل٦٧: ژیننامە و چەند کارێکی هونەری کاریکاتێری هونەرمەند «شوکاک عەبدولستار».

ل٧٥: ڕاپۆرتێک لەسەر کۆڕی »ئەدەبیاتی کرێکاری سوید لە ڕوانگەیەکی نێونەتەوەییدا»، کاکە.

ل٧٧: پێشنیار سەبارەت بە شێوەی ڕۆژنامەگەری و کاری گرافیکی هانا، خوێنەران.

ل٧٨: نامەکان.

ل٨٠: ڕاگەیاندنی کانوونی هونەر و ئەدەبیاتی پێشڕەو بۆ کاری چاپەمەنی.

ژمارە(٥) مارس- ١٩٩٧:

ئەم ژمارەیە (٧٦) لاپەڕەیە (J.Menzel joseph) وێنەی سەر بەرگی پێشەوە، پەیکەری ژنێک.

ل٣: سەروتار، سەرنووسەر.

ل٥: تاوان یا کولتوور، شنە عەبدوڵڵا.

ل١١: کونترۆلی سێکسیی ژن، لەیلا قانیعی.

ل١٨: شیعر، کاکە، ڕێبوار، دارا عەلی، بژار، مەشخەڵ، حەمەعەلی حەسەن.

ل٣٠: ئێرە کوردستانە، پەخشان، کاروان.

ل٣٣: لە گەرووی سیلۆدا، چیرۆک، ڕێبوار.

ل٤٠: ڕەمزی سەرمایە، ئاگوست سترینبێرگ، و: ڕێبوار.

ل٤١: سی و دوو لاپەڕە، ئەلکساندەر کولۆنتای، و: یووسف ڕەسوولی.

ل٥٥: هونەری کاریکاتێر، ژیننامە و چەند بەرهەمێکی هونەرمەند ئارام عەبدوڵڵا حوسەین.

ل٦٣: سەرنجێک لەسەر ئیستێتیکای شیعری، مەشخەڵ.

ل٦٩: سەبارەت بە ماهیەتی مەزهەب، ناساندنی کتێب، بەهرام ڕەحمانی.

ل٧٣: نامەکان. ڕاگەیاندنی گۆڤاری نوێی شەبەنگ ژمارە ٤و٥ ، مەڵبەندی ئەدەب و هونەری کرێکاری دەریدەکات.. لەلاپەڕەی ٧٦ ئەم چاپەمەنیانەی بەدەست هانا گەیشتووە لاپەڕە: ٧٤.

ژمارە(٦) یوونی- ١٩٩٧:

وێنەی سەربەرگی پێشەوە تابلۆی خۆشەویستی، هونەرمەند «عادل فازل». (٩٦) لاپەڕە.

ل٣: بەبۆنەی یەکی ئایار، ئاسۆ.

ل٦: کۆمەڵگای فرە کولتووریی و بێ مافی ژنان، لەیلا قانیعی.

ل١١: کتێبێکی بە خوێن نووسراو، حەمەسەعید حەسەن.

ل٢٨: داواکاری مافی کفر، هەنگاوێکە بەرەو دوا، ئیبراهیم فەتاح.

ل٣٥: شیعر: ڕێبوار، م.ز.کەریم، مەشخەڵ.

ل٤١: هەڵپەرکێ لە ڕوانگەیەکی ترەوە، د.کامەران قەرەداغی.

ل٥٩: هونەری گرافیک، ژیننامە و چەند تابلۆیەکی هونەرمەند، عادل فازل.

ل٦٩: (هەنبانە بۆرینە) و فەرهەنگی دژ بە ژن، فایق عەبدوڵڵایی.

ل٧٩: هاوسەری یەهوودی، چیرۆک، بیرتولد بریشت، و: تەها قادری.

ل٨٦: کارگە، چیرۆک، جەمال کۆشش.

ل٨٧: بێ دەنگی، چیرۆک، جەمال کۆشش.

ل٨٨: خەزانی بەهار، پەخشان، کاروان عەبدوڵڵا.

ل٩٠: وەرگێڕان و ئەمانەتداری، ڕەخنەی ئەدەبی، ئەسعەد.

ل٩٣: وەڵامی ڕێبوار. هەروەها ئەو گۆڤار و کتێبانەی بەدەست هانا گەیشتوون، ڕێبوار.

ل٩٤: نامەکان. لە دوا لاپەڕەدا ڕاگەیاندنی کانوونی هونەر و ئەدەبیاتی پێشڕەو.

ژمارە(٧) پاییز- ١٩٩٧:

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە پەیکەری (کرێکارانی جیهان یەکگرن) هونەرمەند کاوان قادر. (١٢٢) لاپەڕە.

ل٣: دونیای نوێ یان حەمامی خوێن، جەمال کۆشش.

ل١٦: ئومێدێکی تر، پەخشان، سەفین عەلی.

ل١٨: پەرژینی بێ دەنگی یان لافاوی جەهل، پەخشان، سەلام عەبدوڵلا ئیبراهیم.

ل٤٧: تێبینی، دەستەی نووسەران.

ل٤٨: ژیننامە و وێنەی چەند پەیکەرێکی هونەرمەند: کاوان قادر تۆفیق.

ل٥٥: وردبوونەوەیەک لەسەر وشە لە شیعردا، ڕەخنەی ئەدەبی، فایق عەبدوڵلایی.

ل٧٨: شەڕ و لەش، وتار، ئورزین کیبو، و: ئاسۆ.

ل٨٢: شیعر: بورهان هەژار، مەشخەڵ، ئەحمەد حسەین ئەحمەد، باوکی سۆلین.

ل٩٥: دژ بە ژنبوون و فەرهەنگی ئەسیلی ئێرانی، ئەعزەم گویان، و: سمکۆ ئەحمەد.

ل١٠٢: ئەلفرێد نۆبڵ، کاروان عەبدوڵلا.

ل١٠٦: پیاوە سپییەکە پاپالانگی، ئیریش شیورمان، وەرگێڕانی لە سویدییەوە «خەبات عارف»، ناساندنی کتێب، ئاسۆ.

ل١٠٩: کێوە بەزیوەکە، چیرۆک، ماکسیم گۆرکی، عەبدوڵلا هەلاو.

ل١٢١: نامەکان.

ژمارە (٨) زستان- ١٩٩٨:

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە شەقام، ڕەسمی ئەردی، (٧٤) لاپەڕە. ل٥: سەروتار، ئاسۆ.

ل٧: تەعتیلی هەشتی مارس، ڕێبوار.

ل١٠: کێ لەسەر پشتی مەڕە؟ سەلام عەبدوڵلا ئیبراهیم.

ل١٨: ئەدەبیاتی کرێکاری لە ئەڵمان بەشی (١)، ستیورە پەککالین، و: سلێمان قاسمیانی.

ل٢٨: بژی وشەی جوان و ئازاد- بانگەواز دژ بە تیرۆری نووسەران، دەستەیەک نووسەر.

ل٢٩: ژیننامە و چەند تابلۆیەکی هونەرمەند: سمکۆ ئەحمەد.

ل٣٦: مەنووسە، مەپرسە، بترسە، مقەستێکی هەناوت بەسە، عەبدوڵلا ساڵح.

ل٣٧: بۆ ئەوەی (هەتاو)یش نەچێتە ڕیزی (ئیمرۆز)ەوە! عەبدوڵڵا سالْح.

ل٤٣: عەشقی قەدەغە، لەیلا.

ل٤٧: شیعر: دارا سورخوچی، حەمەسەعید حەسەن، ب.سۆڵین، حەمەعەلی حەسەن، ئاسۆ.

ل٥٧: شەوی دەمامکەکان، چیرۆک، ئەحمەد ئیبراهیم فەقێ، ئیبراهیم فەتاح.

ل٦٧: گەورە بووم و دەستم بەو هەتاوە سوورە نەگەیشت، بەیان ناسیح.

ل٦٩: سەختییەکانی عەباس وەلی بۆ لەقکردنی بیروبۆچوونی کۆمۆنیستی لە چی دایە؟ نووری کەریم.

ل٧٣: نامەکان.

ل٧٤: لیستی ناوی ئەم کتێبانەی لای هانا دەستدەکەون بۆ فرۆشتن. بە زمانەکانی: کوردی، فارسی، سوێدی.

ژمارە (٩) ساڵ - ١٩٩٨:

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە لە پەیکەرەکانی «گوستاو ویگیلەند»، (٣٨) لاپەڕە.

ل٣: تاکو ئەوان نەهاتبوون، ئاسۆ.

ل٥: ئەدەبیاتی کرێکاری لە ئەڵمان بەشی(٢)، ستیورە پەککالین، و: سلێمان قاسمیانی.

ل١٠: لە پەراوێزی بێ ماناترین بێدەنگیدا، ئاسۆ.

ل١٢: شیکردنەوەیەک بۆ سیستمی پەروەردە (١)، سەلام عەبدوڵڵا ئیبراهیم.

ل١٧: پارکی پەیکەرەکانی «گوستاو ویگیڵەند» لە ئۆسلۆ، وێنەی پەیکەرەکان، لەیلا قانیعی.

ل٢٢: «سوارە« لە شیعری شاردا، فایق عەبدوڵڵایی.

ل٢٦: چەند سەرنجێک لەسەر نووکتەی سیاسی، ئاسۆ.

ل٣١: شیعر: ڕێبوار، ئاسۆ، فایق عەبدوڵڵایی، ڕێباز مەحموود.

ل٣٣: چلورەی ڕەش، ب.سۆلین.

ل٣٥: نان، چیرۆک، وۆڵفگانگ بورشیرت، فایق عەبدوڵڵایی.

ل٣٧: بەرەو شام،کاروان عەبدوڵڵا.

لە دیوی ناوەوەی بەرگی پشتەوە نووسراوە، ئەو چاپەمەنیانەی بۆ هانا نێردراون. نامەکان.

ژمارە (١٠) ساڵی ١٩٩٨:

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە لە پەیکەرەکانی « گوستاو وێگیلەند» بە ناوی خەم. (٣٨) لاپەڕە.

ل٣: ڕووداوی دڵتەزێنی یوتوبۆری، سەروتا، سلێمان قاسمیانی.

ل٤: سەدەمین ساڵی لە دایکبوونی بیرتۆڵد برێشت، فەرەیدوون نازری.

ل٨: شیکردنەوەیەک بۆ سیستمی پەروەردە بەشی (٢)، سەلام عەبدوڵڵا.

ل١٢: پێویستی نووسینی کوردیی سۆرانی بە لاتینی، ڕێبوار.

ل١٣: سۆسیاڵ دیموکراتی ئەورووپا و مەسەلەی کورد،ئاوات سەعید.

ل٢٠: شیعر: مەشخەڵ، تەها قادری، سەفین عەلی.

ل٢٣: نامەی مارکس بۆ فردیناند لاساڵ، ئەپڕیلی ١٨٥٩ لەسەر جوانناسی،کارڵ مارکس، و: سلێمان قاسمیانی.

ل٢٥ بۆ پشتیوانی لە تەسلیمە نەسرین،دەستەی نووسەرانی هانا.

ل٢٦: تایتانیک، سیمبۆلی وەحشیگەری و نابەرابەری، فەرەیدون نازری.

ل٣١: گەلاوێژ ڕۆژێک، کە دایکیشم دەتوانێ، چیرۆک، قودسی قازی نوور.

ل٣٤: حیجابی ئیسلامی ومنداڵان، گوتوبێژ لەگەڵ پەروین کابولی، سەرۆکی (کەمپینی نێونەتەوەیی ژنان بۆ پارێزگاری لە مافی ژنان لە ئێران)، لقی سوێد، گوتوبێژ: هانا.

ل٣٦: سەلمان ڕووشدی پشت بە کێ دەبەستێ؟ ئیرەج فەرزاد.

ل٣٨: نامەیەک بۆ ڕێبوار، عەباس شوان.

لە دیوی ناوەوەی بەرگی پشتەوە، ئەو چاپەمەنییانەی بۆ هانا نێردراون.

نامەکان. ڕاگەیەندراوێک، دیدار لەنێوان «عەتا موفتی» نوێنەری ڕۆژنامەی (پەیام) و «مسلح شێخ آلآسلامی» نوێنەری گۆڤاری هانا و «ئەنوەر سوڵتان» و «عەبدوڵلا ساڵح» ئەنجامدرا، لەسەر بارودۆخی ڕۆژنامەوانی و چۆنییەتی بەرەوپێشبردنی.

ژمارە (١١ و ١٢) ساڵی - ١٩٩٩:

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە: تابلۆی سمکۆ ئەحمەد. (٥٨) لاپەڕە.

ل٣: سەرنووسە، سلێمان قاسمیانی ساڵی سێیەم، سەروتار.

ل٤: سیناریۆیەکی دووبارەکراوە، کوردەکان و کوسوڤۆ، ئاسۆ.

ل٧: هەڵەبجە ئازارێکی نەمر لە ویژدانی هەموو مرۆڤایەتیدا، کاروان عەبدوڵلا.

ل٨: ئوجەلان، وانەیەکی مێژوویی و نوێ بۆ خەبات، سەلام عەبدوڵلا.

ل١٥: بزوتنەوەی کۆمەڵایەتییەکان و تەجرووبەی مێژوویی، سلێمان قاسمیانی.

ل١٧: سەبارەت بە پرۆژەی ئاشتی لە ڕێگەی فەرهەنگەوە، ڕەحمان حسەینزادە.

ل٢٠: ڕاپەڕینی خەڵک لە کوردستانی ئێران و هەڵوێستی پ.ک.ک، سلێمان قاسمیانی.

ل٢١: نامەیەک لە «کرێکارەوە»، جەمال کۆشش.

ل٢٣: نووسینی کوردی بە ڕێنووسی لاتینی، نوێگەری لە زماندا، مەریوان ڕەئووف.

ل٢٧: ڕیالیزم، هاشم کەریمی.

ل٣١: مارگەریتا ڕومەری، چاوپێکەوتن لەگەڵ تەسلیمە نەسرین، شنە عەبدوڵلا.

ل٣٤: بەدەم چاوەڕوانی شاعیرێکی بەرزەفرەوە، حەمەسەعید حەسەن.

ل٤١: شیعر: گۆران، بژار، مەریوان ڕەئووف، ئاسۆ، خالید بایەزیدی، مەشخەڵ، حەمەعەلی حەسەن، ڕزگار عومەر.

ل٤٨: ئەلوەن ئەم بەرو ئەوبەر، ناساندنی کتێب، ئەسعەد حاجی حەسەن.

ل٤٩: ئەسەد نودینیان میدوسا بەسەر ئابیدەرەوە، ناساندنی کتێب.

ل٥٠: کۆتایی چاوەڕوانی، چیرۆک، هیوا.

ل٥٢: مەشخەڵی شاعیر، بانگەواز.

ل٥٢: بازگە، چیرۆک، عەبدول حسەین.

ل٥٣: شیکهار جوشی براگەورە، ئەسعەد حاجی حەسەن.

ل٥٥: وەڵامی ڕێبوار بە نامەکەی عەباس شوان، ڕێبوار.

ل٥٦: (کوێرە دێ) گەورە شار و کومۆنیستی خاراو، سەردار عەبدوڵڵا.

ل٥٨: بەیان بۆ ئەو ئینسانەی خۆشم دەوێ و بە جێم دێلی.

ل٥٨: ئەو بابەت و گۆڤار و ڕۆژنامانەی بۆ هانا نێردراوە نووسراوە.

لە دیوی ناوەوەی بەرگ پشتەوە، لیستی ناوی ئەم کتێبانە نووسراوە، بۆ فرۆشتن، کە لای (هانا) دەست دەکەون، بە زمانەکانی: کوردی، فارسی، سوێدی. هاوکات ئاگادارینامە و ئادرەسی نوێی هانا نووسراوە.

ژمارە (١٣) ساڵی - ١٩٩٩:

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە تابلۆی: سەردار عەبدوڵڵا (٣٨) لاپەڕە.

ل٣: بڕیاری ژەنەراڵەکانی تورکیا مەحکوومە، سەروتار، سلێمان قاسمیانی.

ل٤ کاڵای تیۆری لە قەدەر باڵای سیاسەت، حسەین موراد بەیگی، حەمەسوور.

ل٧: دیجلەی میهرەبان و ڕۆحێک، سەفین عەلی.

ل٩: کورد و ئەورووپی و ئافرەت لە نێوانیاندا، شنە عەبدوڵڵا.

ل١٣: دەستخۆشانە لە ژنکوژان، ڕێبوار.

ل١٥: شیعر: پیەرە لویس، ئاسۆ. موئا مارتینسون، ڕێبوار. نزار قبانی/ ئاسۆ. شنە ڕانیەیی، شاهۆ پیرخزرانیان.

ل٢٠: ژنانی پارچەچنی جیهان، بە پیتی لاتینی، موئا مارتینسون، شیعر، و: ڕێبوار.

ل٢١: شۆڕشی مارسی ١٩٢٠ لە ناوچەی (روور) لە ئەڵمانی، سەلام عەبدوڵڵا ئیبراهیم.

ل٢٥: کچی بەیان، فایق عەبدوڵڵایی.

ل٢٧: بابەتی سەرەکی لە فەلسەفەدا، ئافاناسیف، و: حەمەعەلی حەسەن.

ل٢٩: پێخەف، چیرۆک، یووسف عیزەدین.

ل٣٢: دوو کورتە چیرۆک، عەباس شوان.

ل٣٣: بەپێوە بمنێژن، ئیزابیل فونسیکاس تومی بینتسون، ڕانانی کتێب، بەکر ئەحمەد(ئاسۆ).

ل٣٥: پرسەی دینی تاکەی، کاروان عەبدوڵڵا.

ل٣٧: دوا ڕۆژگیرانی سەدەی بیست و خورافەکەران، سەردار عەبدوڵڵا.

لە دیوی ناوەوەی بەرگی پشتەوە، لیستی ناوی ئەو کتێبانە بڵاوکراونەتەوە، کە لەلای (هانا) بۆ کڕین بە زمانەکانی: کوردی، فارسی، سویدی دەستدەکەون. هەروەها ئاگادارینامەی هانا سەبارەت بە ئەدریس و ئابوونەی ساڵانە بڵاوکراوەتەوە.

ژمارە(١٤) ساڵی - ١٩٩٩:

تابلۆی سەر بەرگی پێشەوە پەنابەرێکی بەنگلادیشی. (٣٨) لاپەڕە.

ل٣: خورافەی دووهەزار، لەیلا قاسمیانی.

ل٥: ژنانی کورد لە بەرانبەر دوو فەرهەنگدا، سەوسەن سەلیم.

ل١٢: وێنەی مەسیح لە دۆزەخی ڕوانداوە تا شاری کوێرانی «ساراماگۆ»، بەکر ئەحمەد.

ل١٥: زمان و ئایین، سلێمان قاسمیانی.

ل١٩: شیعر: گۆران، کۆژان، حەمەعەلی حەسەن، خەولە عەبدوڵلا سوڵتان، ئاسۆ باڵابەرز،

ڕەحمـان سـۆفی.

ل٢٤: جوانی بێ ناو، شیعر بە ڕێنووسی لاتینی، گۆران.

ل٢٥: دەستی کلێسا لە جینۆسایدی ڕواندادا، پیتردالْ، و: بەیان ناسیح.

ل٢٨: کرێکار، چیرۆک، ماکسیم گۆرکی، خدر عەبدوڵڵا خدر.

ل٣٥: پارلەمانی کوێت و مافی دەنگدانی ژنان،سەردار عەبدوڵڵا.

ل٣٦: (نەئە)کانی کەژاڵ ئەحمەد، دەربەندی بەڕمۆدا، ڕانانی کتێب، مەشخەڵ.

ل٣٧: لە ئاستانەی دوو هەزاردا، پشکۆ نەجمەدین.

ل٣٧ : بیرەوەری لە دایکبوون، خالید بایەزیدی (دلێر).

ل٣٨: هەواڵەکان ڕادەگەیەنن، سەردار عەبدوڵڵا.

لـە دیـوی نـاوەوەی بەرگـی پشـتەوە، لیسـتی نـاوی ئـەم کتێبانـەی بـۆ کڕیـن لای (هانـا) بـە زمانەکانـی: کـوردی، فارسـی، سـویدی، دەسـتدەکەون، هەروەهـا پیرۆزبایـی سـاڵی نـوێ، و نـاوی ئـەو گۆڤـار و ڕۆژنامـە و کتێـب و بابەتانـەی بـۆ (هانـا) ڕەوانەکـراون، بڵاوکراوەتـەوە.

ژمارە (١٥) ساڵی - ٢٠٠٠:

وێنەی سەر بەگی پێشەوە: محەمەد نیما، (٣٨) لاپەڕە.

ل٣: سەرکوتکرانی ئازادی مەحکووم دەکەین، نامەیەکی ناڕەزایی،دەستەیەک نووسەر.

ل٤: نامەیەکی کراوە لە (لەندەن)ەوە، دەستەیەک نووسەر.

ل٥: هەڵەبجە قوچی قوربانی ناسیۆنالیزم و مەزهەب، مسلح شێخ الاسلامی (ڕێبوار).

ل٦: بۆ ئەوەی هەڵەبجە لە یاد نەچیت، بانگەوازی چالاکی، دەستەیەک نووسەر.

ل٧: کام دوو کوڵتوور، ئارام.

ل١٣: چەند تێبینی کورت سەبارەت بە (کام دوو کوڵتوور؟)، سلێمان قاسمیانی.

ل١٤: شـیعری محەمـەد ماغـوت، و: حەمەسـەعید حەسـەن. شـیعر: ڕێبـوار، ئاسـۆ، محەممـەد ماغـوت، عەلـی کیتابی، شێرکۆ بێکـەس.

ل١٩: سێ شیعر بە ڕێنووسی لاتینی، شێرکۆ بێکەس.

ل٢٠: مافی ژیان یان سزای ئیعدام، فاتیح بەهرامی، و: بەکر ئەحمەد.

ل٢٧: پاکانەیەکی تر، سەفین عەلی.

ل٢٨: نامووسپەرستی و ڕەشەکوژی ژنان لە ئوردن، آعزم کم گویان، و: لەیلا قاسمیانی.

ل٣٠: داشقە، ب.سۆلین.

ل٣٢: ئایا مێژوو خەریکە دووپات بێتەوە؟ سلیمان قاسمیانی.

ل٣٤: نامەیەکی کراوە، حەسەن سەید باقی.

ل٣٦: هەواڵەکان ڕادەگەیەنن، سەردار عەبدوڵڵا.

ل٣٧: من تێکوشام تا مرۆڤ بم، نامەیەک بۆ کچەکەی،چارلی چاپلین، عەلی کیتابی.

دیوی ناوەوەی بەرگی پشتەوە، لیستی ناوی ئەو کێتابانەی بۆ فرۆشتن لای هانا بە زمانەکانی: کوردی، فارسی، سویدیدەست دەکەون. کامەران عەبدولکەریم.

ژمارە (١٦ و ١٧) ساڵی - ٢٠٠١:

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە، سەردار عەبدوڵلا (٦٢) لاپەڕە.

ل٢: سەروتار، سەرنووسەر.

ل٤: ناسیونالیزم و شاعیرەکانی، حاجی قادری کۆیی، سلێمان قاسمیانی.

ل١٧: لە سەفەرێکدا، بەکر ئەحمەد.

ل٢٣: دوو نامەی جەوهێل، و: ئەسعەد حاجی حەسەنی.

ل٢٥: بە بۆنەی ساڵڕوژی مەرگی «ئۆژن پوتیە«،لینین، و: فەریدوون نازری.

ل٢٦: لەسەر مەسەلەی نەتەوە، ڕێبوار.

ل٣٢: لە دار تەرمەوە بۆ دۆزەخ، حەمەسەعید حەسەن.

ل٣٤: گۆرانیەکی لە یادکراو و سێدارەی یادەوەرییەک، سەردار عەبدوڵلا.

ل٣٩: شیعرەکەی ئالفرێد ئیتایس، و: ڕێبوار. شیعر: ئالفرێد ئیتایس، بژار، حەمەعەلی حەسەن، ڕێباز مەحموود.

ل٤٤: شیعری ئەنتەرناسیونال، بە ڕێنووسی لاتینی کوردی، ئۆژن پوتیە، و: ڕێبوار.

ل٤٥: جەهەننەم، چیرۆک، ڕەفیق شامی، مەحموود سەلیمی.

ل٤٨: کەڵە پیاوێکی بە شەرەف، دوو دیمەنی شانۆیی عیرفان کەریم.

ل٤٩: مەسەلەی کورد لە تورکیا و سیاسەتی پ.ک.ک- سیاسی حوسەین موورادبەیگی(حەمە سوور).

ل٥٦: بانگەواز بۆ کوردایەتی، سلێمان قاسمیانی.

ل٥٧: ڕێباز، دیالکتیک و متافیزیکا، ئافاناسیف، و: حەمەعەلی حەسەن.

ل٥٩: بیست و سێ ساڵ، ڕانانی کتێب، بەکر ئەحمەد.

ل٦١: هەواڵەکان، سەردار عەبدوڵڵا.

ل٦٢: بەرهەمی چاپکراوی نوێ. لە دیوی ناوەوەی بەرگی پشتەوە لیستی ناوی ئەم کتێبانەی لای هانا بە زمانەکانی: کوردی، فارسی، سویدی دەستدەکەون، بڵاوکراوەتەوە.

ژمارە (١٨ و ١٩) ساڵی - ٢٠٠٣:

وێنەی سەر بەرگی پێشەوە (سوننەتەکان) میهران تورابی. (٥٨) لاپەڕە. دیوی ناوەوەی بەرگی پێشەوە ئاگاداری و کاریکاتێری ژمارە-١١- لە ساڵڕۆژی مەرگی «فاتیمە شەهیندال»ی تێدایە. زۆربەی لاپەڕەکانی ئەم ژمارەیە تەرخانکراوە بۆ کوشتنی نامووسی.

ل٤: سەروتار، سەرنووسەر.

ل٥: شایی لەژێر سێبەری مەرگدا، سلێمان قاسمیانی.

ل٩: ناونیشانی تراژیدیایەک، سەردار عەبدوڵڵا، ئەحمەد شەماڵ.

ل١٢: بەسەرهاتێکی تاڵ، پرۆگرامێکی دیکۆمینتاری تەلەفزیۆنییە لەبارەی «فاتیمە شەهیندال»، ئامادە و وەرگێڕانی: لەیلا قاسمیانی.

ل١٦: فەرهەنگی نامووسپەرستی و سەرکوتی ئازادی ژن، لەیلا قاسمیانی.

ل١٩: ژنە مردووەکە بەڕێوەیە، بەکر ئەحمەد.

ل٣٥: شیعر: شاهۆ پیرخزرانیان، بژار، ئاسۆ گۆران.

ل٤٠: شێخ ڕەزای تاڵەبانی: ناسیونالیسم و شاعیرەکانی، سلێمان قاسمیانی.

ل٤٨: لەگەڵ هونەرمەند «میهران تورابی».

ل٥٢: شیعر و کۆمونیزم و ئەرکی چینایەتیمان، بژار.

ل٥٤: حسێن مەیگۆڕی، فەرهادی چیابەزێنی سەدەی بیستویەک، سەردار عەبدوڵڵا.

ل٥٧: گولێک لە بیابانی ئەفریقادا، واریس دیریە، ناساندنی کتێب، نووری کەریم.

لە دیوی ناوەوەی بەرگی پشتەوە، لیستی ناوی ئەم کتێبانە بڵاوکراونەتەوە، کە لای هانا بۆ کڕین بە زمانەکانی: کوردی، فارسی، سوێدی دەستدەکەون.

*ئەم بابەتە لە گۆڤاری (ڕۆژنامەنووس)، ژمارە (٢٦)ی بەهاری ٢٠١٢ بڵاوکراوەتەوە.

سێیەم: ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات

لـە بارودۆخێکـی سیاسـی جەنجاڵ و ئاڵـۆز، لەژێـر سـێبەری ڕژێمـی تورکیـادا، کوردانـی باکـوور ڕۆژنامەیەکیان بـە نـاوی (ڕۆژا وڵات) دەرکـرد، هـاوکات بـوو لەگـەڵ هەڵگیرساندنەوەی شۆڕشی نوێی باشـووری کوردسـتان.

ڕۆژنامەیەکی سیاسی، کولتووریی بوو. پانزە ڕۆژ جارێک دەردەچوو. زمانی ڕۆژنامەکە: تورکی، کوردی (کرمانجی ژووروو) ڕێنووسی لاتینی بوو. خاوەنی ئیمتیازی «مستەفا ئایدن» بوو، بەڕێوەبەر و بەرپرسی ژمـارە یـەک: «سـەدیق بۆزارسـلان»، لـە ژمـارە (٢ تاکـو٦) «فیکـرەت ئـاکای» بەڕێوەبەر و بەرپـرس بـوو. لـە ژمـارە (٧ تاکـو١٢) «مەحمـوود چشـمە»بەڕێوەبەر و بەرپـرس بـوو. ژمـارە (١٢) دوا ژمـارە بـووە لـە تورکیـا دەرچـووە.، ژمـارەی لاپەڕەکانـی لـە نێـوان دوانـزە بـۆ شـانزە لاپـەڕەدا بـووە. ژمارەکانـی: ٥،٦،٧،٩،١٠ دوانـزە لاپـەڕە بـووە. ژمارەکانـی: ١،٢،٣،٤،٨،١١،١٢ شـانزە لاپـەڕە بـوو. لـە ژمـارە یەکدا نووسراوە چاپخانەی ئـاراڵ ئۆفسێت- ئیستەنبوڵ، لـە ژمارەکانی تـردا نووسراوە چاپخانەی ئێماش- ئەنقـەرە. ناونیشـان و ئابوونـەی سـاڵانە نووسـراوە: بـۆ (٦) مانـگ (٥٠) لیـرە، بـۆ سـاڵێک (١٠٠) لیـرەی تورکـی، بـۆ دەرەوەی وڵات دووقاتـە.

دەرکردنـی ئـەم ڕۆژنامەیـە لـە تورکیـادا ئاسـتەنگ و کێشـەی زۆری هاتۆتـە ڕێ وەک: قەدەغەکردنـی چـاپ و بڵاوکردنـەوەی، گرتنـی خـاوەن و بەرپرسـیاری ڕۆژنامەکـە و حووکمدانیـان، گرتنـی خـاوەن مەکتەبـە و ڕۆژنامەفرۆشـان، کۆکردنـەوە و دەسـت بەسـەرداگرتنی ڕۆژنامـەی (ڕۆژا وڵات) لەلایـەن پۆلیـس.

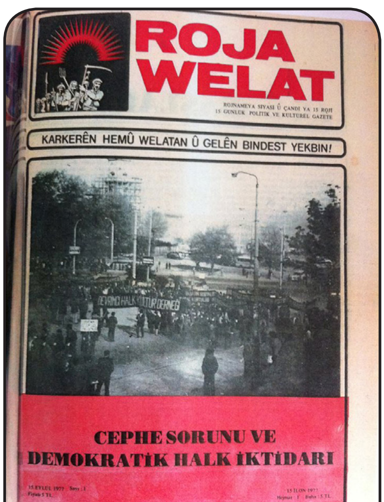

ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات

کاتێـک ژمـارەی یەکـەم دەرچـوو، «مسـتەفا ئایـدن» و «سـەدیق بۆزارسـلان» لەلایـەن پۆلیسـی تورکـەوە لـە ڕێکەوتـی (١٩٧٧/٩/٢٨) دەستگیرکران، دوای مانـگ و نیوێـک «مستەفا ئایـدن» ئـازاد کـرا، بـەڵام «سـەدیق بۆزارسـلان» بـە سـاڵ و نیوێـک سزادرا. هـەر بۆیـەش تەنێ (١٢) ژمـارەی لـێ چاپکـرا.

بـۆ جـاری دووەم لـە ژمـارە (١٣ تاکـو٣٨) بـۆ درێـژەدان بـە دەرکردنـی ڕۆژنامـەی ڕۆژا وڵات، لـە ئەورووپـا چـاپ و بڵاوکراوەتـەوە لـە نێوان ساڵەکانی (١٩٨٤ تاکو ١٩٨٦) لەلایـەن «مەحمـوود چشـمە» و «زکـی ئاکیـز».

لـە بەشـی سـەرەوەی ڕۆژنامەکـە نووسـراوە: ڕۆژنامەیەکـی

سیاسی کولتووریی (١٥) ڕۆژ جارێک دەردەچێت. لە خوارتر نوسراوە: کارگەرانی هەموو ولاتان و گەلانی ژێر دەست یەکبگرن.

چەند بابەتێک لەم ڕۆژنامەیەدا سەرنجیان ڕاکێشام. یەکەم: بەشە کوردییەکەی و هێندێک تورکییەکەش، کە لەسەر شۆڕشی نوێی باشووری کوردستانە، شتێکی گرینگە بۆ مێژووی بزاڤی ڕزگاریخوازی کوردستان و نەوەی داهاتوو، چونکێ لەو سەردەم لە ڕۆژنامەیەک لەناو تورکیادا هەواڵێکی وەهایان بڵاوکردۆتەوە. دووەم: دەرکردنی ڕۆژنامەیەک لەژێر حووکمی ڕژێمێکی عەسکەرتاری و تۆتالیتاری وەک تورکیادا، کە هەرگیز ئامادە نەبووە نەک ناوی کورد، بەڵکو دان بەبوونی نەتەوەیەکی گەورەی وەک کوردیشدا بنێت. بەشە کوردی و تورکییەکە باسی ژیانی سیاسی، کۆمەڵایەتی و کولتووریی دەکات. بە گشتی ژیان لەبن سێبەری سیاسەتی ئەو حکوومەتانەی کوردستانیان داگیر کردووە، وەکوو نەبوونی ئازادی و دیموکراسی، پێشێلکارییەکانی ئازادی ڕۆژنامەنووسی، بڵاوکردنەوەی هەواڵ و چالاکی کولتووریی و سیاسی لە ناوەوە و دەرەوەی کوردستان، خۆپێشاندانەکان یادی نەورۆز و بۆنە نەتەوەییەکان، دیدار و نووسین لەسەر نووسەرانی وەک: جگەرخوێن، حاجی جندی، عەرەبی شەمۆ، ئازاردان و کوشتنی هاوڵاتیانی کورد لەلایەن ڕژێمی تورکیاوە. لەوکات بایەخی گرینگیان بە بارودۆخی سیاسی و کولتووریی ئەوکاتی هەر چوار پارچەی کوردستان داوە. سووربوونی خاوەنی ڕۆژنامە و بەرپرسانی لە بەردەوامی دەرکردنی ڕۆژنامەکە، کە ڕێیەک بووە بۆ هۆشیارکردنەوە و بە ئاگاهێنانەوەی نەوەی نوێی گەلەکەمان لە هەر چوار پارچەی کوردستان. گەیاندنی ستەم و چەوساندنەوەی گەلی کورد لەلایەن ڕژێمە داگیرکەرەکانی وەک: تورکیا، عێراق، ئێران و سووریا بە دنیای دەرەوە. بەتایبەتی باکووری کوردستان و شۆڕشی نوێی باشووری کوردستان، بە دواداچوون لەسەر ڕووداوە گرینگەکان و هێزی پێشمەرگەی کوردستان و گرتن و لە سێدارەدان و ڕاوەدوونانی هاووڵاتیانی کوردی باشوور لەلایەن ڕژێمی بەعسی ئێراق کردووە. بڵاوکردنەوەی هەواڵی شەهیدان: خاڵەشەهاب و جەعفەر و ئەنوەر. زۆرێک لەوانەی لەسەر کاری سیاسی لەلایەن ڕژێمی بەعس لە سێدارەدەدران. هەڵوەستکردن لەسەر شەڕی براکوژی و هەوڵیانداوە ڕێگری لە کوشتنی شەهیدان عەلی عەسکەری و دکتۆر خالید و حسەین بابەشێخ و هەڤاڵەکانیان بکەن، داوای ئازادکردنیان بۆ کردوون. دژ بە شەڕی براکوژی و پارچەپارچەبوونی هێزەکان بانگەوازیان کردووە، کە ئەمەیان بە پلانی دووژمنان و داگیرکەرانی کوردستان ناساندووە.

ژمارە (١): لە ڕێکەوتی (١٥/٩/ ١٩٧٧)، شانزە لاپەڕە.وێنەی سەر بەرگی پێشەوە خۆپیشاندان.

لاپەڕە (٢ و٣) پێشەکی بە کوردی و تورکی ڕێنووسی لاتینی نووسراوە.باس لە ئامانجی دەرکردنی ڕۆژنامەی (ڕۆژا وڵات) دەکات. بۆ نموونە دەنووسن: (خوێنەرانی بەڕێز، ژمارەی یەکەمی ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات کەوتە بەردەستی ئێوە، دەرکردنی ڕۆژنامە، یا گۆڤارێک لە وڵاتی ئێمە بە زمانی کوردی

زۆر زەحمەتـە و ترسـناکە.

لـە تورکیـا گۆڤارێکـی کـوردی لـە سـەردەمی سـوڵتانەکاندا و دوای مەشـرووتیەتی سـاڵی(١٩٠٨) بـە نـاوی (ڕۆژی کـورد) دەرچـووە، ئـەوەش لەلایـەن بزووتنـەوەی گەنجانـی کـورد (هێڤـی) دەرکـەوت. دوای ئـەوە پارتـی ئیتیحـاد و تەرەقـی دوای مەشـرووتیەت هاتـە سـەر حووکـم، بـۆ هەمـوو گـەل و نەتەوەکانـی تورکیـا ئـازادی وەک یـەک هەبـوو، بـەڵام ئـەوان لەسـەر بڕیـاری خۆیـان نەمانـەوە ساڵێک و دوانـی ڕانەبرد، کـە خوێنـدن و نووسـین بـە زمانـی گەلانـی تـر قەدەغەکرا، هەرچـی ڕۆژنامـەو گۆڤـار هەبـوو ڕاگیـرا.

تـا گۆڤارێکـی تـر بـە زمانـی کـوردی دەرکـەوت پەنجا سـاڵی تـری خایاند، لـە مـاوەی ڕابردوودا کـورد گەلێـک سـەرهەڵدان و قوربانیـان لـە پێنـاو بـە دەسـتهێنانی ئازادیـی زمـان و سـەربەخۆیی داوە.

لـە دوای سـاڵی (١٩٦٠) دا بـە دواوە گۆڤـاری (دەنـگ) و (دجلـە و فـورات) دەرکەوتـن، بـەڵام بـە تۆمەتـی ئامادەسـازی بـۆ دەوڵەتـی کـوردی تاوانبارکـران زۆرێـک لـە کەسـایەتییەکانی وەک نووسـەر و بەرپرسـیارەکان گیـران.

لـە سـاڵی(١٩٦٦) ڕووناکبیرانـی کـورد گۆڤارێکیـان بـە نـاوی (یەنـی ئاکیـش) لـە ئەنقـەرە دەکـرد. یـەک- دوو هۆنـراوەی کوردیـان تێدا بڵاوکردبـۆوە خـاوەن و بەرپرسـیاری گۆڤارەکـە گیـران.

ئێسـتا سـاڵی (١٩٧٧) ئێمـە دەمانـەوی ڕۆژنامـەی پـازدە ڕۆژی بـە نـاوی(ڕۆژا وڵات) دەربکەیـن. تەمەنـی ئـەم ڕۆژنامەیـەش وەک ئەوانـی پێشـتر کـورت. یـان درێـژ دەبێـت. کاتێـک ویسـتمان ژمـارەی یەکـەم لـە ئەنقـەرە دەربکەیـن، پۆلیسـی تورکـی زۆر توڕەبـوون. ویسـتیان ئێمـە بگـرن گوتیـان: لـە یاسـای تورکـی ئـەوە قەدەغەکراوە ئێوە ناتوانـن بـە زمانـی کـوردی ڕۆژنامـە دەربکـەن، ئێمـە سـەرتان لـێ دەکەینـەوە. هیـوای ئـەوە دەخوازیـن ڕۆژنامـەی ڕۆژا وڵات بـە زمانـی کـوردی و تورکـی جێـی خـۆی لـە دڵـی خوێنـەران بکاتـەوە). لـە کۆتایـی پێشـەکییەکەدا ئامانجـی دەرخسـتنی ڕۆژنامەکەیـان بـۆ ڕای گشـتی ڕوون کردۆتـەوە و داوا دەکـەن، کـە ڕۆژنامەکـە بگاتـە دەسـت هەمـوو کەسـێک، لـە کارگـەر و گوندنشـینان و پیـر و گەنجـان بیخوێننـەوە، ڕۆژانـی داهاتـوو هـی ئێمەیـە.

بـەڵام ئـەوان لەگـەڵ ئەوەشدا دەسـتەوەسـتان نەوەسـتان کارمەندانـی ڕۆژنامـەی (ڕۆژا وڵات)، دەیانزانـی لـە دەسـتووری تورکیـادا شـتێک نییـە بـە زمانـی نەتەوەکانـی تـر قەدەغـە بـکات. چاونەترسـانە ڕۆژنامەکەیـان دەرکـرد. (پاشـان لـە دەسـتووری تورکیـادا قەدەغـە بـە زمانەکانـی تـر چەسـپێنرا).

لـە لاپـەڕە (٨)دا وتارێـک بـە نـاوی (بـەرەی دیموکـرات) بـە زمانـی تورکـی هەیـە. لـە لاپـەڕە (١٣) بـە کـوردی و تورکـی ڕێنووسـی لاتینـی، فەرهەنگۆکێـک هەیـە. لـە لاپـەڕە (١٤) ژیاننامـە و چەنـد هۆنراوەیەکـی شـاعیری چیللـی «پاپلۆ نیرۆدا» بـە زمانـی کـوردی هەیـە. لـە لاپـەڕە (١٥) نووکتـە بـۆ پێکەنیـن بـە زمانـی کـوردی هەیـە. لاپـەڕە (١٦) ڕاپۆرتێـک لەژێـر نـاوی (کوشـتن و سـەرکوتکردنی

گەلی کورد لە عێراق)، هەواڵی لە سێدارەدانی «خاڵە شەهاب» و هاوڕێکانی و باسی لە سێدارەدانی «لەیلا قاسم» بە زمانی تورکی بڵاوکراوەتەوە.

ژمارە(٢): لە ڕێکەوتی (٣٠-١٠-١٩٧٧)، شانزە لاپەڕەیە. وێنەی سەر بەرگ وێنەی لینین لەگەڵ هاوڕێکانی لە یادی (٦٠) ساڵەی شۆڕشی ئۆکتۆبەری مەزن.

لاپەڕە (٢) وتارێک بە ناوی (مافی بە کارهێنان و بڵاوکردنەوە)بە زمانی کوردی، هاوکات سەبارەت بە گرتنی بەڕێوەبەر و بەرپرسی ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات «سەدیق بۆزئارسلان»، بە زمانی تورکی نووسراوە. لاپەڕە (٥) وتارێک سەبارەت بە ڕژێمی بەعس لە بەغدا، کە چۆن چالاکوانانی سیاسی پارتە سیاسییە بەرهەڵستکارەکانی کوردستان دەگرێت و ئەشکەنجە و ئازاریان دەدات، پۆل پۆل لە سێدارەیان دەدات، ناوەکانیان نووسراوە، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (٦) وتارێک لەسەر یەکێتی سۆڤییەت، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (١٠) ڕاپۆرتێک لەسەر زەوی لەرزەی شاری مورادییە، بە ناوی (کەس لە حاڵی ئێمە پرسیار ناکات). ڕۆژا وڵات چاوپێکەوتنی لەگەڵ ئاوارەکانی بەرکەوتوانی زەوی لەرزینەکە، بە زمانی کوردی کردووە. لاپەڕە (١١) نووکتە بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٢) لەژێر ناوی (برایەتی کورد و تورک) باس لە دادگاییکردنی خاوەنی ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات «مستەفا ئایدن» و بەڕێوەبەری بەرپرس «سەدیق بۆزئارسلان» لە دادگای ئەنقەرە بە زمانی تورکی دەکات. لاپەڕە (١٤) بابەتی ئەدەبی کورتە چیرۆک و هۆنراوە. لاپەڕە (١٥) هۆنراوە.

ژمارە (٣): لە ڕێکەوتی (١٩٧٧/١٢/١)، شانزە لاپەڕە.لەسەر بەرگی پێشەوە نووسراوە، زۆرداری لەسەر ڕۆژنامەی ئێمە.

لاپەڕە (٢) زوڵم و زۆرداری لەسەر ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات بە زمانی کوردی و تورکی، لەم وتارەدا تێیدا هاتووە، دوای بڵاوبوونەوەی ژمارە١و٢ی ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات، بە بڕیاری دادگا، پۆلیس لە ئەنقەرە، ئەستەنبول، دیاربەکر و شارەکانی دیکەی کوردستان، لە پەرتووکخانە و ڕۆژنامەفرۆشاندا دەستیان بەسەر ڕۆژنامەکەدا گرتووە. پۆلیس هەڕەشەی لە خاوەن پەرتووکخانە و ڕۆژنامەفرۆشان کردووە، کەس ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات نەفرۆشێت، بەڵام ڕۆژا وڵات بانگەوازی گەلی کورد دەکات، کە لە خەبات و خوێندنەوە بەردەوام بن و نەترسن. لاپەڕە (٣٠) یادی -٦٠- ساڵەی شۆڕشی ئۆکتۆبەر لە یەکێتی سۆڤییەت، بە زمانی کوردی و تورکی. لاپەڕە (٧) باسێک لەسەر شێخ و نەوت، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٠) چالاکی هونەری. لاپەڕە(١١) وتارێک باس لە خەبات و تێکۆشانی گە لانی ژێردەست و کورد دەکات، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٢) ئەدەبییە، شیعری «نازم حیکمەت»، دوو شیعری «ئەسکەرێ بۆیک» شاعیری کوردی سۆڤیەت. لاپەڕە (١٣) کورتە چیرۆک، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٤) نووکتە بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٥) ڕاپۆرتێک باس لە دادگاییکردنی خاوەنی ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات و بەڕێوەبەری بەرپرس دەکات، کە سزای ساڵ و نیویک بۆ «سەدیق

بۆزئارسلان» بڕاوەتەوە، «مستەفا ئایدن» ئازادکراوە. لاپەڕە (١٦) باس لە گرتن و کوشتنی کوردانی باشوور لەلایەن ڕژێمی بەعسی بەغداد دەکات، لیستی چەند ناوێک بڵاوکراوەتەوە.

ژمارە (٤): لە ڕێکەوتی (٢٥-١- ١٩٧٨)، شانزە لاپەڕە. وێنەی سەربەرگی پێشەوە، خۆپیشاندانی هاووڵاتیانی دیاربەکر دژ بە(Mcye).

لاپەڕە (٣) کەوتنی (MCYE) باسێک بە کوردی (ڕێنووسی لاتینی). لاپەڕە (٤) باسێک لەسەر ژیانی هاووڵاتیانی فەلەستینی لە خێوەتگا، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (٦) وتارێک بە زمانی کوردی و تورکی، لەسەر هەڵبژاردنی شارەوانی دیاربەکر، «مەهدی زانا» ماڵان و کۆلانان گەڕاوە لە نزیکەوە ژیانی خە ڵکی بینیوە.. لاپەڕە (٨و٩) دیدارێک لەگەڵ «دکتۆر مەحموود عوسمان»، هەرەسی شۆڕشی کوردی، لە دانیشتنێکیدا لەگەڵ خوێندکاران و کارگەرانی کورد لە شاری بۆنی ئەڵمانیا بەرباس دەدا، «ئاکسا» چەند پرسیارێکیان ئاراستە کردووە. لە گۆڤاری ڕێگای ئازادی (Özgürlük Yolu) ئوزگورلوک یۆلو، بە زمانی تورکی لە ژمارە(٣١ و٣٢)دا بڵاوکراوەتەوە، لەم ژمارەیەشدا ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات بڵاوی کردۆتەوە. لاپەڕە (١٠) ڕاپۆرتێک بە زمانی تورکی لەسەر کۆنگرەی (١٨)یەمینی ئەکسا لە (٢٥تا٢٨)ی مانگی هەشتی١٩٧٧. لاپەڕە (١١) هەواڵ و چالاکی ئەدەبی و هونەری، بە زمانی کوردی. لاپەڕە(١٢) ئەدەبی و هونەری. لاپەڕە (١٣) هەواڵی دەست بەسەر داگرتنی پەرتووک لەلایەن پۆلیسی تورک، وەکو کتێبی: (ڕێزمانی کوردی) دکتۆر کامەران بەدرخان، گۆڤاری ڕێگای ئازادی، (کورد و کوردستان)ی بازیل نیکتین، کتێبێکی ئیسماعیل بێشکچی. لاپەڕە (١٤) نووکتە بۆ پێکەنین. لاپەڕە(١٤) کۆمەڵە و کەسایەتییە شۆڕشگێڕەکانی ئەڵمانیا ئیدانەی فشارەکانی حکوومەتی تورکیا بۆ سەر ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات، دەکەن. لاپەڕە (١٦) نووسینێک لەسەر لینین بە زمانی تورکی.

ژمارە (٥): لە ڕێکەوتی (٥-٣- ١٩٧٨)، دوانزە لاپەڕەیە.وێنەی سەر بەرگی پێشەوە تابلۆیەکە پیاوێک و چەند کەسێک بە دوایەوە ئاڵایەکیان هەڵگرتووە لەسەری نووسراوە:بژی ئازادی، بڕوخێ داگیرکەر.

لاپەڕە (٣) وتارێک لەژێر ناوی (ڕووناکی پێشکەوتنی گەلانە) بە زمانی کوردی و تورکی. لاپەڕە (٤) هەواڵ و چالاکی سیاسی، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (٥) بانگەوازی کۆمەڵەی کرێکاری لە شاری نۆرنبێرگی ئەڵمانیا بە ناوی ئازادی، دیموکراسی، شەڕ، تێیدا ئازادی بۆ ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات بە زمانی تورکی دەکات. لاپەڕە (٦) بابەتێک بە ناوی (ئەنجوومەنی فێرکاری دیموکراتیک)، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (٨) وتارێک بە ناوی (فاشیزم دوژمنی هەموو خەباتکاران و گەلانە)، بە زمانی تورکی هۆشیار نووسیتی. لاپەڕە (٩) نووکتە، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٠و١١) بابەتی کولتووریی- چیرۆک، شیعر.

ژمارە(٦): لە ڕێکەوتی(١٣-٤- ١٩٧٨)، دوانزە لاپەڕە.وێنەی سەر بەرگی پێشەوە، تابلۆی ئاگری نەورۆز، لە سەری نووسراوە بژی نەورۆز، بەسە کۆیلەتی، بژی ئازادی.

لاپەڕە (٢) هەواڵی سیاسی کوردانی باکوور، بە زمانی تورکی. لاپەڕە(٤ و٥) هەواڵی چالاکییەکانی نەورۆز لە شوێنی جیاجیادا، لەژێر ناوی (نەورۆز ڕۆژی دژی ڕەگەزپەرستی بەرز و پیرۆز ڕاگیرا)، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (٨) هێرشی جەندرمەی تورک بۆ سەر کوردستان، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (٩) هەواڵی سیاسی وڵاتانی ناوچەکە، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (١٠) ئەدەبی شیعر. لاپەڕە (١١) نووکتە. لاپەڕە (١٢) چاوپێکەوتنی ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات لەگەڵ «دانیال ڕیتۆریال» سکرتێری فیدراسیۆنی سەندیکای مامۆستایانی جیهان.

ژمارە (٧): لە ڕێکەوتی (٢٢- ٥- ١٩٧٨)، دوانزە لاپەڕە. وێنەی سەر بەرگی پێشەوە ڕێپێوانی کرێکاران بە بۆنەی جەژنی یەکی ئایار ڕۆژی جیهانی کرێکاران.

لاپەڕە (٢) وتارێک دژ بە پێکهێنانی حکوومەتی نوێی تورکیا لەلایەن پارتی براوەوە، تێیدا فاشیزم و زوڵم وزۆری حکوومەتی بەرباس دراوە. ئەوانەی دێن هیچ لە وەزعەکە ناگۆڕن، زوڵم و چەوساندنەوە دژ بە گەلی کورد و نەتەوەکانی تر بەردەوام دەبێت. بە زمانی کوردی. هەمان وتار بە زمانی تورکی لە لاپەڕە(٣)دا هەیە. لاپەڕە (٤و٥) بابەتێک لەسەر شارەوانی دیاربەکر، بە زمانی تورکی، هەیە. لاپەڕە (٦)، گوڵان جەژنی جیهانی کرێکاران، کورتەباسێکی مێژووی کرێکارانی جیهان، دوو پارچە شیعر لەسەر یەکی ئایار بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٠) نووکتە بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١١) ئەدەبییە، هۆنراوە، بە زمانی کوردی.

ژمارە (٨): لە ڕێکەوتی(٢- ٨- ١٩٧٨)، شانزە لاپەڕەیە.وێنەی سەر بەرگی پێشەوە یادی چوار ساڵەی گۆڤاری ڕێگای ئازادی وێنەی بەرگی چەند ژمارەیەک دانراوە.

لاپە ڕە (٢) نامەی ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات بە زمانی کوردی بۆ خوێنەرانی بە بۆنەی دەرنەگ دەرچوونی. لاپەڕە (٣) چوار ساڵەی دەرچوونی گۆڤاری ڕێگای ئازادی، بە زمانی کوردی و تورکی. لاپەڕە (٤) هەواڵ و چالاکی، هەواڵی سزدانی گۆڤاری ڕێگای ئازادی لە شارەکان. لاپەڕە (٥) هەواڵی ڤێستیڤاڵی نێونەتەوەیی ساڵی (١٩٧٨) لە ئەڵمانیا شاری بوخم. لاپەڕە (٦) هەواڵ، لە -٥- ی گوڵان لە پەرلەمانی تورکیادا قسە لەسەر ئەوە کراوە، کەس بۆی نییە ناوی کورد و کوردستان لەسەر زمانی بهێنێت. هێرشکردنە سەر «شەرەفەدین چەلیک» نوێنەری شاری ماردین. بە زمانی کوردی. لاپەڕە (٧) هەواڵی ئەشکەنجەدانی هاووڵاتیانی کورد، بە زمانی تورکی. لاپەڕەکانی (٨،٩،١٠) باسێک، هۆکارەکانی ململانێی لە کوردستانی عێراق، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (١٤) هەواڵی کوشتنی دیموکراسیخواز و دژە فاشیزم مامۆستا «بەدرەدین جۆمێرت»، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٥) کولتووریی، هۆنراوە، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٦) پرۆفیسۆر «حاجی جندی» بوو بە

(٧٠) ساڵ، کورتەیەک لە ژیاننامە و بەرهەمەکانی، بە زمانی تورکی.

ژمارە (٩): لە ڕێکەوتی(١٠-٩- ١٩٧٨)، دوانزە لاپەڕەیە.لەسەر بەرگی پێشەوە نووسراوە «عەلی عەسکەری» و هەڤاڵەکانی ئازاد بکەن.

لاپەڕە (٢) سەبارەت بە کۆنگرەی چوارەمی تۆپ دێر، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (٣،٤،٥) بانگەوازی ئازادکردنی «عەلی عەسکەری» و هەڤاڵەکانی دەکەن، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (٦،٧) ڕاپۆرتێک سەبارەت بە شۆڕشی کوردستانی ئێراق، لەژێر ناوی: (لەناو ڕیزی وڵاتپارێزان دووبەندی و تەفرەقەمەکەن)، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٠) نووکتە، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١١) ئەدەبی، پاشماوەی سەبارەت بە کوردستانی ئێراق، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٢) نووسەری گەورەی کورد «عەرەبی شەمۆ» مرد. ژیاننامە، بە زمانی کوردی.

ژمارە (١٠): لە ڕێکەوتی (٢٩-٩- ١٩٧٨)، دوانزە لاپەڕەیە.وێنەی سەر بەرگی پێشەوە وێنەی جاندرمەی تورک و لاشەی کوردان. نووسراوە:جەنگ دژ بە گەلی کورد، بە زمانی تورکی.

لاپەڕە(٣) دووەم ساڵیادی دەرچوونی ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (٤و٥) ڕاپۆرتێک لەسەر ژیان لە سێستەمی تورکمانستاندا. لاپەڕە (٩) وتارێک لەسەر کابینەی نوێی حکوومەتی تورکیا. لاپەڕە (١٠) ئەدەبی و هونەری.

ژمارە (١١): لە ڕێکەوتی (٩-١١- ١٩٧٨)، شانزە لاپەڕەیە. وێنەی سەر بەرگی پێشەوە، پیاوێکی کورد جگەرە دەکێشی، نووسراوە: ژیان لەسەر چیای سیپانێ.

لاپەڕە (٣) وتارێک لەسەر ئانارشیزم، بە زمانی کوردی و تورکی. لاپەڕە (٧) وتارێک لەسەر وەزعی کوردستان، نووکتە، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (٨ و٩) ڕاپۆرتێک لەسەر ژیانی کوردەواری لەسەر چیای سیپانێ، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٠) هەواڵ لە شارەکانی باکووری کوردستان، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (١١) کۆنگرەی سەندیکا لە دیاربەکر، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (١٢) وتارێک لەسەر شۆڕشی ئێران. لاپەڕە (١٤و١٥) ئەدەبی و هونەری، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (١٦٠) وێنەی گۆڕی «نووری دەرسیمی» و وتارێک بە زمانی تورکی.

ژمارە (١٢): لە ڕێکەوتی(١٥-١٢- ١٩٧٨) شانزە لاپەڕەیە. وێنەی سەر بەرگی پێشەوە، وێنەی پۆلێک پێشمەرگەی باشووری کوردستان، لەسەر بەرگ نووسراوە: چاوپێکەوتنی ڕۆژا وڵات لەگەڵ «جگەر خوێن».

لاپەڕە (٣) وتارێک سەبارەت بە ڕۆژی یەکێتی و خەبات، بە زمانی کوردی. لاپەڕە (٦) هەواڵی شارەکانی باکووری کوردستان، بە زمانی تورکی. لاپەڕە (٨و٩) چاوپێکەوتن لەگەڵ شاعیر «جگەر خوێن»، لە قامشلۆ. لاپەڕە (١٢و١٣) نامەیەک لە (kdp) سەبارەت بە دامەزراندنی کۆمیتەیەکی

تایبەت. لاپەڕە (١٤و١٥) ئەدەبی و هونەری، هۆنراوە و پەخشان. لاپەڕە (١٦) کۆنگرەی (١٩)یەمینی (ئەکسا) لە شاری فرانکفۆرتی ئەڵمانیا، وتاری ڕۆژا وڵات لە کۆنگرە.*

*ئەم بابەتە لە گۆڤاری (ڕۆژنامەنووس) ژمارە (٢٧و ٢٨) کە ژمارەی جمکن، بۆ پاییز و زستانی(٢٠١٢) بڵاوبۆتەوە.

چوارەم: گۆڤاری ڕێگای ئازادی– ١٩٧٥– ١٩٩١

گۆڤارێکی سیاسی مانگانە بوو، لە ساڵی (١٩٧٥) لە ئەنقەرە ی پایتەختی تورکیا دەرچووە. زمانی گۆڤارەکە، تورکی و کوردی (زازاکی، کرمانجی ژووروو) ڕێنووسی لاتینییە. لەسەر بەرگی پێشەوەی گۆڤارەکە بە زمانی تورکی (özgürlük yolu) ،ئوزگورلوک یۆلو نووسراوە واتە ڕێگای ئازادی.

لەژێر ناوی گۆڤارەکە بە تورکی نووسراوە: گۆڤارێکی سیاسی مانگانەیە. هاوکات بابەتی ئەدەبی و هونەری بە زمانی کوردی بڵاوکردۆتەوە. بەتێکڕای(٤٤) ژمارەی لێ دەرچووە. لە ساڵی ١٩٧٥ تا ساڵی (١٩٧٩). زۆر جار ئاستەنگ و بەربەست لە بەردەم چاپ و بلاوکردنەوەی ئەم گۆڤارە، لەلایەن کار بەدەستانی حکوومەتی تورک و پۆلیس هاتۆتە پێشیان، وەک ڕێگریکردن لە بڵاو بوونەوە، کۆکردنەوەی ژمارەیەکی زۆری لە پەرتوکخانەی شارەکان، دەست بەسەرکردنیان، دادگاییکردنی لێپرسراوانی گۆڤارەکە، تا دواجار دایانخست. ئەم گۆڤارە بە یەکێک لە باشترین ئەو گۆڤارانە دادەنرێت، کە دەرچوبێت لە ڕووی ماوەی درێژی دەرچوونی و بابەتی بەرهەمەکانی.

خاوەنی ئیمتیازی گۆڤاری ڕێگای ئازادی: «فاروق ئاراس»، لێپرسراو بەڕێوەبەری نووسین «ئۆرهان تالون». ناونیشانی سەرەکی ئەنقەرە. ئابوونەی ساڵانە (١٠٠) لیرە، بۆ نیوساڵ (٥٠) لیرەی تورکی. لە ژمارە(٢٩)ەوە ئابوونەی ساڵانە دەبێتە (١٥٠) لیرەی تورکی و بۆ نیوساڵ دەبێتە (٧٥) لیرە. ناونیشانی شاری ئیستەنبوڵ نووسراوە. لە چاپخانەکانی وەک: چارک، ئەشک، بەهار گۆڤارەکە لە چاپدراوە.

گۆڤاری ڕێگای ئازادی چەند جارێک دوو ژمارەی

(جمک)ی لەیەک بەرگدا بە یەکەوە دەرچوون وەک: (١٣و١٤)، (١٥و١٦)، (٣١و٣٢)، (٣٣و٣٤)، (٣٧و٣٨)، (٣٩و٤٠).

قەباری گۆڤارەکە لە شێوەی کتێبدا بووە، بە درێژی و بەرینی (٢٣ بە ١٥،٥سم) چاپکراوە. ژمارەی لاپەڕەکانی گۆڤارەکە جیاوازبوون وەک: (٨٤ ،٧٢،٨٦، ٩٢،١٠٦) لاپەڕەدا بوون. لە دوا لاپەڕەی ژمارەکاندا ڕاگەیاندنی بەرهەم و چاپکراوی نوێ و هەمەجۆر بڵاوکراوەتەوە.

بەڕێوەبەر و بەرپرسی نووسینی گۆڤارەکە چەندجار گۆڕاوە، بەم جۆرە: لە ژمارە (١-١٧) ئۆرهان تالون بووە. لە ژمارە (١٨-٢٢) ئا.قادر ئاکل بوو. لە ژمارە (٢٣-٣٠) مستەفا قایا بوو. لە ژمارە (٣١- ٤٤) س. سیری فێرئۆغلو بوو.

کاتی دەرچوونی ژمارەکان بەم جۆرە بووە: ژمارە(١) لە حوزەیرانی ١٩٧٥. ژمارە (٢) لە تەمموزی ١٩٧٥. ژمارە(٣) لە ئۆگەستی ١٩٧٥. ژمارە (٤) لە ئەیلوولی ١٩٧٥. ژمارە (٥) ئۆکتۆبەری ١٩٧٥. ژمارە (٦) لە نۆڤێمبری ١٩٧٥. ژمارە (٧) لە دیسێمبەری ١٩٧٥. ژمارە (٨) لە یەنیوەری ١٩٧٦. ژمارە (٩) لە فەبرایەر ١٩٧٦. ژمارە (١٠) لە مارتی ١٩٧٦ . ژمارە (١١) لە نیسانی ١٩٧٦. ژمارە (١٢) لە مایسی ١٩٧٦. ژمارە (١٣و١٤) لە حوزەیران و تەمموزی ١٩٧٦ لە یەک بەرگدا. ژمارە (١٥و١٦) لە ئۆگست و ئەیلوولی ١٩٧٦ لە یەک بەرگدا. ژمارە (١٧) لە ئۆکتۆبەری ١٩٧٦. ژمارە (١٨) لە نۆڤێمبەری ١٩٧٦. ژمارە (١٩) لە دیسێمبەری ١٩٧٦. ژمارە (٢٠) لە یەنیوەری ١٩٧٧. ژمارە (٢١و٢٢) لە شوبات و مارتی ١٩٧٧ لە یەک بەرگدان. ژمارە (٢٣) لە نیسانی ١٩٧٧. ژمارە (٢٤) لە مایسی ١٩٧٧. ژمارە (٢٥) لە حوزەیرانی ١٩٧٧. ژمارە (٢٦) لە تەمموزی ١٩٧٧. ژمارە (٢٧) لە ئۆگەستی ١٩٧٧. ژمارە (٢٨) لە ئەیلوولی ١٩٧٧. ژمارە (٢٩) لە ئۆکتۆبەری ١٩٧٧. ژمارە (٣٠) لە نۆڤێمبەری ١٩٧٧. ژمارە (٣١و٣٢) بۆ هەردوو مانگەکانی (١٢و١) بە یەکەوە لە ساڵی ١٩٧٨ دەرچوون. ژمارە (٣٣و٣٤) مانگی شوبات و مارت بە یەکەوە دەرچوون. ژمارە (٣٥) لە نیسانی ١٩٧٨. ژمارە (٣٦) لە مایسی ١٩٧٨. ژمارە (٣٧و٣٨) لە حوزەیران و تەمموز بە یەکەوە دەرچووە. ژ (٣٩و٤٠) لە ئۆگەست و ئەیلوول بە یەکەوە دەرچوون. ژمارە (٤١) لە ئۆکتۆبەری١٩٧٨. ژمارە (٤٢) لە نۆڤێمبەری ١٩٧٨. ژمارە (٤٣) لە دیسێمبەری ١٩٧٨ دەرچووە. ژمارە (٤٤)، کە دوا ژمارەیە لە مانگی یەنیوەری ١٩٧٩ دەرچووە.

لە ژمارەی جمکی (٣١و٣٢)دا چاوپێکەوتنێکی «دکتۆر مەحموود عوسمان»لەژێر ناوی (بۆچی شۆڕشی کوردستانی عێراق تێکچوو؟) بڵاوکراوەتەوە. ئەم چاوپێکەوتنە لە ئەڵمانیا لە شاری بۆن، لە ئەنجامی کۆبوونەوەیەک لە ڕێکەوتی(٤-٦-١٩٧٧)، لەگەڵ کارگەر و خوێندکارانی کوردی نیشتەجێی ئەلمانیای ڕۆژئاوا بووە، کە چەند پرسیارێکیان ئاراستەی دکتۆر کردووە، ئەویش وەرامی داوەتەوە، پرسیارە و وەرامەکان لە گۆڤاری ئوزگور لوک بڵاوکراوەتەوە.

بەرهەمـی نووسـەرانی کـورد لـە گۆڤارەکـەدا بڵاوکراونەتـەوە نموونـەی: ئیحسـان ئاکسـۆی، حسـەین تۆپراک، سداد ئۆزگول، عەرەبی شەمۆ، ئەحمەد عـارف، ب.هاڤیـن، ج. ئالداخ، س. یەشار، حازم کلیچ، ش.دیجلەی، ئەحمـەد تـاش، ل. فیتونـی، ئەمینـێ ئەڤدال، کەمـال بورقـای، سـەدیق بۆزارسـلان، فـاروق ئـاراس، قەناتـی کـوردۆ، توفیـق وەهبـی، ئەحمـەد تکیـن جـان، کامـەران بەدرخـان، جگـەر خوێـن، حاجـی جنـدی، نـازم حیکمـەت، سـەمەدی بەهرەنگـی.

ڕێیا ئازادی (riya azadi)

ئەورووپا—٢١ ئاداری ١٩٨٢

ئەم ڕۆژنامەیە بە کاغەزی تەنک دەرچووە.ژمارە یەک و دوا ژمارەی بە نموونە وەردەگرین:

ژمـارە (١) لـە ڕێکەوتـی (٢١ی ئـاداری ١٩٨٢) لـە دەرەوەی وڵات چـاپ و بڵاوکراوەتـەوە، بـە (٨) لاپـەڕە، و قەبـارەی (٣٠ بـە ٢١سـم).

بە نهێنـی گەیەنراوەتـەوە تورکیا و گەیشـتۆتە دەسـتی خوێنـەران. لە لای سـەرەوەی لاپـەڕەی یەکـەم نـاوی ڕۆژنامەکە لە ناوەڕاسـتدا نوسـراوە: ڕێیـا ئـازادی. لـەلای چەپـی سـەرەوە درووشـم نووسـراوە: کارگەرانـی هەمـوو وڵاتـان و گـەلانـی دونیـا یەکگـرن. لـەلای ڕاسـتی سـەرەوە ژمـارە و کات و سـاڵی دەرچوونـی ڕۆژنامەکـە نووسـراوە. لەژێـر نـاوی ڕۆژنامەکـەش نووسـراوە: ئۆرگانـی کۆمیتـەی مەرکـەزی پارتـی سۆسیالیسـتی کوردسـتان/ تورکیـا. زمانـی ڕۆژنامەکـە کـوردی (کرمانجـی ژووروو) و تورکـی ڕێنووسـی لاتینـی. ڕۆژنامەیەکـی سیاسـییە.

Karkerên hemû welatan û gelên bındest, yekbın!

riya azadi

21 Adar, 1982
Sal 1, hejmar 1

Organa Komita Merkezi ya Partiya Sosyalist a Kurdıstana Tırkiyê

Em dengê partiyê bıkın dengê gel

Karker û cotkarên Kurdıstanê,
Hevalno,
Hejmara pêşin a organa me ya navbendi, RİYA AZADİ, eve dıgıhije destê we. Heya iro me bir û baweriyên xwe bı riyên eşkere û veşarti gıhande hevalên xwe û gel. Nıha dı destê me da haletek gıring heye ku dıkare rê şani hevalên me bıde û den... me bıgıhine xebatkaran.
İro lı Tırkiyê û Kurdıstanê zordestiya hukma faşist û kolıdar berdewam e. Zindan tıje ne. Eziyet û lêdan her dımeşe. Betali û bırçıti pışta gel dışkine. Û lı Kurdıstanê zulm û zordestiya dıjmın gıha dereca bê şermiyê, harbûnê û hovıtiyê kolıdarên faşist dıxwazın weki hemû tevgırêdanên pêşverû, welatparêz û sosyalist, Partiya me jî belav bıkın, bıpelıxinın. Dı demeke han da hejmara me ya pêşin dertê ku mana wê gran e. Êrişên dıjmın nekari şerê me yê rast bıde seknandın û nıkare. Şerê me rıh û rıçal berdaye kûr dı nav gel da. Organa me ya merkezi sılahek gıring e dı dest me da bo berxwedana me dıji êrişên dıjmın, bo derbazkırına Partiyê bı serfırazi jı demeke usa teng, bo pêtkırına refên me û bo nişandana riya rast jı gel ra. Divê em wê baş bı kar binın.
RİYA AZADİ gora rewşa vi zemani û 8 rûpel derdıkeve. Ewê bir û baweriyên me bı kurti, bı xulasa belav bıke. Bona tefsirên fıreh ku divê em dûr û dırêj lı ser bısekının, emê disa wek berê kıtêb û kıtêbıkan derxın û belavkın.
Eşkereye ku serketına organa me, beri her tıştî, bı xebata we hevalan, bı xebata we yê bı dıl û bê westan pêk tê. Divê endamên Partiyê xeberên dorberê xwe, tevi bir-baweri û pêşneyarên xwe jı riyên me yên veşarti bıghinın me. Divê em, bereki va, bona ku hevalan nedın dest polêz û cendırme gelek bı awaki veşarti kar bıkın, bereki va jî, divê em tucar birnekın ku gıhandına organa merkezi destê hemû endaman, û çıqa jı dest me hat, destê dostên Partiyê û merivê pêşverû û demoqrat wezifeyek gelek gıring e. Her hejmarê ku bıghe destê heval û hogirên Partiyê û destê xebatkaran û bı dızi jı yeki derbazi yê din bıbe, dıkare roleki bılize dı xurtkırına bir û baweriyên wan bo serketınê, bo xebata gel dıji zılmê û bo bejndayin û bılındbûna şerê sıbehini, bı taybeti dı demeke han da ku dıjmın dıxwaze dengê tevgera şoreşgeri bıde bırin.
Hevalno, tenê ew kesena dıkarın bıgıhijın menzilê, ewên ku dızanın bıçın ku û çawa bıçın. Organa me ya navbendi dıkare kareke baş pêk bine bona ku karker û cotkarên Kurdıstanê û pıraniya gel program û siyaseta me xweş nasbıke û jê ra xwedi derkeve. Emê dengê wê bıkın dengê gel.
Rojên pêş ên me ne!

Partimizin sesini kitlelerin sesi haline getirelim

*Emekçiler,
Yoldaşlar,
Partimizin merkez yayın organı RİYA AZADİ'nin ilk sayısı elinize ulaşıyor. Bugüne dek görüşlerimizi legal ve illegal çeşitli araçlarla kadrolara ve kitlelere ulaştırdık. Şimdi Partimiz, kadrolara yol göstermede ve kitlelere seslenmede önemli bir araca kavuşuyor.
Türkiye'de ve Kürdistan'da faşist ve sömürgeci zorbalık devam ediyor. Zindanlar dolu, işkence çarkı amansızca çalışıyor. İşsizlik ve açlık insanlarımızı kasıp kavuruyor. Ve Kürdistan'da sömürgeci zulüm her türlü ölçüyü aştı, azgın utanmaz, perwasız bir barbarlığa dönüştü. Faşist sömürgeciler tüm ilerici, yurtsever, sosyalist örgütler gibi Partimizi de ezmeye, dağıtmaya çalışıyorlar. Böyle bir dönemde ilk sayımızın çıkması ayrıca anlam taşıyor. Düşmanın saldırısı, derinlere kök salan haklı kavgamızı durdurmadı, durduramaz. Merkez yayın organımız ise bu saldırılara karşı koymada, Partimizi bu zor dönemden başarıyla geçirmede, safları pekiştirmekte, kitlelere yol göstermede elimizde güçlü bir silahtır; onu iyi kullanmalıyız.
RİYA AZADİ bu dönemin koşullarına uygun biçimde ve 8 sayfa olarak çıkıyor. O, her konuda görüşlerimizin özünü taşıyacaktır. Geniş, ayrıntılı yorum ve değerlendirmeleri ise, daha önce yaptığımız gibi, kitap, broşür ve benzeri araçlarla yapacağız.
Merkez yayın organımızın başarısı, herşeyden önce yoldaşlarımızın aktif çabalarıyla mümkündür. Yoldaşlarımız, bulundukları çevreden haberleri, bunun yanısıra kendi görüş ve önerilerini belli kanallardan bize ulaştırmalıdırlar. Bir yandan polise kadro kaptırmamak için gizliliğe titiz biçimde uyarken, diğer yandan onu tabandaki her yoldaşa, sempatizanlara, ilerici-yurtsever insanlara ulaştırmanın önemli bir görev olduğunu unutmamalıyız. Devrimci hareketin sesinin susturulmaya çalışıldığı böyle bir dönemde kitlelere ulaşacak, elden ele dolaşacak her nüsha, karamsarlığı yenmekte, kitlelerin direncini canlı tutmakta ve geleceğin daha zorlu, daha sağlıklı kavgasının gelişip serpilmesinde bir tohum görevi yapacaktır.
Yoldaşlar, ancak nereye nasıl gidebileceklerini bilenler menzile ulaşabilirler. Programımızın ve politikamızın kitlelere mal edilmesinde merkez yayın organımız önemli bir araç rolü oynayabilir ve oynayacaktır. Onun sesini kitlelerin sesi haline getirelim.
Yarınlar bizimdir!*

ژمـارە (١٣٩) دوا ژمـارەی ڕۆژنامـەی ڕێیـای ئازادییـە. لـە مانگـی (حوزەیرانـی١٩٩١)، بـە (١٦) لاپـەڕە دەرچـووە. لـە سـەروتاری دوا ژمـارەدا نووسـراوە: ڕۆژنامـەی ڕێیـا ئـازادی تەواوکـەری گۆڤـاری ڕێگـای ئازادییـە، کـە لـە سـاڵی(١٩٧٥) تـا سـاڵی(١٩٧٩)، کـە (٤٤) ژمـارەی لـە تورکیـا لـێ بڵاوکراوەتـەوە.

سێ ساڵ دواتر توانراوە لە دەرەوەی وڵات ڕۆژنامەی (ڕێیا ئازادی) بە شێوەی کاغـەز (٩٥) ژمـارەی لـێ بڵاوبکەینـەوە، کەواتـە تێکرای ژمارەکانـی گۆڤـاری ڕێگـای ئـازادی و ڕۆژنامـەی ڕێیـا ئـازادی دەکاتـە (١٣٩) ژمـارە. لەبـارەی داخسـتنی ڕۆژنامـە لـە سـەروتارەکەدا نووسـراوە: خۆمـان ڕۆژنامـەکەمـان ڕاگرتـووە لەبـەر هاتنـە پێشـەوەی بارودۆخـی نـوێ.

گۆڤاری مزگین (MiZGEN)

بۆن – ئەڵمانیا ١٩٨٣:

گۆڤارێکە بۆ هەواڵ و پەیوەندی بۆ کوردانی ئەڵمانیای فیدراڵ:

ژمارە (١): لە ساڵی (١٩٨٣) بە زمانی ئەڵمانی وکوردی دەرچووە. (٣٨) لاپەڕەیە و بە قەبارەی (٣٠X٢١ سم). لەسەر بەرگی پێشەوە لە سەرەوە بە لاتینی نووسراوە: مزگێن*، لە تەنیشتی بە بچووکی ژمارە و ساڵی دەرچوون نووسراوەن. لەژێر ناوی گۆڤارەکە، بە کوردی و ڕێنووسی لاتینی نووسراوە: گۆڤاری ئاگەداری و پەیوەندی بۆ کوردانی ئەڵمانیای فیدراڵ. لە ناوەڕاستی بەرگەکەدا وێنەیەکی میناتۆری «سوڵتان سەلاحەدینی ئەیووبی» هەیە. لەژێر وێنەکەدا بە ئەڵمانی نووسراوە: گۆڤار بۆ کورد و ئەڵمان.

لە پێشەکیدا هاتووە: واتای مزگین بە زمانی کوردی، بە واتای هەواڵی خۆش دێت، بۆیەیش گۆڤاری مزگینمان دەرکرد تا هاوکاری بێت بۆ کوردانی ئەڵمانیای فیدراڵ، بۆ ژیانی ڕۆژانە و تێکەڵیان بە بیانیان. هەوڵدەدەین دوو مانگ جارێک مزگین دەربکەین، بە دەرکردنی لاپەڕەکان بە زمانی ئەڵمانی ئێمە پێی کەیف خۆشین.

خاوەنی ئیمتیاز، خاچی سووری ئەڵمانی بە هاوکاری ئەنیستیتیوتی کورد دەریان کردووە. ناونیشانی شاری بۆنی لەسەرە. لێپرسراوی گۆڤار «د. گ.یەکتا». هاوکاران: ئاسۆ ئاغاجە، د.د. باران، نەجۆ دۆغو، غازی نهار، دڵشاد سەیدۆ، زینار شێرۆ.

زمان: کوردی (کرمانجی ژووروو) ڕێنووسی لاتینی و ئەڵمانی. ناوەڕۆکی بابەتەکانی ناو گۆڤارەکە: هەواڵ، چالاکییەکانی خاچی سووری ئەڵمانی، ڕێنمایی، ژیانی کۆمەڵایەتی، ژنان، مندالان، تەندروستی، هەواڵنامە، ئاینی، مۆسیقا، زانست، ئەدەبی کلاسیکی کوردی «مەلای جزیری»، زمانەوانی، وێنەی ڕێنووسی کوردی پێش ئیسلام بلاوکراوەتەوە، چیرۆکی کوردی، ژیان و بەرهەمەکانی ڤیکتۆر هۆگۆ.

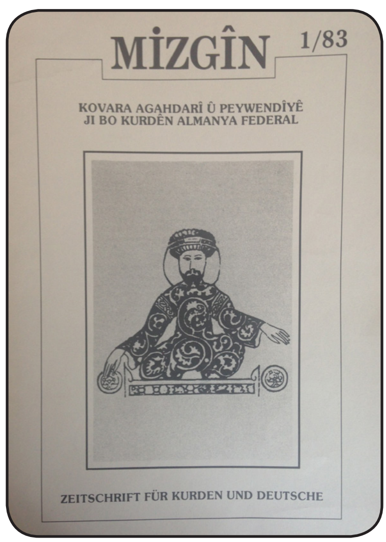

ژمارە (٢): لە دیوی ناوەوەی بەرگی پشتەوە نووسراوە: (مزگین-٢) لە ساڵی (١٩٨٤) بە (٥٨) لاپەڕە دەرچووە. هەر لە دیوی ناوەوەی بەرگی پشتەوە ڕاگەیاندنی فلیمێکی یەڵماز گۆنای هەیە، کتێبی چاپکراوی نوێ هەیە. وەک:

١- کتێبی کورد و کوردستان لە (١٩٨١) بە زمانی فرەنسی چاپکراوە، (٣٦٩) لاپەڕەیە، شوێنی چاپ پاریس،لەلایەن ماسپێرۆ، و بە هاوکاری دکتۆر عەبولڕەحمان قاسملو، کەندالٚ نەزان، د. عسمت شەریف وانلی، چاپکراوە. بە شاهێدی «ڕۆزفلت» لەسەر کۆماری مەهاباد نووسراوە. ڕۆژهەلاٚتناس «پ.ماکسیمۆ رۆدینسون» پێشەکی بۆ نووسیوە. دوو جار بە فرەنسی چاپکراوە. بۆ زمانی ئینگلیزی لە ئەمریکا و بریتانیا وەرگێڕدراوە و بلاٚوکراوەتەوە. لە ئەلمانیا لە شاری هامبۆرگ لەلایەن ڕیکخراوی گەلانی هەڕەشەلێکراوی جیهان چاپکراوە.

٢- نەتەوەی کورد، کریس کۆچێرا، (١٩٧٩)، پاریس، (٣٩٣) لاپەڕە.

٣- بیرەوەرییەکانی نورەدین زازا، بە ناوی ژیانی کوردیی من (١٩٨٢)، بە زمانی فرەنسی، چاپکردنی لەلایەن فاڤرێ، (٢٦٦) لاپەڕە.

٤- ئەنتۆلۆجی هۆنراوەی میللی کوردی، (١٩٨١) پاریس، بەشی دووەمی کتێبەکە (مەمی ئالان) ی «ڕۆگار لاسکۆتی» کوردناسە، کە لە سالٚی (١٩٤١) کردبووی بە فرەنسی، (٢٦٢) لاپەڕەیە.**

*ئەو دوو ژمارەیەی گۆڤاری مزگێن لە ئەرشیفی «مام حسەین گولەر» وەرگیراوە. بەپێی زانیاریەکان تا ژمارە (٤) دەرچووە.هەر سالٚی ژمارەیەک، واتە دوا ژمارە، ژمارە چواری سالٚی (١٩٨٦) چاپکراوە. لە مالٚپەری فاخ پێدەگۆک ئاماژەی پێدراوە.

** ئەم بابەتە بە ناوی ڕێگای ئازادی، لە گۆڤاری (ڕۆژنامەنووس)، ژمارە (٢٩و٣٠) ژمارەی جمکن، لە بەهاری (٢٠١٣) بلاٚوبۆتەوە. بابەتەکە : هەر سێ بابەتی: گۆڤاری ڕێگای ئازادی، ڕۆژنامەی ڕێیا ئازادی، گۆڤاری مزگینی لە خۆگرتووە.

پێنجەم: مێژووی داهێنانی چاپ و ڕۆژنامەگەری جیهان– ئەلٚمانیا

-داهێنانی ئامێری چاپ- یۆهانس گوتنبێرگ

«یۆهانس گوتنبێرگ» بە هۆی داهێنانی ئامێری چاپ توانی گۆڕانکاری تەواو لە ژیانی کۆمەلٚگەی مرۆڤایەتیدا بکات. «گوتنبێرگ» لە شاری ماینز لە دایک بووە، تەواوی سالٚ و ڕۆژی لە دایکبوونی بە شێوەیەکی ورد دیار نییە، بە هۆی نەبوونی بەلٚگە و دیکۆمێنتی پێویست. لە دایکبوونی لەنێوان سالٚەکانی(١٣٩٤ و١٤٠٠) مەزندە کراوە، بەلاٚم بە پێی نەریتێک سەت سالٚەیان بۆ دیاری کردووە، واتە سالٚی (١٤٠٠). لە قوتابخانەیەکی لاتینی خوێندوویەتی، لە سالٚی(١٤٣٤) چۆتە ستراسبۆرگ، ئەو کات ئەم شارە مەلٚبەندی بازرگانی بوو، سێ جار لە شاری ماینز گەورەتر بووە، بۆ

ماوەیەک خەریکی پڕۆژەیەکی دروستکردنی ئاوێنە بووە.

لە ساڵی ١٤٣٨ خەریکی کارێکی نهێنی بووە، کەس پێی نەزانیوە، بەڵام لەوە دەچێت خەریکی کاری داهێنانی چاپخانە بوو بێت. لە ساڵی١٤٤٤ گەیشتۆتە ئەنجامێکی باشی سەرکەوتنی داهێنانی ئامێری چاپ. لە ١٤٤٨ گەڕاوەتەوە ماینز، چەندین جار تووشی کێشە بووە، لەبەر ئەوەی نەیتوانیوە قەرزەکانی بداتەوە، بەو کەسەی قەرزی لێ وەرگرتووە»یۆهانس فوست». وێدەچێت بەشێکی پارە قەرزکردنەکەی بۆ تاقیکردنەوەی داهێنانی ئامێری چاپ بوو بێت. لە ساڵی ١٤٦٨ لە هەوارگەی خۆی لە ماینز مردووە.

لەنێوان ساڵەکانی ١٤٥٢ تا ١٤٥٥ لە کارگەکەی خۆیدا دەستی بە چاپکردنی ئینجیلی ٤٢ خەت کردووە، ئەویش بە یارمەتی شەش ئامێری چاپ و ٢٠ کرێکاری ڕاهێنراو. توانیان بە شێوەیەکی جوان و هارمۆنی، بەخەتی ڕەش و نەخشی جوان(١٥٠) دانە ئینجیل چاپ بکەن دواتر داخوازی زیاتری لەسەر هەبوو، کردیان بە (١٨٠) دانە. دوو دانە لە ئینجیلە ڕەسەنە چاپکراوەکەی گۆتنبێرگ ئێستا لە مۆزەخانەی گۆتنبێرگ لە شاری ماینز پارێزراوە، گەشتیاران دەتوانن سەیری بکەن لە سەردانیاندا بۆ مۆزەخانەکە.

قۆناغەکانی مێژووی ڕۆژنامەگەری ئەڵمانی- جیهانی

قۆناغەکانی گەشەکردنی ڕۆژنامەگەری لە ماوەی (٤٠٠) ساڵدا، لە سەرەتای داهێنانی ئامێری چاپ لەلایەن «یۆهانس گوتنبێرگ»ی ئەڵمانی، و باشتربوونی پەیوەندی سیاسی، ئابووری، کولتووریی، داهێنانی نوێی تەکنەلۆجیا و هۆکارەکانی پەیوەندی و گەیاندن تا دەرکەوتنی ئینتەرنێت.

لە دەورووبەری ساڵی(١٤٥٠) دۆزینەوەی ئامێری چاپ، جۆری جولێنەر لەلایەن «یۆهانس گۆتنبێرگ». نێزیکەی ساڵی (١٤٨٠) بۆ جارِدان بڵاوکراوەیەکی یەک لاپەڕەیی بۆ زانیاریی بەسەرچوو، بە ناوی ڕۆژنامەی نوێ، یا تۆماری نیوساڵ بە ناوی پێوانەی پەیوەندییەکان بڵاودەکرایەوە. لە ساڵەکانی (١٦٠٠)دا لە میناکان بۆ ڕاگەیاندنی هەواڵی کات و گەیشتنی پاپۆڕە بازرگانییەکان و یاریکەرانی سێرک و شاعیران و گۆرانیبێژان هەواڵەکان بە زارەکی ڕادەگەیەنرا، دواتر هەواڵەکان بە دەست دەنووسرانەوە و ژمارەیەکی زۆریان لێ بڵاودەکرایەوە، یا لە دیوارەکان هەڵیاندەواسی. تا دەرکەوتنی ئامێری چاپ گۆڕانکاری بەسەردا هات.

ڕۆژنامە و گۆڤار:

١- لـە سـاڵی (١٥٩٧) یەکـەم گۆڤـاری مانگانـە لـە ڕۆرشـاخ لـە بـۆدن زێـی ئەڵمانیـا (RORSCHACHER MONATSSCHRIFT ANNUS CHRISTI) دەرچـووە.

٢- یەکەم ڕۆژنامەی هەفتانە بە مۆڵەتدار لە ساڵی(١٦٠٥) لە ستراسبۆرگ بە ناوی (Relation) واتـە پەیوەندی بڵاوکراوەتەوە.

٣- ١٦٥٠-١٦٦٠) یەکـەم ڕۆژنامـەی ڕۆژانـە، ڕۆژنامـەی ئەڵمانـی و جیهـان، لـە ١-١-١٦٦٠ لـە شـاری لایبزیـک دەرچـووە، بـە نـاوی هەواڵـی نوێـی جەنـگ و ململانێـی جیهانـی(Neu – Ein laufende Nachricht von Kriegs und welthändeln). لەلایـەن «تیمـۆت هێـس ریتچـە» (١٦١٤- ١٦٧٨)، (١٢) سـاڵ پێشـتر لەگـەڵ باوکـی کاری لـە دەزگای چاپەمەنـی کـردووە. «گریگۆریـۆس ڕیتچـە» (١٥٨٤- ١٦٤٣)، دەزگای چاپەمەنـی دانـاوە، لـە سـاڵی (١٦٥٠)دا بـۆ چەندیـن جـار لـە هەفتەیەکـدا ڕۆژنامـەی بـە نـاوی ڕۆژنامـەی (EINKOMMENDE ZEITUNG) لـە لایبزیـک، دەرکـردووە.

٤-– لە سەدەی حەڤدەم یەکەم ڕۆژنامە لەم وڵاتانە دەرچووە:

(١٦١٨–١٦٢٠) یەکەم ڕۆژنامە لە هۆڵەندا دەرچووە.

(١٦٢١) یەکەم ڕۆژنامە لە بەریتانیا دەرچووە.

(١٦٢٢) یەکەم ڕۆژنامە لە سویسرا دەرچووە.

(١٦٣١) یەکەم ڕۆژنامە لە فرەنسا دەرچووە.

(١٦٤٣) یەکەم ڕۆژنامە لە ئیتالیا دەرچووە.

(١٦٩٠) یەکەم ڕۆژنامە لە ئەمریکا دەرچووە.

٥ –لـە سـاڵی (١٦٦٥) یەکـەم گۆڤـاری فێربـوون– گۆڤـاری پسـپۆڕی تایبەتمەنـد، دەرچـووە (: JOURNAL DES SAVANTA ,Paris) بڵاوکراوەی ساڵۆن و قژبرین و مۆدێلی جیهانی (MERKURE GLANT,Paris.GÖTTER-BOTH MERKURIUS, Nürnberg)

گۆڤاری خێزانی لە ساڵی (١٧٠٩) وە:

(Moralische Wochenschriften ab ١٧٠٩) وەک :

(TATLER. SPECTATOR.DER PATRIOT) دەرچووە.

٦-–دەرچوونی یەکەم ڕۆژنامەی ڕۆژانەی مۆدێرنی ئازاد لە شێوەی فۆرمی ڕۆژنامەدا:

١- ڕۆژنامەی زیورخی نوێ لە ساڵی (١٧٨٠) دەرچووە.

٢- تایم لەندەن لە ساڵی (١٧٨٨).

٣- ڕۆژنامەی فرانكفۆرت لە ساڵی (١٨٦٦ تا ١٩٤٣).

٤- لاپەڕەی ڕۆژانەی بەرلین لە ساڵی (١٨٧١ تا ١٩٣٩).

٥- ڕۆژنامەی ڤییەنا لە ساڵی ١٧٠٣وە (WIENNERISCHES DIARIUM) تا ڕۆژی ئیمرۆ بۆ ماوەی سێسەد ساڵە لەم شارە دەردەچێت.)

٧—لە سەدەی نۆزدەهەمەوە ڕۆژنامەی گشتی دەرچووە وەك :

١- لە بەریتانیا، (زەی سوون) لە ساڵی ١٨٨٣.

٢- لە ئەمریكا، نیبیۆرك (هێرالد)، لە ساڵی١٨٣٥.

٣- لە ئەڵمانیا، (بەرلینە لۆكال ئەنتسایگە)، ڕۆژنامەی ئەم میتاگ واتە لە نیوەڕۆدا، لە ساڵی ١٩٠٤. لە كۆتایی سەدەی نۆزدەدا چەندین كۆمپانیای ڕۆژنامەوانی لە بەرلین دەركەوتن وەك : مۆسێ، ئولشتاین، شێرل.

٨— لە سەدەی نۆزدەدا تەكنیك و داهێنانی نوێ لە دەزگای چاپەمەنی داهێنرا، خێرایی لە چاپكردن، وەك لە ساڵی (١٨١٤- كۆنیگ) واتە مەلیك. مەكینەی ڕستە (لینۆ تایپە — مێرگن تالەر) لە ساڵی (١٨٨٥).

ئازادی چاپەمەنی:

١— لە ساڵی (١٦٨٩)، بۆ یەكەم جار ئازادی چاپەمەنی لە بەریتانیا، بە ناوی: ماف و هێندێك حاڵەت لابردنی سانسۆر.

٢— لە ساڵی (١٧٨٩)، ڕاگەیاندنی فەرنسی بۆ مافی مرۆڤ وەك مافی هاوولاتی و چاپەمەنی ڕاگەیەنرا.

٣— لە ساڵی (١٧٩١) ئازادی چاپەمەنی لە وڵاتە یەكگرتووەكان.

٤— لە ساڵی (١٨١٥تا١٨٤٨) شەڕ بۆ ئازادی چاپەمەنی لە ئەڵمانیا دەكات.

٥— لە ساڵی(١٨٤٨) شۆڕشی مارس لە ئەڵمانیا كۆبوونەوە لە بەردەم (پاول) كەنیسە لە فرانكفۆرت بۆ داخوازی ئازادی چاپەمەنی.

٦—لە ساڵی (١٨٧٤) بۆ یەكەم جار یاسای چاپەمەنی قەیسەری دەرچوو، بۆ ئازادی چاپەمەنی لە ئەڵمانیا.

٧—لە ساڵی (١٩١٤تا١٩١٨) لە شەڕی یەكەمی جیهانی، ئازادی چاپەمەنی پێشێلكرا، لەلایەن سوپاوە وەك: دانانی سانسۆر و قەدەغەكردنی لێدوانی ڕۆژنامەوانی.

٨—لە ساڵی (١٩١٩) ئازادی بیروڕا لە یاسای ئەڵمانی جێگیركرا، بە ژمارەی (١١٨)، بەڵام ئەم

ئازادییە، دواجار لەلایەن کۆماری ڕایمار پیشێل دەکرا، شەڕ و تەشقەلەیان دەنایەوە.

٩—لە ساڵی (١٩٣٣تا ١٩٤٥) لەلایەن سیستمی تۆتالیتاری دیکتاتۆر هیتلەر و نازی ڕەگەزپەرست، سەرکوتکردن و تێکشکاندنی میدیا دەستی پێکرد. یاسای قەدەغەکردنیان ڕاگەیاند: قەدەغەی پیشە، زیندانی، کوشتنی ڕۆژنامەنوسان، لێدوانی ڕۆژنامەوانی و بڵاوکردنەوە.

١٠ —لە ساڵی (١٩٤٥ تا١٩٤٩) ڕاگەیاندنی ئەڵمانی لە ئەڵمانیای ڕۆژئاوا، لەژێر کۆنترۆڵی وڵاتانی هاوپەیمانان بوو. وەک ئەمریکا و بەریتانیا.

١١—لە ساڵی (١٩٤٩) لە دەستووری ئەڵمانیا بۆ یەکەم جار بە مادەی ژمارە (پێنج) بۆ ئازادی بیروڕا، مافەکانی (بیروڕا، زانیاری، ئازادی چاپەمەنی) لە دەستوور جێگیرکرا.

١٢—لە ساڵی (١٩٤٥ تا ١٩٨٩) لە ئەڵمانیای ڕۆژهەڵات بە بڕیاری مەرکەزی دیکتاتۆری تۆتالیتاری، تەواوی چالاککوانان و ڕۆژنامەنووسان خرابوونە ژێر چاودێری.

١٣— لە ساڵی (١٩٨٩ تا١٩٩٠) کۆتایی بە دیکتاتۆرییەتی ڕۆژهەڵات هات، ئازادی چاپەمەنی لە تەواوی ئەڵمانیا ئازاد بوو.

بڵاوکردنەوەی هەواڵ:

١— لە دەورووبەری نزیکەی ساڵی (١٥٠٠) لە هێڵی سەرەکی پۆست لە کاتی دیاریکراوی خۆیدا، هەواڵەکان بڵاودەکرانەوە.

٢— لە ساڵی (١٨٣٣تا١٨٥٠) ئامێری تەلەگراف دۆزرایەوە، بە هۆی تۆڕی تەلەگراف هەواڵەکان دەگەیەنران.

٣— لە ساڵی (١٨٢٥- ١٨٣٥)، شەمەندەفەری هەڵمی دۆزرایەوە، ئەوەش هۆکارێک بوو بۆ گواستنەوەی هەواڵەکان.

٤ — لە ساڵی (١٨٣٥) یەکەم وەکالەی کۆمپانیای هەواڵ، ئابووریی کەرتی تایبەت دامەزرا، وەک: هاڤاس لە پاریس ساڵی (١٨٣٥). ڤۆلفس تەلیگرافیشە بوریا و لە بەرلین ساڵی (١٨٤٩). ڕۆیتەر لە لەندەن لە ساڵی (١٨٥١). خزمەتگوزاری دەوڵەتی بە ناوی تەلیگرافیشە- کۆریسپۆندێنس- بوریاو، لە ڤییەنا ساڵی (١٨٦٠). ئەسیۆشیدت پرێس لە نیویۆرک لە ساڵی (١٨٤٨). دێپیشین ئەگێنتوری سویسری، واتە کۆمپانیای هەواڵی سویسری، لە بێرن ساڵی (١٨٩٥).

ڕادیۆ و تەلەفزیۆن:

١— لە ساڵی (١٩٢١) یەکەم ڕادیۆی ئەڵمانی لە کاتی دیاریکراوی خۆیدا لە بەرلین بوو. بە ناوی— سەعاتێک ڕادیۆی بەرلین، لە کاتژمێری (٨ی ئێوارە تا٩) واتە بڵاوکردنەوەی بەرنامەکانی تەنێ یەک کاتژمێر بوو.

٢ —لە ساڵی (١٩٣٥) یەکەم تەلەفزیۆن لە کاتی دیاریکراوی خۆیدا، بەرنامەکانی بڵاودەکردەوە. لە شوێنێکی دیاریکراو تەلەفزیۆنەکە دانرابوو، پێی دەگوترا ژووری تەلەفزیۆن لە: بەرلین، لایبزیک، پۆتسدام.

٣— لە ساڵی (١٩٤٦تا١٩٦٣)، تەلەفزیۆنی (ARD) بازاڕی بە تەواوی پاوانکرد، لە ساڵی (١٩٥٠) ڕادیۆی بۆ تەواوی ئەڵمانیا دامەزراند. لە ساڵی (١٩٥٢) پڕۆگرامی ڕۆژانەی تەلەفزیۆنی (NWDR) لە هامبۆرگ بڵاوکردەوە.

٤— لە ساڵی (١٩٦٣ تا ١٩٨٤) هەردوو کەناڵی تەلەفزیۆنی (ARD- ZDF) مافی یاسایی– گشتی بڵاوکردنەوەیان هەبوو.

٥— لە ساڵی (١٩٨٤)ەوە هەردوو سیستم پەیڕەو کرا، یاسایی گشتی و کەرتی تایبەت، بۆ تەلەفزیۆن و ڕادیۆ.

٦ —لە ساڵی (١٩٩٤)ەوە یەکەم ڕۆژنامەی ئەلیکترۆنی ئەنتەرنێت درووست بوو، وەک: de (spiegel) www.dwelle.de واتە دۆیچە ڤێللە.

لە دوای بە گشتی بوونی تۆڕی ئەنتەرنێت، درووست بوونی ماڵپەرەکانی ئەنتەرنێت و ڕۆژنامەی ئەلیکترۆنی ڕۆژانە، و داهێنانی سۆشیال میدیا و چەندین کەناڵی جۆربەجۆری وەک: فەیسبووک، تویتەر، فەیس تایم تانگۆ، مەسینجەر...هتد، بواری ڕۆژنامەگەری گەشەیەکی یەکجار فراوانی بە خۆوە بینی، هەموو ماڵێک و کەلەبەرێکی جیهانی گرتەوە، ئێستایش میدیای ئەلیکترۆنی بە تەواوی جێی بە ڕۆژنامەگەری کاغەز لەق کردووە، بۆچوونی وا هەیە، لە ماوەی چەند دەیەی ساڵی داهاتوو ئیتر میدیای کاغەز نامێنێت.*

سەرچاوەکان :-

١/ www.gutenberg- museum. de

٢/ Medin-news.blog.de

٣/ Journalismus- PR. DR. Klaus Meier.

Journalismus in der Gesellschaft -٢-Kapital.

Uvk verlagsgesellschaft MbH.٢٠٠٧

* ئەم بابەتە لە گۆڤاری ڕامان ژمارە (٢٠٥) لە ڕێکەوتی ٥-٦-٢٠١٤، بڵاوبۆتەوە.

چاپخانەی گوتنبێرگ لەکاتی چاپکردنی لاپەڕەی ئینجیل بەبەرچاوی مێوانەکان بەشێوازی کۆن

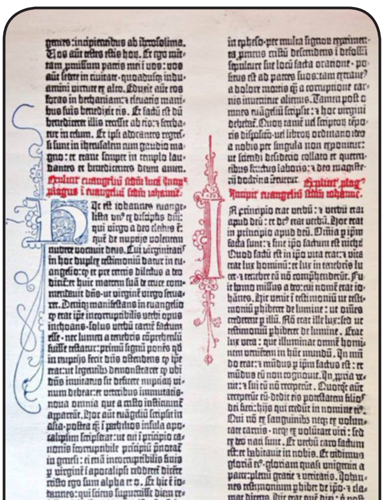
لاپەڕەیەک لە ئینجیلیی 42لە چاپخانەی گۆتنبێرگ چاپکراوە

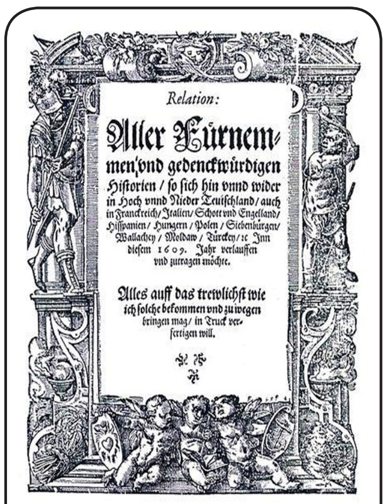
Relation:
Aller Fürnemmen vnd gedenckwürdigen Historien / so sich hin vnnd wider in Hoch vnnd Nieder Teutschland / auch in Franckreich / Italien / Schott vnd Engelland / Hispanien / Hungern / Polen / Siebenbürgen / Wallachey / Moldaw / Türckey / etc Inn diesem 1609. Jahr verlauffen vnd zutragen möchte.
Alles auff das trewlichst wie ich solche bekommen vnd zuwegen bringen mag / in Truck verfertigen will.

هیرفورنیم

چاپخانەی گوتنبێرگ

مۆهرین ئەبۆتیک وێنەی پێشەوەی پێشانگایە

نامەکان

بۆ وەرگرتنی زانیاری سەبارەت بە چەند گۆڤار و ڕۆژنامەیەک، بە نامە پەیوەندیم بەو کەسانەوە کرد، بە جۆرێک سەرنووسەر، یان دەستەی نووسەرانن، یان بە شێوەیەک پێوەندیان بە بڵاوکراوەکەوە هەبووە. زۆربەیان وەرامیان دامەوە. زانیاری ورد و باشیان بۆ نووسیوم. لێرەوە سپاسیان پێدەڵێم، هاوکات نامەکان وەکوو خۆیان بەبێ دەسکاری ڕێنووس و هەر دەسکارییەکی دیکە بڵاودەکەمەوە.

١ – نامەی سلێمان قاسمیانی- کاکە:

بەڕێز کاک یوسف

لەگەڵ ڕێزو سلاو!

چەند دێڕێک لەسەر چۆنییەتی هاتنەدەری گۆڤاری هانا.

ساڵی ١٩٩٥ بەدوای چەند دانیشتنێک بە بەشداری من، مصلح ڕێبوار، لەیلا قاسمیانی، بەکر ئەحمەد، شنە عبداللەو یوسف رەسووڵی، لەسەر بڵاوکردنەوەی گۆڤارێکی، ئەدەبی ، هونەری و کولتووری کە لەڕوانگەیەکی کرێکاری وسۆسیالیستییەوە دەڕوانێتە دونیا، ساغ بووینەوە. ئێمە جێگای خالی گۆڤارێک بەو بۆچونەوەمان بە ئاشکرا دەدی. یەکەم ژمارەی هانا لە مانگی ١١ی ساڵی ١٩٩٥ هاتە دەر. لەگەل دەرچوونی هانا، خەڵکێکی زۆر پەیوەندیان بە هاناوە گرت و بەرهەمی جۆراوجۆریان بۆنارد.

هانا لە وڵاتی سوید دەردەچوو، لە کوردستانی عێراقیش دووبارە چاپ دەکرایەوە. دوا ژمارەی هانا، ژمارەی ١٩ ، لەساڵی ٢٠٠٣ چاپ بوو.

هۆی کۆتایی هاتنی دەرچوونی هانا، زیاتر مەسەلەی ماڵی بوو. داهاتی هانا بەقەرای خەرجەکانی

نەبوو. موشكیلەی هەرە گەورە خەرجی پۆست كردنی هانا لە سویدەوە بۆ ولاتانی تر بوو.

بەداخەوە جیگای خاڵی هانا، بەبڕوای من و باقی ئەندامانی دەستەی نووسەران، ئێستە زیاتر لەبەر چاوە.

بە سوپاسەوە

سلێمان قاسمیانی

٢٠١٢-١-١٥

٢- نامەی بەڕێز عەبدولا سلێمان : (مەشخەڵ) بۆ یوسف منتك سەبارەت بەڕۆژنامەگەری چەپ لە باشووری كوردستان - عێراق — (١٩٨٧ تا ١٩٩٨).*

لیستی ناوی ئەو گۆڤار و ڕۆژنامە وبلاوكراوە سیاسی و ئەدەبی و فەرهەنگییانەی بزووتنەوەی چەپ لە باشووری كوردستان و دەرەوەی كوردستان.

١– گۆڤاری ڕابەر : – ١٩٨٧ هەولێر – كوردستان، ئۆرگانی تیئۆری ئەدەبی حیزبی - بلاوكردنەوەی حەلقەی ئەدیبانی كۆمۆنیست.

سەرنووسەری نەبووە، بەلام چوار ژمارەی یەكەم ئەم بەڕێزانە(عەبدولا سلێمان(مەشخەڵ) و جەمال كۆشش و ئەوزاد ئەحمەد ئەسوەد(هۆشەنگ) بەڕێوەیان ئەبرد. لەژمارە پێنجەوە تا ژمارە ١٢ تەنها عەبدولا سلێمان (مەشخەڵ) و جەمال كۆشش بەرێوەیان دەبرد.

ئەم گۆڤارە بەدەست دەنووسرایەوە و بەكاربۆن لەبەری دەگیرایەوە و ژمارە یەكی لە حوزەیرانی ١٩٨٧ لەهەولێر بلاو بۆوە.

تەواوی نووسینەوە و دیزاین و بەرگی گۆڤاری رابەر لەلایەن عەبدولا سلێمان (مەشخەڵ)ەوە ئەنجام دەدرا.

گۆڤاری ڕابەر جگە لە نامیلكەكانی یانزە ژمارەی لێ بلاو بۆوە و ژمارە دوانزەشی بەتایپ دوای ڕاپەڕین بلاو بۆوە. ژمارە دوانزە عەبدولا سلێمان (مەشخەڵ) تیایدا بەشدار نەبووە.

٢– گۆڤـاری زەنگـی کرێـکار : گۆڤـاری ئەدەبـی بـوو بەدەسـت دەنووسـرایەوە و بەکاربـۆن لەبـەری دەگیرایـەوە. ئـەم گۆڤـارە لەشـاری سـلێمانی دەردەچـوو و تەنهـا دوو سـێ ژمـارەی لـێ بـلاو بـۆوە.

٣ – ڕۆژنامـەی پرۆلیتـاری: – ١٩٩١ ، ڕۆژنامـەی تیئـوری ڕێکخـراوی ڕەوتـی کۆمۆنیسـت، بەزمانـی کـوردی کرمانجـی خـوارو ڕێنووسـی – ئارامـی. دەرچـووە .

سەرنووسەر : موئەیەد ئەحمەد .

٤– جريدة البروليتاری : جريده نظرية لمنظمة التيار الشيوعي

رئيس التحرير : مؤيد احمد

٥ – ڕۆژنامەی بۆ پێشەوە : – ١٩٩١- هەولێر – کوردستان، ڕۆژنامەیەکی سیاسیی بوو ڕێکخراوی ڕەوتی کۆمۆنیست دەری دەکرد، بەزمانی کوردی کرمانجی خوارو ڕێنووسی- ئارامی.

سەرنووسەر : ئاوات سەعید .

٦– جريدة الى الامام : جريده سياسية تصدرها منظمة التيار الشيوعي

رئيس التحرير : صادق عزيز

٧ – سـەرنجی کرێـکار : - ١٩٩١- کوردسـتان، ڕێکخـراوی سـەرنجی کرێـکار دەری دەکـرد، زمانـی کـوردی کرمانجـی خـوارو، ڕێنووسـی – ئارامـی.

سەرنووسەر : سامان کەریم

٨ – پەیامـی کرێـکار :- ١٩٩١ – سلێمانی- کوردسـتان، بڵاوکراوە ی ڕێکخراوی یەکێتـی خەباتـی کریکارانـی کۆمۆنیست دەری دەکـرد، زمـان کـوردی ،کرمانجـی خـوارو ڕێنووسـی – ئارامـی.

سەرنووسەر : تاهیر حەسەن

٩–- گۆڤـاری فیدراسـیۆن : ڕیکخـراوی فیردارسـیۆنی سەرتاسـەری شـوراکان و پەناهەنـدەی عێراقـی لـە دەرەوەی وڵات

سەرنووسەر : ڕێبوار عارف

١٠ – ڕۆژنامەی یەکسانی : ڕێکخراوی سەربەخۆی ئافرەتان لە کوردستان دەری دەکرد.

سەرنووسەر : ناسک ئەحمەد و ئاڵا فەرەج

١١ – زەنگی ئاوارە: ڕێکخراوی کۆمەڵەی ئاوارەکانی کوردستان دەری دەکرد.

سەرنووسەر : قابیل عادل

١٢– ئاکسیۆن : ڕۆژنامەیەکی کاتی یەکێتی بێکاران بوو لەکوردستان لە سەروبەندی ئاکسیۆنەکانی یەکێتی بێکاران لەکوردستان لە ١٩-٦- ١٩٩٣ بڵاو کرایەوە.

١٣– ڕۆژنامەی ئۆکتۆبەر : بڵاوکراوەیەکی سیاسییە حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان دەریدەکرد.

سەرنووسەر : خەسرەو سایە

دەستەی نووسەران : مزەفر عەبدوڵا، حەمە غەفوور، نوری بەشیر، ڕێبوار ئەحمەد، ئاراس ڕەشید، شەماڵ عەلی، ئاسۆ کەمال، گۆنا سەعید، ئاڵا فەرەج، عەبدوڵا مەحمود، موحسین کەریم، جەمال موحسین، ڕیبوار عارف، عیرفان کەریم.

١٤ – ڕۆژنامەی هاوپشتی کرێکاری :

بەرەو شۆشیالیزم : حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری چەپی عێراق دەریدەکرد.

سەرنووسەر : سەردار عەبدوڵا حەمە

دەستەی نووسەران : سەمیر نوری، سەرگوڵ محەمەد، کاروان نەجمەدین، ستار حەمەعەلی

١٥ – نحو الاشتراكية: يصدرها الحزب الشيوعي العمالي اليساري العراقي.

رئيس التحرير : عصام الشكري

١٦ – المجالس العمالية: جريدة يصدرها اتحاد المجالس و النقابات العمالية في العراق.

رئيس التحرير : فلاح علوان

١٧–– ڕۆژنامەی دەنگی بێکاران: ڕێکخراوی یەکێتی بێکاران لە کوردستان دەری دەکرد .

سەرنووسەر : عەبدوڵا سلێمان(مەشخەڵ) و عەبدولڕەحمان مەولود ئەم دوانە هەر یەک سەرنووسەری چەند ژمارەکیان لەئەستۆ گرتووە.

ژمارە ١ ساڵی ١٩٩٢ لەهەولێر بڵاو کرایەوە.

١٨ – یەک ژمارە دەنگی بێکاران : و دواتر گۆڕییان بە خەباتی بێکاران ڕۆژنامەی باڵی جیاوەبووی ناو یەکێتی بێکاران لە کوردستان.

سەرنووسەر : حاجی ئەنوەر

١٩ – گۆڤاری نینا: ١٩٩٢

کۆمەڵەی هونەر ئەدەبی شەبەنگ – نینا دەری دەکرد.

٢٠ – جريدة النضال الشيوعي:

نشرة سياسية دورية يصدرها الحزب الشيوعي العمالي العراقي.

رئيس التحرير : صادق عزيز

٢١ – الشيوعية العمالية: يصدرها الحزب الشيوعي العمالي العراقي.

رئيس التحرير : احمد معين

هيئة التعرير : مؤيد احمد، خسرو ساية، امجد غفور.

٢٢ – پەیامی کۆمۆنیزم : بڵاوکراوەیەکی سیاسیی بوو بزووتنەوەی بنیات نانی حیزبی کرێکارانی کۆمۆنیست – عێراق دەری دەکرد.

سەرنووسەر : نزار عەبدوڵا چەند ژمارەیەکیش سەلام مارف سەرنووسەر بووە.

لە شاری سلێمانییەوە بڵاو دەکرایەوە.

٢٣ – بلاغ الشيوعية: نشرة سياسية يصدرها حركة انبثاق حزب العمال الشيوعيين – العراق.

رئيس التحرير : احمد معين

٢٤– کوردستان تریبۆن : ڕۆژنامەیەکی سیاسی – سۆشیالیستی سەربەخۆ بوو.

خاوەنی ئیمتیاز : ئیسماعیل ئیبراهیم

سەرنووسەر : دکتۆر یونس ئیبراهیم

ژمارە ١ لە ئایاری ساڵی ١٩٩٦ بڵاو بۆتەوە.

٢٥ – ڕۆژنامەی بڵێسە: ڕێکخراوی ڕەوتی بەلشەفیک دەری دەکرد.

سەرنووسەر: سەلام مارف

سکرتێری نووسین : ساڵح تۆفیق

ژمارە ١ لەساڵی ١٩٩٨ بڵاو کراوەتەوە.

٢٦ – گۆڤاری ژیلەمۆ : گۆڤارێکی پاژیی هونەرییە

چاپ و دەرهێنانی ئۆژین ئەحمەد لەدەرەوەی کوردستان بڵاو دەکرایەوە.

٢٧ – گۆڤاری هانا: گۆڤاریکی وەرزی ئەدەبی و فەرهەنگی و کۆمەڵایەتیی بوو.

سەرنووسەر : سلێمانی قاسمیانی

دەستەی نووسەران : مصلح سێخ الاسلامی (ڕێبوار)، شنە عەبدوڵا، یوسف ڕەسولی، لەیلا قانعی، بەکر ئەحمەد (ئاسۆ)، عەبدوڵا سلێمان(مەشخەڵ)، بژار

ئەم گۆڤارە لەوڵاتی سوید دەردەچوو و ژمارە ١ی لەساڵی ١٩٩٥ بڵاوبۆتەوە.

٢٨ – گۆڤاری شەبەنگ: گۆڤارێکی ئەدەبی و ڕۆشنبیری وەرزیی بوو.

سەرنووسەر : شوان محەمەد

لەسلێمانی بڵاو دەکرایەوە.

٢٩ – گۆڤاری دالیان : گۆڤارێکی ڕۆشنبیری و کۆمەڵایەتی هونەریی بوو.

ئەم گۆڤارە لەئەنجامی یەکگرتنی هەردوو گۆڤاری دالیان و ژیلەمۆ لەساڵی ٢٠٠٢ هاتە بوون.

٣٠ – گۆڤاری هەنگاو : وەرزە گۆڤارێکی وەرگێڕانی فیکریی و کلتوریی پێشکەتنخواز بوو.

سەرنووسەر : ئارام جەمال سابیر

ستافی بەڕیوەبردن : یاسین قادر سەعید، عەلی ئازەرنیا، غەریب شەریف مەجید، سەلام مارف.

ئەم گۆڤارە لە باشووری کوردستان بلاو دەبۆوە.

٣١ – گۆڤاری هاوپشتی کرێکاری : کۆمیتەی هاوپشتی کریکارانی عێراق لەدەرەوەی وڵات بەتایبەتی لەسوید دەری دەکرد.

سەرنووسەر : نوری کەریم

٣٢ - گۆڤاری ئەدەبی کرێکاری

سەنووسەر : عەباس شوان لەسلێمانی بڵاو دەکرایەوە.

*ئەم نامەیەلە ڕێکەوتی(٢١– ٦- ٢٠١٣) عەبدوڵڵا سلێمان مەشخەڵ بە نامەی ئەلیکترونی فەیسبووک بۆی ناردم، پاشان داوام لێ کرد بە وۆرد بۆم بنێرێت. لە ڕێکەوتی ٢٤– ٦ -٢٠١٣ جارێکی تر بە ئیمەیل بۆی ناردم، کورتە نامەیەکی دیکەی لە ڕێکەوتی (٣١-١-٢٠١٥) بۆ ناردم، هێندەک زانیاری تری لە خۆ گرتبوو. لەگەڵ ژمارە (یەک)ی دەنگی بێکاران، ئاماژە بەوەش دەکات، کە کەسانێکی تریش هەبوون بەشداری نووسینیان کردووە، بەڵام لە یادی نەماون.

٣ – نامەی حەمەعباس (شاعیر): سەبارەت بە گۆڤاری قەرەچووغ ١٩٨٧- ١٩٨٨*، ڕێکەوتی (٢٠١٤/١٢/٢٩)

سڵاو کاک یوسف..

کاکە گیان، ئەو گۆڤارە تیراژەکەی تەنها (٣) دانە بوو، دانەیەک لەلقەکەی خۆمان دەمایەوە، دانەی دووەممان دەنارد بۆ بەتالیۆن(کەچەند لقێکی دیکەی هەبوو) و ئەم لق وئەو لقی پێ دەکرد، دانەی سێیە میشمان دەناردەوە ناو هەولێر،

جانازانم لەناو هەولێر تاچەند ئەمدەست وئەودەستی پێدەکرا، بەڵام دلنیام لەوێش دەخوێنرایەوە، چونکە دوای دەرچوونی گۆڤارەکە لە شارەوەش بابەتمان بۆدەهات.. گۆڤارەکە بەهەردووزمانی کوردی وعەرەبی دەردەچوو، بەڵام بەشی زۆری کوردی بوو، وەک بێتەوە بیرم نزیکەی (٣٠) لاپەڕە دەبوو، دەستنووس بوو، لەژێر ئەو کاغەزەی کە بەقەڵەمی جاف دەمان نووسی، دوو کاغەزی دیکەمان بە کاربۆنەوە دادەنا، بەم جۆرە دەبوو بەسێ دانە، سەرنووسەرو ئەو شتانەمان نەبوو، ئەوەی هەبوو لیژنەیەکی سێ کەسی بوو (من - سیار- کەرابەر سیاسی بوو- ئەبوو ئەحلام کە بەرپرسی لقەکەمان بوو) ئێمە لە لقی قەرەچووغ بووین بۆیە گۆڤارەکەشمان ناونا (قەرەچووغ).. وابزانم ساڵی (١٩٩٢) بوو لە یەکێک لەژمارەکانی ڕێگای کوردستان، بە دوورو درێژتر باسی ئەم گۆڤارەوتیپێکی مۆزیکم کردووە، کە هەر لەو کاتیدا دامانمەزراندو چەندین ئاهەنگمان لەبۆنە جۆراوجۆرەکان پێشکەش کردو هەندێ بەرهەمی باشیشمان تۆمارکرد کە دواتر هەموویان تیاچوون، لەکۆتایی نووسینەکەمدا داوامکردبوو هەرکەسێک هەر ژمارەیەکی ئەو گۆڤارەی کەوتۆتەلا ئاگادارم بکاتەوە، بەڵام هیچ خەبەرێک نەبوو.

٤ – نامەی عەباس شوان سەبارەت بە گۆڤاری ئەدەبی کرێکاری:

دوای سڵاوی گەرم هیوام باشی و ساغ و سەلامەتیتە، ئەوەی داوات کردبوو ئەوەتا، ئیتر گەر ناڕۆشنی تێدابوو ئاگادارم بکەرەوە... بەهیوام لەکارەکەتدا سەرکەوتوو بیت.. لە گۆڕانکارییەکانی کارەکەت ئاگادارم بکەرەوە، سوپاستان دەکەم
عەباس شوان

کورتە مێژووی ئەدەبی کرێکاری یەکەم ژمارەی گۆڤاری ئەدەبی کرێکاری لە (١٩٩١.١٢.١٧) بەدەستنووس لە ئاستی شاری سلەیمانیدا بڵاوبووە. مانگانە بەتیراژی ٢٠٠-٣٠٠ دانەی لێ چاپ و بڵاو دەبووەوە. تا ناوەراستی ساڵی (١٩٩٦)٣٣ ژمارەی لێدەرچووە. ئەمە وێرای بڵاوکردنەوەی چەندەها کۆهەڵبەست و چیرۆك یان کردنەوەی پێشانگای شێوەکار، گێرانی کۆری ئەدەبی وهونەری، سیاسی و کۆمەڵایەتی و بڵاوکردنەوەی بەیاننامە و پۆستەر و پلاکارتی سیاسی لە بۆنە کرێکارییەکاندا.. لەساڵی دووەمەوە، لەژمارە ١٣ ەوە ناوەکەی وشەی هونەری بۆ زیاد کرا بووە گۆڤاری ئەدەب و هونەری کرێکاری. ژمارە ١٧ نیسانی ١٩٩٣ و ژمارە ٢٧ ئایاری ١٩٩٤ و ژمارە ٣١ی ئایاری

١٩٩٥ تایبەت بە ڕۆژی جیهانی کرێکاران یەکی ئایار بوون. -: لەژمارە ١٧ نیسانی ١٩٩٣ لۆگۆی (ئارم) خۆی دروستکرد و لەبەرگی یەکەمیدا دانرا. -: ژمارە ١٩ حوزەیرانی ١٩٩٣ وێڕای خودی گۆڤارەکە دوو پاشکۆی دەرکردووە، بە مەبەستی پێکهێنانی مەڵبەندی ئەدەب و هونەری کرێکاری. بەم ناونیشانانە:

١- پێکهێنانی کانوونی ئەدەب و هونەری کرێکاری، ئەرکی دەستبەجێمانە لە ٣ پەڕەی قەبارە ئا چواردا بوو. ٢- بەرەو پێکهێنانی کانوونی ئەدەب و هونەری کرێکای، لە ٣ پەڕەی قەبارە ئا چواردا بوو. - : ژمارە ٢٠ تەمووزی ١٩٩٣ دوو پاشکۆی دەرکرد بەمەبەستی پێکهێنانی مەڵبەندی ئەدەب و هونەری کرێکاری. بەم ناونیشانانە:

١- کێشە و بەربەست لەبەردەم پێکهێنانی کانوونی ئەدەب و هونەری کرێکاریدا، ئاسۆی دواڕۆژی لە ٢ پەرەی قەبارە ئا چواردا بوو. ٢- پێکهێنانی کانوونی ئەدەب و هونەری کرێکاری، ئەرکی ڕابەرانی بەدەربەستە. لە ٤ پەرەی قەبارە ئا چواردا بوو -: لەڕۆژی (١٩٩٣.٧.٢٦)دا مۆلەتی یاساییمان وەرگرت. وێنەیەکی بەڵگەنامەی مۆڵەتەکە لە ژمارە ٢١ ئابی ١٩٩٣ بڵاوکرایەوە. -: ژمارە ٢٢ ئەیلوولی ١٩٩٣ وێڕای خودی گۆڤارەکە پاشکۆیەک لەسەر مەڵبەندی ئەدەب و هونەری کرێکاری دەرکرد، بەم ناونیشانە: بەبن بەست گەیشتن و ئیفلیجی مەڵبەندەی ئەدەب و هونەری کرێکاری لە ئەستۆی کێدایە؟ لە ٤ پەڕەی قەبارە ئا چواردا بوو. -: ژمارە ٢٨ تەمووزی ١٩٩٤ قەبارەی گۆڤارەکە لە شێوەی مەلزەمەدا دەرچوو، بەهۆی کێشەی بێپارەییەوە. -: ژمارە ٢٩ تشرینی یەکەمی ١٩٩٤ قەبارەی گۆڤارەکە وەک کتێبی گیرڤان دەرچوو، ئەوەیش بەهۆی کێشەی داراییەوە بوو. -: ژمارە ٣٠ تەمووزی ١٩٩٥ ئارمی گۆڤار لابرا و ناوەکەشی گۆڕانی بەسەرداهات و وشەی هونەر لابرا و بووەوە بە ئەدەبی کرێکاری. -: ژمارە ١ پاشکۆی سیاسی گۆڤاری ئەدەبی کرێکاری لە ساڵێ چوارهەم و حوزەیرانی ١٩٩٥ بە تیراژی ٥٠٠ دانە بڵاو بووە. ئەم پاشکۆیە لەقەبارەی ٤ پەرەی ئا چواردا، بەشێوەی مەلزەمە بوو. دوو بابەتی لە خۆ گرتبوو بەم ناونیشانانە: ١- مەنسوری حیکمەت و خەونە یاساغەکانی موجاهید یا تەوەهم بە بۆرژوازی. ٢- نزیکایەتی چەپ و ڕاست، دانان بە هەڵەدا یان دانان بەبێ توانایی و ئیفلاسی!؟ لەگەڵ دەرچوونی ئەم پاشکۆ سیاسییەدا هزری سیاسی کۆنترۆڵی هزری ئەدەبی لەژێر هەمان ناودا کرد. -: ژمارەی ٢ ی پاشکۆی سیاسی لە تەمووزی ١٩٩٥ بە هەمان شێوەی پێشوو بەڵام بەتیرژی ٨٠٠ دانە و ٨ پەڕە بڵاوبووە. بە ناونیشانی: مەلا بەختیار و تاهیر حەسەن، سۆشیالدیموکراتی عادی و موحەسەن، لە فرە بۆ یەکتر کردنێکدا. -: ژمارە ٣ی پاشکۆی سیاسی لە کانوونی یەکەمی ١٩٩٥ بەهەمان شێوە بە تیراژی ٥٠٠ دانە و ٣ پەرە قەبارە ئا چوار بڵاوبووە. بەم ناونیشانانەوە: ١- سۆشیالیزم و دین. ٢- تیرۆر و موتەهەم بوون بە بۆرژوازی. ٣- میتینگ بۆ ٧ هەڵسووڕاوی عەرەب، پەردەپۆش کردنی چ سیاسەتێکە؟ -: ژمارە ٤ ی پاشکۆی سیاسی لە شوباتی ١٩٩٦ بەهەمان شێوە بەتیراژی

٨٠٠ دانە و ٥ لاپەڕەی قەبارە ئا چوار بڵاو بووە. بەم ناونیشانە: ١- پەیامی جمهوری جەهلی ئیسلامی و حاکمانی کوردستان، برسێتی / تیرۆر / جەهالەتە!! ٢- گرفتی سووتەمەنی لەنێوان معارەزەی شووشەیی و فەرمانڕەوایاندا. ٣- لینین هەژێنەری بەشەریەتی هاوچەرخمانە. ٤- عادل باخەوان ی بزووتنەوەی ئیسلامی، پاکانە بۆ تیرۆر دەکات؟! ٥- پێشێلکردنی مافی مرۆڤ، بەدیلی ئیسلامییە! -: ژمارە ٥ ی پاشکۆی سیاسی لە حوزەیرای ١٩٩٦ بەهەمان شێوە بە تیراژی ٥٠٠ دانە و ٦ پەڕە قەبارە ئا چوار بڵاوبووە. بەم ناونیشانانەوە: ١- قەلەمی نووسەرانی ناڕازی بڕندەیە، بۆیە یەکێتی و ئیسلامی شێت و شبر کردووە! ٢- ماجەرای گێچەڵەکەی یەکێتی نیشتمانی کوردستان بە گۆڤاری ئەدەبی کرێکاری. ٣- دوو وشە لە چوار ساڵ دەسەڵاتی ناسیۆنالیزمدا. ٤- بزووتنەوەی ئیسلامی چی بۆ خەڵکی هەڵبجە کردووە، تا تەقەیان لێ دەکات؟! -: ژمارە ٦ ی پاشکۆی سیاسی لە کانوونی یەکەمی ١٩٩٦ بەهەمان شێوە بە تیراژی ١٠٠٠ دانە و ٤ پەڕە قەبارە ئا چوار بڵاوبووە. بەم ناونیشانانەوە: ١- ئیسلامییەکان، مەوقعیان لە ئیعرابدا؟ ٢- خەڵکی سلەیمانی حوکمی پارتی دیموکراتی کوردستانیشیان بینی!! ٣- پارتی لە بڕینی مووچە لاسایی یەکێتی دەکاتەوە!! ٤- شیعرێکی وەرگێڕاو. -: ژمارە ٣٣ ی ئاداری ١٩٩٦ دواهەمین ژمارە بوو لەساڵی پێنجەمی تەمەنی گۆڤار. - ژمارە ١٨ ئایاری ١٩٩٣ بێجگە لەژمانی کوردی بۆ یەکەمجار شیعرێکی عەرەبی بڵاوکرایەوە. بە ناونیشانی عید بلا حدود. هەروەها لەژمارە ٢٧ ئایاری ١٩٩٤ شیعرێکی تری بەزمانی عەرەبی دابەزێنراوە. بەناونیشانی ایار احاسیس ضاربة. لەژمارە ٣٠ نەورۆزی ١٩٩٥ دا شیعرێکی تر بە زمانی عەرەبی هەیە بەنونیشانی: مازق و بحر. لەژمارە ٣٢ تشرینی یەکەمی ١٩٩٥ شیعریکی تر بەهەمان زمان بڵاو بۆتەوە بەناونیشانی : حب الموسیل. لە داهەمین ژمارە ٣٣ ئاداری ١٩٩٦ شیعرێکی تر بەناونیشانی: الواقع الخطر، بڵاوبۆتەوە. هەموو ئەو شیعرانە هی شاعیر سەیوان محەمەد بوو کە هاوکارێکی باشی گۆڤار بوو. - :ژمارە ١ بۆ ١٢ بەناوی ئەدەبی کرێکارییەوە بووە. ژمارە ١٣ بۆ ٢٩ بەناوی گۆڤاری ئەدەب و هونەری کرێکارییەوە بووە. ژمارە ٣٠ بۆ ٣٣ بەناوی گۆڤاری ئەدەبی کرێکارییەوە بووە. ٦ ژمارەی پاشکۆی سیاسییەکەش هەر بەناوی گۆڤاری ئەدەبی کرێکارییەوە بووە.

دەبارەی دەستەی نووسەرانەوە هەر چەند ژمارەیەک ئاڵوگۆڕی بەسەرداهاتووە.. بەڵام خاوەنی ئیمتیار بەندی عەلی حەسەن ی شاعیر بوو. بەڵام ئەویش ماوەیەک بوو.. دیارە لە سەردەمی شێرۆکۆ بێکەس کە وەزیری ڕۆشنبیری بوو مۆڵەتی وەرگیرا... لەبارەی پاشکۆکانییەوە بەتایبەتی سیاسییەکی زۆر گرنگتر و دەنگوسەدای زۆرتری دایەوە و ژمارەی تیراژی زۆر زۆر تر بوو.......

عباس شوان

٧ -٢- ٢٠١٤

٥ - نامەی ڕابەر ڕەشید. سەبارەت بە مانگنامەی پردێی ئازاد:

دەرکردنی ڕۆژنامە – مانگنامە- ی پردێی ئازاد

کۆتایی تشرینی یەکەمی – ٢٠٠٣-

هەر لەگەڵ پرۆسەی ڕووخانی بەعس دوای گەڕانەوەی ڕۆژنامەنووس (ڕابەر رەشید) وەکو ڕۆژنامەنووسێکی چەپ سەربەخۆ بۆ شارۆچکەی پردێ، بیرۆکەی دامەزراندنی سەنتەرێکی ڕۆشنبیری کە هەموو ڕۆشنبیرانی شارۆچکەکە کۆبکاتەوە، لەلایەن ناوبراوەوە خرایە بەردەستی ژمارەیەك کەسایەتی شارەکە، هەرخۆیشی پرۆژەی پێشنیارکراو و پەیڕەوو پرۆگرامی سەنتەرێکی ڕۆشنبیری داڕشت و دەرکردنی ڕۆژنامەیەکیش لەلایەن ئەو سەنتەرەوە، خالێکی سەرەکی و بنەڕە تیی پرۆژە پێشنیارکراوەکە بوو، لە ئەنجامدا ژمارەیەك لەو کەسایەتیيانە بیرۆکەکەیان پەسندکردو شانبەشانی یەکتری کەوتنە خەمي دامەزراندنی سەنتەرەکە، لە ڕۆژی (٥و٢٠٠٣/٩/٦) بە ئامادەبوونی (٢٨) ڕۆشنبیری شارەکە لە هەردوو نەتەوەی کوردو تورکمان

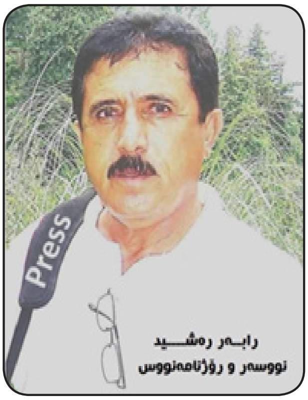

کۆنفرانسی دامەزراندن بەستراو یەکێك لەو بڕیارانەی لە کۆنفرانسەکەدا پەسندکرا، دەرکردنی ڕۆژنامەی (پردێی ئازاد) بوو بە هەرسێ زمانی (کوردی، تورکمانی، عەرەبی) لە ڕێککەوتی (٢٠٠٩/٥/٤) لەلایەن ئەنجومەنی سەندیکای ڕۆژنامەنووسانی کوردستانەوە ژمارە متمانەی(١٣٩)ی پێدراوە.

شایانی باسە هەر لە ژمارە (١)ی پردێی ئازادەوە (پیتچنین وکاری هونەری) لەلایەن خودی سەرنووسەر (رابەر رەشید)ەوە کراوە، ئەمە وێڕای ئەوەی کە زۆربەی بابەتەکان، بەتایبەتي بابەتەکانی (ل١و ل٢) لە نووسیني ناوبراون.

ژمارە (سفر) هەراو زەنایەکی زۆری لێکەوتەوە، چونکە لەلایەن خودی ڕۆژنامەنووس (ڕابەر ڕەشید) ەوە دەرکرابوو، بێ ئاگاداری ئەندامانی دیکەی سەنتەر، هۆکاری سەرەکی دەرکردنی ژمارە (سفر) ی پردێی ئازاد بەو شێوەیە، لەبەرئەوەبوو، چونکە بە ئاشکرا هەست بەوە دەکرا کە دەستێوەردانی حزبي لەسەنتەرەکەدا بکرێت (ڕیسەکە بکرێتەوە بەخوری)، شکست بەو هەنگاوە پیرۆزە بهێنرێت کە بۆ یەکەمجار بوو لە مێژووی شارۆچکەی پردێدا، بڵاوکراوەیەك دەربچێت بەناوی سەنتەرێکی ڕۆشنبیریشەوە بێت. بەهەرحاڵ، بەهەوڵی دڵسۆزان توانرا، کۆسپ و تەگەرەکان لەبەردەم هەنگاوەکاندا لاببردرێن و درێژە بەو خەبات ڕۆشنبیرییە بدرێت کە بڕیاری لەسەر درابوو. ....هتد.

٦ – نامەی ئازاد حاجی عبدالله هەورامی، سەبارەت بە گۆڤاری گاورباغی:

کاک یوسفی بەڕێز سڵاو.

ببەخشە کە درەنگ وەڵامت دەدەمەوە، لەبەریەوەی لەلایەکەوە زۆر سەرقاڵی دەردیسەریی ژیان بووم و لەلایەکی دیکەشەوە ،گشت ژمارەکانی (گاورباغی) لەبەردەستدا نەبوون...

لەساڵی -١٩٩٦- دا ، کە هاتمە ئەڵمانیا پەیوەندیم بە زۆربەی هاوڕێ دێرینە چەپ و کۆمۆنیستەکانمەوە کرد و پێشنیازی ئەوەمکرد کە هەوڵی بڵاوکردنەوەی گۆڤارێکی (چەپ و کۆمۆنیستانە) دەرکەین ،بەو هیوایەی ببێتە دەنگی شۆڕشگێڕانەی کرێکارانی کوردستان...

پاش هاموشۆیەکی زۆر و گفتوگۆیەکی فراوان زۆر لە هاوڕێیان بەشێوەیەکی پۆزەتیڤ بیرۆکەکەیان پێباشبوو، برێکیشیان بیروڕایان گۆڕانی گەورەی بەسەردا هاتبوو و زێدەتر، بەلایانەوە باشتربوو کە گۆڤارێکی(چەپی لیبراڵی) دەرکەین، چونکە بەبۆچوونی ئەوان (باوی کۆمۆنیزم) نەمابوو...

سەرەنجام، تەنها (لالۆ نەریمان ـ نەریمان وەهاب) بەگەرموگوڕی هاتە پێشەوە و یەکەمین ژمارەی (گاورباغی) مان لە ئۆکتۆبەری-١٩٩٦- دا بڵاوکردەوە...

ژمارە (١) ی گاورباغی ، ئۆکتۆبەری-١٩٩٦- ٤٠، لاپەڕە بوو

ژمارە(٢)ی گاورباغی ، ئازاری- ١٩٩٧- ٧٦، لاپەڕەبوو...نوسەرەکانی ئەم ژمارەیە : لالۆ نەریمان ، ئازاد عەبدوڵلا ، عەلی ، کەریمی موحەمەدی بوون...

ببەخشە. نوسەرەکانی ژمارە(١) : لالۆ نەریمان و ئازاد عەبدوڵلا بوون...

بینییەکی زۆر گرنگ و پێویست: هەر لە سەرەتای بڵاوکردنەوەی (گاورباغی)یەوە ئەرکی سەرەکی تایپکردن و چاپکردن و بڵاوکردنەوەی گۆڤارەکە بە ئەرک و ماندوبوون و شەونخونی (لالۆ نەریمان) بوو...بەڕاستی گەر دڵسۆزیی و خۆبەختیی ئەو هاوڕێ کۆڵنەدەرە نەبوایە ، ئەوا دەرکرنی ئەو گۆڤارە زۆر دواتر دەکەوت..چونکە من نە کۆمپیتەرم هەبوو و نە شارەزاییشم لە بارەی چاپکردنەوە هەبوو..

بەڵام بەداخ و مەخابنەوە، هاوڕێ (لالۆ نەریمان) بەهۆی کێشەیەکی تایبەتییەوە ، وازی هێناو (پەڕ و باڵی) شکاندم ...! ئیدی دەبوو بەتەنهایی شانبدەمە بەر ئەرکی دەرکرن و بڵاوکردنەوەی

گۆڤارەکە...ئەوەش کارێکی ئاسان نەبوو بۆ من، بەتایبەتیی لەڕووی تەکنیکییەوە...

خۆشبەختانە، هەر لەوکاتەدا ، هاوڕێیەکی فارسم(نادر حدادیی) کۆمەکێکی فراوانی پێکردم ، تەنانەت بەبێ ئەوەی (کوردیش) بزانێ چەند گوتارێکی بۆ تایپکردم...!

ژمارە(٣) هاوینی- ١٩٩٨- ١٠٨ لاپەڕە بوو...نوسەرەکانی : ئازاد عەبدولا ،حەمەسەعید حەسەن ، حەسەنی سەید باقی ، سەلام عەبدولا...

تێبینییەکی گرنگی دیکە: لە ژمارە (٤)وە ، هاوڕێی دڵسۆز (ئاکۆ هەورامی) ڕۆڵێکی گرنگ و ثرشنگداری بینیی لە تایپکردن و ڕێکخستنی کۆمپیوتەری و دیزاینی گۆڤارەکەدا...

ژمارە (٤)- ١٩٩٩-، نزیکەی (١٣٠ ـ ١٤٠) لاپەڕەبووە ...! بەداخەوە ئەم ژمارەیەم لەبەردەستدانەماوە... گەر بیرەوەریم کۆمەکم بکات ، نوسەرەکانی : ئازاد عەبدولا . حەسەنی سەید باقی ، سەلام عابدولا ، شلێر ، سیروان بوون ...هیوادارم ئەم ژمارەیەم دەسکەوێتەوە و بەدروستیی زانیارییەکانت بۆ بنێرم، یاخود گەر خۆت بتوانی هەوڵێکی پەیداکردنی (ژمارە ٤) بدەیت...

ژمارە (٥) زستانی- ٢٠٠٢- ١١٠، لاپەڕەبوو.. نوسەرەکانی : کیسرا عەبدولا ، ئازاد عەبدولا...

ژمارە (٦) ، فێبریوەری- ٢٠٠٣- ١٤٦، لاپەڕە بوو ...نوسەرەکانی : ئەردەڵان عەبدولا، کیسرا هەورامی ، شیلان ، ئازاد عەبدولا...

بەهۆی هەلومەرجی تیرۆر و ترس و تۆقی دەزگا جیاوازەکانی بۆرژوازیی کورد و هاوکارە سەرمایەدارییە هاوپەیمانە جیهانییەکانییانەوە و بۆ پاراستنی ژیانی هاوڕێ و نوسەرە هاوکارەکانمان ، بە پێویستمان نەزانی ، ناوی نوسەر و سەرنوسەر و هاوکارەکانان لەوکاتانەدا ، ئاشکرابکرێن...

ئێمە هەر لەسەرەتاوە باوەڕمان بەکارێکی خۆبەخشانە و (کۆلێکتیڤیی ـ گەلەکاریی و هاوبەشیی) هەبوو ، لەبەرئەوە نە سەرنوسەرمان هەبوو و نە هیچ دابەشکارییەکی (پلەداریی) ...!

بەڵام، سەرەنجام: ئەرکی بڵاوکردنەوە و سەرپەرشتیی و سەرنوسەریی کەوتە ئەستۆی من : (ئازاد عەبدولا سدیق) کە زۆرجار نوسینەکانم ، هەر لە- ١٩٧٦- ەوە ، یان بەناوی (ئازاد عەبدولا، یان ئازاد عەبدولا سدیق) وە بلاو کردۆتەوە و ماوەیەکیشە، زیاتر بە ناوی (ئازادی حاجی عەبدولا هەورامی) یەوە بڵاودەکەمەوە... ئێدی خۆشیی و سەرکەوتنت دەخوازم.

بۆ هەر زانیاریی و هاوکارییەکی دیکەت ئامادەم.

٢٠١٥/١/٢٣

١:٥٧

Azady Haji Abdulla Hawrami

نۆرینی ئەرشیفی تایبەتی مام حوسێن گولەر – و کۆمکار، مانهایم 23-4-2014

Mali Mamosta Nasradin Karem Mamar Mantk kate norene Arshefakay 10-6-2015 Cwarsham

ماڵێ مامۆستا نەسرەدین کەریم مەنتک

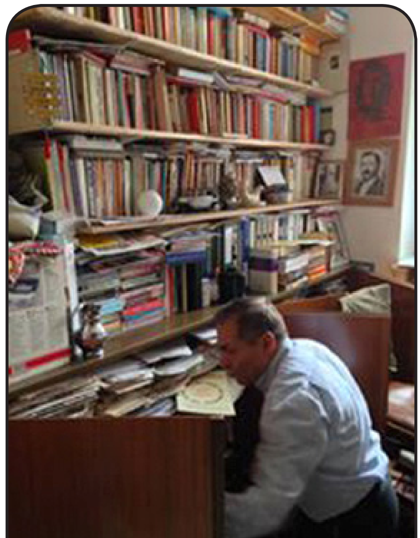

تۆزینی ئەرشیفی تایبەتی مام حوسێن گولەر- و کۆمکار، مانهایم 2014-4-23

لەسەردانێکی رۆژنامەوانی بۆ مالی مامۆستا عباس نادر لە رێکەوتی 2014-6-23

سەرچاوەکان

کتێب:

١– ئیسماعیل تەنیا، بزاڤی ڕۆژنامەگەری کوردی لە ئەڵمانیا (١٩٦٣ – ٢٠٠٦)، چاپی یەکەم، هەولێر، ٢٠١٠.

٢– ئیسماعیل تەنیا، ڕابەری ڕۆژنامەگەری کوردی (ئازاری ١٩٧٥- ١٩٩٣)، چاپی یەکەم، هەولێر، ٢٠١٣.

٣– جەلادەت بەدرخان- میر، گۆڤاری ڕۆناهی (١٩٤٢- ١٩٤٥) (٢٨) ژمارە، کۆمەڵەی کاوە بۆ کولتووری کوردی، پڕۆژەی چاپ و بڵاوکردنەوەی کەلەپووری بەدرخانییەکان، هەولێر، ٢٠٠١ چاپی یەکەم، چاپخانەی پەروەردە.

٤– جەلیلی جەلیل- دکتۆر، هەندێ سیمای ژیانی کۆمەڵایەتی و سیاسی و کولتووری کوردی لە کۆتایی سەدەی نۆزدەم و سەرەتای سەدەی بیستەم، وەرگێڕانی لە ڕووسیەوە بۆ کوردی: ئەنوەر قادر محەممەد: بەڕێوەبەرێتی گشتی چاپ و بڵاوکردنەوە، سلێمانی،٢٠٠٦.

٥– جوتیار تۆفیق، بیبلیۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لە ڕۆژهەلاتی کوردستان و دەرەوەیدا ١٩٠٨- ١٩٨٨، بنکەی ژین، سلێمانی، ٢٠٠٧.

٦– سەلاح محمد سەلیم هروری- دکتۆر، عەبدولرەزاق بەدرخان ١٨٦٤- ١٩١٨، ژیان، تێکەلینسیاسی، خەباتا چاندی، بنکەی ژین، سلێمانی، ٢٠٠٥.

٧ – عەبدولا زەنگەنە ئامادەکردن و لێکۆلینەوە: ڕۆژی کورد ١٩١٣- ئەستەمبول، گۆڤاری جڤاتی هێڤی قوتابیانی کورد، پێشەکی: دکتۆر ئیسماعیل شوکر، بنکەی ژین، سلێمانی، ٢٠٠٥.

٨– فاروق عەلی عومەر: ڕۆژنامەگەری کوردی لە عێراقدا- بەراییەکان ١٩١٤- ١٩٣٩، وەرگێڕانی: تاریق کارێزی، ساغ کردنەوەی دەقەکان: عەبدوڵڵا زەنگەنە، چاپی یەکەم، هەولێر، ٢٠٠١.

٩–- فەخرەدین تاهیر، ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان بیبلۆگرافیا و شرۆڤە، لە بڵاوکراوەکانی خە ندان، چاپی یەکەم، هەولێر، ٢٠٠٦.

١٠– فەرهاد پیربال- دکتۆر: ڕۆژنامەگەری کوردی بە زمانی فرەنسی، چاپی دووەم، بڵاوکراوەی خەندان، هەولێر ٢٠٠٦.

١١–- فەرهاد پیربال- دکتۆر، چەند باسێک لەبارەی مێژووی ڕۆژنامەنووسی

كوردییەوە، دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم، سلێمانی، ٢٠٠٧.
١٢- فورات گەڤەری: گۆڤاری هاوار، دەزگای چاپەمەنی نوودەم، ستۆكهۆلم ١٩٩٨، (بەرگی یەكەم ژمارە: ١- ٢٣، ١٩٣٢- ١٩٣٣، بەرگی دووەم: ژمارە ٢٤- ٥٧، ١٩٣٤- ١٩٤٣).
١٣-كامەران بەدرخان- دكتۆر، ڕۆژانوو، ڕۆژنامەیەكی سیاسی هەفتانەیە، ٧٣ ژمارە- ١٩٤٣- ١٩٤٦، كۆمەڵەی كاوە بۆ كوڵتووری كوردی، چاپی یەكەم، هەولێر، كوردستان، ٢٠٠١.
١٤-كەمال ئیبراهیمی، سەید- سمكۆ، بەڕێوەبەرێتیی چاپ و بڵاوكردنەوەی سلێمانی، ٢٠١٢.
١٥- كەمال سعدی- دكتۆر، چوارچێوەی یاسایی ئازادی ڕۆژنامەگەری لە كوردستانی عێراقدا، دەزگای ئاراس، چاپی یەكەم، هەولێر، ٢٠٠٦.
١٦- كەمال فوئاد- دكتۆر، ڕۆژنامەی كوردستان: كۆكردنەوە و پێشەكی، دەزگای چاپ و بڵاوكردنەوەی بەدرخان، چاپی سێیەم، تاران، ٢٠٠٦.
١٧- كوردستان موكریانی- دكتۆر، زاری كرمانجی، ئامادە و پێشەكی، چاپی یەكەم، دەزگای چاپ و بڵاوكردنەوەی موكریان، كوردستان، هەولێر، ٢٠٠٢.
١٨- - كوردستان موكریانی- دكتۆر، گۆڤاری ڕووناكی، ئامادەكردن وپێشەكی، دەزگای چاپ و بڵاوكردنەوەی ئاراس، كوردستان، هەولێر، ٢٠٠١.
١٩- كۆنی ڕەش، مێژووی ڕۆژنامەگەری كوردی لە سوریا- لوبنان، ساڵی ١٩٣٢- ٢٠١٢، وەزارەتی ڕۆشنبیریی بەرێوەبەرایەتی ڕاگەیاندن لە پارێزگای دهۆك، ٢٠١٣.
٢٠-مارف ناسراو، مێژووی چاپخانەكانی شاری سلێمانی (١٩٢٠-٢٠١٠)، بەڕێوەبەرایەتی چاپ و بڵاوكردنەوەی سلێمانی، ٢٠١٢.
٢١- مالمیسانژ، جڤاتا هێڤی تەلەبەیێ كوردان ١٩١٢-١٩٢٢، یەكەم ڕێكخراوی یاسایی تەلەبەی كورد، وەرگێڕانی لە توركییەوە: زریان ڕۆژهەڵاتی، پێشەكی و پێداچوونەوەی عەبدوڵڵا زەنگەنە، بنكەی ژین، سلێمانی، ٢٠٠٨.
٢٢- محەممەد ئەمین بۆزارسلان، كورد تعاون ترەقی غەزەتەسی، گۆڤاری كوردی - توركی ١٩٠٨- ١٩٠٩، سوێد - ئۆپسالا، ئاداری ١٩٩٨.
٢٣ - محەممەد حەمەباقی، بیرەوەرییەكانی سەید عەزیزی شەمزینی، بنكەی ژین، سلێمانی، ٢٠١١.
٢٤ - محەممەد ڕەسوول هاوار، سمكۆ(ئیسماعیل ئاغای شوكاك) و بزوتنەوەی

نەتەوایەتی کورد(ئاپێک- APEC)، سوید، ستۆکهۆلم، ١٩٩٥.
٢٥-محەممەد فەریق حەسەن: ئەزموونی چیرۆکنووسین، بەڕێوەبەرێتیی چاپ و بڵاوکردنەوەی سلێمانی، سلێمانی، ٢٠١٢.
٢٦- مەغدید سەپان- دکتۆر، ژانرەکانی ڕۆژنامەوانی و مێژووی چاپخانە (١٤٥٠-١٥٠٠)، چاپی یەکەم، کۆڕی زانیاری کورد، ٢٠٠٥، چاپی دووەم، دەزگای موکریان، هەولێر، ٢٠٠٨.
٢٧-نەوشیروان مستەفا ئەمین: چەند لاپەڕەیەک لە مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی ١٨٩٨- ١٩١٨، بەرگی یەکەم، دەزگای سەردەم، سلێمانی، ٢٠٠١.
٢٨-حسەین حوزنی موکریانی، قەڵەمی زێڕینی سەردەمانی شکۆفەی قەڵەمی کوردی، ئامادەکردنی وەزارەتی ڕۆشنبیریی، بەڕێوەبەرایەتی گشتی ڕاگەیاندن، سلێمانی، ٢٠٠٥.

گۆڤارو ڕۆژنامە:
١- حەسەن عەبەدوڵڵا حەسەن: وردبوونەوەیەک لە ئاسۆی کرێکار، چەند لاپەڕەیەکی شاراوە لە خەباتی هەرە سەختی ئاڵای شۆڕشدا، ئاسۆی کرێکار، چەند تیشکێک و وردبوونەوەیەک لە ڕۆژگاری ئەو ڕۆژنامەیەدا، گۆڤاری کوردستان -٢١-، ژمارە -١٥-، ساڵی،٢٠١٢.
٢- عەلی جەعفەر، وەشانێین ڕۆژئاڤایێ کوردستان بە زمانێ کوردی، هاڤیبوون ژمارە (٧- ٨)، ساڵی،٢٠٠٠، بەشی یەکەم.
٣-کەمال فوئاد- دکتۆر، چەند زانیارییەک لە بارەی بزوتنەوەی خوێندکارانی کوردەوە لە هەندەران، هاڤیبون، ژمارە ٢و٣، ساڵی، ١٩٩٨.
٤- کوردستانی ئیمڕۆ، گۆڤار، ژمارە١٩، تەممووزی، ٢٠٠٢.
٥-- کوردستان ٢١، گۆڤار، ژمارە ١٥، ساڵی ٢٠١٢. دۆسییەی تایبەت بە ئاڵای شۆڕش.
٦-نەوشێروان مستەفا ئەمین،(پێشکەوتن، یەکەمین هەفتەنامەی باشووری کوردستان)، هاڤیبوون، ژمارە٤، ساڵی، ١٩٩٨.
٧-یووسف ئەحمەد مەنتک، هەر سێ ژمارەی ڕۆژنامەی ستێر ١٩٤٣- ١٩٤٥، هەفتەنامەی بەدرخان، ژمارە ١٥٤، ٢٧-٣-٢٠١١.
٨- یووسف ئەحمەد مەنتک، ئەو چاپخانەیەی کاربەدەستانی ڕووسی بە دیاری

بە پێشەوا (قازی محەممەد)یان دا، بەشی یەکەم، ڕۆژنامەی ڕووبەر، ساڵی دووەم، ژمارە ٦٩، ٢٨ ی حوزەیرانی ٢٠١١ .

ئەرشیف:

١- مۆزەخانە و ئەرشیفی پەروەردەی هەولێر.

٢- ئەرشیفی بەختیار محەممەد.

٣- ئەرشیفی وەستا جەباری دەلاک.

٤- ئەرشیفی مام حسەین گولەر.

٥ - ئەرشیفی هونەرمەندی شێوەکار حمید جەمال.

٦- ئەرشیفی سەرخۆبوون.

٧- ئەرشیفی شێرزاد کەمال ئاقوبانی.

٨- ئەرشیفی عەباس شوان.

٩ - ئەرشیفی عەباس نادر قادر.

١٠ - ئەرشیفی دکتۆر مەغدید سەپان.

١١- ئەرشیفی عەبدولموئمین دەشتی.

١٢- ئەرشیفی کوردستان ڕاپۆرت.

١٣- ئەرشیفی دکتۆر کوردستان موکریانی.

١٤- ئەرشیفی کۆمەڵەی کوردی- ناوەند- ڕێکخراوی نزیک لە پەکەکە، مانهایم.

١٥- ئەرشیفی کۆمکار- مانهایم - مام حوسێن گولەر.

١٦- ئەرشیفی ناوەندی ڕۆشنبیریی کوردی- ئەڵمانی، مانهایم- لودڤیگسهافن.

١٧- ئەرشیفی مامۆستا نەسرەدین کەریم مامەر حمد حاجی منتک.

١٨- ئەرشیفی نووسەری کتێب - یووسف ئەحمەد مەنتک.

نامەکان:

١ - ئازاد حاجی عەبدوڵڵا هەورامی.

٢ - بورهان ئەمین.

٣- حەمە عەباس.

٤- ڕابەر ڕەشید.

٥ – سەرکەوت وەلی.
٦ – سلێمان قاسمیانی.
٧ – عەباس شوان.
٨ – عەبدوڵڵا سلێمان مەشخەڵ
٩–– عەبدولغەنی کاکۆ.
١٠–– غەفوور مەخمووری.
١١–– قادر وەرتی.
١٢–– کاوە نادر قادر.
١٣–– محەممەد کوردۆ.
١٤– هیوا سەرهەنگ.
١٥–– خاتوو هێلگا.
١٦ – دکتۆر مەغدید سەپان پسپۆڕی ڕۆژنامەگەری، ١٢.١١.٢٠٢٠
پەیجەکان:
١ – پەیجی ئارام ڕەئوف.
٢– پەیجی هەواڵنامەی کتێب- چالاک مەحموود.
٣–– پەیجی ڕاپەڕ عوسمان عوزێری.
٤—پەیجی ڕەوانشاد دکتۆر فەخرەدین تاهیر.
٥ – پەیجی وەفیق زامدار

بەرهەمەکانی نووسەر

١- بەدرخانییەکان مالباتێکی خەباتکار، ساڵی ٢٠٠٥ لەهەولێر ،بە یارمەتی مەکتەبەی سۆران بڵاوکراوەتەوە.

٢- بیبلیۆگرافیای کوردستان لە چاپەمەنییەکانی ئەڵمانیا و ولاتانی تری ئەورووپی، ساڵی ٢٠١١ لەلایەن وەزارەتی ڕۆشنبیری بەڕێوەبەرایەتی چاپ وبلاوکردنەوەی هەولێر چاپکراوە.

٣ - پەیڕەوی ناوخۆی ئالای شۆڕش ٢٠١٦.

٤ - کورد لە پێشانگەی کتێبی فرانکفۆرت- وەزارەتی ڕۆشنبیری ولاوانی هەرێمی کوردستان- ٢-١٨ هەولێر.

٥ - ڕەچەڵەکی کورد ٢٠١٦، لە لایەن ئەکادیمیای بەدرخان چاپکراوە، جاری دووەم لەساڵی ٢٠١٧ لەلایەن دەزگەی ئایدیا لە سلێمانی چاپکراوە.

٦- دیوانی گەمەی ئاگر- شیعر، دەزگەی ماد بۆ چاپ وبڵاوکردنەوە، هەولێر- ٢٠١٧.

٧- دیوانی ئێوارانی ڕاین- شیعر، دەزگەی سیتاڤ- وان- تورکیا ٢٠٢٠، وەرگێڕانی بۆ شێوەزاری کرمانجی باکوور ڕێنووسی لاتینی بەڕێز نووسەرو وەرگێڕ موحسین ئۆزدەمیر.

ئەم پەرتووکەی بەردەستتان:

٨ - مێژووی ڕۆژنامەگەری کوردی- بیبلیۆگرافیاو لێکۆلینەوەی ڕۆژنامەگەری کوردی- ١٩٥٩-٢٠١٢، کتێبی یەکەم .

پێڕست

لاپەڕە	بابەت

بابەت	لاپەڕە
پێشەکی	٥
ئەوەی پێویستە بگوترێ	٦
بەشی یەکەم/ سەرەتاکانی ئاشنابوونی کورد بە چاپخانە و ڕۆژنامەگەری	٩
حوسەین حوزنی موکریانی) ١٨٩٠- مهاباد/٢٠- ٩- ١٩٤٧ بەغداد)	١١
ڕۆژنامەی کوردستان - یەکەمین ڕۆژنامەی کوردی ١٨٩٨ — ١٩٠٢	١٤
سەرەتای ڕۆژنامەگەری کوردی لە باکووری کوردستان و ڕووسیا:	٢٣
سەرەتای ڕۆژنامەگەری کوردی لە باشووری کوردستان: ڕۆژنامەگەری لە عێراق	٢٤
سەرەتای ڕۆژنامەگەری کوردی لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان:	٢٦
سەرەتای ڕۆژنامەگەری کوردی لە کوردستانی ڕۆژئاوا، سووریا و بیروت:	٢٨
بەشی دووەم/ بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەری کوردی (١٩٥٩- ٢٠١٢)	٣٣
بەشی سێیەم/ بابەتە بڵاوکراوەکانم، لەبارەی ڕۆژنامەگەری کوردییەوە	٢١٥
یەکەم: ڕۆژنامەی ستێری کوردی- لە جەنگی دووەمی جیهانیدا- ١٩٤٣:*	٢١٥
دووەم: بیبلۆگرافیای گۆڤاری (هانا)، ڕۆژنامەگەری لە تاراوگە*	٢١٨
سێیەم: ڕۆژنامەی ڕۆژا وڵات	٢٣٢
چوارەم: گۆڤاری ڕێگای ئازادی- ١٩٧٥- ١٩٩١	٢٣٨
پێنجەم: مێژووی داهێنانی چاپ و ڕۆژنامەگەری جیهان/ ئەڵمانیا	٢٤٢
نامەکان:	٢٥١
سەرچاوەکان:	٢٦٥